

Holy Bible

Aionian **Edition**®

Lilangano Iya Sambano

Yao New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Lilangano Iya Sambano
Yao New Testament

CC Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2024
Source text: eBible.org
Source version: 7/13/2024
Source copyright: CC Attribution 4.0
Pioneers.org, 2018

Formatted by Speedata Publisher 4.19.18 (Pro) on 7/19/2024
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc
<https://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ciyawo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aiōdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aiōdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Take the time to understand these eleven words. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org, with Android, and TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

History

Ciyawo at AionianBible.org/History

- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEP Bible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 135 languages.
- 05/01/24 - 371 translations now available in 151 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matayo	1
Maliko	31
Luka	51
Yohana	84
Masengo	109
Wâloma	142
1 Wâkolinto	157
2 Wâkolinto	171
Wâgalatia	180
Wâefeso	185
Wâfilipi	190
Wâkolosai	194
1 Wâsesalonike	198
2 Wâsesalonike	201
1 Timoseo	203
2 Timoseo	207
Tito	210
Filimoni	212
Wâebulania	213
Yakobo	224
1 Petulo	228
2 Petulo	232
1 Yohana	235
2 Yohana	239
3 Yohana	240
Yuda	241
Chiunukuko	243

APPENDIX

Reader's Guide

Glossary

Maps

Destiny

Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Che Yesu wātite, “Atati, mwalechelesye pakuŵa ngakuimanyilila yakuitendayi.”

Nipele, wagaŵene iwalo yao kwa kuitendela gudugudu.

Luka 23:34

Matayo

1 Achi chili chitabu cha meena ga lukosyo lu Che Yesu Kilisito, Che Yesu Kilisito jwaliji jwa uwelesi u che Daudi, jwa uwelesi u che Iblahimu. **2** Che Iblahimu wammeleche che Isaka ni che Isaka wammeleche che Yakobo ni che Yakobo wammeleche che Yuda ni achapwakwe. **3** Che Yuda wammeleche che Pelesi ni che Sela, achikulu wao waliji che Tamali ni che Pelesi wammeleche che Esloni ni che Esloni wammeleche che Alamu. **4** Che Alamu wammeleche che Aminadabu ni che Aminadabu wammeleche che Nashoni ni che Nashoni wammeleche che Salumoni ni, **5** Che Salumoni wammeleche che Boasi, achikulu wao che Boasi waliji che Lahabu. Che Boasi ni che Lusi waliji achawelesi wa che Obedi ni che Obedi wammeleche che Yese, **6** nombe che Yese wammeleche Mwenye che Daudi. Che Daudi wammeleche che Selemani, achikulu wao che Selemani waliji wankwawo che Ulia. **7** Che Selemani wammeleche che Lehoboamu ni, che Lehoboamu wammeleche che Abiya ni che Abiya wammeleche che Asa ni, **8** che Asa wammeleche che Yehoshafati ni che Yehoshafati wammeleche che Yolamu ni che Yolamu wammeleche che Usia ni, **9** Che Usia wammeleche che Yosamu ni che Yosamu wammeleche che Ahasi ni che Ahasi wammeleche che Esekiya ni, **10** Che Esekiya wammeleche che Manase ni che Manase wammeleche che Amoni ni che Amoni wammeleche che Yosia ni, **11** Che Yosia wammeleche che Yekonia ni achapwakwe. Keleko kaliji katema kakwasamichisya Wayahudi ku chilambo cha ku Babeli. **12** Nipele, Wayahudi pawaiche ku chilambo cha Babeli, che Yekonia wammeleche che Sealitieti ni che Sealitieti wammeleche che Selubabeli ni, **13** Che Selubabeli wammeleche che Abiudi ni che Abiudi wammeleche che Eliakimu ni che Eliakimu wammeleche che Asoli. **14** Che Asoli wammeleche che Sadoki ni che Sadoki wammeleche che Akimu ni che Akimu wammeleche che Eliudi, **15** Che Eliudi wammeleche che Eliasali ni che Eliasali wammeleche che Matani ni che Matani wammeleche che Yakobo, **16** Che Yakobo wammeleche che Yusufu, wankwawo che Maliamu achikulugwe Che Yesu wakuwilanjikwa Kilisito Jwakuwombola. **17** Pelepo paliji ni iwelesi kumi na nne kutyochela che Iblahimu kwaichilila che Daudi, iwelesi kumi na nne kutyochela che Daudi mpaka Wayahudi pa wajigalikwe ku usami ku Babeli ni iwelesi kumi na nne kutyochela kwigalikwa ku usami kuichila katema

ka Kilisito. **18** Yelesi ni iwatite pakupagwa Che Yesu Kilisito, che Maliamu, achikulugwe, waliji atomelwe ni che Yusufu. Nambo akanaawe kuwonegana mpela mundu ni wankwakwe, che Maliamu walisimene ali wapachiilu kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu. **19** Nombe che Yusufu wankwakwe pakuwa waliji mundu jwambone paujo pa Akunnungu nganasaka kwachembulusya che Maliamu pa wandu, wasachile kwaleka pangaimanyilila wandu. **20** Nombewo pa waliji aninkuganisa yeleyo, katumetume jwa kwini jwa Ambuje wanpochele mu sagamisi, wansalile, "Che Yusufu mwana ju che Daudi nkajogopa kwajigala che Maliamu kuwa wankwenu, ligongo ali wapachiilu kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu. **21** Chaligopole mwanache jwannume nomwe chimwape liina lyakwe Che Yesu, pakuwa jwelejo ni juchi wakulupusye wandu wakwe mu sambu syao." **22** Nipele yoseyo yakopochele kuti liwe isyene, lilowe lya Ambuje liwawechele kwa litala lya jwakulondola jwa Akunnungu achitiji, **23** "Mwalimwalipe chawe jwapachiilu, chaligopole mwanache jwannume, nombewo chacha wilanga Emanueli" malumbo gakwe, "Akunnungu ali pamo ni uwe." **24** Nombe che Yusufu pawajimwiche, watesile ilaila iwatite pakusala katumetume jwa kwini jwa Ambuje, wanjigele che Maliamu wankwawo ni kwaulanawo kumangwao. **25** Nambo nganawonegana nawo mpaka che Maliamu pa waligopwele mwanache jwannume. Nombe che Yusufu wampele liina lyakwe Che Yesu.

2 Che Yesu wapagwile mmusi wa ku Beselehemu, muchilambo cha ku Yudea, kele katemako che Helode ali mwenye. Napagwa pe, wandu wawaimanyichisye nnope ndondwa kutyochela kungopochelo lyuwa waiche ku Yelusalemu. **2** Wausisye wandu, "Ana alikwapi mwanache jwapagwile, kuwa Mwenye jwa Wayahudi? Tujiweni ndondwa jakwe pajikopochele kungopochelo lyuwa ni weleu tuiche kukwapopelela." **3** Mwenye che Helode pa wapilikene yeleyo ni wapwele ntima, welewo pamo ni wandu wose wa ku Yelusalemu. **4** Nipele, wawililasile pamo achakulungwa wose wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa, wausisye kuti, "Ana Kilisito Jwakuwombola chapagwe kwapi?" **5** Nombewo wajanjile, "Mu musi wa ku Beselehemu, muchilambo cha ku Yudea, pakuwa yeleyo ni yaitite pakulembekwa ni jwakulondola jwa Akunnungu, **6** Mmwe Beselehemu chilambo cha ku Yudea, mmwe nganimma jwamwana kose pasikati misi ja chilambo cha ku Yudea, pakuwa kutyochela kukwenu chakopochele chilongola

juchiŵalongosye ŵandu ŵangu, Ŵaisilaeli.” 7 Pelepo, che Helode ŵaawilasilile pachisyepela ŵanyawo ŵawaimanyichisye nnope ndondwa ni ŵausisye katema chi jele ndondwa jo pijakopochele. 8 Nipele ŵatumile ku Beselehemu aninkuti, “Njaulanje nkauchilichisye uchenene ngani sya jwele mwanache. Mwamalaga kummona, nkauje kukuusalila, ni une jwakwe nyaule ngaatindiŵailile.” 9 Paŵamalisisye kumpilikaniila mwenye, ŵajendelechele ni ulendo wao nipele jele ndondwa jo jiŵajiweni kungopochelo lyuŵa jalongolele mmbujo mwao mpaka pajai che ni kwima pachanya nyuumba jiŵaliji mwanache. 10 Paŵajiweni jele ndondwa jo ŵasengwile nnope. 11 Ŵajinjile nkati ni ŵammweni mwanache jula pamo ni che Maliamu achikulugwe, ŵatindiŵailile ni kunkotamila. Pelepo ni ŵagopwele mmalombo gao ni ŵampele ntuuka, sahabu ni ubani ni mauta gagakuŵilanjikwa manemane. 12 Akunnungu ŵakanyisye mu sagamisi kuti akaujila sooni ku che Helode, nipele ŵausile kumangwao kwa litala line. 13 Paŵamasile kutyoka achalendo ŵala, katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵankopochele che Yusufu mu sagamisi ni kwasalila, “Njimuche! Munjigale mwanache jo pamo ni achikulugwe ni mmutuchile ku Misili. Ntamanje kweleko mpaka pachinantanjile, pakuŵa che Helode akusaka kummulaga mwanache ju.” 14 Nipele che Yusufu ŵajimwiche ni kunjigala mwanache pamo ni achikulugwe, ŵatyosile chilo, ŵajawile ku Misili. 15 Ŵatemi kweleko mpaka che Helode paŵajasiche. Yeleyo yatendekwe kuti liloŵe liŵaŵechete Ambuje kwa litala lya jwakulondola jwakwe liŵe isyene, “Nammilasilile mwanangu kutyochela ku Misili.” 16 Che Helode paŵaimanyi kuti ŵawaimanyichisye ndondwa kwa nnope ŵala ŵalambwisye, ŵatumbile nnope. Ŵalajisye ŵandu ŵakwe akaaulaje ŵanache achanandi wose ŵachilume ŵapagwile ku Beselehemu ni mumbali mwakwe ŵaali ni yaka iŵili ni paasi ja pelepo. Ŵatesile yeleyo malinga ni katema paŵaimanyi kutyochela kwa ŵele ŵawaimanyichisye nnope ndondwa. 17 Yeleyo ni igatite kuŵa isyene maloŵe gagaŵechetekwe kwa litala lya che Yelemia juŵaliji jwakulondola jwa Akunnungu achitiji, 18 “Liloŵe lipikaniche ku Lama ko, kulila kwa kupeteka ni kulila kwa malumbo. Che Laheli akwalilila ŵanache ŵao, ni ngaakusaka kwamyalasya, pakuŵa ŵanache wose ajasiche.” 19 Paŵawile che Helode, katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵankopochele che Yusufu mu sagamisi ku Misili kula, 20 ŵansalile, “Njimuche! Munjigale mwanache jo pamo ni achikulugwe, mmuje sooni ku chilambo cha Isilaeli, pakuŵa ŵandu ŵaŵasakaga kummulaga mwanache

jo ŵamale kwasika.” 21 Nipele che Yusufu ŵajimwiche ni ŵanjigele mwanache pamo ni achikulugwe, ŵausile ku chilambo cha Isilaeli. 22 Nambo che Yusufu paŵapilikene kuti che Alikelao mwanache ju che Helode, akamulile umwenye wa atagwige, ŵajogwepe kwaula ku Yudea. Nombe, paŵamasile kukanyikwa mu sagamisi, ŵajawile mbande sya ku Galilaya, 23 ŵajawile kutama mu musi waukuŵilanjikwa ku Nasaleti. Yele ni iyatite pakuŵa isyene maloŵe gagaŵechetekwe kwa litala lya jwakulondola ŵa Akunnungu gagakuti, “Chaŵilanjikwe jwa ku Nasaleti.”

3 Agala moŵa gala ŵakopochele che Yohana Ŵakubatisya, ŵatandite kwalalichila ŵandu mu lipululu lya ku Yudea. 2 Ŵatite, “Nneche sambu, pakuŵa Umwenye wa kwini uŵandichile.” 3 Aŵa ni ŵeŵala che Yohana ŵala, juŵagambagwa ni che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu paŵatite, “Liloŵe lya munda likuŵilanga mwipululu, ‘Mwakolochesye Ambuje litala lyakwe, ngolosyanje litala lyakwe.’” 4 Che Yohana ŵawete chihalo chichakolochekwe ni manyunya ga chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia ni nkaanda wa lipende nchiunu mwao, chakulya chao chajiji itete ni uchi wa mwikonde. 5 Ŵandu ŵa ku Yelusalemu ni kutyochela kosekose ku chilambo cha Yudea ni ilambo yose yaili mungulugulu lusulo lwa Yolodani, ŵajaulile, 6 ŵajitichisye sambu syao ni kuleka, nombewo ŵabatisye mu lusulo lwa Yolodani. 7 Nambo che Yohana paŵaweni Mafalisayo achajinji ni Masadukayo aninkwaichilila kuti ŵabatisye ni ŵaasalile, “Ŵanyamwe uŵelesi wa lijoka! Ŵaani ŵanjamwiche muŵambale uchimwa wa Akunnungu waukwika? 8 Nnosye kwa isambo kuti nnesile sambu. 9 Nkaganisya ni kuliŵechetela muntima kuti, ‘Tukwete ambuje ŵetu che Iblahimu!’ Ngunsalila isyene kuti, Akunnungu akupakombola kugapanganya maganga ga gaŵe uŵelesi u che Iblahimu. 10 Sambano jino liŵago lili chile kata michiga ja itela, nipele, chitela chachili chose changasogola isogosi yambone chichigwisikwe ni kujasikwa pa mooto. 11 Une ngumbatisyanga ni meesi kulosya kuti nnesile sambu. Nambo ŵakwika kunyuma kwangu akwete machili nnope kumbunda une, ni une nganguŵajilwa namose kwawula ilatu yao. Ŵelewo chambatisyanje ni Mbumu jwa Akunnungu ni kwa mooto. 12 Ŵelewo akwete lupeta mmakono mwao ali chile kupeta ngano. Chakumbikanye ngano jambone ni kutaga mu ngokwe ni ikambi kuitinisya pa mooto wangasimika.” 13 Kele katema ko Che Yesu ŵatyosile ku Galilaya ni kwika mu lusulo lwa Yolodani ku che Yohana, kuti nombewo abatiswe. 14 Nambo che Yohana ŵalinjile

kwasiwila aninkuti, "Une ni jungusachilwa kubatiswa ni mmwe sambano iwele uli mmwe kwika kukwangu nambatisye?" 15 Nambo Che Yesu wajanjile, "Nneche kaje itendekwe yeleyo kwa sambano, pakuwa ikusachilwa itendekwe yeila yose yaili yambone paujo pa Akunnungu." Pelepo che Yohana wajitichisye. 16 Che Yesu paŵamasile kubatiswa watyosile mmeesi ni papopo kwini kwaugwiche, wammweni Mbumu jwa Akunnungu achitulukaga mpela nguunda ni kwatula pachanya pakwe. 17 Nipele Liloŵe kutyochela kwini lyaŵechete, "Jweleju ni Mwanangu jungunonyela nonyelwe nawo."

4 Nipele Mbumu jwa Akunnungu jwanlongwesye Che Yesu mwikonde kuti alinjikwe ni Shetani. 2 Paŵatemi pangalya moŵa alobaini muusi ni chilo, mbesi jakwe jakwete sala. 3 Nipele Shetani wannyichilile, ni wansalile, "Iwaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu ngasalile aga maganga gagalauche gaŵe mikate." 4 Che Yesu wajanjile, "Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu kuti, 'Mundu ngakulama ni nkate pe, nambo kwa liloŵe lyalili lyose lyakuwecheta Akunnungu.'" 5 Nipele, Shetani wanjigele Che Yesu mpaka ku Yelusalemu pa musu wa Akunnungu, wammisile penani pa lusonga lwa Nyumba ja Akunnungu, 6 waasalile, "Iwaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, niiponye paasi pakuwa ilembekwe, 'Akunnungu chachatuma achikatometume ŵao ŵa kwini kwa ligongo lyenu, channyakule mmakono mwao, ntakuligomba lukongolo lwenu pa liganga.'" 7 Che Yesu wajanjile, "Ilembekwe sooni mu Malembelo ga Akunnungu, 'Nkaalinga Ambuje Akunnungu ŵenu.'" 8 Nipele Shetani wanjigele Che Yesu sooni ku chitumbi cheleu ni kwalosya mwenye syose sya chilambo ni ukulu wakwe. 9 Wansalile, "Ni yose yi chinampe ni kuwa yenu iwaga chimundindiŵalile ni kumbopelela." 10 Pelepo, Che Yesu wajanjile, "Shetani ngambe kwaula! Ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, 'Chimwatindiŵalile Ambuje Akunnungu ŵenu ni kwapopelela ŵawowo pewo.'" 11 Nipele Shetani, wannesile Che Yesu, ni waiche achikatometume ŵa kwini ni kwatumichila. 12 Che Yesu paŵapilikene kuti che Yohana ataŵikwe mu nyumba jakutaŵilwa ŵandu, wajawile ku Galilaya. 13 Watyosile ku Nasaleti ni kwaula kutama ku Kapelenaumu musu wauli mbwani ja litanda lya Galilaya, mu chilambo cha Sabuloni ni Nafutali. 14 Yeleyo ni ilyatite pakuwa isyene liloŵe lilyaŵechetekwe kwa litala lya che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu, 15 "Chilambo cha ku Sabuloni ni chilambo cha ku Nafutali, litala lyalikwaula ku bahali, peesi lusulo lwa Yolodani, ku

Galilaya, chilambo cha ŵandu wangaŵa Wayahudi! 16 Ŵandu ŵakutama mu chipi chaliwone lilanguka lyalikulungwa. Nombe ŵandu ŵakutamanga pa chilambo cha chipi ni pa mmwili wa chiwa, lilanguka chilyalanguchisye!" 17 Kutandiila kele katema Che Yesu watandite kulalichila achitiji, "Nneche sambi, pakuwa Umwenye wa kwini uŵandichile!" 18 Che Yesu paŵajimajimaga mungulugulu litanda lya Galilaya, ŵaweni wanakajumo ŵaŵili ŵakukoka, che Simoni jwakuŵilanjikwa che Petulo ni che Andulea mpwakwe. Ŵaliji mu litanda aninkukoka somba kwa lwa pakuwa ŵaliji ŵakukoka somba. 19 Che Yesu waasalile, "Munguye, none chinantende wanyamwe mme ŵakwaikanawo ŵandu kwa Ambuje." 20 Papopo ŵalesile nyau syao ni kwakuya. 21 Paŵajawile mmbujo kanandi ŵaweni wanakajumo ŵane ŵaŵili che Yakobo ni che Yohana wanache ŵa che Sebedayo. Wanyawo ŵaliji mu ngalaŵa pampepe ni che Sebedayo atati ŵao aninkusaula nyau syao. Nipele Che Yesu waawilasile. 22 Papopo ŵajilesile ngalaŵa jila pamo ni atati ŵao, ni kwakuya. 23 Che Yesu wajaulaga papalipose pala mu chilambo cha ku Galilaya, achijiganyaga mmajumba ga kupopelela ni kulalichila Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu. Ŵalamisye ŵandu ilwele yakupisyangana iŵaliji nayo. 24 Ngani syakwe syajenele mbande syose sya ku Silia. Ŵakulwala wose ŵaŵaliji ni ilwele yakupisyangana ni aŵala ŵakulaga, ŵaŵakamwilwe ni masoka ni ŵaali ni njilinjili ni ŵandu ŵakulemala wajawisye kweleko nombewo ŵalamisye ŵana wose. 25 Mipingo ja ŵandu achajinji kutyochela ku Galilaya ni ku Dekapoli yaani misi likumi ni ku Yelusalemu ni ku Yudea ni peesi lusulo lwa Yolodani wankuiye.

5 Che Yesu paŵauweni mpingo wa ŵandu ŵakwesile pa chitumbi ni kutama. Ŵakulijiganya ŵao wajaulile, 2 nombewo watandite kwajiganya. 3 "Akwete upile ŵele ŵakwakulupilila Akunnungu, pakuwa umwenye wa kwini uli wao. 4 Akwete upile ŵele ŵakulilasika muntima, pakuwa chatulaswe. 5 Akwete upile ŵele ŵakulitimalika, pakuwa chapochele chilanga cha Akunnungu. 6 Akwete upile ŵele wajakwete sala ni njota ja kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, pakuwa Akunnungu chachajikutisya. 7 Akwete upile ŵaali ni chanasa kwa ŵane, pakuwa chachikolelwa chanasa. 8 Akwete upile ŵaali ni ntima wambone, pakuwa chachawona Akunnungu. 9 Akwete upile ŵakwalumbanya ŵandu, pakuwa wanyawo chachiŵilanjikwa wanache ŵa Akunnungu. 10 Akwete upile ŵele ŵakusaukanga ligongo lya kupanganya yaili yambone paujo pa

Akunnungu, pakuŵa Umwenye wa kwini uli wao. 11 “Nsangalale ŵanyamwe ŵandu pachachintukananga ni kunnagasya ni kummechetela yangalumbana kwa ligongo lyangu. 12 Nsangalale ni kuchina pakuŵa mbote jenu jili jekulungwa kwini. Pakuŵa iyoyo peyo ni iwapanganyichisye wakulondola wa Akunnungu waŵapali nkanawe ŵanyamwe. 13 “Ŵanyamwe ndi njete ja pachilambo! Nambo njete jasoyesyaga kulasa kwakwe chintaje chichi kuti unonye wakwe ujille sooni? Ngajikufai kulikose, nambo jikwasikwa paasa ni kuliwatikwa ni wandu. 14 “Ŵanyamwe ndi lilanguka lya pachilambo! Musi wautawikwe pachanya chitumbi ngaukukomboleka kususika. 15 Wandu ngakupamba lumuli ni kulunichila ni lulo, nambo akuluwika pachanya chindu chakuwichila lumuli pakuti lwalanguchisye waali nkati mo. 16 Iyoyo peyo lilanguka lyenu likusachilwa lilanguchisye paujo pa wandu, kuti aiwone isambo yenu yambone, ni wakusye Atati wenu waali kwini. 17 “Nkaganisya kuti naiche kukugatyosya Malajisyo ni majiganyo ga wakulondola wa Akunnungu. Nganiika kukugatyosya nambo kukugamalichisya. 18 Ngunsalila isyene kuti, mpaka pelepo kwini ni chilambo pachimale kupita, ngapagwa namose nukuta pane chindu chamwana mu malajisyo chachichityochekwe mpaka imalile yose. 19 Nipele, mundu jwalijose jwangajitichisya namose likanyo limo mmalamulo ga mwana ga ni kwajiganya wane, jwelejo chaŵe jwannandi nnope mu Umwenye wa kwini. Nambo jwelejo juchalikamulichisye ni kwajiganya wane, jwelejo chaŵe jwankulungwa mu Umwenye wa kwini. 20 Nipele ngunsalila kuti, iwaga umbone wenu ngaupunda aula wa wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ni Mafalisyo nganjinja ng’oo mu Umwenye wa kwini. 21 “Mpilikene kuti wandu wa chiikala wasalilwe kuti, ‘Nkaulaga! Juchaulaje akusachilwa alamulikwe.’ 22 Nambo une ngunsalila kuti, mundu jwalijose jwaktumbilila mpwakwe, chiimbajile kulamulikwa. Jwakwachembulunya apwao chachajausya pa nkungulu. Ni jwakummilanga mpwao ‘Jwakuloŵela,’ chaŵajilwe kwinjila ku mooto wangsamika moŵa gose pangali mbesi. (Geenna 1067) 23 Nipele mwapelekaga mbopesi jenu pa chilisa ni papopo mwakumbuchilaga kuti apwenu wana umenyani nomwe, 24 njileche mbopesi jenu mmbujo mwa chilisa, njaula kaje nkajilane ni mpwenu jo ni mmujeje ni kujityosya mbopesi jenu. 25 “Njilane chitema ni jwammagongo ndi mwitala nkanawe kwika ku nkungulu. Yapundaga pelepo jwammagongo jwenu chantaje mmakono mwa jwakulamula, nombe jwakulamula jo chantaje mmakono mwa jwangondo,

nombejo champonye mu nyuumba jakutaŵilwa. 26 Ngunsalila isyene kuti, ngantyoka mwelemo mpaka pachimbalisye kulipa mbiya ja mbesi. 27 “Mpilikene kuti, wandu wasalilwe, ‘Nkatenda chikululu!’ 28 Nambo une ngunsalila, kila mundu juchannolechesye jwankongwe kwa kunsaka, amasile kutenda chikululu nawo muntima mwakwe. 29 Nipele, iwaga liso lyenu lya kundyo likunnewasya nityosye ni kulijasila kwakutalika. Mbaya nnope kupotesya chiŵalo chenu chose chiponyekwe pa mooto wangsamika, moŵa gose pangali mbesi. (Geenna 1067) 30 Ni iwaga nkono wenu wa kundyo ukunnewasya, nkate nkaujase kwakutalika. Mbaya kukwenu kupotesya chiŵalo chimo cha chiilu kupunda chiilu chose chiponyekwe pa mooto wangsamika moŵa gose pangali mbesi. (Geenna 1067) 31 “Iwechetekwe kuti, ‘Jwakunleka wankwakwe, akusachilwa waape talaka.’ 32 Nambo une ngunsalila kuti, kila mundu jwakunleka wankwakwe, pangawa kwa ligongo lya chikululu, akwatenda atende chikululu, nombe jwannume alombelaga jwankongwe jwalesilwe, akutenda chikululu. 33 “Soonni mpilikene kuti wandu wa kalakala wasalilwe kuti, ‘Nkalumbila kwa unami, nambo mpanganye mpela imwalumbile kupanganya kwa Ambuje.’ 34 Nambo une ngunsalila, nkalumbila ng’o, atamuno kwa kwini, pakuŵa chili chitengu cha umwenye cha Akunnungu, 35 atamuno kulumbila kwa chilambo, pakuŵa chili chitengu chao cha kuwichila makongolo, atamuno kulumbila kwa musu wa Yelusalemu, pakuŵa uli musu wa Mwenye jwankulu. 36 Atamuno nkalumbila kwa ntwe wenu, pakuŵa ngankukombola kupanganya lumbo lumo kuŵa lweswela atamuno lwepiliu. 37 Mwatiji, ‘Elo,’ jiŵe ‘Elo,’ ni mwatiji, ‘Ngwamba,’ jiŵe ‘Ngwamba’. Chachili chose cha kupunda yeleyo chikutyoka kwa jwangalumbana jula. 38 “Mpilikene kuti isasilwe, ‘Liso kwa liso, ni Liino kwa liino.’ 39 Nambo une ngunsalila kuti, nkaliuchisya kwa jwangalumbana. Mundu jwalijose juchampute lijanda pa lijeje lya kundyo, mwagalauchisye ni lijakwe. 40 Mundu anjausyaga ku nkungulu kukummechetela magambo melepe ansumule lishati lyenu, munnechele ni likoti lyenu. 41 Mundu jwalijose ankanganichisya ngigale nsigo wao njaula nawo kilomita jimo, njende nawo kilomita siŵili. 42 Jwakummenda mumpo, nombe jwokusaka kunkongola, ngasimwajima. 43 “Mpilikene kuti isasilwe, ‘Munnonyele njenu ni munchime jwammagongo jwenu.’ 44 Nambo une ngunsalila, mwanonyele wammagongo wenu ni mwapopelele aŵala wakunlagasya, 45 kuti mme wanache wa Atati wenu waali kwini. Pakuŵa akwalanguchisya lyuŵa lyakwe wandu

Wangalumbana ni wambone ni kwanyelela ula wandu wambone paujo pa Akunnungu ni Wangalumbana. 46 Ana chimpate mbote chi mwanonyelaga pe wakunnonyela wanyamwe? Ngwamba! Pakuwa wakukumbikanya nsongo nombe akutenda iyoyo? 47 lwaga kwakomasyaga achapwenu pe, ana ntesile chapi chakupunda kwapunda wane? Ana ngati wangakwamanyilila Akunnungu akutenda iyoyo. 48 Nipele mme wautindimiso mu ntima kwati mpela Atati wenu wa kwini yatite kuwa jwautindimiso.

6 “Nlilechesye, nkatenda yambone pa wandu kuti mmoneche. Pakuwa mwendaga yeleyo ngampegwa ntuuka kutyochela kwa Atati wenu wa kwini. 2 “Nipele pankunkamuchisya jwakulaga, nkgomba lipenga. Nkatenda mpela yakuti pakutenda waulamba mmajumba ga kupopelela ni mmatala kuti wandu anlape. Ngunsalila isyene, welewo wamale kupochela ntuuka wao. 3 Nambo mmwe pankunkamuchisya jwakulaga, ntende yeleyo mwakusisa namose ambulanga wenu akamanyilila, 4 nipele mwakamuchisye wakulaga mwakusisika ni Atati wenu wakulola yakusisika, chachimpa mbote. 5 “Sooni pankupopela, nkaŵa mpela waulamba. Pakuwa welewo ikwanonyela kupopela achijimaga mmajumba ga kupopelela ni pamalekano melepe aoneche ni wandu. Ngunsalila isyene, welewo wamale kupochela mbote jao. 6 Nambo mmweji pankupopela, njinjile nkati mwenu, mmugale nnango ni mwapopela Atati wenu wangakuwonekana. Nombe Atati wenu wakulola inkuipanganya kwakusisika, champe mbote. 7 “Pankupopela, nkaŵecheta maloŵe ga wamba mpela wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Pakuwa wanyawo akuganisa kuti Akunnungu chachapilikanila kwa ligongo lya maloŵe gao gamajinji. 8 Nipele nkalandana ni wanyawo, pakuwa Atati wenu akumanyilila chinkusaka nkanaŵe kwaŵenda. 9 Nipele wanyamwe mpopeleje yeleyi, ‘Atati wetu wandi kwini, Liina lyenu lichimbichikwe kwannope. 10 Umwenye wenu uiche. Chinkusaka cho chitendekwe pachilambo pano mpela kwini. 11 Ntupe chakulya chetu cha lyuwa ni lyuwa. 12 Ntulechesye ileŵo yetu, mpela uweji itukuti kwalechesya wose wakutulewela. 13 Nkatujinjisa nkulinjika, nambo ntukulupusye ni wangalumbana.’ Pakuwa umwenye uli wenu ni machili ni ukulu moŵa gose pangali mbesi. 14 “Pakuwa mwalechesyaga wandu ileŵo yao, Atati wenu wa kwini channechesye ni wanyamwe wakwe. 15 Nambo iwaga ngamwalechesya wandu, nombe Atati wenu wa kwini ngasannechesya ni wanyamwe wakwe. 16 “Pankutaŵa, ngasimma mpela

waulamba. Wanyawo akutaŵa sinya ku meeso kwao melepe awoneche ni wandu kuti akutaŵa. Nambo une ngunsalila isyene kuti welewo wamale kupochela ntuuka wao. 17 Nambo mwe pankutaŵa, nsukusule ku meeso ni kupakala mauta muntwe, 18 kuti wandu anamanyilile kuti nkutaŵa, nambo manyiche ni Atati wenu wangakuwoneka. Nombe Atati wenu pe wakulola yakusisika, chachimpa mbote jenu. 19 “Nkaligosela mbiko pa chilambo pano pajikonasika ni idudu ni imbulukutu, ni wawiyi akwinjila ni kwiŵa. 20 Nambo nligosele mbiko kwini kwangajonasika chindu ni idudu namose imbulukutu, atamuno wawiyi ngakukombola kwinjila ni kwiŵa. 21 Pakuwa pajili mbiko jenu pele ntima wenu ni pachiuŵe. 22 “Liso lili lulanga lwa chiilu. Nipele liso lyenu lyaŵaga lyansima, chiilu chenu chose chichiŵe mu lilanguka. 23 Nambo liso lyenu lyaŵaga ngaŵa lyansima, chiilu chenu chose chichiŵe mu chipi. Nipele lilanguka lyalili nkati mwenu lyaŵaga mu chipi, chipi cho chili totolo! 24 “Ngapagwa jwakukombola kwatumichila achambuje waŵili. Pakuwa chanchime jumo ni kunnonnyela jwine. Pane chanchimbichisye jumo ni kunnyelusya jwine. Ngankukombola kwatumichila Akunnungu nchitumichilaga mbiya kwanakamo. 25 “Kwa lyele ligongo ngunsalila, ngasinilagasya kwa ligongo lya umi wenu kuti chindye chichi ni ching’we chichi namose kwa ligongo lya iilu kuti chimmwale chichi. Pakuwa umi utopele kupunda yakulya ni chiilu chitopele kupunda iwalo. 26 Nnyilole ijuni ya mwikonde, ngaikupanda namose ngaikugungula atamuno nganiikola ikuti yali yose. Nambo Atati wenu wa kwini akulisya. Wanyamwe ndi wakutopela kwipunda ijuni yo. 27 Nipele, waani mwa wanyamwe kwakulichenjeusya nnope akukombola kulijonjehesya namose lyuwa limo mmoŵa ga umi wakwe? 28 “Yankati iwalo, kwachichi nkulajilila? Nnole uluwa wa mwikonde yaukuti umele wakwe. Ngaukupanganya masengo atamuno ngaukuliluchila iwalo. 29 Nambo ngunsalila kuti, namose mwenye che Selemani ni ukulu wao wose nganawale yambone mpela limo lya uluwa wo. 30 Nipele iwaga Akunnungu akulitakusya yeleyo lisamba lya mwitinji lyalikumela lelo ni malaŵi likupatuka ni kwasikwa pa mooto ana ngati chantakusye kwakupunda wanyamwe wandi ni chikulupi chamwana? 31 “Nipele ngasinkola lipamba chindye chichi? Atamuno ching’we chichi? Namose chimbwale chichi? 32 Pakuwa yose yo ikuchenjeuchilwa ni wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Nambo mwanya Atati wenu wa kwini akumanyilila kuti nkulajila yele indu. 33 Nipele nsose kaje Umwenye wa Akunnungu ni kupanganya

yaili yambone paujo pa Akunnungu, ni indu ine chiijonjehckwe kukwenu. 34 Nipele ngasinkola lipamba yankati malaŵi, pakuŵa malaŵi ikwete yakwe. Kulaga kwa lyuŵa limo kukunkwana kwa lyele lyuŵa.

7 “Ngasimwalamula ŵane, kuti ni ŵanyamwe nkaika kulamulikwa ni Akunnungu, 2 pakuŵa chinchilamulikwa ni Akunnungu mpela inkuti kwalamula ŵane ni chipimo chilachila chinkupimila kwalamulila ŵane ni chichocho chachipimila Akunnungu kunlamula ŵanyamwe. 3 Ligongo chi nkulolechesya chiswani chachili mu liso lya mpwenu, ni papopo ngankulola chitela chachili mu liso lyenu? 4 Pane nkukombola chinauli kunsalila mpwenu kuti, ‘Mpwanga, ninde kaje nantyoŵe chiswani chachili mu liso lyenu’, akuno mu liso lyenu kwana chitela? 5 Jwaulamba mmwejo! Ntyoŵe kaje chitela chachili mu liso lyenu nipele chinlole uchenene ni kukombola kuchityosya chiswani chachili mu liso lya mpwenu. 6 “Ngasimwapa mbwa chachili chachiswela, ngakaŵa chagalauche ni kumpalula, namose ngasimwajasila maguluŵe igogo yenu ya ndalama, ngakaŵa chailiŵate. 7 “Mmende ni ŵanyamwe chimpegwe, nsose ni ŵanyamwe chinnyiwone, mpoposye ni ŵanyamwe chachimbugulila nnango. 8 Pakuŵa jwalijose jwakuŵenda akupegwa ni jwakuŵa akwiwona ni jwakupoposya nnango ukuugulikwa kwa ligongo lyakwe. 9 Ana jwapi mwa ŵanyamwe, mwanache aŵendaga nkate chiŵape liganga? 10 Pane aŵendaga somba, chiŵape lijoka? 11 Iŵaga ŵanyamwe ŵangalumbana, nkumanyilila kwapa achiŵana ŵenu indu yambone, isyene Atati ŵenu ŵa kwini chatende mwakupunda, chiŵape yambone aŵala ŵakwaŵenda. 12 “Nipele yose inkusaka ŵandu ampanganyichisye, ni ŵanyamwe ŵakwe mpapanganyichisye iyoyo. Pakuŵa gelega gali malumbo ga malajiso ga che Musa ni majiganyo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu. 13 “Njinjile kwa kupitila nnango wakunyilila. Pakuŵa litala lyalikwaula ku uwonasi lipangwiche, ni nnango wakwinjilila mwelemo uli wepanguche ni ŵakwinjilila mwelemo atupile. 14 Nambo litala lya kwinijilila mu umi linyilile ni nnango wakwinjilila mwelemo uli wakunyilila ni ŵandu ŵakulimanyilila litala lya nganatupa. 15 “Nlilolechesye ni ŵakulondola ŵa unami. Ŵelelo akwika kukwenu ali nkuwoneka mpela ngondolo kwa paasa, nambo kwa munkati ali masogo gakalipa. 16 Chimwamanyilile kwa isambo yao. Uli?, Ŵandu akukombola kukaŵa sabibu pa chitela cha miiŵa, pane tini pa nkwanga? Ngwamba! 17 Nipele, chitela chambone chikusogola isogosi

yambone, ni chitela changalumbana chikusogola isogosi yangalumbana. 18 Chitela chambone ngachikusogola isogosi yangalumbana, ni chitela changalumbana ngachikusogola isogosi yambone. 19 Chitela chachili chose chingachikusogola isogosi yambone chachichigwisya ni kwasila pa mooto. 20 Nipele chinchamanyilila kwa isambo yao. 21 “Ngawa kila mundu jwakumilanga, ‘Ambuje, Ambuje’, juchajinjile mu umwenye wa kwini, nambo ajula jwakwitenda yakwisaka Atati ŵangu ŵaali kwini. 22 Lyuŵa lya malamulo lya ŵajinjile chaasalile, ‘Ambuje, Ambuje! Uwe ni ŵeŵala utwalalichilaga ngani syenu kwa liina lyenu, ni kwa liina lyenu twagakoposyaga masoka ni kupanganya yakusimonjeka yejinji’ 23 Pelepo chinjasalila kwa kang’wa jangu, ‘Ŵanyamwe nganinampanya ng’o, ntyoche mmbujo mwangu, ŵanyamwe ŵankupanganya yaigongomalo.’ 24 “Nipele jwalijose jwakugapilikana malowe gangu ni kugapanganya, akulandana ni mundu jwakwete lunda, jwataŵile nyuumba jakwe pa lwala. 25 Pajanyeŵe ula, sulo syasewiche, mbungo japujile ni kujigomba nyuumba jila. Nambo nyuumba jo nganjigwa pakuŵa jaliji jitaŵikwe pachanya lwala. 26 “Nambo jwalijose jwakugapilikana malowe gangu ga nombejo anapanganye chachili chose, jwelejo akulandana ni mundu jwakulowela jwataŵile nyuumba jakwe pa nsanga. 27 Pajanyeŵe ula, sulo syasewiche, ni mbungo japujile, ni kujigomba nyuumba jila, nombejo jagwile ni kugumuka jose.” 28 Nipele, Che Yesu paŵamasile kuŵecheta malowe go, mpingo wa ŵandu ŵasimosile yatite kwiganya. 29 Pakuŵa ŵajiganyaga nti mundu jwali ni ukombole, ngawa mpela yakuti kwiganya ŵakwiganya Malajiso ŵao.

8 Che Yesu paŵatulwiche pa chitumbi, mipingo jekulungwa ja ŵandu jakuiye. 2 Nipele, ŵaiche mundu jwa matana, ŵatindiŵalile ni kwakotamila ni kuti, “Ambuje, mwasakaga, nkukombola kuswejesya!” 3 Che Yesu ŵajongwele nkono, ŵakwayiye ni kuti, “Ngusaka, nswejele.” Papopo mundu jo ŵalamile matana gao. 4 Nipele Che Yesu ŵansalile, “Mpilikane, munansalile mundu jwalijose, nambo njaula nkaliŵose kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi mpela iŵatite pakusala che Musa kwalosya ŵandu wose kuti nnamile.” 5 Che Yesu paŵajinjilaga musi wa Kapelenaumu, chilongola jumo jwa ŵandu ŵangondo ŵa chilambo cha ku Loma ŵanjaulile ni kwachondelela ŵakamusye 6 achitiji, “Ambuje, katumetume jwangu agonile mu nyuumba atatele, ni akupotekwa nnope.” 7 Nipele Che Yesu ŵansalile, “Chiiche kukunnamya.” 8 Chilongola jwa ŵandu ŵangondo jo ŵanjajilile,

"Ambuje, nganguwajilwa mmwe njinjile mu nyumba jangu. Nambo mmechete liloŵe pe ni katumetume jwangu chalame. 9 Pakuŵa noneji nombe ndili mundu jundi paasi pa ukombole wa achakulungwa, sooni ngwete wangondo paasi pa une. Nansallaga jumo, 'Njaule! Nombejo akwaula ni jwine, 'Njise! Nombejo akwika ni kapolo jwangu, 'Ntende achi!', Nombejo akuchitenda." 10 Nipele, Che Yesu paŵagapilikene maloŵe go, ŵasimosile, ni ŵasalile ŵandu ŵaŵaliji aninkwakuya, "Ngunsalila isyene, nganinammone mundu jwali ni chikulupi mpela achi namuno mu chilambo cha ku Isilaeli. 11 Nipele, ngunsalila kuti, ŵandu achajinji chaiche kutyochela kungopochelo lyuŵa ni kulikuswela lyuŵa, ni ŵanyawo chatame pachindimba cha chakulya pamo ni che Iblahimu ni che Isaka ni che Yakobo mu Umwenye wa kwini. 12 Nambo ŵelewo ŵati aŵe mu Umwenye wo chaponyekwe paasa, pa chipi, kweleko chalile ni kuchilimya meeno." 13 Nipele, Che Yesu ŵansalile chilongola jwa ŵandu wangondo jula, "Njaule kumangwenu ni itendekwe kukwenu mpela inkuti pakukulupila." Ni katumetume jwao ŵalamile katema kakoko. 14 Che Yesu ŵaiche kumusi ku che Petulo, ŵasimene akwegwao ŵa chikongwe che Petulo ali agonile pachindanda, aninkulwala chiboko. 15 Nipele, Che Yesu ŵankwaiye nkono jwankongwe, nombewo ŵalamile ni ŵajimwiche ni kwatumichila. 16 Ligulo lyakwe, ŵaichisye ŵandu achajinji ŵaŵakamwilwe ni masoka, nombejo kwa litala lya majiganyo gakwe, ŵagaŵinjile masoka go ni kwalamya wose ŵaŵalwalaga. 17 Watesile yeleyo kuti gamalile maloŵe gaŵaŵechete che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu gagakuti, "Asyene akutyosisye kulaga kwetu, ni kutulamya ilwele yetu." 18 Nipele, Che Yesu paŵauweni mpingo wa ŵandu uninkwasyungula, ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao ajomboche ajaulangane peesi litanda. 19 Jwakwiganya Malajisyo jumo ŵanjaulile Che Yesu ni kwasalila, "Jwakwiganya, une chinankuye kwakulikose kuchinjaule." 20 Che Yesu ŵatite, "Macheto gakwete masomwa, ni ijuni ikwete isusi, nambo Mwana jwa Mundu nganakola peuto pakupumulila." 21 Nipele, mundu jwine mwa ŵakulijiganya ŵao ŵansalile, "Ambuje muuneche kaje nyaule ngaasiche atati ŵangu." 22 Nambo Che Yesu ŵansalile, "Munguye, mwaleche ŵawe ŵaasiche ŵawe ŵao." 23 Che Yesu ŵajinjile mu ngalaŵa ni ŵakulijiganya ŵao ŵajawile nawo. 24 Chisisimuchile jatandite kupuga chibunga chekulungwa mu litanda ni matumbela gatandite kujunichila ngalaŵa. Nambo Che Yesu ŵaliji agonile lugono. 25 Ŵakulijiganya ŵao ŵajaulile kukwajimusa achitiji, "Ambuje ntukulupusy,

tulinkwasika!" 26 Che Yesu ŵaasalile, "Ŵanyamwe ŵandu ŵandi ni chikulupi chamwana, ligongo chinkogopa?" Nipele, ŵajinamukwiche, ni kuchikalipila chibunga ni matumbela, ni kwatulele jii. 27 Ni ŵandu ŵasimonjile ni ŵatite, "Ana mundu ju ali jwanti uli? Namuno chibunga ni matumbela ikwapilikanila!" 28 Che Yesu paŵaiche peesi litanda mu chilambo cha Ŵagelasi, ŵandu ŵaŵili ŵaŵakamwilwe ni masoka ŵasimene nawo achikopochelaga kumalembe. Ŵandu wo ŵajogoyaga nnope, namose ŵandu nganapitaga litala lya. 29 Nipele, ŵatandite kunyanyisya achitiji, "Nkusaka ichichi kwetuwe, alakwe Mwana jwa Akunnungu? Ana nnyiche kukutulagasya kakanawŵe katema ketu?" 30 Chiŵandi ni pelepo kwaliji ni mpingo wa maguluŵe ganinkulya. 31 Nipele, masoka gala gaachondelele Che Yesu ganinkuti, "Ŵaga nkutukoposya, ntusalile tukagajinjile maguluŵe gala." 32 Che Yesu ŵagasalile, "Ayaga, njaule." Papopo gakopweche kwa ŵandu ŵala ni kwinjila mmaguluŵe. Mpingo wose wa maguluŵe waselelechele mu litanda ni maguluŵe gose gawile mmeesi. 33 Ŵakuchinga maguluŵe gala ŵautwiche, ŵajawile mmusi. Kweleko ŵaasalile ŵandu ngani syose ni indu iyasimene ŵandu ŵaŵili ŵaŵakamwilwe ni masoka ŵala. 34 Nipele, ŵandu wose ŵa musi wo ŵatyosile kukwachangamila Che Yesu, paŵaweni ŵachondelele kuti atyoche mu chilambo chao.

9 Che Yesu ŵajinjile mu ngalaŵa, ŵajombweche litanda ni kwika mmusi wao. 2 Pelepo ŵandu ŵampeleche mundu jumo jwatatele chiilu, ali agonile mu chitagala. Nipele Che Yesu paŵachiweni chikulupi chao, ŵansalile mundu jwaktatala jula, "Muusimane mtima, ambulanga! Nlecheleswe sambi syenu." 3 Nipele, ŵakwiganya Malajisyo ŵane ŵatandite ganisya mmitima jao aninkuti, "Mundu ju akwatukana Akunnungu!" 4 Che Yesu ŵasimanyi ng'anisyo syao ni ŵausisye, "Kwachichi nkuganisya yangalumbana mmitima jenu? 5 Chichi chili chakwepepala nnope, kusala, 'Sambi syenu silecheleswe,' pane kusala, 'Njimuche, Njaule?'" 6 Nambo, ngusaka mmanyiile kuti Mwana jwa Mundu akwete ukombole pa chilambo pano wa kwalechelesya ŵandu sambi syao." Pelepo ŵansalile jwaktatala jo, "Njimuche, njigale chitagala chenu njaule kumangwenu." 7 Nipele, mundu jo ŵajimwiche ni kwaula kumangwao. 8 Ŵandu wose mu mpingo wo paŵaiweni yeleyo, ŵasimosile ni kukamulwa ni lipamba, ŵaakusisye Akunnungu uŵapele ŵandu ukombole wanti yele. 9 Che Yesu ŵatyosile pelepo, ni paŵajaulaga, ŵambweni mundu jumo ali atemi mu nyumba ja kulipila nsongo liina

lyakwe che Matayo. Nipele Che Yesu wansalile, "Munguye." Nombe che Matayo, wajimwiche ni kwakuya. 10 Che Yesu pa'aliji mu nyumba ji che Matayo kulya chakulya, wakukumbikanya nsongo wajinji ni waali ni sambu waiche ni kutama pamo nawo ni wakulijiganya wao. 11 Mafalisayo pawaiweni yeleyo, wausisye wakulijiganya wa Che Yesu, "Kwachichi jwakunjiganya akulya pamo ni wakukumbikanya nsongo ni waali ni sambu?" 12 Che Yesu wagapilikene gelego ni wajanjile, "Wangakulwala ngakwalajila wantela, ikawe wakulwala ni wakwalajila wantela. 13 Nipele, njaule nkali jiganye malumbo ga malowe ga, "Ngusaka chanas, ngawa mbopesi." Nganiika kukawilanga wandu wakupanganya yambone paujo pa Akunnungu nambo waali ni sambu." 14 Nipele, wakulijiganya wa che Yohana Wakubatisya wajaulile Che Yesu ni kwausya, "Uweji ni Mafalisayo tukuta wa kawilika wili, kwachichi wakulijiganya wenu ngakuta wa?" 15 Che Yesu wajanjile, "Uli, nkuganisa kuti nkukombola kwatendekasya achambusanga wa mlombela asupuche akuno ali pamo nawo? Ngwamba! Nambo chikaiche katema pachajigalikwe mlombela jo pasikati jao, gele mo wa go chachita wa. 16 "Ngapagwa mundu jwakutotela chigamba cha nguo jasambano mu nguo jewisale. Atamuno atendaga yeleyo chigamba chasambano cho chichipapule nguo jo, ni upapuche wakwe chiupundanganye. 17 Soonni ngapagwa wandu wakutaga divai jasambano mu misaku jewisale jekolochekwe ni mapende. Paku wa jele divai jasambano jo chijipapule misaku ni divai chijimwasiche ni misaku jo chijijonasiche. Nambo wandu akutaga divai jasambano mu misaku jasambano ni yose yana iwili ikugosekwa." 18 Nipele, Che Yesu pa'aliji nkuwecheta gelego, waiche chilongola jumo jwa Chiyahudi, watindi wailile ni kuti, "Mwali jwangu akuwa sampano. Nambo, choonde twende nkaasajichile nkono wenu kuti akole umi." 19 Che Yesu wajimi ni kunkuya, wakulijiganya wao wajawile pamo nawo. 20 Jwakopochele jwankongwe jumo juwalwalaga magono kwa yaka likumi ni iwili, wannyichilile Che Yesu panyuma, wakwaiye lujenje lwa mwinjilo wao. 21 Watesile yeleyo paku wa waganisisye muntima mwao kuti, "Nakwayaga pe mwinjilo wakwe, chilame." 22 Nombe Che Yesu wagalawiche, wamweni ni wansalile, "Muusimane ntima, mwanangu, chikulupi chenu chinnamisye." Jwankongwe jo walamile katema kakoko. 23 Nipele Che Yesu waiche mu nyumba ja chilongola jula. Ni waweni wakugomba ipeta ni mpingo wa wandu aninkulila kwa malumbo, 24 ni watite, "Ntyochanje pelepa, paku wa mwali ju nganajisika, agambile

gona pe." Ni wanyawo waasechile. 25 Wandu wala pa'wawinjikwe, Che Yesu wajinjile nkati, wankamwile nkono mwali jula, nombejo wajimwiche. 26 Ngani jila jajenele pa chilambo pala pose. 27 Che Yesu watyosile pelepo, ni pa'aliji nkwaula, wandu wawili wangakulola wankuiye achinyanyisyaga, "Choonde Mwana ju che Daudi ntukolele chanas!" 28 Che Yesu pa'wawinjile mu nyumba, wangakulola wala wajaulile, nombejo wausisye, "Ana nkukulupilila kuti ngukombola kunlamya?" Nombewo wajanjile, "Elo, Ambuje." 29 Pelepo Che Yesu wagakwaiye meeso gao, watite, "Iweje kukwenu mpela inkuti pakukulupilila." 30 Meeso gao gaugwiche. Nombe Che Yesu wakanyisye kwa nnope kuti, "Ngasimunsalila mundu jwalijose ngani ji." 31 Nambo wanyawo watyosile ni kutanda kwenesya ngani si Che Yesu mchilambo chila chose. 32 Wandu wawili wala pa'aliji nkutyoka, wandu wane wannyichisye Che Yesu mundu jumo jwangakuwecheta kwa ligongo lya kukumulwa ni masoka. 33 Pa'wankopwesye masoka papopo mundu jwangakuwecheta jula, watandite kuwecheta. Wandu wasimosile nikuti, "Nganigawoneche kose gelega mu chilambo cha ku Isilaeli!" 34 Nambo Mafalisayo watite, "Akugakoposya masoka kwa machili ga jwankulu jwa masoka." 35 Che Yesu wasyungwile mose mmisi ni mmisinda jose, achijiganyaga mmajumba gao ga kupopelela, ni kulalichila Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu ni kwalamisya wandu ilwele yose ni kulaga kwakulikose. 36 Nipele, pawaweni wandu, mipingo kwa mipingo, wakolele chanas paku wa wapesile ni kukola lipamba chisau ngondolo syangali ni jwakuchinga. 37 Pelepo waasalile wakulijiganya wao, "Magungulo gali gamajinji, nambo wakugungula nganatupa. 38 Nipele mwapopele Ambuje wa magungulo, apeleche wakupanganya masengo mmagungulo gao."

10 Che Yesu wawilasile pamo wakulijiganya wao likumi ni wawili, wapele ukombole wa kugakoposya masoka, ni kwalamya wandu ilwele yose ni kulaga kwakulikose. 2 Ni meena ga wele achinduna likumi ni wawili wo gali gelega: Che Simoni jwakuwilanjikwa che Petulo ni che Andulea mpwao, che Yakobo mwanagwao che Sebedayo ni che Yohana mpwao, 3 Che Filipo ni che Batolomayo, che Tomasi ni che Matayo juwaliji jwakukumbikanya nsongo, che Yakobo mwanagwao che Alufayo ni che Tadayo, 4 Che Simoni jwa ku Kanani ni che Yuda Isikalote juwalagalawiche Che Yesu. 5 Nipele, Che Yesu waatumile wanyawo kumi na mbili ni kwapa ulamusi achitiji: "Nkajaula mmajumba ga wandu

wangaŵa Wayahudi, atamuno nkajinjila mmisi ja Wāsamalia. 6 Nambo njaule kwa wāndu ŵa ku Isilaeli wāsochelele mpela ngondolo syangali ni jwakuchinga. 7 Pinkwaulanga nkalicheje yeleyi, ‘Umwenye wa kwınani uŵandichile.’ 8 Nkaalamye wākulwala, nkaasyusye wāwile, nkaaswejesye wāali ni matana, nkagakoposye masoka. Mwapochele pangali malipilo, nkapeleganye pangali malipilo. 9 Kasinjigala sahabu atamuno mbiya atamuno makobili ga shaba mu ulendo wenu. 10 Nkajigala nsaku wa ulendo atamuno mwinjilo waaŵili, atamuno ilatu, atamuno nkongojo. Pakuŵa jwakupanganya masengo immajile kupegwa chakulya chakwe. 11 “Soonı pachinkajinjile mu musi wauli wose atamuno mu nsında, nkasose mwelele mundu juchasache kumpochela, ni nkalonjele mwelele mpaka pachinkatyochel. 12 Pachinjijile mu nyuumba mwakomasye nchıtiji, ‘Chıtendewele chıŵe kukwenu.’ 13 Nıpele, ŵele wākutama mu nyuumba mo ampochelaga, chıtendewele chenu chıchıtame kwa ŵanyawo. Nambo yaŵaga ngakumpochela, nıpele, chıtendewele chenu chıchımmujile mwachınsyene. 14 Nıpele, akanaga kumpochela mundu jwalıjose atamuno kugapılıkana malowelenu, pachınkopoche mu jele nyuumba jo atamuno mu wele musi wo, nkungunde luundu mmakongolo mwenu kulosya kuti mkwajamuka. 15 Ngunsalıla isyene, lyuŵa lya malamulo, wāndu ŵa wele musi wo chakole magambo gamakulungwa kupunda gegala ga ku Sodomalı ni ku Gomolalı. 16 “Nhole, nguntuma ŵanyamwe mpela ngondolo mmasogo. Nıpele nkole lunda mpela majoka, ni wākulıtımalıka mpela nguanda. 17 Mlılolechesyene ni wāndu, pakuŵa chachınjausya ŵanyamwe pankungulu ni chachımputa mbokolalı mmajumba gao ga kupopelela. 18 Chachınjausya kwa achakulu ni mamwenye kwa lıgongo lyangu une, mpatanje kwasalıla ŵanyawo Nganı Jambone jankatı une ni kwa wāndu wāngaŵa Wayahudı. 19 Nıpele pachachınjausya ŵanyamwe pa nkungulu, nkakolalı lipamba lyatı chımmechete chıchı pane chımmechete chınaulı, pıchıkաıche katema, chımpewelenu chakuŵecheta. 20 Pakuŵa ngaŵa ŵanyamwe ni uchımmechete, nambo Mbumu jwa Atatı ŵenu jwaalı nkatı mwenu ni juchaŵechete. 21 “Nıpele, jwankulungwa changalauche jwamnunguna aulajıkwelenu, ni atatı changalauche mwanagwelenu, ni wānache chıŵagalauche achawelensi wao ni kwaulaga. 22 Wāndu chanchımanje ŵanyamwe kwalıgongo lya kuungulupılıla une. Nambo juchapılılıle mpaka kumbesı, jwelejo ni juchakulupuche. 23 Annagasyaga wāndu mmusı umu, mmutuchılanje mmusı wıne. Ngunsalıla isyene, ngammalısyalı kuutuchılalı mısı jınajose ja ku Isılaelı akanawelenu kwıkա Mwana jwa Mundu. 24 “Jwakulıjıganyalı ngakumpunda jwakwıganyalı pane kapololı ngakumpunda mmbujegwelenu. 25 Paıchılenu pa jwakulıjıganyalı kuŵa mpela jwakujıganyalı ni kapololı mpela mmbujegwelenu. lŵaga ammılısalıle nsyene nyuumba Belesebulı, ulı ana ngatı chakapunde kwaŵılanga wāndu wāalı mu nyuumba jo meena gakusakalalı nnope. 26 “Nıpele, kasımwajogopalı wāndu. Pakuŵa kılalı chındu cheunıchıkwelenu chıchıŵelenu cheunukukwelenu, ni kılalı chachısısıkwelenu chıchımanyıche. 27 Chıngunsalıla pa chıpı, nchısale palulanga, ni chınkupılıkanalı mwıpıkanılı kwakunsongonela, nkachısale kwa wāndu pangasısalı. 28 Kasımwajogopalı wākuchılulaga chıılı, nambo ngakukombolalı kujılulaga mbumu. Mmbayalı mwajogopelenu wākukombolalı kuchıjonangalı chıılı ni mbumu ku mooto wangasımıkա moŵa gose pangalı mbesı. (Geenna g1067) 29 lıjıjololı iŵılı ikusumıchıkwalı kwa sentı jımo. Namose ngapagwalı hata chımo chachıkwalı pangalı Atatı ŵenu kusakalı. 30 Nambo kukwenu ŵanyamwe, atamuno umbo syalı muntwelenu nombe nasyo sıŵalanjıkwelenu syose. 31 Kwayelenu ngasınjogopalı, ŵanyamwe ndı wākutopelalı mwakupunda ıjıjololı. 32 “Nıpele, jwalıjose jwakunytıchısyalı une paıjı pa wāndu kutı jwele alı jwangunelenu, nonejı chınankunde jwelejo paıjı pa Atatı wāngu wāalı kwınanı. 33 Nambo jwalıjose juchachıngalı paıjı pa wāndu, nonejı chınamkanelenu paıjı pa Atatı wāngu wāalı kwınanı. 34 “Nkaganısyalı kutı ıchenawo chıtendewelenu pachılambolalı pano. Ngwamba! Nganıkanawo chıtendewelenu nambo ıchenawo ngondo. 35 Pakuŵa ıche kukuntındanyalı mundu ni atatıgwelenu, mwalı ni achıkulugwelenu, akwegwelenu ni nkwegwakwelenu. 36 Nı wāmmagongolı wā mundu chawelenu wāndu wāalı mu nyuumba jakwelenu. 37 “Jwakunnonyelalı atatıgwelenu pane achıkulugwelenu kumbunda une, jwelejo ngakuŵajılwalı kuŵa jwakulıjıganyalı jwangu. Nı jwakunnonyelalı mwana jwannumelenu pane mwana jwankongwelenu kumbunda une, jwelejo ngakuŵajılwalı kuŵa jwakulıjıganyalı jwangu. 38 Mundu jwangakuıjıgalalı nsalabalı wakwelenu ni kunguyalı, jwelejo ngakuŵajılwalı kuŵa jwakulıjıganyalı jwangu. 39 Nıpele, jwalıjose jwakuugosalı umı wakwelenu, chıajıjase, nambo jwele juchautıosyelenu umı wakwelenu kwa lıgongo lya kungulupılıla une, chachıusımalı. 40 “Jwakumpochelalı ŵanyamwe, akumbochelalı une ni jwakumbochelalı une, akwapochelalı ŵele wāndumılenu une wo. 41 Jwakumpochelalı jwakulondolalı jwa Akunnungu lıgongo atekuŵalı jwakulondolalı, chachıpochelalı mbotelalı ja jwakulondolalı. Nombe jwakumpochelalı mundu jwakupanganyalı yambone paıjı pa Akunnungu pakuŵalı alı jwambone, chachıpochelalı mbotelalı ja mundu

mwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu. 42 Ngunsalila isyene, jwalijose juchachimpa jumo jwa wāngamanyika kwannope wā ngao wa meesi gamasisi, pakuwā ali wākulijiganya wāngu, isyene, jwelejo chachipochela mbote jakwe.”

11 Nipele, Che Yesu pa wāmalisisye kwalajisya wākulijiganya wāo likumi ni wāwili, wātyosile kweleko, wājawile kwiganya ni kulalichila mmisi jajili ku Galilaya. 2 Nombe che Yohana pa wālijji mu nyumba jakuta wīlwa wāpilikene ngani ja masengo ga Kilisito Jwakuwombola, wāatumile wākulijiganya wāo, 3 akasuye, “Ana mmwe ni wēle wākwicka wāla pane twalolele wāne?” 4 Che Yesu wāajanjile, “Njaulanje nkaasalile che Yohana aila inkuipilikana ni kuilola. 5 Wāngalola akulola, ni wāngajenda akwenda, ni wāmatana akuswejeswa, ni wāngapilikana akupilikana, ni wāwe akusyuswa, ni wākulaga akusalilwa Ngani Jambone. 6 Jwana upile jwele mundu jwangakungolela lipamba.” 7 Nipele, wēle wākulijiganya wā che Yohana pa wālijji nkwenza, Che Yesu wātandite kwasalila wāngu ngani si che Yohana aninkuti, “Ana mwajawile kukulola chichi kwele kwipululu ko? Uli, mwajawile kukulilola litete lili nkupungunyikwa ni mbungo?” 8 lwāga ngawā yeleyo ana mwajawile kukulola chichi? Mwajawile kukunnola mundu jwawete iwalo yambone? Wāngu wākualwa iwalo yambone akutama mmajumba ga mamwenye. 9 Nambo, ana mwajawile kukulola chichi? Mwajawile kukunnola Jwakulondola jwa Akunnungu? Elo, ngunsalila, jwakumpunda jwakulondola jwa Akunnungu. 10 Jwelejo ni che Yohana, Akunnungu ju wāngambaga mmalembele ga Akunnungu, Nnole, nguntuma jwantenga jwangu mmbujo mwenu, juchakankolochesye litala lyenu. 11 Ngunsalila isyene, mwa wāngu wākutama mu chilambo, nganatyochele mundu jwali jwankulungwa kumpunda che Yohana Wākubatisya. Nambo jwalijose jwakulolechela jwannandi mu Umwenye wa kwini ali jwankulungwa kumpunda jwelejo. 12 Chitandile katema kawālalichilaga che Yohana Wākubatisya mpaka lelo, umwenye wa kwini ukukanikwa, ni wāngu wāali ni machili akulinga kuujigala kwa machili. 13 Majiganyo gache ga wākulondola wā Akunnungu ni Malajisyo gakunguluchile ngani ja umwenye wa Akunnungu mpaka katema ka che Yohana. 14 lwāga nkusaka kwitichisya gelega, che Yohana ju ni che Elia ju chache. 15 Jwakwete mapilikani, apilikane! 16 “Chinaulandanye ni chichi uwelesi wu? Ulandene ni achachanda wāwātemi paluwāla lwa kusumichisya malonda, ni kuwēchetesya

ni achinjao, 17 ‘Twangombe ngoma nambo nganintyala! Twanjimbile nyimbo sya pamalilo nambo nganinlila!’ 18 Pakuwā Che Yohana wāiche, wātawaga ni nganang’waga divai, ni wānyawo wātite, ‘Akamwilwe ni masoka.’ 19 Mwana jwa Mundu wāiche, achilyaga ni aching’waga ni wānyawo wātite, ‘Munole aju, jwakutolwa ni jwakolelwa, mmbusanga jwa wākukumbikanya nsongo ni wā sambu!’ Nambo lunda lwa Akunnungu lwawoneche kuwā lwambone kwa litala lya ipanganyo yakwe.” 20 Nipele, Che Yesu wātandite kwakalipila wāngu wā misi jo jiwātesile yakusimonjeka, nambo wāngu wākwe nganaleka sambu. 21 “Ulaje kukwenu ku Kolasini! Ulaje kukwenu ku Besesaida! Pakuwā, ayi yakusimosya yaitendekwe kukwenu, ikatendekwe akula ku Tilo ni ku Sidoni kula, wāngu wākwe akawāsile magunia ni kutama mu itutu kulosya kuti alesile sambu syao. 22 Nambo ngunsalila, lyuwā lya kulamula, wānyamwe chinjamukwe kwannope kupunda wāngu wā ku Tilo ni ku Sidoni. 23 Nomwe Kapelenaumu ana chinlikusye mpaka kwini? Chinchituluswa mpaka kwiuto kwa wāngu wāwile. Pakuwā, yakusimosya yaitendekwe kukwenu ikatendekwe ku Sodoma, wele musi wo ukaliji chiwēla mpaka lelo. (Hades 986) 24 Nambo ngunsalila, lyuwā lya kulamula mmwe chinjamukwe kwannope kupunda wāngu wā ku Sodoma.” 25 Katema kakoko, Che Yesu wātite, “Nguntogolela Atati, Ambuje wā kwini ni chilambo, pakuwā mwasile indu yi wāngu wā lunda ni wāngu wā umanyilisi ni kwaunukulila wānache. 26 Elo, Atati, pakuwā yeleyo ni yaitite pakunnonyela. 27 “Atati wāngu ambele indu yose. Ngapagwa jwakummanyilila Mwana, akawe Atati, ni sooni ngapagwa jwakummanyilila Atati, akawe Mwana ni jwalijose jwakunsaka Mwana kuti ammunukulile. 28 Njisanje kukwangu wānyamwe wose unkusauka ni kutopelwa ni misigo jakutopa, none chinampumusye. 29 Mungunde, nkaliiganyo kukwangu, pakuwā une ndili jwakutulala ni jwakulitulusya, nomwe chinkapumule mmitima jenu. 30 Pakuwā chingunsalila mpanganyo chili chambone kukwenu ni chingumpa njigale ngachikutopa.”

12 Kele katema ko Che Yesu wāpitaga mmigunda ja ngano pa Lyuwā lya Kupumulila. Nipele, wākulijiganya wāo jakwete sala, wātandite kupulula masache ga ngano ni kulya. 2 Nambo Mafalisayo pa wāwaiwani yeleyo, wāasalile Che Yesu, “Nnole, wākulijiganya wāngu akugapanganya gamakanye kugapanganya pa Lyuwā lya Kupumulila.” 3 Che Yesu wājanjile wānyawo kuti, “Uli nganinsyome iwātite pakupanganya che Daudi pamo ni achinjakwe

pajakwete sala? 4 Jwelejo jwajinjile mu Nyuumba ja Akunnungu, wājigele ni kulya mikate jiyatoysekwe kwa ligongo lya Akunnungu. Che Daudi ni achinjakwe nganasachilwa kulya ikawe wambopesi pe. 5 Pane, uli ngannaŵe kusyoma mmalembelo ga Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa kila Lyuŵa lya Kupumulila wambopesi akugatema Malajisyo pa nyuumba ja Akunnungu, nambo ngakuŵalanjilwa kuŵa aleŵile? 6 Nipele, ngunsalila kuti apano apali jwaali jwankulu kujipunda Nyuumba ja Akunnungu. 7 Nambo nkagamanyilile malumbo gakwe aga maloŵe ga gaasasile Akunnungu, 'Ngusaka chanasana ngaŵa mbopesi,' ngankaalamule ŵandu ŵangali ni sambu. 8 Pakuŵa Mwana jwa Mundu ali Ambuje ŵa Lyuŵa lya Kupumulila." 9 Nipele, Che Yesu ŵatyosile pelepo, wājinjile mu nyuumba ja kupopelela. 10 Mwaliji ni mundu jumo jwali ni nkono wakutatala. Nipele, ŵandu ŵausisye Che Yesu, "Uli, ili yambone kunnamya mundu pa Lyuŵa lya Kupumulila?" Wambosisye yeleyo kuti akolanje ligongo lya kwaŵechetela. 11 Nambo Che Yesu ŵaasalile, "Tujile jumo jwenu akwete ngondolo jimo, nombe najo jitumbuchile mwisimbo, uli, ana nganjenda kujikamula ni kujityosya pakuŵa lili Lyuŵa lya Kupumulila? 12 Nambo, mundu atopele kujipunda ngondolo! Nipele, ili yambone kupanganya yaali yambone pa Lyuŵa lya Kupumulila." 13 Nipele, ŵansalile mundu jo kuti, "Ngolosye nkono wenu." Waugolwesye, nombe ni ŵalamile chisau nkono wine ula. 14 Nipele, Mafalisayo ŵatyosile paasa ni kuusyana ichajile pakwaulaga Che Yesu. 15 Nambo Che Yesu paŵasimanyi ng'anisyo syao, ŵatyosile pepala. Wandu achajinji ŵakuuye ni ŵaalamisye ŵakulwala wose, 16 ŵakanyisye ngasiŵamanyisya ŵandu ngani syakwe, 17 pakuti gamalile maloŵe gaŵechete jwakulondola che Isaya, 18 "Nnole, jwakutumichila jwangu junansagwile, jwakunonyelwa jwangu jwakuusengwasya nnope ntima wangu. Chinantaje Mbumu jwangu, nombejo chakaasalile ŵandu ŵa ilambo kulamula kwangu. 19 Ngasakola makani atamuno nganyanyisya, ni liloŵe lyao ngalipikanika mwitala. 20 Chapunde kwakolela chanasana ŵandu ŵakwete masauko ga kuputikwa kwa nnasi, ni kwakamulisya ntima ŵandu ŵangali machili, mpaka ulamusi waukusachilwa pachuikombolese kulamula. 21 Wandu wose ŵa ilambo yose chakole chilolelo kwa jwelejo." 22 Papopo ŵandu wānyichisye Che Yesu mundu jwanggalola atamuno kuŵecheta kwa ligongo lya kukamulwa ni masoka. Nipele wānnamisye jwangaŵecheta jo ni jwaŵechete ni kulola. 23 Mpingo wose wa ŵandu ŵasimosile ni ŵatite, "Jweleju ngati Mwana ju che Daudi?" 24 Nambo Mafalisayo paŵapilikene gelego, ŵatite, "Mundu ju akugakoposya masoka kwa machili ga Belesebuli jwankulu jwa masoka." 25 Che Yesu ŵasimanyilile ng'anisyo syao, ŵaasalile, "Umwenye wauli wose waugaŵanyiche maunjili maunjili gagakumenyana, ngaukulonjela, yalumo peyo, musi pane ŵandu ŵa nyuumba jajilijose agaŵanyikaga maunjili maunjili gagakumenyana achinsyene pe, nyuumba jo ngajijima. 26 Iŵaga mpingo umo ukumenyana ni mpingo wine mu umwenye wa Shetani, malumbo gakwe umwenye wo ugaŵanyiche, nipele, chuijime chinauli? 27 Wanyamwe nkutinji une ngugakoposya masoka kwa machili ga Belesebuli, uli, ŵakulijiganya ŵenu akugakoposya kwa machili ga acheni? Kwa lye ligongo lyo ŵandu ŵakunkuya ni wachammechetele ŵanyamwe. 28 Nambo iŵaga une ngugakoposya masoka kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu, pelepo mmanyilile kuti umwenye wa Akunnungu unnyichilile. 29 "Sooni mundu akukombola chinauli kwinjila mu nyuumba ja mundu jwali ni machili ni kunsumula chipanje chakwe, akanamtaŵe kaje mundu jwali ni machili jula? Pele ni pachapakombole kunsumula chipanje chakwe. 30 "Jwalijose jwanganaŵa pamo none, akunganila une ni jwangasanganganya ŵandu pamo none, akwapwilinganya. 31 Kwa lye ligongo lyo ngunsalila, ŵandu chalecheleswe sambu ni liloŵe lyalili lyose lyakwatukana Akunnungu, nambo juchantukane Mbumu jwa Akunnungu jwelejo ngalecheleswa. 32 Ni jwalijose juchaŵechete liloŵe lya kunkanila Mwana jwa Mundu, chalecheleswe, nambo jwele juchaŵechete liloŵe lya kunkanila Mbumu jwa Akunnungu jo, ngalecheleswa, ngaŵa pa chilambo cha sambano chi atamuno pa chilambo chachikwika cho. (aitōn g165) 33 "Chitela chambone chikusogola isogosi yambone ni chitela changalumbana chikusogola isogosi yangalumbana. Nipele chitela chikumanyika kwa isogosi yakwe. 34 Wanyamwe uŵelesi wa majoka! Nkukombola chinauli kusala gambone mwasyene mwaŵaga ŵangalumbana? Pakuŵa mundu akuŵecheta agala gagagumbele mu ntima wakwe. 35 Mundu jwambone akukoposya gambone mu ngokwe jakwe jambone, ni mundu jwanggalumbana akukoposya gangalumbana mu ngokwe jakwe jangalumbana. 36 "Nipele, ngunsalila, lyuŵa lya kulamula ŵandu chasachilwe kwanga kwa liloŵe lyalili lyose lyangalumbana lyaŵaŵechete. 37 Pakuŵa kwa maloŵe genu gambone chachimmalanjila kuti ndi ŵambone paujo pa Akunnungu, ni kwa maloŵe genu gaksakala chinchilamulwa." 38 Nipele, ŵane ŵa ŵakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo ŵaasalile Che Yesu kuti, "Jwakwiganya, tukusaka kulola chimanyisyo

kutyochela kukwenu.” 39 Nombejo wajanjile, “Uwelesi wangalumbana ni wangakulupilichika! Nkusakanga chimanyisyo, nambo ngampegwa chimanyisyo ikaŵe achila pe chimanyisyo cha che Yona jwakulondola jwa Akunnungu. 40 Pakuŵa mpela che Yona iwātite pakutama moŵa gatatu muusi ni chilo mlutumbo lwa somba jajikulungwa, iyoyo Mwana jwa Mundu nombe ni ichajile pakutama mu lisi moŵa gatatu muusi ni chilo. 41 Wandu ŵa ku Ninawi chakopochele katema kakulamula, nombewo chasale kuti au uwelesi u wana magambo. Pakuŵa wandu ŵa ku Ninawi walesile sambu syao kwa ligongo lya kulalichila ku che Yona, ni nrole, apano apali jwampundile che Yona! 42 Mwenye jwankongwe jwa chilambo cha ku Sheba chakopochele katema au uwelesi u pachulamulikwe, nombe chasale kuti uwelesi u wana magambo. Pakuŵa welewo waiche kutyochela kwakutalika, waiche kukugapilikanila malowe ga lunda ga mwenye che Selemani, nambo pelepa kwana jwankulungwa kupunda mwenye che Selemani. 43 “Lisoka palikunkopoka mundu, likusyungula syungula mwipululu mwangali meesi lichisosaga pakupumulila, nambo lyalepelaga kupata, 44 pelepo ni likuti, ‘Chimujile ku nyuumba jangu akula kungopochele kula.’ Nambo palikuuja ni kujisimana nyuumba jila jili jangali chindu ni jepyajile ni jekolosye, 45 pele likwaula kukugajigala masoka gane saba gakusakala kupunda welewo, gose gakwaula kukunjinjila jwele mundu jo. Ni jwele mundu jo akuŵa jwangalumbana nnope kupunda iwajili kundanda. Yeleyo ni ichijile pakutyochela kwa wandu wanganalumbana.” 46 Che Yesu paŵaliji aninkwendelechela kukunguluka ni mipingo ja wandu, achikulu wao ni achalongo ajawo waiche ni kwima paasa, wasachile kunguluka nawo. 47 Nipele, mundu jumo waasalile Che Yesu kuti, “Achikulu wenu ni achalongo ajenu ajimi paasa, akusaka kuwecheta nomwe.” 48 Nambo Che Yesu wanjanjile jwele mundu jo kuti, “Waani achikulu wangu? Ni waani achalongo ajangu?” 49 Che Yesu wanlanjile mundu jula wakulijiganya wao achitiji, “Welewa ni waali achikulu wangu ni achalongo achinjangu! 50 Pakuŵa jwalijose jwakupanganya yakuisaka Atati wangu wa kwini, jwelejo ni mpwanga ni mlumbwangu ni achikulu wangu.”

13 Ndaŵi jijojo, Che Yesu wakopweche mu nyuumba jila, wajawile kukutama mungulugulu litanda. 2 Mipingo jajikulungwa ja wandu jansyungwile nipele wakwesile mu ngalawa ni kutama. Wandu wose wajimi mungulugulu litanda, 3 nombe Che Yesu waasalile indu yejinji kwa itagu, achitiji, “Mpilikane!

Jwakupanda wajawile kukumisa mbeju. 4 “Paŵaliji nkumisa mbeju, sine syapatuchile mungulugulu matala ga mmigunda, nipele yaiche ijuni ni kusimila. 5 Sine syapatuchile mmaganga pangali litaka lyejinji. Syawoneche simesile kwachitema pakuŵa litaka lyaliji kanandi. 6 Nipele, lyuŵa palyawasile syatiniche ligongo michiga jakwe jaliji nganijijilisa paasi, syajumwile. 7 Sine syapatuchile pa miiŵa, nombe miiŵa jo jamesile ni kusiwijikanya. 8 Sine syapatuchile pa litaka lya chajila, syamesile, ni kusogola, sine mia moja, sine sitini ni sine selasini. 9 Jwakwete mapilikanilo ga kupilikanila, apilikane!” 10 Wakulijiganya wao Che Yesu wajaulile ni kwausya kuti, “Ana ligongo chi nkuwecheta ni wandu kwa itagu?” 11 Che Yesu wajanjile, “Wanyamwe mpegwilwe ukombole wa kumanyilila yantemela ya umwenye wa kwini nambo wanewo nganapegwa. 12 Pakuŵa jwalijose jwakwete chindu chapegwe ni kujonjeheswa, nambo jwele jwanganakola chindu, atamuno chele chakwete cho chasumulwe. 13 Kwa ligongo lya nguwecheta nawo kwa itagu, pakuŵa akulola nambo ngakulola, akupilikana nambo ngakupilikanichisya atamuno ngakumanyilila. 14 Kwa welewo gamalile agala malowe ga wechete che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu gagakuti: ‘Kupilikana chimpanikane nambo ngamanyilila. Kulola chinlolechese nambo ngammona. 15 Pakuŵa lunda lwa wele wandu wo lupungwene, agasiwile mapilikanilo gao, akupilenje. Nambo ikaliji akulola kwa meeso gao, ni kupilikana kwa mapilikanilo gao, nombe akamanyilile kwa lunda lwa, ni kung’alauchila, none ngaalamisye.’ 16 “Nambo nkwete upile wanyamwe pakuŵa meeso genu gakuŵa ni mapilikanilo genu gakupilikana. 17 Ngunsalila isyene kuti wakulondola achajinji ni wandu wajinji wakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, wasachile kugaona gankugaona nambo nganagaona ni kugapilikana gamkugapilikana nambo nganagapilikana. 18 “Nipele, wanyamwe mpilikane malumbo ga achi chitagu cha jwakupanda chi. 19 Jwalijose jwakupilikana liloŵe lyankati Umwenye wa Akunnungu pangalimanyilila, ali mpela mbeju sisyapatuchile mmatala ga mmigunda, Jwangalumbana jula akwika kuchityosya chele chepandikwe mu ntima mwakwe cho. 20 Nombe syele mbeju sisyapatuchile mmaganga, sili mpela mundu jwakupilikana liloŵe ni kulipochela kwa unonyelo. 21 Nambo ngakulikamulichisya ni nganakola michiga nkati mwakwe, akulikamula katema kakajipi pe, pakukutyochela kulaga ni kusauka kwa ligongo lya liloŵe lya, papopo akuleka kulikulupilila liloŵe. 22 Nombe syele mbeju

sisyapatuchile pa miŵa syo sili mpela mundu jwakupilikana liloŵe, nambo kwa ligongo lya kuchenjeuchila masengo ga umi watulinawo ni kuchinonyela kwannope chipanje kukuliŵijikanya liloŵe lyo, nombejo ngakusogola isogosi, yaani kupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu. (aiŵn g165) 23 Nombe syele mbeju sisyapatuchile pa litaka lyambone sili mpela mundu jwakupilikana liloŵe ni kulimanyilila, jwelejo akupanganya yejinji yambone yaikusachilwa mpela mbeju ijikuti pakusogola, jimo mia moja, jine sitini, ni jine selasini.” 24 Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwini ukulandana ni mundu jwapandile mbeju syambone mu ngunda wakwe. 25 Nambo ŵandu paŵaliji agonile, ŵaiche jwammagongo jwakwe, ŵapandile masindi mwepande ngano, ni kutyoka. 26 Nipele, pasyamesile mbeju ni kutanda kusogola ni masindi gatandite kuwoneka. 27 Achikapolo ŵa asyene ngunda ŵaiche nikuti, ‘Ambuje, ngati mwapandile mbeju syambone mu ngunda mwenu? Sambano gatyochele kwapi masindi?’ 28 Nipele ŵatite, ‘Jwammagongo ni jwatesile yeleyo.’ Nipele, achikapolo wakwe ŵaasisye, ‘Uli, nkusaka tujale tukagatupule?’ 29 Nombejo ŵajanjile, ‘Ngwamba, pachintupule masindi, pane chinkatupule pamo ni ngano. 30 Nneche ikule yose pamo mpaka katema ka kugungula. Nipele, katema ka kugungula chinjasalila ŵakugungula kuti, nsonganganye kaje masindi nkagataŵikanye ilingo ilingo, nkagatinisye. Nambo ngano nsonganganye ni kutaga mu ngokwe jangu.” 31 Nipele, Che Yesu ŵaatagulile ŵandu chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwini ulandene ni mbeju jajinandi nnope jajikuliŵilanjikwa haladali jatosile mundu ni kujipanda mungunda mwakwe. 32 Jisyene jili jajinandi kusipunda mbeju sine syose, nambo jamelaga ni kukula jikuŵa jajikulungwa kupunda mimela jose. Ukukula ni kuŵa chitela mpaka ijuni ya mwinani ikwika ni kutawā isusi mu nyambi syakwe.” 33 Che Yesu ŵaasalile ŵandu chitagu chine kuti, “Umwenye wa kwini ulandene ni amila jajigele jwankongwe jumo, ni kuwanganya ni utandi mbisi siŵili ni nusu, ni utandi wose wasaseŵele.” 34 Che Yesu ŵaasalile ŵandu yose kwa itagu. Ni pangali chitagu nganiŵasalila chachili chose. 35 Pakuti limalile liloŵe lyaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu: “Chiŵechetenawo kwa itagu, chinaasalile ŵandu indu yaisisikwe chitandile kugumbikwa chilambo.” 36 Nipele, Che Yesu ŵaulesile mpingo wa ŵandu, ŵajinjile mu nyumba. Ŵakulijiganya ŵao ŵaichile ni kwasalila, “Ntugopolele chitagu cha masindi ga mungunda.” 37 Che Yesu ŵaasalile, “Jwakupanda

mbeju syambone ni Mwana jwa Mundu. 38 Nombe ngunda uli chilambo chino. Nombe syele mbeju syambone syo sili ŵele ŵandu ŵati Umwenye uli wo. Nambo masindi ali ŵandu ŵa jwangalumbana jula. 39 Nombe jwammagongo jwapandile masindi ali Shetani. Magungulo gali mbesi ja chilambo chino, nombe ŵakugungula ali achikatemetume ŵa kwini. (aiŵn g165) 40 Mpela ila masindi igakuti pakusonganganywa ni kutinisya, iyoyo ichichiŵa kumbesi kwa chilambo chino. (aiŵn g165) 41 Mwana jwa Mundu chachalajisya achikatemetume ŵao ŵa kwini kuti asonganganye kutyochela mu Umwenye wao wose aŵala ŵakwaleŵekasya ŵandu atende sambi ni wose ŵatesile ya sambi. 42 Ni achikatemetume ŵa kwini wo chiŵaponye ŵandu pa litanuli lya mooto wakalipa ni kweleko chalile ni kuchilimya meeno. 43 Kele katema ko ŵandu ŵakupanganya yali yambone paujo pa Akunnungu chachimelema mpela lyaŵa mu Umwenye wa Atati ŵao. Ŵakwete mapikanilo, apikanile! 44 “Umwenye wa kwini ulandene ni mbiko jajisisiche mu ngunda. Mundu jumpepe ŵajiwani ni kujisisa sooni. Nipele ŵasangalele nnope ni ŵajawile kukuisumisa iŵakwete yose ni kusuma ngunda ula. 45 “Soon, umwenye wa kwini ulandene ni mundu jwakusumisa malonda achisosaga igogo yambone. 46 Nombe paŵachiwani chigogo chimo cha ndalama jajikulungwa, ŵajawile, ŵaisumise iŵakwete yose, ŵachisumile chigogo chila. 47 “Soon, Umwenye wa kwini ulandene ni lwau lwauponyekwe mu litanda, lwatanjile somba syasili syose. 48 Lwau palwagumbele, ŵakukoka somba ŵaluutile kumbwani, ŵatemi kusagula somba syambone ni kusitaga mu itundu yao ni somba syangalumbana ŵasijasile. 49 Yeleyi ni ichichiŵa kumbesi kwa chilambo chino, achikatemetume ŵa kwini chachikopochela, chiŵalekanganye ŵandu ŵambone ni ŵangalumbana. (aiŵn g165) 50 Nombe ŵele ŵangalumbana wo chiŵajasile pa litanuli lya mooto. Kweleko chachilila ni kuchilimya meeno.” 51 Che Yesu ŵaasisye, “Ana gele gose ga nkugamanyilila?” Ŵajanjile, “Elo.” 52 Nombewo ŵaasalile, “Kwa ligongo lyo, jwakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa jwalijose jwakuŵa jwakulijiganya jwa Umwenye wa kwini, alandene ni nsyene nyumba jwakukoposya mu mbiko jakwe indu ya ndalama ya sambano ni indu ya ndalama ya kalakala.” 53 Che Yesu paŵamasile kuŵecheta yele itagu yo, ŵatoyile pelepo, 54 ni ŵapite mu musi wao. Kweleko ŵajiganyaga ŵandu mu nyumba jao ja kupopelela, nombewo ŵasimosile nikuti, “Jwelejo apatile kwapi alu lunda lu ni ukombole wa kuipanganya yakusimonjeka?

55 Ana ajuju ngati mwana jwa jwakusepa itela? Achikulu wao ngati akuwilanjikwa che Maliamu ni achapwakwe ngati che Yakobo ni che Yusufu ni che Simoni ni che Yuda? 56 Achalumbugwe wose ngati ali pamo ni uweji? Nambi ajuju apatile kwapi aga gose ga?" 57 Nipele, nganiwakunda. Nambo Che Yesu waasalile, "Jwakulondola jwa Akunnungu akuchimbichikwa nambo ngaakuchimbichikwa mu chilambo chakwe ni mu nyumba jakwe!" 58 Kwa ligongo lyo, nganatenda yakusimonjeka yayijinji ligongo lya ungali chikulupi wao.

14 Kele katema ko chilongola che Helode wapilikene ngani si Che Yesu. 2 Nipele, waasalile achikatemetume wao, "Jwele munda ni che Yohana Wakubatisya asyuchile mchiwa, lyele ni ligongo machili gakupanganya yakusimonjeka gakupanganya masengo nkati mwakwe." 3 Che Helode ni juwankamwile che Yohana ni kutaŵa kwa minyolo, wammisile mu nyumba jakutaŵilwa kwa ligongo lya che Helodia, wankwawo che Filipo nkulugwe. 4 Ligongo che Yohana wansalile che Helode kuti, "Ngankusachilwa kunnombela jwele jwankongwe jo!" 5 Che Helode wasachile kwalaga che Yohana, nambo wajogwepe wanda pakuŵa kukwao che Yohana waliji jwakulondola jwa Akunnungu. 6 Nipele, pa chindimba cha lyaŵa lyekulungwa lya kupagwa kwao che Helode, mwali jwao che Helodia watyasile mmbujo mwa achalendo ni mwali jula waasengwasisye che Helode, 7 mpaka walanjile achitiji, "Ngulumbilila, chinampe chachili chose chachinsache." 8 Nombejo wanyanjekwe ni achikulugwe, watite, "Mumbeje panopano ntwu u che Yohana Wakubatisya mumbale." 9 Mwenye wasupwiche, nambo kwa ligongo lya kulumbila kwao ni ligongo lya achalendo wawatemu pamo nawo, walajisye apegwe. 10 Nipele, che Helode wannajisye munda ku nyumba ja kutaŵila wanda kuti wakate che Yohana ntwu. 11 Ntwu wakwe wajigalikwe mu mbale ni kumpa mwali, nombejo wampele achikulugwe. 12 Wakulijiganya wa che Yohana waiche, wachijigele chilu chakwe, wachisichile. Nipele wawawile kukwasalila Che Yesu. 13 Che Yesu pawapilikene ngani syo, watyosile pepala kwa ngalaŵa, wawawile pantemela pajikape. Nambo wanda pawapilikene, wakuyiye kwa makongolo achityochelaga mmisi jao. 14 Nipele, pawaike kumbwani, wawuwi mpingo wekulungwa wa wanda, wakolele chanasa ni walamisye wakulwala wao. 15 Pakwaswele, wakulijiganya wao waichilile ni kwasalila, "Apano patuli pa mwikonde ni sambano kuswele. Sambano, mwananje wanda wo kuti ajaule

mmisinda akalikumile chakulya." 16 Che Yesu waasalile, "Nganakola ligongo lya kwala, wanyamwe mwape chakulya." 17 Nambo wanyawo wanjanjile, "Tukwete mikate nsano pe ni somba siwili." 18 Che Yesu waasalile, "Njise nawo apano." 19 Waasalile wanda kuti atame paasi pa manyasi. Nipele, Che Yesu wajigele mikate nsano ni somba sila, walolite kwani, watogolele Akunnungu ni kugawanya ni kwapa wakulijiganya mikate jo, nombewo wagawenye wanda. 20 Walile wose, wajikwite. Nipele wakulijiganya walokwete sigasi sya mikate jila, wagumbesye itundu kumi na mbili. 21 Wose wawalile wala waliji achalume mpela elufu tano, pangawalanjikwa achimasyeto ni wanache. 22 Pangakaŵa, Che Yesu waasalile wakulijiganya wao akwele mu ngalaŵa kuti alongolele peesi litanda asyene aninkujilanga mipingo ja wanda. 23 Pawamasile kwalanga wanda, wakwesile kwitumbi ali jikape kukupopela. Pakwaswele, welewo waliji kweleko jikape. 24 Kele katema ko ngalaŵa jo jawandichile pambindikati litanda, nambo jaliji nkupungunyikwa kwannope ni matumbela pakuŵa mbungo jaliji nkujiputa. 25 Kumasikusiku, Che Yesu waichile wakulijiganya wao achendaga mmeesi. 26 Wakulijiganya wao pawaweni achendaga mmeesi, wajogwepe nnope ni watite, "Lili lilaika!" Wagumilangaga kwa woga. 27 Papopo, Che Yesu wasalile, "Muusimane ntima, ndili une, nkajogopa!" 28 Che Petulo watite, "Ambuje mwaŵaga mmwe, muusalile iche kukwenu njendaga mmeesi." 29 Che Yesu watite, "Njise." Nipele che Petulo watulwiche mu ngalaŵa, wajesile mmeesi, kwajaulila Che Yesu. 30 Nambo pawajiwani mbungo, wajogwepe ni watandite kutiŵila, wagumisile achitiji, "Ambuje mungulupusye!" 31 Papopo Che Yesu wagolwesye nkono wao, wankamwile ni wansalile, "Mmwe wa chikulupi chachinandi, ligongo chi nkukola lipamba?" 32 Nipele, wose wakwesile mu ngalaŵa, ni mbungo jatulele. 33 Nombe, wose wawaliji mu ngalaŵa watindiŵalile ni kwakotamila, achitiji, "Isyene alakwe ndi Mwana jwa Akunnungu." 34 Wajombweche litanda ni waiche ku msinda wa ku Genesaleti. 35 Wanda wa pepala pawaamanyi Che Yesu, wajenesye ngani muumbali mose mumwasungwile. Nipele, wanyichisye wakulwala wose, 36 ni wachondelele kuti akwaye atamuno lujenje lya mwinjilo wao. Nombe wose wawankwaiye walamile.

15 Nipele, Mafalisayo ni wakwiganya Malajisyo waichile Che Yesu kutyochele ku Yelusalemu. 2 Pawaike wambusisye, "Kwachichi wakulijiganya wenu akugapwanya majiganyo gatupochele

kutyochela kwa achambuje wetu? Ngakunaŵa makono yambone akanaŵe kutanda kulya?"

3 Che Yesu wajanjile, "Kwachichi wanyamwe mkupwany makanyo ga Akunnungu kwa kusechelela majiganyo genu mwachinsyene?" 4 Akunnungu atite, 'Mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu,' ni 'Jwakunlwesya atatigwe atamuno achikulugwe, akusachilwa kuulajikwa.' 5 Nambo wanyamwe nkwiganya kuti, mundu aŵaga ni chindu cha kwakamuchisya atatigwe atamuno achikulugwe, ni atiji, 'Achi chindu chi ndyosisy e sadaka kwa Akunnungu.' 6 Nipele, jwele mundu jo ngakwachimbichisya atatigwe! Yele ni inkuti pakulinyelusya lilamulo lya Akunnungu ni kugakuya majiganyo genu mwachinsyene. 7 Wanyamwe waulamba! Che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu wasagamukwile yambone yankati wanyamwe pawatite, 8 'Akunnungu akuti, aŵa wandu wa akunjimbichisyanga ni ngomo pe, nambo mmitima jao atalikengene ni une. 9 Nombe akumbopela iyiyipe, pakuŵa indu yakwiganya ili malajisyo ga wandu pe.'" 10 Nipele, Che Yesu wauwilasile mpingo wa wandu, waasalile, "Mpilikane ni kumanyilila! 11 Chindu chachikuntaga mundu usakwa ngaŵa chachikwinjila nkang'wa, nambo achila chachikutyoka nkang'wa ni chachikuntaga mundu usakwa." 12 Nipele wakulijiganya wao wajaulile ni kwasalila, "Ana nkumanyilila kuti Mafalisayo yachimile pawapilikene malowe genu?" 13 Nambo welewo watite, "Mmela wauliwise wanganapande Atati wangu wa kwini, chiuchitupulwa. 14 Mwaleche wanyawo! Wele ali wanggalola wakwalongosya wanggalola. Jwanggalola annongosyaga jwanggalola njakwe, wose wawili chatumbuchile mwisimbo." 15 Che Petulo watite, "Ntugopolele chele chitagu cho." 16 Che Yesu waasalile, "Nombe wanyamwe wakwe ngankumanyilila? 17 Ana ngankumanyilila kuti chindu chachikwinjila nkang'wa chikupita nnutumbo ni chikujasikwa kulindi? 18 Nambo yaikutyoka nkang'wa ikutyochela mu ntima, yele ni yaikuntaga mundu usakwa. 19 Pakuŵa mu ntima sikukopoka ng'anisyo syangalumbana sya kuulaga ni chikululu ni chigwagwa ni wiyi ni kuwecheta yaunami ni kutukana. 20 Gelego ni gakuntaga mundu usakwa. Nambo kulya panganaŵa makono ngakukuntaga mundu usakwa." 21 Che Yesu watyosile kweleko ni wajile ku chilambo cha ku Tilo ni ku Sidoni. 22 Nipele, jwankongwe jumo Mkanaani, kutyochela chilambo chilachila, wachilile achinyanyisyaga, "Ambuje, Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa! Mwali jwangu akamwilwe ni masoka kwannope." 23 Nambo Che

Yesu ngananjanga liloŵe. Wakulijiganya wao wajaulile ni kwachondelela achitiji, "Mwasalile ajaule, pakuŵa akutukuya ali nkunyokonya." 24 Che Yesu wajanjile, "Akunnungu andumile kukwakulupusya wandu wa ku Israeli wawapotele mpela ngondolo." 25 Pelepo jwambumba jula waiche ni kwatindiŵaila paujo pao achitiji, "Ambuje, mungamuchisye." 26 Che Yesu wajanjile, "Ngaŵa yambone kutola chakulya cha wanache ni kusiponyela mbwa." 27 Jwankongwe jo wajanjile, "Elo, Ambuje, nambo mbwa sikulya mbakatika sisikupatuka pakulila achambuje wao." 28 Pelepo Che Yesu wajanjile, "Jwankongwe, chikulupi chenu chachikulungwa, nipele, chitendekwe kukwenu chinkusaka." Mwali jwao jula ni walamile katema kakoko. 29 Che Yesu watyosile pelepo ni kwaula mungulugulu litanda lya Galilaya, wakwesile kwitumbi, watemi paasi. 30 Nipele, jaichile mipingo ja wandu wajinji, wampelechele wandu wangajenda ni wanggalola ni wakulemala ni wangaŵecheta ni wane wajinji wakulwala, nipele wawisile mmbujo mwakwe ni kwalamya. 31 Nombe mpingo wa wandu ula wasimonjile nnope pawaweni wangaŵecheta aninkuŵecheta ni wanggalola aninkulola ni wakulemala ali alamile ni wangajenda aninkwenda, wandu waakusisye Akunnungu wa ku Israeli. 32 Che Yesu wauwilasile wakulijiganya wao, waasalile, "Ngwakolela chanasa aŵa wandu wa pakuŵa atemi ni une moŵa gatatu sambano ni nganakola chakulya. Ngangusaka naaleche ajaule pangalya ngakaŵa chakomoche mwitala." 33 Wakulijiganya wala ni watite, "Tutupate kwapi chakulya chachijinji cha kwajikutisya wele wandu wa?" 34 Che Yesu waausisye, "Nkwete mikate jilingwa?" Wajanjile, "Saba ni tusomba kanandi pe." 35 Nipele Che Yesu waasalile wandu atamanje paasi. 36 Wajitosile mikate saba ni tusomba tula, watogolele Akunnungu, wajigawenye ni kwapa wakulijiganya wao, nombe wakulijiganya wo wagawenye wandu. 37 Wailile wose, wajikwite. Pawamasile kulya walokotenye mbakatika ja mikate ni somba sila itundu saba yegumbale. 38 Wele uŵalile wo waliji achalume elufu nne, pangaŵalanjila achakongwe ni wanache. 39 Nipele, Che Yesu walanjile wandu, wakwesile mu ngalaŵa ni kwaula ku chilambo cha Magadani.

16 Mafalisayo ni Masadukayo wajaaulile Che Yesu, ni kwa kwalinga wawendile walosye chimanyisyo kutyochela kwini. 2 Nambo Che Yesu waasalile, "Lyaikaga ligulo wanyamwe nkutinji, 'Lelo chikulanguche pakuŵa kwiunde kuchejele!' 3 Ni kuninkucha nkutinji, 'Lelo mbungo chijipuje, pakuŵa kwiunde kuchejele sooni

maunde gagumbele! Nipele, wanyamwe nkukombola kumanyilila upagwe wa liunde, nambo imanyisyo ya katema kano ngankukombola kuimanyilila. 4 Uwelesi wangalumbana ni wangali ni chikulupi ukusosa chimanyisyo, nambo ngauppegwa chimanyisyo ikaŵe chimanyisyo chi che Yona.” Nipele walesile ni kwaula. 5 Wakulijiganya wao paŵamasile koombochela mbande jine ja litanda, waliji aliŵalile kwigala mikate. 6 Che Yesu waasalile kuti, “Nilolechesye ni nligose ni amila ja Mafalisayo ni Masadukayo!” 7 Nambo wele wanyawo waliji nkuusyana achinsyene pe achitiji, “Akuŵecheta yeleyo pakuŵa nganitujiigala mikate.” 8 Che Yesu wasimanyilile ng'anisyo syao ni kwasalila, “Ligongo chi nkuusyana mwachinsyene pe, wanyamwe wa chikulupi chachinandi kuti nganinjiigala mikate? 9 Ana ngankumanyilila atamuno kukumbuchila panagaŵenye mikate tano jila, kwa wandu elufu tano wala? Ana itundu ilingwa ya mbakatika imwagumbesye? 10 Pane mikate saba jila jiwagaŵenye wandu elufu nne, ana itundu ilingwa ya mbakatika imwalokoteny? 11 Uli, ngankumanyilila kuti nganingunguluchilaga mikate? Nambo nilolechesye ni amila ja Mafalisayo ni Masadukayo!” 12 Pelepo wakulijiganya waimanyilile kuti nganaŵecheta yankati amila ja mikate, nambo majiganyo ga Mafalisayo ni Masadukayo. 13 Che Yesu paŵaiche mmusi wa Kaisalia Filipi, wausisye wakulijiganya wao kuti, “Wandu akuti Mwana jwa Mundu ali nduni?” 14 Wajanjile, “Wane akuti che Yohana Wakubatisya ni wane akuti che Elia ni wane akuti che Yelemia, pane jumo jwao wakulondola wa Akunnungu.” 15 Che Yesu wausisye sooni, “Nombe wanyamwe nkuti une ndili nduni?” 16 Che Simoni Petulo wajanjile, “Alakwe ni Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu waali wajumi.” 17 Che Yesu watite, “Nkwete upile mmwe che Simoni mwana ju che Yona, pakuŵa ngaŵa mundu jwammunukulile ngani jo, nambo Atati wangu waali kwini. 18 None ngunsalila, mmwe ni che Petulo ni pa lwele lwala lu chindandisye mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ni machili ga chiwa ngagaika kuukombola. (Hadēs g86) 19 None chinampe iugulilo ya Umwenye wa kwini, ni chachili chose chachinchitaŵe pa chilambo pano, chichiŵe chetaŵikwe kwini ni chachili chose chachinchigopole pa chilambo pano, chichiŵe chegopolwe kwini.” 20 Nipele wakanyisye kwa nnope wakulijiganya wao kuti akansalila mundu kuti welewo ali Kilisito. 21 Chitandile ke katema ko Che Yesu watandite kwalosya pangasisika wakulijiganya wao kuti yaŵajile kwaula ku Yelusalemu ni kweleko chalagaswe ni achachekulu ni ilongola

wa achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo. Nipele chachiulagwa ni pa lyuŵa lyaatatu chasyuche. 22 Pelepo che Petulo waajigele Che Yesu pambali ni watandite kwakalipila achitiji, “Ngwamba Ambuje! Ngagansimana gelego!” 23 Nambo Che Yesu wagalauchile ni kwasalila che Petulo, “Ntyoche paujo pangu, Shetani! Mmwe nkusiŵila litala paujo pangu, pakuŵa ngankuganisya gagali ga Akunnungu, nambo ga wandu!” 24 Nipele, Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Mundu jwakusaka kunguya, alikane nsyene, atwichele nsalaba wakwe, anguye une. 25 Pakuŵa, mundu jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe, chaujase. Nambo mundu jwakuutyosya umi wakwe kwaligongo lyangu, chaukole sooni. 26 Ana mundu chapate chichi akolaga chipanje cha pa chilambo, ali ajasile umi wakwe? Pane mundu chatyosye chichi pamalo pa umi wakwe? 27 Pakuŵa Mwana jwa Mundu chachiika mu ukulu wa Atatigwe pamo ni achikatumetume wakwe wa kwini, pelepo chachinlipa jwalijose malinga ni masengo gao. 28 Ngunsalila isyene, apali wane mwa wanjimi apano ngaapasya chiwa akanaŵe kummona Mwana jwa Mundu achiikaga ali Mwenye.”

17 Pagamasile moŵa sita, Che Yesu wajigele che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana mpwao, wakwesile pamo nawo penani chitumbi cheleu, kweleko waliji wanyapewo. 2 Kweleko, Che Yesu wagalawiche uwoneche wakwe paujo pao, ku meeso kwao kwamelemendaga mpela lyuŵa ni iwalo yao yaliji yeswela mpela lulanga. 3 Chisisimuchile che Musa ni che Elia waakopochele, waliji nkukunguluka ni Che Yesu. 4 Pelepo che Petulo waasalile Che Yesu, “Ambuje, yambone uwe kuŵa apano! Mwasakaga chindaŵe masakasa gatatu, limo lyenumwe ni line li che Musa ni line li che Elia.” 5 Paŵaŵechetaga gelego, liunde lyeswela lyaunichile wanyawo, ni lyapikaniche liloŵe kutyochela mu liunde lila lichitiji, “Aju ali Mwanangu jungunnonnyela, nonyelwe nawo, mumpilikanichisye jwelejo.” 6 Wakulijiganya paŵapilikene yeleyo wajogwepe nnope, wagwile manguku. 7 Nipele Che Yesu waichilile, wakwayiye achitiji, “Njimuche, nkajogopa!” 8 Paŵalolite kwini nganammona mundu jwalijose akaŵe Che Yesu jika pe. 9 Nipele, paŵatulukaga pa chitumbi po, Che Yesu waasalile, “Kasimunsalila mundu jwalijose inyiweni ila, mpaka patachisyuka Mwana jwa Mundu kutyochela mu chiwa.” 10 Nipele wakulijiganya wao wammusisye, “Kwachichi nambi wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa akuti chaiche kaje che Elia?” 11 Che Yesu

wajanjile, "Isyene, che Elia chaiche kaje ni kukolosya indu yose iwe chile. 12 Nambo ngunsalila, che Elia amasile kwika, nganmanyilila, nambo wantendele iwāsachile. Nombewo chachinnagasya Mwana jwa Mundu iyoyopeyo." 13 Pelepo wakulijiganya wala waimanyilile kuti wangambaga che Yohana Wakubatisya. 14 Pawaiche sooni pa wele mpingo wa wandu ula, waiche mundu jumo mmbujo pa Che Yesu ni kwatindiwalila, 15 watite, "Ambuje, munkolele chanasa mwanangu pakuwa akulwala njilinjili ni kulaga nnope, katema kakajinji akugwilila pa mooto pane mmeesi. 16 Nannyichisye kwa wakulijiganya wenu, nambo nganakombola kunnamya." 17 Che Yesu wajanjile, "Uwelesi wangali chikulupi ni wakulyungasika, ana chime ni wanyamwe mpaka chakachi? Mpaka chakachi chinampilile? Munjise nawo apano." 18 Nipele, Che Yesu walikalipile lisoka lila, nombelyo lyankopweche ni jwanchanda jula walamile katema kakoko. 19 Nipele, wakulijiganya waichile Che Yesu kwa chisyepela ni kwausya, "Ligongo chi nganitukombola kulikoposya lisoka lila?" 20 Che Yesu wajanjile, "Kwa ligongo lya chikulupi chenu chachinandi. Ngunsalila isyene, mwa waga ni chikulupi atamuno cha waga chachinandi chisau mbeju jajinandi nnope jajikuwilanjikwa haladali, chinkombole kuchisalila achi chitumbi chi, 'Ntyoche apa njaule ako,' nombecho chichityoche. Ngali pagwa lilowe lyangalikombolecheke kukwenu." 21 Nambo lisoka lyanti yele ngalikutyosyekwa ika we kwa kupopela ni kuta wa. 22 Wakulijiganya pawaliji pamo ku Galilaya, Che Yesu waasalile, "Mwana jwa Mundu akwaula kukutagwa mmakono ga wandu. 23 Nombewo chachimmulaga, nambo chachisyuka pa lyuwa laaata." Pelepo wakulijiganya wasongoneche nnope. 24 Che Yesu ni wakulijiganya wao pa waiche ku Kapelenaumu wandu wakukumbikanya nsongo wa Nyuumba ja Akunnungu waichilile che Petulo, wausisye, "Ana jwakwiganya jwenu akulipa nsongo wa Nyuumba ja Akunnungu?" 25 Che Petulo wajanjile, "Elo, akulipa." Nipele, che Petulo pawajinjile mu nyuumba, akana we ku wecheta lilowe, Che Yesu walongolele kummusya achitiji, "Che Simoni, mmwe nkuti uli? Mamwenye wa pa chilambo akukumbikanya nsongo atamuno ushulu kwa wandu chi? Kutyochela kwa achinsyene musi pane kwa achalendo?" 26 Che Petulo wajanjile, "Kutyochela kwa achalendo." Che Yesu wansalile, "Nipele, iwaga ili yeleyo, achinsyene musi wo ngakusachilwa kulipa. 27 Nambo tukaachima wandu wa. Njaule kulitanda nkaloposye, ni somba jandanda kutanjila pa ndwana, nkajinukule kang'wa

ni chinkasisimane mbiya sya nsongo. Njigale ni kwapa ligongo lyangune ni lyenu mmwe."

18 Kekala katema kala wakulijiganya waichilile Che Yesu ni kwausya, "Ana nduni jwaali jwankulungwa mu Umwenye wa kwini?" 2 Che Yesu wambilasile mwanache, wanjimiche mmbujo mwao. 3 Nipele watite, "Isyene ngunsalila, iwaga ngankugalauka ni kuwa mpela wanache, nganjinjila kose mu umwenye wa kwini. 4 Nipele jwalijose jwakulitimalika mpela aju mwanache ju, jwelejo ni jwali jwankulungwa mu umwenye wa kwini. 5 Jwalijose jwakumpochela mwanache jumo mpela aju mu liina lyangu, jwelejo akumbochela une." 6 "Nambo jwalijose juchantende jumo jwa achanandi wa, wakungulupilila une atende sambi, ikaliji yambone kwa welewo ata wike pa lukosi liganga lyekulungwa lya kusyajila ni kumponya mu bahali pakwendesya nnope. 7 Ulaje chiuwe kwa wandu wa pa chilambo kwa ligongo lya kuichisya indu ya kwatenda wandu atende sambi. Indu yo ikusachilwa ikopochele nambo ulaje kukwakwe mundu juchaichenawo indu yo. 8 "Iwaga nkono wenu pane lukongolo lwenu lukuntenda ntende sambi, mmukate nkaujase kwakutalika. Mmbaya kukwenu kwinjila mu umi pangali nkono umu pane lukongolo lumo kupunda kuponyekwa pa mooto wa mo wa gose pangali mbesi wangasimika ndi ni makono gawili ni makongolo gawili. (aiōnios g166) 9 Ni liso lyenu lyantendaga ntende sambi, nilokolopole ni kuliponya kwakutalika. Mmbaya kukwenu kwinjila mu umi wangamala ni liso limo, kupunda kuponyekwa pa mooto wangasimika mo wa gose pangali mbesi ndi ni meeso gawili. (Geenna g1067) 10 "Nilolechesye! Nkanchembulussy jumo jwa achanandi wa. Ngunsalila, achikatemetume wao kwini ko mo wa gose akulola usyo wa Atati waali kwini. 11 Pakuwa Mwana jwa Mundu waiche kukwakulupusya awala wawasochele. 12 "Ana wanyamwe nkuti uli, Mundu akolaga ngondolo mia moja, ni jasochelaga ngondolo jimo, ngaasileka ngondolo tisini na tisa sila pasyaliji po ni kwaula kukujisosa jajisochele jila? 13 Ajisimanaga, ngunsalila isyene, akusengwa ligongo lya jejila kusipunda tisini na tisa syangasochela sila. 14 Iyoyo Atati wenu wa kwini ngakusaka ata jumo jwa achanandi wa kuti asochele. 15 "Nlongo njenu anlewelaga, munjaulile nkanlosye chilewo chakwe ni wawili pe. Ampilikanilaga chimme mumpatile nlongo njenu. 16 Nambo iwaga ngakumpikanila, munjigale mundu jumo pane wawili pakuti kwa kang'wa sya waumboni wawili pane watatu, kila lilowe likaluche, mpela Malembelo ga Akunnungu

yagakuti pakusala. 17 Akanaga kwapilikanichisya wanyamwe ngannechelesya mpwakwe ni mtima wakwe wose.”

Kilisito. Ni akanaga kuupilikanila mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito, mummalanjile yalumo mundu jwangakwamanyilila Akunnungu ni jwakukumbikanya nsongo. 18 “Ngunsalila isyene, gagali gose gachingakanye pachilambo chigaŵe gamakanikwe kwini ni gagali gose gachingakunde pachilambo, chigaŵe gamakundikwe kwini. 19 “Ngunsalila isyene, ŵawili pasikati jenu ajilanaga pachilambo pano kwa chindu chachilichose chichaŵende, Atati ŵangu ŵa kwini chiwapanganyichisye chindu cho. 20 Pakuŵa palipose pakusongangana wandu ŵawili pane watatu pamo kwa liina lyangu, une ndili pelepo ni wanyawo.” 21 Nipele, che Petulo ŵaichile Che Yesu nikuti, “Ambuje, ana mpwanga aneŵele kalingwa none naalechelesye? Mala saba?” 22 Che Yesu ŵajanjile, “Ngangunsalila mala saba pe, nambo saba mala sabini. 23 Kwayele, Umwenye wa kwini ulandene ni mwenye jumo juŵasakaga kulola achikapolo wakwe yatite pakupanganya. 24 Paŵatandite kulola, ŵannyichisye mundu jumo juŵaliji ni ligambo lya mamiloni kwa mamiloni. 25 Mundu jo nganakola chakulipa, kwayele ambujegwe ŵalamwile asumisikwe nti kapolo mundu jula ni ŵankwakwe ni achiwaganwe ni yanayose iwakwete, kuti ligambo limale. 26 Nipele, kapolo jula watindiŵele mmbujo pa ambujegwe ni kwaŵenda achitiji, ‘Ambuje mumbililile kaje, none chinanlipe yose.’ 27 Mmbujegwe kapolo jula ŵankolele chanasa, ŵannechelesye ligambo lila, ni kuntendela ajaule. 28 “Nambo kapolo jula watyosile, ŵansimene jumo jwa achikapolo achinjakwe juŵandajji mbiya kanandi. Ŵankamwile ni kunkamula pa lukosi achitiji, ‘Nipele ligambo lyenu!’ 29 Nombe kapolo njakwe jula watindiŵele pa makongolo gakwe ŵanchondelele achitiji, ‘Mumbililile kaje, none chinanlipe yose’. 30 Nombejo ŵakanile, ŵajawile kukumponya mu nyuumba jakutaŵilwa, mpaka patachilipa ligambo lila. 31 “Nipele, achikapolo achinjakwe paŵaiweni yeleyo ŵasongoneche nnope, ŵajawile kukwasalila ambuje ŵao yose iyatendekwe. 32 Pele ambujegwe ŵammilasile ni kunsalila, ‘Ugwe jwakutumichila jwangalumbana nnope! Nannechelesye ligambo lila lyose pamwanjondelele. 33 Ana nganinsachilwa kunkolele chanasa kapolo njenu jo mpela inatite pakunkolele chanasa mmwe?’ 34 “Nipele mmbujegwe jula watumbile nnope, ŵampeleche katumetume jula kwa ŵakulagasya mpaka pele patachilipa ligambo lyose. 35 Ni atati ŵangu ŵa kwini chachintendela iyoyo peyo iwaga jwaliŵose mwa

19 Che Yesu paŵamasile kuŵecheta gele malowe go, watyosile ku Galilaya, wapite ku Yudea peesi lusulo lwa Yolodani. 2 Wandu achajinji wakuiye ŵelewo kweleko, nombejo ŵalamisye ilwele yao. 3 Mafalisayo ŵaichile achalingaga achitiji, “Uli, ana ikusachilwa mundu kunleka ŵankwakwe kwa ligongo lililyose?” 4 Che Yesu ŵajanjile, “Uli, ana nganinsyoma Mmalembelo ga Akunnungu kuti Akunnungu juŵangumbile mundu kutyochela kundanda ŵaagumbile jwannume ni jwankongwe? 5 Wapundile kusala, ‘Kwaligongo lya jwannume chiŵaaleche atagwe ni achikulugwe, chalumbikane ni ŵankwakwe, nombe ŵawili wo chachiŵa chiilu chimo?’ 6 Kwa yeleyo, ngaŵa sooni ŵawili, nambo chiilu chimo. Nipele chalumbikanye Akunnungu, mundu akachilekanganya.” 7 Nambo ŵele wanyawo ŵausisye, “Nambi kwachichi che Musa ŵatulamwile kuti jwankongwe apegwe talaka ni kunleka?” 8 Che Yesu ŵajanjile, “Che Musa ŵannechelele nlekangane ni achiwankwenu kwa ligongo lya kukakatima kwa mitima jenu. Nambo chitandile kundanda nginiŵa yeleyi. 9 Nipele none ngunsalila wanyamwe, mundu juchalekangane ni ŵankwakwe kwaligongo lililyose ni kulombela jwankongwe jwine, ikaŵe kwa ligongo lya chikululu, akutenda chikululu.” 10 Wakulijiganya ŵao ŵaasalile, “Iwaga yeleyo kwa mundu ni ŵankwakwe, nipele mmbaya kutama pangalombela.” 11 Che Yesu ŵaasalile, “Ngaŵa ŵanawose wakukombola kulipochela liloŵe li, nambo ikaŵe ŵele wandu ŵapegwile ni Akunnungu machili ga kulipochela liloŵe li. 12 Pakuŵa kwana indu yakupisyangana yaikuntendekasya mundu kutama pangalombela, apali ŵawawekele yeleyo, ni ŵane atesilwe ni wandu atame ŵangalombela ni ŵane asachile achinsyene atame pangalombela kwaligongo lya umwenye wa kwini. Jwakukombola kulipochela liloŵe li apochele.” 13 Nipele ŵannyichisye Che Yesu ŵanache achanandi kuti ŵasajichile makono ni kwapopelela. Nambo wakulijiganya ŵao ni wakalipile. 14 Che Yesu watite, “Mwaleche ŵanache aichanje kukwangu ni nkaasiŵila, pakuŵa Umwenye wa kwini uli wa wandu ŵaali mpela ŵanache ŵa.” 15 Nipele, ŵasajichile makono kuti ŵape upile, ni watyosile pelepo. 16 Mundu jumo ŵaichile Che Yesu ŵausisye, “Jwakwiganya, ana ndende chindu chi chichili chambone kuti ngapate umi wa moŵa gose pangali mbesi?” (aionios g166) 17 Che Yesu ŵansalile, “Kwachichi nkuusya yankati umbone? Ngapagwa jwambone,

nambo jumope yaani Akunnungu. Mwasakaga kwinjila mu umi, ngakumulichisye makanyo.” 18 Mundu jula wausisye, “Makanyo chi?” Che Yesu watite, “Kasimmulaga ni Kasintenda chikululu ni Kasinjiwa ni Kasinsala ya unami. 19 Sooni, mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu ni Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.” 20 Jwanchanda jula watite, “Makanyo ganagose nagakumulisye chitandile wanache wangu, chisoŵile chindu chi sooni?” 21 Che Yesu wansalile jwelejo, “Mwasakaga kuwa jwautindimiso, njaule nkasumisye yose inkwete ni mbiya syo nkaape wandu wakulaga, nomwe chinkole mbiko kwini, mwamalaga muunguye.” 22 Paŵapilikene yele jwele nchanda jo, ŵajawile aninkusongoneka mu ntima, pakuwa wakwete chipanje chachijinji. 23 Pelepo Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Ngunsalila isyene, chiiwe yakulimba jwachipanje kwinjila mu Umwenye wa kwini. 24 Ngunsalila sooni, ili yakwaluka kwa chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia kupeleta pachipowo cha sindano, kupunda jwachipanje kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.” 25 Wakulijiganya wao paŵapilikene yele, wasimosile nnope, wausisye, “Waanani nambi, akukombola kukulupuka?” 26 Che Yesu walolite, nikuti, “Lyeleli lili lyangakomboleka kwa wandu, nambo kwa Akunnungu indu yose ikukomboleka.” 27 Nipele, che Petulo wajanjile, “Nnole, uwe tulesile yose ni kunkuya, chitupate chichi nambi?” 28 Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, Mwana jwa Mundu pachatame pa chitengu cha umwenye cha ukulu wao mu chilambo cha sambano, wanyamwe umunguye chintame mu itengu kumi na mbili ni kusilamula ngosyo kumi na mbili sya wandu wa ku Isilaeli. 29 Ni jwalijose jwalesile nyumba pane achapwakwe pane achalumbugwe pane atagigwe pane achikulugwe pane wanache pane migunda, kwa ligongo lyangu, chachipochela mala mia, ni chachinjila mu umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 30 Nambo wajanji waali wandanda sambano chachiwa wambesi ni waali wambesi sambano chachiwa wandanda.

20 “Umwenye wa kwini ulandene ni mundu jwaali ni ngunda wa sabibu, juŵatyosile kundaŵi pe kukwaŵika wandu wakulima mu ngunda wao. 2 Paŵamasile kulangana ni wakulima kuti chachalipa chipande chimo cha madini ga feza malinga ni malipilo ga lyuwa limo, wapeleche ku ngunda wa sabibu. 3 Watyosile saa tatu kundaŵi, waweni wane wangali ni masengo ali ajimi pakusumichisya malonda. 4 Waasalile, ‘Njende ni wanyamwe ku ngunda wa

sabibu, none chinanlipe.’ 5 Nipele, ŵapite. Asyene ngunda wala watyosile sooni saa sita ni saa tisa, watesile iyoyo. 6 Pajawandichile saa kumi na moja, watyosile sooni, wasimene wandu wane ali ajimi papopo pakusumisya malonda. Nipele wausisye, ‘Kwachichi nkwi apano muusi wose u pangali masengo?’ 7 Wajanjile, ‘Pakuwa ngapagwa mundu jwatupele masengo.’ Nombejo waasalile, ‘Njaule ni wanyamwe nkapanganye masengo ku ngunda wa sabibu.’ 8 “Pakwaswele, nsyene ngunda wa sabibu jula wansalile jwakulolela masengo gao kuti, ‘Nkaawilanje wamasengo mwape malipilo gao, kutandila wa kumbesi mpaka wa kundanda.’ 9 Nipele, waiche wele wawapegwilwe masengo katema ka saa kumi na moja, jwalijose wapochele chipande chimo cha madini ga feza. 10 Ni wandanda wala paŵaiche waganichisye kuti chapochele yakupunda, nambo nombe wanyawo wapochele chipande chimo cha madini ga feza yalumo ni achinjao. 11 Paŵapochele mbiya syao, watandite kwasongonechela asyene ngunda wala. 12 Watite, ‘Aŵaŵa wawapele masengo kumbesi apanganye masengo kwa katema ka lisaa limo pe, kwachichi ntulipile yalumo ni wanyaŵa akuno uweji tupillile masengo gakulimba muusi wose ni lyuwa lili nkuwala?’ 13 “Pelepo nsyene ngunda jula wajanjile jumo jwao kuti, ‘Ambusanga, ngangummonela! Ana nganitulangana none kwa malipilo ga chipande chimo cha madini ga feza? 14 Njigale chichili chenu, njaule kumangwenu. Ngunonyelwa kumpa aju junampele masengo kumbesi yalumo ni mmwe. 15 Uli, ngangusachilwa kutenda indu ingunonyelwa nkati yose ingwete? Ana nkukola wiwu pakuwa une ndili jwambone?’” 16 Nipele Che Yesu wamalichisye kwa kusala, “Iyoyo waali wambesi chachiwa wandanda ni waali wandanda chachiwa wambesi.” 17 Che Yesu paŵaliji nkukwela kwaula ku Yelusalemu, waajigele wakulijiganya wao kumi na mbili, paŵaliji nkwenza mwitala, peuto pangali wandu wane, waasalile, 18 “Nnole! Tukwaula ku Yelusalemu, ni kwele Mwana jwa Mundu chakatajikwe mmakono mwa achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo, nombewo chalamulikwe aulajikwe. 19 Chakampeleche kwa wandu wangaŵa Wayahudi apate kuntendela chanache ni kumputa mbokola ni kwaŵamba pa nsalaba ni pa lyuwa lyaatatu chachisyuka.” 20 Nipele achikulu wa wanache wa che Sebedayo waichile Che Yesu, pamo ni achiwanagwe, watindiŵalile ni kwaŵenda chindu. 21 Che Yesu wammusisye, “Chichi nkusaka?” Watite, “Choonde nlanje kuti mu umwenye wenu, achiwanangu waŵili wa chatame, jumo kundyo kwenu ni jwine kunchiji

kwenu.” 22 Che Yesu wajanjile, “Ana nkumanyilila chinkuchiwenda! Uli chinkombole kuching’welela chikombe cha masauko chiching’wele une?” Wanyawo wajanjile, “Tukupakombola.” 23 Che Yesu waasalile, “Isyene ching’welele chikombe changu cha masauko, nambo kutama kundyo ni kunchiji kwangu nganigaŵa masengo gangu nambo Akunnungu chachapa lipesa lyo wele wawakolochesye.” 24 Nombe wakulijiganya wane likumi wala paŵapilikene gele, watumbilile wawili wo. 25 Nipele Che Yesu waaŵilasile ni kwasalila, “Nkumanyilila kuti mamwenye wa ilambo akwalongosya wandu wao kwa machili, ni achakulu wao akwatenda ali wandu wao. 26 Nambo inaŵe yele kukwenu, nambo jwalijose jwakusaka kuŵa jwamkulungwa kukwenu akusachilwa aŵe katumetume jwa wose. 27 Ni jwalijose jwakusaka kuŵa jwaandanda kukwenu akusachilwa aŵe jwakutumichila jwenu. 28 Iyoyopeyo, Mwana jwa Mundu nganaika kuti atumichilwe nambo kuti atumichile, ni kuutyosya umi wakwe kuti gaŵe malipilo kwa ligongo lya chiwombolo cha wandu wajinji.” 29 Che Yesu ni wakulijiganya wao paŵaliji nkutyoka ku Yeliko, mpingo wa wandu waliji nkwakuya. 30 Nipele, wapali wangalola wawili uŵatemi mungulugulu litala, nombewo paŵapikene kuti Che Yesu waliji nkupita pelepo, wanyanyisye achitiji, “Ambuje, Mwana ju che Daudi, choonde ntukolele chanasa!” 31 Mpingo wa wandu wakalipile ni kwasalila amyalale. Nambo wanyawo wapundangenye kunyanyisya, achitiji, “Ambuje, Mwana ju che Daudi, choonde ntukolele chanasa!” 32 Che Yesu wajimi, waaŵilasile ni kwasuya, “Ana nkusaka nampanganyichisye ichichi?” 33 Wajanjile, “Ambuje, tukummenda gaunukuche meeso getu.” 34 Nipele, Che Yesu wakolele chanasa, wakwaiye meeso gao ni papopo wakombwele kulola, ni wankuiye.

21 Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao wawandichile ku Yelusalemu, ni paŵaiche ku Besefage pachikwesya cha Mizeituni, watumile wakulijiganya wawili. 2 Waasalile, “Njaule kunsinda wauli mmbujo mwenu, ni kweleko chinkajisimane mbunda jajitaŵikwe ni mwanambunda pamo najo. Nkaagopole njise nawo kwangune. 3 Iŵaga chakammusye mundu ligongo lya kwagopola, nkajile, ‘Ambuje akusisaka,’ ni pangakaŵa chakannechele.” 4 Ali lyatendekwe kuti gamalile gaŵaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu. 5 “Mwasalile wandu wa musu wa Sayuni, Nnole, Mwenye jwenu akunnyichilila! Atulele, ni akwesile mbunda, ni mwanambunda, chinyama chachikujigala itutule.” 6 Wakulijiganya wala

wajawile, watesile mpela iwatite pakusalilwa ni Che Yesu. 7 Wajichenawo mbunda ni mwanambunda, watandiche nguo syao pachanya pawo ni Che Yesu watemi pachanya pakwe. 8 Mpingo wekulungwa wa wandu watandiche nguo syao mwitala, ni wane wakatile nyambi sya mwana sya itela ni watandiche mwitala. 9 Mpingo ja wandu wawalongolele ni wawakuiye wanyanyisye achitiji, “Ajinchilwe Mwana ju che Daudi, Akole upile jwele jwakwika mu liina lya Ambuje! Ajinchilwe Akunnungu waaali kwiani!” 10 Che Yesu paŵajinjilaga ku Yelusalemu, wandu wa musu wose waliji jugulijuguli. Wandu waliji nkuusyana, “Ana aju ali nduni?” 11 Wandu mu mpingo ula watite, “Welewa ni Che Yesu, jwakulondola jwa Akunnungu kutyochela ku Nasaleti musu wa ku Galilaya.” 12 Nipele, Che Yesu wajanjile mu lutenje lwa Nyuumba ja Akunnungu, waaŵinjile wanawose uŵasumisyaga ni kusuma malonda pepala, wapitikwisye mesa sya wawasumanyaga mbiya, ni itengu yao wawasumisyaga nguunda. 13 Waasalile, “Ilembekwe Mmalembelo ga Akunnungu, ‘Nyuumba jangu chijiŵilanjikwe nyuumba ja kupopelela.’ Nambo wanyamwe njitesile peuto pakulisilila wa wiyi.” 14 Wangalola ni wakulemala wanjaulile pa Nyuumba ja Akunnungu, nombe Che Yesu walamisye. 15 Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo paŵaiwani indu yambone nnope iwatesile Che Yesu ni wanache ali nkunyanisya pa Nyuumba ja Akunnungu achitiji, “Ajinchilwe Mwana ju che Daudi,” wanyawo watumbile. 16 Wausisye, “Uli ngankupilikana yakuti wanache?” Che Yesu wajanjile, “Elo, ngupikana! Ana nganinsyome Maloŵe ga? ‘Kutyochela nkang’wa sya wanache achanandi ni wakonga, nilipatile lumbili lwemalilwe.” 17 Nipele, walesile, wakopweche mmusi ni kwaula ku Besania ni kugona kweleko. 18 Kundaŵi, Che Yesu paŵaujaga kwaula ku Yelusalemu, jakwete sala. 19 Wauweni ntini mungulugulu litala, waujaulile, nambo nganachisimana chindu mwelelo, wausimene uli masamba pe. Wausalile, “Nkasogola isogosi sooni moŵa gose pangali mbesi!” Papopo nkuju wo wanyasile. (aiŵn g165) 20 Wakulijiganya paŵauweni, wasimosile, waliusisye, “Ntini u ujumwile chinauli chitema kwantinyi?” 21 Che Yesu wajanjile, “Ngunsalila isyene, mwaŵaga ni chikulupi pangali lipamba lili lyose, chinkombole kupanganya ngaŵa yeleyo pe yaitendekwe mu chitela cha ntini, nambo atamuno mwachisalilaga achi chitumbi chi, ‘Ntupuche ni kuliponya mu bahali,’ chiiitendekwe iyoyo. 22 Mwakolaga chikulupi, chachilichose chachimmente nkupopelela, chimpate.” 23 Che Yesu wajanjile pa Nyuumba ja Akunnungu, ni kwiganya. Paŵajiganyaga,

achakulu wā mbopesi ni achakulu wāne wā wāndu wāusisye kuti, “Ana kwa ukombole chi nkutenda yele indu yi? Wāani wāmpete wele ukombole u?”

24 Che Yesu wājanjile, “None chinamusye liusyo limo pe, mwanangaga, nipele, none chinansalile kwa ukombole chi nguitenda indu yi. 25 Uli ukombole u che Yohana wa kubatisya watyochele kwapi? Watyochele kwani pane kwa wāndu?” Nambo wāwechetesylene achinsyene pe achitiji, “Twajilaga, ‘Watyosile kwani,’ chatuusye, ‘Nambi kwachichi nganimunkulupilila?”

26 Nambo twajilaga, ‘Watyochele kwa wāndu,’ tukogopa mpingo wa wāndu pakuwā wānawose akwitichisya kuti che Yohana ali jwakulondola jwa Akunnungu.”

27 Nipele, wājanjile, “Ngatukumanyilila!” Nombe Che Yesu wātite, “Atamuno une ngangunsalila wānyamwe kwa ukombole chi nguitenda indu yi. 28 “Wānyamwe nkuganisa uli? Mundu jumo wākwete achachanda wāwili. Wāntendele jwaandanda jo kuti, ‘Mwanangu, lelo njaule nkapanganye masengo mungunda wa sabibu.’ 29 Nchanda jo wājanjile, ‘Ngangusaka!’ Nambo kanyuma kakwe wāpitikwiche ntima, wājawile kupanganya masengo. 30 Atati wāla wānjaulile mwanagwe jwaawili jo ni kunsalila ilaila, nombe wājanjile wātite, ‘Elo, atati!’ Nambo nganajaula kumasengo. 31 Ana jwapi jwa wēle wāwili wo jwatesile yakuisaka atagwē?” Wājanjile, “Jwanchanda jwaandanda jo.”

Che Yesu wātite, “Ngunsalila isyene, wākukumbikanya nsongo ni wākulawāwā chajinjile mu Umwenye wa Akunnungu nkana wē kwinjila. 32 Pakuwa che Yohana wāiche kukwenu ni kunnanjila kutama yambone nti yakuti pakusaka Akunnungu, ni wānyamwe nganimunkulupilila, nambo wākukumbikanya nsongo ni wākulawāwā wānkulupilile. Ni wānyamwe pamasile kugawona gele nganileka sambu ni kunkulupilila.”

33 Che Yesu wātite, “Mpilikanile chitagu chine. Jwapani mundu jumo nsyene nyuumba wālimile ngunda wa sabibu, wāusyunguchisye lutenje ni wākolosisye pakuminyila sabibu, wāwāwile chilindo mmomopemo. Nipele wāujasimisye kwa wākulima ni kwaula ku chilambo cha kutalika. 34 Katema ka kugungula, wātumile achikapolo wāo kwa wākulima wāla, kuti akajigale liunjili iyakwe iya magungulo. 35 Wākulima wāla wākamwile achikapolo wāo, jumo wāmutile, ni jwine wāmmuleje, ni jwine wāmponyile maganga. 36 Sooni wātumile achikapolo wāne wājinji kupunda wā kundanda. Wākulima wāla wājasime ngunda wātendele ilaila. 37 Kumbesi kwakwe wātumile mwanagwe achiganisyaga mu ntima wakwe achitiji, ‘Chakanchimbichisye mwanangu.’ 38 Nambo wākulima wāla pa wāmmweni

mwanagwao wāwechetesylene achinsyene pe, ‘Aju ni juchapochele iwāgosele, twende tummulaje kuti indu iwāgosele tujigale uwe!’

39 Nipele, wānkamwile, wāntyosisye paasa ngunda wa sabibu, wāmmuleje. 40 “Sambano, nsyene ngunda wa sabibu jula pachachiika, chachatenda ichichi wākulima wāla?”

41 Wānyawo wājanjile, “Chachajonanga wamba wēle wāchigongomalo wo ni ngunda wa sabibu ula chachiujasimisya kwa wākulima wāne uchachapa liunjili iyakwe iya magungulo kwa katema kakwe.”

42 Pelepo Che Yesu wāasalile, “Uli ana nganinsyome iye lilo wē li Mmalembelo ga Akunnungu? ‘Liganga liwālikanile wākuta wā sambano lilyolyo lili lyetendekwe liganga lyalikusachilwa kwannope kugapunda maganga gose. Ambuje ni wātesile achi chindu chi, nombe chili chakusimonjeka nnope kwetuwe!’

43 “Kwayele ngunsalila, Umwenye wa Akunnungu chiutyosekwe kukwenu, ni kupegwa wāndu wākupanganya yakuisaka Akunnungu.”

44 Jwalijose juchagwilile pa liganga lyo chakasishe ipande ipande, ni jwalijose juchilyagwilile, chilinkanyatekanyate. 45 Achakulu wā mbopesi ni Mafalisayo pa wāpilikene itagu yao, wāmanyilile kuti wālijji nkwegamba wānyawo. 46 Nipele wāsosaga litala iya kwakamula, nambo wājogwepe wāndu pakuwā wānyawo wānganisysye nti jwakulondola jwa Akunnungu.

22 Che Yesu wāwechetenawo sooni kwa itagu achitiji, 2 “Umwenye wa kwani ulandene ni mwenye jumpepe juwāntendele mwanagwe chindimba cha chakulya cha ulombela. 3 Nipele wātumile achikapolo wāo kukwāwilanga wāalaliche kwika ku ulombela, nambo wākanile kwika. 4 Wātumile sooni achikapolo wāne, achitiji, ‘Mwasalile wālalichikwe wāla kuti, jwammale kolosya yakulya yangu, sikite ng’ombe jangu ja nkambaku ni ng’ombe sine syakunakana, inayose ili chile, njise ku ulombela.’

5 Nambo wāndu wāla wākanile kwika, wājawile, jumo ku ngunda wakwe, ni jwine ku masengo gakwe, 6 ni wāne wāakamwile achikapolo wāla wāputile ni wāne kwaulaga. 7 Mwenye jula wātumbile, wātumile wāndu wāngondo wāo kuti akaaulaje wākūulaga wāla ni kuchoma mooto musi wao. 8 Nipele wāasalile achikapolo wāo, ‘Ulombela uli chile, nambo unalaliche wāla ngana wājilwa. 9 Nipele njaule mmalekano ni wānawose uchinkaasimane, nkaawilanje aichanje ku chindimba cha chakulya cha ulombela.’

10 Achikapolo wāo wāla wātyosile, wājawile mmatala, wāichenawo wose uwasimene nawo, wāngalumbana ni wāmbone. Nyuumba ja ulombela jagumbele

achalendo. 11 "Nambo paŵajinjile mwenye ku kwalola achalendo, wammweni mundu jumo jwanganatakula nguo sya ulombela. 12 Mwenye wammusisye, 'Ambusanga, njinjile chinauli, nomwe nganinkola nguo sya ulombela?' Nambo welewo wamyalele. 13 Nipele, mwenye waasalile achikatumetume wao, 'Muntaŵe makongolo ni makono, mkamponye paasa ku chipi, kweleko chakalile ni kuchilimya meeno.'" 14 Che Yesu wamalichisye aчитiji, "Wajinji wakuwilanjikwa, nambo wasagulikwe nganatupa." 15 Nipele, Mafalisayo wajawile, wajilene itajile pa kwatanjisa Che Yesu kwa malowe gao. 16 Nipele, waatumile wakulijiganya wao, pamo ni wakulijiganya wa mumpingo u che Helode ku Che Yesu. Wausisye aчитiji, "Jwakwiganya, tukumanyilila kuti mmwe ndi mundu jwakulupilichika, nkwiganya litala lya Akunnungu kwa usyene, pangaganisya wandu akusala chichi, pakuwa ngankulola ukulu wa mundu. 17 Sambano, ntusalile, nkuganisya ichichi? Uli ili yambone kulipa nsongo kwa mwenye jwankulu jwa ku Loma pane akuwilanjikwa che Kaisali, pane tunalipe?" 18 Nambo Che Yesu waumanyilile nningwa wao wangalumbana, waasalile, "Kwachichi nkuuninga, wanyamwe waulamba? 19 Munosye mbiya ja kulipila nsongo." Nombewo waiche nawo likobili. 20 Nipele, Che Yesu wausisye, "Aku ku meeso ku ni liina li ya waani?" 21 Wajanjile, "Che Kaisali." Pelepo Che Yesu waasalile wanyawo kuti, "Nipele, i che Kaisali mwapeje che Kaisali, ni ya Akunnungu mwapeje Akunnungu." 22 Paŵagapilikene gele wasimosile, walesile, wajawile. 23 Lye lyaŵa lya, Masadukayo wane wakuti ngapagwa kusyuka waichilile Che Yesu, 24 nipele, wausisye, "Jwakwiganya, che Musa watite mundu jwalombele awaga pangaleka wanache, ikusachilwa mpwakwe annombele jwankongwe jwawilile ni wankwakwe, kuti ammelechele wanache nkulugwe. 25 Nipele, pa musi petu pano wapali wandu saba wawapagwile lutumbo lumo. Jwaandanda jo walombele ni wawile pangali wanache, ni mpwakwe wannombile jwankongwe jula. 26 Iyoyo yaliji kwa jwaawili jula ni jwaatatu ni mpaka wanawose saba. 27 Paŵamasile kuwa wanawose saba, jwankongwe jula wawile. 28 Nambi, pa lyaŵa lya kusyuka jwele jwankongwe chaŵe jwa waani mwa wele saba wo? Pakuwa wose saba wannombile." 29 Che Yesu wajanjile wanyawo, "Wanyamwe nkosele pakuwa ngankugamanyilila Malembelo ga Akunnungu atamuno ukombole wa Akunnungu. 30 Pakuwa pachachisyuka wawe ngalombela atamuno kulombwa, chaaŵe mpela achikatumetume wa kwinani. 31 Nambo yankati kusyuka kwa wawe, uli, nganinsyoma aila iwansalile Akunnungu? Wansalile, 32 'Une ndili

Akunnungu wa che Iblahimu ni Akunnungu wa che Isaka ni Akunnungu wa che Yakobo.' Nipele wele nganaŵa Akunnungu wa wawe, nambo wa wajumi." 33 Mpingo wa wandu ula paŵapilikene yeleyo, wagasimosile majiganyo gao. 34 Mafalisayo paŵapilikene kuti Che Yesu wamyalesye Masadukayo, wasongangene pamo. 35 Jumo jwao, wkwiganya malajisyo, wausisye Che Yesu achalingaga kuti, 36 "Jwakwiganya, likanyo chi lyalili lyekulungwa mu Malajisyo?" 37 Che Yesu wanjanjile, "Mwanonyele Ambuje Akunnungu wenu ni ntima wenu wose ni mbumu jenu jose ni lunda lwenu lose." 38 Alili ni likanyo lyekulungwa ni lyaandanda. 39 Ni lyaawili lyalikulandana ni lyele, lili, 'Munnonyele njenu mpela yankuti pakulinyela mwasyene.' 40 Malajisyo gose ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni majiganyo ga wakulondola wa Akunnungu gakuwipiliila ge makanyo gaŵili ga." 41 Paŵasongangene pamo Mafalisayo, Che Yesu wausisye, 42 "Wanyamwe nkuganisya uli yankati Kilisito? Uli ali mwanagwao waani?" Wajanjile, "Wa che Daudi." 43 Che Yesu waasalile, "Nipele, kwachichi che Daudi kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu akwaŵilanga Ambuje? Pakuwa watite, 44 'Ambuje waasalile Ambuje wangu, ntame kundyo, mpaka pachinaaŵiche wammagongo wenu paasi pa makongolo genu.' 45 Nipele, iwaga che Daudi akwaŵilanga Kilisito 'Ambuje' ikukomboleka chinauli kuti ali mwanagwao?" 46 Ngapagwa mundu jwalijose juwakombolele kwanga. Chitandile lyaŵa lya ngapagwa juwalinjile sooni kummusya.

23 Nipele, Che Yesu wausalile mpingo wa wandu ni wakulijiganya wao kuti, 2 "Wakwiganya malajisyo ni Mafalisayo akwete ukombole wa kusala uchenene Malajisyo. 3 Kwalye ligongo lya mpikanichisye ni kutenda chachili chose chichansalile. Nambo nkasyasya isambo yao, pakuwa ngakutenda yeleyo yakuisala yo. 4 Akutaŵanga misigo jakutopela ni kwatwika wandu mmakoyo, nambo wele achinsyene wo ngakusaka atamuno kukwaya ni chala. 5 Wanyawo akugatenda masengo gao gose kuti apate kuloleka ni wandu. Akuwala indu yalimbekwe malembelo ga malajisyo pachanya meeso ni konjechesya ukulu wa nguo syao kuti aloleche ali wandu wa Akunnungu. 6 Ikwanonyela kutama peuto pa kuchimbichikwa mu indimba ni itengu ya kuchimbichikwa mmajumba ga kupopelela. 7 Ikwanonyela kwakomasya kwa kwachimbichisya pa kusumichisya malonda ni kusaka wandu waŵilanje, 'Jwakwiganya.' 8 Nambo wanyamwe nkwawilanjikwa 'Jwakwiganya,' pakuwa jwakwiganya jwenu ali jumo pe, ni wose ndi

achalongo. 9 Atamuno ngasimummilanga mundu 'Atati' pa chilambo pano, pakuwa Atati wetu ali wamo pe, waali kwini. 10 Atamuno ngasimilanjikwa 'ilongola' pakuwa chilongola jwenu ali jumo pe, yaani Kilisito. 11 Nombe jwali jwankulungwa jwenu chaawe katumetume jwenu. 12 Jwakulikwesya chatuluswe ni jwakulitulusya chachikweswa. 13 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa nkuugala nnango wa Umwenye wa kwini mmbujo pa wandu. Ni wanyamwe mwachinsyene ngankwinjila, atamuno ngankwaleka wakusaka kwinjila ajinjile. 14 Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkwsumula wawiliwe ni achiwankawo ipanje yao nchilitendaga wandu wambone nkupopela mapopelo gamaleu, kwa lye ligongo lyo kulaga kwenu chikuwe kwakukulungwa nnope. 15 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa kutawa ulendo mu bahali ni pa chilambo kuti nkombole kuntenda namose mundu jumo awe jwa kunkuya mwanya. Pankumpata, nkuntenda awe mundu jwakwinjila ku jehanamu kumpunda mwachinsyene. (Geenna g1067) 16 "Ulaje uwe kukwenu ilongola wangalola! Wanyamwe nkutini mundu alumbililaga kwa Nyuumba ja Akunnungu, kwele kulumbila ko nga wa chindu, nambo alumbililaga kwa sahabu ja Nyuumba ja Akunnungu, kwele kulumbilila ko kukwanganichisya kuchitenda chalumbilile. 17 Wanyamwe wangalola wakulowela! Chapi chachili cha malumbo nnope, sahabu pane Nyuumba ja Akunnungu jajikujitenda sahabu jiwe jeswela? 18 Sooni nkutini mundu alumbililaga pa chilisa nga wa chindu, nambo alumbilaga nkujikolanga mbopesi jajili pa chilisa, kwele kulumbilila ko kukwanganichisya kuchitenda chalumbilile. 19 Wanyamwe wangalola! Ana kulumbilila chi kwakuli kwamalumbo nnope, kwa mbopesi pane kwa chilisa chachikujitenda mbopesi jiwe jeswela? 20 Jwakulumbila kwa chilisa akulumbilila kwa chele chilisa cho, ni kwa chose chachili pachanya pakwe. 21 Ni jwakulumbila kwa Nyuumba ja Akunnungu akulumbilila kwa Nyuumba ja Akunnungu ni kwa jwele jwakutama nkati mo. 22 Nombe jwakulumbila kwa kwini akulumbilila kwa chitengu cha Umwenye wa Akunnungu, ni kwa jwele jwakutama pachanya pakwe. 23 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkupochela mbopesi kwa wandu, atamuno pa masamba ga kununjila, ni bisali ni jila, nkuleka indu yekulungwa yailajichikwe ni Malajisyo mpela ila kupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu ni chanaso ni chikulupi. Gelega ni gankusachilwa kugakumulisya pangagaliwalila gane. 24 ilongola wangalola! Nkujityosya membe mu yakung'wa, nambo nkuchimila chinyama chachikuwilanjikwa ngamia! 25 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkosya chikombe ni mbale kwa paasa, nambo nkati nkuleka indu impatile kwa wiya ni nsese. 26 Ugwe Mfalisayo jwangalola! Njosye chikombe nkati kaje ni paasa chipasalale. 27 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Pakuwa nkulandana ni malembe gagasililwe ni chokaa, nombe kwa paasa gakuwoneka kuwa gambone, nambo nkati mwakwe gagumbele maupa ga wawe ni usakwa wejinji. 28 lyooyopeyo ni wanyamwe kwa paasa nkuoneka ni wandu kuwa wambone nambo nkati ngumbele ulamba ni ungalimate. 29 "Ulaje uwe kukwenu wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo, waulamba! Nkugumba malembe ga wakulondola wa Akunnungu ni kugasalalisa malembe ga wandu wambone. 30 Nkutinji, 'Tukaapali kalakala katema ka achambuje wetu, ngatukaawe pamo mmaulajo ga wakulondola wa Akunnungu!' 31 Kwakuwecheta yeleyo nkulilosya mwachinsyene kuti wanyamwe ndi achiwana wa awala wawaleje wakulondola wa Akunnungu. 32 Hayaga, mmalichisye masengo gawachokwele achambuje wenu! 33 Wanyamwe wa uwelesi wa lijoka lya sumu! Chimmutuche chinauli ulamusi wa ku jehanamu? (Geenna g1067) 34 Nipele lye ligongo lyo une ngumpelechela wanyamwe wakulondola wa Akunnungu, wandu wa lunda ni wakwiganya malajisyo, wane mwa wanyamo chimwaulaje ni kwa wamba pa nsalaba, ni wane chimwapote ibokola mmajumba genu ga kupopelela ni kwasosa mmisi jinajose. 35 Nipele chilewo chichiwe kukwenu kwa ligongo lya miasi ja wandu wambone jajitiche mu chilambo muno. Elo chitandile chiwa chi che Habili jwanganakola chilewo mpaka chi che Sakalia, mwana ju che Balakia, jumwammuleje pa Nyuumba ja Akunnungu pasikati ja papaswela ni chilisa. 36 Isyene ngunsalila kuti, wandu wa uwelesi u chalamulikwe kwa ligongo lya indu yi. 37 "Yelusalemu! Ugwe Yelusalemu! Nkwaulaga wakulondola wa Akunnungu ni kwaputa maganga welewo wawatumikwe kukwenu. Ana kalingwa nasachile kwasonganganya achiwana wenu, mpela nguku ijikuti pakwasonganganya achibanagwe kusi kwa mapapiko gakwe, nambo mwakanile. 38 Ayaga nipele, nyuumba jenu chijisigale lisame pe. 39 Ngunsalila, ngamuumona sooni mpaka pachinchiti, 'Akole upile jwele jwakwika mu liina lya Ambuje.'"

24 Che Yesu wákopweche pa Nyuumba ja Akunnungu, ni paWajaulaga, wákulijiganya wáo wájaulile ni kwalosya majumba ga Nyuumba ja Akunnungu. **2** Che Yesu wáasalile, “Elo, gose gankugawona ga! Isyene ngunsalila kuti, ngapagwa liganga namuno limo lichilisigale pa line, kila chindu chichijonasikwe.” **3** Che Yesu paWatemu ku chitumbi cha Miseituni, wákulijiganya wájaulile pa chisyepela, wáusisye, “Ntusalile ana gelega chigatyochele chakachi? Ni chimanyisyo chi chakutullosya kwika kwenu ni kumbesi kwa chilambo chino?” (aion g165) **4** Che Yesu wájanjile, “Niliolecheseye kuti akaika kunnambusya mundu. **5** Pakuwa achajinji chakopochele aninkuti, une ndili Kilisito nombewo chachasoyasya wáandu wájinji. **6** Chimpikane yankati ngondo ni kusongona yankati ngondo, nambo nkatojima, pakuwa gelega gachusachilwa gatyochele kaje, nambo kumbesi kwakwe kukanawe. **7** Chilambo chimo chichiputane ni chine, umwenye umo chiuputane ni wine. Kosekose kuchichiwa ni sala ni chindendemese cha chilambo. **8** Aga ganagose ga gali mpela kutanda kwa chilungusi. **9** “Nipele chachintyosya kuti ansausye ni kummulaga. Chinchichimwa ni wáandu wá ilambo yose ligongo lya liina lyangu. **10** Sooni, achajinji chachileche chikulupi chao, chachigalaukana ni kuchimana jwine ni jwine. **11** Chachikopochela wákulondola wá unami achajinji chiwálabusye wáandu wájinji **12** Ligongo lya winji wa ungalimate, unonyelo wa wáandu wájinji chiuchinandupa. **13** Nambo jwalijose juchapililile mpaka kumbesi, jwelejo ni juchakulupuche. **14** Nambo, kukanawe kwika kumbesi, aji Ngani Jambone ja umwenye wa Akunnungu chijjalichikwe pa chilambo chose jiwe umboni kwa ilambo yose. **15** “Nipele, pachinchione ‘Chindu cha soni chachikusakasya Nyuumba ja Akunnungu’ chichawechetekwe ni che Danieli, jwakulondola jwa Akunnungu kuti chijimi peuto papaswela, wákusyoma amanyilile malumbo gakwe. **16** Pelepo, wáali ku Yudea autuchile kumatumbi. **17** Jwaali pachanya nyuumba akatuluka ni kwinjila nkati kukwigala chindu. **18** Jwaali ku migunda akauja panyuma kukwigala nguo jao. **19** Ulaje kukwao wele utachiwa pachilu ni wachajonjesye gele mowa go! **20** Mpokele kuti kuutuka kwenu kuna we katema ka mbepo, atamuno Lyuwa lya Kupumulila! **21** Pakuwa kele katema ko chikupagwe kulaga kwakukulungwa kwati nganikupagwe chitandile kugumbikwa chilambo chino mpaka sambano, atamuno ngali pachikutyochele sooni. **22** Waga gele mowa go ngagakapunguchikwe, ngapagwa mundu jwakakulupwiche, nambo gele

mowa go chigapunguchikwe kwa ligongo lya wele wawasagulikwe. **23** “Nipele, kele katema ko mundu aikaga kunsalila, ‘Kilisito ali apa’ pane ‘Ali akuno,’ nkakulupilila. **24** Pakuwa chachikopochela wanya kilisito wa unami ni wakulondola wa unami. Chachitenda imanyisyo yaikulungwa ni yakusimonjeka ya kwalambusya wáandu yakombolekaga namose wasagulikwe wa Akunnungu. **25** Mpiilikane, nanjamwiche chile kakana we katema. **26** Nipele, ansalilaga kuti, ‘Nnole, ali mwipululu,’ nkajaula kweleko, pane ‘Nnole, ali munkati,’ nkakulupilila. **27** Pakuwa, mpela njasi ijikuti kumesya kutyochela kungopochelo lyuwa mpaka kulikutiwila lyuwa, iyoyo peyo ni ichijile kwika kwa Mwana jwa Mundu. **28** Pele pauli ntembo, ni patachisongangana achikapungu. **29** “Nambo nkumala kulaga kwa ge mowa go, lyuwa chilipilile, ni lwesi ngalulanguchisya, ni ndondwa sisipatuche kutyochela kwini ni machili ga kwini chigachitinganyika. **30** Nipele, chimanyisyo cha Mwana jwa Mundu chichioneche kwini, pelepo wáandu wose wa pa chilambo chalile, Chachimmona Mwana jwa Mundu ali nkwika pachanya maunde ga kwiunde, ni machili ni ukulu wekulungwa. **31** Nombe chachatuma achikatumetume wáo wa kwini ali akamulile mapenga ga kusona nnope, ni wanyawo chachasonganganya wáandu wáo uwasagulikwe kutyochela mbande syose ncheche sya chilambo, chitandile aji mbesi ja kwini mpaka aji mbesi ji. **32** “Kwa chitela cha tini njijiganye achi chitagu chi, Paukutanda kola nyambi ni kusipuka masamba, wanyamwe nkumanyilila kuti katema ka chuuko kawandichile. **33** Iyoyo peyo wanyamwe pachingaone aga gose ga gali nkutendekwa, mmanyilile kuti katema ka une kuuja kawandichile. **34** Isyene ngunsalila, Au uwelesi u ngaupita gakanawe kutendekwa aga gose ga. **35** Kwini ni chilambo chiichipita, nambo malo we gangu ngagapita ng’o. **36** “Nambo, yankati lyuwa ni saa, ngapagwa wakuimanyilila chakachi chiikopochele, atamuno achikatumetume wa kwini, atamuno Mwana, Atati jika pe ni wakumanyilila. **37** Pakuwa yaitite mmo wa ga che Nuhu, ni iyoyo ichichiwa kwika kwa Mwana jwa Mundu. **38** Pakuwa gele mowa go, chikumba meesi chachikulungwa chikana we, wáandu walyaga ni kung’wa, ni walombelaga ni kulombwa, mpaka lye lyuwa lya che Nuhu pawajinjile mu safina. **39** Nganamanyilila mpaka chikumba meesi pachaike ni kwakumba wose. Ni iyoyo ichichiwa kwika kwa Mwana jwa Mundu. **40** Kele katema ko wáandu wawili chachiwa ku ngunda, jumo chachijigalikwa ni jwine kulekwa. **41** Achakongwe wawili chachiwa aninkusyaga, jumo chachijigalikwa

ni jwine kulekwa. 42 Nipele, niliolechesyey, pakuŵa ngankumanyilila lyuŵa chi litaiche Ambuje wenu. 43 Nambo nkumbuchile lyeleli, kuti akaimanyi nsyene nyuumba katema chi jwawiye pataiche, akachesisyey, ngakajileche nyuumba jakwe jjonasikwe. 44 Kwalye ligongo lyo, wanyamwe nliwiche chile, pakuŵa ngankumanyilila katema kachaiche Mwana jwa Mundu.” 45 Che Yesu wapundile kuwecheta, “Nipele nduni jwali jwakitumichila jwakukulupilichika ni lunda, jwati ambujegwe chammiche pachanya pa wandu ŵao, ŵape chakulya katema kakwe? 46 Jwana upile jwakitumichila jo pataiche ambujegwe juchansimane aninkutendekanya yeleyo. 47 Isyene ngunsalila, chachimmika jwele katumetume jo alindilile chipanje chakwe chose. 48 Nambo jwakitumichila aŵaga jwangelumbana atiji muntima mwakwe kuti, ‘Ambuje ŵangu akukaŵa kuuja,’ 49 ni kutanda kwaputa achikapolo achinjakwe ni kulya ni kung'wa pamo ni ŵakolelwa, 50 ambujegwe kapolo jula chachiika lyuŵa lyangakulilolela ni saa jangakujimanya. 51 Chachinjamura wamba ni kummika mu mpingo umo ni ŵaulamba. Kweleko chikuŵe ni kulila ni kuchilimya meeno.

25 “Kele katema ko, Umwenye wa kwini chiuilandane ni achiŵali likumi ŵawajigele ibatali yao, ŵatyosile kwachingamila ambuje ŵa ulombela. 2 Nsano ŵao ŵaliji ŵakuloŵela ni nsano ŵaliji ŵakalamuka. 3 Ŵawaliji ŵakuloŵela ŵala ŵajigele ibatali yao, nambo nganjigala mauta ga akiba. 4 Nambo ŵele ŵawaliji ŵakalamuka ŵala ŵajigele mauta mu yupa pamo ni ibatali yao. 5 Pakuŵa ambuje ŵaulombela ŵakaŵile kwika, achiŵali ŵala wose ŵagwesele ni kugona. 6 Nambo sikati chilo nnope kwapali kunyokonya, ‘Nnole! Ambuje ŵaulombela akwika, njaule nkaachingamile.’ 7 Pelepo achiŵali ŵala wose ŵajimwiche, ŵawisile chile ibatali yao. 8 Ŵele ŵakuloŵela ŵala ŵaasalile ŵakalamuka kuti, ‘Mtupe mauta genu kanandi pakuŵa ibatali yetu ikusimika.’ 9 Nambo ŵakalamuka ŵala ŵajanjile, ‘Ngagatukwana uwe ni ŵanyamwe! Mmbaya njaule kwa kusumisa nkalisumile mwachinsyene!’ 10 Nipele, ŵele achiŵali ŵakuloŵela wo paŵajawile kusuma mauta, ambuje ŵaulombela ŵaiche, ni achiŵali ŵawalisile chile ŵanjile pamo nawo mu nyuumba ja ulombela ni nnango waugalikwe. 11 Kanyuma achiŵali ŵane ŵala ŵaiche, ŵawilasile, ‘Achimwene, achimwene, ntuugulile!’ 12 Nambo ŵelewo ŵajanjile, ‘Ngunsalila isyene, ngangumanyilila ŵanyamwe.’” 13 Nipele, Che Yesu ŵatite, “Niliolechesyey, pakuŵa ngankumanyilila lyuŵa atamuno saa pachaiche

Mwana jwa Mundu. 14 “Pakuŵa Umwenye wa kwini uli mpela mundu jwasachile kwaula ulendo, ŵawilasile ŵakitumichila ŵao ni kwalechela chipanje chakwe. 15 Ŵampele kila jumo ichaikombole, jumo maunjili nsano ga mbiya, ni jwine maunjili gaŵili ni jwine liunjili limo, ni ŵajawile. 16 Nipele, juŵapochele mbiya maunjili nsano ŵajawile kukusumisa malonda ni ŵapatile mbiya sine maunjili nsano. 17 Ilaila juŵapochele mbiya maunjili gaŵili jula, ŵapatile sine maunjili gaŵili. 18 Nambo jwele juŵapochele mbiya liunjili limo jula, ŵajawile, ni kusola lisimbo paasi, ni ŵasisile mbiya ja achimwene jwao. 19 “Pagapite moŵa gamajini, achimwene jwa ŵakitumichila ŵala ŵausile, ni ŵatandite kuŵalanjila mbiya sisyatumiche ni mbiya sisypatikene mu mbiya syakwe. 20 Katumetume juŵapochele mbiya maunjili nsano ŵaiche ali ajigele gane nsano, ŵaasalile, ‘Achimwene, mwambele maunjili nsano ga mbiya, nnole, nyonjehesyey maunjili gane nsano.’ 21 Achimwene jwao ŵansalile jwelejo kuti, ‘Yambone, jwakitumichila jwambone ni jwakukulupilichika. Ndi jwakukulupilichika kwa indu yainandi pe, chinampe yejinji. Njise kukusengwa pamo ni achimwene jwenu.’ 22 “Soon! jwakitumichila juŵapochele mbiya maunjili gaŵili ŵaiche, ŵatyosisyey ŵatite, ‘Achimwene, mwambele mbiya maunjili gaŵili. Nnole, mbatile sine maunjili gaŵili gagajonjehyekwe.’ 23 Achimwene jwao ŵansalile jwelejo kuti, ‘Yambone, jwakitumichila jwambone ni jwakukulupilichika. Ndi jwakukulupilichika kwa indu yainandi pe, chinampe yejinji. Njise kukusengwa pamo ni achimwene jwenu.’ 24 “Nambo juŵapochele mbiya liunjili limo jula ŵaiche, ŵatite, ‘Achimwene, nguimanyilila kuti mwe ndi ŵakulimba, mmweji nkugungula pa nganimpande, ni kusonganganya panganimmisa. 25 Najogwepe, najisisile mbiya jenu paasi. Nipele njigale mbiya jenu.’ 26 “Achimwene jwao ŵanjanjile, ‘Mwe ndi jwakitumichila jwangelumbana ni jwa ulesi! Nkuumanyilila kuti une ngugungula panganimbande, ni kusonganganya panganimisa. 27 Nipele yammajile kujiwika mbiya jangu mu nyuumba ja kugosela mbiya, none pachiche ngajijigele jajili jangu ni chakonjeheka chakwe! 28 Munsumule mbiya jo mumpe jwakwete mbiya maunjili likumi. 29 Pakuŵa, jwali ni chindu chapegwe ni konjehyekwa. Nambo jwanganakola chindu, ata chele chakwete cho chichijigalikwe. 30 Yankati jwakitumichila jwangaikanacho chakonjeheka, mumponye paasa ku chipi! Kweleko chikuŵe ni kulila ni kuchilimya meeno.” 31 “Katema kachaiche Mwana jwa Mundu mu ukulu wakwe ni achikatumetume ŵa kwini

wose ali pamo nawo, pelepo chachitama pa chitengu chao cha umwenye chachili ni ukulu. **32** Wāndu wā ilambo yose chasongangane mmbujo mwao, nombe chachalekanganya wāndu mpela wākuchinga yakuti pakusilekanganya ngondolo ni mbusi. **33** Chaachisiwika ngondolo yaani wāndu wāmbone kundyo kwakwe ni mbusi yaani wāndu wāngalumbana kunchiji kwakwe. **34** “Nombe Mwenye chiwāsallile wāali wā kundyo kwakwe kuti, ‘Njise wānyamwe wāmpewile upile ni Atati wāngu, mpochele umwenye wāmpanganyichisye chile chitandite kugumbikwa chilambo. **35** Pakuwa jangwete sala ni wānyamwe mwambele chakulya ni jangwete njota ni wānyamwe mwambele meesi ni naliji jwannendo ni wānyamwe mwambochele mmajumba genu. **36** Naliji matakope, wānyamwe mwandakwisye ni naliji jwakulwala wānyamwe mwaaiche kukuunola ni naliji jwantawe wānyamwe mwanyimajimile.’ **37** Pelepo, wāndu wākupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu chiwājanje mwenye kuti, ‘Ambuje, ana chakachi twambweni wā sala ni kumpa chakulya, pane jinkwete njota ni kungwesyā meesi? **38** Ana chakachi twammweni nli jwannendo ni kumpochela, pane matakope ni kuntakusya? **39** Chakachi twammweni ndi nkulwala pane jwantawe ni kwika kukunnola?’ **40** Mwenye chiwājanje, ‘Ngunsalila isyene, chachilichose chimwantendele jumo jwa wānyawā achalongo wāngu achanandi, mwandendele une.’ **41** “Nipele chiwāsallile wēle wāali kunchiji kwao, ‘Ntyoche mmbujo mwangu wānyamwe wānkwete malweso! Njaulē ku mooto wānya gose pangali mbesi wāngasimika, wāwīchikwe chile kwa ligongo lya Shetani ni achikatumetume wākwe. (aiōnios g166) **42** Pakuwa jangwete sala nganimumba chakulya, jangwete njota nganimumba meesi. **43** Naliji jwannendo nganimumbochela mmajumba genu ni panaliji matakope nganimumba nguo ni nalwalaga ni natawīkwe nganinyika kukulola.’ **44** “Pelepo nombe chajanje, ‘Ambuje, ana chakachi twammweni ndi jinkwete sala ni njota, ni ndi jwannendo pane matakope, ni ndi nkulwala pane jwantawīkwe, nowē nganitunkamusya?’ **45** Mwenye chajanje, ‘Ngunsalila isyene, kila pamwakanaga kumpanganichisya gelega jumo jwa wānyawā achanandi wā, mwakanile kuumbanganichisya une.’ **46** Nipele, wānyawā chajaulē kumasausyo mowa gose pangali mbesi, nambo wāndu wākupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu chajaulē ku umi wa mowa gose pangali mbesi.” (aiōnios g166)

26 Che Yesu pa wamalasisye ku wecheta gelego gose, wāasalile wākulijiganya wāo, **2**

“Nkumanyilila kuti pachigamale mowa gawili chichiwe chindimba cha Pasaka, ni Mwana jwa Mundu chakatyosyekwe kuti awambikwe pa nsalaba.” **3** Katema ko achakulu wa mbopesi ni achakulu wa wāndu wāsime pa nsana wa nyuumba ja Jwankulu Jwambopesi jwawilanjikwe che Kayafa. **4** Wājilene ichajile pa kwakamula Che Yesu kwa malindi ni kwaulaga. **5** Nambo wātite chele chindu chinatyochele katema ka lyuwa lya chindimba cha Pasaka, ngaka wa chikutyochele kutindiganya pa wāndu. **6** Che Yesu pa wālaji ku Besania, ku nyuumba ji che Simoni, juwalamile matana. **7** Jwankongwe jumo juwālaji ni chuupa chachikolochekwe ni liganga lya alabasta chachili ni mauta ga kununjila nnope ni ga ndalama jajikulungwa, wāichilile Che Yesu pa wātemi kulya chakulya, wājitile mauta muntwe. **8** Wākulijiganya wāo pa wāwaieni yele wātumbile, wātite, “Awa uwonasi u wa chichi? **9** Aga mauta ga ngati gakasumichikwe kwa mbiya jekulungwa, ni kupegwa wākulaga.” **10** Che Yesu wāsmanyilile ng’anisyō syao, wāasalile, “Ligongo chi nkunsausya jwankongwe jo? Jwele atesile yambone kukwangu.” **11** Wākulaga alinji mowa gose ni wānyamwe, nambo une nguūwa ni wānyamwe mowa gose. **12** Aju jwankongwe ju anyitilile pa chiulu mauta ga kununjila kuti amiche chile kwa masiko gangu. **13** Ngunsalila isyene, papali pose pa chilambo pano patachalalichila Ngani Jambone ji, achi chatesile jwankongwe ju chichisalichikwe kwa kunkumbuchila. **14** Nipele, che Yuda Isakalote, jumo jwa likumi ni wāwili wāla, wājawile kwa achakulu wa mbopesi, **15** wāusisye, “Ana chimuumbe ichichi nanyichisyaga Che Yesu kukwenu?” Wāwalanjile ipande selasini ya feza. **16** Chitandile kele katema ko che Yuda wāsosaga lipesa lya kwaichisya kukwao. **17** Lyuwa limo likana we lyuwa lya chindimba cha mikate jangatagwa amila, wākulijiganya wājaulile Che Yesu ni kwausya, “Ana kwapi nkusaka tukankolochesye chakulya cha Pasaka?” **18** Wājanjile, “Njaulē mmusi kwa mundu jumpepe, nkansalile, ‘Jwakwiganya akuti, katema kangu kaiche, chindye chakulya cha Pasaka kumangwenu pamo ni wākulijiganya wāngu.’” **19** Wākulijiganya wāla wātesile mpela wātite pakusaliliwa ni Che Yesu, wākolosisye chakulya cha Pasaka. **20** Ligulo, Che Yesu wātemi pakulila chakulya pamo ni wākulijiganya wāo kumi na mbili. **21** Pa walyaga, Che Yesu wātite, “Ngunsalila isyene, jumo jwenu chakang’alauche.” **22** Wākulijiganya wāsupwiche nnope, wātandite kuusya jumo jumo, “Ambujel Uli, ndili une?” **23** Che Yesu wājanjile, “Juchakato wele nkatē mumbale pampepe ni une jujojo ni juchakang’alauche. **24** Elo, Mwana jwa Mundu chawe mpela Malembelo

ga Akunnungu igakuti pakusala, nambo ulaje kwa jwelejo juchakangalauche Mwana jwa Mundu! Ikaliji mmbaya ngakapagwe jwele mundu jo.” 25 Che Yuda, juw’angalawiche, wausisye, “Jwakwiganya! Ndili une?” Che Yesu wajanjile, “Ugwe mmechete.” 26 Pa’walyaga, Che Yesu waujigele nkate, watogolele Akunnungu, waukawenye, wapele wakulijiganya wao achitiji, “Njigale ndye, achi ni chiilu changu.” 27 Nipele wachijigele chikombe cha divai, watogolele, wapele achitiji, “Nng’welele achi wanawose, 28 pakuwa aji ni miasi jangu ja lilangano jajikwitika kwa ligongo lya wajinji kwa kwalechelesya sambi. 29 Nambo ngunsalila kuti nguung’wa sooni divai ja sabibu mpaka paching’we jasambano pamo ni wanyamwe mu umwenye wa Atati wangu.” 30 Pa’wamasile kwimba lujimbo lwa kulapa, watyosile, wajawile kuchikwesya cha Miseituni. 31 Nipele Che Yesu waasalile sooni, “Chilo cha lelo jino, wanyamwe wanawose chinchimwe ni une, pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, ‘Chinampute jwakuchinga ni mpingo wa ngondolo chipwilingane.’ 32 Nambo pachimale kusyuka, chinannogolele ku Galilaya.” 33 Che Petulo waasalile Che Yesu, “Nachiwamuno wanawose chachimwe ni mmwe ni kunneka, nambo une ngali pachinanneche.” 34 Che Yesu wansalile che Petulo, “Ngunsalila isyene, chilo chino jikana’we kutongola tambala, chimungane katatu.” 35 Che Petulo watite, “Iwaga chingawe pamo nomwe, ngasinankana.” Wakulijiganya wane wala wanawose watite iyoyo. 36 Nipele Che Yesu wajawile pamo nawo kwiuto kwakukuw’ilanjikwa ku Getesemane, waasalile wakulijiganya wao kuti, “Ntame apano ne ngwaula ako kukupopela.” 37 Walongene nawo che Petulo pamo ni wanache wawili wa chilume wa che Sebedayo, watandite kusupuka nnope ni kulagasika. 38 Pelepo waasalile, “Ngusupuka nnope muntima mpaka chiwandi kuwa. Ntame apano ni nchesye pamo ni une.” 39 Nipele, wajawile mmbujo kanandi, wagwile manguku, wapopele achitiji, “Atati wangu, iwaga ikukomboleka, achi chikombe cha malagasyo chimbite, nambo ngawa kwa kusaka une, nambo iwe mpela inkuti pakusaka mmwe.” 40 Wajaulile wakulijiganya wala, wasimene agonile, waasalile che Petulo, “Ana uli, nganinkombola kuchesya pamo ni une atamuno saa jimope? 41 Nchesye ni kupopela kuti nkaika kwinjila nkulinjikwa. Mbumu jikusaka nambo chiilu changali machili.” 42 Che Yesu wajawile sooni kaa’wili kukupopela, “Atati wangu, iwaga ngaikomboleka achi chikombe cha malagasyo chipite pangang’welela une, nipele, chinkusaka chitendekwe.” 43 Wajaulile sooni wakulijiganya wao, wasimene agonile, pakuwa meeso gao gatapelwe ni lugono. 44 Nipele walesile, wajawile sooni kukupopela kaatatu kwa malowe galagala. 45 Nipele wajaulile wakulijiganya wala, waasalile, “Ana uli, chiwela nli mu lugono ni kupumulila? Nnole katema kasyene kaiche, ni Mwana jwa Mundu chatajikwe mmakono mwa wandu wa sambi. 46 Njime, twende. Nnole! Akwika jwakuung’alauka.” 47 Nipele, Che Yesu pawaliji nkuwecheta nawo, waiche che Yuda, jumo jwa wakulijiganya kumi na mbili wala. Pamo nawo waiche wandu wajinji ali ajigele mapanga ni imbonga wawatumikwe ni achakulu wambopesi ni achakulu wa wandu. 48 Ju’wasachile kungalauka Che Yesu jo, wapele chimanyisyo kuti, “Juchinankomasye kwa kwakunnonyela ni jujojo, munkamule.” 49 Che Yuda wammandichile Che Yesu, waasalile, “Ngunkomasya jwakwiganya!” Nipele wankomasisye kwa kwakumbata. 50 Che Yesu wansalile, “Ambusanga, ntende chinnyichile.” Pelepo waiche wandu wala, wankamwile Che Yesu ni kwa’wika paasi pa ulamusi wao. 51 Jumo jwa wawaliji pamo ni Che Yesu walisolomwele lipanga lyakwe, wamputile kapolo jwa Jwankulu Jwambopesi, wankatile liwiwi. 52 Pelepo Che Yesu wansalile jwejo, “Mmusye upanga wenu mwigonelo mwakwe, pakuwa wjalijose jwakuulaga ni lipanga, chaulajikwe ni lipanga. 53 Uli ana ngankwimanyilila kuti ngukombola kwa’wenda Atati wangu ni kuembelechela kupunda wangondo mipingo kumi na mbili wa achikatumetume wa kwini? 54 Nambo chigamalile chinauli Malembelo ga Akunnungu gagakuti ikuwajilwa kuwa?” 55 Katema kakoko Che Yesu wausalile mpingo wa wandu uwaiche kukwakamula, “Uli nnyiche kukungamula kwa mapanga ni imbonga mpela ndili mundu jwangangugakumulichisya malajisyo? Mo’wa gose naliji pa Nyuumba ja Akunnungu njijiganyaga, nambo nganimungamula! 56 Nambo aga gose ga gatendekwe pakuti gamalile malembelo ga wakulondola wa Akunnungu.” Pelepo wakulijiganya wanawose walesile, watisile. 57 Nipele, wele wandu wawankamwile Che Yesu wanjawisye ku nyuumba ji che Kayafa juwaliji Jwankulu Jwambopesi, kuwasongangene wakwiganya Malajisyo ni achachekulu. 58 Che Petulo wankuiye kwa kutali mpaka mu lutenje lwa Jwambopesi Jwankulu, wajinjile nkati pamo ni wakulindilila kuti alole ichikatendekwe. 59 Nipele, achakulu wambopesi ni nkungulu wose wausosile umboni wa unami kuti akombole kumbulaga Che Yesu. 60 Nambo nganapata umboni wauli wose, nachiwamuno waiche wandu wajinji wa unami. Kumbesi kwakwe waiche wandu wawili. 61 Watite, “Aju mundu ju watite, ‘Ngukombola kujigumula Nyuumba

ja Akunnungu ni kujitaŵa sooni kwa moŵa gatau.” 62 Jwambopesi Jwankulu ŵajimi, ŵammusisye Che Yesu, “Ana ngankwanga liloŵe? Ana ŵandu ŵa akummechetela chichi?” 63 Nambo Che Yesu ŵatemi ji. Jwambopesi Jwankulu ŵansalile, “Ngunumbisya kwa Akunnungu ŵaali ŵajumi, ntusalile naga isyene mmwe ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu!” 64 Che Yesu ŵanjanjile, “Mmwe mmechete! Nambo ngunsalila kuti, chitandile sambano chimumbone Mwana jwa Mundu ali atemi kundyo kwa Ambuje ŵa machili, chimumbone iyoyo achiikaga pa maunde ga kwiani.” 65 Pelepo, Jwambopesi Jwankulu ŵapapulenye nguo syao, ŵatite, “Ŵatukene Akunnungu! Uli tukuusaka sooni umboni nkati jweleju? Sambano mpilikene yatite pakwatukana Akunnungu. 66 Ŵanyamwe nkuti uli?” Ŵanyawo ŵanjanjile, “Aŵajilwe kuwa!” 67 Nipele ŵansunile mata ku meeso, ŵamputile. Ŵane ŵamputile majanda palijeje, 68 achitiji, “Nlondole, alakwe Kilisito Jwakuwombola, ŵaani ŵamputile!” 69 Che Petulo ŵatemi paasa mu lutenje. Nipele, jwakutumichila jumo jwankongwe ŵanjaulile, nikuti, “Alakwe mwaliji pampepe ni Che Yesu jwa ku Galilaya.” 70 Nambo che Petulo ŵakanile mmbujo mwa ŵanawose achitiji, “Ngangumanyilila inkuŵecheta yo.” 71 Paŵakopokaga paasa, katumetume jwine jwankongwe ŵammweni, ŵaasalile uŵaliji pelepo kuti, “Mundu ju ŵaliji pamo ni Che Yesu jwa ku Nasaleti.” 72 Che Petulo ŵakanile sooni kwa kulumbilila, “Ngangumanyilila mundu ju.” 73 Kanyuma kanandi, ŵandu ŵaŵaliji pelepo ŵajaulile che Petulo, ŵansalile, “Kusyene, mmwe nomwe nli jumo jwakwe, pakuŵa uŵechete wenu ukumanyisya.” 74 Pelepo che Petulo ŵatandite kulumbilila kwakulilwesya achitiji, “Ngangumanyilila mundu ju!” Katema kakoko tambala jatongwele. 75 Che Petulo ŵagakumbuchile maloŵe gaŵasalilwe ni Che Yesu kuti, “Chimungane katatu, jikanaŵe kutongola tambala.” Nipele, ŵatyosile paasa, ŵalisile nnope.

27 Pakwachele, achakulu ŵambopesi ni achakulu ŵa ŵandu ŵajilene ichajile pakwaulaga Che Yesu. 2 Ŵataŵile magwedegwede, ŵanjigele, ŵampeleche ku che Pilato, jwankulu jwa Chiloma. 3 Pelepo, che Yuda juŵangalawiche, paŵaiweni kuti Che Yesu amasile kulumulikwa, ŵalliasiche muntima, ŵausisye kwa achakulu ŵambopesi ni achakulu ŵa ŵandu ipande selasini ya feza. 4 Ŵaasalile, “Leŵile kwa kuntyosya mundu jwangali ni sambu aulajikwe.” Nambo ŵele ŵanyawo ŵatite, “Yeleyo ili yetuwe? Chimmanyilile mwasyene.” 5 Nombejo ŵaponyele feza sila pa Nyuumba ja Akunnungu, ŵakopweche

paasa, ŵajawile kukulitaŵilila. 6 Achakulu ŵambopesi ŵasijigele feza sila, nikuti, “Ngalumbana kusiŵika kwa jwakugosa feza sya Nyuumba ja Akunnungu pakuŵa sili feza sisypatikene kwa kuulaga.” 7 Nipele, ŵajilene, ŵasumile ngunda wa lilongo kuti paŵe pakwasichila achalendo. 8 Nipele, mpaka lelo jino wele ngunda wo ukuŵilanjikwa ngunda uwasumikwe kwa feza sisypatikene kwa kuulaga. 9 Kwa yeleyo maloŵe gaŵaŵechete che Yelemia jwakulondola jwa Akunnungu gamalile gagakuti, “Ŵajigele ipande selasini ya feza, malinga ni malipilo gaŵajilene Ŵaisilaeli kulipa kwa ligongo lyao. 10 Feza syo ŵasumile ngunda wa lilongo, mpela iŵanajisye Ambuje.” 11 Che Yesu ŵajimi mmbujo mwa jwankulu jwa chilambo. Nipele, jwankulu jwa Chiloma ŵammusisye, “Ana mmwe ni Mwenye jwa Ŵayahudi?” Che Yesu ŵanjanjile, “Mmwe mmechete.” 12 Nambo achakulu ŵambopesi ni achachekulu paŵammechetelaga, nganajanga. 13 Nipele che Pilato ŵammusisye, “Ana ngankupilikana ganagose gele gakummechetela go?” 14 Nambo Che Yesu nganajanga namose liloŵe limo, jwankulu jwa Chiloma jo ŵasimosile nnope. 15 Yasyoŵeleche jwankulu jwa Chiloma kwagopolela Myahudi jumo jwataŵikwe juŵansachile katema ka chindimba cha Pasaka. 16 Kele katema ko pali ni jwantawe juŵamanyiche nnope, liina lyakwe che Balaba. 17 Nipele, paŵasongangene ŵandu pamo, che Pilato ŵausisye, “Ana nkusaka nangopole jwapi mwa ŵele ŵaŵili, che Balaba pane Che Yesu jwakuŵilanjikwa Kilisito?” 18 Pakuŵa ŵaimanyilile kuti ŵantoyosise kwa ligongo lya wiu. 19 Che Pilato paŵatemi pa chitengu cha kulumulila, ŵankawo ŵachenawo utenga wanti, “Nkalipasyapasya kutenda chachili chose nkati jwele mundu jwambone jo, pakuŵa lelo lasile mu sagamisi kwa ligongo lyakwe.” 20 Nambo achakulu ŵambopesi ni achakulu ŵane ŵanyenjile ŵandu kuti ŵaŵende agopolwe che Balaba ni ŵaulaje Che Yesu. 21 Che Pilato ŵausisye ŵanyawo, “Nkunsaka jwapi nangopolele mwa ŵele ŵaŵili ŵa?” Ŵanjanjile, “Che Balaba!” 22 Che Pilato ŵausisye ŵanyawo, “Sano, naatende chichi Che Yesu jwakuŵilanjikwa Kilisito?” Ŵanawose ŵatite, “Mwaŵambe pa nsalaba!” 23 Nambo che Pilato ŵausisye, “Ligongochi? Ungalumbana chi watesile?” Ŵanyawo ŵanyanyisye achitiji, “Mwaŵambe pa nsalaba!” 24 Nipele, che Pilato paŵaiweni kuti ngakukombola kupanganya chachili chose nambo kutindiganya kukutanda, ŵajigele meesi ni kunaŵa makono mmbujo pa ŵandu ni ŵatite, “Une ngangulipasyapasya nkati chiwa cha aju mundu ju, chinyimanyilile mwachinsyene.” 25 Ŵandu

ŵanawose ŵatite, “Miasi jao jiŵe pachanya petu ni achiŵana wetu!” 26 Nipele che Pilato ŵagopolele che Balaba kutyochela mu nyuumba jakutaŵilwa, nambo paŵamasile kumputa Che Yesu ibokola ŵantyosisye kukwaŵamba pa nsalaba. 27 Nipele ŵangondo ŵa jwankulu jwa Chiloma ŵanjinjisy Che Yesu nkati likome, wansyungwile mpingo wose. 28 Ŵammusile nguo syao, ŵammwasisy mwinjilo wechejeu wa chimwenye. 29 Nipele ŵakolosiye chindu mpela singwa ja miiŵa, ŵammwasisy mu ntwe, sooni ŵammichile nnsi kundyo. Ŵatindiŵele mmbujo mwao ni kuntendela chanache achitiji, “Tukunkomasya Mwenye jwa Ŵayahudi!” 30 Ŵansunile mata, ŵaujigele nnsi ula ni kumputa mu ntwe. 31 Paŵamasile kuntendela chanache, ŵammusile mwinjilo ula ni kuntakusya nguo syao, nipele ŵampeleche kukwaŵamba pa nsalaba. 32 Paŵajaulaga, ŵansimene mundu jumo liina lyakwe che Simoni jwa musi wa ku Kulene, ŵankanganichisy kujigala nsalaba u Che Yesu. 33 Paŵaiche peuto papakuŵilanjikwa Goligota, malumbo gakwe, peuto pa Chikalakasa cha Ntwe, 34 ŵampele divai jewanganye chindu chakuŵaŵa kutyosya kupeteka. Nambo Che Yesu nkupasya pe ŵakanile kung’wa. 35 Ŵaŵambile pa nsalaba, nipele ŵagawene nguo syao kwakutendela gudugudu. 36 Ŵatemi pepala, ŵaliji nkwalindiila. 37 Pachanya ntwe wakwe pa nsalaba ŵaŵisile chibao cha malowe gagalembekwe, “Aŵa ni Che Yesu, Mwenye jwa Ŵayahudi.” 38 Paliji ni wachiswamba ŵaŵili ŵaŵambikwe pamo nawo, jumo kunchii ni jwine kundyo. 39 Ŵandu ŵaŵapitaga peleo ŵantukene achipukunyaga mitwe jao nikuti, 40 “Mmwe jumwatite kuti nkukombola kujigumula Nyuumba ja Akunnungu ni kujitaŵa kwa moŵa gatatu. Sambano nlikulupusy mwasylene. Iŵaga mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, ntuluche pa nsalaba po!” 41 Iyoyo peyo achakulu ŵambopesi pamo ni ŵakwiganya malajisyo ni achachekulu ŵantendele chanache achitiji, 42 “Ŵakulupwisye ŵane, nambo asylene ngakukombola kulikulupusya! Iŵaga wele ali Mwenye jwa Ŵaisilaeli! Sambano atuluche pa nsalaba po, noweji tutwakulupile. 43 Ŵaakulupile Akunnungu ni kuŵecheta kuti wele ali Mwana jwa Akunnungu, nipele, iŵaga Akunnungu akunsaka ŵakulupusy sambano.” 44 Iyoyo peyo ŵeŵala uŵaŵambikwe pamo nawo pa nsalaba nombe ŵantukene. 45 Chitandile lyuŵa pantwe mpaka saa tisa, chilambo chose chali chipi. 46 Pajaiche saa tisa Che Yesu ŵalisile kwa liloŵe lyekulungwa, “Eloi, Eloi, lama sabakitani?” Malumbo gakwe, “Akunnungu ŵangu, Akunnungu ŵangu, kwachichi mulesile?” 47 Nambo ŵandu ŵane

ŵaŵajimi pele paŵapilikene yeŵe ŵatite, “Akwaŵilanga che Elia.” 48 Jumo jwao ŵautwiche, ŵajigele lidodoki ni kunyoya mu divai jakuipa, ŵajiwisile mu nnsi, ŵapele ang’we. 49 Ŵane ŵatite, “Nnindilile tulole iŵaga che Elia chaiche kukwakulupusya.” 50 Nipele, Che Yesu ŵalisile sooni kwa liloŵe lyekulungwa, ŵajasiche. 51 Pelepo nguo ja lusasa ja Nyuumba ja Akunnungu japapwiche pambindikati, kutyochela mwinani mpaka paasi, chilambo chatinganyiche ni lwala syapalwiche. 52 Malembe gaunukwiche ni ilu ya ŵandu ŵajinji ŵa Akunnungu ŵaŵajasiche ŵasyuchikwe. 53 Nombewo ŵakopweche mmalembe, ni Che Yesu paŵamasile kusyuka, ŵajinjile mu mmusi wa Akunnungu, yaani Yelusalemu, ni ŵandu ŵajinji ŵaweni. 54 Nipele, jwankulu jwa ŵangondo ni ŵangondo ŵane ŵaŵaliji pamo nawo achinlindililaga Che Yesu paŵachiweni chilambo chininkutinganyika ni gagakopochele gala, ŵajogwepe nnope, ŵatite, “Isyene aju mundu ju ŵaliji Mwana jwa Akunnungu.” 55 Pelepo paliji ni achakongwe ŵajinji ŵaŵalolechesyaga kwakutali. Ŵanyawo ni ŵeŵala ŵaŵankuiye Che Yesu kutyochela ku Galilaya ni kwatumichila. 56 Mwa ŵele ŵanyawo ŵaliji che Maliamu jwa musi wa ku Magidala ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo ni che Yusufu, pamo ni achikulu ŵa ŵanache ŵa che Sebedayo. 57 Pakwaswele, ŵaiche mundu jumo jwa chipanje jwa musi wa ku Alimataya liina lyao che Yusufu, nombejo jwaliji jwakulijiganya jwa Che Yesu. 58 Ŵajawile kwa che Pilato, ŵaŵendile apegwe chiilu chi Che Yesu. Che Pilato ŵalamwile kuti apegwe. 59 Che Yusufu ŵachijigele chiilu chila, ŵachiŵijilile nguo jeswela mbee jajili jasambano, 60 Che Yusufu ŵachiŵisile chiilu chi Che Yesu mu lilembe lyasambano liŵasepile palwala kwa ligongo lyakwe nsylene. Nipele, ŵaligalambulile liganga lyekulungwa pa nnango wa lilembe ni kutyoka. 61 Che Maliamu jwa musi wa ku Magidala ni che Maliamu ŵane ŵala ŵatemi aninkulolechesya ku lilembe. 62 Malaŵi jakwe, yaani lyuŵa lyakuliŵika chile kwa ligongo lya Lyuŵa lya Kupumulila, achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo ŵajaulile che Pilato, 63 Ŵatite, “Achimwene, tukukumbuchila kuti jwakulambusya jula akanaŵe kuwa ŵatite, ‘Pakumala moŵa gatatu chisyuche.’ 64 Kwayele tukummenda mwasalile ŵangondo ajaule akalindilile lilembe kwa moŵa gatatu, kuti ŵakulijiganya ŵao anakombole kuchijigala chiilu chao ni kwasalila ŵandu kuti asyuchile. Akuno kulambusya kwa mbesi kuno chikuŵe kwawamba nnope kupunda kwaandanda kula.” 65 Che Pilato ŵaasalile, “Ayaga, nkwele ŵangondo, njaule nkaliindilile inkuti pakukombola.”

66 Nipele, w̄ajawile, w̄alilindilile lilembe, w̄aw̄isile chiugulilo peganga ni kwaleka w̄angondo kulindilila.

28 Palyamasile Lyuwa lya Kupumulila, kuninkucha lyuwa lyaandanda lya chijuma, che Maliamu jwa musu wa ku Magidala ni che Maliamu jwina w̄ajawile kukulilola lilembe. 2 Chisimuchile chakopochele chindendemesi chachikulungwa cha chilambo, katumetume jwa kwina jwa Ambuje watulwiche kutyochela kwina, waligalambwile liganga lila ni kutamila. 3 Uwoneche wakwe waliji mpela kumesya ni nguo syakwe syaliji syeswela mbee. 4 Wakulindilila lilembe lila watetemele kwa lipamba nnope, waliji mpela wawe. 5 Nambo katumetume jwa kwina jula waasalile achakongwe wala achitiji, “Wanyamwe nkajogopa! Ngumanyilila kuti nkunsosa Che Yesu juwawambikwe pa nsalaba. 6 Nganapagwa pelepa pakuwa wamale kusyuka mpela kwasasile. Njise kunole pawagonile. 7 Nipele, njauke chitema nkaasalile wakulijiganya wao kuti asyuchile, nombewo akunnongolela ku Galilaya, kweleko chimwasimane. Ayaga, une jwammale kunsalila.” 8 Achiwaga ni lipamba ni kusengwa kwakukulungwa, achakongwe wo watyosile chitema ku lilembe, achitukaga kukwasalila wakulijiganya wao. 9 Chisimuchile, Che Yesu wasimene nawo, watite “Ngunkomasya.” Achakongwe wala wajawile, wagakamwile makongolo gao ni kwapopelela. 10 Nipele Che Yesu waasalile, “Nkajogopa! Njauke nkaasalile achalongo wangu ajaule ku Galilaya, kweleko ni kuchakamone une.” 11 Achakongwe wala pawajaulaga, wakulindilila wampepe wa lilembe wajawile mu mmusi kukwasalila achakulu wambopesi yanayose iyatendekwe. 12 Nipele, wasimene pamo ni achacheleku, watemi nkungulu, pakumala kukunguluka wapele wakulindilila wala mbiya syasijinjini, 13 ni kwasalila, “Wanyamwe chinjile yeleyi, ‘Wakulijiganya wao waiche chilo, wachijiwile chiilu uwe tuli tugonile.’ 14 Waga chaimanye yeleyi jwankulu jwa chilambo, uwe chitwanyenje, ni wanyamwe ngamma ni masausyo.” 15 Wakulindilila wala wasijigele mbiya sila, watesile mpela watite pakusalilwa. Jele ngani jo jajenele pasikati ja Wayahudi mpaka lelo jino. 16 Wakulijiganya kumi na moja wala wajawile ku Galilaya ku chitumbi kwa wasalilwe ni Che Yesu ajaule. 17 Pawamweni, wampopelele, nambo wampepe mwa wanyawo waliji ni lipamba. 18 Nipele Che Yesu waiche chiwandi, waasalile, “Mbegwile ukombole wose kwina ni pachilambo. 19 Nipele njauke, nkaatende wandu wa ilambo yose awe wakulijiganya wangu, nchabatisyaga kwa liina lya Atati ni lya Mwana ni lya Mbumu jwa

Akunnungu. 20 Nkaajiganye kugakumulichisya gose mpela ila indite pakunnajisya wanyamwe. None ndili pamo ni wanyamwe mowa gose, elo, mpaka kumbesi kwa chilambo.” (aiōn g165)

Maliko

1 Jeleji jili ndande ja Ngani Jambone ji Che Yesu Kilisito, Mwana jwa Akunnungu. **2** Mpela ijitite pakulembekwa mmalemba ga che Isaya juwaliji jwakulondola jwa Akunnungu, "Akunnungu watite, 'Nguntuma jwantenga jwangu annongolele, jwejejo ni juchankolochesye litala lyenu.' **3** Mundu akunyanyisya mwipululu aчитiji, 'Mwakolochesye Ambuje litala lyao, ngolosey mwakusaka kupita.'" **4** Che Yohana Wakubatisya watamaga mwipululu ni kwalalichila wandu aleche sambu ni kwabatisya kuti Akunnungu walechelesye sambu syao. **5** Wandu achajinji kutyochela chilambo cha Wayahudi ni musu wa ku Yelusalemu wose wajawile kukwapikanila che Yohana, wajitichisye sambu syao nombejo wabatisye mu lusulo lwa Yolodani. **6** Che Yohana waliji awasile mwinjilo uwapoteke ni manyunya ga chinyama chachikuwilanjikwa ngamia ni nkaanda wa lipende nchiunu. Nombejo walyaga itete ni uchi. **7** Ni walalichilaga kwa wandu kuti, "Panyuma pangu akwika jwali ni machili kumbunda une. None nganguwajilwa namose kukotama ni kugopola ngoji sya italawanda yakwe. **8** Uneji ngumbatisya ni meesi, nambo jwejejo chaachimbatisya kwa Mbumu jwa Akunnungu." **9** Moŵa go, Che Yesu waiche kutyochela musu wa ku Nasaleti wauli mu chilambo cha ku Galilaya ni wabatiswe ni che Yohana mu lusulo lwa Yolodani. **10** Che Yesu pawakopokaga mmeesi, wakuweni kwini kuugwiche ni Mbumu jwa Akunnungu wantuluchile achiwaga mpela nguunda. **11** Liloŵe lya Akunnungu lyapikaniche kutyochela kwini lichiiti, "Mmwejo ni Mwanangu jungunonyela, nonyelwe nomwe." **12** Papopo Mbumu jwa Akunnungu wanlongwesye Che Yesu kwaula mwipululu. **13** Ni watemi mwipululu mo moŵa alobaini achilinjikwaga ni Shetani. Kukoko watamaga pamo ni inyama ya mwitini, nambo achikatemetume wa kwini waliji nkwakamuchisya. **14** Che Yohana pawatawikwe mu nyumba jakutawilwa wandu, Che Yesu wajawile ku chilambo cha ku Galilaya kwalalichila wandu Ngani Jambone ja Akunnungu. **15** Watite, "Katema kaiche ni Umwenye wa Akunnungu uwandichile. Nneche sambu syenu ni kujikulupilila Ngani Jambone!" **16** Che Yesu pawapitaga mungulugulu litanda lya Galilaya, waweni wakukoka wawili, che Simoni pamo ni che Andulea mpwakwe ali nkukoka somba kwa lwau. **17** Che Yesu waasalile, "Munguye, none chinantende wanyamwe mme wakwaikanawo wandu kwa Ambuje." **18** Papopo walesile nyau syao ni kwakuya. **19** Che Yesu

pawajawile mmbujo kanandi, waweni che Yakobo ni che Yohana, wanache wa che Sebedayo. Ni wanyawo waliji mu ngalawa jao achisaulaga nyau syao. **20** Papopo Che Yesu pawaweni, wawilasile, ni wanyawo walesile che Sebedayo atati wao mu ngalawa pamo ni wakwapanganyichisya masengo, ni wakuiye Che Yesu. **21** Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao waiche musu wa Kapelenaumu, ni palyaiche Lyuwa lya Kupumulila, Che Yesu wajinjile mu nyumba ja kusimanilana Wayahudi, ni watandite kwajiganya wandu malowe gambone ga Akunnungu. **22** Wandu wose wawampilikene wasimosile ni uwigany wakwe, pakuwa nganjiganya mpela wakwiganya Malajisyo, nambo wajiganyaga nti mundu jwali ni ulamusi. **23** Papopo mundu jwakamwilwe ni lisoka juwaliji mu nyumba ja kusimanilana jila wanyanyisye, **24** aчитiji, "Ana nkusaka kututenda ichichi, mmwe Che Yesu jwa ku Nasaleti? Ana nnyiche kukutujonanga? Ngummanyilila kuti mmwejo ndi Jwanswela jwa Akunnungu!" **25** Che Yesu walikalipile lisoka lya aчитiji, "Mmyalale! Munkopoche mundu jo." **26** Nipele lisoka lya lyantinganyisye mundu jula kwa machili ni kunyanyisya, ni lyakopweche. **27** Wandu wose wasimosile nnope ni waliji nkuusyana, "Ana yelei ni yatiuli? Uli, gelega gali majiganyo ga sambano? Mundu ju akwete ulamusi wa kugakoposya namose masoka, nombego gakwajitichisya!" **28** Nipele, ngani jakwe Che Yesu jajenele kwachitema palipose, kuchilambo chose cha ku Galilaya. **29** Che Yesu ni wakulijiganya wao pamo ni che Yakobo ni che Yohana wakopweche mu nyumba ja kusimanilana jila ni kwaula ku nyumba ja wanya che Simoni ni che Andulea. **30** Akwegwao che Simoni jwankongwe, wagonile pachindanda ali nkulwala chilu, ni Che Yesu naikape wasalilwe yankati jwakulwala jo. **31** Nipele Che Yesu wanjaulile jwankongwe jo ni wankamwile nkono ni kunjina mukula. Ulwele ula wannesile nipele watandite kwatelechela. **32** Ligulo, lyuwa lili litiwile, wandu waajausisye Che Yesu wakulwala wose ni wawakamwilwe ni masoka. **33** Wandu wose wa musu wo wasongangene paluwala lwa nyumba. **34** Che Yesu walamisye wandu wajinji wawaliji ni ilwele yakupisyangana ni kugakoposya masoka gamajinji galajiji mwa wandu wala. Nganiwapa masoka lipesa lyakuwecheta chachilichose ligongo gaamanyilile ali waani. **35** Kundaŵipe kukanaŵe kucha, Che Yesu wakopweche mu nyumba jo ni kwaula paasa musu, pangali wandu kukupopela. **36** Che Simoni ni achinjakwe wala wajawile kukwasosa. **37** Pawammwani wansalile, "Wandu wose ali nkunsosa mmwe." **38** Che Yesu waasalile, "Tukusachilwa

tujale mmissinda jine jaji wandichile akuno, ni kweleko ngusachilwa ngalalichile Ngani Jambone, pakuwa yelei ni inyichile.” 39 Nipele, Che Yesu wajesilejesile ku Galilaya kose, achilalichilaga mmajumba gao ga kupopelela ni kugakoposya masoka. 40 Lyuwa limo mundu jwa matana waiche ku Che Yesu ni kwatindiwalila ni kwachondelela kuti, “Mwasakaga muuswejesye!” 41 Che Yesu wankolele chanasa, wajongwele nkono wao ni wankwaiye ni kwasalila, “Ngusaka, Nswejele!” 42 Papopo matana gakwe gala gannesile ni waswejele. 43 Nipele Che Yesu wansalile ajaule achinjumakaga kwa machili, achinsalilaga, 44 “Nnole, munansalile mundu jwalijose chindu chi, nambo njaule nkalisoye kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi mpela iwatite pakusala che Musa kwalosya wandu wose kuti nnamile.” 45 Nambo mundu jula pawakopweche, watandite kwenesya ngani jo papalipose, namose Che Yesu nganakombola kwinjila sooni mmusi kwakulilosya. Nambo watemi paasa musi, pangali wandu, atamuno yeleyo wandu kopochele papalipose wanjaulile kukokopeko.

2 Pagapite mowa gampepe, Che Yesu waujile sooni ku Kapelenaumu ni wandu wapilikene kuti ali pamusi. 2 Nipele wandu wajinji wasongangene atamuno nganilisigala lipesa lyalilyose, ni wagumbele mpaka paluwala. Che Yesu waliji nkwalalichila Lilo we Iya Akunnungu. 3 Pelepo wandu ncheche, wannyichisye mundu jwatatele ku Che Yesu. 4 Nambo kwaligongo Iya winji wa wandu, nganakombola kunjausya jwakulwala pachiwandi ni Che Yesu. Nipele, wapesekwile pa chipagala cha nyuumba palapala pa waliji Che Yesu. Pelepo wantulwisye mundu jo ali agonile pa chitagala. 5 Che Yesu pawachiweni chikulupi chao chila, wansalile jwaktatala jula, “Mwanangu, nlecheleswe sambu syenu.” 6 Wampepe mwa wakwiganya Malajiso ga Akunnungu gawapele che Musa wawatemu pepala, waliji nkulisya mmitima jao, 7 “Ana akukombola chinauli kuwecheta yelei? Akwatukana Akunnungu! Akunnungu pe ni wakukombola kulechelesya sambu.” 8 Papopo Che Yesu waimanyilile yanayose iwaganisyaga mmitima jao, ni wausisye, “Ana ligongo chi nkuganisa yelei mmitima jenu? 9 Ana chapi chachili chakwepepala, kunsalila mundu jwatatele ju, ‘Nlecheleswe sambu syenu,’ pane kunsalila, ‘Njimuche, njigale chitagala chenu njende?’ 10 Nipele, ngusaka mmanyilile kuti Mwana jwa Mundu akwete ulamusi wa kulechelesya sambu sya wandu pachilambo pano.” Papopo wansalile mundu jwatatele jula, 11 “Ngunsalila, njimuche, njigale chitagala chenu, njaule kumangwenu!” 12 Wandu

pawannolechesyaga, mundu jula wajimwiche, wajigele chitagala chao ni kukopoka. Wandu wose wasimosile ni kwakusya Akunnungu achitiji, “Ngapagwa kose patwaiweni yanti yeleyi!” 13 Che Yesu wawajile sooni mungulugulu litanda Iya Galilaya. Mpingo wa wandu wanjaulile ni Che Yesu watandite kwajiganya. 14 Pa waliji nkupita, wammweni che Lawi mwanache ju che Alufayo ali atemi pa nyuumba ja kukumbikanyila nsongo. Che Yesu wansalile, “Munguye!” Che Lawi wajimi ni wankuiye. 15 Kanyuma, Che Yesu watemi mu nyuumba ji che Lawi kulya chakulya. Wakukumbikanya nsongo wajinji ni wandu wa sambu ni wandu, waakuiye Che Yesu. Ni wajinji mwa welewo waliji nkulya pamo nawo ni wakulijiganya wao. 16 Wakwiganya Malajiso wampepe pa waliji Mafalisayo, pawaiweni kuti Che Yesu akulya pamo ni wandu wangakukundikwa ni wandu ni wakukumbikanya nsongo, wausisye wakulijiganya wao wala, “Kwachichi akulya ni wandu nti welewa?” 17 Che Yesu pawapilikene waasalile, “Wandu wangakulwala ngakunlajila jwantela, nambo wakulwala. Une nganiika kukwawilanga wandu wambone, nambo wandu wa sambu.” 18 Katema kampepe wakulijiganya wa che Yohana ni wakulijiganya wa Mafalisayo waliji nkuta wa. Wandu wampepe waiche ku Che Yesu ni kumbusya, “Ana ligongo chi wakulijiganya wa che Yohana ni wakulijiganya wa Mafalisayo akuta wanga, nambo wakulijiganya wenu ngaakuta wa?” 19 Che Yesu wajanjile, “Ana wakuwilanjikwa ku ulombela akukombola kuta wa ni jwanlombela ali pamo nawo? Ngwamba! Ngaakukombola kuta wa. 20 Nambo chiliche lyuwa mlombela jo pachajigalikwe mwa wanyawo, mo wa go ni pachachita wa. 21 “Ngapagwa mundu jwakukata chigamba cha nguo ja sambano ni kuchitotela mu nguo jakuwisala. Pakuwa atendaga yeleyo chigamba chasambano cho chichinyale ni kupapula nguo jakuwisala jo ni papapawiche po chipapunde kupapuka. 22 Ni sooni ngapagwa mundu jwaktaga divai jasambano mmissaku ja mapende jakuwisala. Pakuwa atendaga yeleyo divai jasambano chijitutumule misaku jo ni kujipapula, divai chijimwasiche ni misaku chijijonasiche. Divai ja sambano jikutajikwa mmissaku ja mapende ja sambano.” 23 Pa Lyuwa Iya Kupumulila limo, Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao waliji nkupita mmigunda ja ngano. Pa waliji nkwenenda wakulijiganya wao watandite kutema masache ga ngano. 24 Mafalisayo wausisye Che Yesu achitiji, “Nnole! Ligongo chi wakulijiganya wenu akutenda yaikanichikwe kuipanganya pa Lyuwa Iya Kupumulila?” 25 Che Yesu wajanjile, “Ana nganinsyome iwatesile che Daudi ni achinjakwe

pajakwete sala? 26 Che Daudi wājinjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni wālife mikate jiyatoyechekwe nti sadaka kwa Akunnungu. Yeleyi yatendekwe katema che Abiasali ali Jwambopesi Jwankulu. Wambopesi pe ni wāwasachilwe kulya mikate jo, nambo che Daudi wālife, sooni wapele achinjakwe.” 27 Nipele Che Yesu wamalichisye kuwecheta, “Lyuwa Iya Kupumulila Iya wāichikwe kwaligongo Iya kwakamuchisya wāndu nambo ngaŵa wāndu kulitumichila Lyuwa Iya Kupumulila. 28 Nipele Mwana jwa Muntu ali Ambuje atamuno pa Lyuwa Iya Kupumulila.”

3 Nipele Che Yesu wājinjile sooni mu nyuumba ja kusimanilana Wayahudi ni mmomo mwalihi ni mundu jwapombotele nkono. 2 Wāndu wampepe wālihi nkusosa ligongo Iya kwakumulila Che Yesu. Nipele wālihi nkunnolechessa panepa chanlamye mundu jo pa Lyuwa Iya Kupumulila. 3 Che Yesu wānsalile mundu jwapombotele nkono jula, “Njise paujo.” 4 Nipele Che Yesu wāusisye, “Ana ili yambone pa Lyuwa Iya Kupumulila kuitendekanya yambone pane yangalumbana? Kukulupusya pane kuulaga?” Nambo wanyawo wamyalele. 5 Che Yesu wālolechessa wose kwa lutumbilo, ni wāsupwiche ligongo mitima jao jaliji jekakitime. Nipele wānsalile mundu jula, “Njongole nkono wenu!” Nombejo wājongwele, ni nkono wao walamile. 6 Papopo, Mafalisayo wākopweche paasa pa nyuumba ja kusimanilana ni kuwechetesya ni wāndu wā mpingo u che Helode itajile pakwaulaga Che Yesu. 7 Che Yesu pamo ni wākulijiganya wāo wātyosile pelepo ni kwaula mungulugulu litanda Iya Galilaya ni mpingo wa wāndu wankuiye. Wāndu wo wāumile mmisi ja ku Galilaya ni ku Yudea. 8 Paŵāpiliikene iwāitesile Che Yesu, wāndu wāne wāichilile kutyochela mmisi ja ku Yelusalemu ni ku Idumea ni mmisi jajili peesi lusulo Iwa Yolodani, ni kutyochela mmisi ja ku Tilo ni ku Sidoni. 9 Pakuwa wāndu wālihi wājinji, Che Yesu wāasalile wākulijiganya wāo wāwāchile chile ngalaŵa kuti wāndu anaiche kwāwāijikanya. 10 Pakuwa wāalamisye wāndu wājinji, wākulwala wose wālihi nkututana kuti wākwaye. 11 Ni wāndu wāwākamwilwe ni masoka paŵāmmōnaga, wāligwisisye paujo pao ni kunyanyisya achitiji, “Mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu!” 12 Nambo Che Yesu wāgakanyisye kwa chikali masoka ganaamanyisye wāndu wāne kuti wele ali wāani. 13 Che Yesu wākwesile kwitumbi ni kwāwāilanga wāndu wāwāasachile nsyene, nombewo wājaulile. 14 Nipele wāasagwile wāndu likumi ni wāwāli wāwāwālasile achinduna ni kwasalila, “Nansagwile nnonjele pamo none, sooni chinantume kukwalalichila

wāndu Ngani Jambone, 15 ni wānyamwe chinkole ulamusi wa kugakoposya masoka.” 16 Welewa ni wāndu likumi ni wāwāli wāwasagwile, che Simoni ajula Che Yesu juwampele liina liine che Petulo, 17 ni Che Yakobo ni mpwakwe che Yohana wānache wa che Sebedayo, Che Yesu wapele liina liine Boanelige malumbo gakwe “Wāndu wāali mpela ilindimo, pane akuwālanjikwa wāndu wāambumu.” 18 Wāne wālihi che Andulea ni che Filipo ni che Batolomayo ni che Matayo ni che Tomasi ni che Yakobo mwana ju che Alufayo, che Tadayo ni che Simoni jwakuwālanjikwa Selote, ligongo wālihi jwakumenyanila chilambo chakwe, 19 ni che Yuda Isakaliote, juwāngalawiche Che Yesu. 20 Nipele Che Yesu wāusile kumangwao. Mpingo wekulungwa wa wāndu wāsongangene sooni, mpaka Che Yesu ni wākulijiganya wāo nganakombola kulya. 21 Achalongo achinjakwe paŵāpiliikene yeleyi, wāpite kukwājigala ligongo wātitite kuti jwampugwe. 22 Wākwiganya Malajisyo wāwāumile ku Yelusalemu wātitite, “Akwele Belesebuli! Jwankulu jwa masoka, jwākwapa machili ga kugakoposya masoka.” 23 Pelepo Che Yesu wāwālasile wāndu ni kwasalila kwa itagu achitiji, “Ana ikukomboleka Shetani kunkoposya Shetani njakwe? 24 Iwāga umwenye usapulene mipingo mipingo jajikumenyana, umwenye wo ngaujendelechela. 25 Sooni iwāga wāndu wā nyuumba jimo asapulanaga mipingo mipingo ni kumenyana, wāndu wo chajonasiche. 26 Iyoyo peyo, umwenye wa Shetani, wasapulanaga mipingo mipingo ngaukola machili. 27 “Ngapagwa jwakupakombola kwinjila mu nyuumba ja jwamachili ni kunsumula ipanje yakwe yose, pangantaŵa kaje jwamachili jo. Pelepo ni pachachikombola kunsumula ipanje yakwe yose. 28 “Isyene ngunsalila, wāndu chaalecheswe sambi syao syose ni kwatukana kwao Akunnungu kose. 29 Nambo, mundu jwālijose jwākuntukana Mbumu jwa Akunnungu ngalecheswa sambi syo ng’o, pakuwa chakole sambi sya moŵa gose pangali mbesi.” (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Che Yesu wāwechete yeleyo ligongo wāndu wālihi nkusala kuti, “Akamwilwe ni lisoka.” 31 Achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu wāiche pelepo, wājimi paasa ni kuntuma mundu akaawālanje Che Yesu nkati. 32 Mpingo wa wāndu watemi kwakwasungula Che Yesu. Nipele jumo jwao wānsalile, “Achikulu wēnu ni achapwenu alinji paasa, akunsosa.” 33 Nambo Che Yesu wāasalile, “Ana achikulu wāngu ni achapwanga ali wāani?” 34 Pelepo wāalolechesye wāndu uŵansyungwile wāla ni kuti, “Nnole, ngwaona wāndu wā mpela achikulu wāngu ni achalongo wāngu. 35 Pakuwa mundu jwālijose jwākuitendekanya yakuisaka Akunnungu, jwelejo

ali achimwene jwangu ni mlumbwangu ni achikulu wangu.”

4 Che Yesu watandite sooni kwiganya ali mungulugulu litanda lya Galilaya. Mpingo wekulungwa wa wandu wansyungwile mpaka wajinjile mu ngalaŵa ni kutama mmomo. Wandu wose watemi mungulugulu litanda. **2** Che Yesu watandite kwajiganya indu yejinji kwa itagu. Mmajiganyo gakwe waasalile. **3** “Mpilikanichisye! Jwakupanda wajawile kukumisa mbeju. **4** Paŵamisaga, mbeju sine syagwilile mwitala ni ijuni yaiche ni kusimila. **5** Mbeju sine syagwilile pa lwala papaliji ni litaka kanandi, mbeju syamesile kwachitema pakuŵa litaka lyakwe lyaliji kanandi. **6** Ni palyakopweche lyuŵa lyatinisye mimela, ligongo michiga jakwe nganijinjilisiya paasi. **7** Mbeju sine syagwilile pa miiŵa, miiŵa jila jakusile ni kuiŵijikanya mimela, nombe mimela jo nganijisogola isogosi. **8** Mbeju sine syagwilile pa chaajila, syamesile ni syakusile ni kusogola. Sine syasogwele makumi gatatu ni sine makumi nsano ni limo ni sine makumi likumi.” **9** Che Yesu watite, “Ŵaali ni mapilikanilo gakupilikana, apilikane.” **10** Che Yesu paŵaliji pajika, ŵane mwa ŵaŵampilikene ŵala pamo ni ŵakulijiganya ŵao likumi ni ŵaŵili ŵanjaulile ni kumbusya malumbo ga itagu yo. **11** Che Yesu wajanjile, “Ŵanyamwe mpegwilwe kumanyilila yantemela ya Umwenye wa Akunnungu. Nambo kwa ŵane ŵaali paasa chalijiganye indu yose kwa itagu pe, **12** kuti, ‘Alolechesye, nambo anaone. Apilikanile, nambo anaimanyilile. Pakuŵa amanyililaga chiŵagalachile Akunnungu, nombejo akaalechelesye sambu syao.” **13** Nipele, Che Yesu ŵausisye, “Uli ngankugamanyilila malumbo ga chitagu chi? Nambi chimanyilile chinauli malumbo ga itagu ine? **14** Jwakupanda mbeju akupanda Liloŵe lya Akunnungu. **15** Ŵandu ŵane akulandana ni mbeju sisyagwilile mwitala. Pakulipilikana Liloŵe lya Akunnungu, Shetani akwika ni kulityosya Liloŵe lyalipandikwe mmitima jao. **16** Ni wandu ŵane ali mpela mbeju sisyagwilile pa lwala. Ŵandu wo apilikanaga Liloŵe lya Akunnungu, papopo akulijitichisya mu kusangalala. **17** Nambo ngalikwajinjila ni kola michiga mwa ŵanyawo, akulikamulisiya kwa katema kakajipi. Nipele, kwatyochelela kulaga pane masauko ligongo lya Liloŵe lya Akunnungu lila, pelepo akulilekanga. **18** Ŵandu ŵane ali mpela mbeju sisyagwilile pa miiŵa. Wandu wo ni ŵeŵala ŵakulipilikana Liloŵe lya Akunnungu, **19** ligongo lya lipamba lya umi wu ni kunonyelwa ni ipanje pamo ni kulajila indu ine yejinji, ikwajinjila ni kuiŵijikanya Liloŵe lya, nombewo ngakukombola kulijitichisya

Liloŵe yalikuti ni kusogola isogosi. (aion g165) **20** Nambo wandu ŵane ali mpela mbeju sisyagwilile pa chaajila sila. Ŵelewo akulipilikana Liloŵe lya ni kulijitichisya, nombewo akusogola isogosi ŵane makumi gatatu ni ŵane makumi nsano ni limo ni ŵane makumi likumi.” **21** Che Yesu ŵapundile kwasalila, “Ana mundu akupamba lumuli ni kuluikanawo nkati ni kuluunichila ni lulo pane kuluŵika kuusi chindanda? Ngwamba! Akuluŵika pachanya chindu chakuŵichila lumuli. **22** Iyoyo, chindu chachilichose chachisisikwe chichioneche pakulanguka, ni chachilichose cheunichikwe chichiunukulikwe. **23** Ŵaali ni mapilikanilo gakupilikana, apilikane!” **24** Ni ŵapundile kwasalila, “Mpilikanichisye yambone inkwipikana yo! Lilamulo lilalila linkwalamulila wandu ŵane, Akunnungu chaachinnamulila ni ŵanyamwe wakwe, sooni chanjonjehesye. **25** Pakuŵa mundu jwakwete chindu chajonjehesye ni mundu jwanganakola chindu chasumulwe atamuno kanandi chakwete.” **26** Che Yesu wajendelechele kuŵecheta, “Umwenye wa Akunnungu ukulandana ni mundu jwakumisa mbeju mu ngunda. **27** Chilo akugona ni muusi akuŵa meeso, mbeju sikumela ni kukula. Nombejo ngakuimanyilila yaikutendekwa. **28** Litaka lisyene likutendekasya mmela kukula ni kusogola. Kundanda ukumela, sooni ukukuposya lisache kumbesi ukusogola ngano. **29** isogosi yakomalaga pe, mundu jula akugungula ni chikwakwa chakwe, pakuŵa katema ka magungulo kaiche.” **30** Che Yesu ŵausisye sooni, “Ana tutuulandanichisye ni chichi Umwenye wa Akunnungu? Kwaali tuutanje kwa chitagu chi? **31** Ukulandana ni mbeju ja haladali, mbeju jamwana nnope kupunda mbeju syose syasikupandikwa pachilambo. **32** Nambo japandikwaga jikukula ni kuŵa chitela chachikulungwa kupunda mimela jose ja mu ngunda, nombecho chikuŵa ni nyambi syasikulungwa nnope ni ijuni ikwika kutaŵa isusi mu nyambi syakwe.” **33** Che Yesu ŵalalichile wandu utenga wao kwa itagu yejinji yanti yele, ŵakungulwiche nawo mpela iŵatite pakukombola ŵanyawo kumanyilila. **34** Nganaŵecheta ni wandu chachilichose pangali itagu, nambo paŵaliji pamo ni ŵakulijiganya ŵao pachisyepela ŵatagulile yose. **35** Lyuŵa lilyoyo ligulo, Che Yesu waasalile ŵakulijiganya ŵakwe, “Tujombochele peesi litanda.” **36** Nipele ŵakulijiganya ŵao ŵaulesile mpingo wa wandu ula, ni kwinjila mu ngalaŵa jiwajiji Che Yesu ni kwaula nawo. Ilaila paliji ni ngalaŵa sine. **37** Nipele jatandite kupuga mbungo jejikulungwa ni matumbela gajiputile ngalaŵa jila, nombejo jatandite gumbala meesi. **38** Che Yesu ŵaliji panyuma mu ngalaŵa ali

agonile pa nsamilo. Wākulijiganya wāo wāajimwisye ni kwasalila, “Jwakwiganya, ana uli ngankuikosya kuti uweji tulinkonasika?” 39 Che Yesu wājimwiche, ni kujikalipila mbungo jejikulungwa ni kugasalila matumbela, “Tulalani!” Papopo mbungo jatulele ni kwaliji jii. 40 Nipele Che Yesu wāasalile wākulijiganya wāo, “Kwachichi nkogopanga? Ana nganimme kola chikulupi?” 41 Wākulijiganya wājogwepe nnope ni wāusyanaga, “Ana jweleju ali mundu jwanti uli? Mpaka chimbunga ni matumbela ikwapilikanila!”

5 Che Yesu ni wākulijiganya wāo wāiche peesi litanda Iya Galilaya, ku chilambo cha ku Gelasi. 2 Nakopokape Che Yesu mu ngalaŵa, wāsimene ni mundu juŵaliji ni lisoka achityochelaga ku malembe. 3 Mundu jo ŵaliji nkutama ku malembe. Nganapagwa mundu juŵankombolaga kuntaŵa sooni namose ni minyolo. 4 Katema kakajinji wāntawile makongolo ni makono gakwe kwa minyolo ni magwedegwede, nambo wāgambaga kutulanya minyolo jo ni kutemanya magwedegwede mmakongolo. Ni ngapagwa mundu jwamachili juŵapakombwele kunkamula. 5 Muusi ni chilo ŵaliji nkwendajenda ku malembe ni mmatumbi achinyanyisyaga ni kulikatanya ni maganga. 6 Mundu jo paŵambweni Che Yesu kwakutalichila, wāmbutuchile ni kwatindiŵalila. 7 Wānyanyisye achitiji, “Mmwe Che Yesu, Mwana jwa Akumanani, ana nkusaka chichi kwanguune? Mu liina Iya Akunnungu, ngunchondelele nnalagasye!” 8 Wāwēchete yeleyo pakuŵa Che Yesu wānsalile, “Mmwe lisoka, nkopoche mwa mundu ju.” 9 Che Yesu wāmbusisye, “Liina Iyenu ŵaani?” Nombejo wājanjile, “Liina Iyangu Mpingo, pakuŵa tuli achajinji.” 10 Nipele wāchondelele kwannope Che Yesu kuti akasagakopochesya masoka go paasa musi ula. 11 Chiŵandi ni chitulusya kwaliji ni mpingo wekulungwa wa maguluŵe gachilyaga. 12 Nipele, masoka gaachondelele Che Yesu gachitiji, “Ntujausye ku maguluŵe gala, tukagajinjile gelego.” 13 Nombe Che Yesu wāgalechele. Nipele masoka gala gankopweche mundu jula ni kwinjila mmaguluŵe. Mpingo wose wa maguluŵe waliji mpela mianda jiwili waselelechele mu litanda, watitimile mmeesi ni kuwa. 14 Wāndu wāwachingaga maguluŵe go, wāutuchile mmusi ni mmigunda kukwasalila wāndu iyatendekwe yo. Wāndu wāiche kukulola iyatyochele. 15 Paŵaiche kuŵaliji Che Yesu kula, wāmmweni mundu julajula juŵakamwilwe ni mpingo wa masoka. Jwatemi ali awasile nguo syakwe ni jwana lunda, ni wāndu wājogwepe nnope. 16 Ni wāndu wāŵaiweni aila iyatyochele, wāasalile wāndu wāne iyansimene mundu jwakamwilwe ni

masoka jula ni ngani ja maguluŵe. 17 Nipele, wāndu wātandite kwachondelele Che Yesu kuti akopoche mu chilambo chao. 18 Che Yesu paŵaliji nkwinjila mu ngalaŵa, mundu juŵakamwilwe ni masoka jula wāchondelele kuti alongane nawo. 19 Nambo, Che Yesu wākanile ni kwasalila, “Njaule kumangwenu, kwa achalongo achinjenu, nkaasalile yanayose yambone yampanganyichisye Ambuje ni yatite pakunkolela chanasa.” 20 Nipele mundu jula wājawile ni kutanda kwenesya ku chilambo chose cha Dekapoli, yaani misi likumi, indu yaikulungwa iwāpanganyichisye Che Yesu. Wāndu wose wāŵapilikene wāsimosile. 21 Che Yesu wājombweche sooni litanda Iya Galilaya ni ngalaŵa. Paŵaliji mungulugulu litanda, mpingo wekulungwa wa wāndu wasongangene pachiwāndi nawo. 22 Pelepo jwaiche mundu jumo, jwankulu jwa nyuumba ja kusimanilana Wāyahudi, liina Iyakwe che Yailo. Paŵambweni Che Yesu, wāligwisisye paujo pa Che Yesu. 23 Nipele, wāchondelele nnope achitiji, “Mwali jwangu akulwala nnope, ngummenda twende nkansajichile makono kuti alame ni kukola umi.” 24 Nipele, Che Yesu wātyosile achilonganaga ni mundu jula. Wāndu wājinji wākuiye ni ŵaliji nkwaŵijikanya kosekose. 25 Pelepo pali ni jwankongwe juŵaliji ni magono kwa yaka likumi ni iwili. 26 Jwankongwe jo, wālasile nnope kwajaulila wāmitela wājinji. Namuno ŵaliji atyosise ipanje yakwe yose, nambo nganapata eja ni ulwele ula waliji nkuendelechela pe. 27 Jwankongwe jo paŵapilikene kuti Che Yesu akwalamya wāndu, wāpelete mu mpingo wa wāndu ula ni kwajaulila Che Yesu kwa panyuma ni kukwaya chiwalo chakwe. 28 Wāganisisye, “Nakwayaga pe chiwalo chao, chilame.” 29 Paŵakwaiye pe chiwalo chi Che Yesu, papopo magono gakwe galesile, nombe wālipikene pachilu kuti alamile. 30 Papopo Che Yesu wāmanyilile kuti machili gakwe ganlamisye mundu. Nipele wāgalauchile mpingo wa wāndu ni kuusya, “Ana nduni jwakwaiye iwalo yangu?” 31 Wākulijiganya wāo wājanjile, “Ngankwaona wāndu yatiteje pakumbijikanya? Nambi nkuusya uli kuti, ‘Nduni jwangwaiye?’” 32 Nambo Che Yesu wāpundile kulolesyalolesya kuti wāone juŵatesile yeleyo jo. 33 Pelepo jwankongwe jo achimanyililaga iyasimene, wājaulile Che Yesu alinkutetemela kwa lipamba ni kuligwisya paujo pao, ni kwasalila usyene wose. 34 Che Yesu wānsalile, “Mwanangu, chikulupi chenu chinnamisye. Njaule kwa chitendewele ni nlame ulwele wenu.” 35 Che Yesu paŵaliji nkuwēcheta, wāiche wāndu kutyochela ku nyuumba ji che Yailo, jwankulu jwa nyuumba ja kusimanilana Wāyahudi jula ni wānsalile, “Mwali jwenu jula ajasiche.

Ligongochi nkunsausya Jwakwiganya?” 36 Nambo Che Yesu nganagakosya malowe gaŵawecheche wāndu wo, nipele wānsalile jwankulu jwa nyumba ja kusimanilana Ŵayahudi jula, “Kasinjogopa, ngambe kulupilila pe.” 37 Nipele Che Yesu nganasaka kulongana ni mundu jwalijose, ikaŵe che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana mpwakwe che Yakobo. 38 Paŵaiche ku nyumba ji che Yailo, Che Yesu wāweni wāndu alinkunyokonya kwa ililo ni kulila kwa malumbo. 39 Che Yesu ŵajinjile mu nyumba ni kwasalila wāndu, “Kwachichi nkunyokonya ni kulila? Mwali nganajasika, agambile gona pe.” 40 Nombe wānyawo wānschile. Nipele Che Yesu wāakopwesye paasa wose, wāajigele atagwige ni achikulugwe mwali jo pamo ni wākulijiganya wāo wātatu, wājinjile mu chuumba chiwāgonile mwali jo. 41 Wānkamwile nkono ni wānsalile, “Talisa, kumi,” malumbo gakwe, “Mwali, ngunsalila njimuche!” 42 Papopo mwali jo wājimwiche ni wājesile. Mwali jo wālijji ni yaka likumi ni iwili. Pichakopochele chelecho wāndu wāla wāsimosile kwa nnope. 43 Nambo Che Yesu wāalekasisye kwannope anaasalile wāndu wāne ngani jo. Nipele wāasalile, “Mwape chakulya alye.”

6 Che Yesu wātyosile pepala, wālongene ni wākulijiganya wāo ni kwaula ku nsinda wakwe. 2 Palyaiche Lyuŵa Iya Kupumulila, Che Yesu wātandite kwiganya mu nyumba ja kusimanilana Ŵayahudi. Wāndu wājinji wāwampilikene wāsimosile achitiji, “Ana apatile kwapi yele indu yakuisala yi? Ana apatile kwapi lunda lu mundu ju mpaka akombole kuitendekanya yakusimonjeka? 3 Ana aju ngaŵa jwakusepa jula, mwana ju che Maliamu ni achapwakwe ngaŵa che Yakobo ni che Yusufu ni che Yuda ni che Simoni? Ana achalumbugwe ngakutamanga papapa pamangwetu pa?” Kwa yele wānkaniile. 4 Nambo Che Yesu wāasalile, “Jwakulondola jwa Akunnungu akuchimbichikwa papalipose, nambo ngakuchimbichikwa mchilambo chakwe ni mwa achalongo achinjakwe ni kwa wāndu wāali mu nyumba jakwe.” 5 Che Yesu nganakombola kuitendekanya indu yakusimosya pa Nasaleti po, nambo nganatupa wākulwala wāwāasajichile makono ni kwalamya. 6 Nombejo wāsimosile nnope, ligongo wāndu wā kweleko wo nganakulupillanga. Nipele Che Yesu wāsyungwile mmisinda ja pachiwāndi ni pepala ni kwajiganya wāndu. 7 Che Yesu wāawilasilile wākulijiganya wāo likumi ni wāwili wāla, wātandite kwatuma wāwili wāwili ni kwapa ukombole wa kugakoposya masoka. 8 Ni wāasalile, “Ngasinjigala chindu chachilichose mu

ulendo ikaŵe nkongojo pe. Ngasinjigala chakulya chachilichose atamuno nsaku atamuno mbiya. 9 Mbwaile italawanda nambo ngasinjigala mwinjilo wine. 10 Papalipose pachampochele nnonjele mmomo mpaka pachintyoche pelepo. 11 Papalipose pachankane kumpochela ni kukana kumpilikanila, ntyoche pelepo nchikung'undaga luundu mmakongolo mwenu, kulosya kuti nkwapamuka, pakuŵa akanile kuupochela utenga wa Akunnungu.” 12 Nipele wātyosile, wāaalichile wāndu aleche sambi syao. 13 Wāgakopwesye masoka gamajinji, sooni wāapakesye mauta wākulwala wājinji ni kwalamya. 14 Mwenye che Helode wāsipikene ngani syo, pakuŵa liina li Che Yesu lyamanyiche papalipose. Wāndu wāmpewe wātite, “Mundu ju ali che Yohana Jwakubatisya, asyuchile! Kwaligongo Iyo akwete machili ga kupanganya yakusimonjeka.” 15 Nambo wāne wātite, “Mundu ju ali che Elia.” Nombe wāne wātite, “Ali jwakulondola jwa Akunnungu mpela aŵala wākulondola wā kalakala.” 16 Nambo che Helode paŵapilikene yeleyi, wātite, “Jweleju ali che Yohana Jwakubatisya junankatite ntwe, asyuchile!” 17 Che Helode wāganisisye yeleyo pakuŵa, kundanda ko wāalajisye wāndu kuti wākamule che Yohana ni kwataŵa mu nyumba jakutaŵilwa wāndu. Che Helode wātesile yeleyo ligongo wālombile che Helodia juŵaliji wānkwakwe che Filipo mpwakwe. 18 Che Yohana Wākubatisya wāasalilaga che Helode, “Ngaikuŵajilwa mmwe kwalomba wānkwakwe mpwenu.” 19 Nipele che Helodia, wānkwakwe mwenye, wānchimile nnope che Yohana, wāschile kwaulaga, nambo nganakombola. 20 Che Helode wānjogopaga che Yohana pakuŵa waimanyilile kuti wālijji jwambone ni jwanswela, kwapele wānlindilile. Che Helode yaanonyelaga kwapilikanila che Yohana, nachiwāmuno yaapetekaga ntima kwannope paŵamalisyaga kwapikanila. 21 Nambo lyuŵa limo, che Helodia wāpatile lipesa pa lyuŵa lyakumbuchila kupagwa kwa che Helode. Che Helode wāapanganyichisye chindimba achakulu wā nkungulu wakwe, achakulu wā wāndu wāngondo ni ilongola wā chilambo cha ku Gallaya. 22 Nipele, mwali ju che Helodia wājinjile, wātyasile ni kunnonyelesya kwannope mwenye che Helode ni achalendo wākwe. Mwenye che Helode wānsalile mwali jula, “Mumende chachilichose chinkuchisaka, chinampe.” 23 Ni sooni wālumbilile, “Chachilichose chachimumende chinampe, atamuno mbindikati ja umwenye wangu.” 24 Mwali jo wākopweche ni kwaula kwa achikulugwe kukwausya, “Wēende chichi?” Achikulugwe wājanjile, “Mmende ntwe u che Yohana Jwakubatisya.” 25 Mwali jula wāusile kwa chitema kwa mwenye ni

ŵaasalile, "Ngusaka muembe sambano pejino, ntwé u che Yohana Ŵakubatisya mu mbale." 26 Mwenye jula ŵasupwiche nnope, nambo pakuŵa ŵanlumbilile paujo pa achalendo ŵakwe, nganakombola kunkanila. 27 Papopo mwenye ŵantumile jwangondo akajigale ntwé u che Yohana. Jwangondo ŵajawile mu nyumba jakutaŵilwa ŵandu ni kwakata che Yohana ntwé. 28 Ŵaichenawo ntwé ula mu mbale ni kumpa mwali, nombejo ŵampele achikulugwe. 29 Ŵakulijiganya ŵa che Yohana paŵajipilikene ngani jo, ŵapite kukwigala chilu chakwe ni kuchisika. 30 Achinduna ŵala ŵausile ku ulendo wao ni kunsalila Che Yesu yose iŵaitesile ni iŵajiganyé. 31 Che Yesu ŵaasalile, "Tujaule peuto pangali ŵandu kuti nkapumulile." Ŵaŵechete yeleyo ligongo kwaliji kwana ŵandu ŵajinji ŵaŵaikaga ni kutyoka, namose Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵakwe nganapatanga lipesa lyakuti alyanje. 32 Nipele ŵajinjile mu ngalaŵa achinsyene pe kwaula peuto pangali ŵandu. 33 Nambo ŵandu ŵajinji ŵaaweni paŵajaulaga po, ni ŵamanyilile. Nipele ŵandu ŵajinji ŵaumile misi jose ŵautuchile ni ŵalongolele kwika kwiuto kula, Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao akanai che. 34 Paŵatulwiche mu ngalaŵa, Che Yesu ŵauweni mpingo wekulungwa wa ŵandu, ŵaukolele chanasa ligongo ŵaliji mpela ngondolo syangali ni jwakuchinga ni ŵatandite kwajiganya indu yejinji. 35 Palyaiche ligulo ŵakulijiganya ŵaajaulile Che Yesu ni kwasalila, "Sambano kuswele ni sooni mutuli muno mwipululu. 36 Mwalanje ŵandu ŵa ajaulangane mmisinda jajiŵandichile pane mmigunda, akalisumile yakulya." 37 Nambo Che Yesu ŵaité, "Ŵanyamwe mwape chakulya alyanje." Ŵanyawo ŵausisye, "Ana nkusaka tukasume mikate kwa mbiya syasijinji syanti ye, ni kwapa alyanje?" 38 Nambo Che Yesu ŵausisye, "Nkwete mikate jilingwa? Njaule nkalole." Paŵajawile kukulola ni ŵansalile, "Jipali mikate nsano ni somba siŵili." 39 Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao ŵatamiche ŵandu wo pa manyasi gamaŵisi mipingo mipingo. 40 Nombewo ŵatemi mmipingo ja ŵandu mia moja ni ja ŵandu hansini. 41 Nipele Che Yesu ŵajigele mikate nsano jila pamo ni somba siŵili sila. Ŵalolite kwinani ni kwatogolela Akunnungu ni kujigawanya mikate jila. Ni ŵapele ŵakulijiganya ŵao kuti ŵagawanyichisye ŵandu. Ilaila ŵagawilenye ŵandu wose somba siŵili sila. 42 Ŵandu wose ŵalile ni kwikuta. 43 Nipele ŵakulijiganya ŵakumbikenye sigasi sya mikate ni somba, ŵagumbesye itundu kumi na mbili. 44 Achalume ŵaŵalile mikate jo ŵaliji mianda nsano. 45 Papopo Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao ajinjilanje mu ngalaŵa alongolele ku Besesaida kwakuli peesi litanda. Nombejo ŵasigalile kuti aulanje

mpingo wa ŵandu ula. 46 Paŵamasile kwalanga ŵandu, Che Yesu ŵakwesile kwitumbi kukupopela. 47 Palyaiche ligulo, ngalaŵa jila jaliji pambindikati litanda, katema ko Che Yesu ŵaliji jikape kunsanga. 48 Nipele ŵaweni ŵakulijiganya ŵao ŵala achilagaga mu ngalaŵa, ligongo mbungo jaliji jininkwaputa. Kuninkucha Che Yesu ŵaŵandichile achendaga pachanya meesi ni ŵaitesile akwapelenganya. 49 Nambo ŵakulijiganya ŵala paŵammweni ali nkwenenda pachanya meesi, ŵaganisisye lilaika, ni ŵatandite gumilanga. 50 Pakuŵa wose paŵambweni ŵajogwepe nnope. Papopo Che Yesu ŵaasalile, "Muusimane ntima, ndili une, kasinjogopanga." 51 Nipele ŵajinjile mu ngalaŵa jiŵaliji ŵakulijiganya ŵao mula ni mbungo jatulele. Ŵakulijiganya ŵasimosile nnope, 52 ligongo, ŵaliji akanamanyiile chatesile Che Yesu nkati mikate jila, pakuŵa mitima jao jatopelwe kumanyilila. 53 Che Yesu pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵajombweche litanda, ŵaiche ku Genesaleti, pelepo ŵajijimiche ngalaŵa jao. 54 Paŵakopweche mu ngalaŵa, papopo ŵandu ŵaamanyiile Che Yesu. 55 Nipele ŵautwiche achisyungulaga pachilambo pose, ni kutanda kwajigalanga ŵakulwala ali agonile mmigono jao, ni kwajausya kulikose kuŵapilikene kuti Che Yesu ali kweleko. 56 Kulikose kuŵajawile Che Yesu, mmisinda, mmisi ni mmigunda, ŵandu ŵaliji nkwagoneka ŵakulwala peuto pakusumichisya malonda, ŵachondelele Che Yesu kuti ŵakulwala ŵakwaye namose luminiko lwa mwinjilo wao. Ni wose ŵaŵakwaye ŵalamile.

7 Mafalisayo ŵampepe ni jwakwiganya Malajisyo ŵaŵatyochele ku Yelusalemu ŵasongangene paujo pa Che Yesu. 2 Ŵanyawo ŵaweni ŵakulijiganya ŵampepe ŵa Che Yesu akulya pangaŵa makono mpela iyasachilwaga ni Malajisyo ga Chiyahudi. 3 Pakuŵa, Mafalisayo ni Ŵayahudi wose ngakulya chakulya pangaŵa mmakono, mpaka pachisukusuku achikamulisyaga masyowelo ga achachekulu ŵachikalala. 4 Soonni paakutyokanga pakusumichisya malonda ngakulya chachilichose pangajosya kaje. Nombe akugakuyanga masyowelo gamajinji gaŵapochele kutyochela kwa achachekulu, mpela ila yakuti pakosya migao ni iteleko ni yoombo ya libati. 5 Nipele Mafalisayo ni Ŵakwiganya Malajisyo ŵala ŵausisye Che Yesu, "Kwachichi ŵakulijiganya ŵenu ngakugakuya masyowelo gitupochele kwa achachekulu ŵetu, nambo akwamba kulya chakulya mmakono muli musakele?" 6 Che Yesu ŵajanjile, "Ŵaulamba ŵanyamwe! Che Isaya, jwakulondola jwa Akunnungu, ŵalondwele yambone

pa wanyamwe mpela iwatile pakulemba, 'Akunnungu akuti, wandu wa akunjimbichisyanga pakang'wa pe, nambo mmitima jao ali kwakutalikangana ni une. 7 Kumbopelela kwao kwangali chindu, ligongo akwiganya malajisyo ga wandu mpela ila akugajiganya Malajisyo ga Akunnungu.' 8 "Wanyamwe nkugaleka Malajisyo ga Akunnungu ni kugakamulisyanya masoywelo ga wandu." 9 Che Yesu wapundile kuwecheta, "Wanyamwe nkumanyi kukana kwa lunda lwenu Malajisyo ga Akunnungu kuti ngakuye masoywelo genu mwachinsyene! 10 Pakuwa che Musa walajisye, 'Mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu,' ni, 'Mundu jwalijose juchantukane atatigwe pane achikulugwe, aulajikwe.' 11 Nambo wanyamwe nkwiganya, iwaga mundu akwete chindu chakombola kwakamuchisya achikulugwe pane atatigwe, nambo nkuti chindu cho chili 'Koliban', malumbo gakwe chindu cho chityosyewe sadaka kwa Akunnungu, 12 nipele mundu jo ngakusachilwa sooni kwakamuchisya atatigwe pane achikulugwe. 13 Yeleyo ni inkuti pakulijalusya Lilowe lya Akunnungu kwa masoywelo ginkujiganyana. Ni sooni nkugatendekanya gamajinji ganti iyoyo." 14 Che Yesu wauwilasile sooni mpingo wekulungwa wa wandu ula ni kwasalila, "Mumbikanichisye wose, ni mmanyiile. 15 Ngapagwa chakulya chaakulya mundu, chachikuntendekasya awe jwangakundikwa ni Akunnungu. Nambo chachikukopoka nkati mwa mundu, ni chachikuntendekasya mundu jo awe jwangakundikwa ni Akunnungu. 16 Waali ni mapilikano gakupilikana, apilikane!" 17 Pa walekangene ni wandu wala ni kwinjila mu nyuumba, wakulijiganya wao wambusisye malumbo ga chitagu cho. 18 Nombe Che Yesu waasalile, "Ni wanyamwe nganinkola umanyilisi? Ana ngankumanyilila kuti chakulya chaakulya mundu ngachikukombola kuntendekasya awe jwangakundikwa ni Akunnungu? 19 Pakuwa ngachikwinjila mu ntima mwakwe, nambo mlutumbo ni chikukopoka paasa pa chiulu pakwe." Pa wawechele yeleyo Che Yesu waitesile yakulya yose ikomboleche kuligwa. 20 Wapundile kuwecheta, "Chachikukopoka nkati mwa mundu ni chachikuntendekasya mundu jo awe jwangakundikwa ni Akunnungu. 21 Pakuwa mu ntima mwa mundu ni mwamukukopoka ng'ansiso syangalimate, ni chikululu ni wiya ni uulasi, 22 ni chikululu ni lipamo ni ungalumbana ni kulumbusya ni kunyenga ni wiu ni kutukana ni chibuli ni kulo wela. 23 Yangalumbana yose yo, ikukopoka nkati mwa mundu, yose yo ni yakuntendekasya mundu awe jwangakundikwa ni Akunnungu." 24 Che Yesu

watoyosile pelepole, wajawile mu mmusi wauwandikene ni ku Tilo. Ni kweleko wainjile mu nyuumba jimo ni nganasaka mundu jwalijose aimanyilile, nambo nganakombola kulisisa. 25 Jwankongwe jumo, juwaliji ni mwali juwakamwilwe ni lisoka, wapilikene ngani si Che Yesu. Ni waajaulile ni kuligwisya pa makongolo gao. 26 Jwankongwe jo waliji Mgiliki ni ngana wa Myahudi, juwapagwile musi wa ku Silofonike ku chilambo cha ku Silia. Waachondelele Che Yesu akanokoposye mwali jwao lisoka. 27 Nambo Che Yesu wainjile, "Ajikute kaje wanache, pakuwa nga wa yambone kwigala chakulya cha wanache ni kusijasila mbwa syao." 28 Nambo jwankongwe jo watite, "Elo, Ambuje, nambo ngati atamuno mbwa syasikutama kuusi mesa, sikulya mbakatika syakusigwisya wanache." 29 Pelepole Che Yesu wasalile, "Kwaligongo lya intite pakwanga, njaule kumusi. Lisoka linkopweche mwali jwenu." 30 Nipele jwankongwe jo wasile kumangwao, wansimene mwanagwe agonile pachindanda ni lisoka lili linkopweche. 31 Nipele Che Yesu watoyosile ku chilambo cha ku Tilo ni kwala ku litanda lya Galilaya achipitilaga ku Sidoni ni ku Dekapoli. 32 Waiche wandu wampepe ali anjigele mundu juwaliji jwangapikana ni jwanga wecheta, waachondelele Che Yesu ansajichile makono mundu jo ni kunlamya. 33 Che Yesu wantoyosise mundu jo mu mpingo wa wandu ni kunjausya pangali wandu, wawisile yala mmapiikanilo ga mundu jula. Wasunile mata pa chaala chakwe ni kunkwaya lulimi mundu jula. 34 Nipele Che Yesu walolite kwini kwa Akunnungu ni kwisya ntima, wansalile mundu jo, "Efata," malumbo gakwe "Mbuguche." 35 Papopo mapilikano ga mundu jula gaugwiche ni lulimi lwakwe lwagopweche, nipele watandite kuwecheta uchenene. 36 Che Yesu wakanyisye wandu wala kuti akansalila mundu jwalijose yeleyo. Namuno wapundile kwakanyisya, wanyawo wapundisye kuijenesya yeleyo. 37 Ni wandu wasimosile nnope ni kuti, "Atesile yose mwambonepe, namose wangapilikana akwatenda apilikane ni wanga wecheta akwatenda awechete!"

8 Pa mo wa go, mpingo wekulungwa wa wandu wasongangene sooni. Pakuwa nganakolanga chakulya, Che Yesu wauwilasile wakulijiganya wao ni kwasalila, 2 "Ngwakolela chansa wandu wa, ligongo atemi none kwa mo wa gatatu ni nganakolanga chakulya. 3 Naalekaga ajaulangane mmangwao ni sala, komboleka chakomochanje mwitala, pakuwa wampepe mwa wanya wa atyochele kwakutalika." 4 Wakulijiganya wao wambusisye,

“Patuli pano mwipululu, ana chitupate kwapi chakulya chakomboleka kwalisya wāndu wose wā?” 5 Che Yesu wāusisye, “Ana nkweite mikate jilingwa?” Wānyawo wājanjile, “Saba.” 6 Che Yesu wāasalile wāndu wāla atame paasi. Wājigele mikate saba jila ni wāatogolele Akunnungu, wāgaŵenye ni kwapa wākulijiganya wāo wāla kuti wāagaŵile wāndu, nombewo wāagaŵile wāndu wo. 7 Sooni wākwete tusomba kanandi. Che Yesu wāatogolele Akunnungu ni wāasalile wākulijiganya wāo wāagaŵile wāndu. 8 Wāndu wāla wālile ni kwikuta. Nipele wākulijiganya wākumbikenye sigasi ni wāgumbesye itundu saba. 9 Wāndu wāwālile wāla wāljiji mpela elufu nne. Nipele Che Yesu wālanjile, 10 papopo wākwesile mu ngalaŵa pamo ni wākulijiganya wāo ni kwaula chilambo cha ku Dalamanuta. 11 Wāiche Mafalisayo wāne ni wāgatandite makani ni Che Yesu achisakaga kwatanjisa. Wāasachile atende chimanyisyo kulosya kuti ukombole wao ukutyochela kwini kwa Akunnungu. 12 Che Yesu wāsupwiche nikuti, “Kwachichi wāndu wā moŵa gano akusakanga chimanyisyo? Isyene ngunsalila, wāndu wā ngaapegwa chimanyisyo chachilichose.” 13 Nipele, Che Yesu wālekangene nawo wāndu wāla, wājinjile mu ngalaŵa ni kombochela peesi. 14 Wākulijiganya wā Che Yesu wāliwālile kwigala mikate, wākwete nkate umo pe mu ngalaŵa mula. 15 Che Yesu wāajamwiche achitiji, “Nlilolechesye, ni kuligosa ni amila ja Mafalisayo ni ja che Helode.” 16 Wākulijiganya wāla wātandite kuwēchetesya achinsyene pe, “Akuwēcheta yelei ligongo nganitikola mikate.” 17 Che Yesu wāimanyilile iwāljiji nkuwēchetesya, ni wāusisye, “Kwachichi nkuusyana yati nganinjigala mikate? Ana mpaka sambano ngankulijiganya pane kumanyilila? Kwachichi ngankuganisa? 18 Meeso nkweite, ana ngankulolanga? Māpilikanilo nkweite, ana ngankupilikana? Ana ngankukumbuchila 19 panagaŵenye mikate nsano jila ni kwapa wāndu elufu tano, mwagumbesye itundu ilingwa ya sigasi?” Wākulijiganya wājanjile, “Itundu kumi na mbili.” 20 Wāusisye sooni, “Panagaŵenye mikate nsano ni jiwili ni kwapa wāndu elufu nne, ana mwagumbesye itundu ilingwa ya sigasi?” Wākulijiganya wāla wājanjile, “Itundu saba.” 21 Che Yesu wāusisye, “Nganimme kumanyilila?” 22 Che Yesu pamo ni wākulijiganya wāo wāiche ku nsinda wa ku Besesaida. Kukoko wāndu wāmpetechelele mundu jwangalola, ni wāachondelele Che Yesu kuti ankwaye kuti anlameye. 23 Che Yesu wānkamwile nkono mundu jwangalola jo ni wākopweche nawo paasa nsinda. Ni wāsunile mata mmeeso, wāsajichile makono ni wāmbusisye,

“Nkukombola kuchiona chachilichose?” 24 Mundu jwangalola jula wālolite nikuti, “Ngwaona wāndu ali nkuoneka mpela itela ili nkwenenda.” 25 Che Yesu wāsajiche sooni makono gakwe mmeeso mwa jwangalola jula, nombejo ukombole wakwe wa kulola wammujilile. 26 Che Yesu wānsalile mundu jo ajaule kumangwakwe ni kunkanya achitiji, “Nkaujila ku nsinda ni kwasalila wāndu.” 27 Che Yesu ni wākulijiganya wāo wājawile ku misi ja Kaisalia Filipi. Paŵaliji mwitala, Che Yesu wāusisye wākulijiganya wāo, “Ana wāndu akuti une ndili nduni?” 28 Wākulijiganya wāla wājanjile, “Wāne akuti wālakwe ndi che Yohana Wākubatisya, wāne akuti ndi che Elia ni wāne akuti ndi jumo jwa Wākulondola wā Akunnungu.” 29 Che Yesu wāusisye wākulijiganya wāo, “Wānyamwe nkuti uneji nduni?” Che Petulo wājanjile, “Wālakwe ndi Kilisito, Jwasagulikwe ni Akunnungu.” 30 Nipele Che Yesu wājamwiche achitiji, “Ngasimunsalila mundu jwalijose chelechi nkati une.” 31 Che Yesu wātandite kwajiganya wākulijiganya wāo achitiji, “Mwana jwa Mundu akusachilwa asauche kwannope ni kukanikwa ni achachekulu ni achakulu wāmbopesi ni wākwiganya Malajisyo. Nipele chachiulajikwa, nambo chasyuche pa lyuŵa lyaatatu.” 32 Che Yesu wāasalile yelei pangasisa. Nipele che Petulo wānjigele Che Yesu pajika ni kutanda kwakalipila kuti anasale indu yo. 33 Nambo Che Yesu wāgalawiche, wāalolechesye wākulijiganya wāo ni kwakalipila che Petulo achitiji, “Shetani, ntyoche apa! Pakuwa ngankuganisa ngani ja Akunnungu nambo nkuganisa ngani sya wāndu.” 34 Nipele wāuwilasile mpingo wa wāndu pamo ni wākulijiganya wāo ni kwasalila, “Mundu jwalijose jwakusaka kuunguya, akatenda yakuisaka nsyene, aŵeje chile kusauka kwa kulitwika nsalaba wakwe kwaligongo lyangu une ni kuunguya. 35 Pakuŵa jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe nsyene, chaujase. Nambo, jwalijose jwakuujasa umi wakwe, kwaligongo lyangu une, ni sooni kwaligongo lya Ngani Jambone, chaukulupusye. 36 Ana mundu chapate chichi achikolaga chipanje chose cha pachilambo ni kwasa umi wakwe wa moŵa gose pangali mbesi? 37 Pane mundu chatyosye chichi kuti auusye umi wakwe wa moŵa gose pangali mbesi? 38 Mundu jwalijose angolelaga soni une pamo ni ngani jangu mu ŵwelesi wu wangalumbana ni wangaaogopa Akunnungu, Mwana jwa Mundu chankolele soni mundu jo, katema kachaiche mu ukulu wa Atati wākwete, pamo ni achikatumetume wā kwini wāswele.”

9 Che Yesu wāpundile kwasalila, “Isyene ngunsalila, apali wāndu wāne papapa chiŵaone Akunnungu

achitawalaga ni machili kwa matala gakupisyangana akanaŵe kuwa.” 2 Pagapite moŵa nsano ni limo, Che Yesu ŵajigele che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana, ŵalongene nawo pa chitumbi cheleu pajikape. Kweleko ku meeso ku Che Yesu kwagalawiche paujo pao. 3 Iwalo yakwe yaliji yeswela mbee yanti mundu jwalijose jwa pachilambo pano ngakupakombola kuswejesya chanti yeleyo. 4 Nipele, che Elia ni che Musa ŵakopochele paujo pao ni ŵaliji nkukunguluka ni Che Yesu. 5 Che Petulo ŵasalile Che Yesu achitiji, “Jwakwiganya, ikaliji yambone kuti uwe tutame panopano. Tutawe masakasa gatatu, limo lyenu ni limo li che Musa ni liine li che Elia.” 6 Che Petulo nganachimanya chakuŵecheta pakuŵa wose ŵajogwepe kwannope. 7 Nipele, lyakopochele liunde ni kwaunichila, liloŵe lyakopochele mu liunde lichitiji, “Aju ni Mwanangu jungunonyela, mumpiikanile jwelejo.” 8 Papopo ŵakulijiganya ŵalolite akuno ni akunokuno, nambo nganambona mundu jwine ikaŵe Che Yesu pe. 9 Paŵatulukaga pa chitumbi, Che Yesu ŵakanyisye ŵanyawo kuti yele ŵaiweni akansalila mundu jwalijose mpaka Mwana jwa Mundu pachachisuka. 10 Nipele, ŵakulijiganya ŵagakumulichisye malowe go, nambo ŵaliji nkuusyana achinsyene pe, “Kusyuka malumbo gakwe chichi?” 11 Nipele, ŵausisye Che Yesu, “Ana kwachichi ŵakwiganya Malajisyo akusala kuti, chaiche kaje Che Elia?” 12 Che Yesu ŵajanjile, “Elo, che Elia chaiche kaje kukuŵika chile indu yose. Nambi kwachichi ilembekwe Mmalembelo ga Akunnungu kuti, Mwana jwa Mundu chashauche kwannope ni kukanikwa? 13 Nambo une ngunsalila, che Elia ŵamasile kwika ni ŵandu ŵampanganyichisye chachilichose chiŵasachile, mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti kusala nkati ŵelewo.” 14 Che Yesu ni aŵala ŵakulijiganya ŵatatu paŵaachilile ŵakulijiganya ŵane ŵala, ŵaweni ŵandu ŵajinji ali ŵasyungwile achikanilana ni ŵakwiganya Malajisyo. 15 Papopo, ŵandu wose paŵambweni Che Yesu, ŵasimosile kwannope, ŵautuchile kukwakomasya. 16 Che Yesu ŵausisye ŵakulijiganya ŵao, “Ana nkukanilana nawo ichichi?” 17 Mundu jumo mu mpingo wa ŵandu mula ŵajanjile, “Jwakwiganya, nannychenawo mwanangu kukwenu jwakamwilwe ni lisoka lyalikuntendekasya anakombole kuŵecheta. 18 Katema kose lisoka palikunjinjila, likungwisya paasi ni likuntendekasya mwanache jo chikopoche chiulo nkang’wa, achichilimyaga meeno ni kukakamala chiilu. Naaŵendile ŵakulijiganya ŵenu alikoposye, nambo ŵalepele.” 19 Nipele, Che Yesu ŵasalile ŵakulijiganya ŵao, “Mwanya ŵelele

wangali chikulupi! Ana chindame ni ŵanyamwe mpaka chakachi? Chinampilille mpaka chakachi? Munyichisye mwanache jo.” 20 Ŵannyichisye ku Che Yesu. Lisoka palyambweni Che Yesu, papopo lyantasile njilinjili jwanchanda jo, nombe ŵagwile paasi, ŵagalagete akuno alinkukopoka chiulo kukang’wa. 21 Che Yesu ŵammusisye atatigwe jwanchanda jo, “Jwanchanda ju yatandite chakachi yelei?” Ŵajanjile, “Chitandile wanache wakwe. 22 Katema kakajinji lisoka lya lyangwisya pa mooto ni mmeesi kuti lyaulaje. Nambo ŵaga nkukombola kutendekanya chachilichose, ntukolele chanasa ni kutukamusya!” 23 Che Yesu ŵansalile, “Kwachichi nkuti, ‘Iwaga ngukombola’? Yose ikukomboleka kwa mundu jwakukulupilila.” 24 Papopo atatigwe jwanchanda jo ŵanyanyisye, “Ngukulupilila! Nambo chikulupi changu chili chamwana, mungamuchisye ngole chikulupi chachikulungwa.” 25 Che Yesu paŵaweni kuti ŵandu ŵajinji ali nkusongangana paujo pao, walijamwiche lisoka lila ni kulisalila, “Mmwe lisoka linkulekasya kuŵecheta ni kupiikana, ngunlamula nkopoche mwa jwanchanda ju, ni nkajinjila sooni.” 26 Pelepo lisoka lyanyanyisye, lyangwisisye njilinjili jwanchanda jo ni lyankopweche. Jwanchanda jwaoneche mpela jwammwe, ni ŵandu ŵane ŵatite “Awile!” 27 Nambo Che Yesu ŵankamwile nkono jwanchanda jo, ŵankamwisye ajimuche, nombejo ŵajimi. 28 Che Yesu paŵajinjile mu nyumba, ŵakulijiganya ŵao ŵausisye pajika, “Kwachichi twalepele kulikoposya lisoka lya?” 29 Che Yesu ŵajanjile, “Lisoka lyanti yelei ngalikukopoka kwa litala lyalililyose ikaŵe kwa kwapopelela Akunnungu pe.” 30 Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao ŵatoyosile peuto pala, ni ŵajendelechele ni ulendo kupitila ku chilambo cha ku Galilaya. Nganasaka mundu jwalijose akumanye kuŵaliji, 31 pakuŵa ŵaliji nkwigiganya ŵakulijiganya ŵao, ŵasalile, “Mwana jwa Mundu chaŵichikwe mmakono mwa ŵandu, nombewo chammbulaje. Nambo pa lyuŵa lyaatatu chiulajikwa pe chasyuche.” 32 Nambo ŵakulijiganya ŵao nganagamanyililaga malumbo ga malowe go, ni ŵajogwepe kumbusya. 33 Paŵaiche musi wa ku Kapelenaumu ŵajinjile mu nyumba, nombe Che Yesu ŵausisye ŵakulijiganya ŵao, “Ana mwitala mula mwakanilana ichichi?” 34 Nambo ŵanyawo ŵamyalele, pakuŵa paŵaliji mwitala mula, ŵaliji nkukanilana yankati nduni jwali jwankulungwa mwa ŵanyawo. 35 Che Yesu ŵatemi paasi, ni ŵaawilasile ŵakulijiganya ŵao likumi ni ŵawili ŵasalile, “Mundu jwakusaka kuŵa jwankulu akusachilwa alitulusye ni kuŵa jwannandi ni katumetume jwa wose.” 36

Sooni wanjigele mwanache ni kunjimika pasikati jao, wanjangele ni kwasalila, 37 “Jwalijose jwakumpochela mwanache mpela aju mu liina lyangu, akuumbochela une, ni mundu jwakuumbochela une akwapochela welewo wandumile une.” 38 Che Yohana waasalile Che Yesu, “Jwakwiganya, twammweni mundu ali nkugakoposya masoka mu liina lyenu, ni twankanyisye ligongo nganaŵa njetu.” 39 Nambo Che Yesu watite, “Kasimunkanya, pakuŵa ngapagwa mundu jwakupanganya yakusimonjeka kwa liina lyangu ni papopo kumechetela gangalumbana. 40 Ligongo mundu jwalijose jwangakutukanila ali pamo ni uwe. 41 Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwakumpa ngao wa meesi ga kung’wa, ligongo mwanya ndi wandu wakwe Kilisito, isyene jwelejo chapochele mbote jakwe. 42 “Mundu jwalijose juchantendekasye jumo jwa achanandi wa wakungulupila une atende sambu, ikaliji yambone kwa jwelejo litaŵikwe liganga lyekulungwa lya kusyajila pa lukosi pao ni kwaponya mu bahali kupunda kulamulikwa ni Akunnungu. 43 Iŵaga nkono wenu ukunneŵasya, mmukate! Mmbaya kwinjila mu umi ni nkono umo, kupunda kuŵa ni makono gaŵili ni kuponyekwa pa mooto wangasimika, moŵa gose pangali mbesi. (Geenna g1067) 44 Kweleko mbitu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima. 45 Ni iŵaga lukongolo lwenu lukunneŵasya, mmukate! Mmbaya kwinjila mu umi ni lukongolo lumo kupunda kuŵa ni makongolo gaŵili ni kuponyekwa ku jehanamu pa mooto wangasimika, moŵa gose pangali mbesi. (Geenna g1067) 46 Kweleko mbitu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima. 47 Iyoyo peyo iŵaga liso lyenu likunneŵasya, nlikolopole! Mbaya kwinjila ku umwenye wa Akunnungu ni liso limo kupunda kuŵa ni meeso gaŵili ni kuponyekwa pa mooto wangasimika, moŵa gose pangali mbesi. (Geenna g1067) 48 Kweleko mbitu ngasikuwa ni mooto wakwe ngaukusima. 49 “Pakuŵa jwalijose chaachiswejeswa ni mooto mpela mbopesi ijikuti pakuswejeswa ni njete. 50 “Njete jili jambone, nambo njete jasoyesya kulasa kwakwe, chintaje chichi kuti unonye wakwe ujile sooni? “Nkolanje njete ja uganja pasikati jenu, ntamanje mu chitendewe.”

10 Che Yesu watyosile pelepo, wawawile kuchilambo cha ku Yudea mpaka peesi lusulo lwa Yolodani. Mpingo wa wandu wanjini waajaulile sooni, nombejo wanjiganyisye mpela iwatite pakusyoŵelela. 2 Nipele, Mafalisayo wane wawawile ni kwalinga kwa kwawusya, “Ana Malajisyo ga Akunnungu gakukunda kuti jwanume kwaleka wankwakwe?” 3 Che Yesu wajanjile, “Ana che Musa wannajisye chichi?” 4 Wanyawo wajanjile, “Che Musa

walajisye kuti, jwanume akukombola kumpa talaka wankwakwe ni kwaleka.” 5 Che Yesu waasalile, “Che Musa wagalembile malajisyo go kwaligongo lya ungajiganyikwa wenu. 6 Nambo che Musa walembile, chitandile kupagwa kwa chilambo, Akunnungu wangumbile jwanume ni jwankongwe. 7 Kwa ligongo lya jwanume chachinleka atatiŵe ni achikulugwe, nombejo chalumbikane ni wankwakwe, 8 ni wawili wo chachiŵa chilulu chimo. Sambano ngakuŵa wawili sooni, nambo chilulu chimo. 9 Nipele, chalumbikene Akunnungu, mundu ngasachilekanganya.” 10 Paŵausile sooni mu nyumba, wakulijiganya wausisye Che Yesu nkati majiganyo go. 11 Nombewo waasalile, “Mundu jwalijose jwakunleka wankwakwe ni kulombela jwankongwe jwine, akuntendela chikululu wankwakwe. 12 Iyoyo, jwankongwe jwakunleka jwanume jwao ni kulombwa ni jwanume jwine, akuntendela chikululu jwanume jwao.” 13 Wandu wampepe wannyichisye Che Yesu wanache achanandi wasajichile makono gao, nambo wakulijiganya wao waakalipile wandu wo. 14 Che Yesu paŵaiweni yeleyo, yachimile ni waasalile, “Mwaleche wanache achanandi achanje kukwangu, kasimwalekasya, pakuŵa Umwenye wa Akunnungu uli wa wandu mpela welewa. 15 Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwangakuupochela Umwenye wa Akunnungu mpela wanache achanandi ngajinjila mwelemo ng’oo.” 16 Nipele, wajangete wanache ni kwasajichila makono ni kwapa upile. 17 Che Yesu paŵatandite sooni ulendo wao, mundu jumo wambutuchile ni kwatindiŵalila ni wausisye, “Jwakwiganya jwambone, ana ndende chichi pakuti mbochele umi wa moŵa gose pangali mbesi?” (aiōnios g166) 18 Che Yesu wajanjile, “Ana ligongo chi nkuumilanga jwambone? Ngapagwa mundu jwawili jwambone ikaŵe Akunnungu jika pe. 19 Ntakugamanyilila makanyo gagakuti, ‘Kasimulaga ni Kasintenda chikululu ni Kasinjijwa ni Kasinsala ya unami ni Kasimunnambuchisya njenu, ni Mwachimichisye atati wenu ni achikulu wenu.’” 20 Mundu jula wajanjile, “Jwakwiganya, makanyo gose go nagakumulichisye chitandilile ku uwanache wangu.” 21 Che Yesu walolechesye kwa kwanonyela, wansalile, “Chinsoŵile chindu chimo. Njaule nkasumisye yose inkwete, ni mbiya syo nkaape wakulaga, nombe mmwe chinkole chipanje kwani kwa Akunnungu. Nipele nnyiche munguye.” 22 Mundu jo paŵapilikene yeleyo, wapwele ntima ni wawawile achipukunyaga ntwete, pakuŵa wawili ni ipanje yejini ni nganasaka kwapa wane ipanje yao. 23 Nipele Che Yesu walolite kosekose, ni waasalile wakulijiganya wao, “Chiilimbe kwannoŵe kwa wandu

waiapanje kwalechelela Akunnungu waatawale!" 24 Wakulijiganya wagasimosile maloŵe gao, nambo Che Yesu waasalile sooni, "Achiwanangu, chilimbe kwannope kwa wandu kwalechelela Akunnungu waatawale! 25 Chiiwe yakulimba kuchitenda chinyama chachikuwilanjikwa ngamia, kupeleta pa chipowo cha sindano. Iyoyo peyo, ikuloleka kuti, chiiwe yakulimba kwannope kwa mundu jwachipanje kwalechela Akunnungu waatawale!" 26 Wakulijiganya wao wasimosile nnope, waliusisye, "Ana sambano nduni juchakombole kulupuswa?" 27 Che Yesu walolechesye ni kwasalila, "Kwa wandu ngaikukomboleka, nambo ngaŵa yeleyo kwa Akunnungu, pakuwa kwa Akunnungu yanayose ikukomboleka." 28 Che Petulo wansalile Che Yesu, "Nnole! Ni uweji tulesile indu yose ni kunkuya mmwe!" 29 Che Yesu watite, "Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwajilesile nyuumba jakwe pane achapwakwe pane achalumbugwe pane achikulugwe pane atatigwe pane achiwanagwe pane migunda, kwa ligongo lyangu une ni kwa ligongo lya Ngani Jambone, 30 mundu jo chapochele mbwee katema kakaka. Chapochele nyuumba syasijinji ni achalongo ni achalumbu ni achawelesi ni wanache ni migunda pamo ni masauko. Nambo mchilambo chachikwika, chapochele umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aion g165, aionios g166) 31 Nambo achajinji wakuliganichisya kuti ali achakulu sambano, chatuluswe ni wandu wakulitulusya sambano, chachiwa achakulu." 32 Che Yesu ni wakulijiganya wao waliji nkukwesya kwaula ku Yelusalemu nombe Che Yesu walongolele. Wakulijiganya wao wasimosile, ni wandu wawaliji nkwakuya wose wajogwepa. Che Yesu waajigele sooni wakulijiganya wao likumi ni wawili pachisyepela, ni kwasalila indu ichiyakopochele. 33 Waasalile, "Mpiilikane, tukukwesya kwaula ku Yelusalemu, ni kweleko Mwana jwa Mundu chajale kukutyosyekwa kwa achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo. Ni wanyawo chanlamulile chiwa ni kwataga mmakono ga wandu wangawa Wayahudi. 34 Nombe chaachintendela chanache ni chaachinsunila mata ni chaachimputa mbokola ni kumbulaga. Nambo pa lyuwa lyaatatu chasyuche." 35 Nipele che Yakobo ni che Yohana wanache wa che Sebedayo, wajawile ku Che Yesu ni watite, "Jwakwiganya, tukusaka ntupanganyichisye chindu chachitummende." 36 Che Yesu wausisye, "Ana nkusaka nampanganyichisye chichi?" 37 Ni wajanjile, "Pachintawale mu ukulu wenu, tukummenda tutame jumo kundyo ni jwine kunchiji kwenu." 38 Nambo Che Yesu waasalile, "Ngankuchimanyilila chinkuchiwenda! Uli chinkombole kuching'welela

chikombe cha masauko chingung'welela une pane kubatiswa mu ubatiso ungubatiswa une?" 39 Wajanjile, "Tukupakombola." Che Yesu waasalile, "Isyene chinng'welele chikombe chingung'welela une ni kubatiswa ubatiso ungubatiswa une. 40 Ni kwa awala wachatame kundyo pane kunchiji kwangu, ngaŵa masengo gangu. Nambo Akunnungu chachapa lipesa lyo wele waawaasagwile." 41 Wele wakulijiganya likumi pawapilikene chechila chiwawendile che Yakobo ni che Yohana, waatumbilile. 42 Nipele, Che Yesu waawilasile wakulijiganya wo ni waasalile, "Nkumanyilila kuti wandu wakuganichikwa ali ilongola wa wandu wangawa Wayahudi, akwalongosya wandu wao kwa machili. Ni wele ilongola wo akwete ulamusi waukulungwa pachanya wandu wao. 43 Nambo ikaaŵa yeleyo kwa wanyamwe, sooni jwalijose jwakusaka kuwa jwankulu pasikati jenu, aweje katumetume jwa wose. 44 Nombe jwalijose jwakusaka kuwa jwankulu kupunda wose aweje kapolo jwa wose. 45 Pakuwa Mwana jwa Mundu nganaika kukutumichilwa, nambo aiche kukutumichila ni kuutyosya umi wao kwa kwawombola wandu wajanji." 46 Nipele, waiche ku Yeliko. Che Yesu ni wakulijiganya wao pamo ni mpingo wekulungwa wa wandu pawaliji nkutyoka mu musu wo, mundu jumo juwaliji ngakulola, liina lyakwe che Batimayo mwanagwe che Timayo, watemi mungulugulu litala achiwendaga. 47 Pawapilikene kuti ali Che Yesu jwa ku Nasaleti waliji nkupita pelepo, watandite kunyanyisya achitiji, "Che Yesu, Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa!" 48 Wandu wajanji wankalipile kuti amyalale, nambo jwelejo wajendechele kunyanyisya achitiji, "Mwana ju che Daudi, mungolele chanasa!" 49 Che Yesu wajimi ni watite, "Mwawilanje." Nipele, wammilasile mundu jwangelola jula, wansalile, "Nkamulisye ntima! Njimuche, akummilanga." 50 Nombejo waponyisye kwakutalichila mwinjilo wakwe, wagulwiche, ni wajaulile Che Yesu. 51 Che Yesu wammusisye jwelejo, "Nkusaka nampanganyichisye ichichi?" Jwangelola jo wanjajile, "Jwakwiganya, ngusaka mbate kulola." 52 Che Yesu wansalile, "Njaule chikulupi chenu chinnamisye." Papopo mundu jo watandite kulola, nipele walongene nawo Che Yesu.

11 Pawaliji nkuwandichila ku Yelusalemu, waiche mmisinda ja ku Besefage ni ku Besania, chiwandi ni Chikwesya cha Mizeituni. Pelepo Che Yesu waatumile wakulijiganya wao wawili. 2 Ni waasalile, "Njaule pansinda wauli mmbujo mwenu, pachinkajinjileje po chinkansimane mwanambunda

jwanganakweleke ni mundu kose, ali ataŵikwe, nkangopole ni kunnyika nawo apano. 3 Ambusyaga mundu, 'Ligongo chi nkutenda yeleyo?' Mwasalile, 'Ambuje akunsaka, ni chaachimmusa mwachitema pe.'" 4 Nipele, ŵakulijiganya wo ŵajawile ni kunsimana mwanambunda ali ataŵikwe pachiŵandi ni nnango, muumbali mwa litala. Paŵangopolaga, 5 ŵandu ŵampepe ŵaŵajimi pelepo ŵausisye, "Uli, mbona nkungopola mwanambunda jo?" 6 Ŵakulijiganya ŵajanjile mpela iŵatite pakusalilwa ni Che Yesu, ni ŵandu wala ŵaaalesile ajaula najo. 7 Ŵampelechele Che Yesu mwanambunda jula. Ŵatandiche iwalo yao pangongo wa mwanambunda jula, ni Che Yesu ŵatemi pachanya pakwe. 8 Ŵandu ŵajinji ŵatandiche iwalo yao mwitala, ni ŵane ŵatemenye nyambi sya mwana sya itela mmigunda ni kutandika mwitala kwa kwachimbichisya. 9 Nipele ŵandu ŵaŵalongolele ni ŵane ŵaŵakuyaga panyuma ŵanyanyisye achitiji, "Alapikwe Akunnungu! Akunnungu ampe upile jwelejo jwakwika mu liina Iya Ambuje! 10 Akunnungu aupe upile umwenye waukwika wa atati ŵetu Mwenye che Daudi. Ajinichilwe Akumanani!" 11 Che Yesu wajinjile mmusi wa ku Yelusalemu, ni ŵapelengenye pa Nyuumba ja Akunnungu, ni ŵalolesyelolesye. Nambo pakuŵa jaliji ligulo, ŵajawile kunsinda wa ku Besania pamo ni ŵakulijiganya ŵao likumi ni ŵaŵili. 12 Malaŵi jakwe, paŵatyochelaga ku Besania, Che Yesu jakwete sala. 13 Nipele, ali kwakutalichila ŵachiweni chitela cha ntini chana masamba gamajinji. Ŵajawile kukuchilola, arole iŵaga chakombole kupata chisogosi chachili chose. Paŵaiche pachitela pala ŵachisimene masamba pe pangali chisogosi, ligongo nganikaŵa katema kakwe ka kusogola. 14 Pelepo Che Yesu ŵachisalile chitela chila, "Chitandile sambano ni kuendelechela, ngapagwa mundu juchalye sooni isogosi yenu!" Ni ŵakulijiganya ŵao ŵampilikene paŵaŵechete gelego. (aiōn g165) 15 Nipele paŵaiche ku Yelusalemu, Che Yesu ŵajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu. Ni ŵatandite kwatopolela paasa, ŵandu ŵaŵaliji nkusumisya ni kusuma indu mwelemo. Ŵapikwile mesa sya ŵakutindanya mbiya ni itengu ya ŵandu ŵaŵasumisyaga nguunda. 16 Iyoyo, ŵakanyisye mundu jwalijose akajigala chachili chose kutyochela pa Nyuumba ja Akunnungu. 17 Nipele, ŵajiganyisye, "Mmalembelo ga Akunnungu, Akunnungu akuti, 'Nyuumba jangu chijiŵilanjikwe nyuumba ja kupopelela kwa ŵandu wose ŵa pachilambo!' Nambo ŵanyamwe njitesile jiŵe mbugu ja kulisisila ŵa wiyi!" 18 Achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo paŵapilikene yelei, ŵatandite kusosa litala Iya

kwaluga Che Yesu. Nambo ŵanjogwepe, ligongo ŵandu ŵajinji ŵaliji nkusimonga wiganye wakwe. 19 Pakwaswele, Che Yesu ni ŵakulijiganya ŵao ŵakopweche musi wo. 20 Kundaŵi jakwe, paŵapitaga ŵachiweni chitela cha ntini chila chili chijumwile koo, kutandilila mmichiga mpaka ku nyambi. 21 Che Petulo ŵagakumbuchile agala gaŵaŵechete Che Yesu, ni ŵansalile, "Ŵakwiganya, nnole! Chitela cha ntini chimwalwesisye chila chijumwile!" 22 Che Yesu ŵaasalile, "Mwakulupilile Akunnungu. 23 Isyene ngunsalila, mundu achichisaligala chitumbi chi, 'Ntupuche nkaliponye mbahali,' pangakola lipamba mu ntima mwakwe ni akulupililaga kuti chaŵechete cho chichitendekwe, chichitendekwe kukwakwe. 24 Kwa ligongo Iyo ngunsalila, pankupopela ni kuŵenda chindu, nkulupilile kuti nkuchipochela, nombecho chichiŵe chenu. 25 Pankupopela, iŵaga kwana mundu jwanneŵele, mwalechelesye yangalumbana yantendele, kuti Atati ŵenu ŵa kwinani annechelesye sambu syenu. 26 Nambo iŵaga ngumwalechelesya ŵane sambu syao, Atati ŵenu ŵa kwinani nombe ngannechelesya sambu syenu." 27 Nipele ŵaiche sooni ku Yelusalemu. Che Yesu paŵaliji nkwendajenda pa Nyuumba ja Akunnungu, achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo ni achachekulu ŵajaulile, 28 ni ŵausisye, "Ana nkugatendekanya geleka kwa ulamusi wa acheni? Ŵaani ŵampele ulamusi wa kuitendekanya yeleyi?" 29 Che Yesu ŵajanjile, "None chinambusye liusyo limo. Iŵaga chimunyanje none chinansalile kwa ulamusi wa acheni nguitenda indu yi. 30 Musalile, ubatiso u che Yohana waumile kwinani, pane kwa ŵandu?" 31 Ŵanyawo ŵatandite kuusyana jwine ni jwine achitiji, "Twaŵilaga, 'Waumile kwinani,' chatuusyee, 'Kwachichi nganimwakulupilila che Yohana?' 32 Ni twatiji, 'Waumile kwa ŵandu,' chiiŵe uli?" Ŵaujogwepe mpingo wa ŵandu, pakuŵa ŵandu wose ŵakulupilile kuti che Yohana ŵaliji jwakulondola jwa Akunnungu. 33 Nipele, ŵanjanjile Che Yesu, "Ngatukumanyilila." Nombejo ŵaasalile, "None jwakwe ngangunsalila kwa ulamusi wa acheni nguitendekanya yeleyi."

12 Che Yesu ŵatandite kuŵecheta nawo kwa itagu achitiji, "Mundu jumo ŵalimile ngunda wa misabibu. Ŵausunguchisye lutenje ni ŵasolite pakuminyila sabibu, ni ŵataŵile chilindo cha penani. Nipele ŵaajasimise ŵandu ngunda wo, nombejo ŵajawile kuchilambo chine. 2 Katema ka magungulo, ŵantumile kapolo jwao ku ngunda wa misabibu kwa ŵakulima wala kukujigala chigawanyo cha magowolo gao. 3 Ŵakulima wala ŵankamwile

kapolo jo, wamputile ni kumminga makono pe. 4 Nipele nsyene ngunda jula, wantumile sooni kapolo jwine. Wakulima wala wammulesye mu ntwe kapolo jo ni kumpanganyichisya indu ya soni. 5 Iyoyo peyo, nsyene ngunda jo wantumile sooni kapolo jwine, jwelejo wagambile kumbulaga. Ni wane wajinji uwatumikwe, wane waputikwe ni wane waulajikwe.” 6 Che Yesu wajendelechele kuwecheta, “Mundu jula wasigalilwe ni mundu jumo, mwanagwe jwakunonyelwa. Mbesi jakwe wantumile jwelejo achitiji, ‘Champikanile pakuwa ali mwanangu.’ 7 “Nambo wakulima wala pawammweni wawechetesylene achitiji, ‘Aju ni juchapochele iwagosele, twende tummulaje kuti indu iwagosele tujigale uwe!’ 8 Nipele wankamwile ni kummulaga ni kumponyela paasa pa ngunda wa misabibu wo.” 9 Che Yesu wausisye, “Nipele, ana nsyene ngunda wo chaachitenda chichi? Chaiche ni kwaulaga wakulima wo ni kwapa wakulima wane ngunda wa misabibu wo. 10 Ana nganinsyome Mmalembelo ga Akunnungu? ‘Liganga liwalikanile wakuta wa sambano, lilyoyo litendekwe liganga lyekulungwa lya nsingi. 11 Ambuje ni wachitesile chindu chi, nombecho chikutusimosya!” 12 Achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ni achachekulu, waimanyi kuti chitagu cho chali nkwagamba wanyawo. Wasachile wakamule Che Yesu, nambo wajogwepe wandu, wannesile, ni wanyawo watyosile. 13 Kanyuma, Mafalisayo wampepe ni wandu wa mpingo u che Helode, watumikwe kuti akaatanjisy Che Yesu kwa malowe gao. 14 Waajaulile ni kwasalila, “Jwakwiganya, tukumanyilila kuti alakwe ni mundu junkuwecheta yaali isyene, pakuwa ngankogopa ukulu wa mundu namose nganinkola lusagu, nambo nkwiganya usyene wa litala lya Akunnungu. Ntusalile, ana ili yambone pane ngawa yambone kwausya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma? Tujaule tualipe pane tunajaule?” 15 Nambo Che Yesu wauamayilile ulamba wao, wausisye, “Kwachichi nkuuninga? Muunyichisye mbiya najilole.” 16 Wampelechele mbiya jo. Nombejo wausisye, “Ana ku meeso ku ni liina li, ya acheni?” Ni wanyawo wanjajile, “Ya Mwenye jwa ku Loma.” 17 Nipele Che Yesu waasalile, “Yaali ya Mwenye jwa ku Loma mwapeje Mwenye jwa ku Loma ni yaali ya Akunnungu mwapeje Akunnungu.” Wandu wala wansimosile nnope Che Yesu. 18 Nipele Masadukayo wakuti ngapagwa kusyuka wanjaulile Che Yesu ni kummusya, 19 “Jwakwiganya, che Musa watulembele kuti, ‘Mundu awililwagwa ni mpwakwe ni mundu jwawile jo annekaga wankwakwe pangali wanache, mpwakwe mundu jo akusachilwa annombe jwakuwililwa jo kuti

ammelechele mpwakwe wanache.’ 20 Tujileje, wapali achachanda nsano ni wawili, jwa kwitwo walombele nambo wawile pangaleka mwanache. 21 Ni jwawili wajinjile majumba, nombejo wawile pangaleka mwanache. Yakopochele iyoyo ni kwa mpwakwe jwaatatu. 22 Wose nsano ni wawili wo, wawile pangaleka wanache. Mbesi jakwe jwankongwe jo wawile nombejo. 23 Nipele, pa lyuwa lya kusyuka kwa wandu, jwankongwe jo chachiwa jwa waani? Pakuwa achalongo wose nsano ni wawili wala wannonbele jwelejo.” 24 Che Yesu waasalile, “Wanyamwe nsochele, ligongo ngankugamanyilila Mmalembelo ga Akunnungu namose machili ga Akunnungu. 25 Wandu wawile pachachisyuka, ngasalombela atamuno kulombwa, chachiwa mpela achikatumetume wa kwini. 26 Nambo ngani jankati kusyuka kwa wandu wawile, ana nganinsyome mmalembelo ga che Musa, ngani ja chisukutu chichakolelaga mooto? Akunnungu wansalile che Musa, ‘Une ndili Akunnungu wa che Iblahimu ni Akunnungu wa che Isaka ni Akunnungu wa che Yakobo.’ 27 Nipele, welewo ngana wa Akunnungu wa wandu wawile, nambo ali Akunnungu wa wandu wajumi. Wanyamwe nsochele nnope.” 28 Jumo jwa wakwiganya Malajisyo waiche pelepo ni wagapilikene makani gao. Pawaiweni kuti Che Yesu waanjile uchenene Masadukayo wala, wansejelele Che Yesu ni kumbusya, “Ana Lilajisyo chi lyalili lyekulu kupunda gose?” 29 Che Yesu wanjajile, “Lilajisyo lyalili lyekulu ni ali: ‘Mpiliikane, wanyamwe wandu wa ku Isiraeli! Ambuje Akunnungu wetu, jika pe ali Ambuje. 30 Mwanonyele Ambuje Akunnungu wenu kwa ntima wenu wose ni kwa umi wenu wose ni kwa lunda lwenu wose ni kwa machili genu gose.’ 31 Lilajisyo lyaawili lyalili lyekulu lili ali: ‘Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.’ Ngapagwa Lilajisyo liine lyalili lyekulu kupunda Malajisyo gawili ga.” 32 Nipele, jwakwiganya Malajisyo jula wansalile Che Yesu, “Jwakwiganya, njanjile yambone! Isyene Akunnungu ali wamo pe, ni ngapagwa jwine nambo welewo jika pe. 33 Ni mundu akusachilwa annonyele Akunnungu ni ntima wose ni lunda lwao lose ni machili gao gose ni kunonyela njakwe mpela yakuti pakulinonyela nsyene. Kutenda yeleyo ili yambone kupunda kwatyochesya Akunnungu mbopesi sya kocha ni sadaka sine syasikutyosyekwa kwa Akunnungu.” 34 Che Yesu pawaiweni kuti mundu jo ananjile kwa lunda wansalile, “Mmwejo nganimme kwakutalichila kwalechelela Akunnungu antawale.” Kutandilila katema ko ngapagwa mundu juwalinjile sooni kumbusya Che Yesu chachili chose. 35 Che Yesu pawaliji nkwajiganya wandu pa

Nyuumba ja Akunnungu, wausisye wāndu, “Kwachichi wākwiganya Malajisyo akusala kuti Kilisito, ali jumo pe mu uwelesi u che Daudi? 36 Mbumu jwa Akunnungu wānlongwesye che Daudi, nombejo watite, ‘Ambuje wānsalile Ambuje wāngu, Ntame kundyo kwangu, mpaka pachinaatamiche wāmmagongo wenu paasi pa sajo syenu.’ 37 “Che Daudi nsyene akummilanga Kilisito, ‘Ambuje,’ iwele uli sooni Kilisito awe jumo pe mu uwelesi u che Daudi?” Mpingo wa wāndu wāmpilikaniile kwa lukondwa. 38 Che Yesu pa wājiganyaga watite, “Nlilolechesye ni wākwiganya Malajisyo wākusaka kwendajenda ali awete minjilo jajileu, wākunonyelwa akomasikwe kwa kuchimbichikwa peuto pakusumichisya malonda. 39 Soonni akunonyelwa kutama mu itengu ya mmbujo, mmajumba ga kupopelela Wāyahudi ni kutama mmauto ga kuchimbichikwa, pa chindimba cha chakulya. 40 Kwa kwalambusya, akwasumula ipanje achakongwe wāwililwe ni achiwānkawo, ni kwa kulilosya kuti ali wāndu wāmbone, akupopela mapopelo gamaleu. Kwalyele ligongo lyo, chalamulikwe kwa chikali nnope kupunda wāndu wane.” 41 Che Yesu wātemi chiwāndi ni lisanduku lya kugosela sadaka pa Nyuumba ja Akunnungu, wāliji nkulolechesya wāndu pa wālinji nkutaga mbiya. Wāipanje wājini wātasile mbiya syasijinji. 42 Nipele wāiche jwankongwe jwakulaga jwawililwe ni wānkawo, jwelejo wātasile mbiya syasinandi siwili. 43 Pelepo Che Yesu wāawilasilile wākulijiganya wāo, wāasalile, ‘Isyene ngunsalila, jwankongwe jwakulaga jwawililwe ni wānkawo ju, atasile yejinji mu lisanduku lya kugosela sadaka, kwapunda wāndu wane wose. 44 Pakuwa wāndu wane wose atasile sadaka syao kutyochela mu yakupunda ya mu ipanje yao. Nambo jwankongwe ju nkulaga kwakwe, atasile yose yakwete.”

13 Che Yesu pa wāliji nkukopoka pa Nyuumba ja Akunnungu, jumo jwa wākulijiganya wāo watite, “Jwakwiganya, nlole maganga ga ni nyuumba si isitite pakusalala ni kusimosya!” 2 Che Yesu wānsalile, “Ana nkugawona majumba gamakulungwa ga? Ngalisigalila liganga pa liganga liine, liganga lyalililyose chilityochekwe.” 3 Che Yesu pa wātemi pa chitumbi chachigumbele itela ya Mizeituni chachikulolegana ni Nyuumba ja Akunnungu, che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana ni che Andulea wāusisye Che Yesu pa wāliji jika pe. 4 “Choonde ntusalile, gelego chigakopochele chakachi? Ana chimanyisyo chi chachilosye kuti ga wāndichile kukopochela gelego?” 5 Che Yesu wāasalile, “Nlilolechesye,

mundu akanlambusya. 6 Wāndu wājini chaaiche kwa liina lyangu, achitiji, ‘Une ndili Kilisito!’ Nombewo chiwālambusye wāndu wājini. 7 Ni wānyamwe pachinchipikana ya ngondo ni usone wa ngani ja ngondo, ngasinjogopa. Gelego gakusachilwa gatyochele, nambo mbesi jila jikana we kwika. 8 Wāndu wā chilambo chimo chaachimenyana ni wāndu wā chilambo chine, ni wāndu wā umwenye umo chaputane ni wāndu wā umwenye wine. Chichityochele chindendemesi cha chilambo ni sala jajikulungwa panepane. Yele yose chiiwe mpela ndande ja chilungusi cha kuligopola. 9 “Wānyamwe nlilolechesye, pakuwa wāndu chankamule ni kunjausya mmikungulu ni kumputanga mmajumba ga kupopelela Wāyahudi. Chaachinjausya paujo pa wākulamula ni mamwenye ligongo lyangu kuti nkombole kuuwālanjila umboni wa ngani syangu. 10 Nambo mbesi jikana we kwika, Ngani Jambone jikusachilwa jilalichilwe kaje kwa wāndu wose. 11 Nombewo pachachinkamula ni kunjausya pankungulu, nkaganisya kaje ichimmechete. Mmecheteje chachili chose chachimpegwe katema ko, pakuwa nga wa wānyamwe uchimmechete nambo Mbumu jwa Akunnungu. 12 Nlongo changalauche nlongo njakwe aulajikwe, nombe atati changalauche mwanagwe aulajikwe, nombe wānache chiwākanani ni kwaulaga achaweleli wāo. 13 Wāndu wose chaachinchima wānyamwe kwa ligongo lya liina lyangu. Nambo juchapiilile mpaka kumbesi jo chakulupuswe mu kulamulikwa mo wa gose pangali mbesi. 14 “Nambo pachinchione, ‘Chindu cha uchimwa chachikwikawanawo uwonasi,’ chijimi panga wa pakwe.” Jwakusyoma amanyiilile malumbo gakwe. “Wāndu wāali kuchilambo cha ku Yudea autuchile kumatumbi. 15 Mundu jwali paasa nyuumba jao, akalikawisya kwinjila nkati kukujigala chindu, nambo agambe kuuuka! 16 Ni mundu jwali kumigunda, akauja sooni kumusi kukujigala mwinjilo wakwe. 17 Ngwakolela chanasa achakongwe wachakole itumbo ni wachajonjesye pa mo wa go, pakuwa chalaje kwannope! 18 Mpopele kuti indu yo ikakopochela pa mo wa ga mbepo. 19 Pakuwa pa mo wa go wāndu chalaje ulaje wanganiutyochele chitandile kundanda, Akunnungu pa wāgumbile chilambo mpaka lelo, ni ngautyochela sooni. 20 Nambo ikaliji Ambuje ngakapungusye mo wa go, ngapagwa mundu jwakakulupwiche. Nambo kwa ligongo lya wāndu wāo wāwasagwile, apungwisye mo wa go. 21 “Nipele, pa mo wa go ansalilaga mundu, ‘Nnole, Kilisito ali apano,’ pane ‘Ali apala,’ ngasimwakulupilila. 22 Pakuwa chachikopochela wānya Kilisito wā unami ni wākulondola wā

unami. Chachitenda imanyisyo ni yakusimosya, yakombolekaga, walyungasye wandu wasagulikwe ni Akunnungu. 23 Nambo wanyamwe niliolechese. Une masile kunsalila chile gose gakanawe kukopochela. 24 "Nambo gamalaga mowa ga malagasyo go, lyuwa chilipilile ni lwesi ngalulanguchisya. 25 Ndondwa sisipatuche kutyochela kwini ni indu yose yaili ni machili kumaunde chiitanganyikwe. 26 Pelepo chachimona Mwana jwa Mundu, achiikaga mwiunde kwa machili gamakulungwa ni ukulu. 27 Chiwatume achikatumeme wao wa kwini kukwasonganya wandu wawasagulikwe ni Akunnungu kutyochela mbande syose ncheche sya chilambo. Kutyochela kwakulikose pa chilambo. 28 "Nlijiganye yeleyi kutyochela mu chitagu cha chitela cha ntini. Pankusiona nyambi syakwe sitepetele ni kusipuka masamba, nkumanyilila kuti katema ka ula kawandichile. 29 Iyoyo peyo, wanyamwe pachinchiiona yeleyo ichikopochelaga, mmanyilile kuti, Mwana jwa Mundu awandichile nnope kwika. 30 Isyene ngunsalila, uwelesi wu ngaumala gakanawe kukopochela gele gose. 31 Kwini ni chilambo chiimale, nambo malowe gangu chigakopochele isyene mpela indite pa kusala. 32 "Nambo, pachanya lyuwa lya mbesi namose saa jakwe, ngapagwa mundu jwakumanyilila, atamuno achikatumeme wa kwini ngakumanyilila, namose Mwana jwa Akunnungu ngakumanyilila. Ika wa Atati Akunnungu pe ni wakumanyilila. 33 Niliolechese ni kuliwika chile, pakuwa ngankumanyilila katema ko chikaiche chakachi. 34 Chiichiwa mpela mundu jwakwaula ulendo, kujileka nyumba jakwe ni kwalechela ulamusi achikapolo wao, jwalijose ni mpango gakwe, nipele wannajisye jwakulindilila pannango kuti aweje meeso pe. 35 Nipele nliwiche chile, pakuwa ngankumanyilila nsyene nyumba chauje katema chi. Pane chauje ligulo, pane pasikati chilo, pane kuninkucha ni pane kunda wi. 36 Nliwiche chile, aujaga chisisimuchile, ansimane ndi meeso pe. 37 Ingunsalila wanyamwe ni ingwasalila wose, nliwiche chile!"

14 Gasigalile mowa gawili likanawe lyuwa lya chindimba cha Pasaka ni chindimba cha mikate jangataga amila. Achakulu wambopesi ni wawiganya Malajisyo waliji nkusosa itajile pakwakamula Che Yesu, mwangamanyilila jwalijose ni kummulaga. 2 Watite, "Tukatenda yeleyo katema ka chindimba cha Pasaka, kuti wandu akatindiganya." 3 Che Yesu waliji ku Besania, kumusi ku che Simoni juwaliji jwamatana. Pawalyaga, waiche jwankongwe jumo juwaliji ni chuupa chachikolochekwe ni liganga lyalikuwilanjikwa

alabasta, chachili ni mauta ga kununjila nnope ga ntengo wekulungwa gagakuwilanjikwa nado. Wakasile chuupa cho, ni kwajitila mauta Che Yesu mu ntwe. 4 Wandu wampepe wawaliji pamo ni Che Yesu yachimile achitiji, "Kwachichi akugajonanga mauta ga ntengo ga? 5 Ngati akasumisye mauta ga ni kupata mbiya syasijini ni kwapa wandu wakulaga!" Nipele wankalipile kwannope jwankongwe jo. 6 Nambo Che Yesu waasalile, "Munneche! Nkunsauchisya ichichi? Jweleju ambanganyichisye chindu chambone. 7 Wandu wakulaga chawe ni wanyamwe mowa gose, iwaga nkusaka kwakamuchisya nkumbola. Nambo une nguwa ni wanyamwe mowa gose. 8 Jweleju atesile yakombwele. Alongolele kuchijitilila mauta chiilu changu, kuchiwika chile, gakanawe masiiko gangu. 9 Isyene ngunsalila, kwakulikose pachilambo pachijilalichikwe Ngani Jambone ni achi chatesile jwankongwe ju chichisalichikwe kwakwambuchila." 10 Nipele, che Yuda Isikaliote, jumo jwa achinduna kumi na mbili wala, wawajile kwa achakulu wambopesi kuti akombole kwagalauka Che Yesu. 11 Achakulu wambopesi wasangalele pakupikana ngani jo, ni wannanjile kuti chiwaape mbiya. Nipele che Yuda wasosile lipesa lyambone lya kungalauka Che Yesu. 12 Pa lyuwa lya kutanda lya chindimba cha mikate jangataga Amila, katema pawasikitaga mwanangondolo jwa Pasaka, wakulijiganya wao wausisye, "Ana kwapi nkusaka tukachikolochese chakulya cha Pasaka?" 13 Nipele Che Yesu waatumile wawili mwa wakulijiganya wao ni waasalile, "Njaule mu musu, ni mwelemo chinkasimane ni jwanume ali atwiche lulo lwa meesi. Nkankuye 14 mpaka nyumba jchakajinjile, nkansalile nsyene nyumba jo, 'Jwakwiganya akummusya, chili kwapi chuumba muchingalile chakulya cha Pasaka pamo ni wakulijiganya wangu?' 15 Nombejo chakannosye chuumba chachikulungwa cha penani chachili chile ni kupambwa. Nkatukulumichisye mwelemo." 16 Wakulijiganya wala watyosile, ni kwaula mmusi, waisimene yose ili mpela iwatite pakusalilwa ni Che Yesu. Nombewo wakulumisye chakulya cha Pasaka. 17 Kuli kuswele, Che Yesu waiche pamo ni wakulijiganya wao kumi na mbili. 18 Pawaliji aninkulya, Che Yesu watite, "Isyene ngunsalila, jumo mwa wanyamwe jwakulya pamo ni une, chang'alauche." 19 Pelepo wakulijiganya wao watandite kusupuka, ni watandite kummusya jumojumo, "Ana ndili une?" 20 Che Yesu waasalile, "Jumo mwa wanyamwe kumi na mbili, jwakupamba nkate wakwe mu mbale pamo ni une. 21 Pakuwa Mwana jwa Mundu chawe mpela iilembekwe Mmalembelo Gamaswela nkati welewo.

Nambo chalaje mundu jwakungalauka Mwana jwa Mundu! Ikaliji mmbaya mundu jo ngakapagwe!" 22 Paŵalyaga, Che Yesu ŵajigele nkate, ŵatogolele Akunnungu, ŵaugaŵenye ni kwapa ŵakulijiganya ŵao, achitiji, "Mpochele, nlyanje, chelechi ni chiilu changu." 23 Sooni ŵajigele chikombe cha divai, ŵatogolele Akunnungu, ni kwapa, ni wose ŵang'welele divai mu chikombe cho. 24 Che Yesu ŵaasalile, "Jejeji ni miasi jangu ja lilangano lya Akunnungu, jajikwitika kwa ligongo lya kwalechelesya ŵandu ŵajinji. 25 Isyene ngunsalila, ngung'wa sooni divai mpaka lyaŵa paching'we divai jasambano mu Umwenye wa Akunnungu." 26 Paŵamasile kwimba lujimbo lwa kwatogolele Akunnungu, ŵatyosile kwaula ku Chikwesya chachigumbele itela ya Mizeituni. 27 Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao, "Ŵanyamwe wose chimmutuche ni kuuneka, pakuŵa Mmalembelo Gamaswela Akunnungu akuti, 'Chinambulaje jwakuchinga, ni ngondolo sisipwilingane.' 28 Nambo pachinjisyuka, chinjinnogolele kwaula ku Galilaya." 29 Che Petulo ŵansalile, "Atamuno annekaga wose, une nganguneka ng'oo!" 30 Che Yesu ŵansalile che Petulo, "Isyene ngunsalila, chilo cha lelo chino, tambala jikanawe kutongola kawili, chimungane katatu kuti ngankuumanyilila." 31 Nambo che Petulo ŵapundile kulimbila kuti, "Atamuno iŵaga ngusachilwa kuwa pamo nomwe nganguneka ng'oo!" Ni ŵakulijiganya ŵane ŵala ŵawechele iyoyo peyo. 32 Ŵaichenje pa ngunda wa mwana waukuŵilanjikwa Getesemane, Che Yesu ŵaasalile ŵakulijiganya ŵao, "Ntamanje apano katema pangwaula kukwapopela Akunnungu." 33 Nipele ŵajigele che Petulo ni che Yakobo ni che Yohana, ŵatandite kusupuka kwannope ni kupotekwa mu ntima. 34 Ni ŵaasalile, "Ngupotekwa kwannope mu ntima ni chipwetesi chachikukombola kumulaga. Ntamanje apano ni kuŵa meeso pe." 35 Nipele ŵajawile mmbujo kanandi, ni ŵagwile manguuku, ŵapopelele kuti, yakombolekaga anajinjile mu katema ka malagasyo ko. 36 Ni ŵatite, "Atati wangu, yose ikukomboleka kukwenu. Mundyochesye chikombe cha malagasyo chi. Ngaŵa mpela ingusaka une, nambo mpela inkusaka mmwe." 37 Nipele, ŵausile kwa ŵakulijiganya ŵatatu ŵala, ni ŵaasimene agonile. Ŵammusisye che Petulo, "Che Simoni, uli ngonile? Nganinkombola kutama meeso pe namose saa jimo?" 38 Nipele ŵaasalile, "Ntamanje meeso pe ni kupopela kuti nkajinjila nkulinjikwa. Pakuŵa ntima ukusaka kupanganya yambone, nambo chiilu chilepetele." 39 Ŵajawile sooni kukupopela achiujilaga malowe gagogo pego. 40 Paŵausile sooni, ŵasimene

ŵakulijiganya ŵala ali agonile, ligongo ŵatopelwe ni lugono. Nombewo nganachimanyilila chakwajanga Che Yesu. 41 Kaatatu paŵaichilile ŵaasalile, "Ana ndi chigonele ni kupumulila? Sambano njimuche! Nnole, saa jiiche Mwana jwa Mundu akutajikwa mmakono ga ŵandu ŵaali ni sambu. 42 Njimuchanje, twende. Nnole mundu jwakung'alauka aŵandichile." 43 Che Yesu paŵaliji nkuŵecheta, che Yuda, jumo jwa achinduna kumi na mbili, ŵaiche. Ŵaiche ni mpingo wa ŵandu ŵaŵatumikwe ni achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo ni achachekulu, ali ajigele mapanga ni imbonga. 44 Che Yuda jwakugalauka jula ŵapele ŵanyawo chimanyisyo chi, "Ajula juchingankomasye kwa kwanonyela ni jujojo junkunsaka. Munkamule ni kunlindilila." 45 Che Yuda paŵaiche pe, papopo ŵajaulile Che Yesu ni kwasalila, "Jwakwiganya! Nipele ŵankomasisye kwa unonyelo. 46 Nipele ŵandu ŵala ŵankamwile Che Yesu ni kuntaŵa. 47 Nambo jumo jwa ŵewala uŵajimi pelepo pamo ni Che Yesu, ŵasolomwele lipanga lyakwe ni kumputila kapolo jwa Jwambopesi Jwankulu, ni ŵankapile liwiwi. 48 Che Yesu ŵaasalile, "Ana nnyiche ni mapanga ni imbonga kukungamula mpela ila une ndili jwachiswamba? 49 Moŵa gose naliji pamo ni ŵanyamwe njijiganyaga pa Nyuumba ja Akunnungu, nganimungamula. Nambo sambano ngaleche Malembelo ga Akunnungu gamalile." 50 Pelepo ŵakulijiganya ŵao wose ŵannesile ni kulukunula. 51 Jwपाली jwanchanda jumo juŵaliji nkwakuya Che Yesu ali aliŵagele shuka pe. Ni ŵanyawo ŵasachile kunkamula, 52 nambo jwanchanda jula ŵapelete, ŵalesile shuka jila ni kutila matakope. 53 Nipele, ŵampeleche Che Yesu ku nyuumba ja Jwambopesi Jwankulu, kuŵasongangene achakulu ŵambopesi wose ni achachekulu ni ŵakwiganya Malajisyo. 54 Che Petulo ŵankuiye Che Yesu kwakutalichila, ŵajinjile mu lutenje lwa nyuumba ja Jwambopesi Jwankulu. Pelepo ŵatemi pamo ni ŵakulindilila achijotelaga mooto. 55 Nipele, achakulu ŵambopesi ni ŵandu ŵane wose pa Nkungulu pala ŵasosile umboni wa kummechetela Che Yesu kuti ŵaulaje, nambo wasoŵile. 56 Ŵandu ŵajinji ŵawechelele Che Yesu umboni wa unami, nambo umboni wao nganujilana. 57 Nipele ŵane wajimi ni kuŵecheta umboni wa unami, achitiji, 58 "Twampilikene ali nkuŵecheta, 'Une chinajigumule Nyuumba ja Akunnungu ji, jajitawikwe ni ŵandu ni kutaŵa kwa moŵa gatatu jine jangataŵikwa ni ŵandu.'" 59 Namose yeleyo, umboni wao nganujilana. 60 Nipele Jwambopesi Jwankulu ŵajimi paujo pa ŵandu ni kwausya Che Yesu, "Uli, ngankwanga chachili chose kwa wele umboni ŵakumbechetela

wo?” 61 Nambo Che Yesu wālijii jii, nganaŵecheta chachili chose. Jwambopesi Jwankulu wāmmusisye sooni, “Ana mmweji ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu Wākulu?” 62 Che Yesu wājanjile, “Elo, ndili une. Sooni, chinchimmona Mwana jwa Mundu ali atemi kundyo kwa Akunnungu wā machili, ali nkwiika mmaunde ga kwini.” 63 Jwambopesi Jwankulu paŵapiliikene yeleyo wāpapwile mwinjilo wakwe achitiji, “Ngatukusaka sooni umboni wine nkati mundu ju!” 64 Mumpiliikene yatite pakwatukana Akunnungu! Wānyamwe nkuti uli?” Wose wānlamwile aulajikwe. 65 Wāndu wāne wātandite kunsunila mata Che Yesu, ni wānsiŵilile mmeeso ni wāmputile ni kunsalila, “Nlondole, nduni jwamputile!” Iyoyo peyo wākulindilila wānjigele ni kumputa majanda. 66 Che Petulo paŵaliji chiŵela mu lutenje, wāiche mwali jumo mwa achikatemetume wā Jwambopesi Jwankulu. 67 Paŵammweni che Petulo achijotelaga mooto, wānkolondolele ni kunsalila, “Nombe mmweji iyoyo mwali jumo ni Che Yesu jwa ku Nasaleti.” 68 Nambo che Petulo wākanile achitiji, “Ngangwamanya namose nganguchimanyilila chinkuŵecheta cho.” Nipele wākopweche paasa, papopo tambala jatongwele. 69 Mwali jula wāmmweni sooni che Petulo, wātandite kwasalila wāndu uŵajimi pelepo, “Mundu ju ali jumo jwao.” 70 Nambo che Petulo wākanile sooni. Pangakawā, wāndu uŵajimi pelepo wāasalile che Petulo, “Isyene mmwe ndi jumo jwao, pakuŵa mmweji nombe ndi mundu jwa ku Galilaya.” 71 Nambo che Petulo wātandite kusala, “Nweseche iwāga ngusala unami, ngulumbilila kuti, isyene ngangummanyilila mundu ju junkungamba.” 72 Papopo pepo tambala jatongwele kaaŵili. Che Petulo wālikumbuchile liloŵe li Che Yesu liŵaasalile, “Tambala jikanawe kutongola kaŵili, chimungane katatu.” Nipele wāligwisisye paasi ni kulila.

15 Kundaŵi pe, achakulu wāmbopesi ni achachekulu ni wākwiganya Malajisyo, pamo ni Nkungulu wose, wātemi, wājilene kunjausya Che Yesu ku che Pilato. Nipele wāntawile, ni kunjausya ku che Pilato. 2 Che Pilato wāmmusisye Che Yesu, “Ana mmweji ndi mwenye jwa Wāyahudi?” Che Yesu wājanjile, “Elo, mpela mmweji intite pakuŵecheta.” 3 Achakulu wāmbopesi wāŵechetele Che Yesu malowē gamajinjii. 4 Che Pilato wāmmusisye sooni Che Yesu, “Ana ngakwanga chachili chose? Mpilikane malowē gose gakummechetela ga.” 5 Nambo Che Yesu nganajanga liloŵe, mpaka che Pilato wāsimosile. 6 Pa katema ka chindimba cha Pasaka, che Pilato wāsyowelele kwagopolela jwataŵikwe juŵansachile

wāndu. 7 Kwaliji ni jwataŵikwe jumo, liina lyakwe che Balaba, juŵaliji ataŵikwe pamo ni wāndu wāne wāwātandisye utindiganyo ni kwaulaga wāndu wāne. 8 Mpingo wa wāndu waichilile che Pilato, wātandite kwaŵenda wāpanganyichisye mpela iwātendaga. 9 Che Pilato wāusisye, “Ana nkusaka nangopolele Mwenye jwa Wāyahudi?” 10 Che Pilato wātite yeleyo pakuŵa waimanyilile kuti, achakulu wāmbopesi wānyichisye Che Yesu kukwao ligongo lya kwakolela wiu. 11 Nambo achakulu wāmbopesi wāla, wāchisisye wāndu wāwēnde che Pilato wāgopolele che Balaba pamalo pa Che Yesu. 12 Che Pilato wāusisye wāndu sooni, “Sambano, nkusaka naapanganyichisye ichichi aju mundu junkuti Mwenye jwa Wāyahudi?” 13 Wānyanyisye sooni achitiji, “Mwaŵambe pa nsalaba!” 14 Nambo che Pilato wāusisye, “Atesile chakusakala chanti uli?” Nambo wānyawo wāpundile kunyanyisya achitiji, “Mwaŵambe pa nsalaba!” 15 Che Pilato wāsachile kwanonyesya wāndu, wāgopolele che Balaba. Nipele wālamwile Che Yesu aputikwe mbokola ni kwapa wāŵambe pa nsalaba. 16 Wāngondo wānjawisye Che Yesu pa nsana wa likome li che Pilato, jwankulu jwa chilambo. Wāusimanisye mpingo wose wa wāngondo. 17 Wāmbwasisye mwinjilo wa sambalau nti mwenye, wākolosisye chindu mpela singwa ja miiŵa, wāmbwasisye mu ntwe. 18 Nipele wātandite kunkomasya achitiji, “Kutusimana, Mwenye jwa Wāyahudi!” 19 Wāmputile pa ntwe ni lubokola lwa nnasi, wānsunile mata, wātindiŵalile ni kwakotamila. 20 Paŵamasile kwachembulusya, wāmmusile mwinjilo wa sambalau ni kwawasya iwalo yao. Nipele wāntyosiyisye paasa ni kwaŵamba pa nsalaba. 21 Paŵaliji mwitala, wāsimene ni mundu liina lyao che Simoni, jwa ku Kulene jwaŵaliji atati wā che Alekisanda ni che Lufo. Jweleju wātyochelaga kunsinda kwinjila mmusi. Wāngondo wānkanganichisye atwichelele nsalaba uŵajigele Che Yesu ula. 22 Nipele wānjigele Che Yesu mpaka peuto papaŵilanjikwe Goligota, malumbo gakwe, “Peuto papakuloleka nti, Chikalakasa cha Ntwe.” 23 Pelepo, wāmpete divai jewanganye ni ntele waukuŵilanjikwa manemane, nambo Che Yesu wākanile kung’wa. 24 Wāmmambile pa nsalaba ni wāgaŵene iwalo yakwe kwa kuitendela gudugudu, pakuti alole wāani chapate chiwalo chi. 25 Jaliji saa tatu kundaŵi paŵammambile pa nsalaba. 26 Ni pachanya nsalaba, wāŵisile chindu chachilembekwe magambo ga, “MWENYE JWA WĀYAHUDI.” 27 Papopopepo wāwāmbikwe pa misalaba wāchiswamba wāŵili, jwine kundyo ku Che Yesu ni jwine kunchiji. 28 Yeleyi yamalichisye Malembelo ga Akunnungu gagakuti,

“Jwaŵichikwe pamo ni ŵandu ŵangalumbana.” 29 Ŵandu ŵaŵapitaga pelepo ŵapukunyaga mitwe jao ni kwatukana Che Yesu, alinkuti, “Ama! Mmwe ngati mwatiji chinchigumula Nyuumba ja Akunungu, ni kujitaŵa kwa moŵa gatatu! 30 Sambano, ntuluhe pa nsalaba, ndikulupusye mwasyene!” 31 Iyoyo peyo achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo wala ŵanchembulwisye achisalilana, “Ŵakulupwisye ŵandu ŵane, nambo ngakukombola kulikulupusya nsyene! 32 Nneche twalole Kilisito, Mwenye jwa Isilaeli! Atuluhe etu pa nsalaba po kuti tulole ni kwakulupilila.” Iyoyo peyo ŵandu uŵaŵambikwe pa misalaba chiŵandi ni Che Yesu, ni ŵanyawo nombe ŵaliji nkutukana. 33 Palyaiche lyuŵa pantwe, chilambo chose chaunchikwe ni chipi mpaka saa tisa ja muusi. 34 Saa tisa ja muusi Che Yesu ŵanyanyisye achitiji, “Eloi, Eloi, lama sabakitani?” Malumbo gakwe, “Akunungu ŵangu, Akunungu ŵangu, kwachichi munesile?” 35 Aŵala ŵandu ŵane ŵaŵajimi pepala ŵala, paŵapilikene maloŵe go ŵatite, “Mpilikanile! Akwaŵilanga che Elia!” 36 Jumo jwao ŵautwiche kukunyoya chindu mpela lidodoki mu divai jakuŵipa, ŵakoleche pa nnasi, ŵambichile Che Yesu pakang’wa, achitiji, “Nneche tulole iŵaga che Elia chaiche kukuntulusya pa nsalaba!” 37 Nipele Che Yesu ŵanyanyisye ni ŵajasiche. 38 Katema kakoko, nguo ja lusasa ja mu Nyuumba ja Akunungu japapwiche pambindikati, kutyochela penani mpaka paasi. 39 Jwankulu jwa ŵangondo juŵajimi mmbujo mwa nsalaba, paŵaweni Che Yesu ajasiche kwanti yeleyo, ŵatite, “Isyene mundu ju ŵaliji Mwana jwa Akunungu!” 40 Achakongwe ŵampepe ŵaliji nkulolechesya kwakutalichila. Mwa ŵanyawo, ŵapali che Maliamu jwa musi wa ku Magidala ni che Salome ni che Maliamu achikulu ŵao che Yakobo jwannandi ni che Yusufu. 41 Achakongwe ŵa ni aŵala ŵaŵaliji nkwakuya Che Yesu paŵaliji ku Galilaya ni kwatumichila. Iyoyo peyo ŵapali achakongwe ŵane pepala, ŵaŵaiche ku Yelusalemu pamo nawo. 42 Lyaiche ligulo lya lyuŵa lya kuliŵika chile, likanaŵe Lyuŵa lya Kupumuilila. 43 Che Yusufu jwa musi wa ku Alimataya, juŵaliji jumo jwa achakulu ŵa Nkungulu ni jwakuchimbichikwa nnope ŵaiche. Jwelejo ŵaliji nkulolela kwika kwa Umwenye wa Akunungu. Nipele che Yusufu ŵanjaulile che Pilato pangajogopa ni kwaŵenda ŵaape chiilu chi Che Yesu. 44 Che Pilato ŵasimosile kupilikana kuti Che Yesu ajasiche. Nipele, ŵammilasile jwankulu jwa ŵangondo, ŵambusisye iŵaga Che Yesu ŵajasiche. 45 Nipele, che Pilato paŵaimanyi kutyochela kwa jwankulu jwa ŵangondo jula, ŵannechele che Yusufu

ajigale chiilu chi Che Yesu. 46 Che Yusufu ŵasumile saanda, ni ŵachitulwisye paasi chiilu chi Che Yesu ni kuchiŵilijila saanda jila. Ŵachiŵisile mwilembe lilyasepeke pa lwala. Nipele ŵalipitikulile liganga lilyalikulungwa pannango. 47 Che Maliamu jwa musi wa ku Magidala pamo ni che Maliamu achikulugwe che Yusufu ŵapaweni pelepo paŵachiŵisile chiilu chi Che Yesu.

16 Palyapite Lyuŵa lya Kupumuilila, che Maliamu jwa musi wa ku Magidala ni che Salome ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo ŵagasumile mauta gakanunjila. Ŵajawile kukuchipakasya chiilu chi Che Yesu. 2 Kundaŵi pe, lyuŵa lyaandanda lya chijuma, lyuŵa lininkukopoka ŵaiche kumalembe. 3 Nombewo paŵaliji mwitala ŵausyanaga, “Ana ŵaani juchakatugalambulile liganga pannango wa lilembe?” 4 Nambo paŵalolechesye, ŵaliweni liganga lyekulungwa nnope lila lili lyegalambulile pambali. 5 Pele ŵajinjile mwilembe, ŵammweni jwanchanda jwawete chiwalo cheswela ali atemi kundyo ni ŵasimosile nnope. 6 Nambo jwanchanda jula ŵaasalile, “Kasinsimonga, nguimanyilila kuti nkunsosa Che Yesu jwa ku Nasaleti juŵammambile pa nsalaba. Nganapagwa pelepa, asyuchile. Nnole peuto paŵangoneche. 7 Nambo ŵanyamwe njale nkasalile che Petulo ni ŵakulijiganya ŵane kuti, ‘Che Yesu alongolele kwaula ku Galilaya. Kweleko chinkaawone mpela iŵatite pakunsalila.’” 8 Nipele, ŵatyosile kumalembe ali nkuutuka ni ali nkutetemela kwa lipamba ni kusimonga. Nganasala chindu chachili chose kwa mundu, pakuŵa ŵaliji nkogopanga kwannope. 9 (note: **The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.**) Che Yesu paŵasyuchile, kundaŵi pe, lyuŵa lyaandanda lya chijuma ŵankopochele kaje che Maliamu jwa musi wa ku Magidala, ajula jwaŵankopwesye masoka nsano ni gaŵili. 10 Che Maliamu jwa musi wa ku Magidala, ŵajawile ni kwasalila aŵala ŵakulijiganya ŵa Che Yesu, katema ko ŵanyawo ŵaliji nkulila ni kulila kwa malumbo. 11 Nambo paŵapilikene kuti Che Yesu asyuchile ni kuti che Maliamu jwa musi wa Kumagidala amweni, nganiŵakulupilila. 12 Kanyuma kakwe Che Yesu ŵakopochele ŵakulijiganya ŵao ŵaŵili ŵaŵaliji nkwaula mmisinda. Ni ŵakulijiganya wo, kundanda nganiŵaamanyilila. 13 Nombewo ŵausile kukwasalila ŵakulijiganya achinjao, ni ŵanyawo nombe, nganiŵakulupilila iyoyo. 14 Mbesi jakwe Che Yesu ŵaakopochele ŵakulijiganya ŵao likumi ni jumo paŵaliji nkulya. Nipele, ŵaakalipile kwa ungakulupilila ni kukakatima kwa mitima jao, pakuŵa nganiŵakulupilila aŵala ŵaŵaweni ŵelewo

pakumala kusyuka. 15 Ni w̄aasalile, “Njaulanje pachilambo pose nkalichile Ngani Jambone kwa w̄andu wose. 16 Mundu jwalijose juchakulupilile ni kubatiswa, Akunnungu chankulupusye. Nambo mundu jwangakukulupilila, Akunnungu chanlamule. 17 Ni wose w̄achakulupilile chaitendekanye imanyisyo yanti, chagakoposye masoka kwa liina lyangu ni kuw̄echeta chiw̄echeto chasambano. 18 Akamulangaga majoka pane kung'wa chindu chachilichose chakuulaga, ngachaulaga. Chaachasajichila makono w̄akulwala, ni Akunnungu chiw̄aalame.” 19 Nipele, Ambuje Che Yesu pa w̄amasile kuw̄echeta nawo, w̄ajigalikwe kwaula kwinani, ni w̄atemi kunkono wa kundyo wa Akunnungu. 20 Nombe w̄akulijiganya w̄ala, w̄ajawile kukulalichila Ngani Jambone palipose. Ambuje w̄apanganye masengo pamo nawo ni kutendekanya imanyisyo yejinji, kulosya kuti utenga waukwagamba w̄elewo, uli isyene.

Luka

1 Ambuje che Teofilo: Wāndu wājini watesile iwakombwele kulemba kwa ukotopasyo asila ngani syasikopochele pa uweji. **2** Walembile mpela yatite pakusalilwa ni wāndu wawasiweni ngani syo kwa meeso gao chitandile kundanda ni kuwa achikatumetume wa Liloŵe Iya Akunnungu. **3** Kwapele ambuje che Teofilo, panamasile kuososasosa usyene wose chambone kwa moŵa gamajinji, naiweni yambone kuti nannembele kwa uchenene mpela iyatite paakopochela, **4** kuti nomwe nkombole kumanyilila usyene wa yeila yanjiganyikwe. **5** Katema che Helode paŵaliji mwenye jwa ku Yudea, pali ni jwambopesi jwa Akunnungu jumo liina Iyao che Sakalia jwa mpingo wa wambopesi waukwimililwa ni che Abiya. Wankwawo wawilangagwa che Elisabeti, nombewo ŵaliji wa lukosyo Iwa jwambopesi che Haluni. **6** Wose wawili ŵaliji wambone paujo pa Akunnungu, achitamaga nkukamulisa makanyo ni malajisyo ga Ambuje pangali sambi. **7** Nganaakola wanache pakuwa che Elisabeti ŵaliji ngakuweleka, nombe wose wawili ŵaliji achekulwipe nnope. **8** Lyuwa limo che Sakalia pajaliji samu jao jakupanganya masengo ga chimbopesi pa Nyuumba ja Akunnungu, **9** Mpela iyatite pakusyoŵeleka che Sakalia wasagulikwe ni Akunnungu kwagudugudu, kuti ajinjile pa Nyuumba ja Ambuje atutumye ubani. **10** Wāndu wose wawasongangene ŵaliji paasa aninkupopela katema kakututumya ubani. **11** Katumetume jwa kwini jwa Ambuje jwankopochele che Sakalia ni kwima kundyo kwa chilisa cha kututumichisya ubani. **12** Che Sakalia paŵammweni katumetume jwa kwini wasupwiche ni kukamulwa ni lipamba. **13** Nambo katumetume jwa kwini wansalile, “Che Sakalia nkajogopa pakuwa Akunnungu akupikene kupopela kwenu ni wankwenu che Elisabeti chammeleche mwanache jwannume, nomwe chimwawilanje a Yohana. **14** Chinsangalale nnope ni wāndu wājini chachine ligongo Iya kupagwa kwakwe. **15** Chachiwa jwankulu paujo pa Ambuje. Ngaang'wa divai ng'o, chalongoswe ni Mbumu jwa Akunnungu kutyochela nnutumbo mwa achikulugwe. **16** Che Yohana chiwāsuse wāndu wājini wa ku Isilaeli kwa Ambuje Akunnungu wao. **17** Wēlewo chiwālongolele Ambuje akuno achilongoswaga ni machili ni mbumu mpela ji che Elia, kuti wālumbanye aчатати ni achiwana wao, chiwātende wāngakwajitichisya Akunnungu aŵanje ni nganisyo syambone ni kwaŵika chile wāndu kwa Ambuje.” **18** Che Sakalia wammusisye katumetume jwa kwini

jo kuti, “Chichi chachichi manyisye yeleyo? Pakuwa uneji ni wankwangu tuchekulwipe.” **19** Katumetume jwa kwini jo wāajanjile che Sakalia, “Une ni Gabuliel, katumetume jwa Akunnungu, ndumikwe kuwecheta nomwe ni kunsalila ngani jambone ji. **20** Mpikane, chimme jwangaŵelecheta, ngankombola kuwecheta mpaka Iyuwa pachigakopochele gelego, pakuwa nganingakulupilila maloŵe gangu, nombego chigatimile kwa katema kakwe.” **21** Kele katema ko wāndu wose ŵaliji aninkwalindilila che Sakalia akuno achisimongaga kukaŵa kwao mu Nyuumba ja Akunnungu. **22** Che Sakalia paŵakopweche paasa nganakombola kuwecheta nawo. Nipele wāndu waimanyilile kuti aiweni yakwiwona mu Nyuumba ja Akunnungu. Wajendelechele kuwecheta nawo kwa makono pakuwa ŵaliji ngakuwecheta. **23** Paŵamalisisye moŵa gao ga kupanganya masengo ga umbopesi, che Sakalia ŵausile kumusi. **24** Kanyuma kanandi che Elisabeti wankwawo che Sakalia ŵaliji pachilila. Nganatyoka mu nyuumba katema ka miesi nsano. **25** Achiwēchetaga kuti, “Yeleyi ni yambanganyichisye Ambuje, angamwisye ni kundyo syesya soni syangu paujo pa wāndu.” **26** Pa mwesi wa sita wa chitumbo cha che Elisabeti, Akunnungu wāntumile Gabuliel, katumetume jwa kwini ajaule musi wa ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya. **27** Ajaule kwa mwalimwalipe liina Iyao che Maliamu juwatomelwe ni jwannume, liina Iyao che Yusufu, jwa lukosyo Iwa che Daudi. **28** Katumetume jwa kwini wanjaulile ni kwasalila, “Ngunkomasya, mmwejo jundi ni upile! Ambuje ali pamo nomwe!” **29** Che Maliamu paŵagapilikene gele maloŵe go wasupwiche nnope ni kuganisya kuti chikomasyo chi malumbo gakwe chichi? **30** Katumetume jwa kwini wansalile, “Che Maliamu, nkajogopa pakuwa Akunnungu anonyelwe nomwe. **31** Mpikane, chimme wa pachilila, chimumeleche mwanache jwannume, nomwe chimummilanje Che Yesu. **32** Jwelejo chaŵe jwankulu ni chawilanjikwe Mwana jwa Akumanani. Ambuje Akunnungu chiŵape umwenye wa che Daudi, Ambuje wao. **33** Pelepo chachilulungosya lukosyo Iwa che Yakobo moŵa gose pangali mbesi, ni umwenye wakwe ngauika kumbesi.” (aion g165) **34** Che Maliamu wānanjile Katumetume jwa kwini, “Ana chiikomboleche chinauli pakuwa une ngangumanyilila jwannume?” **35** Katumetume jwa kwini wānanjile che Maliamu, “Mbumu jwa Akunnungu chantuluchile ni machili ga Akumanani chigammunichile mpela mmwilili, kwaligongo Iyo, mwanache juchapagwe chawilanjikwe Jwanswela ni Mwana jwa Akunnungu. **36** Atamuno

che Elisabeti, alongo ajenu nombe wana chiilu cha mwana jwannume atamuno achekulwiye, awu mwesi wao wa sita kwa jwelejo juwamanyiche ni wandu kuti ngakuweleka. 37 Pakuwa ngapagwa chindu changachikukomboleka kwa Akunnungu.” 38 Che Maliamu watite, “Une ndili apano kapolo jwa Ambuje, ipanganyiche kwa une mpela intite pakusala.” Nipele katumetume jwa kwini jula wajawile. 39 Pangaka wa, che Maliamu walinganyisye ulendo ni wajawile kwa kwanguya mu musi umo wauli mu ikwesya ya ku Yuda. 40 Kweleko, che Maliamu wajinjile mu nyumba ji che Sakalia ni kwakomasya che Elisabeti. 41 Che Elisabeti pawapikene chikomasyo chi che Maliamu, papopo mwanache juwaliji nnutumbo mu che Elisabeti jwatungunyiche kwa kusangalala. Nombe che Elisabeti walongweswe ni Mbumu jwa Akunnungu, 42 wanyanyisye, “Mpegwile upile kwapunda achakongwe wose ni jwele juchimumeleche jwana upile. 43 Une ni waani atamuno achikulugwe Ambuje wangu aiche kukwangu? 44 Nnole pambilikene pe chikomasyo chenu, kanache kakali nnutumbo mwangu katungunyiche nkusangalala. 45 Ndi ni upile mmwejo unkulupilile kuti chigatyochele gantanjile Ambuje.” 46 Nombe che Maliamu watite, “Ntima wangu ukwakusya Ambuje, 47 ni mbumu jangu jikusangalala ligongo lya Akunnungu, Nkulupusyo jwangu. 48 Pakuwa Akunnungu akulolite kwa chanaso kulitulusya kwa kapolo jwao. Kwa yeleyo kutandilila sambano iwelesi yose chachimilanga jundi ni upile, 49 pakuwa Akunnungu waali ni Ukombelo ambanganyichisye gamakulungwa, liina lyao lili lyeswela. 50 Chanaso chao ngachikumala kwa chiwelesi ni chiwelesi, kwa wandu wakwachimbichisya. 51 Atesile yekulungwa kwa nkono wao, wapwilingenye wakulikanganichila mu ng'anisyo sya mitima jao. 52 Watulwisye mamwenye mu itengu yao ya umwenye, ni wakwesisye wandu wakulitulusya. 53 Wakulaga wajikutisye indu yambone, ni waali ni ipanje walesile ajaule makono pe. 54 Achikamwisye chilambo cha ku Isilaeli katumetume jwao, achikumbuchilaga kwalosya chanaso chao, 55 kwa che Iblahimu ni uwelesi wao mo wa gose pangali mbesi mpela iwatite pakwalanga achambuje wetu.” (aiōn g165) 56 Che Maliamu watemi ni che Elisabeti mpela miesi jitatu ni wasusile kumangwao. 57 Kaache katema kakuligopola che Elisabeti, waligopwele mwanache jwannume. 58 Wapachiwandi pao ni achalongo achinjao pawapikene kuti Ambuje amhonele chanaso ni wasangalele pamo nawo. 59 Pagaiche mo wa nane chitandile mwanache kupagwa waiche kukummumbasya. Wasachile kwapa liina lya che Sakalia, atatigwe. 60 Nambo achikulugwe

watite, “Nga wa, nambo chawilanjikwe a Yohana.” 61 Wanyawo wansalile, “Nambo, ngapagwa mundu jwalijose jwali ni yeleyo liina mulukosyo lwao.” 62 Pelepo wammusisye atatigwe kwa imanyisyo kuti asale liina chi lyasachile wawilanjile mwanagwao. 63 Nombewo wawilasisye chibao pa kulembelela, ni walembile yeleyo, “Liina lyakwe a Yohana.” Wose ni wasimonjile. 64 Papopo pepo che Sakalia watandite sooni kuwecheta achalapaga Akunnungu. 65 Wandu wose wawatamaga pachiwandi nawo wajinjilwe ni lipamba ni ngani syo syakunguluchilwe mbande syose mu chilambo cha ikwesya ya ku Yudea. 66 Wandu wose wawapikene yeleyo, waganisisye mmitima jao achiluisyaga, “Ana mwanache ju chawe jwantiuli?” Pakuwa, isyene machili ga Ambuje galiji pamo nawo. 67 Che Sakalia, atatigwe jwele mwanache jo, walongweswe ni Mbumu jwa Akunnungu ni walondwele achitiji, 68 “Twakusye Ambuje, Akunnungu wa ku Isilaeli, pakuwa waichilile ni kwawombola wandu wakwe. 69 Atupele Nkulupusyo jwaali ni machili, jwa uwelesi u che Daudi katumetume jwao. 70 Mpela iwatite pakusala kalakala, kwa kangwa sya wakulondola wao waswela, (aiōn g165) 71 kuti chachitukulupusya mmakono mwa wammagongo wetu, ni wandu wakutuchima. 72 Wawechete kuti chalosye chanaso chao kwa achambuje wetu, ni kulikumbuchila lilangano lyao lyeswela. 73 Wawalumbilile ambuje wetu che Iblahimu, kuti chatupe uwe upile. 74 Chatukulupusye mmakono mwa wammagongo wetu, ni kwapopelela pangali lipamba, 75 mu uswela ni umbone, mo wa gose ga umi wetu. 76 Nomwe mwanangu chimmilanjikwe, jwakulondola jwa Akumanani, chimwalongolele Ambuje ni kwakolochesya litala lyao, 77 ni kwamanyisya wandu wao kuti chiwakulupusye kwa kwalechelesya sambu syao. 78 Akunnungu wetu chatende yeleyo ligongo akwete ntima wa unonyelo ni wa chanaso, ni chiwombolo kutyochela kwini chichituchilile mpela lulanga lya lyuwa lya kunda wi, 79 ni kwalanguchisya wose wakutama mu chipi chekulungwa cha chiwa, chatulongosye kutama mu utame wa chitendewe.” 80 Mwanache jwakusile ni kulimbichika mmbumu mwakwe. Jwatemu mwipululu mpaka lyuwa liwalisisye kwa wandu wa ku Isilaeli.

2 Gele mo wa go che Agosto juwaliji jwankulu jwa mamwenye wa umwenye wa ku Loma walajisye kuti wandu wose pachilambo alembekwe meena gao mu chitabu. 2 Kuwalanjikwa ko kwaliji kwaandanda, katema che Kulenio pa waliji jwankulu jwa chilambo cha ku Silia. 3 Nipele, wandu wose wajawile

kukuwalanjikwa, kila mundu ku musi wao. 4 Che Yusufu nombe wātatosile ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya ni kwaula ku Beselehemu chilambo cha ku Yudea kuwāpagwile che Daudi, ligongo wāliji jwa lukosyo lu che Daudi. 5 Wājawile kukulembekwa pamo ni che Maliamu juwāntomele, juwāliji pa chiilu. 6 Pa wāliji ku Beselehemu ko, lyuwa lya kuligopola ku che Maliamu lyaiche. 7 Wāligopwele mwanache jwao jwa litiwo jwannume, wāmmilijile iwalo ya chanache ni wāngoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama, pakuwa nganilipagwa lipesa kwa wēlewo mu nyumba ja achalendo. 8 Nipele pachilambo pala pali ni wākuchinga mwitini wāwāindililaga kwakupisyangana mpingo wa ngondolo syao chilo. 9 Katumetume jwa kwini jwa Akunnungu wākopochele chisisimuchile ni lulanga lwa ukulu wa Ambuje lwalanguchisye mbande syose. Nombewo wājogwepe kwannope. 10 Nambo katumetume jwa kwini jo wāasalile, “Nkajogopa! Nnole, nanjigalile ngani jambone jakwasengwasya nnope wāndu wose wā ku Isilaeli. 11 Pakuwa lelo jino mu musi u che Daudi, apagwile Nkulupusyo kwaligongo lyenu, ali Kilisito Ambuje. 12 Ni achichi chichiwe chimanyisyo chenu, chimunsimane mwanache jwannandi wāwālijile nguo sya chanache ni sooni wāgoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama.” 13 Chitema pe kwaoneche mpingo wekulungwa wa achikatumetume wā kwini uli pamo ni katumetume jula, wāakusisye Akunnungu, achitiji, 14 “Ukulu kwa Akumanani, ni pachilambo pano chipagwe chitendewele kwa wāndu wākwanonyela.” 15 Achikatumetume wā kwini wāla pa wājaulangene kwini, wākuchinga wāsalilene, “Tujaulangane sambano jino ku Beselehemu, tukachilole chachikopochele chatumanyisisye Ambuje.” 16 Nipele, wājawile kwa chitema ni wānsimene che Maliamu ni che Yusufu ni mwanache jwannandi ali angoneche mu lichinga mu chombo chakulichisya inyama. 17 Wēle wākuchinga pa wāmmweni mwanache jo, wāmanyisye wāndu wose ngani ji wājipikene kutyochela kwa achikatumetume nkati mwanache jo. 18 Wose wāwāpikene jele ngani ji wāsalilwe ni wākuchinga wāsimosile. 19 Nambo che Maliamu wāpundile kuga wāka malowe go mu ntima mwao achigaganisyaga. 20 Wākuchinga wāla wāusile mmangwao aninkwakusya ni kwalapa Akunnungu kwa yose i wāipilikene ni kwiwona, yose yaliji mpela i wātite pakusalilwa ni achikatumetume wā kwini. 21 Lyuwa lya nane kutyochela pa wāpagwile wāumbesye mwanache, wāmmilasile Che Yesu, liina lilyaliji apewilwe ni katumetume jwa kwini

katema che Maliamu akana we kuwa ni chiilu. 22 Pagamasile mo wa ga kutama munnuli lyaiche lyuwa lya kuswejeswa mpela Malajisyo ga Akunnungu ga wapele che Musa igakuti kulajisya, che Yusufu ni che Maliamu wanjigele mwanache ni wājawile nawo ku Yelusalemu kukwa wika paujo pa Ambuje. 23 Mpela itite pakulembekwa mu Malajisyo, “Jwalijose jwakupagwa jwannume jwa litiwo cha wālanjikwe jwanswela ni kutyosyekwa kwa ligongo lya masengo ga Ambuje.” 24 Nipele wājawile kuti akatoyse sadaka, njuwa siwili pane makandi gawili ga ngunda mpela itite pakusachilwa ni Malajisyo ga Ambuje. 25 Kele katema ko kwaliji ni mundu jumo ku Yelusalemu, liina lyakwe che Simeoni, wāliji nkupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu. Jweleju jwāindililaga katema ka kutuswa mitima kwa wāndu wā ku Isilaeli. Mbumu jwa Akunnungu wāliji pamo nawo. 26 Mbumu jwa Akunnungu wāmmunukulile jwelejo kuti ngaawa akana we kwawona Kilisito Nkulupusyo, jwasagulikwe juwāliji chilanga cha Ambuje. 27 Nipele, che Simeoni wāiche pa Nyuumba ja Akunnungu ali alongweswe ni Mbumu Jwanswela. Kele katemako achawelesi wā Che Yesu wānyichenawo mwanache jwao pa Nyuumba ja Akunnungu kuti wāpanganyichisye mpela chisyo welo cha Malajisyo. 28 Che Simeoni wāmpochele mwanache mmakono mwao aninkwatogolela Akunnungu, achitiji, 29 “Ambuje, sambano nkunchelela kapolo jwenu nyaule kwa chitendewele, mpela intite pakulanga. 30 Pakuwa meeso gangu gauweni ukulupusyo wenu, 31 umuupanganyisye paujo pa wāndu wā ilambo yose, 32 alu ni lulanga lwalukugopola nganisisyo sya wāndu wāngawa Wāyahudi ni ukulu kwa wāndu wenu wā ku Isilaeli.” 33 Atatigwe Che Yesu ni achikulugwe wāliji nkugasimonga malowe gaga wechetekwe nkati mwana. 34 Nipele che Simeoni wapele upile ni wāasalile che Maliamu achikulugwe Che Yesu, “Nnole, mwanache ju apagwile kwa ligongo lya kugwa kwa wāndu wājinji ni kwina muka kwa wāndu wājinji wā ku Isilaeli. Nombe chawe chimanyisyo chachichikanikwe ni wāndu, 35 kuti nganisisyo sya wāndu wājinji siwoneche pangali kususika. Nomwe mwasyene chiimpoteche mu ntima mwenu mpela nkusomwa ni chipula.” 36 Soonni jwapali jwankongwe jumpepe, jwakulondola jwa Akunnungu juwachekulwape nnope, liina lyao lyaliji che Ana binti Fanueli jwa lukosyo lwa Asheli. Mu umwali wao wāalombekwe ni kutama ni wānkwakwe kwa yaka saba pe. 37 Nombewo wāsigele wākuwililwa ni wānkwakwe mpaka katema pa wāliji jwanchekele jwa yaka semanini na nne. Katema kose ko wālonjelaga pa Nyuumba ja Akunnungu

achitaŵaga ni kupopela muusi ni chilo. 38 Papopo pepo jwankongwe jo ŵalikopwesye paujo ni kwatogolela Akunnungu ni kusala ngani sya mwanache jo kwa ŵandu wose ŵaŵaliji nkulolela kuwombolwa ni kulecheleswa kwa Yelusalemu. 39 Achaŵeleli ŵa Che Yesu paŵamasile kupanganya yose iyaliji mu malajisyo ga Ambuje, ŵausile kumangwao ku Nasaleti chilambo cha ku Galilaya. 40 Jwele mwanache jwakusile ni jwalimbangene, jwagumbele lunda ni ntuuka wa Akunnungu ŵaliji pamo nawo. 41 Achaŵeleli ŵa Che Yesu ŵaliji ni chisyoŵelo cha kwaula ku Yelusalemu chaka ni chaka katema ka chindimba cha Pasaka ja Ŵayahudi. 42 Che Yesu paŵaliji ni yaka kumi na mbili, ŵapite pamo nawo ku chindimba cho mpela itite pakuŵa chisyoŵelo. 43 Pagamasile moŵa ga chindimba cho, ŵatandite ulendo wa kuuja mmangwao, nambo mwanache Che Yesu ŵasigele ku Yelusalemu pangaimanyilila achaŵeleli ŵao. 44 Ŵaganisisye kuti ŵaliji pamo mumpingo wa ŵandu ŵa ulendo, ŵajesile Iyuŵa tetete, nipele ŵatandite kwasosa mwa achalongo achinjao ni achambusanga ŵao. 45 Paŵalepele kwaona ŵausile ku Yelusalemu achasosaga. 46 Pagapite moŵa gatatu, ŵansimene atemi pasikati ŵakwiganya Malajisyo pa Nyumba ja Akunnungu, achapilikanilaga ni kwausya mausyo. 47 Wose ŵaŵapikene maloŵe gao ŵausimosile umanyilisi wakwe ni iŵatiji pakwanga kwa lunda. 48 Achaŵeleli ŵao paŵammweni ŵausimosile. Che Maliamu achikulugwe, ŵammusisye Che Yesu, “Ana mmwe mwanangu, ligongo lyachi ntutesile yeleyi? Nnole, atati ŵenu noneji twaliji nkunsosa tuli ni lipamba.” 49 Nombejo ŵajanjile, “Nambo mwansosaga ligongo lyachi? Nganinyimanyilila kuti ngusachilwa kuŵa pa nyumba ja Atati ŵangu?” 50 Nambo achaŵeleli ŵao nganagamanyilila malumbo ga maloŵe gaŵasalilaga. 51 Nipele ŵausile nawo ku Nasaleti ni ŵaliji nkwapilikanichisya. Achikulugwe ŵapundile kuiganisya indu yose mu ntima mwao. 52 Nombe Che Yesu ŵapundile kula mu lunda ni lisusa ni ŵapundile kunonyelwa ni Akunnungu ni ŵandu.

3 Chaka cha kumi na tano cha ulamusi wa Kaisali, yaani mwenye jwankulu che Tibelio, Pontio Pilato ŵaliji jwankulu jwa musi wa ku Yudea. Che Helode ŵaliji jwankulu jwa ku Galilaya ni nkulugwe che Filipo ŵaliji jwankulu jwa ku Itulea ni ku Tilakoniti. Ni che Lisania ŵaliji jwankulu jwa ku Abilene. 2 Katema che Anasi ni che Kayafa paŵaliji achakulu ŵambopesi, liloŵe Iya Akunnungu Iyaichilile che Yohana mwana ju che Sakalia kwipululu kula. 3 Nipele che Yohana ŵajawile mbande syose sisili mumpika

mwa lusulo Iwa Yolodani. Ŵaliji nkutangasya kuti ŵandu aleche kwaleŵela Akunnungu ni kubatiswa kuti Akunnungu ŵalechelesye sambi syao. 4 Mpela itite pakulembekwa mu malembo ga jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya kuti, “Mundu akunyanyisya mwipululu, ‘Mwakolochesye Ambuje litala Iyao, ngolosye mwakusaka kupita. 5 Machemba gose gauchilwe, ikwesya ni itumbi iŵe yekolosye uchenene, papapindiche pagolochekwe, ni matala gagali ni tusimbo gakolochekwe uchenene. 6 Ni ŵandu wose chauwone ukulupusyo kutyochela kwa Akunnungu.” 7 Che Yohana ŵaasalile ŵandu ŵajinjji uŵaiche achisakaga kubatiswa achitiji, “Ŵwanyamwe uŵeleli wa lijoka! Ŵaani ŵansalile kuti chinkombole kuutila uchimwa wa Akunnungu wauŵandichile kwika? 8 Mpela ila itela ya isogosi yaikusachilwa kusogola ni ŵanyamwe nnosye kwa isambo kuti nnesile sambi, nkatanda sambano kulisalila mmitima jenu kuti, ‘Tukwete ambuje ŵetu che Iblahimu!’ Ngunsalila kuti, Akunnungu akupakombola kugapanganya maganga ga gaŵe uŵeleli u che Iblahimu. 9 Sambano jino liŵago lili chile kata michiga ja itela, nipele, chitela chachili chose changasogola isogosi yambone chichigwisikwe ni kujasikwa pa mooto.” 10 Mpingo wa ŵandu ula wasuisye, “Sambano tupanganye ichichi?” 11 Che Yohana ŵajanjile, “Ŵaali ni minjilo jiŵili ŵagaŵile ŵanganakola mwinjilo ni ŵaali ni yakulya apanganye iyoyo peyo.” 12 Nombe ŵakukumbikanya nsongo ŵaiche achisakaga kubatiswa, ŵausisye, “Jwakwiganya, noweji tupanganye ichichi?” 13 Nombe ŵaasalile, “Nkapochela nsongo kupunda iŵannajisye.” 14 Nombe ŵangondo ŵausisye, “Noweji tupanganye ichichi?” Nombe ŵajanjile, “Nkapokola mbiya kwa mundu jwalijose jula atamuno nkammechetela jwalijose jula ya unami. Njikute ni mbote syenu pesyo.” 15 Ŵandu wose ŵaliji nkulolela kwika kwa Nkulupusyo, ŵaliusyaga mmitima jao i che Yohana achitiji panepa ŵelewo ni Kilisito Nkulupusyo jwaŵalanjile Akunnungu. 16 Che Yohana ŵaajanjile wose, “Uneji ngumbatisya ni meesi, nambo atakwika jwali ni machili kuumbunda une, none nganguŵajilwa kugopola migoji ja italawanda yao. Ŵelewo chachimbatisya kwa Mbumu jwa Akunnungu ni kwa mooto. 17 Ŵelewo akwete lupeta mmakono mwao ali chile kupeta ngano, chakumbikanye ngano jambone ni kutaga mu ngokwe ni ikambi kuitinisya pa mooto wangasimika.” 18 Kwa maloŵe gane gamajinjji che Yohana ŵachisisye ŵandu kuleka sambi kwa kwalalichila Ngani Jambone. 19 Nambo che Yohana ŵanjamwiche jwankulu che Helode ligongo Iya kwajigala che Helodia ŵankwawo nkulugwe

ni kwatenda wankwawo ni yose yangalumbana iwaitesile. 20 Che Helode wapundangenyega ungalimate kwa kwatawa che Yohana mu nyumba yakutawilwa. 21 Wandu wose pawamasile kubatiswa, nombe Che Yesu wabatiswe. Pa waliji nkupopela, kwini kwaugwiche, 22 ni Mbumu jwa Akunnungu wantuluchile achiwaga mpela njuwa. Ni lilo we lyapikaniche kutyochele kwini ligitiji, "Mmwejo ni mwanangu nonyelwe nomwe." 23 Che Yesu pawatandite masengo gao wawandichile yaka selasini ni wandu waganisise kuti welewo waliji mwanagwao che Yusufu mwana ju che Heli. 24 Che Heli waliji mwana ju che Matati ni che Matati waliji mwana ju che Lawi ni che Lawi waliji mwana ju che Meliki ni che Meliki mwana ju che Yanai ni che Yanai waliji mwana ju che Yusufu ni, 25 che Yusufu waliji mwana ju che Matatia ni che Matatia waliji mwana ju che Amosi ni che Amosi waliji mwana ju che Nahumu ni che Nahumu waliji mwana ju che Hesli ni che Hesli waliji mwana ju che Nagai ni, 26 che Nagai waliji mwana ju che Maati ni che Maati waliji mwana ju che Matatia ni che Matatia waliji mwana ju che Semeini ni che Semeini waliji mwana ju che Yoseki ni che Yoseki waliji mwana ju che Yuda ni, 27 che Yuda waliji mwana ju che Yohana ni che Yohana waliji mwana ju che Lesa ni che Lesa waliji mwana ju che Selubabeli ni che Selubabeli waliji mwana ju che Sealitili ni che Shelitili waliji mwana ju che Neli ni, 28 che Neli waliji mwana ju che Meliki ni che Meliki waliji mwana ju che Adi ni che Adi waliji mwana ju che Kosamu ni che Kosamu waliji mwana ju che Elimadamu ni che Elimadamu waliji mwana ju che Eli ni, 29 che Eli waliji mwana ju che Yoshua ni che Yoshua waliji mwana ju che Elieseli ni che Elieseli waliji mwana ju che Yolimu ni che Yolimu waliji mwana ju che Matati ni che Matati waliji mwana ju che Lawi ni, 30 che Lawi waliji mwana ju che Simoni ni che Simoni waliji mwana ju che Yuda ni che Yuda waliji mwana ju che Yusufu ni che Yusufu waliji mwana ju che Yonamu ni che Yonamu waliji mwana ju che Eliakimu ni, 31 che Eliakimu waliji mwana ju che Melea ni che Melea waliji mwana ju che Mena ni che Mena waliji mwana ju che Matata ni che Matata waliji mwana ju che Natani ni che Natani waliji mwana ju che Daudi ni, 32 che Daudi waliji mwana ju che Yese ni che Yese waliji mwana ju che Obedi ni che Obedi waliji mwana ju che Boasi ni che Boasi waliji mwana ju che Salumoni ni che Salumoni waliji mwana ju che Nashoni ni 33 che Nashoni waliji mwana ju che Aminadabu ni che Aminadabu waliji mwana ju che Adimini ni che Adimini waliji mwana ju che Alini ni che Alini waliji mwana ju che Esloni ni che

Esloni waliji mwana ju che Pelesi ni che Pelesi waliji mwana ju che Yuda ni 34 che Yuda waliji mwana ju che Yakobo ni che Yakobo waliji mwana ju che Isaka ni che Isaka waliji mwana ju che Iblahimu ni che Iblahimu waliji mwana ju che Tela ni che Tela waliji mwana ju che Naholi ni 35 che Naholi waliji mwana ju che Selugi ni che Selugi waliji mwana ju che Leu ni che Leu waliji mwana ju che Pelegi ni che Pelegi waliji mwana ju che Ebeli ni che Ebeli waliji mwana ju che Sala ni 36 che Sala waliji mwana ju che Kainamu ni che Kainamu waliji mwana ju che Alufakisadi ni che Alufakisadi waliji mwana ju che Shemu ni che Shemu waliji mwana ju che Nuhu ni che Nuhu waliji mwana ju che Lameki ni 37 che Lameki waliji mwana ju che Metusela ni che Metusela waliji mwana ju che Enoki ni che Enoki waliji mwana ju che Yaledi ni che Yeledi waliji mwana ju che Mahalaleli ni che Mahalaleli waliji mwana ju che Kainamu ni 38 che Kainamu waliji mwana ju che Enoshi ni che Enoshi waliji mwana ju che Seti ni che Seti waliji mwana ju che Adamu ni che Adamu waliji jwa Akunnungu.

4 Che Yesu watyosile mu lusulo lwa Yolodani ali aguumbela Mbumu jwa Akunnungu ni walongweswe ni Mbumu kwaula mwipululu. 2 Kweleko walinjikwe ni Shetani kwa mowa alobaini. Katema kose ko, nganalya chachili chose ni pagamasile mowa go, jakwete sala. 3 Shetani waasalile, "lwaga mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu, nlasilile ali liganga li ligalauche liwe nkate." 4 Che Yesu wajanjile, "llembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, 'Mundu ngakulama kwa kulya nkate pe.'" 5 Shetani wankwesise Che Yesu kwini ni kunlosya kwanakamo mwenye syose sya pa chilambo. 6 Shetani wansalile Che Yesu kuti, "Chinampe ulamusu wa ipanje yose ni ukulu wakwe, pakuwa yose yi ambele une, ngukombola kumpa mundu jwalijose jungunsaka. 7 Ni yose yi chinampe ni kuwa yenu iwaga chimundindiwalile ni kumbopelela." 8 Che Yesu wajanjile, "llembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, 'Chimwatindiwalile Ambuje Akunnungu wenu ni kwapopelela wawowo pewo.'" 9 Shetani wanjigele Che Yesu mpaka ku Yelusalemu ni wanjimeche penani pa lusonga lwa Nyumba ja Akunnungu ni kwasalila kuti "lwaga mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu, nlipatusye paasi. 10 Pakuwa iembekwe, 'Chachatuma achikatumetume wao wa kwini angose.'" 11 Ni sooni, 'Channyakule mmakono mwao, ntakuligomba lukongolo lwenu paliganga.'" 12 Nambo Che Yesu wajanjile, "llembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, 'Kasimwalinga Ambuje Akunnungu wenu.'" 13 Shetani pawamasile kwalinga

wannesile kwa katema. 14 Che Yesu wausile ku chilambo cha ku Galilaya achilongoswaga ni machili ga Mbumu jwa Akunnungu ni ngani syao syajenele mu Galilaya ni mu misi jose jajiwandikene. 15 Nombe w'aliji nkwa'jiganya w'andu mu majumba gao ga kupopelela ni wose w'aliji nkwalapa welewo. 16 Che Yesu w'ajawile ku Nasaleti, musi wawakulile ni Lyuwa lya Kupumulila, w'ajinjile mu nyuumba ja kupopelela mpela iyatite pakuwa chisoywelo. Wajimi kuti agasyome Malembelo ga Akunnungu. 17 Wapochele chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu ni waunukwile, wasosile ni kupasimana papalembekwe yati 18 "Mbumu jwa Ambuje ali pamo ni une, pakuwa asagwile kuti nalichile Ngani Jambone kwa w'andu wakulaga. Andumile kukwatangachisya watawikwe kugopolekwa kwao, ni wangalola akombole kulola, ni kukwawombola wakukotochelwa. 19 Ni kwenesya chaka cha Ambuje chakulosya umbone kwa w'andu wakwe." 20 Nipele waunichile chitabu chila ni wampele katumetume, watemi ni w'andu wose waw'aliji mu nyuumba ja kupopelela wannolechesye kwa nnope. 21 Nombewo waasalile, "Lelo Malembelo ga Akunnungu ga gawele isyene pamumbilikene ndi ngusyoma." 22 Wose wanonyelwe nawo ni wagasimosile malowe gambone gawawechete. Wausyanaga, "Ana, aju nga wa mwana ju che Yusufu?" 23 Che Yesu waasalile, "Ngumanyilila chimusalile chitagu chi, 'Jwantela nililame mwasylene.' Ni sooni chinchiti, 'Ituipilikene kuti mpanganyisye ku Kapelenaumu mpanganye nombe pamusi pano.'" 24 Wapundile kuwechete, "Ngunsalila isyene, ngapagwa jwakulondola jwa Akunnungu jwakukundikwa mu chilambo chakwe. 25 Nambo mpilikane! Isyene ngunsalila wapali achakongwe wakuwililwa ni achiwankawo w'ajinji mu chilambo cha Isilaeli katema ka che Elia. Kele katema ko nganijinyaga ula kwa yaka itatu ni miesi sita ni kwaliji ni sala jekulungwa pa chilambo chose. 26 Namose yeleyo che Elia nganalajiswa kwa jwalijose jwakuwililwa ni wankwakwe ika we kwa jwankongwe jwa kuwililwa jwa ku Salepita chilambo cha ku Sidoni. 27 Ni sooni paliji ni wamatana w'ajinji chilambo cha ku Isilaeli katema ka jwakulondola jwa Akunnungu che Elisha. Nipele, nganapagwa jwalijose juwaswejele ika we che Naamani pe jwa ku Silia." 28 Wose waw'aliji mu nyuumba ja kupopelela jila pawapikene yeleyo watumbile nnope. 29 Wajimi ni kwatasya paasa musi wao watawikwe pachanya chitumbi ni wampeleche mungulugulu chitumbi akombole kwatutila paasi. 30 Nambo Che Yesu wapelete mbindikati jao ni kwaula. 31 Che Yesu w'ajawile ku Kapelenaumu chilambo cha ku Galilaya ni kwajiganya w'andu pa

Lyuwa lya Kupumulila. 32 Wasimosile majiganyo gao pakuwa utenga wao waliji ni ulamusi. 33 Ni mu nyuumba ja kupopelela jila mw'aliji ni mundu juw'aliji ni lisoka, wanyanyisye achitiji, 34 "Okwe, Che Yesu jwa ku Nasaleti nkwele ichichi nowe? Ana nnyiche kukutujonanga? Ngumanyilila kuti mmwe nli waani, mmwejo ni Waswela wa Akunnungu!" 35 Che Yesu walikalipile lisoka achitiji, "Mmyalale! Munkopoche mundu ju!" Nipele lisoka lya lyangwisisye mundu jo paujo pa w'andu ni kunkopoka pangampoteka. 36 W'andu wose wasimosile ni kuwechetsyana, "Gelega gali majiganyo chi? Mundu ju akwete ulamusi ni machili ga kugasalila masoka gakopoche nombego gakukopoka!" 37 Ngani si Che Yesu syajenele panapose pachilambo pala. 38 Che Yesu wakopweche mu nyuumba ja kupopelela jila ni kwaula kumusi ku che Simoni. Wawendile kuti walamye akwegwao che Simoni pakuwa walwalaga chiboko. 39 Nipele Che Yesu waiche ni kwajinamila, wachikalipile chiboko nombecho channesile, papopo jwankongwe jo w'ajimwiche ni kwatelechela. 40 Palyaiche ligulo, w'andu wose waw'alwalaga ilwele yakupisyangana waichisye ku Che Yesu nombewo wasajiche makono gao pa kila jumo ni kwalamya. 41 Nombe masoka gaakopweche w'andu w'ajinji, ganyanyisye gachitiji, "Alakwe nli Mwana jwa Akunnungu!" Nambo Che Yesu nganagalechelela gawechete, pakuwa gaamanyilile kuti welewo ali Kilisito Nkulupusyo. 42 Kunda wi jakwe, Che Yesu w'ajawile pachisyepela. W'andu wala w'aliji nkwasosasosa. Pawaichilile paw'aliji w'alinjile kunsiwila kuti anatyochi. 43 Nambo welewo waasalile kuti, "Ngusachilwa kulalichila Ngani Jambone ja umwenye wa Akunnungu mu misi jine nombe pakuwa ndumigwe kwa ligongo lya." 44 Wapundile kulalichila Ngani Jambone mmajumba ga kupopelela ga ku Yudea.

5 Lyuwa limo Che Yesu w'ajimi mungulugulu litanda lya Genasaleti ni w'andu w'ajinji wansyungwile ni kwa w'ijikanya ali nkupilikanila lilo we lya Akunnungu. 2 Wasiweni ngala wa siwili mungulugulu litanda ni wakukoka somba ali akopweche, ali nkusaula nyau syao. 3 Che Yesu w'ajinjile mu ngala wa jimo jjaliji ji che Simoni, wawawendile che Simoni ajisojochesye mmeesi, kwakutalichila kanandi kutyochela mungulugulu litanda. Waujiganyisye mpingo wa w'andu ali atemi mu ngala wa. 4 Pawamasile kwiganya waasalile che Simoni, "Njitute ngala wa kwaula pa meesi ga kwendesya mu litanda, nsiponye nyau syenu ni kukoka somba." 5 Che Simoni w'ajanjile kuti, "Ambuje, tulajilile kukoka somba chilo chose pangapata chindu, nambo pakuwa nsaasile

chinasiponye nyau.” 6 Paŵapanganyisye yeleyo ŵakokwele somba syesijinji nnope ni nyau syao syatandite kukutuka. 7 Waaŵilasile achinjao ŵaŵaliji mu ngalaŵa jiine aichanje kukwakamuya. Ŵaiche ni ŵagumbesye somba ngalaŵa siŵili ni ngalaŵa syo syatandite kutitimila. 8 Che Simoni Petulo paŵaiweni yeleyo, ŵatindiŵele paujo pa Che Yesu achitiji, “Ambuje, ntyoche paujo pangu pakuŵa uneji ndili mundu jwa sambu!” 9 Che Simoni pamo ni achinjakwe ŵasimosile ligongo lya winji wa somba syapatile sila. 10 Iyoyo peyo che Yakobo ni che Yohana ŵanache ŵa che Sebedayo, ŵakukoka achinjakwe che Simoni nombewo ŵasimosile. Che Yesu ŵaasalile che Simoni, “Nkajogopa, kutandilila sambano chimme ŵakwaikanawo ŵandu kwa Ambuje.” 11 Nipele paŵamasile kusiichisya ngalaŵa sila mungulugulu litanda, ŵalesile yose ni ŵakuiye Che Yesu. 12 Che Yesu paŵaliji musi umo mu misi ja kweleko, pali ni jwannume juŵaliji ni matana chiilu chose, nombejo paŵammweni Che Yesu ŵagonile manguku ni kwachondelela aninkuti, “Ambuje mwasakaga muswejesye.” 13 Che Yesu ŵajongwele nkono ni ŵankwaiye ni kuti, “Ngusaka, nswejele!” Papopo mundu jo ŵalamile matana. 14 Nombe Che Yesu ŵansalile, “Munansalile mundu jwalijose nambo njaule nkaliisye kwa jwambopesi, nkatyosye mbopesi kwa ligongo lya kuswejela kwenu mpela iŵatite pakusala che Musa uŵe umboni kuti nnamile.” 15 Nambo ngani syasikwagamba Che Yesu syapundile kwenela pana pose ni mipingo ja ŵandu jasangangene kukwapikanila ni kulamiswa ilwele yao. 16 Nambo Che Yesu ŵalisapwile pajika pe ni kupopela. 17 Lyuŵa limo, Che Yesu ŵaliji nkwiganya, Mafalisayo ni ŵakwiganya malajisyo kutyochela misi jose ja ku Yudea ni ku Galilaya ni ku Yelusalemu ŵatemi papopo. Nipele machili ga Ambuje galiji pamo ni Che Yesu ligongo lya kwalamya ŵandu ŵa kulwala. 18 Ŵaiche ŵandu ŵampepe ali anjigele mundu jwakitatala ali agonile mu chitagala, ŵalinjile kwajinjisya nkati achisakaga kwaŵika paujo pa Che Yesu. 19 Nambo ŵalepele kwinjila nkati ligongo lya winji wa ŵandu. Nipele ŵakwesile pachanya nyumba, ŵapoweke chipagala ni kwatulusya pamo ni chitagala mbindikati ja ŵandu paujo pa Che Yesu. 20 Nombe Che Yesu paŵachiweni chikulupi chao ŵansalile, “Ambusanga, nlecheleswe sambu syenu.” 21 Mafalisayo ni ŵakwiganya Malajisyo ŵatandite kuliusyanga achitiji, “Aŵa ni ŵaani ŵakwatukana Akunnungu? Ngapagwa mundu jwakukombola kulechelesya sambu ikaŵe Akunnungu pe!” 22 Nambo Che Yesu ŵasimanyi ng’anisyo syao ni ŵausisye kuti “Kwachichi nkulusya yeleyi mmitima jenu? 23 Chaapi chili chakwepepala nnope, kusala, ‘Sambu syenu silecheleswe,’ pane kusala, ‘Njimuche njaule?’ 24 Nipele ngusaka mmanyiile kuti Mwana jwa Mundu akwete ulamusi wa kwalechelesya ŵandu sambu syao pachilambo pano.” Pelepo ŵansalile mundu jwakitatala jo, “Njimuche, njigale chitagala chenu, njaule kumangwenu.” 25 Papopo mundu jula ŵajimwiche paujo pao ni kunyakula chitagala chao chiŵagonele ni kwaula kumangwao achakusyaga Akunnungu. 26 Ŵanawose ŵasimosile ni kukumulwa ni lipamba, ŵaakusisye Akunnungu achitiji “Lelo tuiweni yakusimonjeka.” 27 Paŵamasile gelego, Che Yesu ŵakopweche paasa ni ŵammweni mundu jumpepe jwakukumbikanya nsongo liina lyakwe che Lawi ali atemi mu nyumba ja kulipila nsongo ni Che Yesu ŵansalile, “Munguye une!” 28 Nombe che Lawi ŵajimi, ŵalesile yose ni kwakuya. 29 Che Lawi ŵaalaliche Che Yesu aiche kulya mu nyumba jao. Mpingo wa ŵandu ŵakukumbikanya nsongo ni ŵandu ŵane ŵatemi kulya pamo nawo. 30 Mafalisayo ni ŵakwiganya Malajisyo ŵaali mu mpingo wao ŵaalalamichele ŵakulijiganya ŵa Che Yesu aninkuti, “Kwachichi nkulya ni kung’wa pamo ni ŵakukumbikanya nsongo ni ŵaali ni sambu?” 31 Che Yesu ŵajanjile, “Ŵangakulwala ngakwalajila ŵantela ikaŵe ŵakulwala. 32 Nganiika kukwaŵilanga ŵandu ŵakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu nambo ŵaali ni sambu kuti aleche sambu.” 33 Ŵandu ŵane ŵa mumpingo ula ŵaasalile Che Yesu, “Ŵakulijiganya ŵa che Yohana Ŵakubatisya akutaŵa kaŵilikawili ni kupopela ni ŵakulijiganya ŵa Mafalisayo akupanganya iyoyo peyo. Nambo ŵakulijiganya ŵenu akulya ni kung’wa.” 34 Che Yesu ŵajanjile, “Uli, ana nkuganisya kuti nkukombola kwatendekasya achambusanga ŵa mlombela ataŵe akuno ali pamo nawo? 35 Nambo chikaiche katema pachajigalikwe mlombela jo pasikati jao, gele moŵa go chachitaŵa.” 36 Che Yesu ŵatanjile achi chitagu chi, “Ngapagwa mundu jwakupapula chigamba mu nguo jasambano ni kutotela mu nguo jewisale atamuno atendaga yeleyo chajijonanje nguo jasambano jo ni sooni, chele chigamba cha nguo jasambano cho ngachijilana ni jewisale jo. 37 Sooni ngapagwa mundu jwakutaga divai jasambano mu misaku jewisale jekolochekwe ni mapende pakuŵa jele divai jasambano jo chijipapule misaku ni divai chijimwasiche ni misaku jo chijijonasiche. 38 Nambo divai jasambano jikutajikwa mu misaku jasambano. 39 Ngapagwa jwakusaka kung’wa divai jasambano ali ang’wele jakalakala pakuŵa akuti, ‘Jele jakalakala jo ni jambone nnope.’”

6 Nambo Lyuwa lya Kupumulila, Che Yesu waliji nkupita mu migunda ja ngano ni wakulijiganya wao watandite kutema masache ga ngano, wagatikite ni kutauna. **2** Nambo Mafalisayo wane wausisye, "Uli, ligongo chi nkupanganya indu yangaikusachilwa kupanganyikwa pa Lyuwa lya Kupumulila?" **3** Che Yesu waajanjile, "Uli, ana nganinsyome iwatite pakupanganya che Daudi pamo ni achinjakwe pijakwete sala? **4** Jwelejo wajinjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni wajigele mikate jijawachikwe paali Akunnungu, walile ni kwapa achinjakwe. Sooni Malajisyo gakukanya mundu jwali jose kulya mikate jo ikawe wambopesi pe." **5** Nipele Che Yesu waasalile, "Mwana jwa Mundu ali Ambuje wa Lyuwa lya Kupumulila." **6** Lyuwa lya Kupumulila liine, Che Yesu wajinjile mu nyumba ja kupopelela ni kwiganya. Mmomo pemo, mwali ni mundu jwapombotele nkono wa kundyo. **7** Wakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo walolechesyaga Che Yesu kuti alole pane channamy mundu pa Lyuwa lya Kupumulila ni wanyawo akole chakwawechetela. **8** Nambo Che Yesu wasimanyilile ng'anisyo syao ni wansalile jwapombotele nkono jo kuti, "Njimuche, njime paujo pa wandu." Ni mundu jula wajawile ni kwima pepala. **9** Nipele Che Yesu waasalile, "Ngumbusya, Ana malajisyo getu gakuti uli kwambaga Lyuwa lya Kupumulila? Ana tukukombola kupanganya yambone pane yangalimate? Ana tukukombola kuukulupusya umi wa mundu pane kuujonanga?" **10** Waalolechesye wandu wose kosekose uwaliji pepala ni wansalile mundu jo, "Njongole nkono wenu." Nombejo waujongwele ni nkono wakwe wakwete machili. **11** Nambo wanyawo yachimile kwannope, nipele wawechetesylene achinsyene pe ichi watende Che Yesu. **12** Pagapite mowa kanandi Che Yesu wajawile kwitumbi kukupopela ni wachesisye chilo chose ali nkwapopela Akunnungu. **13** Pakwachele, waawilasile wakulijiganya wao, mwa wanyawo waasagwile wandu kumi na mbili ni kwawilanga achinduna. **14** Che Simoni, sooni wawilanjikwe che Petulo liina liwawilanjikwe ni Che Yesu ni che Andulea mpwao che Simoni ni che Yakobo ni che Yohana ni che Filipino ni che Batolomayo **15** ni che Matayo ni che Tomasi ni che Yakobo mwana ju che Alufayo ni che Simoni, juwawilanjikwe Selote, ligongo waliji jwakumenyanila chilambo chakwe **16** ni che Yuda mwana ju che Yakobo ni che Yuda Isikalote juwangalawiche Che Yesu mmbujo. **17** Pawatulwiche pamo nawo, Che Yesu wajimi pa chiwata. Pelepo paliji ni mpingo wekulungwa wa wakulijiganya wao ni mpingo wa wandu wawatyosile

mosemose ku Yudea ni ku Yelusalemu ni mbwani ja ku Tilo ni ku Sidoni. **18** Wandu wo waiche kukwapikanila Che Yesu ni kulamwa ilwele yao, nombewo walamisye wawaliji nkulagaswa ni masoka. **19** Wandu wose walinjile kwakwaya, pakuwa machili gakulama gali ganinkwakopoka ni kwalama wose. **20** Che Yesu wagalauchile wakulijiganya wao ni kuti, "Nkwete upile wanyamwe unkwakulupilila Akunnungu, pakuwa Umwenye wa Akunnungu uli wenu! **21** Nsangalale wanyamwe wajinkwete sala sambano, pakuwa chinjikute. Nsangalale wanyamwe wankulila sambano, pakuwa chinseche. **22** "Nsangalale wanyamwe iwaga chanchime wandu ni kulekangana nomwe ni kuntukana ni kunsala mwanamwe kuti wangelumbana ligongo lya Mwana jwa Mundu. **23** Nsangalale ni kutyala katema pachigakopochele gelego pakuwa mbote jenu jili jekulungwa kwini. Pakuwa achambuje wao wapanganyichisye iyoyo peyo wakulondola wa Akunnungu. **24** Nambo ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wakusichila, pakuwa upoche wenu chiuwe wemale. **25** Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wankwikuta sambano, pakuwa chijinkole sala. Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe wankuseka sambano, pakuwa chinchilila malilo ni kulila. **26** Ulaje chiuwe kukwenu wanyamwe iwaga wandu wose akunlapa, pakuwa achambuje wao waapanganyichisye iyoyo peyo wakulondola wa unami. **27** "Nambo ngunsalila wanyamwe wankumbikanila une kuti mwanonyele wammagongo wenu, mwapanganyichisye yambone waakunchima. **28** Mwasachile upile waakunlwesya ni mwapopelele waakumpanganyichisya wamba. **29** Mundu amputaga lijanda pa lije limo wagalauchisye ni liine. Ni mundu ansumulaga likoti lyenu munnechele ni mwinjilo wenu. **30** Mundu jwalijose jwakummenda mumpi ni mundu ansumulaga chipanje chenu munansalile ammuchisye. **31** Chinkusaka kuti wandu ampanganyichisye wanyamwe, iyoyo peyo mwapanganyichisye wanyawo. **32** "Iwaga nkwanonyela pe wakunonyela wanyamwe, ana chimpate mbote chi? Ngapagwa! Atamuno waali ni sambu nombewo akwanonyela wakwanonyela. **33** Ni iwaga chimwapanganyichisye yaili yambone wewala pe wakumpanganyichisya yambone, chimpate mbote chi? Nombwe waali ni sambu akupanganya iyoyo peyo. **34** Ni iwaga chimwakongosye wewala pe wankwalolela kuti chachimuchisya, ana chimpate mbote chi? Nombwe waali ni sambu akwakongosya waali ni sambu achinjao kuti wauchisye mpela chila chila. **35** Nambo wanyamwe mwanonyele wammagongo wenu ni mwapanganyichisye yaili yambone. Nkongosye

pangalolela kummuchisya. Ni mbote syenu sisiwe syekulungwa ni wanyamwe chimme wanache wa Akunnungu Wakulu. Pakuwa welewo ali wambone kwa wewala wachigongomalo wangakutogolela. 36 Mmeje ni chanasa mpela Atati wenu yatite pakuwa ni chanasa. 37 "Ngasimwalamula wane nombe wanyamwe nganlamulikwa, ngasimwalaltila wane nombe wanyamwe nganlaltilwa ni mwalechelesye wane ni wanyamwe chinnecheleswe. 38 Mwapeje wane yakusaka ni Akunnungu chachimpa wanyamwe. Elo, chinchipochela chipimo Chambone chakugumbala, chechinyindile ni chekusangwisye ni kumwasika chichitajikwe mu misaku jenu. Pakuwa chilachila chimpimile kwa wane ni chichocho chinchipimilwa wanyamwe ni Akunnungu." 39 Che Yesu waatanjile achi chitagu chi, "Ana wanggalola akukombola kwalongosya wanggalola ajao? Ngaikomboleka! Wose chagwilile mwisimbo. 40 Jwakulijiganya ngakumpunda jwakwiganya jwao, nambo jwalijose jwakulijiganya amalisya kullijiganya akuwa mpela jwakwiganya jwao. 41 "Ligongo chi nkulolechesya chiswani chachili mu liso lya mpwenu nambo papopo ngankulola chitela chachili mu liso lyenu? 42 Pane nkukombola chinauli kunsalila mpwenu kuti, 'Mpwanga, ninde kaje nantysye chiswani chachili mu liso lyenu,' ni akuno ngankulola chitela chachili mu liso lyenu mwasyene? Jwaulamba mmwejo! Ntysye kaje chitela chachili mu liso lyenu, nipele chinole uchenene pakuchityosya chiswani chachili mu liso lya mpwenu. 43 "Iyoyo peyo ngapagwa chitela Chambone chachikusogola isogosi yangalimate ni ngapagwa chitela changalimate chachikusogola isogosi yambone. 44 Chitela chachili chose chikumanyika kwa isogosi yakwe. Wandu ngakukombola kuka wa isogosi ya tini pa chisukutu cha miiwa atamuno sabibu pa nkwanga. 45 Mundu jwambone akutyosya indu yambone yagosile mu ntima wakwe. Ni mundu jwangelumbana akutyosya yangalumbana yagosile mu ntima wakwe. Pakuwa mundu akuwecheta kutyochela mu yaigumbele mu ntima wakwe." 46 "Kwachichi nkumilanga une, 'Ambuje, Ambuje,' nambo ngankupanganya ingusaka? 47 Chinannosye chitagu cha mundu jwalijose jwakwika kwangune ni kugapilikana malowe gangu ni kugapanganya, 48 jwelejo akulandana ni mundu jwatawile nyumba, juwasolesye paasi nnope mpaka palwala ni kutanda kuta wa pepala. Pajanyele ula jekulungwa nnope meesi gasewiche ni kujigomba nyumba jila nambo nganjitinganyika, pakuwa jaliji jetawe kwakulimbila. 49 Nambo mundu jwalijose jwakupikanila malowe gangu nombejo anapanganye chachili chose, jwelejo akulandana

ni mundu jwatawile nyumba jakwe pa nsanga, pangasolesya paasi nnope. Pajanyele ula jekulungwa nnope meesi gasewiche ni kujigomba nyumba jila ni jagwile ni kugumuka jose!"

7 Che Yesu pa wamasile kuwecheta yeleyi kwa wandu wajawile ku Kapelenaumu. 2 Kweleko kwaliji ni chilongola jumo jwa wandu wangondo mia moja wa chiloma juwaliji ni kapolo juwankundile nnope. Jwele kapolo jo waliji nkulwala chiwandi ni kuwa. 3 Chilongola jula pa wasipiikene ngani si Che Yesu, waatumile achachekulu wane wa Wayahudi ajaule akaachondelele kuti aiche kukunlamya kapolo jwao. 4 Pa waiche ku Che Yesu, wanchondelele nnope achitiji, "Mundu ju akuwajilwa kukamuchiswa, 5 pakuwa akwanonyela wandu wetu, sooni ni jwatutawile nyumba ja kupopelela." 6 Nipele Che Yesu walongene nawo. Pa waliji nkuwandichila kwika pa nyumba ja chilongola jula, chilongola jula waatumile achambusangagwe waasalile Che Yesu kuti, "Ambuje nnalisausye nnope, pakuwa une nganguwajilwa mmwejo njinjile mu nyumba jangu. 7 Ali ni ligongo naliwani nganguwajilwa kwika kukwenu nansyene. Nambo mmechete lilo we pe ni jwakutumichila jwangu chalame. 8 Pakuwa noneji nombe ndili mundu jundi paasi pa ulamusi, sooni ngwete wangondo paasi pa une. Nansalilaga jumo 'Njaule! Nombejo akwaula ni jwine, 'Njise! Nombejo akwika ni kapolo jwangu. 'Ntende achi! Nombejo akuchitenda." 9 Che Yesu pa wapikene yeleyo, wansimosile, nombejo wagalauchile wandu wajinji wala wa waliji nkwakuya ni waasalile, "Nganinachiwone chikulupi chachikulungwa mpela achi namuno mu wandu wa Isilaeli!" 10 Wandu wa watumikwe wala pa waiche kumusi kwa chilongola jula wansimene kapolo jwao jula ali alamile. 11 Kunda wi jakwe, Che Yesu wajawile mu musi umo waukuwilanjikwa Naini, mpingo wa wandu ni wakulijiganya wao walongene nawo. 12 Nipele pa waliji aninkuwandichila pannango wa musi, wakopochele wandu ali ajigele malilo ga jwanchanda, mwana jwajikajika pe jwa jwankongwe jwawililwe ni wankwakwe. Ni wandu achajinji wa musi ula waliji pamo ni jwankongwe jula. 13 Ambuje Che Yesu pa wammweni jwankongwe jo wankolele chanasa, ni wansalile, "Nkalila." 14 Nipele wajawile ni kuchikwaya chitagala chila ni wawajigele wala wajimi. Nipele watite, "Mmwe nchanda! Ngunsalila, njimuche!" 15 Jwamwe jula wajimwiche ni kutama ni watandite kuwecheta. Ni Che Yesu wauchisye achikulugwe. 16 Wandu wose wakamwilwe ni lipamba ni waliji nkwakusya Akunnungu achitiji,

“Jwakulondola jwankulu jwa Akunnungu akopochele kukwetu. Akunnungu aiche kukwakamuya wandu wao.” 17 Ngani jo jajenele mu chilambo chose cha ku Yudea ni mu ilambo ine iyasyungwile. 18 Wakulijiganya wa che Yohana wawalanjile che Yohana yankati syele ngani syose. Nombewo waawilasile wakulijiganya wawili mwa wakulijiganya wao. 19 Walajichisye kwa Ambuje Che Yesu akausye kuti, “Mmwe ni nkulupusyo jwakwika pane twalolele wane?” 20 Wandu wala paawaiche ku Che Yesu ni watite “Che Yohana Wakubatisya atulajisye kukwenu tummysye kuti, ‘Ana alakwe ni nkulupusyo jwakwika pane twalolele wane?’” 21 Katema kakoko Che Yesu waliji nkwalama wandu wajinji wawaliji nkulagaswa ni ilwele ni wakulwala ni kugatyosya masoka ni wanganlola achajinji kwatenda akombole kulola. 22 Nipele Che Yesu wajaanjile, “Njaule nkaasalile che Yohana yose inyiweni mwachinsyene ni kupiilikana. Wanganlola atakulola ni wangajenda atakwenda ni waali ni matana akuswejeswa ni wangapilikana akupilikana ni wawile akusyuswa ni wakulaga akulalichilwa Ngani Jambone. 23 Asangalale jwele mundu jwangakuchimwa ni une!” 24 Pelepo wakulijiganya wa che Yohana pawatysile, Che Yesu watandite kuusalila mpingo wa wandu yankati che Yohana achitiji, “Pamwajawile kukunnola che Yohana mwipululu mula mwalolele kuti chinchione chichi? Ana mwaganisye kuti chinkammone mundu jwali mpela litete lili nkupungunyikwa ni mbungo? 25 Nipele mwajawile kukulola ichichi? Mwajawile kukunnola mundu jwawasile iwalo yakusalala? Ngwamba! Wakuwala iwalo yanti yele ni kutama mu upoche ali mu majumba ga chimwenye! 26 Musalile, mwajawile kukulola ichichi? Mwajawile kukunnola jwakulondola jwa Akunnungu? Elo, sooni kupunda jwakulondola jwa Akunnungu. 27 Ngani sya jweleju ni syasilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, ‘Nnole, nguntuma jwakutumichila jwangu annongolele juchankolochesye litala lyenu.’” 28 Che Yesu wapundile kuwecheta ngunsalila, “Mwa wandu wawekekwe ni jwankongwe ngapagwa jwankulu kumpunda che Yohana Wakubatiswa. Nambo jwali jwannandi mu Umwenye wa Akunnungu ni jwankulu kupunda jwelejo.” 29 Wandu wose pamo ni wakukumbikanya nsongo wawabatiswe ni che Yohana pawapilikene yeleyo wajitichisye kuti Akunnungu ali wa usyene. 30 Nambo Mafalisayo ni wakwiganya Malajisyo wanganabatiswa ni che Yohana wakanile chikotopasyo cha Akunnungu chachikwagamba wanyawo. 31 Che Yesu wapundile kuwecheta, “Chinaalandanye ni chichi wandu wa au uwelesi wu? Ana akulandana ni chichi? 32 Akulandana ni wanache wawatemi peuto

pakusumichisya malonda ni kuwilangana mpingo ni mpingo, ‘Twangombe ipeta, nambo nganintyala! Twanjimbile nyimbo sya pamalilo nambo nganinlila!’ 33 Pakuwa che Yohana Wakubatisya waiche, nombe waliji nkutawa ni nganangwaga divai ni wanyamwe mwatite ‘Ali ni lisoka!’ 34 Nombe Mwana jwa Mundu aiche, akulya ni kungwa ni wanyamwe mwatite, ‘Munnole aju jwakutolwa ju ni jwakolelwa ambusanga jwa wakukumbikanya nsongo ni wa sambu!’ 35 Nambo lunda lwa Akunnungu lusalichikwe kuti luli lwabone ni wose wakwitichisya wala.” 36 Mfalisayo jumpepe wanaliche Che Yesu kukulya chakulya kumangwao. Wajinjile nkati mwa jwele Mfalisayo jo, watemi ni kulya. 37 Pamusi pala pali ni jwankongwe jumpepe jwali ni sambu. Pawapilikene kuti Che Yesu ali nkulya mu nyumba ja Mfalisayo jula wajigele kachupa kakakolechekwe ni liganga lyalikuwilanjikwa alabasta kakagumbele mauta gakununjila. 38 Waiche ni kwima pachiwandi makongolo ga Che Yesu, achililaga, ni misosi jakwe japatuchile pa makongolo ga Che Yesu. Jwele jwankongwe jo wagatikite makongolo ga Che Yesu kwa umbo syakwe. Wagakomasisye makongolo kwa ngomo syakwe ni wagapachile mauta. 39 Jwele Mfalisayo juwanaliche Che Yesu pawaiweni yeleyo, waganisise mu ntima mwakwe kuti, “Aju mundu ju akawe jwakulondola jwa Akunnungu, akaimanyi kuti jwankongwe jwakunkwaya ju ali jwanti uli, kuti ali ni sambu.” 40 Che Yesu wansalile jwele Mfalisayo jo kuti “Che Simoni, ngwete chakunsalila.” Nombe che Simoni wajitichisye, “Elo jwakwiganya, mmechete.” 41 Che Yesu watandite kuwecheta, “Wandu wawili wankongwele mbiya mundu jumpepe, jumo wakongwele mbiya malinga ni malipilo ga masengo ga chaka chimo ni nusu ni jwine wakongwele mbiya malinga ni malipilo ga masengo ga mwesi umo ni nusu. 42 Pawalepele kummuchisya, jwele mundu jo walechesye wose wawili. Mwa wandu wawili wo jwapi juchannonyele nnope jwakukongosya jula?” 43 Che Simoni wajanjile, “Isyene ni ajula juwannechesye ligambo lyekulungwa nnope ni juchannonyele nnope Ambuje.” Che Yesu ni watite, “Njanjile uchenene.” 44 Nipele wangalauchile jwankongwe jo ni waasalile che Simoni, “Ana ngati nkummona jwankongwe ju? Panajinjile mu nyumba jenu nganimumba meesi ga kulikunda pa makongolo gangu nambo jwankongwe ju wambatuchisye misosi jakwe pa makongolo gangu ni kundikita ni umbo syakwe. 45 Mmwejo nganimungomasya kwa kunonyela pejeje, nambo une chijinjlile mu nyumba ji jwankongwe ju nganaleka kungomasya kwa kunonyela pa makongolo gangu. 46 Mmwejo nganimumbakasya mauta muntwe,

nambo ajuju ambachile mauta pa makongolo gangu. 47 Ngunsalila kuti unonyelo wekulungwa waulosisye ukumanyisa kuti alecheleswe sambu syakwe syasitupile. Nambo jwakulecheleswa indu yayili kanandi, akunonyela kanandi." 48 Nipele Che Yesu wansalile jwankongwe jo, "Sambu syenu silecheleswe." 49 Wewala wawalyaga pamo ni Che Yesu wausyene achinsyene achitiji, "Ana mundu ju ali waani, jwakukombola atamuno kulechelesya sambu?" 50 Nombe Che Yesu wansalile jwankongwe jo, "Chikulupi chenu chinnamisye, njaula kwa chitendewe." "

8 Pagamasile gelego, Che Yesu wapite mu misi ni misinda achilalichilaga Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu. Ni wakulijiganya kumi na mbili wala walongene nawo. 2 Nipele achakongwe wane wawaakopwesye masoka ni kwalama ilwele walongene nawo. Welewo ni wanya che Maliamu jwa musi wa ku Magidala jwati Che Yesu wankopwesye masoka saba, 3 ni che Joana wankawo che Kusa, che Kusa waliji jwakulindilila nyumba ji che Helode ni che Susana ni wane wajinji. Wele achakongwe wo waliji nkwakamusya Che Yesu ni wakulijiganya wao kwa ipanje yao achinsyene. 4 Mpingo wa wandu waliji unikusongangana ni wandu kukopochela misi jina jose waliji nkwaichilila Che Yesu. Nombewo watanjile achi chitagu chi. 5 "Mundu jwakulima wajawile kukumisa mbeju syakwe. Pawamisaga sine syapatuchile mwitala ni uwajesile mwitala mo wasiliwete ni ijuni yalile. 6 Mbeju sine syapatuchile palitaka lyalili ni maganga ni pasyamesile syanyasile ligongo litaka nganilikola meesi. 7 Sine syapatuchile pasikati miwawa. Jele miwawa jo jamesile pamo nasyo ni kusiwijikanya. 8 Mbeju sine syapatuchile palitaka lyambone ni syamesile ni kusogola ni jili jose jasogwele pwela." Che Yesu pawamalisise gelego, wanyanyisye, "Waali ni mapikanilo, gakupilikana apilikane!" 9 Wakulijiganya wao wausisye Che Yesu malumbo ga chele chitagu cho. 10 Nombe wajanjile, "Wanyamwe mpegwile kumanyilila yantemela ya umwenye wa Akunnungu, nambo kwa wanewo ngwamba, welewo akusalilwa kwa itagu kuti pakulola anakombole kulola ni pakupilikana anamanyilile. 11 "Nipele, malumbo ga chitagu chi ni aga, Mbeju lili lilowe lya Akunnungu. 12 Chachikukopochela kwa mbeju sisyapatuchile mwitala sila chikulandana ni chitagu cha wandu wakupilikana lilowe lya Akunnungu ni Shetani akwika ni kulityosya mu mitima jao kuti akukulupilila ni kukulupuswa. 13 Nombe chachikukopochela kwa mbeju sisyapatuchile palwala sila, chikulandana ni chitagu cha wandu wakupilikana lilowe lya Akunnungu

akulipochela kwa sangalala. Nambo mpela asila mbeju sila, wele wanduwo ngakukola michiga pakuwa akukulupilila katema kanandi ni pakulinjikwa akulekanga kulupilila. 14 Sooni chachikukopochela kwa mbeju sisyapatuchile pa miwawa sila chikulandana ni chitagu cha wandu wakupilikana lilowe lya Akunnungu, nambo mbolebole akuwijikanya ni lipamba ni ipanje ni upoche wa pachilambo. Wele wandu wo isogosi yao ngaikumala. 15 Ni chachikukopochela kwa mbeju sisyapatuchile pa chaajila sila chikulandana ni chitagu cha wandu wakupilikana lilowe lya Akunnungu ni kulikamulisa kwa nima wambone ni wakukunda. Wandu wo akupilikana ni kumbesi kusogola isogosi yambone. 16 "Wandu ngakupamba lumuli ni kuluunichila ni lulo pane kuluwika kuusi chindanda. Nambo akuluwika pachanya chindu chakuwichila lumuli kuti wakwinjila mwelemo akombole kulola lulanga lwakwe. 17 "Chachilichose chachisisikwe, chichiwichikwe pakulanguka ni chachilichose cheunichile chichiwe cheunukulikwe ni kuwichikwa pakulanguka. 18 "Nipele nilolechesye ni upilikane wenu, pakuwa jwakwete chindu chajonjechekwe nambo jwanganakola chindu, chasumulwe atamuno kanandi chakuchiganisya kuti akwete." 19 Pelepo achikulugwe ni achapwakwe Che Yesu wajawile kukwalola, nambo nganakombola kwa wandichila ligongo lya winji wa wandu. 20 Mundu jumo wansalile Che Yesu kuti, "Achikulu wenu ni achapwenu alinji paasa, akusaka kunnola." 21 Nambo Che Yesu waasalile wandu wose, "Achikulu wangu ni achapwanga ali wewala wakupilikana lilowe lya Akunnungu ni kulikamula." 22 Sooni lyuwa limo Che Yesu wajinjile mu ngalawa ni wakulijiganya wao, waasalile, "Tujaula peesi litanda." Nipele, watandite ulendo. 23 Pawaliji mu ngalawa Che Yesu waliji ni lugono ni wagonile. Nipele jatandite kupuga mbungo jekulungwa ni gatandite kwinjila meesi mu ngalawa ni waliji mu chakogoya. 24 Wakulijiganya wala wajaulile Che Yesu kukwajimusya achitiji, "Ambuje, Ambuje! Tulinkwasika!" Che Yesu wajimwiche ni kujikalipila mbungo jekulungwa ni matumbela ga meesi, yose yanyalele ni kwaliji kutulele. 25 Ni sooni waasalile, "Chikulupi chenu chili kwapi?" Nambo wanyawo wasimosile ni kamulwa ni lipamba ni kusalilana jwine ni jwine, "Mundu ju ali jwanti uli? Pakuwa akujilamula namuno mbungo jekulungwa ni matumbela ga meesi ni yose ikwapilikanila." 26 Che Yesu pamo ni wakulijiganya wao wajendelechele ni ulendo ni waiche ku mbwani ja chilambo cha Wagelasi chachili peesi litanda lyaliwandikene ni ku Galilaya. 27 Che Yesu pawatulwiche mu ngalawa ni kuliwata

mbwani, mundu jumo jwa musi ula juŵaliji ni masoka wannyichilile. Nambo mundu jo kwa moŵa gamajinji nganatakulaga namose nganatomaga mu nyumba nambo watomaga mu mbugu sya kusichila wandu. 28 Paŵammweni Che Yesu walisile, waligwisise paasi paujo pao ni kunyanyisa, "Mmweje, Che Yesu Mwana jwa Akunnungu Waku, nkusaka ichichi kwangune? Ngunchondelela ngasimulagasya!" 29 Wawechete yeleyo pakuwa Che Yesu walikalipile lisoka linkopoche mundu jo. Lyele lisoka Iyo Iyaliji nkunkamula mundu jo kawilikaŵili, natamuno wandu wambisile nkati ni kwataŵilisa makono ni makongolo ni unyolo ni magwedegwede, nambo wakutulaga nyolo syo ni magwedegwede ni lisoka Iyo Iyanjausyaga mwipululu. 30 Che Yesu wammusise, "Liina Iyenu waani?" Wajanjile, "Liina Iyangu lili 'Mpingo.'" Wajanjile yeleyo pakuwa waliji ni masoka gamajinji. 31 Gele masoka go gaachondelele kuti ngasiwajausya mu lisimbo lyangali mbesi. (Abyssos g12) 32 Pele paliji ni mpingo wekulungwa wa maguluwe galiji ganinkulya mungulugulu chitumbi. Masoka gala gaachondelele Che Yesu gajaula gagajinjile maguluwe. Nombe Che Yesu wagalesile gajaula. 33 Masoka gankopweche mundu jo ni gajinjile mu maguluwe ni mpingo wose wa maguluwe waselechele mu litanda Iyalili chiwandi ni chitumbi ni kutiŵila mu meesi. 34 Wakuchinga wala pawaiweni yose yaitendekwe yo wautwiche, wajawile kukwasalila wandu ngani syo mu migunda ni misi. 35 Wandu waiche kukulola iyakopochele. Ni wajaulile Che Yesu, wansimene mundu jugantoyisile masoka jo ali atemi chiwandi ni makongolo ga Che Yesu, ali awasile nguo ni ali ni lunda lwambone, nombewo wajogwepenje. 36 Wandu uwalolite jele ngani jininkukopochela waasalile wanyawo iwatite pakulamwa mundu jwakamwilwe ni masoka jo. 37 Ni wandu wose wa chilambo cha ku Gelasi chila wakamwilwe ni lipamba lyekulungwa. Nipele waachondelele Che Yesu atyoche, nombwe Che Yesu wakwesile sooni mu ngalawa ni kwaula. 38 Mundu jugankopweche masoka jula waachondelele Che Yesu kuti alongane nawo. Nambo Che Yesu wanlanjile, ni wansalile, 39 "Mmuje kumusi nkasale yose yatesile Akunnungu kukwenu." Nipele, mundu jula wajawile ni kwenesya mu musi wose indu yose iwapanganyichiswe ni Che Yesu. 40 Che Yesu pawajombweche litanda ni kwaula kwine, mpingo wa wandu wapochele, pakuwa wose waliji nkwalindilila. 41 Pelepo waiche mundu jumo liina Iyakwe che Yailo, juwaliji chilongola jwa nyumba ja kupopelela, watindiwele pa makongolo ga Che Yesu ni waachondelele kuti ajaule kumangwao, 42

pakuwa mwali jwao jwajika pe jwa yaka mpela kumi na mbili waliji nkulwala chiwandika kuwa. Che Yesu pawaliji nkaula, wandu waliji nkwaŵijkanya kosekose. 43 Nipele paliji ni jwankongwe jumo mumpingo wa wandu mula, juwalwalaga magono kwa yaka kumi na mbili, juwamasile chipanje chakwe chose kwa wamitela ni ngapagwa juwankombwele kunnamya. 44 Jwankongwe jo wannyichilile Che Yesu kunyuma ni wakwaiye lujenje Iwa mwinjilo wao. Papopo walamile magono. 45 Che Yesu wausise achitiji, "Ana waani wangwaiye?" Wose watite ngapagwa mundu jwankwaiye. Nombe che Petulo watite, "Ambuje, mpingo wa wandu unsyungwile ni kummijikanya!" 46 Nambo Che Yesu watite, "Apali mundu jwangwaiye, nguimanyilila pakuwa machili gangopweche." 47 Jwankongwe jula pawaiweni kuti ngakukombola kulisisa, walikopwesye achitetemelaga kwa lipamba ni watindiwele paujo pa Che Yesu. Pelepo ni wasasile mmbujo mwa wose ligongo Iya kwakwaya Che Yesu ni iwatite pakulamwa kwanakamo. 48 Che Yesu wansalile jwankongwe jula kuti, "Mwanangu, chikulupi chenu chinamisye. Njaula kwa chitendewe." 49 Che Yesu akanaŵe kumalisya kuwecheta jwaiche mundu jumo kutyochela ku nyumba ja chilongola jula kukwasalila che Yailo kuti, "Mwanagwenu awile, nkapunda kunsausya jwakwiganya." 50 Nambo Che Yesu pawapilikene yeleyo waasalile che Yailo, "Kasinjogopa, ngambe kukulupilila, nombewo chalame." 51 Paŵaiche pa nyumba po nganasalila mundu jwine kuti ajinjile pamo nawo, ikaŵe che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo ni achikulugwe ni atatiŵe mwali jo. 52 Wandu wose waliji nkulila ni kwalilila malilo. Nambo Che Yesu waasalile wanyawo, "Mmyalale, pakuwa nganawa nambo agambile gona pe!" 53 Ni wanyawo wansechile pakuwa waimanyililaga kuti awile. 54 Nambo Che Yesu wankamwile nkono mwali jula ni kummilanga "Mwanangu nijimuche!" 55 Umi wao wajilile ni papopo wajimi. Ni Che Yesu waasalile kuti wape chakulya. 56 Achaŵelesi wao wasimosile nope nambo Che Yesu waakanyisye kuti akansalila mundu jwalijose yaitendekweyo.

9 Che Yesu waaŵilasile pamo wakulijiganya ŵao kumi na mbili, wapele machili ni ulamusi wa kugakoposya masoka gose ni kulamya ilwele. 2 Watumile ajaulangane kukwalalichila wandu Umwenye wa Akunnungu ni kwalamya wakulwala. 3 Wasalile, "Nkajigala chindu chachili chose mulendo atamuno ntindiso atamuno nsaku atamuno chakulya atamuno mbiya atamuno iwalo iwili. 4 Nyumba

jajili jose jichinkajinjile ni kumpochela nlonjele pelepo, mpaka pachintyoche musu wo. 5 Wāndu akanaga kumpochela, ntyochanje mu musu mo nombe wānyamwe pachintyoche nkung'unde luundu mmakongolo mwenu kulosya kuti achinsyene asagwile kuukana utenga wa Akunnungu.” 6 Nipele, wātandite ulendo, wāpitaga msinda ni msinda wālalichilaga Ngani Jambone ni kwalamya wākulwala pali pose. 7 Ni chilongola che Helode wāpilikene indu yose iyatendekwe ni wākanganiche pakuwā wāne wātiji, “Che Yohana Wākubatisya wāla asyuchile!” 8 Nambo wāne wātiji che Elia wāla atyochele ni wāne wātiji kuti jumo jwakwe jwa wākulondola wā Akunnungu wākalakala asyuchile. 9 Nambo che Helode wātite, “Wēle che Yohana wo ngati nakatite ntwe sambano wēle ni wāani ungupilikana ngani syakwesi?” Nipele wānsosaga kuti wāwone. 10 Achinduna wāla pawāusile, wāwālanjile Che Yesu yose yaitebile. Che Yesu wāajigele wānyawo, wājawile pajika mu musu waukuwīlanjikwa Besesaida. 11 Nambo mpingo wa wāndu ula pawāimanyi kuwājawile, wākuiye. Nombe Che Yesu wāpochele ni wāwēchete nawo ya umwenye wa Akunnungu ni kwalamya wāwasachile kulamwa. 12 Lyuwā palyatandite kutiwāla, wākulijiganya kumi na mbili wāla wānjaulile Che Yesu kukwasalila kuti, “Mwālanje wāndu ajaulangane mu misi ni migunda jakuwāndichila akasose yakulya ni pagona, pakuwā patuli pa pali pajika.” 13 Nambo Che Yesu wāasalile, “Wānyamwe mwape wānyawo chindu chakulya.” Nipele wājanjile, “Nganitikola yakupunda nambo tukwete mikate nsano ni somba siwīli pe. Panepa tujale tukaasumile yakulya mpingo wose wu?” 14 Wāndu uwaliji pepala, wāliji achalume mpela elufu tano. Nipele Che Yesu wāasalile wākulijiganya wāo kuti, “Mwatamiche paasi mipingo ja wāndu mpela hansinhansini.” 15 Wākulijiganya wāo watesile mpela iwātite pakusalilwa ni wātamiche wose. 16 Nipele Che Yesu wājigele mikate nsano jila ni somba siwīli sila ni wālolite kwini ni kwatogolela Akunnungu ni kwipa upile ni kugawānya, wāpele wākulijiganya wāo kuti wāpeleganye wāndu. 17 Wāndu wose wāliile ni kwikuta. Wālokotenye isigasi ya mbakatika ni kugumbasya itundu kumi na mbili. 18 Lyuwā limo, Che Yesu wāliji nkupopela jika pe ni wākulijiganya wāo wāliji pachiwāndi. Nipele wāusisye wānyawo, “Ana wāndu akuti une ndili wāani?” 19 Wājanjile, “Wāne akuti mmwejo ni che Yohana Wākubatisya ni wāne akuti che Elia ni wāne akuti jumo jwao wākulondola wākalakala wā Akunnungu asyuchile.” 20 Pelepo wāusisye wānyawo, “Nombe wānyamwe nkutinji une ndili wāani?” Che Petulo wājanjile, “Mmwejo ni kilisito

Nkulupusyo chilanga chiwālanjile Akunnungu.” 21 Che Yesu wālamwile wānyawo ni kwakanya kuti akasala kwa mundu jwalijose jele ngani jo. 22 Wāpundile kuwēcheta kuti Mwana jwa Mundu akusachilwa kulaga nnope ni kukanikwa ni achachekulu ni achakulu wāmbopesi ni wākwiganya Malajisyo ga che Musa ni kuulajikwa nambo lyuwā lyaatatu lya chiwa chao chachisyuka. 23 Nipele, wāasalile wāndu wose kuti, “Mundu jwalijose jwakusaka kuunguya akusachilwa alikane nsyene ni atwichele nsalaba wakwe mowa gose ni kunguya. 24 Pakuwā wālijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe chaujase ni wālijose juchaujase umi wakwe ligongo lyangune, jwelejo chaukulupusye. 25 Ana mundu chapate chichi, awāga ni ipanje yose ya pachilambo kwa kulijasa natamuno kulijonanga nsyene? 26 Pakuwā mundu jwalijose jutachingolela soni une ni majiganyo gangu, Mwana jwa Mundu tachinkolela soni mundu jo pachachiika mu ukulu wakwe ni wa Atati ni wa achikatumetume wā kwini wāswela. 27 Ngunsalila isyene kuti, apali wāne mwa wānya wā ngaawa pangauwona Umwenye wa Akunnungu.” 28 Galiji mowa nane pawāmasile kuwēcheta gelego, Che Yesu wāajigele che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo, wākwesile nawo pa chitumbi kukupopela. 29 Pawāliji nkupopela, kuloleka kwa ku meeso kwao kwagalawiche ni iwalo yao yaliji yeswela ni kung'alima nnope. 30 Papopo wāndu wāwīli wāoneche aninkukunguluka nawo, nombe wāndu wo wāliji che Elia ni che Musa, 31 wāwākopochele ali ni ukulu, uwāwēcheta gawo Che Yesu yankati ichiyaakopochele ku Yelusalemu ko kuti agumbalichisye yailembekwe nkati wēlewo. 32 Che Petulo ni achinjikele wātopelwe ni lugono, nambo pa wājimwiche, wāuweni ukulu wa Che Yesu ni wāndu wāwīli uwājimi nawo. 33 Wāndu wāwīli wo pa wāliji aninkulekangana ni Che Yesu, che Petulo wāasalile Che Yesu, “Ambuje, ili yambone uwe kutama apano! Tutawē masakasa gatatu, limo lyenu ni limo li che Musa ni line li che Elia.” Nganaimanyililaga cha wāwēcheta gawo cho. 34 Che Petulo pa wāliji aninkuwēcheta yeleyo, liunde lyaichilile ni wākulijiganya wāla wājogwepe pakuwā liunde lya lijali lininkwaichilila. 35 Lyakopochele lilo wē mwiunde mula, lichitiji, “Aju ni Mwanangu junansagwile, mumpilikanichisye.” 36 Palyamasile kupilikanika lilo wē lya, Che Yesu wāoneche ali jika pe. Wākulijiganya wāo wāmyalele ni nganansalila mundu jwalijose gele mowa go yankati yeleyo yose iwāiweni yo. 37 Mala wī jakwe Che Yesu ni wākulijiganya wātatu wāla pa wāliji aninkutuluka mwitumbi, mpingo wekulungwa wa wāndu wāichilile. 38 Mundu jumo mu mpingo

mwa wāndu mula wānyanyisye aчитijji, “Jwakwiganya, ngunchondelela munkolele chanasā mwanangu ju pakuwā ali mwanangu jwa jika pe! 39 Nnole lisoka lyakwe likusomoka ni chitema pe likuntenda agumile ni kuntaga njilinjili ni kunkopoka chiulo nkang'wa. Likupunda kunnagasya nnope ni ngalikunneka kwakwepepala. 40 Nipele, nachondelele wākulijiganya wēnu kuti akalityosye, nambo nganakombolanga.” 41 Che Yesu wājanjile, “Wānyamwe uwelesi wangali chikulupi, ni wākusochela, chindame ni wānyamwe ni kumpilililla mpaka chaka chi?” Nipele, Che Yesu wānsalile mundu jo kuti, “Munjise nawo apano mwanagwenu jo.” 42 Katema jwele mwanache jo pawāliji aninkwaichilila Che Yesu, lisoka lila lyangwisisye paasi ni kuntaga njilinjili. Nambo Che Yesu wālikalipile lisoka lila ni kunnama mwanache ni kwauchisya atatigwe. 43 Wāndu wose wāsimosile nnope kugalola machili gamakulungwa ga Akunnungu. Wāndu wāla pawāliji nkusimonga yankati yose yaitesile, Che Yesu wāsalile wākulijiganya wāo, 44 “Ngasinliwālila chingusaka kuwēcheta ni wānyamwe chi, Mwana jwa Mundu chatagwe mmakono ga wāndu.” 45 Nambo wānyawo nganagamanyilila malumbo ga maloŵe gaŵawēchete. Lyele lyaliji lyakusisika kwa wānyawo kuti anamanyichisye, nombe wānyawo wājogwepe kwausya malumbo ga maloŵe go. 46 Gatyochele makani kwa wākulijiganya wāla gati wāani wāali wākulungwa kupunda achinjakwe. 47 Nambo Che Yesu wāsimanyilile nganisyo sisyaliji mmitima jao nipele wānjigele mwanache jwānnandi ni wānjimiche chiwāndika nawo, 48 wāasalile, “Mundu jwalijose jwakumpochela aju mwanache jwānnandi ju kwa liina lyangu, jwelejo akumbochela une ni jwalijose jwakumbochela une, akumpochela jwelejo jwandumile une. Pakuwā jwali jwānnandi kupunda wose pasikati jenu, jwelejo ni jwali jwankulungwa.” 49 Che Yohana wāwēchete kuti, “Ambuje, tummweni mundu jumo achikoposyaga masoka mu liina lyenu nombe uweji twalinjile kunnekasya ligongo jwelejo nganaŵa jumo jwetu.” 50 Nambo Che Yesu wāasalile wānyawo kuti, “Nkannekasya, pakuwā jwalijose jwangankanila wānyamwe, jwelejo ali pamo ni wānyamwe.” 51 Nipele, pagaŵandichile moŵa ga Che Yesu kujigalikwa kwini wāsachile kwala ku Yelusalemu. 52 Wātumile wātenga wālongolele, nombewo wājawile ni kwinjila mu musi umo wa Wāsamalia kukuwika chile indu yose kwa ligongo lyao. 53 Nambo wāndu wā wele musi wo wakanile kumpochela ligongo waimanyilile kuti wāsachile kwala ku Yelusalemu. 54 Katema wākulijiganya wākwē paŵaiweni yeleyo, che Yohana ni che Yakobo wātite, “Ambuje, ana nkusaka tuwīlasye

mooto kutyochela kwini kuti wajonanje wānyawā?” 55 Nambo Che Yesu wāgalaulichile wānyawo ni kwakalipila. 56 Che Yesu ni wākulijiganya wāo watyosile ni kwala kunsinda wine. 57 Paŵaliji mu ulendo, mundu jumpepe wānsalile Che Yesu kuti, “Chinankuye kwakulikose kuchinjaule.” 58 Che Yesu wātite, “Macheto gakwete masomwa ni ijuni ikwete isusi, nambo Mwana jwa Mundu nganakola pagona ni kupumulila.” 59 Nipele, wānsalile mundu jwine kuti, “Munguye.” Nambo jwelejo wātite, “Ambuje, muuneche kaje nyaule ngaasiche atati wangu.” 60 Nambo Che Yesu wānsalile jwelejo kuti, “Mwaleche wawe wāasiche wawe wāo, nambo mmwejo njaule nkalalichile ngani ja Umwenye wa Akunnungu.” 61 Ni mundu jwine wānsalile Che Yesu kuti, “Ambuje chinankuye, nambo muuneche kaje ngaalanje wāali kumusi kwangu wāla.” 62 Nambo Che Yesu wājanjile, “Jwalijose jwakamwile lijela ni kotama kulima agalaukaga ni kulola panyuma, jwelejo ngakuwājilwa mu Umwenye wa Akunnungu.”

10 Pagamasile gelego, Ambuje wāasagwile wākulijiganya sabini na mbili. Ni wātumile wākulijiganya wāwili wāwili wālongolele paujo pao pa misinda jilijose ni kulikose kuwāsachile nsyene kwala. 2 Wāsalile wānyawo kuti, “Magungulo gali gamajinji nambo wākugungula ali kanandi. Nipele mwaŵende asyene ngunda kuti wātume wākugungula mu ngunda mwao. 3 Sambano njaulangane, mmanyilile kuti nguntuma wānyamwe mpela mwanangondolo pasikati masogo. 4 Ngasinjigala chilolo pane nsaku pane ilatu ine, nkankomasya mundu jwalijose mwitala. 5 Mwajinjilaga mu nyuumba jajili jose, mwakomasye yelei kaje, ‘Chitendewe chipagwe mu nyuumba jil!’ 6 Iwaga chapagwe jwakunonyelwa ni chitendewe mwelelo, chitendewe chenu chichitame najo, nambo iwaga ngapagwa jwachitendewe, chitendewe chichimbujile kukwenu sooni. 7 Nlonjele pa nyuumba jo nchilyaga ni kung'wa yakumpanga, pakuwā jwakupanganya masengo akuwājilwa mbote. Ngasinsama nyuumba ji kwala nyuumba jo. 8 Mwaikaga mmusi wauli wose ni kumpochela, nyanje yaali yose yakumpa. 9 Mwalamyē wāndu wākulwala wāali kweleko, mwasalile, ‘Umwenye wa Akunnungu uŵandichile kukwenu.’ 10 Nambo mwajinjilaga mmusi wauli wose ni akanaga kumpochela, ntyoche, nomwe pankupita mmatala gao nkajileje, 11 ‘Atamuno luundu lwa pamusi wenu lwalunyambatile pa sajo syetu, tukompatila wānyamwe kulosya kuti mwachinsyene nsagwile kuukana utenga wa Akunnungu. Nambo,

mmaniyilile kuti, umwenye wa Akunnungu uwandichile.' "Mwanonyele Ambuje Akunnungu wenu ni ntima wenu wose ni uumi wenu wose ni machili genu gose ni umanyilisi wenu wose ni njenu mpela mwasyene." 28 Che Yesu wansalile, "Njanjile uchenene! Ntendeje yeleyo, nomwe chinkole umi." 29 Nambo welewo, wasachile kuliwalanjila kuti akuchimanyilila chakuusya cho, wausisye Che Yesu, "Ana njangu jo ni waani?" 30 Che Yesu wajanjile, "Jwapali mundu jumo jwa wauamilaga ku Yelusalemu kutuluchila ku Yeliko. Pa waliji mwitala, wasimene wachiswamba ni wambusile iwalo yakwe ni kumputa ni watyosile ni kunneka achiwandichilaga kuwa. 31 Pangalolela, jwambopesi jumo waliji nkupita mulamula mwitala mula, nambo pawambweni ni wasepwiche pambali ni kwaula. 32 Iyoyo peyo, Mlawi jumo pawai che pelepo wambweni, ni wasepwiche pambali ni kwaula. 33 Nambo Msamalia jumo ju waliji muulendo wai che pepala pa waliji mundu jula, nombe pawambweni wambonele chanasa. 34 Nipele, wanjaulile, wagajosisye mawanga gao kwa mauta ni divai ni kugatawa mawanga, pawamasile kutenda yeleyo wanjigele pa chinyama chakwe, ni wanjawisye kukwalwasya mu nyuumba ja achalendo. 35 Mala wi jakwe watyosisye lupia siwili sya mbiya, wampele jwakujigosa nyuumba jila ni wansalile kuti, 'Munlwasye mundu ju ni chachili chose chachichipunde kwa jweleju, chinjilipila une pachimuje.'" 36 Che Yesu wausisye, "Mwa wele watatu wo, waani walosisye kuti ali njakwe mundu ju waputikwe ni wachiswamba?" 37 Jwakwiganya Malajisyo jula wajanjile, "Jwejula ju wankolele chanasa jula." Che Yesu wansalile, "Njaule nkatende iyoyo peyo." 38 Che Yesu ni wakulijiganya wao pa waliji muulendo, wai che kunsinda umo ni jwankongwe jumo liina lyao che Masa wampochele kumangwao. 39 Che Masa waliji ni mpwakwe liina lyao che Maliamu, jweleju watemi chiwandi ni Ambuje Che Yesu achipikanilaga majiganyo gao. 40 Nambo che Masa waliji nkuchenjeuka ni masengo gamajinji. Nipele wajanjile Che Yesu kukwasalila achitiji, "Ambuje, ana ngankulola kuti apwanga anesile une mbanganye masengo jika? Mwasalile aiche kukungamusya." 41 Nambo Ambuje wajanjile kuti, "Che Masa, che Masa, nkuchenjeuka ni kulisauusya ni yejinji. 42 Nambo chipali chindu chimo pe chachikusachikwa. Che Maliamu asagwile liunjili lyambone ni sooni ngapagwa mundu juchachityosye kukwakwe."

11 Lyuwa limo, Che Yesu waliji nkupopela peuto pamo, pawamasile, jumo jwa wakulijiganya wao watite, "Ambuje, ntujiganye kupopela, kwati mpela che Yohana Wakubatisya iwatite pakwajiganya MUSA? Ana nkusyoma chichi mwelemo?" 27 Wajanjile,

Wakulijiganya wao.” 2 Che Yesu waasalile, “Pankupopela, njileje yelei, ‘Atati, Liina lyenu lijinchilwe, Umwenye wenu uiche. 3 Ntupe chakulya chetu cha lyuwa ni lyuwa. 4 Ntulechelesye sambi syetu, pakuwa uweji nombe tukwalechelesya wose wakutulewela. Ni sooni nkatujinjisa nkulinjika.” 5 Ni Che Yesu waasalile kuti, “Tujile jumo jwenu akwete ambusanga ni anjaulilaga pasikati chilo ni kunsalila, ‘Ambusanga, mungongosye mikate jitatu none chinambuchisye, 6 pakuwa ambusanga wangu ali mu ulendo, asepuhile kumisi none nganingola chakwapa.’ 7 Nganichisye kuti ambusanga wenu akanjanjile ali nkati, ‘Nkaasausya une! Pakuwa masile kuugala nnango. Une ni achiwanangu tugonile ni ngangukombola kwimuka ni kumpa!’ 8 Isyene ngunsalila kuti, ngaajimuka ni kwapa atamuno ali ambusanga gwao pe, nambo ligongo lya mundu jo ichajile pakupunda kwachondelela, chajimuche ni kwapa chachili chose chakuchisaka. 9 “Nipele none ngunsalila yakuti, mmende ni wanyamwe chimpegwe, nsose ni wanyamwe chinnyiwone, mpoposye ni wanyamwe chachimbugulila nnango. 10 Pakuwa jwalijose jwakuwenda akupegwa ni jwakusosa akupata ni jwakupoposya, nnango ukuugulikwa kwa ligongo lyakwe. 11 Ana, atati chi mwa wanyamwe, mwanache awendaga somba, chachiapa lijoka kuleka kwapa somba? 12 Pane wawendaga lindanda, ana chachapa likoloto? 13 Chisau wanyamwe wangelumbana, nkumanyilila kwapa achiwana wenu indu yambone, isyene Atati wenu wa kwiani chiwape Mbumu jwa Akunnungu awala wakwawenda.” 14 Lyuwa limo Che Yesu waliji nkukoposya lisoka lilyantendenye mundu anawechete. Pilyakopweche lisoka lyo, jwanga wecheta jo, wakombwele kuwecheta, ni mpingo wa wandu wasimosile. 15 Nambo wane mwa welewo watite, “Akugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli, jwankulu jwa masoka.” 16 Ni wane walinjile kwakwawenda walosye chimanyisyo chakuti ulamusi wao utyochele kwini. 17 Nambo Che Yesu, achimanyililaga ng’anyisyo syao ni waasalile wanyawo, “Wandu wa umwenye wauliwise aputanaga achinsyene pe wele umwenye wo chiugwe ni wandu wa nyumba jajili jose waputanaga achinsyene pe wandu wa nyumba jo chajonasiche. 18 Nipele iwaga Shetani akulikanila nsyene, umwenye wakwe chiulame? Nguti yeleyi pakuwa wanyamwe nkuumecheta kuti ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli. 19 Wakulijiganya wenu nombe akugakoposya masoka mpela inguti kupanganya une, iwele uli menema musalile kuti ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Belesebuli? Nipele wanyawo

ni utachinnamula wanyamwe. 20 Nambo iwaga ngugakoposya masoka kwa ulamusi wa Akunnungu, nipele nnyimanyilile kuti Umwenye wa Akunnungu umasile kwika kukwenu. 21 “Mundu jwali ni machili pakulindilila nyumba jakwe ni yakumenyanila yakwe, ipanje yakwe yose chigosekwe. 22 Nambo aikaga jwapundile machili ni kumputa, jwelejo akunsumula yakumenyanila yose iyakulupililaga yo ni kuigawanya iwasmwile. 23 “Mundu jwalijose jwanganawa pamo ni une, akunganila ni mundu jwalijose jwangakusakulla pamo ni une, jwelejo akupwilinganya. 24 “Lisoka lyankopokaga mundu likusyungula syungula mwipululu mwangali meesi lichisosaga pakupumulila. Palikulepela likuti, ‘Chimujile ku nyumba jangu kungopochela kula.’ 25 Palikuujila, akujisimana nyumba jila jili jepyajile ni mwekotopasye. 26 Nipele likwaula kukugajigala masoka gane saba gakusakala kupunda welewo, gose gawkwaula kukunjinjila mundu jula. Kumbesi kwakwe mundu jo akuwa jwakusakala kupunda iwajili kundanda.” 27 Che Yesu pawaliji nkuwecheta gelego, jumo jwa achakongwe jwa mumpingo mwa wandu mula, wanyanyisye lilo we achitiji, “Jwana upile jwankongwe jwambeleche ni kunjonjesya jo!” 28 Nambo Che Yesu wawechete, “Nambo wana upile wakupunda wakulipilikanichisya lilo we lya Akunnungu ni kwitichisya.” 29 Nipele, mpingo wa wandu pawaliji nkoonjecheka, Che Yesu watandite kusala, “Uwelesi wu uli uwelesi wa kusakala. Ukusaka chimanyisyo, nambo ngaupegwa chimanyisyo chachili chose ika we chimanyisyo chi che Yona chila. 30 Mpela che Yona iwajili chimanyisyo cha wandu wa ku Ninawi ni iyoyo peyo Mwana jwa Mundu chachiwa chimanyisyo kwa uwelesi wu. 31 Iyoyo peyo pa lyuwa lyakulamulila Mwenye jwankongwe jwa ku Sheba chakopochele pamo ni wandu wa uwelesi wu, nombewo chachisala kuti uwelesi wu wanamagambo. Pakuwa welewo waumile kwakutalichila, waiche kukugapikanila malo we gambone ga lunda ga mwenye che Selemani, nambo pelepa apali jwankulu kupunda mwenye che Selemani. 32 Wandu wa ku Ninawi chakopochele pa lyuwa lya malamulo lyo pamo ni wandu wa uwelesi wu, nombewo chachisala kuti uwelesi wu wanamagambo. Pakuwa wandu wa ku Ninawi walesile sambile ligongo lya kulalichilwa utenga wa Akunnungu ni che Yona, nambo pelepa kwana jwankulu kwapunda che Yona. 33 “Ngapagwa mundu jwakupamba lumuli ni kululisa pane kuluunichila ni lulo nambo akuluwika pachanya chindu chakuwichila lumuli, kuti wakwinjila mwelelemo akombole kulola lilanguka lyakwe. 34 Lumuli lwa chilu chenu luli

liso lyenu, Iyaŵaga Iyansima, chiilu chenu chose chichiŵe mu lilanguka, nambo Iyaŵaga ngaŵa Iyansima, nombe chiilu chenu chichiŵe muchipi. 35 Niliolechese yambone kuti lilanguka Iyalili nkati mwenu likaika kugalauka kuŵa chipi. 36 Nipele, iŵaga chiilu chenu chose chaŵaga ni lilanguka, pangali chiŵalo chachichiŵe pa chipi, chiilu cho chiching'alime yambone mpela lumuli lwalukuti pakunlanguchisya ni lilanguka Iyakwe." 37 Che Yesu paŵamasile kusala yeleyo, Mfalisayo jumo ŵaalaliche kumangwao kuti akalye nawo chakulya, nombewo ŵajinjile ni kutama kulya. 38 Nambo Mfalisayo jo ŵansimosile Che Yesu kwawona alinkutama panganaŵa kaje chikanaŵe chakulya. 39 Pele Ambuje ŵansalile, "Ŵanyamwe Mafalisayo, nkosya ngao ni mbale kwa paasa, nambo nkati mwenu ngumbele chigongomalo ni ungalimate. 40 Ŵakuloŵela ŵanyamwe! Ana, ngaŵa Akunnungu ŵaŵapanganyisye paasa ni ŵaŵapanganyisye nkati mo? 41 Nambo mwapeje ŵandu ŵakulaga indu yaili nkati ngao ni mbale ni indu ine yose chiiŵe yambone kukwenu. 42 "Nambo ulaje uŵe kukwenu ŵanyamwe Mafalisayo, pakuŵa nkwausya Iiunjili Iya kumi namose pachanya masamba ga kununjila ga mimela gakuonyesya chakulya ni mchicha ni masamba gane gane ni kuleka kwapanganyichisya ŵandu yaikuŵajilwa ni kwanonyela Akunnungu. Mwaŵajilwe kukamulisa yaandanda yo pangaliŵalila yaaŵili yo. 43 "Nambo ulaje uŵe kukwenu, ŵanyamwe Mafalisayo, pakuŵa ikunonyela kutama mmbujo mu itengu ya achakulungwa mu mmajumba ga kupopelela ni kunkomasya kwa kuchimbichisya paŵachingangene ŵandu. 44 Ulaje uŵe kukwenu, pakuŵa nkulandana ni malembe gangali chilosyo, ŵandu akupita pachanya pakwe, pangaimanyilila." 45 Jumo jwa ŵamalamulo ŵajanjile, "Jwakwiganya, pankusala yelei ngati nkutujalusya nowe ŵakwe." 46 Che Yesu ŵajanjile, "Ulaje uŵe kukwenu ŵanyamwe ŵakwiganya Malajisyo, pakuŵa nkwatwika ŵandu misigo jakutopela jangatwichilika ni mwachinsyene ngankujongola namose chala kwakamusya. 47 Ulaje uŵe kukwenu, pakuŵa nkugumba malembe ga ŵakulondola ŵa Akunnungu, ŵaŵaulajikwe ni achambuje ŵenu. 48 Iyoyo peyo ŵanyamwe nkuŵalanga ni kwitichisya masengo ga achambuje ŵenu pakuŵa ŵelewo ŵauleje ŵakulondola ŵa Akunnungu ni ŵanyamwe nkugumba malembe gao. 49 Ni kwaligongo Iyo, lunda Iwa Akunnungu Iwatite, 'Chinampe ŵakulondola ŵa Akunnungu ni achinduna, nambo ŵane mwa ŵanyawo chachaulaga ni ŵane ŵao chachalagasya.' 50 Nipele uŵelesi uu chiuchilagawo kwaligongo Iya chiwa cha ŵakulondola

ŵa Akunnungu ŵana wose ŵaŵaulegwe chitandile kupagwa chilambo, 51 chitandile kuulagwa ku che Habili kwichila che Sakalia, juŵaulegwe pasikati ja chilisa ni Nyuumba ja Akunnungu. Eloo, ngunsalila kuti, au uŵelesi uu chiuchilagawo kwa yeke isambo yo. 52 "Ulaje uŵe kukwenu ŵanyamwe ŵakwiganya Malajisyo pakuŵa njigele chiugulilo cha nnango wa umanyilisi ni mwachinsyene nganinjijila ni ŵaŵajinjilaga mwelelo mwalekasisye kuti akajinjila." 53 Che Yesu ŵatoyosile mwelelo, chitandile pelepo ŵakwiganya Malajisyo ni Mafalisayo ŵatandite kwachima kwannope ni kwausya mausyo gamajinji. 54 Ŵasakaga ŵatanjisye kwa maloŵe gao.

12 Katema kakoko ŵasongangene ŵandu ŵajinji mpaka kuliŵatana, Che Yesu ŵatandite kwasalila kaje ŵakulijiganya ŵao kuti, "Niisepusye ni chilungo cha Mafalisayo, chachili cha ulamba. 2 Ngachipagwa chachiunichikwe chingachiunukukwa ni chachisisikwe chingachimanyika. 3 Lyele ligongo Iyo chachili chose chimwaŵechete pa chipi, ŵandu chapikane pa lilanguka ni chimwasongonaga pa chisyepela, muchumba cheugalikwe, chichijenele muchilambo chose. 4 "Ngunsalila ŵanyamwe achambusanga ŵangu kuti ngasimwajogopa ŵelewo ŵakuchiulaga chiilu nambo ngapagwa chakupunda chakuchikombola kuchipanganya. 5 Nambo chinannosye ŵakusachilwa kwajogopa, mwajogope Akunnungu pakuŵa amalaga kuulaga akwete ulamusi wakumponya ku jehanamu. Eloo, mwajogope ŵelewo. (Geenna g1067) 6 "Ana ngati ikumanyika kuti ijojolo nsano ikusumichikwa kwa ndalama jajinandi nnope? Nambo ngapagwa chijuni chakuliŵalichikwa ni Akunnungu namuno chimo. 7 Atamuno umbo sya mitwe jenu Akunnungu akusimanyilila sili silingwa. Ngasinjogopa, ŵanyamwe ndi ŵakutopela kwannope kupunda ijojolo yejinji! 8 "Ngunsalila isyene, jwalijose jwakunyitichisya une pa ŵandu kuti jwele ali jwangune, iyoyo peyo Mwana jwa Mundu chachinjitichisya jwelejo mmbujo mwa achikatametume ŵa kwina ŵa Akunnungu. 9 Nambo, jwalijose jwakungana une pa ŵandu, nombejo chakanikwe mmbujo mwa achikatametume ŵa kwina ŵa Akunnungu. 10 "Mundu jwalijose jwakwaŵechetela yangalumbana Mwana jwa Mundu chalecheleswe, nambo juchannyelusye Mbumu jwa Akunnungu, ngalecheleswa ng'oo. 11 "Pachachinjigala kwa machili mmajumba ga kupopelela pane mmbujo mwa mamwenye ni ŵakulamula kuti nlamulikwe, nkapwelela kuti chinjanje chichi pane ichimmechete. 12 Pakuŵa Mbumu jwa Akunnungu chanjiganye chakuŵecheta katema kakoko." 13 Mundu jumo

mumpingo wa wāndu mula, wānsalile Che Yesu kuti, “Jwakwiganya, mwasalile akulu wāngu tusapulane ipanje yatulechele atati wetu.” 14 Che Yesu wajanjile, “Ambusanga, ana wāani wāmisile une kuwa jwakulamula pasikati jenu pane jwakunga wanyichisya ipanje yenu?” 15 Nipele wāasalile wose kuti, “Nlisepusye ni tama ja indu yejinji pakuwa umi wa mundu nganiupagwa mu winji wa indu yakwete.” 16 Nipele watanjile chitagu chanti, “Kwaliji ni jwachipanje jumo juwaliji ni ngunda uwasogwele nnope. 17 Jwachipanje jo waganisye muntima mwakwe achitiji, ‘Chindende uli pakuwa une nganingola pakugosela magowolo gangu?’ 18 Wātite ‘Chindende yelei, chingagumule ngokwe syangu ni kuta wa jajikulungwa nnope. Mwelemo chingawiche magowolo gangu gose ga ngano ni ipanje yangu.’ 19 Pelepo chinalisalile nansyene, ‘Sambano nkwele ipanje yejinji imwaligosele kwa yaka yejinji, mpumule, ndye ni kung’wa ni kusengwa!’ 20 Nambo Akunnungu wāasalile, ‘Mmwejo Jwakulowela, achi chilo chino umi wenu chiujiagalikwe ni yose indigosele ana chiiwe ya wāani?’” 21 Che Yesu wamalichisye kuwecheta, “Ye ni yaili kwa mundu jwakuligosele ipanje yejinji, nambo paujo pa Akunnungu ngakuwalanjika kuti akwete chindu.” 22 Nipele Che Yesu wāasalile wakulijiganya wao, “Kwaligongo lya ngunsalila, ngasinilagasya kwa ligongo lya umi wenu kuti chindye chichi atamuno kwa ligongo lya iilu yenu kuti chimmwale chichi. 23 Pakuwa umi upundile kwa yakulya ni chiiilu chipundile kwa iwalo. 24 Ngalole makungulu, ngagakupanda namose kugungula, nganigakola ngokwe namose magulu nambo Akunnungu akugalisa. Ni wanyamwe ndi wakutopela kugapunda makungulu! 25 Nipele, wāani mwa wanyamwe kwakulichenjeusya nnope akukombola kulijonjehesya namose lyuwa limo mmo wa ga umi wakwe? 26 Nipele, iwaga ngankukombola kuchitenda chachinandi mpela chelecho, ligongo chi nkuchenjeuchila ine yo? 27 Nnole uluwa umele wakwe. Ngaukupanganya masengo, atamuno ngaukululuchila iwalo. Nambo ngunsalila kuti namose mwenye che Selemani ni ukulu wao wose nganawale yambone mpela limo lya uluwa wo. 28 Nipele iwaga Akunnungu akulitakusya yeleyo lisamba lya mwitinji lyalikumela lelo ni mala wi likupatuka ni kwasikwa pa mooto, ana ngati chantakusye kwakupanda wanyamwe wandi ni chikulupi chamwana? 29 “Nipele, ngasinlajila ichinlye atamuno iching’we namose ngasimma ni lipamba. 30 Pakuwa yose yo ikuchenjeuchilwa ni wāndu wāngakulupilila wa ilambo ine ya pachilambo pano. Nambo mwanya Atati wenu akumanyilila kuti

nkulajila yele indu. 31 Nipele nsoseje kaje Umwenye wa Akunnungu ni indu ine chijonjehckwe kukwenu. 32 “Ngasinjogopa, wanyamwe mpingo wenondi! Pakuwa Atati wenu yanonyele kumpa Umwenye wao. 33 Nsumisye inkwete nkaape wāndu wakulaga mbiya syo. Nlipanganyichisye ilolo yangawisala ni kuligosela mbiko jangapunguka ni jangama kwani. Kwanga wandichila wa wiyi atamuno konasika ni idudu. 34 Pakuwa pajili mbiko jenu, pele ntima wenu ni pachiuwe. 35 “Nliwiche chile kwakutumichila ni kuleka imulichilo yenu ininkukolela. 36 Mbe mpela achikapolo wakwalindilila ambuje wao kutyochela kuulombela kuti pakupoposya waugulile nnango kwachitema. 37 Wana upile wele achikapolo wachachasimana ali meeso pachauje Ambuje wao! Isyene ngunsalila kuti ambuje wo chaa we chile kwatumichila, chiwatamiche pakulila ni kwatumichila. 38 Iwaga chauje pasikati chilo pane atamuno kuninkucha ni kwasimana ali meeso, wana upile achikapolo wo. 39 Nambo mmanyililleje kuti iwaga nsyene nyuumba akakamanyilile katema chi chaiche jwa wiyi, akaliji meeso, ngakajilleche nyuumba jakwe jininkugumulikwa. 40 Wanyamwe nombe nliwiche chile, pakuwa Mwana jwa Mundu akwika katema kangankulolela.” 41 Che Petulo wausisye Che Yesu kuti, “Ambuje, ana chitagu chi chikutugamba uweji pe pane wāndu wose?” 42 Ambuje wajanjile, “Ana kapolo jwakwimilila chi jwali jwakukulupilichika ni jwalunda, jwa wichekwe ni ambujegwe kwajimilila achikapolo wao kuti waga wanyichisye yakulya pa katema kakusachilwa? 43 Jwana upile kapolo juchasimanikwe ni ambujegwe ali nkupanganya yele katema pachauje. 44 Isyene ngunsalila kuti ambujegwe chambiche kapolojo kwimilila ipanje yakwe yose. 45 Nambo, jwakutumichila ajilaga muntima mwakwe kuti, ambuje wāngu akuka wa kuuja ni kutanda kwaputa achikapolo achinjakwe achalume pane achakongwe ni kulya ni kung’wa ni kukolelwa, 46 ambujegwe kapolo jula chauje pa lyuwa lyangaliololela ni katema kangakukamanyilila chi wakatanye ipande ipande ni kwa wika liunjili limo ni wāngakukulupilila. 47 “Ni kapolo jwakumanyilila chakuchisaka ambujegwe, nambo ngakuliwika chile kwa kupanganya yakusachilwa kupanganya ni ambujegwe, chaputikwe kwa nnope. 48 Nambo jwangakuimanyilila indu yakuisaka ambujegwe nombe akupanganya indu yaiku wajilwa kulagaswa chaputikwe kwakanandi. Pakuwa jwalijose juchapegwe yejinji chasachilwe kutyosya yejinji ni jwalijose jwapegwile kamulila yejinji chasachilwe kuusya yejinji nnope. 49 “Nyiche kukukolesya mooto pachilambo, none ngasachile nnope kuulola uli ukolele! 50 Nambo ngwete ubatiso wa masausyo

gangusachilwa nagakole, nguŵijikanywa nnope mpaka masausyo ga ubatiso wo pachigamale. 51 Ana nkuganisa kuti nyiche nacho chitendewele pachilambo pano? Ngunsalila, ngwamba, nambo nyiche kukuntindanya. 52 Kutandila sambano, wāndu nsano wā uwelesi umo chatindigane, wāndu wātatu chaputane ni wāndu wāwili ni wāndu wāwili chaputane ni wāndu wātatu. 53 Atati chatindane ni mwanagwao nombe mwanache chatindane ni atagwe, achikulu chatindane ni mwanagwe mwali nombe mwali chatindane ni achikulugwe, jwankongwe chatindane ni akwegwao nombe welewo chatindane ni nkwegwao.” 54 Che Yesu wājisalile sooni mipingo ja wāndu kuti, “Pankugawona maunde ganinkutyochela kulikutiwiliila lyuŵa, papopo ni nkuti lelo chijinye ula ni jikunya. 55 Pajikupuga mbungo kutyochela kulujenda nkuti, ‘Lyuŵa chiliŵale lelo’ ni iyoyo peyo ikutyochela. 56 Wānyamwe wā ulamba, nkukombola kulondola iichiŵe lelo kwakulola chilambo ni kwani kwachichi nipele nkulepela kugamanyilila malumbo gakatemaka? 57 “Soonni kwachichi ngankullamulila mwachimisyene chachili Chambone chakuchipanganya? 58 Pakuŵa ikaliji yambone ntende yali yose kwilana nawo jwammagongo nli mwitala. Iwaga ngaŵa yeleyo chanjausye kwa jwakulamula nombejo chanjausye kwa jwangondo nombejo champonye mu nyuumba jakutaŵilwa. 59 Ngunsalila isyene kuti ngantyoka mwelele mpaka pachimmalisye kulipa mbiya ja mbesi.”

13 Katema kakoko wāiche wāndu wāampepe ni wāasalile Che Yesu ngani sya wāndu wā ku Galilaya wāwalegwe ni che Pilato paŵaliji nkusikita inyama yao ya mbopesi ni miasi jao jawanganyiche ni mbopesi jao. 2 Che Yesu wājanjile kuti, “Pakuŵa Wāgalilaya wāla wāulajikwe kwanti yele, nkuganisa wāliji wākuleŵa kwapunda Wāgalilaya wāne wose? 3 Isyene ngunsalila kuti ngaŵa yele, nambo iwaga nganneka sambu syenu wānyamwe nombe chinjonasiche. 4 Iyoyo peyo ana nkuganichisa kuti wāndu kumi na nane wāla, wāwagwililwe ni nyuumba jeleu ku Siloamu kula ni kuwa wāliji wākuleŵa kupunda wāne wose wākutama ku Yelusalemu? 5 Ngunsalila kuti ngaŵa, nambo wānyamwe nombe iwaga nganneka sambu syenu, wānyamwe nombe chinjonasiche.” 6 Nipele, Che Yesu wātanjile chitagu chi, “Paliji ni mundu jumpepe juŵaliji ni chitela chachikuŵilanjikwa cha ntini chichapandikwe mu ngunda wa Misabibu. Mundu jo wājawile kukusosa isogosi yakwe nambo nganachisimana chindu. 7 Nipele, mundu jo wānsalile

jwakuugosa ngunda wo kuti, ‘Mpilikane! Une iicheje yaka itatu yi kukusosa isogosi ya chitela cha ntini chi, nambo nachisimene changasogola. Nchigwisye! Pakuŵa chikumala chajila pangali chindu?’ 8 Nambo welewo wājanjile kuti, ‘Ambuje, tuchileche kaje namyaka chingachisyunguchisye lisimbo ni kutaga chajila. 9 Iwaga chichisogole isogosi chaka chachikwika chi, yambone, nambo iwaga ngachisogola chinchigwisye.” 10 Pa Lyuŵa Iya Kupumulila limo, Che Yesu wāliji nkwiganya mu nyuumba ja kupopelela. 11 Ni sooni paliji ni jwankongwe jwakulwala papopo pepo juŵakamwilwe ni lisoka kwa yaka likumi ni nsano ni itatu. Ngongo wakwe wapindiche ni nganakombolaga kulijongola uchenene ng’oo. 12 Che Yesu paŵambweni jwankongwe jo wāmbilasile ni wānsalile, “Jwankongwe, nlecheleswe, ulwele wenu ulamile!” 13 Wānsajichile makono gao ni papopo wājongweche ni kutanda kwakusya Akunnungu. 14 Nambo jwankulungwa jwa nyuumba jakupopelela wātumbile ligongo Che Yesu wānamisye jwankongwe jo pa Lyuŵa Iya Kupumulila, nipele wāusalile mpingo wa wāndu ula kuti, “Gapali moŵa nsano ni limo gakuŵajila wāndu kupanganya masengo. Kwa gele moŵa njise kukulamwa ilwele yenu nambo ngaŵa Lyuŵa Iya Kupumulila!” 15 Pelepo Ambuje wājanjile, “Wāulamba wānyamwe! Ana wāani pasikati jenu jwangakujugulila ng’ombe jakwe pane mbunda jakwe mulichinga ni kujilongosya kukung’wa meesi atamuno lili Lyuŵa Iya Kupumulila? 16 Sambano, jwankongwe ju, uwelesi u che Iblahimu, juŵataŵikwe ni Shetani kwa yaka likumi ni nsano ni itatu. Ana ngaiikusachilwa kunnamya jwankongwe ju namuno lili Lyuŵa Iya Kupumulila?” 17 Paŵamasile kuwecheta gelele, wamakani wāo wose yatesile soni nambo wāndu wāne wose wāsengwile kwaligongo Iya Indu yose yakusimosya iŵaipangenyē. 18 Nipele Che Yesu wāusisye kuti, “Ana Umwenye wa Akunnungu ukulandana ni chichi? Chinaulandanye ni chichi? 19 Ukulandana ni mbeju jamwana ja chitela chachikuŵilanjikwa haladali jiŵajigele mundu jumo ni kujipanda mungunda mwakwe. Jamesile ni chaliji chitela chachikulungwa ni ijuni yataŵile isusi mu nyambi syakwe.” 20 Che Yesu wāusisye sooni, “Ana Umwenye wa Akunnungu chinaulandanye ni chichi? 21 Ukulandana ni chilungo chiŵachijigele jwankongwe jumo ni kuwanganya pamo ni utandi wejinji, nipele utandi wose waumwiche.” 22 Che Yesu wājendelechele ni ulendo wao wa ku Yelusalemu akuno achajiganyaga wāndu mmisi ni mmisinda. 23 Mundu jumo wāmbusisye Che Yesu kuti, “Ana Ambuje, nganatupa wāndu wāchakulupuswe?”

Che Yesu wajanjile kuti, **24** “Nimbile kwinjila kwa kupitila nnango wakunyilila pakuwa ngunsalila kuti, wajinji chalinje kwinjila mwelemo, nambo chalepele. **25** Chikaiche katema ka nsyene nyumba pachajimucho ni kuugala nnango. Wanyamwe chinjime pasa ni kutanda kupoposya nchitiji, ‘Ambuje, ntuugulile nnango.’ Nambo welewo chachijanga kuti, ‘Ngangumanyilila namose ngangukumanyilila kuntyochele.’ **26** Pelepo chintande kwasalila, ‘Uwe ni weŵala utwalile ni kung’wa pampepe nomwe, nomwe mwajiganyisye mmisi jetu.’ **27** Nambo welewo chaachiti, ‘Ngangumanyilila namose kuntyochele, ntyoche mmbujo mwangu wanyamwe wose wankupanganya yaigongomalo.’ **28** Nipele kweleko chikupagwe ni kulila ni kuchilimya meeno, pachinchawona che lblahimu ni che Isaka ni che Yakobo ni wakulondola wa Akunnungu wose ali mu Umwenye wa Akunnungu nambo mwachinsyene nkanikwe kwinjila. **29** Wandu chaiche kutyochela mumbali mose mwa chilambo ni kutama kulya mu Umwenye wa Akunnungu. **30** Elo, kwana wane waali wambesi chaawe wandanda ni wane waali wandanda chaawe wambesi.” **31** Katema kakoko Mafalisayo wampepe wajanjile Che Yesu ni waasalile kuti, “Ntyoche pelepa njaule kwine, pakuwa mwenye che Helode akusaka kumbulaga.” **32** Che Yesu wajanjile, “Njaule nkalisalile lyele licheto kuti, ‘Nnole, lelo ni malaŵi ngugakoposya masoka ni kwalamya wakulwala ni ntondo chimalichisye masengo gangu.’ **33** Nambo ikuumajila kwaula ulendo wangu lelo ni malaŵi ni ntondo, pakuwa ngaikomboleka kuti jwakulondola jwa Akunnungu aulajikwe kwine ikawe ku Yelusalemu. **34** “Ugwe Yelusalemu! Yelusalemu! Nkwaulaga wakulondola wa Akunnungu ni kwaputa maganga waŵatumikwe kukwenu wala. Ana kalingwa nasachile kwakumbikanya wanache wenu pamo, mpela nguku ijikuti pakwautamila wanache wakwe nambo mwanya nganinsaka. **35** Nnole! Mwanya chachinnechela musi wenu. Nipele ngunsalila kuti ngamumona une mpaka kele katema pachinchiti, ‘Akole upile welewo wakwika mu liina lya Ambuje.”

14 Lyuwa lya Kupumulila limo, Che Yesu wajanjile kukulya chakulya mu nyumba ja jumo jwa achakulu wa Mafalisayo ni wandu wawaliji pelepo waliji nkwalolechesya. **2** Ni mmbujo mwa Che Yesu paliji ni mundu jumo juwaliji ni chilwele cha kuimbangana chiilu. **3** Nipele Che Yesu wausisye wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni Mafalisayo kuti, “Ana Malajisyo gakutusaka kunnamya mundu pa Lyuwa lya Kupumulila pane ngwamba?” **4**

Nambo wanyawo wamyalele. Che Yesu wankamwile jwakulwala jo ni kunnamya ni wannesile ajaule. **5** Nipele waasalile wanyawo, “Ana jwapi jwa wanyamwe iwaga mwanagwe pane ng’ombe jakwe jagwililaga mu chisima ngakujityosya papopo atamuno liweje Lyuwa lya Kupumulila?” **6** Nambo wanyawo walepele kwanga. **7** Che Yesu waweni uŵawilanjikwe wala yatiteje pakulisagulila pakutama pakuchimbichikwa, nipele waajigenye kwa chitagu chi, **8** “Iwaga chammilanje mundu kuchindimba cha ulombela, nkatama mmbujo pakuchimbichikwa, panepa apali jwaŵilanjikwe jwine jwakuchimbichikwa kumpunda mmwe. **9** Jwambilasile mmwe ni njenu jo chaiche ni kunsalila, ‘Mwalechele awa pele peuto pao.’ Pelepo chinkole soni pa wandu ni kutanda kusejela ni kutama mu itengu yangachimbichikwa. **10** Nambo wannalikaga ku chindimba, njaule nkatame peuto pangachimbichikwa kuti pachaike jwambilasile jo ansalile, ‘Ambusanga, nsejelele pambone nnope pa.’ Pelepo chinchimbichikwe mmbujo mwa wose watemi pampepe nomwe. **11** Pakuwa jwalijose jwakulikusya, chatuluswe ni jwakulitulusya, chakuswe.” **12** Nipele wansalile juŵanŵilasile jo, “Iwaga chimwakolochesye wandu chakulya cha muusi pane ligulo, ngasimwaŵilanga achambusanga wenu atamuno achapwenu atamuno achalongo ajenu atamuno wapachiwandi penu atamuno wakusichila ajenu ngakawa nombewo chachimbilanga ni kumbuchisya mpela chimwaakolochesye chila. **13** Nambo pankukulumisya chakulya cha chindimba, mwaŵilanje wandu wakulaga ni wakulemala ni wangajenda ni wangalola, **14** nomwe chinkole upile, pakuwa wanyawo ngaakola chakumbuchisya mmwejo. Akunnungu champe ntulilo wenu katema pachachasyusya wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu.” **15** Jumo jwao jwa waŵatemi pamo ni Che Yesu watite, “Jwana upile jwele mundu juchaakalye mu Umwenye wa Akunnungu.” **16** Nipele Che Yesu wajanjile, “Jwपाली mundu juwakulumisye chakulya cha chindimba chachikulungwa ni waawilasile wandu wajinji. **17** Pajaike ndawi ja chakulya wannajisye kapolo jwao kukwaŵilanga wandu waŵawilanjikwe wo, ‘Njisangane, pakuwa indu yose ili chile.’ **18** Nambo wose watandite kuŵalanga ligongo lya kulepela kwika. Jwandanda wansalile kapolo jo, ‘Sumile ngunda, ngusachilwa nyaule kukuulola, ngunchondelela mulechelesye.’ **19** Jwine ni watite, ‘Sumile ng’ombe likumi sya kulima, sambano ndili mwitala ngwaula kukusilinjala, ngunchondelela mulechelesye.’ **20** Ni jwine watite, ‘Nombele moŵa gagaga, nipele

ngangukombola kwika.' 21 "Jwele kapolojo wausile ni kwasalila ambujegwe yeleyo. Pelepo nsyene nyumba jo watumbile, ni kunsalila kapolo jwao kuti, 'Njaule chitema mmatala gamakulungwa ni matala gamanandi ga musi, nkaichenawo amuno wakupulaga ni wangajenda ni wangalola ni walemele.' 22 Kanyuma kakwe kapolo jo watite, 'Ambuje, chimwalajichisye chila chemale kutendekwe mpela imwatite kuunajichisya nambo lisigalile liuto.' 23 Nipele ambuje wala wansalile kapolo kuti, 'Njaule mmatala gamakulungwa ni mmatala gamanandi ga musi ni kwakanganyichisya wandu kwinjila kuti, nyumba jangu jigumbale. 24 Pakuwa, ngunsalila kuti ngapagwa jwalijose mwa wandu wawalichikwe kundanda wala juchapasye chakulya changu cha chindimba.'" 25 Pelepo, mipingo jejinja ja wandu waliji nkulongana nawo Che Yesu. Nipele Che Yesu wagalauchilile wandu ni kwasalila, 26 "Ya waga kwana mundu jwakwika kukwangu akusachilwa kaje kunonyela une kupunda yakuti kwanonyela atagigwe ni achikulugwe ni wankwawo ni achiwanagwe ni achapwakwe ni achalumbugwe, eloo ni yakuti kulinonyela nsyene, naga ngakutenda ye ngakukombola kuwa jwakulijiganya jwangu. 27 Ni jwalijose jwangakulijigalila nsalaba wakwe nsyene ni kunguya ngakukombola kuwa jwakulijiganya jwangu. 28 "Pakuwa, ana waani mwa wanyamwe asakaga kuta wa nyumba jeleu, jwangatama kaje ni kuwalanga ndalama jakwe pakuti alole iwaga akwete ipanje yakombola kumalichisya? 29 Pakuwa amalaga kuta wa nsingi ni kulepela kumalichisya kuta wa nyumba jeleu jo, wandu wose wakwilola chatande kuseka 30 achitiji, 'Aju mundu ju watandite kuta wa nambo alepele kumalichisya.' 31 "Pane, mwenye chi jwakwaula kukumenyana ni mwenye jwine, jwangakutama kaje ni kuganisya kuti wandu wakwe wangondo mianda likumi chakombole kumenyana ni wandu wangondo mianda makumi gawili wa mwenye jwakwika? 32 Ni amanyililaga kuti ngakombola, chachalajisya wantenga wao kuti ajaule kukuusya yati pakwikanacho chitendewe, kele katema ko jwele mwenye jwine jo ali kwakutalichila. 33 Iyoyo peyo, ngapagwa jwalijose jwa wanyamwe juchawe jwakulijiganya jwangu iwaga ngaileka yose yakwete yo. 34 "Njete jili jambone, nambo njete jasoyesyaga unonye wakwe chintaje chichi kuti unonye wakwe ujile sooni? 35 Ngajikufai kulikose kwa litaka atamuno kwakutenda chajila, wandu chajasepe. Jwakwete mapikanilo gakupikanila, apikane!"

15 Lyuwa limo, wakukumbikanya nsongo wajinji ni wa sambu wajinji waiche ku Che Yesu

kukwapilikanila. 2 Mafalisayo ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa watandite kunyinyita achitiji, "Munole mundu ju! Akwapochela waali ni sambu, sooni akulya nawo pamo." 3 Che Yesu waasalile chitagu chati, 4 "Ana jwapi mwa wanyamwe akolaga ngondolo mia moja, amanyililaga kuti jiso wile jimo, ngakusileka asila tisini na tisa mwitinji ni kwaula kukujisosa jajiso wile jila mpaka patajione? 5 Ni patajione chajijigale mmakoyo, achisangalalaga. 6 Pakwika kumangwao, chachawilanga achambusanga wao ni wapachiwandi pao kwasalila, 'Nsangalale pamo ni une, pakuwa ngondolo jangu jjasowile jila najipatile. 7 Ngunsalila kuti kwati iyoyo peyo ni kutichywa sangalala kwini kwa ligongo lya mundu jumo jwali ni sambu kuleka sambu, kupunda wandu wakupanganya yali yambone paujo pa Akunnungu tisini na tisa wangakusaka kuleka sambu. 8 "Atamuno tujile, jwankongwe jumpepe jwana mbiya likumi, asoyesyaga mbiya jimo, ngaapamba lumuli ni kupyajila nyumba achisosaga uchenene mpaka ajisimane? 9 Ajisimanaga, chachawilanga achambusanga wao ni wapachiwandi pao ni kuti, 'Nsangalale pamo ni une, pakuwa mbiya jangu jjasowile jila najiwani.' 10 Ngunsalila, kwati iyoyo peyo ni yakuti pakusangalala achikatemetume wa kwini wa Akunnungu ligongo lya jumo jwalesile sambu." 11 Che Yesu wapundile kuwecheta kwa chitagu achitiji, "Jwapali mundu jumo ju wakwete achachanda wawili. 12 Jwannung'una jula wansalile atagigwe kuti, 'Atati mumbwe chigawanyo cha ipanje chachikung'wilila une.' Nombewo waga wanyichisye wose wawili ipanje iwakwete. 13 Pangaka wa mo wa, jwannung'una jula wajigele yakwe ila ni kwaula kuchilambo cha kutalika ni kweleko watumie ipanje yakwe yose kwa wamba. 14 Payamalile yose, kwatyochele sala jajikulungwa mchilambo mo ni watandite kuchenjeuka pakuwa nganakola chindu. 15 Wajawile kwa mundu jumo jwa mwele mchilambo kukuwenda masengo, nombewo wanjawisye kungunda wao kukugagosa maguluwe. 16 Walajile kulya chakulya cha maguluwe gala nambo ngapagwa mundu ju wampele chindu. 17 Pawaimanyilile waliji wakulowela kundanda watite, 'Ana kwana wamasengo walingwa kwa atati wangu wakulyanga ni kusigasya, none ligongo chi nguwa sala? 18 Chimujile kwa atati wangu ni kwasalila, Atati une nalewele Akunnungu ni nannewele nomwe wakwe. 19 Nanguwajilwa sooni kuwilanjikwa mwanagwenu. Mundende mpela jumo jwa wamasengo wenu.' 20 Watandite ulendo kuuja kwa atati wao. "Pawaliji kwakutalichila kanandi, atagigwe wambweni ni kunkolela chanasa ni wammutuchile ni kwakomasya kwa unonyelo. 21 Mwanagwao

jula wānsalile, 'Atati, une nalewele Akunnungu ni nannewele nomwe wakwe. Nganguwajilwa sooni kuwīlanjikwa mwanagwenu.' 22 Nambo atatigwe wāasalile achikapolo wao kuti, 'Njanguye! Nkajigale chiwalo chambone mumwasye! Mumwasye pete ni italawanda! 23 Nkajijigale ng'ombe jamwana jakunakana jila njisikite, tulye ni kusangalala pamo! 24 Pakuwa mwanangu ju kwangu une waliji mpela jwamwe, nambo ali jwanjumi, waliji asowile nambo sambano awoneche.' Ni watandite kusangalala pamo. 25 'Kele katemako mwanagwao jwankulungwa jula waliji ku ngunda. Paŵaujaga ni kuwāndichila kumangwao, wakupikene kwimba ni kutyala. 26 Wāmbilasile jwaktumichila jumo ni wāmbusisye kuti, 'Ana kwana chichi?' 27 Ni kapolo jula wānjanjile, 'Apwenu ausile pamusi ni atati wenu asikite ng'ombe jamwana jakunakana ligongo lya welewo pakuwa ampochele ali jwanjumi.' 28 "Nambo nchanda jwankulungwa jo watumbile ni wakanile kwinjila nkati. Nipele atatigwe wakopweche ni kunchondelela kuti ajinjile. 29 Nambo welewo wānjanjile atatigwe kuti, 'Nnole! Yaka yejinji i nantumichile mpela kapolo ni nganingane kunjitichisya makanyo genu. Mumbela chichi? Nganimumba atamuno kambusi kuti sangalale pamo ni achambusanga wangu! 30 Nambo paŵaiche aju mwanagwenu jwajonasile chipanje chenu kwa kulaŵalaŵa, munsikitile jwelejo ng'ombe jamwana jakunakana jila.' 31 Atatigwe wānjanjile kuti, 'Mwanangu, mmwe nndi pamo none moŵa gose ni yose ingwete ili yenu. 32 Kwa yeŵe yatuŵajile kutenda chindimba ni kusangalala, ligongo mpwenuju, kwanguune waliji mpela jwamwe nambo sambano ali jwanjumi ni waliji asowile nambo sambano awoneche."

16 Che Yesu wāasalile wakulijiganya wao kuti, "Jwapali jwachipanje juwakwete jwakwimilila ipanje yakwe. Jwachipanje wāsalilwe kuti jwakwimililajo akonanga ipanje yenu. 2 Nipele jwachipanje jo wāmbilasile ni kunsalila kuti, 'Ana achi ni chichi chinguchipikana chachikungamba mmwejo? Mmalanje imwatite pakwimilila ipanje yangu yose, ligongo ngamma jwakwimilila ipanje yangu sooni' 3 Jwakwimilila jula waganisisye mu ntima mwakwe achitiji, 'Ambuje wangu akuuminga masengo ga kwimilila ipanje yao, sambano chindende chichi? Ngangombola kulima ni kuwa wakuwendaŵenda ikundesya soni. 4 Elo, nachimanyi chakutenda, kuti patachiminga masengo ga kwimilila ipanje wāndu akombole kumbochela mmajumba gao.' 5 "Nipele, wāawilasile wāali ni magambo wose wā

ambujegwe jumo jumo, wāmbusisye jwaandanda, 'Mwakongwele ilingwa kwa ambuje wangu?' 6 Nombe wānjanjile 'Mapipa mia moja ga mauta ga seituni' Ni wānsalile, 'Ntole chikalata cha ligambo lyenu, nteme kwachitema ni kulemba mapipa ansini.' 7 Nipele, wāmmusisye jwamagambo jwine kuti, 'Nomweji mwakongwele ilingwa?' Watite, 'Magunia mia tatu ga ngano.' Ni wānsalile, 'Ntole chikalata cha ligambo lyenu ni kulemba kwachitema magunia mia mbili ni alobaini.' 8 "Nambo mmbujegwe jula wānapile jwakwimilila ipanje yakwe jwangakukulupilichika jula ligongo watesile mwakalamuka. Pakuwa wāndu wā pachilambo chi akalamwiche kwannope kwakupanganya indu yao ni achinjao kupunda wāndu wāali mu Umwenye wa Akunnungu." (aiōn g165) 9 Nombe Che Yesu wāpundile kuwecheta, "None ngunsalila kuti ntende uganja ni wane kwa ipanje ya pachilambo kuti, ipanje pachiipele kunkamusya mpochelwe mu utame wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 10 Jwakukulupilichika mu yamwana nnope jwelejo akukulupilichika atamuno mu yeikulungwa nombeyo. Ni jwangakukulupilichika mu yamwana ngaakukulupilichika atamuno mu yeikulungwa nombeyo. 11 Nipele iwaga wanyamwe ngankukulupilichika mu ipanje ya pachilambo wāani wachachimpa ipanje yaili isyene? 12 Iwaga wanyamwe ngankukulupilichika mu indu ya mundu jwine ana wāani wachampe yaili yenu mwachinsyene? 13 "Ngapagwa kapolo jwakukombola kwatumichila achambuje wawili, pakuwa chanchime jumo ni kunnonyela jwine pane chanchimbichisye jumo ni kunnyelusya jwine. Ngankukombola kwatumichila Akunnungu akuno nchitumichilaga mbiya kwanakamo." 14 Mafalisayo wakunonyelwa mbiya paŵagapilikene gelego wanyelwisye Che Yesu. 15 Pelepo Che Yesu wāasalile, "Mwanya nkuliwālanjila nli wāmbone pa meeso pa wāndu, nambo Akunnungu akujimanyilila mitima jenu. Pakuwa chindu chachikuoneka chili chambone kwannope pa meeso pa wāndu paujo pa Akunnungu chikuoneka chili chindu cha uchimwa. 16 "Malajisyo ga che Musa ni malembelo ga wākulondola wā Akunnungu galiji ganinkulalichikwa mpaka paŵaiche che Yohana Wakubatisya. Chitandile kele katema Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu jikulalichikwa ni jwalijose akwinjila mwelemo kwa machili. 17 Nambo kwini ni chilambo ikukomboleka kumala, kupunda kalemba kamo ka Malajisyo ga che Musa kutyosyekwa. 18 "Mundu jwalijose jwakulekangana ni wānkawo ni kulombela jwine akutenda chikululu ni jwakunnombela juwalekangene

ni wankwawo, akutenda chikululu.” 19 “Jwapali mundu jwachipanje juwawalaga iwalo ya ndalama jekulungwa ni kupoka moŵa gose. 20 Pali ni jwakulaga liina lyakwe che Lasalo juwagumbele maŵanga pachiiilu chose nombe wāndu wane wāgonekaga wēlewo pannango wa nyuumba ja jwachipanje. 21 Che Lasalo wālalile apegwe mbakatika sisayagwaga pakulila pa jwachipanje jo ni kupunda yeleyo mbwa syakaga kukulapita maŵanga gakwego. 22 “Lyuŵa limo jwakulaga jo wawile ni achikatumetume wā kwini wanjigele ni kummika chiwāndi ni che Iblahimu. Nombe jwachipanje jula wawile ni kusikwa. 23 Jwachipanje jo wālasile nnope kwiuto kwa wāndu wawile ni wālolite kwini ni kwaona che Iblahimu ali atemi pachiwāndi ni che Lasalo. (Hadēs 986) 24 Wanyanyisye achitiji, ‘Atati che Iblahimu, mungolele chana, mwajisye che Lasalo kuti anyoye kumbesi kwa chala chakwe mmeesi ni asimisye lulimi lwangu, pakuŵa ndili nkusauka nnope mu mooto wu.’ 25 “Nambo che Iblahimu wajanjile, ‘Mwanangu, nkumbuchile kuti mmwe pamwaliji ni umi pachilambo mwamasile kupochela yambone yose iyammajile nombe che Lasalo wālasile. Nambo sambano akuno che Lasalo ali nkutuswa ntima ni mmwe ndi mkusauka. 26 Kupunda yeleyi, pasikati jetu ni wanyamwe kwana lisimbo lyekulungwa pakuti wākusaka kutyoka akuno kwika kweleko anakombole ni anajomboche mundu jwakweleko kwika akuno.’ 27 Pele jwachipanje jula wātite, ‘Ngunchondelela, atati che Iblahimu kuti munnajisye che Lasalo jo ajaule kwa achalongo wāngu, 28 ligongo ngwete achapwanga nsano, ajaule akaajamu che kuti nombewo anaiche peuto pamasausyano pano. 29 “Nambo che Iblahimu wānsalile, ‘Achapwenu akwete malembelo ga che Musa ni wākulondola wā Akunnungu mwaleche wapilikaniŵe wēlewo.’ 30 Nambo jwachipanje jo wātite sooni, ‘Atati che Iblahimu ngaŵa yeleyo nambo iwāga mundu jumo chasyuche ni kwajaulila, chaleche sambi syao.’ 31 Nombe che Iblahimu wātite, ‘Iwāga ngakugapilikani chisya ni kugakulupilila malembelo ga che Musa ni wākulondola wā Akunnungu atamuno asyuche jwalijose ni kwajaulila ngakombola kwanyenga.”

17 Che Yesu wāsalile wākulijiganya wāo kuti, “Ngaikomboleka kuti ikatyochela yakunleŵesya ni kukola sambi nambo ulaje uŵe kwa jwakwikanawo yakuleŵesya. 2 Ikaliji mbaya jwakwaleŵesya jo ataŵikwe lisyago pa lukosi ni kwaponya mu bahali kupunda kunsiwilila jumo jwa achanandi wā. 3 Nlilolechesye mwachinsyene! “Mpweni aleŵaga,

munjamuche, iwāga chaleche sambi, munnechelesye. 4 Atamuno annewelaga mala saba pa lyuŵa limo ni kuja kukwenu mala saba achitiji, ‘Lesile sambi, nkusachilwa kunnechelesya.’ 5 Achinduna wāsalile Ambuje Che Yesu kuti, “Ntujenjehesye chikulupi.” 6 Ambuje wajanjile, “Nkaakwete chikulupi atamuno chamwana chati mpela lusongolo lwamwana nnope mpela lwa haladali, nkakombele kuchisalila chitela cha nkuju chi kuti, ‘Ntupuche nkali pandichisye mu bahali,’ nombecho chikajitichisye. 7 “Nambo jwapi mwa wanyamwe jwakwete kapolo jwakulima pane jwakuchinga ngondolo pakuja kutyochela kungunda, akunsalila katema kakoko peko ‘Njise kwachitema, kundye chakulya?’ 8 Ngaŵa chansalile kuti, ‘Mungulumichisye chakulya, mmeje chile kwa kundumichila mpaka pachimalisye kulya ni kung’wa nomweji ni pachinlye ni kung’wa.’ 9 Ana ngati ambuje chantogolele kapolo jo pakuŵa amasile kupanganya iwalamulikwe yo? 10 Iyoyo peyo ni wanyamwe pachimale kupanganya yose iwanlamulile yo, nsaleje kuti, ‘Uwe tuli achikapolo, tupanganyisye masengo agala pe gatuwajilwe nago.’” 11 Che Yesu paŵajaulaga ku Yelusalemu wājesile mumpika wa ku Samalia ni ku Galilaya. 12 Paŵajinjilaga mu nsinda umo, wāndu likumi wā matana wāichile Che Yesu ni kwima kwakutalichila. 13 Wanyanyisye achitiji, “Che Yesu Ambuje, ntukolele chana!” 14 Che Yesu paŵaweni wāsalile, “Njaulangane nkaliŵesye kwa wambopesi.” Nombe wanyawo paŵajaulaga kweleko, waswejele. 15 Jumo jwa wanyawo paŵaliwani kuti amasile kulamwa, wāusile aninkwakusya Akunnungu achinyanyisyaga. 16 Wāgwile manguku pa sajo si Che Yesu achatogolelaga. Mundu jo wāliji Msamalia. 17 Nambo Che Yesu wāusisye, “Ana ngati wāliji wāndu likumi wāwaswejeswe? Ali kwapi tisa wāla? 18 Ana ngapagwa wāndu wane wāusile kukwatogolela Akunnungu ikaŵe jwakwikape?” 19 Nombe Che Yesu wānsalile mundu jo kuti, “Njimuche, njaula chikulupi chenu chinnamisye.” 20 Katema kampepe Mafalisayo wāusisye Che Yesu kuti, “Ana Umwenye wa Akunnungu ukwika chakachi?” Nombewo wajanjile, “Umwenye wa Akunnungu ngaukwika kwakulolecheka. 21 Atamuno menema ngapagwa juchakombole kusala, ‘Nnole uli akuno,’ pane ‘Uli apala.’ Pakuŵa Umwenye wa Akunnungu uli pasikati jenu.” 22 Soon, wāsalile wākulijiganya wāo kuti, “Gakwika moŵa pachinnajile kulola lyuŵa limo mwa moŵa ga Mwana jwa Mundu, nambo nganliona. 23 Ni wāndu chachinsalila kuti, ‘Nnole, ali ako!’ Pane, ‘Nnole, ali akuno!’ Nambo wanyamwe nkatyoka atamuno kwakuya. 24 Pakuŵa chiiŵe

mpela njasi pajikumesa ni kuloleka kwiunde kose, iyoyo peyo ni ichichiwa pa lyuwa lya kwika kwakwe Mwana jwa Mundu. 25 Nambo gakanawe gelego, akusachilwa asauche nnope ni kukanikwa ni wandu wa uwelesi u. 26 Mpela iyaliji pa mowa ga che Nuhu ni iyoyopeyo ni ichichiwa pa mowa ga kwika Mwana jwa Mundu. 27 Wandu walyaga ni kung'wa, walombelaga ni kulombwa mpaka lyuwa liwajinjilaga che Nuhu mu ngalawa jekulungwa lila. Nipele jaiche ula jekulungwa nnope ni kwajonanga wose. 28 Iyoyopeyo ni ichiwe mpela iyaliji pakutyochela pa mowa ga che Lutu. Wandu walyaga ni kung'wa, wasumisya ni kusuma, wapandaga mbeju ni kuta wa majumba. 29 Nambo lyuwa liwakopweche che Lutu Msodoma lila, mooto ni chibiliti yatulwiche kutyochela kwini nti ula ni kwaulaga wose. 30 Ilaila peila ni ichichiwa pa lyuwa lya kwika Mwana jwa Mundu." 31 Wapundile kuwecheta, "Lyeye lyuwa lyo, jwalijose jucha we paasa nyuumba kasajinjila kukujigala chipanje chakwe chachili mu nyuumba. Iyoyopeyo jucha we ku ngunda kasauja kukutola yailesile panyuma. 32 Nkumbuchile iyasimene wanqwawo che Lutu. 33 Mundu jwalijose jwakusaka kuukulupusya umi wakwe, chaujase. Ni mundu jwalijose juchaujase umi wakwe, chaugose. 34 Ngunsalila kuti, chilo cho wandu wawili chagone pachindanda chimo, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa. 35 Achakongwe wawili chachiwa aninkusyaga pampepe, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa. 36 Wandu wawili chachiwa mu ngunda umo, jumo chajigalikwe ni jwine chachilekwa." 37 Wakulijiganya wasusise kuti, "Ana kwapi Ambuje?" Nombe Che Yesu wajanjile, "Kwauli ntembo kweleko ni kuchakasongangane achikapungu."

18 Che Yesu wasalile wakulijiganya wao chitagu chati, wandu akusachilwa apopeleje katema kose pangapela. 2 Watite kuti, "Pamusi umo, jwapali jwakulamula jumo, jwanganjogopa Akunnungu natamuno kwachimbichisa wandu. 3 Nipele, jwapali jwankongwe jwakuwililwa jumo pa musi wo juwajaulilaga kawili kawili jwakulamulajo achitiji, 'Munjenjele kuti ngole chigolochelo changu kutyochela kwa jwamagongo jwangu.' 4 Kwa mowa gamajinji jwakulamula jo nganasaka wachenjela nambo kambesi kakwe watite mu ntima mwakwe, 'Atamuno ngangwajogopa Akunnungu namuno kwachimbichisa wandu, 5 nambo kwaligongo lya jwakuwililwa ju akuusakalisa une, chinaachenjele kuti akole chigolochelo chakwe nambo iwaga ngambanganya yeleyo chambesye une pakwika kawili kawili!" 6 Nipele, Ambuje wajendelechele, "Mpilikane yatite

pakuwecheta jwakulamula jwangalumbana jo. 7 Uli, Akunnungu ngawaachenjela wele wandu uwasagwile, wakwalilila muusi ni chilo wala? Ana pane chakawe kwapilikanila? 8 Ngunsalila kuti chachachenjela wanyawo chitema pe. Nambo uli pachai che Mwana jwa Mundu chiwasimane wandu wakunkulupilila pachilambo pano?" 9 Nombe Che Yesu watanjile sooni chitagu kwa wakuliganisa kuti akupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu ni kwanyelusya wane. 10 "Wandu wawili wajawile pa Nyuumba ja Akunnungu kukupopela, jumo wailiji Mfalisayo ni jwine wailiji jwakukumbikanya nsongo. 11 "Jwele Mfalisayo jo wajimi ni kupopela chikatikati achitiji, 'Akunnungu, nguntogolela pakuwa uneji nganima chisau wandu wane, wachiswamba ni wachigongomalo ni wachikululu. Natamuno chisau jwakukumbikanya nsongo ju. 12 Nguta wa kawili kwa chijuma ni ngutyosya liunjili lya kakumi lya indu yose ingupata.' 13 "Nambo jwakukumbikanya nsongo jula, wajimi kwakutalichila, nombejo nganalinga kulola kwini nambo waliputite pa ntima pao kwa kulilasika achitiji, 'Akunnungu, mungolele chanasane une jundi ni sambili!" 14 Che Yesu watite, "Ngunsalila mwanya, jwakukumbikanya nsongo jo wasule kumangwao ali akundikwe ni Akunnungu kumpunda Mfalisayo jo. Pakuwa jwalijose jwakulikwesya chatuluswe ni jwakulitulusya chakweswe." 15 Wandu wampepe wanyichisye Che Yesu wanache achandani kuti wasajichile makono ni kwapa upile. Nambo wakulijiganya wao pawaiweni wakalipile. 16 Nambo Che Yesu wawililase wanache achandani achitiji, "Mwaleche wanache achandani aichanje kukwangu, nkalekasya pakuwa Umwenye wa Akunnungu uli wa wandu mpela awa. 17 Ngunsalila isyene kuti jwalijose jwangakuupochela Umwenye wa Akunnungu mpela mwanache jwannandi, ngajinjila mu Umwenye ng'oo." 18 Chilongola jumo jwa Wayahudi wammusise Che Yesu achitiji, "Jwakwiganya jwambone ana ndende chichi pakuti ngole umi wa mowa gose pangali mbesi?" (aiōnios g166) 19 Che Yesu wansalile, "Ligongo chi nkuumilanga une jwambone? Ngapagwa jwali jwambone akawe Akunnungu pe. 20 Nkugamanyilila makanyo ga Akunnungu, 'Kasintenda chikululu atamuno kasimulaga ni kasinjwa atamuno kasinsala ya unami ni mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu.'" 21 Welewo watite, "Yeleyo yose naikamulichisye chitandilile mu uchanda wangu." 22 Che Yesu pawapilikene gelego wansalile kuti, "Chindu chimo chisowile kukwenu, nkasumisye yose inkwete ni mbiya syo nkaasapulite wakulaga, nomwe ni pachinchikola ipanje kwini, nipele njise munguye."

23 Nambo mundu jo paŵapilikene yeleyo, ŵasupwiche nnope pakuŵa ŵaliji ni ipanje yejinji. 24 Che Yesu paŵammweni mundu jo anikusongoneka ni ŵatite “Yaikuti pakulepelecheke kwa ŵandu ŵaali ni ipanje kwinjila mu Umwenye wa Akunnungu! 25 Eloo, ili yangalemwa kwa chinyama chachikuŵilanjikwa ngamia kwinjila pachipowo cha sindano kupunda jwaali ni chipanje kwinjila mu Umwenye wa Akunnungu.” 26 Ŵandu ŵaŵapilikene yeleyo ŵausisye, “Ana ŵaani uchakombole kulupuswa?” 27 Che Yesu ŵajanjile achitiji, “Indu yangaikukomboleka kwa ŵandu, kwa Akunnungu ikukomboleka.” 28 Che Petulo ŵansalile Che Yesu, “Nnole, uwe tulesile indu yetu yose ni kunkuya alakwe!” 29 Nipele, Che Yesu ŵaasalile, “Isyene ngunsalila, mundu jwalijose jwajilesile nyuumba pane ŵankwawo pane achapwakwe pane achaŵelesi pane achiŵanagwe ligongo lya Umwenye wa Akunnungu, 30 chapochele yejinji nnope aka katemaka ni katema kakakwika chachipochela umi wa moŵa gose pangali mbesi.” (aiōn g165, aiōnios g166) 31 Che Yesu ŵaajigele pajika ŵakulijiganya ŵao kumi na mbili, ŵaasalile, “Mpilikane! Tukukwesya kwaula ku Yelusalemu ni kweleko indu yose iyalembekwe ni ŵakulondola ŵa Akunnungu yankati Mwana jwa Mundu chiiŵe isyene. 32 Pakuŵa chachajausya kwa ŵandu ŵangosyo sine nombe ŵanyawo chachanyelusya ni kwatukana ni kunsunila mata. 33 Champute ibokola ni kummulaga nambo pa lyuŵa lyaatatu kutyochela pa chiwa chao chasyuche.” 34 Ŵakulijiganya ŵala nganagamanyililaga malumbo ga malowe gaŵecheteje Che Yesu go pakuŵa galiji gamasisikwe kukwao nombewo nganaimanyilila kuti Che Yesu akuŵecheta nkati chichi. 35 Katema Che Yesu paŵaŵandichile ku Yeliko, jwapali mundu jumo jwangelola juŵatemi mungulugulu litala achiŵendaga. 36 Paŵapilikene ŵandu ŵajinji anikupita ŵausisye “Ana kwana chichi?” 37 Ŵansalile, “Che Yesu ŵa ku Nasaleti akupita.” 38 Nombewo ŵanyanyisye achitiji, “Che Yesu, Uŵelesi u che Daudi, choonde mungolele chanasa!” 39 Ŵandu uŵalongolele ŵala ŵankalipile kuti amyalale, nambo ŵelewo ŵapundangenyē kunyanyisya achitiji, “Uŵelesi u che Daudi, choonde mungolele chanasa!” 40 Che Yesu ŵajimi ni ŵalamwile kuti ŵapeleche paujo pao. Jwangelola jula paŵaŵandichile Che Yesu ŵammusisye, 41 “Ana nkusaka nampanganyichisye ichichi?” Ŵajanjile, “Ambuje, ngusaka ngombole kulola sooni.” 42 Che Yesu ŵansalile, “Nnole! Chikulupi chenu chinnamisye.” 43 Papopo pepo ŵakombwele kulola sooni ni ŵakuiye Che Yesu achakusyaga

Akunnungu. Ŵandu wose paŵaiweni yeleyo ŵalapile Akunnungu.

19 Che Yesu ŵajinjile ku Yeliko ni ŵaliji nkupita. 2 Jwapali mundu jumo liina lyakwe che Sakayo, juŵaliji jwankulu jwa ŵakukumbikanya nsongo, nombe jwaliji jwachipanje. 3 Ŵasachile kwawona Che Yesu kuti ŵaliji ŵaani nambo ŵalepele ligongo lya winji wa ŵandu ni pakuŵa ŵaliji jwanjipi. 4 Nipele, ŵautuchile mmbujo ni ŵakwesile chitela chachikulungwa cha nkuyu kuti akombole kwawona pakuŵa ŵaliji nkupita lyele litala lya. 5 Che Yesu paŵaiche peuto po ŵalolite mwinani ni ŵansalile, “Che Sakayo, ntuluche chitema pakuŵa lelo jino ikumajila kulonjela mu nyuumba jenu.” 6 Che Sakayo ŵajangwiye kutuluka ni ŵapochele kwa kusengwa. 7 Ŵandu wose paŵaiweni yeleyo, ŵatandite kunyinyita achitiji, “Ajinjile kulonjela kwa mundu jwa sambu.” 8 Nambo che Sakayo ŵajimi paujo ni ŵaasalile Che Yesu, “Ambuje mumbilikanichisye! Une ching’aŵanye ipanje yangu pambindikati ni chinape ŵandu ŵakulaga ni iŵaga najigele chindu cha mundu jwalijose kwa chigongomalo, chinauchisye kacheche.” 9 Che Yesu ŵansalile kuti, “Lelo jino ukulupusyo uiche mu nyuumba ji pakuŵa nombejo ali jwauŵelesi u che Iblahimu. 10 Pakuŵa Mwana jwa Mundu aiche kukwasosa ni kukwakulupusya ŵasochele.” 11 Ŵandu ŵaliji nkwapilikanila Che Yesu. Ni paŵaliji nkuŵandichila ku Yelusalemu ŵandu ŵaganisyaga kuti Umwenye wa Akunnungu uŵandichile kuoneka. Kwa ligongo lya ŵatanjile sooni chitagu. 12 Ŵatite, “Jwapali mundu jwa lukosyo lwa umwenye juŵajawile kuchilambo cha kutalika kuti akapegwe umwenye ni jwankulu jwa mamwenye ni kuujja. 13 Akanaŵe kwaula, ŵaawilasilile achikapolo ŵao likumi ni ŵapele kila mundu mbiya liunjili limo ni mbiya jimo malinga ni mbote ja miesi jitatu ni kwasalila, ‘Nsumisye malonda wpaka pachiuje.’ 14 Nambo achinsyene musi, ŵanchimile ni ŵalajisye ŵantenga ajaule akajile ‘Ngatukunsaka mundu ju atulongosye uwe.’ 15 ‘Nambo, mundu jo ŵausile sooni kumusi ali amasile kupochela umwenye ni ŵalamwile kuti akaawilanjile achikapolo uŵapele mbiya ŵala kuti achimanyilile chachipundile chajinjisye kila mundu. 16 Kapolo jwaandanda jwaiche paujo pao ni ŵatite, ‘Ambuje, mbiya jenu jimwambele jjonjesyechē mbiya likumi.’ 17 Nombewo ŵansalile, ‘Ntesile yambone, mmwejo ndi kapolo jwambone. Pakuŵa mwaliji jwakukulupilichika pa indu yenandi, nkoleje ulamusu pachanya pa misi likumi!’ 18 Kapolo jwaawili jwaiche nikuti, ‘Ambuje, mbiya jenu jimwambele jjonjesyechē mbiya sine nsano.’ 19 Nombewo ŵansalile jwelejo

kuti, 'Nomwe wákwe nkoleje ulamusi pachanya misi nsano.' 20 "Nipele, kapolo jwine jwaiche achitiji, 'Ambuje, aji ni mbiya jenu jimwambele jila, nagosile uchenene mu chiguo cha mwana chammakono. 21 Ligongo nanjogopaga, pakuwa mmwe ndi mundu jwakunonopa ntima. Mundu junkuigala yangawa yenu ni kugoola yanganimpande.' 22 Nombewo wansalile, 'Ngunnamula kwaligongo lya intite pakuwecheta mmwe kapolo jwangalumbana! Ngati mwaamanyilile kuti une ndili mundu jwakunonopa ntima, jungwigala yangawa yangu ni jungugowola yanganimbande. 23 Ligongo chi nganinjausya mbiya jangu kwa wakutyosya yakoonjecheka, kuti une pachiuje nyaule ngajigale ni yakupunda yakwe?' 24 "Pelepole wansalile uwajimi pepala wala, 'Munsumule mbiya jo, nkaape jwakwete mbiya likumi jula.' 25 Wanyawo wansalile, 'Ambuje, nambo jwelejo akwete chile mbiya likumi!' 26 Nombewo wajanjile kuti, 'Ngunsalila, kwa jwalijose jwakwete chindu chachipegwa ni kujonjechekwa. Nambo kwa jwanganakola chindu atamuno chamwana chakwete cho chichijigalikwe. 27 Nambo, yankati awawa wammagongo wangu uwakanile kuti ninaalongsye, mwaichisye apano ni kwasikita paujo pangu.'" 28 Che Yesu pawawechele gelego, wajendelechele ni ulendo paujo pao wa ku Yelusalemu. 29 Pawawandichile ku Besefage ni ku Besania, chiwandi ni chikwesya chachigumbele itela ya Mizeituni, walajisye wawili mwa wakulijiganya wao. 30 Wasalile kuti, "Njaule pa nsinda wauli mmbujo mwenu. Pachinkajinjile mu nsinda mo, chinkansimane mwanambunda jwatawikwe jwanganakweleke ni mundu. Nkangopole ni kunnyikanawo apano. 31 Sooni iwaga chakammusye mundu kuti, ligongo chi nkungopola? Nkajile, 'Ambuje akunsaka.'" 32 Nipele, uwalajisye wala wawawile ni waisimene mpela iwatite pakusalilwa ni Che Yesu. 33 Pawaliji nkungopola mwanambunda jula, achinsyene ni wausisye, "Ana ligongo chi nkungopola mwanambunda ju?" 34 Wajanjile, "Ambuje akunsaka." 35 Wanjigele mwanambunda jula ni kwapelechela Che Yesu. Watandiche iwalo yao pachanya pa mwanambunda jo ni wankwesisye Che Yesu pachanya pakwe. 36 Pawajendelechelelaga ni ulendo wandu watandiche iwalo yao mwitala. 37 Pawawandichile ku Yelusalemu, palitala lyalikutuluchila kuchikwesya chachigumbele itela ya Mizeituni, mpingo wose wa wandu ni wakulijiganya wao watandite kuchina ni kwatogolela Akunnungu achinyanyisyaga ligongo lya yakusimonjeka yose iwaiweni 38 watite "Akole upile Mwenye jwakwika mu liina lya Ambuje. Chitendewe kwinani ni ukulu kwa Akumanani." 39 Mafalisayo

wampepe wawaliji mu mpingo wa wandu mula wansalile Che Yesu kuti, "Jwakwiganya, mwakalipile wakulijiganya wenu!" 40 Che Yesu wajanjile kuti, "Ngunsalila wanyamwe, naga chamyalale wanyaawa, maganga chigatande kunyokonya." 41 Pawawandichile ni kuulola musi wa ku Yelusalemu, Che Yesu walisile ligongo lya musi wo 42 achitiji, "Ikajiji mbaya nkaimanyilile lelo jino, indu yaikwikawanawo chitendewe! Nambo sambano isisiche pa meeso genu. 43 Pakuwa mowa chigannyichile mmwe ni wammagongo wenu chansyunguchisye likumba ni chachinsyungula ni kummijikanya kosekose. 44 Chankasanye mmwe ni waali nkati likumba lya musi wose ngapagwa liganga lichilisigale palijakwe, ligongo nganinkamanyilila katema pawannyichile Akunnungu kukukulupusya." 45 Nipele, Che Yesu wajanjile pa Nyuumba ja Akunnungu ni watandite kwa winjila paasa wawasumisyaga malonda, 46 achitiji, "Ilembekwe yati, 'Nyuumba jangu chijiwe nyuumba ja kupopela', nambo wanyamwe njitesile peuto pakulisisila wawiyi." 47 Che Yesu waliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu lyuwa ni lyuwa. Nambo achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni ilongola ya wandu wasosile litala lya kwaulaga, 48 nambo nganamanyilila ichajile pakupanganya, pakuwa wandu wose waliji nkwapilikanichisya uchenene.

20 Lyuwa limo Che Yesu pawaliji nkwiganya wandu pa Nyuumba ja Akunnungu ni kulalichila Ngani Jambone, waiche achakulu wambopesi ni wakwiganya Malajisyo ga che Musa ni achachekulu 2 wammusisye, "Ntusalile! Ana kwa ulamusi chi nkupanganya yeleyi? Sooni waani wampele mmwe ulamusi u?" 3 Che Yesu wajanjile, "Nomwe wakwe chinammusye liusyo, musalile, 4 ana ulamusi u che Yohana wa kubatisya watyochele kwa Akunnungu pane kwa wandu?" 5 Nambo wanyawo wawechechesyene achitiji yeleyi, "Twajilaga watyochele kwa Akunnungu, chatuusye, 'Ligongo chi nganimunkulupilila jwelejo?'" 6 Ni twajilaga watyochele kwa wandu, wandu wose wa chatuulaje ni maganga, pakuwa wandu wose akukulupilila kuti che Yohana waliji jwakulondola jwa Akunnungu." 7 Nipele wajanjile, "Ngatukumanyiilila kwa tyochele ulamusi wo." 8 Che Yesu wansalile wanyawo, "None jwakwe ngangunsalila ngutenda yeleyi kwa ulamusi chi." 9 Che Yesu wapundile kwatanjila wandu chitagu chati, "Mundu jumo walimile ngunda wa misabibu ni wakodisise wakulima, nipele wawawile ku chilambo chine ni walonjele kweleko mowa gamajinji. 10 Katema kamagungulo, mundu jo wantumile kapolo jwao ku

ngunda wa misabibu kwa wākulima wāla, kukujigala liunjili iyakwe Iya magungulo. Nambo wākulima wāla wāmputile kapolo jo ni kummusya makono pe. 11 Nsyene ngunda jula wāntumile kapolo jwine, nambo jwelejo nombe ni wāmputile ni kuntendela ya chipongo ni kummusya makono pe. 12 Wāntumile sooni jwaatatu, jwelejo nombe wāmmulesye ni kwajasila paasa ngunda. 13 Nipele nsyene ngunda wa misabibu jula wāganisiseyechitiji, 'Chindende ichichi? Chinampeleche mwanangu jwajika jwakunonyelwa pane chakanchimbichisye jwelejo.' 14 Nambo wākulima wāla pawammweni, wāwechetesylene jwine ni jwine, achitiji, 'Aju ni juchapochele iwāgosele, twende tummulaje kuti indu iwāgosele tujigale uwe.' 15 Nipele, wānkopwesye paasa ngunda wa misabibu ula ni kummulaga." Nipele Che Yesu wāusisye, "Ana nsyene ngunda wo, chachatenda ichichi wākulima wo?" 16 "Chaiche ni kwaulaga wākulima wo ni kwapa wākulima wane ngunda wa misabibu wo." Wāndu pawāgapilikene gele malowē ni wātite, "Ngwamba! Gakatukopochela namose kanandi!" 17 Nambo Che Yesu wālolite wanyawo ni kwausya, "Ana aga Malembelo ga Akunnungu ga gana malumbo chi? Gagakuti, 'Liganga lyalikanile wākutaŵa, sambano lilyolyo lili lyetendekwe liganga lyekulungwa iyakwimichila nyumba!' 18 Mundu jwalijose juchalikuwāle pa liganga Iyo, chakasiche ipande ni lyangwililaga mundu jwalijose chilinsyaje." 19 Wākwiganya Malajisyo ga Akunnungu ni achakulu wāmbopesi wāsakaga kunkamula Che Yesu ndaŵi jo, pakuŵa waimanyilile kuti chitagu chi chaliji nkwaigamba wanyawo nambo wāajogwepe wāndu. 20 Wāliji nkwauchilichisya uchenene nipele, wāljajisye wākuuchilichisya wāwalitendaga wāmbone. Wātesile yeke kuti wātanjisye Che Yesu kwa malowē gao ni kwajausya pa ulamusi wa jwankulu jwa chilambo. 21 Wākuuchilichisya wo, wāmmusisye Che Yesu achitiji, "Jwakwiganya, tukumanyilila kuti nkusala ni kwiganya malowē ga isyene ni tukumanyilila kuti nganinkola lusagu kwa mundu jwalijose nambo nkwiganya yakuti matame mpela ila Akunnungu yakutulajichisya. 22 Ntusalile, ana ili yambone kwausya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma pane ngwamba?" 23 Nambo Che Yesu wāchimanyilile chitanji chao ni wāasalile kuti, 24 "Muunosye mbiya. Ni wāusisye kuti ana ku meeso ku ni liina li iyacheni?" Nombewo wājanjile, "Ja mwenye jwa ku Loma." 25 Che Yesu wāasalile, "Nipele mwape Mwenye jwa ku Loma yaili yao ni Akunnungu yaili yao." 26 Nganakombola kwakamula atamuno kwa liloŵe lililyose paujo pa wāndu nambo wāsimosile kwanga kwao ni wāmyalele. 27

Masadukayo wāmpewe wākutinjii, ngapagwa kusyuka kwa wāndu wāwile wānjaulile Che Yesu ni kwausya, 28 "Jwakwiganya, che Musa wātulembele kuti iwāga chawe nkulugwe mundu jumo ni kunleka wānkwakwe pangali wānache, mpwakwe ajinjile majumba kuti akombole kummelechela nkulugwe jo wānache. 29 Nipele, wāpali achachanda saba uŵawēleke ni mundu jumo. Jwaandanda wālombele jwankongwe ni wāwile pangaleka mwanache. 30 Ni jwaawili wājinjile majumba nombeko wāwile pangaleka mwanache, 31 ni jwaatatu wājinjile majumba, iyoyo peyo wose saba wāmasile kuwa pangaleka wānache. 32 Kumbesi jwankongwe jula nombe wāwile. 33 Sambano, ana pakumala kusyuka wāwe jwankongwe jo chachiŵa jwankongwe jwa wāani? Pakuŵa wose saba wāla wānlombele jwelejo." 34 Che Yesu wāasalile, "Wāndu wā moŵa gano, mchilambo mu akulombela ni kulombekwa, (aiōn g165) 35 nambo uchaŵalanjikwe kuti akuŵajilwa kusyuswa ni kutama mu katema kakakwika ngasalombela atamuno kulombwa. (aiōn g165) 36 Usyene ukuti ngaikomboleka kuwa sooni, ligongo chachiŵa mpela achikatumetume wā kwini wā Akunnungu nombewo chaaŵe wānache wā Akunnungu, pakuŵa asyuchile. 37 Namose che Musa wālosisye pangasisa kuti wāwile chachisyuswa. Mmalembelo gwake gagalembekwe nkati chisukutu chichakolelaga mooto, wēlewo akwatanga Ambuje kuti ali Akunnungu wā che Iblahimu ni Akunnungu wā che Isaka ni Akunnungu wā che Yakobo. 38 Wēlewo nganaŵa Akunnungu wā wāwile nambo ali Akunnungu wā wājumi, pakuŵa kwa wēlewo wose akukola umi." 39 Wākwiganya malajisyo wāmpewe wānanjile, "Jwakwiganya, elo njanjile isyene." 40 Wānyawo nganalinga kummusya sooni liusyo line. 41 Che Yesu wāusisye kuti, "Kwa chichi wāndu akuti Kilisito Nkulupusyo ali wa uŵelesu u che Daudi? 42 Che Daudi asyene akuŵecheta mmalembelo ga Sabuli, 'Ambuje wāasalile Ambuje wāngu, Ntame kundyo kwangu 43 mpaka pachinaaŵiche wāmmagongo wēnu paasi pa sajo syenu.' 44 Nipele iwāga che Daudi akwaŵilanga Kilisito Nkulupusyo 'Ambuje,' iŵele uli sooni aŵe uŵelesu u che Daudi?" 45 Wāndu wose paŵaliji aninkwapilikanila Che Yesu, wēlewo wāasalile wākulijiganya wāo kuti, 46 "Niliolechese ni wākwiganya malajisyo wākusaka kwendajenda ali awete minjilo jajileu. Wākunonyelwa akomasikwe kwakuchimbichikwa peuto pakuchingangana wāndu achajinjii ni wākutama mu itengu yakuchimbichika mmajumba ga kupopelela ni kutama mmauto gākuchimbichikwa pa chakulya. 47 Wākwasumula majumba achakongwe wāwililwe ni achiŵankwawo ni

kupopela mapopelo gamaleu kuti aloleche wambone paujo pa wandu. Kwalyele ligongo lya chalamulikwe kwachikali nnope kupunda wane!"

21 Che Yesu walolechesye kwa nnope, waaweni waipanje ali nkutaga sadaka syao mu lisanduku lya kugosela sadaka pa Nyuumba ja Akunnungu. **2** Wammweni jwakulaga jwawililwe ni wankwawo ali nkutaga senti siwili. **3** Nipele, watite, "Isyene ngunsalila kuti, aju jwakulaga jwawililwe ni wankwawo atasile yajinjini kwapunda wose. **4** Pakuwa wane wose atasile sadaka syao kutyochela mu yakupunda ya muipanje yao nambo jweleju nkulaga kwakwe atasile yose yakwete ya umi wakwe." **5** Wandu wampepe wa Che Yesu waliji nkukunguluchila yankati Nyuumba ja Akunnungu ijatite pakoloswa ni maganga gambone pampepe ni sadaka sisatyosikwe kwa Akunnungu. Nipele Che Yesu watite, **6** "Ye yose inkwiwona chigaiche mowa gaati ngalisigalila liganga paliganga line pakuwa yose yo chigumulikwe." **7** Nipele wakulijiganya wao wausisye, "Jwakwiganya, ana chigatyochele chakachi gele? Ana chimanyisyo chi chachichilosye kuti gawandichile kutendekwa gelego?" **8** Che Yesu waajanjile, "Nlilolechesye, ngasinlambuchikwa. Wandu wajinji chachiika achilitendaga wanyawo ali une, achitiji 'Une ndili Kilisito Nkulupusyo!' Ni kuti, 'Katema kawandichile.' Nambo wanyamwe ngasimwakuya. **9** Pachinchipilikana yangondo ni utinda ngasinjogopa pakuwa ikusachilwa iwoneche kaje yeleyi nambo mbesi ngajityochela kwanakamo." **10** Soonni wajendelechele kuwecheta, "Wandu wa chilambo chimo chachimenyana ni wandu wa chilambo chine ni umwenye chiuputane ni umwenye wine. **11** Chichityochele chindendemese chachikulungwa cha chilambo ni sala ni ilwele yakogoya panepane. Chiipagwe indu yakogoya ni imanyisyo yaikulungwa kwini. **12** Nambo gakanawe kukopochela gelego, chinchikamulwa ni kunnagasya ni kunjausya mmajumba ga kupopelela ni kwa wechetelela ni chachinjauasya mmajumba ga kutawilwa wandu. Chanjigale paujo pa mamwenye ni pa wakulamula ligongo lya kungulupilila une, **13** melepe nkombole kuusala umboni wangu kukwao. **14** Nlapilile mmitima jenu kuti nganganisya kaje ichinjile pakulichenjela. **15** Pakuwa une chinampe wanyamwe malowe gakuwecheta pamo ni lunda nombe wammagongo wenu ngakombola kugakanila namose kugakana. **16** Achawelesi wenu ni achalongo achinjenu ni achapwenu ni achambusanga wenu changalauche wanyamwe.

Ni wampepe mwa wanyamwe chimmulajikwe. **17** Wandu wose chachinchima wanyamwe ligongo lya kungulupilila une. **18** Nambo namose luumbo lwa mmitwe jenu ngaluso. **19** Nambo mpunde kupililila, pakuwa kwa lyele litalalyo chimuukulupusye umi wenu. **20** "Pachinchuwona musu wa ku Yelusalemu ali asyungwile mipingo ja wangondo, pelepo mmanyilile kuti kugumulikwa kwakwe kuwandichile. **21** Pelepo, waali ku Yudea autuchile mmatumbi ni waali nkati Yelusalemu akopoche paasa ni wele waali mmingunda akaujinjila wele musu wo. **22** Pakuwa gele ni mowa ga Akunnungu kwalamula wandu wakwe wa ku Isilaeli, kuti gose gagalembekwe Mmalembelo Gamaswela gawe isyene. **23** Chalaje waali ni iilu ni wakonjesya gele mowago! Pakuwa chikupagwe kulaga kwakukulungwa pachilambo ni uchimwa wa Akunnungu chiuwe kwa wandu wa chilambo chi. **24** Ni wandu wampepe chaulagwe kwa lipanga ni wane chajigalikwe mateeka ni kwawilinganya mu ilambo yose. Musu wa Yelusalemu chiulamulikwe ni wandu wa ilambo ine mpaka pachiumalile ulamusi wao. **25** "Chiipagwe imanyisyo mu lyuwa ni mu lwesi ni mu ndondwa. Wandu wa pa chilambo chasupuche ni kukola lipamba ligongo lya kulindima kwa matumbela ga mu bahali. **26** Wandu chapwe mitima ligongo lya lipamba achilolelaga indu ichityochele pachilambo pano, pakuwa indu yose yali ni machili kwiunde chisau lyuwa ni lwesi ni ndondwa ni ine yose chitiinganyikwe. **27** Pelepo, chachimmona Mwana jwa Mundu achiikaga mwiunde ni machili gamakulungwa ni ukulu wakwe. **28** Pachigatande kopochela gelego, njime mwa kulimba nchijinamukula mitwe jenu ligongo chiwombolo chenu chiwandichile." **29** Nipele, Che Yesu watanjile wanyawo chitagu chati, "Nnolechesye chitela cha ntini ni itela ine yose. **30** Nnyiwonaga itela ininkusipuka nkuimanyilila kuti chuuku chiwandichile. **31** Iyoyo peyo, nomwe wakwe pachinchuwona yeleyo ichikopochelaga, mmanyilile kuti Umwenye wa Akunnungu uwandichile. **32** Isyene ngunsalila, au uwelesi wu ngaumala mpaka indu yose pachiumalichikwe. **33** Kwini ni chilambo chiimale nambo malowe gangu ngagamala ng'oo." **34** "Nambo nlilolechesye mwachimisylene, kuti mitima jenu ngasijitopelwa ni upoche ni kukolelwa ni kusauchila umi u. Pakuwa lyele lyuwa lya chilinnychilile chisisimuchile. **35** Pakuwa chilyaichilile mpela chitanji wose wakutama mu chilambo chose. **36** Nipele nlilolechesye ni kupopela katema kose kuti nkole machili mpakombole kuwambala ye yose ichityochele ni kwima paujo pa Mwana jwa Mundu." **37** Che Yesu waliji nkawajiganya wandu pa Nyuumba ja Akunnungu katema kose ka muusi nambo katema ka

chilo wājaulaga kukutama kuchikwesya cha Mizeituni. 38 Wāndu wose wājimukaga kundaŵi pe ni nkwaula pa Nyuumba ja Akunnungu kukwapilikanila Che Yesu.

22 Lyawāndichile lyuŵa lyekulungwa lya mikate jangatajikwa chilungo lyalikuwīlanjikwa Pasaka. 2 Achakulu wāmbopesi ni wākwiganya Malajisyo wāliji nkusosa itajile pakwaulaga Che Yesu nambo wāliji nkwojopa wāndu. 3 Nipele Shetani wānjinjile che Yuda jwakuwīlanjikwa Isikalote, jumo jwa achinduna kumi na mbili wāla. 4 Che Yuda wājawile ni kuwēchetesya ni achakulu wāmbopesi ni achakulungwa wā wākulindilila Nyuumba ja Akunnungu itajile pakwakamusya kwakamula Che Yesu. 5 Nombewo wāsengwile ni kwilana nawo kuti chiwape mbiya. 6 Che Yuda wājitchisye ni kutanda kusosa lipesa lyambone lyakwakamusya kwakamula Che Yesu pangali kumanyilila wāndu. 7 Nipele, lyaiche lyuŵa lya mikate jangatajikwa chilungo. Iyoyo peyo ni lyuŵa lyalikusachilwa kusikita mwanangondolo jwa Pasaka. 8 Che Yesu wāatumile che Petulo ni che Yohana achitiji, “Njaulangane nkatukulumichisye chakulya cha Pasaka kuti tulye.” 9 Nombewo wāusisye Che Yesu, “Ana nkusaka tukachikolochesye kwapi?” 10 Ni wājanjile, “Mpilikanile! Pachinkajinjile pa musi po, chinkasimane ni jwanume ali atwichele lulo lwa meesi. Nkaakuye wēlewo mpaka mu nyuumba jichakajinjile. 11 Mwasalile asyene nyuumba jo, ‘Jwakwiganya akummusya, chili kwapi chuumba muchingalile chakulya cha Pasaka pamo ni wākulijiganya wāngu?’ 12 Nombewo chakannosye chuumba chachikulungwa cha penani chachili ni indu yose yaikusachilwa mu chuumba. Nkakulumisye mwelemo.” 13 Wājawile ni wāsimene indu yose ili mpela iwātite pakusalilwa ni Che Yesu, nombewo wākulumisye chakulya cha Pasaka. 14 Pakaiche katema, Che Yesu wātemi kulya pamo ni achinduna wākwē. 15 Wāsaliile, “Najile kwanno kulya chakulya cha Pasaka pamo ni wānyamwe nganime kulagaswa. 16 Pakuŵa ngunsalila kuti, nguulya sooni chakulya cha Pasaka mpaka pachiwē isyene mu Umwenye wa Akunnungu.” 17 Nipele Che Yesu wājigele chikombe ni paŵamasile kwatogolela Akunnungu wātite, “Mpochele ni mpelegane mwachimisyene. 18 Pakuŵa ngunsalila kuti, chitandile sambano ngaang’wa sooni divai mpaka pachiuiche Umwenye wa Akunnungu.” 19 Sooni wājigele nkate ni kwatogolela Akunnungu, wāgawēnye ni kwapa achitiji, “Chelechi ni chiilu changu chachikutyochekwa ligongo lyenu. Ntendeje yeleyi kwa kungumbuchila une.” 20 Iyoyo peyo paŵamasile kulya ni wājigele chikombe

achitiji, “Achi chikombechi lili lilangano lya sambano lya Akunnungu lyalikutendekwa kwa miasi jangu jajikwitika kwa ligongo lyenu. 21 “Nambo, nnole! Jwejula jwakung’alauka ali papapa akulya pamo ni une. 22 Pakuŵa Mwana jwa Mundu chajuale kukuulagwa mpela iwāsachile Akunnungu, nambo ulaje uŵe kwa mundu jwakungalauka jo.” 23 Pelepo wātandite kuusyana achinsyene pe, ana wāani wēlewo uchatende chele chinducho! 24 Gatyochele makani pasikati ja wākulijiganya gankati wāani jwali jwankulungwa kupunda wāne. 25 Che Yesu wāsaliile, “Mamwenye wā pachilambo akwalamula wāndu wao kwa machili, nombe wākwete ulamusi pachanya pao akuliwīlangu, ‘achambusanga wā wāndu’. 26 Nambo inaŵe yeleyo kukwenu, jwali jwankulungwa aŵeje nti jwanandi mwa wose ni jwali chilongola aŵeje nti jwakutumichila. 27 Pakuŵa, wāani jwali jwankulungwa, jwatemi kulya pane jwakutumichila? Isyene ni jwejula jwatemi paasi kulya! Nambo une ndili pasikati jenu mpela jwakutumichila. 28 “Wānyamwe ni untemiji pamo ni une katema kose kakulinjikwa kwangune. 29 Mpela ila Atati wāngu iwātite pakuumba une ulamusi wa umwenye kulamula iyoyo peyo noneji ngumpa ulamusi wa kulamula. 30 Kuti ndye ni kung’wa pamo ni une mu Umwenye wangu. Chintame mu itengu ya Umwenye nchilamalaga ngosyo kumi na mbili sya Wāisilaeli.” 31 Che Yesu wātite, “Che Simoni, che Simoni! Mpilikanile! Shetani aŵendile luusa kwa Akunnungu ja kunlinga wānyamwe mpela mundu yakuti kupeta ngano aole iwāga chimpunde kuŵa wākulupilichika. 32 Nambo une nampopelele mmwe kuti chikulupi chenu chikapunguka. Nomwe pachimumujilile sooni, mwalimbisye mitima achinjenu.” 33 Che Petulo wājanjile, “Ambuje, une ndili chile kutaŵikwa pamo nomwe ni kuwa pamo nomwejo.” 34 Nambo Che Yesu wānanjile, “Ngunsalila mwe che Petulo, lelo jino jikanaŵe kutongola tambala chimungane katatu kuti ngankuumanyilila une.” 35 Nipele Che Yesu wāusisye wākulijiganya wāo, “Panantumile pangali chilolo ni nsaku ni ilatu ine pala ana mwasoŵikwe ni chichi?” Ni wānanjile, “Ngapagwa.” 36 Nombe Che Yesu wāsaliile, “Nambo sambano, jwakwete chilolo ajigale ni nsaku iyoyo peyo. Ni jwanganakola lipanga, asumisye mwinjilo wao akasume limo. 37 Ilembechekwe Mmalembo ga Akunnungu, ‘Wawālanjikwe ali jumo jwao pasikati wāndu wā sambu.’ Ngunsalila yeleyi Malembelo gakusachilwa gaŵe isyene kwa une, pakuŵa uumi wangu ukuichila kumbesi.” 38 Wākulijiganya wātite, “Ambuje, nnole, apano tukwete mapanga gaŵilipe.” Nombewo wānanjile, “Ayaga!” 39 Che Yesu wātyosile

ni kwaula pa chitumbi cha Mizeituni mpela iwātite pakusyoŵelela ni wākulijiganya wāo wākuiye. 40 Paŵaiche pelepo, wāasalile wānyawo, “Mpopela kuti nkajinjila nkulinjikwa.” 41 Nipele, wālesile wānyawo ni wājawile kwati mundu nkukombola kuponya liganga ni wātindiŵele ni kupopela. 42 Ni wātiji, “Atati, mwasakaga mundyochesye achi chikombe cha malagasyo, nambo gankugasaka mmwe gapanganyikwe ni ngaŵa kwa kusaka kwangu.” 43 Pele katumetume jwa kwiniani jwakopochele ni kwataga machili. 44 Che Yesu wāliji mchipwetesi chachikulungwa ni wāpundile kupopela kwanno. Chitukuta chatosile ni chaliji mpela mandondwa ga miasi gagaliji nkwilima mpaka paasi. 45 Paŵamasile kupopela, wājimwiche ni kwajaulila wākulijiganya wāo ni wāsimene nnugono ligongo wāliji nkusupuka. 46 Wāasalile, “Ana ligongo chi nkugona? Njimuche ni kupopela kuti nkajinjila nkulinjikwa.” 47 Che Yesu paŵāliji nkuwēcheta, mpingo wa wāndu waiche uchilongolelwaga ni che Yuda juŵāliji jumo jwa achinduna kumi na mbili. Che Yuda wājawile ni kwakomasya Che Yesu kwa kwanonyela. 48 Nambo Che Yesu wānsalile, “Che Yuda! Ana nkungalauka Mwana jwa Mundu kwa chikomasyo cha ngomo mmajeje?” 49 Ŵele wākulijiganya wā Che Yesu paŵaimanyi ichiyochele ni wātite, “Ambuje, twakunule ni mapanga?” 50 Ni jumo jwao wānkunwile kapolo jwa jwankulungwa jwambopesi ni kwakapa lipikanilo lya kundy. 51 Pelepo Che Yesu wāwēchete, “Nneche! lkwani.” Ni wālikwaiye lipikanilo lya jwele mundu jo ni kunnyama. 52 Nipele Che Yesu wāasalile achakulu wāmbopesi ni achakulungwa wā wākulindilila nyuumba ja Akunnungu ni achachekulu uŵaikangene kukwakamula, “Ana nnyiche ni mapanga ni imbonga kukungamula mpela ndili jwachiswamba? 53 Panaliji pamo ni wānyamwe moŵa gose pa Nyuumba ja Akunnungu nganimungamula. Nambo aka ni katema kenu, katema ka jwaulamusi wa chipi.” 54 Nipele wānkamwile wānjigele ni kwajausya ku nyuumba ja Jwankulu Jwambopesi. Che Petulo wānkuiye chakunyuma kwakutalichila. 55 Wākolesisye mooto pasikati lwani, wātemi pamo nombe che Petulo wāiche ni kutama pamo nawo. 56 Kapolo jumo jwankongwe, paŵammweni che Petulo ali atemi chiwāndi ni mooto wo wāalolechesye kwanno ni kuti, “Ni mundu ju nombe wāliji pamo ni Che Yesu.” 57 Nambo che Petulo wākanile achitiji, “Mmwe jwankongwe, ngangummanyilila jwelejo!” 58 Kanyuma kanandi, mundu jwine wāmmweni che Petulo ni wātite, “Ni mmwe wākwe nndi jumo jwao.” Nambo che Petulo wānanjile “Alakwe ngaŵa une!” 59 Mpela lisaa limo

mmbujo, mundu jwine wāwēchete achitiji, “Isyene nguti, aju mundu ju nombe wāliji pamo nawo pakuŵa jwelejo nombe ali Mgalilaya.” 60 Nambo che Petulo wātite, “Alakwe, nganguchimanyilila chinkuŵecheta cho!” Papopo akanaŵe kumalisya kuwēcheta, tambala jatongwele. 61 Ambuje wāgalawiche ni kwalolechesya che Petulo, nombe che Petulo wāgakumbuchile maloŵe ga Ambuje gaŵansalile, “Chilo cha lelo jino jikanaŵe kutongola tambala, chimungane katatu.” 62 Pelepo wākopweche paasa ni wālisile kwa nnope. 63 Wāndu uŵankamwile Che Yesu wāla, wātandite kwatendela chanache ni kwagomba. 64 Wāntawile chiguo ku meeso ni wāmmusisye, “Nsagamukule, Ana wāani wāngombile mmwe?” 65 Wāmmechetele maloŵe gamajinji ga kwatukana. 66 Pakwachele, nkungulu wa achachekulu ni achakulu wāmbopesi ni wākwiganya Malajisyo wāsimene pamo, ni wānyichenawo Che Yesu pankungulu wao wekulungwa wa Chiyahudi. 67 Ni wāusisye “Ntusalle! Ana mmwejo ni Kilisito Nkulupusyo?” Che Yesu wānanjile, “Atamuno nansalilaga, ngamungulupilila ng’oo, 68 sooni, natamuno nammusyaga liusyo, ngamunyanga. 69 Nambo chitandile sambano, Mwana jwa Mundu chatame kundy kwa Akunnungu wāali ni Machili.” 70 Pelepo wose wāmmusisye, “Ni kuti mmwejo ni Mwana jwa Akunnungu?” Wānanjile, “Wānyamwe nkutinji ndili une.” 71 Nombewo wātite, “Ana umboni chi sooni utukusaka? Pakuŵa tupilikene twachinsyene achiwēchetaga pakang’wa jakwe asyene!”

23 Nipele, wāndu wose uŵachingangene pepala wājimi ni kwajausya Che Yesu mmbujo mwa che Pilato. 2 Wātandite kwaŵechetela, achitiji, “Twansimene mundu ju ali nkwalungasya wāndu wā chilambo chetu ali nkwakanya wāndu kutyosya nsongo kwa Mwenye jwa ku Loma ni kulitenda kuti jwelejo ali Kilisito Nkulupusyo, Mwenye.” 3 Che Pilato wāmmusisye Che Yesu, “Ana mmweji ni mwenye jwa Wayahudi?” Che Yesu wānanjile, “Mmwejo mwasylene ni ummechete.” 4 Nipele, che Pilato wāasalile achakulu wāmbopesi ni mpingo wa wāndu, “Nganguchiwona chachili chose chakuti nannamule mundu ju.” 5 Nambo wānyawo wāchalile nnope achitiji, “Akwalungasya wāndu kwa majiganyo gao mu chilambo chose cha ku Yudea. Wātandite ku Galilaya ni sambano aiche apano.” 6 Che Pilato paŵapilikene yeleyo, wāusisye, “Ana mundu ju ali jwa ku Galilaya?” 7 Paŵaimanyilile kuti Che Yesu wāliji jwa chilambo chachili mu ulamusi u che Helode, wāmpeleche ku che Helode, juŵāliji kukoko ku Yelusalemu gele

moŵa go. 8 Che Helode paŵammweni Che Yesu ŵasangalele nnope. Chitandile kalakala ŵalajile kwawona pakuŵa ŵapilikene ngani syao, nombewo ŵalolelaga kwawona Che Yesu ali nkupanganya imanyisyo. 9 Nipele che Helode ŵammusisye Che Yesu mausyo gamajini nambo Che Yesu nganajanga lili lyose. 10 Achakulu ŵambopesi ni ŵakwiganya Malajisyo uŵaliji pelepo ŵaŵechetele Che Yesu kwa machili. 11 Nipele, che Helode ni ŵangondo ŵakwe, ŵanyelwisye ni kwatukana Che Yesu ni kwawasya iwalo yakusalala ni ŵammuchisye ku che Pilato. 12 Lye lyuŵa lyo che Helode ni che Pilato ŵajilene ni kuŵa ugarja pakuŵa chitandilile kalakala ŵatindene lyasi. 13 Nipele, che Pilato ŵasimanisye achakulu ŵambopesi ni ilongola ni ŵandu, 14 ni ŵaasalile, “Mumbechelele mundu ju nchitiji ŵaliji nkwalungasya ŵandu. Sambano mpilikane! Uneji sosilesosile ngani syao mmbujo mwenu nambo nganinansimana ni ligambo lili lyose lyankati indu imwamechetele. 15 Ngaŵa uneji pe, atamuno che Helode ammuchisye kukwetu pakuŵa nganaliwona ligambo lili lyose. Usyene ukulosya kuti mundu ju nganatenda chachili chose changalumbana chakwaŵajila chiwa. 16 Nipele, chilamule kuti aputikwe mbokola nombwe chinalechelele.” 17 Pakuŵa ŵasachilwe kwaugulila jwataŵikwe jumo katema ka Pasaka. 18 Nambo wose ŵatandite kunyanyisya kwanakamo achitiji, “Mummulaje mundu ju, ntugopolele che Balaba!” 19 Che Balaba ŵataŵikwe mu nyumba jakutaŵilwa ligongo lya kukamulangana ni ŵandu ŵaŵatindigenye mu musi ni mu utinda wo ŵaulajikwe mundu jumo. 20 Che Pilato ŵasachile kwalechelela Che Yesu, ŵaŵechete nawo kaaŵili kwakunyanyisya. 21 Nambo ŵanyawo ŵanyanyisye sooni, “Mwaŵambe pa nsalaba, Mwaŵambe pa nsalaba!” 22 Che Pilato ŵaasalile kaatatu, “Ana changalumbana chi chatesile mundu ju? Nganguliwona ligambo lililyose nkati mundu ju lyati ikwaŵajila chiwa. Nipele chilamule aputikwe mbokola ni kwalechelele.” 23 Nambo ŵanyawo ŵapundile kunyanyisya kwa machili nnope kuti Che Yesu akusachilwa kuŵambikwa pa nsalaba. Kumbesi kwakwe, malowe gao gapikaniche. 24 Che Pilato ŵalamwile kuti chasachilenje chipanganikwe. 25 Ŵangopwele jwelejo juŵataŵikwe kwa ligongo lya kutindiganya ni kuulaga ni kwatyochesya Che Yesu kwa ŵangondo kuti ŵatende mpela iŵasakaga. 26 Ŵangondo paŵalinji nkwaŵausya Che Yesu kukwaŵamba pa nsalaba ŵasimene ni mundu liina lyao che Simoni jwa ku Kulene, juŵatyochelaga mu nsinda kwinjila mu musi. Ŵankamwile ni kwatwika nsalaba ni kwakuya Che Yesu panyuma. 27

Mpingo wekulungwa wa ŵandu wankuiye, mwa ŵanyawo ŵapali achakongwe uŵaliji nkulila nnope ni kulila kwa malumbo. 28 Che Yesu ŵaagalachile ŵanyawo ni kwasalila, “Mwanya achakongwe ŵa ku Yelusalemu! Ngasimulilila une nambo nililile mwachisyene ni ŵanache ŵenu. 29 Pakuŵa moŵa chigaiche pachachiti, ‘Ŵana upile ŵangakuŵeleka ni ŵanganakuŵeleka ni konjesya!’ 30 Pelepo ni pachatande kuisalila ikwesya kuti ‘Ntugwilile!’ Ni matumbi, ‘Ntuunichile!’ 31 Pakuŵa, iŵaga ŵandu akutenda yeleyi kwa une jundi mpela chitela chachiŵisi. Ana chatende chichi kukwenu ŵandi mpela chitela chejumu?” 32 Nombwe ŵapali ŵandu ŵane ŵaŵili, uŵatendaga yangalumbana, ŵajigalikwe kukuulajikwa pamo ni Che Yesu. 33 Paŵaiche kwiuto, liina lyakwe, “Chikalakasa cha Ntwe,” Nipele kweleko ŵaŵambile pa nsalaba Che Yesu pamo ni aŵala ŵaŵili uŵaitendekanyaga yangalumbana, jumo kundyo kwao ni jwine kunchiji. 34 Che Yesu ŵatite, “Atati, mwalechelesye pakuŵa ngakuimanyilila yakuitendayi.” Nipele, ŵagaŵene iwalo yao kwa kuitendela gudugudu. 35 Ŵandu ŵajimi achilolaga. Achakulu ŵa chiyahudi ŵanjalwisye Che Yesu achitiji, “Ŵakulupwisye ŵane, sambano alikulupusye nsyene iŵaga jwelejo ni Kilisito Nkulupusyo jwasagulikwe ni Akunnungu!” 36 Ŵangondo nombewo ŵanjalwisye Che Yesu ni kwapelechela divai ja kuipa, 37 ni ŵanyawo ŵansalile, “Iŵaga isyene mmwejo ni Mwenye jwa Ŵayahudi, nlikulupusye mwasyene.” 38 Ni pachanya nsalaba ŵaŵisile chindu chachilembekwe yele, “Aŵaŵa ALI MWENYE JWA ŴAYAHUDI.” 39 Jumo jwa aŵala uŵatendaga yangalumbana uŵaŵambikwe pepala ŵantukene Che Yesu achitiji, “Ana mmwejo ngati ni Kilisito Nkulupusyo? Nlikulupusye mwasyene noweji iyoyo peyo.” 40 Nambo jwine jula ŵankalipile achitiji, “Ana mmweji ngankwajogopa Akunnungu namose kanandi? Namuno mmwejo nnamulikwe chisau ni ŵele. 41 Mmwe ni une tukuŵajilwa, pakuŵa aji ni mbote ja sambi syatutesile. Nambo aju mundu ju nganapanganya chachili chose changalumbana.” 42 Nipele ŵaŵechete, “Choonde Che Yesu! Mungumbuchile pachinchiinjila mu umwenye wenu.” 43 Che Yesu ŵanjanjile jwelejo, “Isyene ngunsalila, lelo jino chimme pampepe none kumbepo.” 44 Kaliji mpela katema ka lyuŵa pantwe, sooni kwaliji chipi pachilambo chose mpaka saa tisa, 45 ni lyuŵa lyalesile kuŵala ni nguo ja lusasa ja mu Nyumba ja Akunnungu japapwiche pambindikati. 46 Che Yesu ŵanyanyisye achitiji, “Atati, ngujiŵika mbumu jangu mmakono mwenu.” Paŵamasile kuŵecheta gelego, ŵawile. 47 Jwankulu jwaŵangondo

paŵaiweni iyatendekweyo, ŵaakusisye Akunnungu achitiji, “Isyenepe, mundu ju jwaliji jwambone.”

48 Mpingo wa ŵandu wasongangene ligongo lyakulola iyatendekwe, paŵaiweni yeleyo, ŵaujangene mmangawo aninkuliputa pa ntima pao kwakulilasika.

49 Achambusanga ŵao wose ni achakongwe uŵalongene nawo kutyochela ku Galilaya, ŵajimi kwakutalichila, aninkulola yaikutyochela.

50 Jwपालi mundu liina lyao che Yusufu, jumo jwa ŵantenga ŵa nkungulu wekulungwa wa Chiyahudi. Mundu ju ŵaliji jwambone ni jwakupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu, 51 ni nganjitichisyana nawo iŵaisachile ni kuipanganya. Jweleju jwaliji mundu jwa nsinda umo wa Chiyahudi waukuŵilanjikwa Alimataya ni jwaliji nkulolela Umwenye wa Akunnungu.

52 Nipele, jwele mundu ŵajawile ku che Pilato, ŵaŵendile apegwe chiilu chi Che Yesu.

53 Nipele, che Yusufu ŵachitulwisye chiilu pa nsalaba ni kuchiŵilijila ni sanda ni ŵachiŵisile mwilembe lilyasepekwe palwala, lilyaliji likanaŵe kuŵichikwa mundu.

54 Lyele lyuŵa lyo lyaliji lyuŵa lyakuliŵika chile kwa ligongo lya Lyuŵa lya Kupumulila.

55 Ni achakongwe uŵalongene nawo Che Yesu kutyochela ku Galilaya ŵala, ŵakuiye che Yusufu ni ŵaliweni lilembe lyo ni yachtite pakuŵichikwa chiilu chi Che Yesu.

56 Nipele, ŵausile kumusi ni kulinganya mauta ga malahamu ni mauta gakununjila gakugapakasya chiilu chi Che Yesu. Lyuŵa lya Kupumulila ŵapumulile mpela igakuti kulamula Malajisyo.

24 Lyuŵa lyaandanda lya chijuma kundaŵi pe, achakongwe ŵala ŵapite ku lilembe ali ajigele mauta gakununjila gaŵalingenye.

2 Paŵaiche ŵalisimene liganga lyekulungwa lila lili lyegalambule pambali kutyochela pakwinjilila mwilembe.

3 Nambo paŵajinjile nkati mo nganachisimana chiilu cha Ambuje Che Yesu.

4 Paŵaliji nkusimonga kwa ligongo lya yeleyo, kwanakamo ŵandu ŵaŵili uŵawete minjilo jakung'alima nnope ŵajimi pachiŵandi.

5 Ŵele achakongwe wo ŵakamwilwe ni lipamba, ŵakoteme. Nambo ŵandu ŵala ŵaasalile, “Kwa chichi nkunsosa jwanjumi pasikati pa ŵandu wawe?”

6 Ŵelewo nganapagwa apano, asyuchile! Nkumbuchile iŵatite pakunsalila paŵaliji chiŵela ku Galilaya kula,

7 achitiji, “Mwana jwa Mundu akusachilwa kuŵichikwa mmakono mwa ŵandu ŵa sambi ni kwaŵamba pa nsalaba nambo pa lyuŵa lyaatatu pakumala chiwa chao chachisyuka.”

8 Pelepo achakongwe wo ŵagakumbuchile maloŵe ga Che Yesu.

9 Ŵausile kutyochela ku lilembe ni kwasalila achinduna kumi na moja pamo ni ŵakulijiganya ŵane ngani sya yeleyo

yose yo.

10 Ŵele uŵaapelechele achinduna syele ngani ŵaliji che Maliamu kutyochela musi wa ku Magidala ni che Joana ni che Maliamu achikulugwe che Yakobo pamo ni achakongwe ŵane uŵalongene nawo.

11 Nambo achinduna ŵala nganagakulupillaga maloŵe ga Ŵele achakongwe wo ŵaganisise galiji gangali malumbo.

12 Nambo che Petulo ŵajimwiche, ŵalukunwile mpaka ku lilembe ni ŵakoteme ni kulingulila nkati, ŵajiwani sanda pe. Nipele ŵatoyisile achisimongaga ni kuliusya yeleyo iyakopochele.

13 Lyuŵa lilyolyo, ŵaŵili mwa ŵaŵankuyaga Che Yesu ŵajaulaga ku nsinda umo liina lyakwe Emau, uwaliji kwakutalikangana ni ku Yelusalemu mpela ulendo wa masaa gaŵili.

14 Ŵalinji nkunguluchila yankati yose iyakopochele.

15 Paŵakungulukaga ni kuusyana, Che Yesu asyene ŵaŵandichile ni kulongana nawo.

16 Ŵaweni kwa meeso gao nambo gasiŵikwe kuti ngasiŵamanyilila.

17 Che Yesu ŵausisye, “Ana ngani chi asi sinkukulunguluchila nli nkwenda?” Nombewo ŵajimi chimyalalile ni ku meeso kwao kwalilasiche.

18 Jumo jwao, liina lyakwe che Kileopa, ŵanjanjile, “Ana mmwemwe pe jwannendo mu Yelusalemu ni ngankuimanyilila indu yaikopochele kweleko agano moŵa ga?”

19 Che Yesu ŵausisye, “Ana ngani chi?” Ŵanyawo ŵanjanjile, “Ngani jankati Che Yesu jwa ku Nasaleti. Jweleju ŵawoneche ni Akunnungu ni ŵandu wose kuti ŵaliji jwakulondola jwa Akunnungu jwali ni ukombole mu indu iŵapanganyaga ni kuŵecheta.

20 Achakulu ŵambopesi ni ilongola ŵetu ŵantoyisise melepe alamulikwe chiwa, nombewo ŵaŵambile pa nsalaba.

21 Noweji ŵaliji ni chilolelo chakuti ŵelewo ni ŵaŵatumikwe kwawombola ŵandu ŵa ku Isilaeli. Nambo lelo jino lili lyuŵa lyaatatu chitandilile kutendekwa yeleyo.

22 Sooni achakongwe ŵampepe mumpingo wetu ŵatutojimyeye. Ŵajawile ku lilembe kundaŵi pe,

23 nambo nganachisimana chiilu chi Che Yesu. Ŵausile ni kutusalila kuti ŵakopochelwe ni achikatumetume ŵa kwinani ŵaŵaasalile kuti ŵelewo ali ŵajumi.

24 Ŵandu ŵampepe uŵaliji pamo ni uwe ŵajawile ku lilembe kukulola yeleyo yaŵecheteje achakongwe wo, nambo Che Yesu nganiŵawona.”

25 Nipele, Che Yesu ŵaasalile, “Mwanya nli ŵakuloŵela kwanti yeleyo ni mitima jenu jili jakutopela nkukulupilila maloŵe gose gaŵaŵechete ŵakulondola ŵa Akunnungu.

26 Ana nganiyaŵajila Kilisito Nkulupusyo akole masauko ga ni kwanti yeleyo ajinjile mu ukulu wao?”

27 Nipele, ŵaasagamulile gose gagaliji nkwegamba Mmalembelo ga Akunnungu kutandilila mmalembo ga che Musa mpaka mmalembo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu wose.

28 Paŵaŵandichile aula nsinda

uwajaulaga, Che Yesu watesile mpela akwaula mmbujo ni ulendo. 29 Nambo wanyawo wachondelele kwa kuchalila achitiji, "Ntame nowe pakuwa sambano kuswele ni chilo chikwinjila." Nipele wajinjile nkati ni kutama nawo. 30 Pawatemi kulya chakulya pamo nawo waujigele nkate ni kwatogolela Akunnungu ni wauagaŵenye ni kwapa. 31 Kwanakamo meeso gao gaunukwiche ni waamanyilile, nambo Che Yesu watyosile pasikati jao. 32 Nipele wawechetesyene, "Ana ngaŵa mitima jetu jasisimwiche paŵawechetaga nowe mwitala mula ni kutusagamukulila Malembelo ga Akunnungu." 33 Papopo wajimi ni kuujila ku Yelusalemu, waasimene achinduna kumi na moja wala pamo ni wandu wane ali asongangene pamo 34 achitiji, "Isyene Ambuje asyuchile ni wakopochele che Simoni." 35 Ni uwakuyaga Che Yesu wawili wala wamanyisye yose iyakopochele mwitala mula ni iwatite pakwamanyilila Che Yesu pawagaŵenye nkate. 36 Pawaliji nkuwecheta gelego, Che Yesu nsyene wajimi pasikati pao ni waasalile, "Chitendewele chiwe kukwenu." 37 Watojime ni kogopa kwannope achiganisyaga kuti akuliwona lisoka. 38 Nambo welewo waasalile, "Uli nkutenguka chichi ni kuwa ni lipamba mmitima jenu? 39 Nnolanje makono gangu ni makongolo gangu, mmanyililanje kuti ndili une. Mumbapasye mulole pakuwa lisoka nganilikola chiilu namuno maupa mpela inkuti kunola une." 40 Pawamasile kuwecheta gelego walisisye makono ni makongolo gao. 41 Pawaliji akanaŵe kulupilila kwa ligongo lya kusengwa ni kusimonga Che Yesu wausisye, "Nkwete chakulya chachili chose pelepa?" 42 Wapele chipande cha somba jejoche. 43 Wachijigele ni kulya paujo pao. 44 Nipele waasalile, "Gelega ni malumbo ga maloŵe ganansalile panaliji pamo ni wanyamwe kuti, gawajilwe gamalichikwe gose gagalembekwe gagang'ambaga une mu Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ni itabu ya wakulondola wa Akunnungu ni mu Sabuli." 45 Nipele waaunukwile mu lunda lwao kuti akolanje kugamanyilila Malembelo ga Akunnungu, 46 waasalile, "Ilembechekwe Mmalembelo ga Akunnungu kuti Kilisito Nkulupusyo chalagaswe ni chasyuche lyuwa lyaatatu pakumala chiwa chao, 47 ni kuti wandu wa ilambo yose chitandile ku Yelusalemu alalichilwe kwa liina lyangu kuti alechanje sambu, nombe Akunnungu chiwalechelesye. 48 Wanyamwe ni uchimwasalile wandu umboni u. 49 None nansyene chinampelechele chilanga cha Atati wangu pachanya penu, nambo nnindilile kaje ku Yelusalemu kula mpaka pachimpegwe machili kutyochela kwini." 50 Nipele Che Yesu walongwesye kwaula mpaka ku nsinda wa

Besania ni wanyakwile makono gakwe ni kwapa upile. 51 Pawaliji nkwapu upile po walisapwile ni wajigalikwe kwaula kwini. 52 Wanyawo wapopelele, nombewo wausile ku Yelusalemu achichinaga, 53 walongjele pa Nyuumba ja Akunnungu moŵa gose achalapaga Akunnungu.

Yohana

1 Chikanaŵe gumbikwa chachilichose jwapali jumo jwaŵilanjikwe Liloŵe, nombe jwele liloŵe jo ŵaliji pamo ni Akunnungu, nombejo ŵaliji Akunnungu. **2** Chitandilile kundanda Liloŵe jo ŵaliji ni Akunnungu. **3** Indu yose yagumbichikwe ni ŵelewo ni pangali ŵelewo nganichipagwa chachili chose chichagumbichikwe. **4** Jwelejo ŵaliji ndande ja umi ni wele umi wo uichenawo lilanguka kwa ŵandu. **5** Ni lyele lilanguka lyo likulanguchisya mu chipi atamuno chipi cho ngachikukombola kulisima lilanguka. **6** Akunnungu ŵantumile mundu jumpepe liina lyakwe Yohana, **7** jwelejo ŵaiche kukwasalila ŵandu umboni nkati lilanguka lyo, kuti ŵandu wose apilikane ni kukulupilila. **8** Che Yohana nsyene nganaŵa lilanguka lyo nambo ŵaiche kukwasalila ŵandu pangasisa nkati lilanguka lyo. **9** Lyelelyo lili lilanguka lisyene, lilanguka lyalikwika pachilambo ni kwalanguchisya ŵandu wose. **10** Jwelejo jwapali pachilambo pano ni kwa jwelejo Akunnungu ŵachigumbile chilambo nambo ŵandu ŵa pachilambo nganiŵamanyilila. **11** Ŵaiche kwa ŵandu ŵakwe nsyene, nambo ŵandu ŵakwe nganiŵapochela. **12** Nambo ŵanawose ŵaŵapochele ni kwakulupilila, ŵaatesile akombole kuŵa ŵanache ŵa Akunnungu, **13** aŵele ŵanache ŵa Akunnungu ngaŵa kwa kupagwa mpela ŵandu yakuti pa kupagwa ni ngaŵa kwa kusaka kwa mundu nambo apagwile kwa usache wakwe Akunnungu. **14** Nombe Liloŵe jo ŵaliji mundu ni ŵatemi nowaji. Ni uweji tuuweni ukulu wao, ukulu wao jwelejo jwajikape jwatyosile kwa Atati Akunnungu, aguumbela umbone ni usyene. **15** Che Yohana nsyene paŵambweni ŵaasalile ŵandu ngani jankati jwelejo kwa kunyanyisya achitiji, “Aju ni jwejula junangambaga katema panasasile kuti, ‘Akwika mundu jumo kanyuma kangu jwali jwankulungwa kumbunda une, pakuŵa jwapali uneji ngunaŵe kupagwa.’” **16** Malinga ni winji wa umbone wao, uweji wose tupochele ntuuka wejiriji nnope. **17** Pakuŵa Akunnungu ŵagaichisye Malajisyo kwa litala li che Musa nambo umbone wa Akunnungu ni usyene ituichile kwa litala li Che Yesu Kilisito. **18** Ngapagwa mundu juŵambweni Akunnungu katema kakalikose. Mwana jwajikape, jwaali Akunnungu jwausyene, ni jwakunonyelwa ni Atati, jwelejo ni jwatumanyisye Akunnungu. **19** Au uli umboni wautyosisye che Yohana, katema ilongola ŵa Ŵayahudi kutyochela ku Yelusalemu paŵaatumile ŵambopesi ni Ŵalawi kukwausya, “Ana mmwe ndi ŵaani?” **20** Che Yohana nganakaana kwanga, ŵajitichisye pangasisa,

“Uneji nguniŵa Kilisito Jwakuwombola.” **21** Pelepo ŵambusisye, “Sambano mmwe ndi ŵaani? Ana mmwe ni che Elia?” Che Yohana ŵajanjile, “Une nguniŵa che Elia.” Ni ŵambusisye sooni, “Ana mmwe ndi jwakulondola jwa Akunnungu jula juŵatite akwika?” Che Yohana ŵajanjile, “Ngwamba.” **22** Ni ŵanyawo ŵambusisye, “Sambano mmwe ndi ŵaani? Nkuliŵalanga ichichi? Ntusalile tukaasalile aŵala ŵatutumile kukumbusya.” **23** Che Yohana ŵajanjile, mpela ila che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu iŵang’ambaga, “Uneji ndili mundu jungunyanyisya liloŵe mwipululu, ‘Njongole litala lya Ambuje.’” **24** Ni aŵala ŵandu ŵaŵalajiswe ni Mafalisayo, **25** ŵambusisye che Yohana, “Iŵaga mmwe nganimma Kilisito Jwakuwombola pane che Elia pane jwakulondola jwa Akunnungu jula, kwachichi nkubatisya?” **26** Che Yohana ŵajanjile, “Uneji ngubatisya ni meesi, nambo apali jumo mwa ŵanyamwe, jwangankummanyilila. **27** Ni jwejula jwakwika kanyuma, une nganguŵajilwa kuŵa katumetume jwakuugula migoji ja italawanda yao.” **28** Yeleyi yatendekwe mmusi wa ku Besania peesi lusulo lwa Yolodani apala che Yohana paŵabatisyaga ŵandu. **29** Malaŵi jakwe, che Yohana ŵambweni Che Yesu aninkwaichilila ni ŵatite, “Nnole, jweleju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu jwakwigala sambi sya ŵandu ŵa pachilambo! **30** Ajuju ni jwejula junangambaga panatite, ‘Kanyuma akwika mundu jumo jwali jwankulungwa kuumbunda une, pakuŵa jwapali uneji ngunaŵe kupagwa!’” **31** Uneji nganinaamanyilila, nambo nyiche kukubatisya ni meesi kuti ŵandu ŵa ku Isilaeli ŵaamanyilile.” **32** Che Yohana ŵatusalile indu iyaiweni achitiji, “Nambweni Mbumu jwa Akunnungu achitulukaga kutyochela kwinani mpela nguunda ni kwatula pachanya pao. **33** Uneji nganinaamanyilila nambo jwelejo juŵandumile ngabatisye ni meesi ŵaasalile, ‘Jwelejo juchimwaone ali nkutuluchilwa ni Mbumu jwa Akunnungu ni kwatula pachanya pao, jwelejo ni juchabatisye ni Mbumu jwa Akunnungu.’” **34** Nipele che Yohana ŵatite, “Uneji naiweni yeleyi ni malasile umboni kuti ajuju ni Mwana jwa Akunnungu.” **35** Malaŵi jakwe, che Yohana ŵaliji sooni ni ŵakulijiganya wao ŵawili. **36** Paŵaweni Che Yesu ali nkupita, ŵatite, “Munrole, ajuju ali Mwanangondolo jwa Akunnungu.” **37** Ni aŵala ŵakulijiganya ŵawili paŵampilikene che Yohana achiŵechetaga maloŵe go, ŵaakuiye Che Yesu. **38** Nipele, Che Yesu ŵagalawiche, ŵaweni ŵakulijiganya ŵawili ŵa che Yohana achakuyaga ŵausisye, “Ana nkusosanga ichichi?” Ni ŵanyawo ŵajanjile, “Labi, ana nkutama kwapi?” Labi malumbo gakwe Jwakwiganya.

39 Che Yesu wajanjile, "Njisangane ni wanyamwe chimmone." Wakulijiganya wo waakuiye, wapaweni pawatamaga, jaliji mpela saa kumi ja ligulo ni wanyawo watemi nawo lyuwa lila. 40 Jumo jwa awala wakulijiganya wawili wawampilikene che Yohana achiwechetaga maloŵe go ni kwakuya Che Yesu waliji che Andulea, mpwao che Simoni Petulo. 41 Che Andulea wansimene kaje che Simoni mpwakwe, ni wansalile, "Tummweni Masiya," yaani "Kilisito Jwakuwombola". 42 Nipele, wanjawisye ku Che Yesu. Ni Che Yesu wannolite che Simoni ni watite, "Mmwejo ni che Simoni mwanagwao che Yohana. Sano chimilanjikwe che Kefa." Mchigiliki Petulo. Sano chimilanjikwe che Kefa." Mchigiliki Petulo. Sano chimilanjikwe che Kefa. Malaŵi jakwe Che Yesu wapite ku chilambo cha Galilaya. Nipele wansimene che Filipo ni kunsalila, "Munguye." 44 Che Filipo waliji mundu jwa musi wa ku Besesaida, musi uwatamaga che Andulea ni che Petulo. 45 Nipele che Filipo wansosile che Nasanieli, ni pawammweni wansalile, "Tummweni ajula juwalembekwe mmalajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa ni mu itabu ya wakulondola wa Akunnungu, Che Yesu kutyochela musi wa ku Nasaleti Mwana ju che Yusufu." 46 Nombe che Nasanieli wambusisye che Filipo, "Ana chindu chambone chikukomboleka kutyochela ku Nasaleti?" Che Filipo wansalile, "Njise kunnole." 47 Che Yesu pawambweni che Nasanieli achaichililaga watite, "Nno! Jwele ali Mwisilaeli nsyenesyene, nkati mwakwe mwangali unami." 48 Che Nasanieli wausisye Che Yesu, "Ana mumanyilile chinauli?" Che Yesu wajanjile, "Akanammlanje che Filipo, nambweni ndi ntemi paasi pa chitela cha ntini pala." 49 Pelepo che Nasanieli watite, "Jwakwiganya, mmwe ndi Mwana jwa Akunnungu, mmwe ndi Mwenye jwa ku Isilaeli!" 50 Che Yesu wansalile, "Ana mungulupilile pakuwa nansalile kuti nammweni paasi pa chitela cha ntini pala? Chingawone gamakulungwa kupunda gelega." 51 Che Yesu wajendechele kusala, "Isyene ngunsalila, chinkuwone kwini kweugule ni achikatumetume wa kwini wa Akunnungu achikwelaga ni kutuluka pa Mwana jwa Mundu."

2 Pagamasile moŵa gawili wapali ulombela musi wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya. Ni achikulugwe Che Yesu waliji kweleko, 2 Che Yesu ni wakulijiganya wao nombe walalichikwe ku ulombela wo. 3 Pajamasile divai jiwalingenye kwa ligongo lya ulombela, achikulugwe Che Yesu wansalile, "Nganakola divai!" 4 Che Yesu wajanjile, "Nkaasalila chakupanganya, katema kangu kakanawe kwika." 5 Pelepo achikulugwe Che

Yesu waasalile achikatumetume, "Chachilichose chichansalile, mpanganye." 6 Pelepo syapali lulo syekulungwa nsano ni umo sya maganga, lwaluli lose lwakombwele kugumbala lulo sya mwana siwili pane situ sya meesi. Syaŵichikwe pelepo mpela itite pakusyoweleka kwa Wayahudi kutaga meesi ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu. 7 Che Yesu waasalile achikatumetume wala, "Ngumbasye meesi lulo syo." Ni wanyawo wagumbesye ndendende. 8 Nipele waasalile, "Sano ntechanje munjauchisye jwankulu jwa chindimba." Ni wanjauchisye. 9 Jwankulu jwa chindimba pawajipasisye divai jjaliji meesi kundanda, nombejo nganakumanyilila kujikopochele divai jo, nambo achikatumetume wala waimanyi. Jwankulu jwa chindimba jula wambilasile nlombela, 10 ni kunsalila, "Mundu jwalijose kundanda akwapa wandu divai jambone ni wamalaga kung'wa ni kukolelwa akwapa janganong'a nnope. Nambo mmwejo ntupele divai jambone mpaka sambano." 11 Chelechi chili chimanyisyo chakusimosya chandanda chiwapinganyisye Che Yesu mmusi wa ku Kana chilambo cha ku Galilaya ni waulosisye ukulu wao nombe wakulijiganya wao waakulupilile. 12 Payamasile yeleyo, Che Yesu pamo ni achikulugwe ni achapwakwe ni wakulijiganya wao wala watuluchile ku Kapelenaumu. Watemi kweleko moŵa kanandi. 13 Katema ka lyuwa lyekulungwa lya Pasaka ja Wayahudi kawandichile ni Che Yesu wakwesile ku Yelusalemu. 14 Pa Nyuumba ja Akunnungu wausimene wandu achimusiyaga ng'ombe ni ngondolo ni nguunda ni wakutindanya mbiya ali atemi. 15 Wapotile ngonji ni kuwa lubokola ni wawinjile wose paasa pa Nyuumba ja Akunnungu pamo ni ng'ombe ni ngondolo syao. Ni wapikulenye mesa sya wakutindanya mbiya wala ni kumwasya mbiya syao. 16 Ni wawaliji nkusumisya nguunda wala waasalile, "Ntyosyanje pelepa indu yi. Nkajipanganya nyuumba ja Atati wangu kuwa nyuumba jakusumichisya malonda!" 17 Wakulijiganya wao wakumbuchile kuti, malembelo gakusala, "Alakwe Akunnungu, unonyelo wangu kwa nyuumba jenu ukundinisa mpela mooto mu ntima." 18 Ilongola wa Wayahudi wausisye Che Yesu, "Ana chimpanyane chimanyisyo chachi chakusimosya chakutulosa kuti nkwele lilamulo lya kupanganya yelei?" 19 Che Yesu waasalile, "Ngumulanje Nyuumba ja Akunnungu ji, ni uneji chindaŵe kwa moŵa gatatu pe." 20 Pelepo Wayahudi wala watite, "Aji Nyuumba ja Akunnungu ji twatawile kwa yaka makumi ncheche konjehesya nsano ni umo. Ana mmwejo chinkombole chinauli kujitawa kwa moŵa gatatu?" 21 Nambo Nyuumba

ja Akunnungu jiwajigambaga Che Yesu jo jaliji chiilu chakwe nsyene. 22 Nipele Che Yesu paŵasyuchile, ŵakulijiganya ŵao ŵakumbuchile kuti ŵaŵechete gelega, ni ŵagakulupilile Malembelo ga Akunnungu ni malowe gaŵaŵechete Che Yesu gala. 23 Che Yesu paŵaliji ku Yelusalemu mmoŵa ga chindimba cha Pasaka ŵandu ŵajinji paŵaiweni imanyisyo iŵaipanganyisye ŵaakulupilile. 24 Nambo Che Yesu nganalilechelelaga kukwao pakuŵa ŵajimanyilile mitima jao 25 ni pakuŵa ŵaimanyilile uchenene yaili mmitima jao, nganasaka kusailwa chachilichose nkati ŵandu ŵane.

3 Jwapali chilongola jwa Chiyahudi liina lyakwe che Nikodemu juŵaliji mu mpingo wa Mafalisayo. 2 Chilo chimo che Nikodemu ŵanjaulile Che Yesu ni kunsalila, “Jwakwiganya, tukwimanyilila kuti mmwe ndi jwakwiganya jwalajiswe ni Akunnungu, pakuŵa ngapagwa mundu jwakukombola kupanganya imanyisyo inkwitendekanya mmwe akaŵe Akunnungu ali pamo najo.” 3 Che Yesu ŵanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngakupagwa kaaŵili, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu.” 4 Che Nikodemu ŵambusisye, “Ana mundu akukombola chinauli kupagwa kaaŵili ali akusile? Akukombola chinauli kwinjila mu lutumbo lwa achikulugwe ni kupagwa kaaŵili?” 5 Che Yesu ŵanjanjile, “Isyene ngunsalila, iŵaga mundu ngaapagwa kwa meesi ni kwa Mbumu jwa Akunnungu, ngaakombola kwinjila mu umwenye wa Akunnungu. 6 Kwa chiilu mundu akupagwa ni atati ni achikulugwe, nambo akupagwa kwa mbumu, akupagwa kwa Mbumu jwa Akunnungu. 7 Nkasimonga pakuŵa ndite kuti nkusachilwa mpagwe kaaŵili. 8 Mbungo jikupuga kujikusaka, nkujipikana pajikupuga, nambo ngankukumanyilila kujikukopochela atamuno kujikwaula. Ikuŵa yelei kwa jwalijose jwapagwilwe kwa Mbumu jwa Akunnungu.” 9 Che Nikodemu ŵausisye Che Yesu, “Ayi indu yi ana chiikomboleche chinauli?” 10 Che Yesu ŵanjanjile, “Mmwejo ndi jwakwiganya jwa Ŵaisilaeli ana iŵele uli ngankwimanyilila indu yi? 11 Isyene ngunsalila, uweji tukuŵecheta itukwimanyilila ni kuŵalanga umboni wa itwiweni, nambo ŵanyamwe ngankusaka kuujitichisya utenga wetu. 12 Iŵaga nantanjile indu ya pachilambo ni ŵanyamwe nganinjitichisya, ana nantanjilaga indu ya kwini chinjitichisye chinauli? 13 Ngapagwa jwalijose jwajawile kwini ikaŵe Mwana jwa Mundu juŵatulwiche kutyochela kwini.” 14 Mpela ila che Musa iŵatite pakulikoleka penani pa luchanamila lijoka lilyakolochekwe ni shaba mpipululu mula, iyoyo peyo Mwana jwa Mundu ikusachilwa anyakulikwe

mwinani, 15 kuti jwalijose juchankulupilile akole umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 16 Pakuŵa Akunnungu ŵaanonyele nnope ŵandu ŵa pachilambo, nipele ŵantyosisye Mwanagwe jwajikape, kuti jwalijose jwakunkulupilila akajonasika, nambo akole umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 17 Pakuŵa Akunnungu nganantuma Mwanagwe pachilambo kuti aiche kukwalamula ŵandu, nambo aiche kukwakulupusya. 18 Jwakunkulupilila Mwana jwa Akunnungu, jwelejo ngakulamulwa, nambo jwangankulupilila jwelejo amasile kulamulwa, pakuŵa nganankulupilila Mwana jwajikape jwa Akunnungu. 19 Lilamulo lili lyeleli, lilanguka liche pachilambo nambo ŵandu achinonyele nnope chipi kupunda lilanguka, pakuŵa akupanganya ya chigongomalo. 20 Mundu jwalijose jwakupanganya ya chigongomalo akulichima lilanguka, ngakwika kulilanguka pakuŵa ngakusaka iwoneche indu yao ya chigongomalo. 21 Nambo jwakuukamulisya usyene akwika kulilanguka kuti yakuipanganya iwoneche kuti ipanganyiche kwa kwajitichisya Akunnungu. 22 Payamasile yeleyo Che Yesu pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵajawile ku chilambo cha Ŵayahudi. Ŵatemi pamo nawo kweleko, achibatisyaga ŵandu. 23 Che Yohana nombe ŵaliji ku Ainoni, pachiwandi ku Salimu achibatisyaga ŵandu, pakuŵa kweleko kwaliji ni meesi gamajinji. Ŵandu ŵanjaulilaga, nombewo ŵabatisye. 24 Yeleyo yakopochele katema che Yohana nganataŵikwe mu nyuumba jakutaŵilwa. 25 Gakopochele makani pasikati ja Myahudi jumo ni ŵakulijiganya ŵampepe ŵa che Yohana nkati masyoŵelelo ga kuliswejesya kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu. 26 Nipele, ŵakulijiganya wo ŵanjaulile che Yohana ni kunsalila, “Jwakwiganya, ajula mundu juŵaliji pamo nomwe peesi Yolodani, jumwaŵalasile ngani syakwe, nombejo sambano akubatisya, ni ŵandu wose akwajaulila.” 27 Che Yohana ŵanjanjile, “Mundu ngakukombola kukola chachilichose ikaŵe apegwilwe ni Akunnungu ŵa kwini. 28 Ni ŵanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti nasasile, ‘Uneji nguniŵa Kilisito Jwakuwombola, nambo nalajiswe kuti naalongotele!’ 29 Jwakulombekwa ali jwakwe nnombela, nambo nkamusi jwa nnombela akwima kuntumichila nnombela, nkamusi jo akusangalala nnope pakupilikana liloŵe lya nnombela ali nkukunguluka. Iyoyo peyo ni uneji ngusangalala nnope. 30 Che Yesu ikusachilwa aŵe jwankulu, ni uneji mme jwannondi. 31 “Jwakwika kutyochela kwini ali jwankulu kwapunda wose. Jwakutyochela pachilambo ali jwa pachilambo nombe akuŵecheta

mpela mundu jwa pachilambo. Nambo jwakwika kutyochela kwini akuilongosa indu yose. 32 Jwelejo akutyosya umboni wa indu yaiweni ni kuilipikana, nambo ngapagwa mundu jwakukunda indu yakuisala. 33 Nambo mundu jwalijose jwakukunda umboni wakuusala jwelejo, akwitichisya kuti Akunnungu ali usyene. 34 Ajula jwatumikwe ni Akunnungu akusala maloŵe ga Akunnungu, pakuŵa Akunnungu akwapa Mbumu jwa Akunnungu kwa winji. 35 Akunnungu akunnonyela Mwana ni indu yose aŵisile mu ulamusi wao. 36 Jwakunkulupilila Mwana akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi, jwangakunkulupilila Mwana ngakola umi, ni uchimwa wa Akunnungu uli pa jwelejo.” (aiōnios g166)

4 Mafalisayo wāpilikene kuti Che Yesu akupata wākulijiganya wājinji ni kwabatisya kwapunda che Yohana. 2 Nambo Che Yesu nsyene nganiwābatisya wāndu, wākulijiganya wāo ni wāwābatisyaga wāndu. 3 Nipele, Che Yesu paŵapilikene yeleyo wātayosile ku Yudea ni kuuja ku Galilaya. 4 Mu ulendo wao wāsachilwe kupita ku Samalia. 5 Nipele, wāiche ku Sikali musi umo wa ku Samalia, pachiwāndi ngunda u che Yusufu wapegwilwe ni che Yakobo atatigwe. 6 Pelepo paliji ni chisima chi che Yakobo, nombe Che Yesu pakuŵa wāpesele ni ulendo, wātemi mungulugulu chisima. Yaliji muusi lyuŵa pantwe. 7 Nipele jwankongwe jumo Msamalia wāiche kukuteka meesi. Ni Che Yesu wānsalile jwankongwe jo, “Nguŵenda meesi gakung’wa.” 8 Katema ko wākulijiganya wākwe wājile mu mmusi kukusuma yakulya. 9 Nambo jwankongwe jo wātite, “Mmwejo Myahudi, ana nkukombola chinauli kuumenda meesi gakung’wa uneji jwankongwe Msamalia?” Wātite yeŵe pakuŵa Wāyahudi ngakukumulangana ni Wāsamalia. 10 Che Yesu wājanjile, “Nkachimanyi chichi chakusaka Akunnungu kumpa ni wāani wākummenda meesi gakung’wa, nkammendile jwelejo, nombejo akampele meesi gagakwikanawo umi.” 11 Jwankongwe jo wātite, “Ambuje, mmwe nganinkola ngao ni chisima chi chilewipe nnope. Ana mpatile kwapi meesi gagakwikanawo umi go? 12 Ambuje wētū che Yakobo ni wātupele uweji chisima chi, nsyene ni wānagwe ni ilango yakwe wāng’wele meesi ga chisima chi. Ana mmwejo nkulitenda jwankulu nnope kwapunda che Yakobo?” 13 Che Yesu wājanjile, “Jwalijose juchang’we meesi ga chisima chi chijakole njota sooni. 14 Nambo juchang’we meesi gachinaape une ngajakola njota ng’oo. Meesi gachinaape une chigaŵe nti meesi gagakuulika nkati mwakwe, gagakwikanawo umi wa moŵa gose

pangali mbesi.” (aiōn g165, aiōnios g166) 15 Jwankongwe jo wānsalile, “Ambuje, nguŵenda meesi go kuti jinangole njota sooni ni ninaiche sooni pelepa kukuteka meesi.” 16 Che Yesu wānsalile jwankongwe jo, “Njaule nkaawālanje wānkweni, nkaiche pamo nawo pelepa.” 17 Jwankongwe jo wājanjile, “Uneji nganingola wālume.” Che Yesu wānsalile, “Njanjile yambone kuti nganinkola wālume. 18 Pakuŵa mwāmbilwe kasano, ni jwannume junkutama nawo sambano jo nganaŵa wānkweni. Pelepo chinsasile cho chili chisyene.” 19 Jwankongwe jo wānsalile, “Ambuje, nguŵona kuti mmwejo ndi jwakulondola jwa Akunnungu. 20 Achambuje wētū wā Chisamalia wāapopelele Akunnungu mwini mwa chitumbi chi, nambo wānyamwe Wāyahudi nkuti, tukusachilwa kwapopelele Akunnungu ku Yelusalemu.” 21 Che Yesu wājanjile, “Amao, nkulupilile chinguchisala, chikaiche katema ngamwapopelele Atati mwini mwa chitumbi chi atamuno ku Yelusalemu kula. 22 Wānyamwe Wāsamalia nkwapopelele wāngankwamanyilila, nambo uweji Wāyahudi tukwamanyilila wātukwapopelele, pakuŵa ukulupusyo wa Akunnungu chiutyochele kwa litala Iya Wāyahudi. 23 Nambo chikaiche katema, sooni kaiche, wākupopelele kwa usyene chiwāapopelele Atati achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu ni usyene. Pakuŵa Atati akwasaka wāndu wākwapopelele chantī yeleyo. 24 Akunnungu ali Mbumu, ni wākwapopelele wēlewo wāpopelele achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu ni kuumanyilila usyene.” 25 Jwankongwe jo wānsalile, “Ngumanyilila kuti chaiche Masiya jwakuwālanjikwa Kilisito Jwakuwombola. Pachaiche chatumanyisye inayose.” 26 Che Yesu wānsalile, “Uneji junguŵecheta nomwe ndili jwelejo.” 27 Papopo wākulijiganya wākwe wāusile, wāsimosile ligongo wāasimene Che Yesu alinkukunguluka ni jwankongwe. Nambo ngapagwa jwalijose juwāmbusisye Che Yesu, “Ana nkusaka chichi? Pane kwaligongo chi nkukunguluka ni jwankongwe?” 28 Jwankongwe jo wālesile lulo lwakwe palapala, wājawile mmusi ni kwasalila wāndu achitiji, 29 “Njisangane nkannole mundu jwasalile yanayose imbanganyisye! Ikukomboleka kuti jwelejo ali Kilisito Jwakuwombola?” 30 Nipele wāndu wākopweche mmusi ula ni kwajaulila Che Yesu. 31 Katema kakoko wākulijiganya wākwe wāliji nkwachondelele Che Yesu achitiji, “Chondechonde Jwakwiganya, ndye.” 32 Nambo Che Yesu wānsalile, “Uneji ngwete chakulya chingankuchimanyilila wānyamwe.” 33 Wākulijiganya wākwe wātandite kuusyana achinsyene pe, “Ana kwana mundu jwanjigalile chakulya?”

34 Che Yesu w̄asalile, “Chakulya changu chili kutendekanya chakusaka aʼwala w̄andumile ni kugamalisa masengo gao. 35 W̄anyamwe ngankuti, ‘Jisigalile miesi ncheche, pakwika katema ka kugungula?’ Nambo uneji ngunsalila nnole migunda ji jili chile kwa kugungula. 36 Jwakugungula akupochela mbote ni akukumbikanya pamo magungulo kuti gakole umi wa moʼwa gose pangali mbesi, nipele jwakupanda asengwe yalumo ni jwakugungula. (aĩonios g166) 37 Chiw̄echeto chi chili chisyene, ‘Jumo akupanda ni jwine akugungula.’ 38 Uneji nantumile nkagungule magowolo ganganimpanda w̄anyamwe, w̄ane w̄apanganyise masengo gakulimba, nambo gelego ginkupata w̄anyamwe gali kwa ligongo lya masengo gao.” 39 W̄asamalia w̄ajinji w̄a musi ula w̄aakulupilile Che Yesu kwa ligongo lya umboni wa maloʼwe gaʼwaw̄echete jwankongwe jo gagakuti, “Asalile inayose imbanganyisye.” 40 W̄asamalia w̄ajaulile Che Yesu ni kwachondelela atame pamo nawo, nombejo w̄atemi pepala moʼwa gaʼwili. 41 Nipele w̄andu w̄ajinji nnope w̄aakulupilile Che Yesu ligongo lya maloʼwe gao. 42 W̄ansalile jwankongwe jo, “Sano tukukulupilila ngaʼwa kwaligongo lya kuw̄echeta kwenu pe, nambo pakuʼwa tupilikene twachinsyene, ni tukumanyilila kuti isyene ajuju ni Nkulupusyo jwa w̄andu w̄apachilambo.” 43 Pagapite moʼwa gaʼwili Che Yesu w̄asule sooni ku Galilaya. 44 Pakuʼwa Che Yesu nsyene w̄asasile pangasisa kuti, “Jwakulondola jwa Akunnungu ngakuchimbichikwa mchilambo chakwe nsyene.” 45 Paʼwaiche ku Galilaya, w̄andu w̄ajinji wakweleko w̄apochele, pakuʼwa w̄anyawo nombe w̄aliji ku Yelusalemu kuchindimba cha Pasaka, w̄aiweni yose yaitebileje Che Yesu pachindimba. 46 Nipele Che Yesu w̄aujile sooni mmusi wa ku Kana, chilambo cha ku Galilaya, peuto paʼwagatesile meesi gaʼwe divai pala. Pepala paliji ni jwankulu jumo juʼwaliji ni mwanache jwakulwala ku Kapelenaumu ko. 47 Nipele jwankulu jo paʼwapilikene kuti Che Yesu atyosile ku Yudea ni kwika ku Galilaya, w̄ajaulile ni kwachondelela ajaule ku Kapelenaumu akannamye mwanagwe juʼwalwalaga kuw̄andichila kuwa. 48 Che Yesu w̄ansalile, “W̄anyamwe ngankwakulupilila Akunnungu pangaiwona imanyisyo ni yakusimonjeka!” 49 Jwankulu jo w̄anjanjile, “Ambuje, chondechonde tujauke mwanangu akanawe kuwa.” 50 Che Yesu w̄ansalile, “Njaukeje, mwanagwenu chalame.” Mundu jo w̄alikulupilile liloʼwe liʼwasalilwe ni Che Yesu ni w̄ajawile. 51 Paʼwaliji nkutuluka, w̄asimene ni achikapolo w̄ao ni w̄ansalile kuti mwanache jwao alamile. 52 Nombejo w̄ausisye katema kaʼwatandite mwanagwe kupata eja, ni w̄anyawo w̄ajanjile, “Ulewe

wannesile liiso saa saba ja musi.” 53 Nipele atati jo w̄ajimanyilile kuti jaliji saa jilajila jiw̄asalilwe ni Che Yesu kuti, “Mwanagwenu chalame.” Pelepo nsyene pamo ni achalongo wakwe wose w̄ankulupilile Che Yesu. 54 Chelechi chaliji chimanyisyo cha kusimosya chaaʼwili chiw̄achipanganyisye Che Yesu paʼwatyosile ku Yudea kuuja ku Galilaya.

5 Payamasile yeleyo, Che Yesu wakwesile kwaula ku Yelusalemu ku chindimba cha Wayahudi, 2 Ni ku Yelusalemu ko, pachiw̄andi nnango wekulungwa waukuw̄ilanjikwa nnango wa ngondolo, kwaliji ni litanda lyalikuw̄ilanjikwa Mchiebulania Betisasa lyalili ni mapenu nsano. 3 Wakulwala w̄ajinji wagonaga mmapenu mo, kwaliji ni w̄angalola ni wakulemala ni wakutatala. 4 Walolelaga meesi gatinganyikwe, pakuʼwa kapali katema katumetume jwa kwini jwa Ambuje watuluchilaga mmeesi ni kugatinganya. Jwakulwala jwalijose juʼwaliji jwaandanda kwinjila mmeesi gagatinganyikwe, walamile ulwele uliwose walinawo. 5 Pelepo paliji ni mundu jumo juʼwatatele yaka makumi gatatu kupambula nsano ni itatu. 6 Che Yesu paʼwambweni mundu jula ali agonile pepala ni kwimanyilila kuti ali jwakulwala moʼwa gamajinji, wambusisye, “Ana nkusaka kulama?” 7 Jwakulwala jo w̄ajanjile, “Ambuje, uneji nganingola jwakunyinjisya mu litanda katema meesi pagakutinganyikwa. Pingulinga kwinjila, mundu jwine akuunongoleta kwinjila.” 8 Nipele Che Yesu w̄ansalile, “Njimuche, njigale ugono wenu njaule.” 9 Papopo pepo mundu jo walamile, w̄ajigele ugono wakwe ni kwaula. Yeleyo yatendekwe pa Lyuʼwa lya Kupumulila. 10 Nipele achakulu wa Wayahudi w̄ansalile mundu jwalamile jo, “Lelo jino lili Lyuʼwa lya Kupumulila ni malajisyo ga Akunnungu gaʼwapele che Musa gakukanya kunyakula ugono wenu.” 11 Nambo mundu jo w̄ajanjile w̄anyawo, “Mundu jwanamisye jula andanjile, ‘Njigale ugono wenu, njaule.’” 12 W̄anyawo wambusisye, “Ana waani ansalile njigale ugono wenu njaule?” 13 Nambo mundu juʼwalamisye jula nganamanyilila Che Yesu kuti ali waani, pakuʼwa pepala paliji ni mpingo wekulungwa wa w̄andu ni Che Yesu watyosile pepala. 14 Kanyuma Che Yesu w̄ansimene mundu juʼwannamisye jula pa Nyuumba ja Akunnungu, ni w̄ansalile, “Mpilikane sambano nnamile, kasintenda sooni sambi, chinaiche kunsimana chindu chakusakala kupunda achichi.” 15 Mundu jula w̄ajawile kukwasalila achakulu wa Wayahudi kuti Che Yesu ni juʼwalamisye. 16 Pakuʼwa Che Yesu watendekenye yeleyo pa Lyuʼwa lya Kupumulila, Wayahudi watandite kunchima. 17 Nambo Che Yesu w̄asalile, “Atati wangu

akupanganya masengo moŵa gose ni uneji ngugapanganya iyoyo peyo.” 18 Kwa ligongo lyo, achakulu ŵa Ŵayahudi ŵapundile kusosasosa litala lyakwaulaga Che Yesu ngaŵa ligongo lyakutema malajisyo ga Lyuŵa lya Kupumulila pe, nambo pakuŵa alitesile kuti Akunnungu ali Atatigwe ni kulitenda chisau ni Akunnungu. 19 Che Yesu ŵaasalile, “Ngunsalila isyene, Mwana ngakukombola kupanganya achilape jikape. Mwana akukombola kupanganya achilape chakuchiwona alinkupanganya Atati. Pakuŵa achila chaakuchipanganya Atati Mwana nombejo akupanganya ilaila peila. 20 Atati akunnonyela Mwana ni kunlosya indu yose yakupanganya nsyene. Sooni chiŵalosome indu yekulungwa kupunda ayiyi, ni ŵanyamwe chinsimonje. 21 Mpela ila Atati iyakuti pakwasyusya ŵawile ni kwapa umi, iyoyo peyo ni Mwana akwapa umi aŵala ŵakwasaka. 22 Atati ngakunlamula mundu jwalijose, nambo ampele Mwanagwe ukombole wose wakwalamula ŵandu, 23 kuti ŵandu wose anchimbichisye Mwana mpela yakuti pakwachimbichisya Atati. Mundu jwalijose jwangakunchimbichisya Mwana ngakunchimbichisya Atati juŵantumile.” 24 “Ngunsalila isyene, jwakulipikanila liloŵe lyangu ni kwakulupilila ŵandumile une ŵala, jwelejo akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi. Nombejo ngaalamulikwa ng’oo, pakuŵa amasile kukopoka muchiwa ni kwinjila mu umi. (aiōnios g166) 25 Ngunsalila isyene, chikaiche katema ni sambano kaiche chanti ŵandu ŵawile chalipilikane liloŵe lya Mwana jwa Akunnungu nombe ŵandu ŵachalipilikane wa chakole umi. 26 Mpela ila Atati yatite kuŵa ndande ja umi, iyoyo peyo ampele Mwana kuŵa ndande ja umi. 27 Sooni ampele Mwana ukombole wa kulamula ligongo jwelejo ali Mwana jwa Mundu. 28 Nkachisimonga achichi pakuŵa chikaiche katema chati ŵandu wose ŵaali kumalembe chalipilikane liloŵe lyao, 29 nombe chasyuche, aŵala ŵawātendekenye yambone chasyuche ni kupata umi ni aŵala ŵawātendekenye yangalumbana chasyuche ni kulamulikwa.” 30 “Uneji jikape ngangukombola kuchitendekanya chindu kwa ukombole wangu nansyene. Ngulamula mpela inguti pakupilikana kutyochela kwa Atati, ni kulamula kwangu kuli kwa usyene pakuŵa ngangupanganya ingusaka nansyene, nambo yambone paujo pao ŵandumile une ŵala. 31 “Naliŵalangaga nansyene umboni wangu uli wa unami. 32 Nambo apali jwine jwakusala umboni pa une, noneji ngumanyilila kuti yose yakusala nkati uneji ili isyene. 33 Ŵanyamwe mwalajisye ŵantenga ku che Yohana Ŵakubatisya, ni umboni wasasile nkati une

uli usyene. 34 Ngaŵa kuti uneji nguukulupilila umboni wa ŵandu, nambo ngusala yeŵe kuti ŵanyamwe nkulupuswe. 35 Che Yohana ŵaliji mpela lumuli lulwakolelaga ni kulanguchisya, ni ŵanyamwe mwaliji chile kusengwa ni lilanguka lyakwe kwa katema pe. 36 Nambo uneji ngwete umboni kukwangu wauli wekulungwa kupunda u che Yohana. Pakuŵa masengo gingugapanganya gaambeŵe Atati malichisye ni gagakulosya pangasisika kuti Atati ni ŵandumile. 37 Atati uŵandumile, iyoyo akusala umboni nkati une. Ŵanyamwe nganimme kulipilikana liloŵe lyao atamuno kukulola ku meeso kwao, 38 ni liloŵe lyao ngalikutama nkati mwenu, pakuŵa nganimukulupilila ajula juŵantumile. 39 Nkugasosasosa Malembelo ga Akunnungu nchiganisyaga kuti mu gelego chimpate umi wa moŵa gose pangali mbesi. Ni Malembelo ga Akunnungu go gakuŵalanga umboni nkati une! (aiōnios g166) 40 Ni ŵanyamwe ngankusaka kwika kukwangu kuti nkole umi wa moŵa gose pangali mbesi. 41 “Ngangusosa kuchimbichikwa ni ŵandu. 42 Nambo ngummanyilila ŵanyamwe kuti nganinkola unonyelo wa Akunnungu mmitima jenu. 43 Uneji iiche kwa ulamusi wa Atati ŵangu, ni ŵanyamwe nganimungulupilila. Aikaga mundu jwine kwa ulamusi wakwe nsyene, chimukulupilile. 44 Ana chinkombole chinauli kungulupilila iŵaga ŵanyamwe nkusaka kulapikwa kutyochela kwa achinjenu nambo nkukana kulapikwa kwakukutyochela kwa Akunnungu ŵaali jikape? 45 Nkaganisyaga kuti uneji chinambechetele kwa Atati. Che Musa junkunlolela ŵanyamwe ni juchambechetele kwa Atati. 46 Nkankulupilile che Musa nkaangulupilile ni une ŵakwe pakuŵa che Musa ŵalembe ngani syangu. 47 Nambo iŵaga ngankugakulupilila gaŵagalembe che Musa gala, sano chinkombole chinauli kugakulupilila ginguŵecheta?”

6 Payamasile yeleyo Che Yesu ŵajombweche litanda lya Galilaya pane likuŵilanjikwa litanda lya Tibelia. 2 Mpingo wekulungwa wa ŵandu wakuiye ligongo ŵandu wo ŵaiweni imanyisyo iŵapanganyisye kwa kwalamya ŵandu. 3 Nipele Che Yesu pamo ni ŵakulijiganya ŵao ŵakwesile mwitumbi ni kutama. 4 Katema ka chindimba cha Pasaka ja Ŵayahudi kaŵandichile. 5 Che Yesu paŵalolesyelolesye ŵauweni mpingo wekulungwa wa ŵandu uchaichililaga, nipele ŵausisye che Filipo, “Ana chitusume kwapi chakulya kuti twape ŵandu ŵa alye?” 6 Ŵaŵechete yeleyo kuti ŵalinje che Filipo, pakuŵa asyene ŵaimanyi chichaapanganye. 7 Che Filipo ŵajanjile, “Ipande machila gaŵili ga

madini ga feza ngaikukwana kusumila mikate kwa kila mundu!” 8 Jumo jwa wakulijiganya wa Che Yesu jwakuwilanjikwa che Andulea, mpwao che Simoni Petulo, waasalile Che Yesu, 9 “Kwana jwanchanda pelepa jwali ni ipande nsano ya mikate ja shayili ni somba siwili. Nambo yakulya yi kanandi ngayajikutisya wandu wajinji wanti nyi?” 10 Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Mwasalile wandu atame paasi.” Pelepo pali ni manyasi, nipele wandu wose watemi paasi, winji wa achalume pe waliji mpela elufu tano. 11 Nipele Che Yesu wajigele ipande ya mikate ila, ni watogolele Akunnungu ni kwagawila wandu wawatemi paasi wala. Watesile iyoyo peyo ni somba sila ni kila mundu wapatile mpela iwatite pakusaka. 12 Wandu wo pawajikwite Che Yesu waasalile wakulijiganya wao, “Nkumbikanye mbakatika yaisigele yo kuti inapotele.” 13 Nipele, wakulijiganya wala wakumbikenye isigasi ya mikate nsano ja shayili iyasigesye wandu wawalile wala, wagumbesye itundu likumi ni iwili. 14 Wandu pawachiweni chimanyisyo chiwachipanganyisye Che Yesu cho, watite, “Isyene ajuu ni jwakulondola jwa Akunnungu jwa wechetekwe kuti chaiche pachilambo.” 15 Che Yesu waimanyi kuti wandu wasachile kwakanganchisya awe mwenye jwao, ni watyosile sooni jikape ni kwaula ku chitumbi. 16 Pakwaswele wakulijiganya wa Che Yesu watulwiche kwaula ku litanda. 17 Wajinjile mu ngala wa watandite komboka kwaula ku Kapelenaumu. Chipi chajinjile ni Che Yesu waliji akana we kwaichilila. 18 Litanda lyatandite matumbela kwa ligongo lya chimbunga chekulungwa chichaliji chininkupuga. 19 Wakulijiganya wao pawajawile kwakutalichila uleu wa mali situ pane ncheche, wammweni Che Yesu alinkwenda pachanya meesi, ni kujiwandichila ngala wa, wajogwepe nnope. 20 Che Yesu waasalile, “Nkajogopa, ndili uneji!” 21 Nipele wakulijiganya wala kwakusangalala wammendile Che Yesu ajinjile mu ngala wa mula. Palapala ngala wa jaiche mungulugulu litanda kuwajaulaga. 22 Mala wi jakwe mpingo wa wandu uwasisigele peesi litanda ula waimanyi kuti apala pali ni ngala wa jimo pe. Che Yesu nganjinjila mu ngala wa pamo ni wakulijiganya wao, nambo wakulijiganya wao wo wajawile achinsyene pe. 23 Syaiche ngala wa sine kutyochela ku Tibelia pepala mpingo wekulungwa wa wandu pawalile mikate, Ambuje ali amasile kwatogolela Akunnungu. 24 Nipele, wandu wo pawaimanyi kuti Che Yesu ni wakulijiganya wao nganapagwa pepala, wasikwesile ngala wa sila ni kwaula ku Kapelenaumu achinsosaga. 25 Wandu wala pawasimene Che Yesu ali ajombweche wambusisye, “Ana, Jwakwiganya

akuno nnyiche katema chi?” 26 Che Yesu wajanjile, “Ngunsalila isyene, nkusosasosa une ngawa kwaligongo mwaiweni imanyisyo imbanganyisye, nambo kwaligongo mwalile mikate jila ni kwikuta. 27 Kasinchenjeuchila chakulya chachikuwola, nambo nchenjeuchile chakulya chingachikuwola cha umi wa mo wa gose pangali mbesi. Mwana jwa Mundu champe chakulya chi paku wa Akunnungu Atati, alosisye kuti ansagwile ni kunkunda.” (aiōnios g166) 28 Nombewo wambusisye Che Yesu, “Tutende chichi kuti tukombole kugapanganya masengo gagugasakaga Akunnungu tugapanganye?” 29 Che Yesu wajanjile, “Chelechi ni chakuchisaka Akunnungu nchipanganye, munkulupilile jwantumile jula.” 30 Pelepo waasalile, “Ana chintende chimanyisyo chi tulole kuti tinkulupilile mmwe? Chintende chichi? 31 Achambuje wetu walile chakulya chachikuwilanjikwa mana mwipululu mula mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, ‘Walisisye mikate jaityochele kwinani.’” 32 Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, che Musa nganampanga nkate kutyochela kwinani, nambo Atati wangu ni wampele wanyamwe nkate usyene kutyochela kwinani. 33 Paku wa nkate wakutupa Akunnungu uli ajula jwatulwiche kutyochela kwinani ni kwapa umi wandu waaali mchilambo.” 34 Nipele waasalile, “Ambuje, ntupeje nkate wu kila lyu wa.” 35 Nambo Che Yesu waasalile, “Uneji ndili nkate waukwikanawo umi. Jwakwika kukwangu ngasijinkola sala, jwakungulupilila une ngasijinkola njota ng’oo. 36 Nambo nansalile kuti namuno muuweni, nganimme kungulupilila. 37 Wose wakuumba Atati chaiche kukwangu, noneji jwalijose jwakwika kukwangu ngasinankana ng’oo. 38 Ngainduluka kutyochela kwinani kwaligongo lya kuitendekanya ingusaka uneji, nambo ndulwiche kuti ndendekanye yakusaka wandumile une wala. 39 Yakusaka wandumile une wala ni ayiyi, ninanjase jwalijose juwambele, nambo naasyusye pa lyu wa lya mbesi. 40 Paku wa chakusaka Atati wangu ni achichi, jwalijose jwakunlola Mwana ni kunkulupilila akole umi wa mo wa gose pangali mbesi, ni uneji chinansyusye pa lyu wa lya mbesi.” (aiōnios g166) 41 Nipele Wayahudi watandite kwasongonechela Che Yesu paku wa watite, “Uneji ndili nkate waatulwiche kutyochela kwinani.” 42 Ni watite, “Uli, ajuu ngawa Che Yesu mwana ju che Yusufu jula? Atatigwe ni achikulugwe twamanyi! Ana akukombola chinauli kuti atulwiche kutyochela kwinani?” 43 Che Yesu waasalile, “Nneche kusongonechelana jwine ni jwine. 44 Ngapagwa mundu juchakombole kwika kukwangu pangali Atati juwandumile une jo kwautila kukwangu, ni une chinansyusye mundu jo pa lyu wa lyambesi. 45

Wakulondola wa Akunnungu walembile kuti, 'Wandu wose chajiganyikwe ni Akunnungu.' Mundu jwalijose jwakumpilikana Atati ni kulijiganya kutyochela kwa welewo, chaiche kukwangu. 46 Ngapagwa mundu jwambweni Atati, ikaŵe ajula pe jwatyosile kwa Akunnungu, jwelejo ni juwambweni Atati. 47 Ngunsalila isyene, jwakukulupilila akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 48 Uneji ndili nkate waukwikanawo umi. 49 Achambuje wenu ŵalile mana mwipululu mula, nambo ŵawile. 50 Nambo weleu ni nkate waukutuluka kutyochela kwinani kuti jwalijose jwakulya anajasiche. 51 Uneji ndili nkate waukwikanawo umi wautulwiche kutyochela kwinani. Mundu jwalijose alyaga nkate wo chalame moŵa gose pangali mbesi. Ni nkate uchinaape wo uli chiilu changu chinguchityosya kuti ŵandu wose wapachilambo akole umi." (aiōn g165) 52 Nipele Ŵayahudi ŵatandite kwangangana achinsyene pe, "Ana aju akukombola chinauli kutupa uwe chiilu chakwe kuti tulye?" 53 Che Yesu ŵaasalile, "Ngunsalila isyene, iwaga ngankulya chiilu cha Mwana jwa Mundu ni kung'wa miasi jakwe, ngankola umi nkati mwenu. 54 Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kung'wa miasi jangu akwete umi wa moŵa gose pangali mbesi, ni uneji chinansyusye pa lyuŵa lyambesi. (aiōnios g166) 55 Pakuŵa chiilu changu chili chakulya chisyenesyene, ni miasi jangu jili chakung'wa chisyenesyene. 56 Mundu jwalijose jwakulya chiilu changu ni kung'wa miasi jangu, jwelejo akutama nkati mwangu ni uneji ngutama mwa jwelejo. 57 Mpela ila Atati ŵaali ŵajumi iwandumile, ni kwa ligongo Iya Atati ndili ŵajumi, kwayele jwakundya ene chaŵe ŵajumi kwa ligongo lyangu. 58 Nipele, weleu uli nkate wautulwiche kutyochela kwinani, ngaŵa mpela mana jiŵalile achambuje wenu ni kuwa. Nambo juchalye nkate wu chakole umi wa moŵa gose pangali mbesi." (aiōn g165) 59 Che Yesu ŵaŵechete yeleyo paŵaliji nkwiganya mu nyumba ja kusimanilana Ŵayahudi ku Kapelenaumu kula. 60 Nipele ŵakulijiganya ŵao ŵajinji paŵapilikene yeleyo ŵatite, "Aga majiganyo ga gali gakulimba! Ana nduni juchakombole kugakunda?" 61 Che Yesu ŵaimanyi pangasalilwa ni mundu kuti ŵakulijiganya ŵao ŵaliji nkusongoneka yankati yeleyo, ni ŵausisye, "Ana majiganyo ga gakuntesya nneche kungulupilila? 62 Nambi chiiŵe uli pachimummone Mwana jwa Mundu alinkujigalikwa kwaula kwinani kuŵaliji kundanda? 63 Mbumu jwa Akunnungu ni jwakwichisya umi, machili ga mundu gangali chindu. Maloŵe ginansalile gali Mbumu nombe gali umi. 64 Natamuno yeleyo apali ŵane mwa ŵanyamwe ŵangakukulupilila." Che Yesu ŵaŵechete yeleyo pakuŵa ŵaimanyi

chitandile kundanda kuti ŵaani ŵangakulupilila ni nduni juchangalauche. 65 Nipele Che Yesu ŵaŵechete sooni, "Kwa ligongo Iyo nansalile kuti ngapagwa juchakombole kwika kukwangu mpaka akamuchikwe ni Atati ŵangu." 66 Kutyochela lyuŵa Iyo ŵakulijiganya ŵao ŵajinji ŵalesile kulongana nawo kwaligongo Iya maloŵe gala ni ŵaujile panyuma. 67 Nipele Che Yesu ŵausisye ŵakulijiganya likumi ni ŵaŵili ŵala, "Ana, ni ŵanyamwe nombe nkusaka kwaula?" 68 Che Simoni Petulo ŵajanjile, "Ambuje, tutujaule kwa acheni? Mmwejo nkwege maloŵe gagakwikawanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 69 Uweji tukukulupilila ni sooni tukwimanyiilla kuti mmwejo ndi Jwanswela kutyochela kwa Akunnungu." 70 Che Yesu ŵaasalile, "Uli, nganinansagula ŵanyamwe likumi ni ŵaŵili? Nambo jumo jwenu ali Shetani." 71 Nambo Che Yesu ŵaliji nkwegamba che Yuda mwana ju che Simoni Isikaliote, pakuŵa jwelejo ni juchangalauche namuno ali jumo jwa ŵakulijiganya likumi ni ŵaŵili ŵala.

7 Payamasile yeleyo, Che Yesu ŵaliji nkwendajenda ku Galilaya ko. Nganasaka kwendajenda ku Yudea ligongo achakulu wa Ŵayahudi ŵasachile kwaulaga. 2 Chindimba cha Ŵayahudi cha masakasa chaŵandichile. 3 Nipele achapwakwe Che Yesu ŵaasalile, "Ntyoche pelepa njaule ku Yudea kuti ŵakunkuya mmwe nombewo aiwone yakusimonjeka inkwipanganya. 4 Ngapagwa mundu jwakupanganya chindu kwakulisisa iwaga akusaka kumanyika ni ŵandu. Pakuŵa nkupanganya yelei, nililosye mwasyene kwa ŵandu wa pachilambo." 5 Namose achapwakwe nganiwakulupilila. 6 Nipele, Che Yesu ŵaasalile, "Katema kambone kukwangu kakanaŵe kwika, kukwenu ŵanyamwe katema kakalikose kali kambone. 7 Ŵandu wa pachilambo ngakombola kunchima ŵanyamwe, nambo uneji akunjima pakuŵa naasalile kuti yakuitendekanya yo ili yagalumbana. 8 Ŵanyamwe njaule kuchindimba cho. Uneji ngunyaula kuchindimba cho pakuŵa katema kambone kukwangu kakanaŵe kwika." 9 Ŵaŵechete yeleyo ni kusigala pa Galilaya palapala. 10 Achapwakwe paŵamasile kwaula kuchindimba cha masakasa, Che Yesu nombe ŵajawile, nambo nganjaula kwakulilosya, ŵajawile kwakulisisa. 11 Kuchindimba cho achakulu wa Ŵayahudi ŵaliji nkwasosasosa Che Yesu, ni ŵausyene, "Ana ali kwapi ŵelewo?" 12 Mpingo wa ŵandu waliji nkusongona jwine ni jwine yankati Che Yesu. Ŵandu ŵane ŵatite, "Ali mundu jwambone." Ni ŵane ŵatite, "Ngaŵa! Akwalambusya ŵandu." 13 Atamuno yeleyo ngapagwa mundu jwalijose jwalinjile

kuŵecheta ngani syakwe pelanga kwa ligongo lya kwajogopa achakulu ŵa Ŵayahudi. 14 Chindimba cho pichaŵandichile kumala, Che Yesu ŵajawile pa Nyuumba ja Akunnungu ni kutanda kwiganya. 15 Nipele achakulu ŵa Ŵayahudi ŵasimosile ni kuti, “Ana mundu ju agapatile kwapi majiganyo ga, nombejo nganjaule kukulijiganya?” 16 Pelepo Che Yesu ŵaajanjile, “Majiganyo gungwiganya nganigaŵa gangu, nambo gakutyochela kwa ŵelewo ŵandumile une. 17 Mundu asakaga kupanganya yakusaka gattungu, chaimanyilile kuti majiganyo gungwiganya yakutosile kwa Akunnungu pane nguŵecheta kwa ukombole wangu nansyene. 18 Jwelejo jwakuŵecheta ngani syakwe nsyene akusosasosa ukulu wakwe nsyene, nambo jwakusosasosa ukulu wa jwannajisye jula, jwelejo ali jwausyene ni mwa jwelejo ngapagwa unami. 19 Ana che Musa nganampanga malajisyo? Atamuno yeleyo, ngapagwa jwalijose mwa ŵanyamwe jwakugatendekanya gagalembekwe mmalajisyo go. Ana ligongo chi nkusaka kumulaga?” 20 Papopo mpingo wekulungwa wa ŵandu wajanjile, “Ana mmwe nkwele masoka! Nduni jwakusaka kummulaga mmwe?” 21 Che Yesu ŵaajanjile, “Mbanganyisye chakusimonjeka chimo ni ŵanyamwe nkuchisimonga. 22 Che Musa ŵampele chisyoŵelo cha kwaumbasya achiŵana ŵenu. Nambo chisyoŵelo cho nganichityochela ku che Musa nambo chatyochele kwa achambuje ŵenu. Sambano ŵanyamwe nkummumbasya mwanache pa Lyuŵa lya Kupumulila. 23 Iŵaga mundu akumbala pa Lyuŵa lya Kupumulila kuti ganatemeche malajisyo, sambano kwa chichi nkuundumbilila une ligongo nannamisyene mundu pa Lyuŵa lya Kupumulila? 24 Kasinlamula kwa meeso pe, nambo nlamule kwa goloka.” 25 Ŵandu ŵane ŵa ku Yelusalemu ŵatandite kuliusya, “Ana mundu ju ngaŵa ajula jwakusosekwa ni ilongola kuti ammulaje? 26 Nnole, sambano akuŵecheta pelanga, nombe ngapagwa mundu jwakuntanjila chachilichose. Uli, ilongola akwimanyilila kuti aju ali Kilisito Jwakuwombola? 27 Pachaiche Kilisito ngapagwa mundu juchakumanye kwakopochele, nambo uweji tukumanyi kwakopochele mundu ju!” 28 Nipele Che Yesu paŵaliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu ŵanyanyisye achitiji, “Ana ŵanyamwe nkuumanyilila une ni sooni nkumanyi kungopochele? Une nguniika kwa ulamusi wangu nansyene, nambo ŵandumile une wo ali ŵausyenesyene, ni ŵanyamwe ngunkwamanyilila, 29 uneji ngwamanyilila pakuŵa ngopochele kwa ŵelewo, nombewo ni ŵandumile une.” 30 Nipele ŵandu ŵasachile kwakamula, nambo nganapagwa mundu jwalijose jwalinjile

kunkwaya, ligongo katema kakwe kaliji kakanawe kwika. 31 Mumpingo wa ŵandu mula, ŵandu ŵajinji ŵakulupilile ni kuti, “Ana aikaga Kilisito Jwakuwombola chapanganye imanyisyo yekulungwa kupunda ayiyi yakuitendekanya aŵa?” 32 Mafalisayo ŵapilikene ŵandu achisongonaga jwine ni jwine yankati Che Yesu. Nipele achakulu ŵambopesi pamo ni Mafalisayo ŵatumile ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu akaakamule Che Yesu. 33 Che Yesu ŵaasalile, “Chindame ni ŵanyamwe kwa katema kakajipi, nipele chinyaule kwa ŵandumile ŵala. 34 Chimuusose nambo ngamuuwona, pakuŵa pepala pachime ŵanyamwe ngankombolanga kwika.” 35 Achakulu ŵa Ŵayahudi ŵausyanaga achinsyene pe, “Ana mundu ju chajaule kwapi kwakuti ngatukombola kwawona? Ana chajaule kwa Ŵayahudi ŵapwilingene ni kutama mu misi ja Ŵagiliki ni kwajiganya Ŵagiliki? 36 Ana malumbo gakwe chichi pakuti, ‘Chimuusose nambo ngamuuwona, ni pepala pachime ŵanyamwe ngankombola kwika?’” 37 Lyuŵa lya mbesi lya chindimba cho lyaliji lyuŵa lyekulungwa. Che Yesu ŵajimi ni kuŵecheta kwa liloŵe lyakunyanyisya, “Mundu jwalijose jwakwete njota aiche kung’wa kukwangu. 38 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, ‘Jwakungulupilila uneji, sulo sya meesi gagakwikanawo umi chigajilime kutyochela nkati mwao!’” 39 Ŵaŵechete yeleyo nkati Mbumu jwa Akunnungu juchapochelwe ni aŵala ŵakwakulupilila Che Yesu. Mpaka katema ko ŵandu ŵaliji nganampochele Mbumu jwa Akunnungu pakuŵa Akunnungu ŵaliji akanaŵe kunkusya Che Yesu. 40 Ŵandu ŵane mu mpingo ula ŵapilikene malowe go, ni ŵatite, “Isyene mundu ju ali jwakulondola jula!” 41 Ŵandu ŵane ŵatite, “Aju ali Kilisito Jwakuwombola!” Nambo ŵandu ŵane ŵaliji nkuliusya, “Ana ikukomboleka Kilisito akopochele ku Galilaya? 42 Ana Malembelo ga Akunnungu ngagakuti, ‘Kilisito Jwakuwombola chakopochele mu lukosyo lwa mwenye che Daudi, ni chapagwe ku Beselehemu, musi uŵatemi mwenye che Daudi?’” 43 Nipele, ŵandu ŵa mumpingo ŵalekangene kwa ligongo lya Che Yesu. 44 Ŵandu ŵane ŵasachile kwakamula nambo ngapagwa mundu jwalijose juŵankwaiye. 45 Nipele ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu paŵausile, achakulu ŵambopesi ni Mafalisayo, ŵausisye, “Kwachichi nganimwaichisya Che Yesu?” 46 Ŵakulindilila ŵala ŵajanjile, “Nganapagwe mundu jwalijose jwakombwele kuŵecheta mpela mundu ju!” 47 Nipele Mafalisayo ŵausisye, “Ana annambwisye ni ŵanyamwe ŵakwe? 48 Ana mpatile kumbona jumo jwa ilongola, pane jumo jwa Mafalisayo

jwankulupilile jwelejo? 49 Ngwamba, nambo wāndu wā ngakugamanyilila malajisyo ga Akunnungu ga wāwapele che Musa, kwayele Akunnungu wālwesisye!” 50 Jumo jwao wāliji che Nikodemu jumo jwa Mafalisayo juwajaulile Che Yesu kundanda, wāasalile achinjakwe, 51 “Malajisyo getu gakusala kuti, ngatukukombola kunlamula mundu jwalijose pangampilikanila kaje ni kwimanyilila chichi chakupanganya.” 52 Ni wānyawo wānjanjile, “Ni wānyamwe wākwake ntyochele ku Galilaya? Nsosesose Mmalembelo Gamaswela nomwe chinnole kuti ku Galilaya ngaakopochela jwakulondola jwa Akunnungu!” 53 Nipele kila mundu wāusile kumangwakwe.

8 Pakumala yeleyo Che Yesu wājawile ku chikwesya cha Miseituni. 2 Malaŵi jakwe kundaŵi pe, Che Yesu wājawile sooni pa Nyuumba ja Akunnungu. Wāndu wose wānsyungwile, nombewo wātemi ni kutanda kwajiganya. 3 Nipele Wākwiganya malajisyo pamo ni Mafalisayo wānyichenawo jwankongwe juwākamwilwe ali nkutenda chikululu. Wānjimiche jwankongwe jo paujo pa wāndu. 4 Nipele wāmbusisye Che Yesu, “Jwakwiganya, jwankongwe ju akamwilwe ali nkutenda chikululu. 5 Mmalajisyo getu che Musa wātulajisye ye, jwankongwe mpela aju aulajikwe kwa kuputikwa ni maganga. Nambi mmwejo nkuti uli?” 6 Wātite yeleyo kuti wālinje Che Yesu akole chakumbechetela. Nambo Che Yesu wākoteme ni kulemba paasi ni chala chakwe. 7 Paŵapundile kumbusya, Che Yesu wājinamukwiche ni kwasalila, “Naga kwana mundu jwalijose mwa wānyamwe jwanganakola sambu aŵe jwaandanda kumponya liganga.” 8 Nipele wākoteme sooni ni kulemba paasi. 9 Paŵapilikene yeleyo wātandite kutyoka jumo jumo achilongolelaga achachekulu. Che Yesu wāsigele jikape ni jwankongwe jula ali ajimi palapala. 10 Ni Che Yesu paŵajinamukwiche wāmbusisye jwankongwe jula, “Amao, wāndu wāla alinji kwapi? Uli, ngapagwa jwanlamwile mmwejo?” 11 Jwankongwe jula wājanjile, “Ambuje, ngapagwa namose jumo jwanamwile!” Nombwe Che Yesu wānsalile, “Uneji nombe ngangunlamula. Njaule, nambo kutandila sambano nkatenda sambu sooni.” 12 Che Yesu wākungulwiche sooni ni wāndu achitiji, “Uneji ndili lilanguka lya pachilambo pano. Mundu jwalijose jwākunguya uneji ngajenda mu chipi ng’o, nambo chakole ni lilanguka lya umi.” 13 Nipele Mafalisayo wānsalile, “Nkusala umboni wenu mwasyene, sambano umboni wenu uli wa unami.” 14 Che Yesu wāajanjile, “Atamuno nasalaga umboni wangu nansyene, umboni wangu uli usyene

ligongo uneji nakumanyi kungopochele ni kungwaula. Nambo mwanya ngankukumanyilila kungopochele ni kungwaula. 15 Wānyamwe nkulamula kwa ng’ansiso sya chiundu nambo uneji ngangunlamula mundu. 16 Naatamuno nalamulaga, ulamusi wangu uli usyene ligongo uneji ngangupanganya masengo jika, Atati wāndumile une wo ali pamo ni une. 17 Ilembekwe mmalajisyo genu, umboni wa wāndu wāwili uli wa usyene. 18 Uneji ngusala umboni wangu nansyene, ni Atati wāndumile nombe akusala umboni wangu.” 19 Pelepo wāmbusisye, “Ana Atati wenu ali kwapi?” Che Yesu wājanjile, “Wānyamwe ngankuumanyilila uneji atamuno ngankuumanyilila Atati wāngu. Nkaamanyilile uneji nkaamanyilile Atati wāngu nombe.” 20 Che Yesu wāwēchete malowē go mu chuumba cha mbiko, paŵaliji nkwiganya pa Nyuumba ja Akunnungu. Ni nganapagwa mundu juwānkamwile pakuŵa katema kakwe kaliji kakanawē kwika. 21 Che Yesu wāasalile sooni, “Uneji ngwaula ni wānyamwe chimuusose, nambo chimmwe mu sambu syenu. Kungwaula uneji, wānyamwe ngankombola kwika.” 22 Nipele, achakulu wā Wāyahudi wātite, “Ana chaliulaje? Ana kwa ligongo chi akuti, ‘Kungwaula wānyamwe ngankombola kwika?’” 23 Che Yesu wāasalile, “Wānyamwe nkopochele papapa pachilambo cha paasi, nambo uneji ngopochele kwiani. Wānyamwe nlinji wā pachilambo pano, nambo uneji nguniŵa jwa pachilambo pano. 24 Kwaligongo lyo nansalile kuti chimmwe mu sambu syenu. Pakuŵa ngankukulupilila kuti, ‘Uneji ndili jwelejo’ chimmwe mu sambu syenu.” 25 Nombwe wānyawo wāmbusisye, “Ana mmwejo ni wāani?” Che Yesu wājanjile, “Uneji ndili jwelejo, mpela inansalile chitandile kundanda! 26 Ngwete yejinji yakuwēcheta ni kulamula nkati wānyamwe. Nambo wāndumile une ali wāusyene, none ngwasalila wāndu wose wā pachilambo yeila pe imbilikene kutyochela kwa wēlewo.” 27 Wānyawo nganaimanyilila kuti Che Yesu wāwēchetaga nawo yankati ngani sya Akunnungu, Atati wāo. 28 Nipele Che Yesu wāasalile, “Pachimunnyakule Mwana jwa Mundu, pelepo ni pachimmanyilile kuti, ‘Uneji ndili jwelejo,’ ni chimmanyilile kuti ngangupanganya chachili chose nansyene, nambo nguŵecheta yeila pe inyiganyikwe ni Atati. 29 Wāndumile wāla ali pamo ni uneji, nganaaneka jika, pakuŵa moŵa gose nguitendekanya aila yaikwanonyela.” 30 Wāndu wājinji wāwampilikanile Che Yesu achiwēchetaga malowē ga wānkulupilile. 31 Nipele Che Yesu wāasalile Wāyahudi wāwākulupilile wāla kuti, “Mwaikamulichisyaga inanijigenye, chimme wākulijiganya wāngu wā usyenesyene. 32 Chimumanyilile usyene, ni usyene

wo chiutende walecheleswe.” 33 Nombe wanyawo wanjajile, “Tuli uwelesi u che Iblahimu ni nganituwa achikapolo wa mundu jwalijose. Ana malumbo gakwe chichi pankuti, ‘Chinchilecheleswa?’” 34 Che Yesu waajanjile, “Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakutendekanya sambali kapolo jwa sambali. 35 Kapolo ngakutama pamusi mowa gose, nambo mwanache akutama pamusi mowa gose. (aiōn g165) 36 Nipele Mwana annechelesyaga wanyamwe nombe chimbe walecheleswe kusyenesyene. 37 Naimanyi kuti wanyamwe nlinji uwelesi u che Iblahimu. Nambo nkusaka kumulaga ligongo nkugakana majiganyo gangu. 38 Uneji nguwecheta aila pe yanosisyete Atati wangu, nambo wanyamwe nkupanganya aila yansalile atati wenu.” 39 Wanyawo wanjajile, “Uweji Atati wetu ali che Iblahimu!” Che Yesu waasalile, “Wanyamwe nkaŵe wanache wa che Iblahimu nkaitendekenye aila iwaitendekenye che Iblahimu. 40 Uneji nansalile usyene unaulikene kutyochela kwa Akunnungu, atamuno yeleyo wanyamwe nkusaka kumulaga. Che Iblahimu nganapanganya yeleyo! 41 Wanyamwe nkutendekanya ilaila yaitelesile atati wenu.” Wanyawo wansalile, “Uweji nganitupagwe kwa chikululu! Tukwete atati wamope, welewo ali Akunnungu.” 42 Che Yesu waasalile, “Ikaŵe Akunnungu ali Atati wenu, nkaanonyele uneji pakuwa uneji natyosile kwa Akunnungu ni sambano ndili papapa pepa. Nguniika kwa malamulo gangu nansyene nambo kwa malamulo ga wandumile une wo. 43 Ana kwachichi ngankugapilikichisya ginguwecheta ga? Ligongo ngankusaka kugapilikana malowe gangu. 44 Wanyamwe atati wenu Jwakulinga ni wanyamwe nkusaka kutendekanya yaikwanonyelesya atati wenu. Chitandile kundanda jwelejo waliji jwakuulaga, ni nganawai kwima ku upande wa usyene, mwa jwelejo nganiupagwa usyene. Paakuwecheta ya unami, akuwecheta yatite kusyoŵelela, pakuwa jwelejo ali jwa unami ni atati jwa unami wose. 45 Pakuwa uneji ngunsalila usyene, wanyamwe ngankungulupilila. 46 Mwa wanyamwe nduni juchakombole kuwalanga umboni kuti uneji ngwete sambali? Ana iwaga nguwecheta usyene, kwachichi ngankungulupilila? 47 Wandu wa Akunnungu akugapilikana malowe gakuwecheta Akunnungu, wanyamwe ngankupilikana pakuwa wanyamwe nganimma wandu wa Akunnungu.” 48 Wayahudi wanjajile Che Yesu, “Ana nganitusala uchenene kuti mmwejo ndi Msamalia ni sooni nkwele lisoka?” 49 Che Yesu wanjajile, “Uneji nganingola lisoka. Uneji ngwachimbichisya Atati wangu, nambo wanyamwe ngankunjimbichisya une. 50 Uneji ngangulisosela

ukulu wangu nansyene. Apali jumo jwakuusosela ukulu wo, nombejo ali jwakulamula. 51 Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakugakumulichisya majiganyo gangu ngaawa nambo chatame moŵa gose pangali mbesi.” (aiōn g165) 52 Wayahudi wansalile Che Yesu, “Sambano twimanyi uchenene kuti mmwejo nkwele lisoka! Che Iblahimu wawile, ni wakulondola wa Akunnungu wawile iyoyo peyo, nomwe nkuti, ‘Mundu jwalijose agakumulichisya majiganyo gangu ngaawa!’ (aiōn g165) 53 Ana mmwejo nkulitenda wakulungwa kwapunda atati wetu che Iblahimu juwawile jula? Natamuno wakulondola wa Akunnungu wawile nombewo. Sambano mmwejo nkulitenda waani?” 54 Che Yesu wanjajile, “Nalikusyaga une nansyene, ukulu wangu ngaŵa chindu. Atati wangu wankwaŵilanga Akunnungu wenu, welewo ni wakungusya une. 55 Wanyamwe ngannaŵe kwamanyilila, nambo uneji naamanyi. Nombe nasalaga kuti ngangwamanyilila, chime jwaunami mpela wanyamwe. Uneji ngwamanyilila ni ngulikumulichisya liloŵe lyao. 56 Atati wenu che Iblahimu wasangalele aliwone lyuŵa lya kwika kwangu, nombewo waliwani ni wasengwile.” 57 Nipele Wayahudi waasalile, “Mmwejo nkuti uli kuti mwaweni che Iblahimu nomwe nganinyiche yaka makumi nsano?” 58 Che Yesu waasalile, “Ngunsalila isyene, akanawŵe kupagwa che Iblahimu uneji napali.” 59 Pelepo walokwete maganga achisakaga kwaponya, nambo Che Yesu waalesile ni kutyoka pa Nyuumba ja Akunnungu.

9 Che Yesu paŵapitaga, wambweni mundu jwagalola chitandile kupagwa kwakwe. 2 Nipele wakulijiganya wao wausisyete, “Jwakwiganya, Ana waani watesile sambali mpaka mundu ju apagwe ali ngakulola, mundu ju pane achaweleli wakwe?” 3 Che Yesu wanjajile, “Ngaŵa mundu ju atamuno achaweleli wakwe wawatesile sambali, nambo apagwile jwagalola kuti machili ga Akunnungu gawoneche gachipanganyaga masengo mu utame wakwe. 4 Tukupachilwa kupanganya masengo ga wandumile une wala muusi uli chiŵela. Pakuwa chilo chikwika ni ngapagwa mundu jwakukombola kupanganya masengo. 5 Ndili chiŵela mchilambo, uneji ndili lulanga lwa wandu wa pachilambo.” 6 Che Yesu paŵamasile kuwecheta yeleyo, wasunile mata paasi wagumbile litaka ni mata ni kumpakasya pa meeso jwagalola jula. 7 Nipele wansalile jwagalola jula, “Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.” Siloamu malumbo gakwe “Wawalajiswe.” Pelepo jwagalola jo wawawile ni kusukusula, nipele

Wausile kumusi ali nkulola. 8 Nipele, WapachiWandi wakwe ni awala waWambweni ali nkuWendaWenda kundanda waiusisye, "Ana ajuu nganaWa ajula mundu juWawendaWendaga?" 9 Wandu wane watite, "Ni jwelejo." Nambo wane watite, "Ajuu nganaWa jwelejo agambile kulandana." Nambo nsyene watite, "Uneji ndili jujojo junaWendaWendaga!" 10 Nipele Wambusisye, "Sambano iwele uli nkulola?" 11 Nombewo Wajanjile, "Mundu jwakuWilanjikwa Che Yesu jula Wagumbile litaka, Wambakesye pa meeso ni kuusalila, 'Njaule nkasukusule mu litanda lya Siloamu.' Pelepo uneji najawile ni panasukusulaga natandite kulola." 12 Ni Wambusisye, "Ana mundu jo alikwapi?" Nombejo waajanjile, "Kwaalini!" 13 Nipele wandu wanjawisye ajula juWaliji ngakulola kundanda kwa Mafalisayo. 14 LyuWa lya Che Yesu paWagumbile litaka ni kumbugula meeso jwangelola jula lyaliji LyuWa lya Kupumulila. 15 Nipele Mafalisayo Wambusisye ajula mundu juWaliji ngakulola kundanda, "Ana nkombwele chinauli kulola?" Nombejo Wajanjile, "Wambakesye litaka pa meeso, none nasukusule ni sambano ngulola." 16 Mafalisayo wane watite, "Mundu jwatesile yeleyi nganatyochela kwa Akunnungu pakuWa ngakugakamula malajisyo ga LyuWa lya Kupumulila." Nambo wandu wane watite, "Ana mundu jwali ni sambani chakombole kutendekanya imanyisyo mpela ayiji?" Nipele, kwaliji ni utinda mwa wandu wo. 17 Nipele Mafalisayo Wambusisye sooni juWaliji ngakulola jula, "Nkuti ambugwile meeso genu, sambano mmwejo nkuwecheta ichichi nkati mundu jo?" Nombejo Wajanjile, "Mundu jo ali jwakulondola jwa Akunnungu!" 18 Achakulu wa Wayahudi nganajitichisya kuti mundu jo waliji ngakulola chitandilile kundanda ni sambano akulola, mpaka paWawilasilile achawelesi wakwe. 19 Wausisye, "Ana aju ngati ni mwanagwenu junkuti wapagwile ngakulola? Ana sambano akombwele chinauli kulola?" 20 Achawelesi wakwe Wajanjile, "Tukwimanyilila kuti ajuu ni mwanagwetu ni tukwimanyilila kuti wapagwile jwangelola. 21 Nambo akombwele chinauli kulola ngatukumanyilila, ni jwantesile akombole kulola nombejo ngatukwamanyilila. Mumbusye nsyene, jwelejo ali jwankule, chaliWalanje." 22 Achawelesi wakwe waWechete yeleyo ligongo waajogwepe achakulu wa Wayahudi, pakuWa welewo walangene chile kuti, mundu jwalijose ajitichisya kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola chaWanjikwe mu nyumba ja kupopelela. 23 Lyelelyo ni ligongo achawelesi wakwe watite, "Jwelejo ali jwankule, mumbusye nsyene." 24 Nipele Wambilasile kaaWili juWapagwile ali ngakulola jula ni kunsalila, "Nnumbile kwa Akunnungu iWaga

nkusala isyene! Uweji tukwimanyilila kuti mundu jwannamisye mmwe ali jwa sambani." 25 Nombejo Wajanjile, "Waga mundu ju ali jwa sambani pane nganakola sambani une ngangwimanyilila. Nambo une nguchimanyilila chindu chimo, kuti naliji jwangelola ni sambano ngulola." 26 Nipele Wambusisye sooni, "Ana antesile chichi? Ana agaugwile chinauli meeso genu?" 27 Mundu jo Wajanjile, "Nansalile sampano, ni Wanyamwe nganinsaka kupilikanichisya, kwachichi nkusaka kupilikanila sooni ngani ji? Uli, nombe Wanyamwe nkusaka kuWa wakulijiganya wakwe?" 28 Nambo Wanyawo wantukene achitiji, "Mmwe ndi jwakulijiganya jwa mundu jo, nambo uweji tuli wakulijiganya wa che Musa. 29 Uweji tuimanyi kuti Akunnungu waWechete ni che Musa, nambo mundu ju ngatukumanyilila kwakopochele!" 30 Nombejo waajanjile, "Wanyamwe nkuusimosya! Wanyamwe ngankumanyilila kwakopochele mundu ju, nambo agaugwile meeso gangu! 31 Tukumanyilila kuti Akunnungu ngakwapilikanila wandu waali ni sambani, nambo Akunnungu akupilikanila mundu jwakunchimbichisya ni kupanganya yakusaka. 32 Chitandile gumbikwa chilambo ngapagwa mundu jwapilikene kuti mundu agaugwile meeso ga mundu jwapagwilwe ali ngakulola. (aiōn g165) 33 Waga mundu ju nganatyochela kwa Akunnungu, ngaakombole kupanganya chachili chose!" 34 Wanyawo Wajanjile, "Mmwejo mwapagwilwe ni kukula mu sambani ana nomwe nkusaka kutujiganya uweji?" Nipele Wayahudi Wambinjile mundu jo mu nyumba ja kupopelela. 35 Che Yesu wapilikene kuti mundu juWannamisye jula awanjikwe pa Nyumba ja Kupopelela. Nipele paWansimene Wambusisye, "Ana mmwejo nkunkulupilila Mwana jwa Mundu?" 36 Mundu jo Wajanjile, "Ambuje, ana welewo ali waani, musalile kuti nakulupilile." 37 Che Yesu wansalile, "Sambano mummweni, nombe ni jwelejo jwakukunguluka nomwe." 38 Nipele mundu jo watite, "Ambuje, ngukulupilila!" Ni watindiwele ni kwakotamila. 39 Che Yesu watite, "Uneji nyiche pachilambo pano kukwasapulanya wandu, kuti wangelola akombole kulola, ni wakulola aweje wangelola." 40 Mafalisayo wane waWaliji pamo ni Che Yesu wagapilikene maloWe go, ni Wambusisye, "Uli, nowe wakwe tuli wangelola?" 41 Che Yesu Wajanjile, "Nkaliji wangelola, ngankaWe ni sambani, nambo sambano Wanyamwe nkulitenda, 'Uweji tukulola,' yelei ikulosya kuti nli mu sambani."

10 Che Yesu waasalile, "Ngunsalila isyene, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga lya ngondolo pangajinjilila pa nnango, nambo akwinjilila kwine,

jwelejo ali jwawiyi ni jwakusumula. 2 Nambo jwakwinjilila pa nnango, jwelejo ali jwakuchinga ngondolo. 3 Jwakulindiila akumbugulila nnango mundu jo, ni ngondolo sikupilikana liloŵe Iya jwakuchinga, nombejo akusiŵilanga ngondolo syakwe jwalijose kwa liina Iyakwe ni kusikoposya paasa. 4 Amalaga kusikoposya paasa akusilongolela, nombe ngondolo syo sikunkuya, pakuŵa sikulimanyilila liloŵe Iyakwe. 5 Ngondolo syo ngasikombola kunkuya jwannendo, nambo sisimmutuche pakuŵa ngasikumanyilila liloŵe Iyakwe.” 6 Che Yesu ŵaasalile chitagu cho, nambo ŵandu wo nganaimanyilila chasachile kwasalila. 7 Nipele Che Yesu ŵaŵechete sooni, “Ngunsalila isyene, uneji ndili nnango wa kwinjilila ngondolo. 8 Ŵane wose ŵaŵanongolele kwika ŵaliji ŵawiyi ni ŵakusumula, nombe ngondolo syo nganisypilikaniila. 9 Uneji ndili nnango, mundu jwalijose jwakwinjila mu lichinga kwa kwinjilila kukwangu chakulupuswe, chajinjile ni kukopoka, ni kupata yakulya. 10 Jwawiyi akwika achisakaga kwiŵa ni kuulaga ni kujonanga. Uneji iiche kuti akole umi wa usyene, wangakupungula.” 11 “Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Jwakuchinga jwambone akuutyosya umi wakwe kwa ligongo Iya ngondolo syakwe. 12 Jwamasengo jwanganawa jwakuchinga, namose nganawa nsyene ngondolo. Pakugawona masogo gali nkwiika, akusileka ngondolo ni kuutuka. Nipele masogo gakusikamula ni kusipwilinganya. 13 Mundu jo akuutuka pakuŵa ali mundu jwamasengo jwa malipilo ni ngondolo ngaŵa chindu kukwakwe. 14 Uneji ndili jwakuchinga jwambone. Ngusimanyilila ngondolo syangu ni ngondolo syangu sikumanyilila une, 15 mpela ila Atati yakuti pakuumanyilila, ni uneji inguti pakwamanyilila Atati. Uneji nguutyosya umi wangu kwa ligongo Iya ngondolo. 16 Soonu ngwete ngondolo sine syangaŵa sya lichinga li. Nombesyo ngusachilwa kusiichisya, nombesyo sisipiliikane liloŵe Iyangu ni chikuŵe mpingo umo ni jwakuchinga jumo.” 17 “Atati akuunonyela une ligongo nguutyosya umi wangu kuti mbochele sooni. 18 Ngapagwa mundu jwakuusumula umi wangu, uneji nguutyosya nansyene. Ngwete ukombole wa kuutyosya ni ukombole wa kuutola. Yelei ni yatite pakulajisya Atati ŵangu mbanganye.” 19 Kwa ligongo Iya maloŵe ga Che Yesu, Ŵayahudi ŵatindene sooni. 20 Ŵajinjile mwa ŵelewo ŵatite, “Akwete lisoka, ni sooni jwampugwe! Kwachichi nkumpiliikaniila?” 21 Ŵandu ŵane ŵatite, “Mundu jwakamwilwe ni lisoka ngakukombola kuŵecheta yelei. Ana lisoka likukombola kugaugula meeso ga ŵandu ŵangalola?” 22 Ku Yelusalemu ko kwaliji ni chindimba chakukumbuchila kujiŵika pajika

Nyuumba kwa ligongo Iya Ambuje. Ni katema ko kaliji katema ka mbepo. 23 Nombe Che Yesu ŵaliji nkwendajenda pa Nyuumba ja Akunnungu pansana pa mwenye Che Selemani. 24 Nipele Ŵayahudi ŵaasyungwile, ni ŵambusisye, “Ana chintuleche tuli nkuganisya mpaka chakachi? Iŵaga mmwe ndi Kilisito Jwakuwombola, ntusalile uchenene.” 25 Che Yesu ŵajanjile, “Nansalile, nambo nganimungulupilila. Masengo gingugapanganya kwa ulamusi wa Atati ŵangu gakulosya kuti une ndili jwelejo. 26 Nambo ŵanyamwe ngankukulupilila pakuŵa ŵanyamwe nganimma ngondolo syangu. 27 Ngondolo syangu sikupilikana liloŵe Iyangu. Uneji ngusimanyilila, nombesyo sikuunguya. 28 Uneji ngusipa umi wa moŵa gose pangali mbesi, nombesyo ngasiwa ng’o. Ngapagwa mundu jwalijose juchakombole kuumbokonya. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Atati ŵangu juŵambe ngondolo syo ali jwankulu kupunda wose, nombe ngapagwa mundu jwalijose juchakombole kusipokonya mmakono mwa Atati ŵangu. 30 Uneji ni Atati ŵangu tuli ŵamo.” 31 Nipele Ŵayahudi ŵalokwete sooni maganga kuti ŵaulaje Che Yesu. 32 Che Yesu ŵaasalile, “Nannosisye masengo gambone gamajinji gaŵambele Atati ŵangu kuti nagapanganye. Ana masengo chi gambone mwa gelego gankusaka kumulajila?” 33 Ŵayahudi ŵajanjile, “Ngatukumponya maganga kwa ligongo Iya masengo gambone, nambo kwa ligongo Iya kwatukana Akunnungu! Pakuŵa mmwejo ndi mundu pe, nambo nkulitenda Akunnungu.” 34 Che Yesu ŵajanjile, “Ilembekwe Mmalajisyo genu kuti, Akunnungu ŵatite, Ŵanyamwe ndi achiminungu?” 35 Akunnungu ŵaawilasile achiminungu aŵala wose ŵaŵasalilwe liloŵe Iyao, ni uweji tuimanyi kuti Malembelo ga Akunnungu gakuŵecheta usyene moŵa gose. 36 Sambano Atati asagwile ni kunduma pachilambo pa. Kwachichi ŵanyamwe kuusalila, ngwatukana Akunnungu, panguti, uneji ndili Mwana jwa Akunnungu. 37 Iŵaga ngangupanganya masengo gaasachile Atati ŵangu nagapanganye, nkangulupilila une. 38 Nambo iŵaga ngugapanganya masengo gao, natamuno munaangulupilile uneji, ngakulupilile masengo gangu. Pelepo chimanyilile kusyene kuti Atati ali mwangu une ni uneji ndili mwa Atati.” 39 Nipele ŵalinjile sooni kwakamula Che Yesu, nambo ŵalikulupwisye ni kutyoka. 40 Che Yesu ŵajawile sooni pesi lusulo Iwa Yolodani, kwiuto kuŵabatsiyaga che Yohana ŵandu kula ni kutama kweleko. 41 Ŵandu ŵajinjile ŵanjaulile ni kuti, “Che Yohana nganaapanganya chimanyisyo chachili chose. Nambo yose yaisalile che Yohana

nkati mundu ju ili isyene.” 42 Kweleko wāndu wājini wāakulupilile Che Yesu.

11 Mundu jumo jwakuwīlanjikwa che Lasalo juwātamaga nsinda wa ku Besania wāliji jwakulwala. Che Maliamu ni nlumbugwe che Masa wātamaga nsinda ulaula. 2 Che Maliamu ju ni jwejula juwāmpakesye mauta ga kununjila Ambuje Che Yesu mmakongolo ni kwasyula ni umbo syakwe. Che Lasalo mpwakwe che Maliamu ni juwālwalaga. 3 Nipele achalumbugwe wāljaysye utenga ku Che Yesu achitiji, “Ambuje, mbusanga gwenu junkunnonyela akulwala!” 4 Che Yesu pawāpilikene yeleyo wātite, “Ulwele wo ngaummulaga che Lasalo, nambo ulwele wo ukopochele kwaligongo lya ukulu wa Akunnungu, kuti Mwana jwa Akunnungu apochele ukulu kwa litala lya ulwele wo.” 5 Che Yesu wāanonyele che Masa ni che Maliamu pamo ni che Lasalo. 6 Che Yesu pawāpilikene kuti che Lasalo akulwala, wājonjehesye moŵa gawīli ga kutama pawāliji pala. 7 Nipele wāasalile wākulijiganya wāo, “Tuujile sooni ku Yudea!” 8 Wākulijiganya wāo wāasalile, “Jwakwiganya, nganagapite moŵa gamajinji Wāyahudi wāsachile kummulaga ni maganga, kwachichi nkusaka tuujile sooni kweleko?” 9 Che Yesu wājanjile, “Ana ngati gapali masaa likumi ni gawīli ga muusi? Mundu ajendaga muusi ngaakombola kulikuwala pakuwā akuliwona lilanguka lya pachilambo chi. 10 Nambo mundu ajendaga chilo chalikuwale pakuwā lilanguka nganilipagwa.” 11 Che Yesu pawāmasile kuwēcheta yeleyo wāasalile, “Mbusanga jwetu che Lasalo agonile, nambo uneji chinyaula kukunjimusa.” 12 Wākulijiganya wāo wāasalile, “Ambuje iwāga agonile chalame.” 13 Che Yesu wāwēchetaga nkati chiwa chi che Lasalo, nambo wākulijiganya wāo wāganisyaga kuti che Lasalo agonile. 14 Nipele Che Yesu wāasalile pangasisa kuti, “Che Lasalo ajasiche, 15 nambo kwa ligongo lyenu ngusengwa, pakuwā nganima kweleko, kuti wānyamwe nkulupilile. Sambano tujaula kwa jwelejo.” 16 Che Tomasi jwakuwīlanjikwa Maŵila, wāasalile achinjakwe, “Ni uweji tujaula pamo ni Jwakwiganya kuti tukawe pamo nawo!” 17 Nipele, Che Yesu paŵaiche kweleko, wāchisimene chilu chi che Lasalo chili mwilembe kwa moŵa ncheche. 18 Nsinda wa ku Besania wāwāndichile ku Yelusalemu mpela maili siŵili. 19 Wāyahudi wājini wāiche kukwatusya ntima che Masa ni che Maliamu kwa ligongo lya chiwa cha mpwao. 20 Nipele che Masa pawāpilikene kuti Che Yesu akwika, wājawile kukwachingamila, nambo che Maliamu wāsigele pamusi. 21 Che Masa wāasalile Che Yesu,

“Ambuje, nkaliji papapa pepa mpwangu ngakajasiche. 22 Nambo, namuno sambano ngumanyilila kuti chachili chose chichimwāwende Akunnungu champe.” 23 Che Yesu wānsalile, “Mpwenu chasyuche.” 24 Che Masa wājanjile, “Ngumanyilila kuti chachisyuka pa lyuŵa lya mbesi Akunnungu pachiwāsuyusye wāndu.” 25 Che Yesu wānsalile, “Uneji ndili usyusyo ni jungwapa wāndu umi. Mundu jwakungulupilila uneji atamuno ajasikaga, chakole umi, 26 ni mundu jwalijose jwakutama ni kungulupilila une ngajasika sooni. Uli nkugakulupilila gelego?” (aion g165) 27 Che Masa wānsalile Che Yesu, “Elo Ambuje! Ngukulupilila kuti wālakwe ni Kilisito, Mwana jwa Akunnungu, wākwika pa chilambo pano.” 28 Che Masa paŵaŵechete yeleyo wājini nkati ni kwaŵilanga che Maliamu mlumbugwe ni kwasalila chipasipasi, “Jwakwiganya aiche ni sooni akumbilanga.” 29 Nombe che Maliamu paŵapilikene yeleyo wājimwiche kwakwanguya ni kwajaulila Che Yesu. 30 Che Yesu wāliji nganajinjile mu nsinda, nambo wāliji kulakula kuwāchingamilwe ni che Masa. 31 Nipele, Wāyahudi wāwāliji nkati ali nkwatulasya ntima che Maliamu, paŵambweni che Maliamu ajimwiche ni pangakaŵa akopweche paasa, wāakuiye. Wāganisisye kuti akwaula kumalembe kukulila. 32 Nipele, che Maliamu paŵaiche pawāliji Che Yesu pala ni paŵambweni Che Yesu, wātindiŵele ni kwasalila, “Ambuje, nkaliji papapa pepa mpwangu ngakajasiche!” 33 Che Yesu paŵambweni che Maliamu ali nkulila, ni Wāyahudi wāwālongene ni che Maliamu nombe akulila, Che Yesu wāsūpwichē nnope ni kupwa ntima. 34 Nipele wāusisye, “Ana mummisile kwapi?” Ni wānsalile, “Ambuje, njise kunnole.” 35 Che Yesu wālisile. 36 Nipele Wāyahudi wātite, “Nnole yatite pakunnonyela!” 37 Nambo wāndu wāne wātite, “Iwāga wāgalamisye meeso ga jwangalola jula, kwachichi nganakombola kuntenda che Lasalo anajasiche?” 38 Nipele Che Yesu akuno ali nkusupuka sooni mu ntima mwao, wāiche pa lilembe. Lilembe lyene lyaliji mbugu lyaliunchikwe ni liganga. 39 Che Yesu wāsalile, “Ngalambule liganga lyo!” Che Masa alumbugwe wajasiche jo, wāasalile, “Ambuje, atandite kununga, pakuwā atemi mwilembe moŵa ncheche!” 40 Che Yesu wānsalile che Masa, “Ana nganinansalila kuti mwakulupililaga chimuuwone ukulu wa Akunnungu?” 41 Nipele wāgalambwile liganga lila. Che Yesu wālolite kwini ni wātite, “Atati nguntogolela pakuwā mmwejo nkuumbilikanila. 42 None ngumanyilila kuti nkuumbilikanila moŵa gose. Nambo wēchete yeleyo ligongo lyao wāndu wāsongangene pelepa wā kuti akulupilile kuti mmwejo mundumile une!” 43 Paŵamasile kuwēcheta yeleyo, wāwālasile kwalilowe

Iyekulungwa, “Che Lasalo! Nkopoche paasa!” 44 Juwajasishe jo wakopweche paasa akuno ali atawikwe saanda mmakongolo ni makono ni ku meeso. Che Yesu waasalile wandu, “Mummugule, munneche ajaule.” 45 Nipele Wayahudi wajinji wa waiche ku che Maliamu pawaiweni yaitesile Che Yesu yo, wakulupilile. 46 Nambo wandu wane mwa welewo wajawile kwa Mafalisayo ni kwasalila aila yaitesile Che Yesu. 47 Achakulu wambopesi ni Mafalisayi wausimanisye Nkungulu wekulu wa Wayahudi, walisisye, “Tutende chichi? Pakuwa mundu ju akupanganya imanyisyo yejinji. 48 Twannekaga ajendelechele, wandu wose chankulupilile, ni achakulu wa Chiloma chaiche kukujijonanga Nyuumba jetu ja Akunnungu ni wandu wetu ni chilambo chetu.” 49 Pelepo jumo jwao jwakuwilanjikwa che Kayafa, chele chaka cho waliji Jwambopesi Jwankulu, waasalile, “Wanyamwe ngankumanyilila kose! 50 Ana ngankuganisya kuti ikuwajilwa mundu jumo wawile wandu wose, kupunda chijonanjikwe chilambo chose?” 51 Welewo ngana wecheta yeleyo kwa kusaka kwakwe nsyene, nambo ligongo waliji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho, walondwele kuti Che Yesu chawe kwa ligongo lya wandu wa chilambo cha Wayahudi, 52 sooni nga wa kwa Wayahudi pe nambo kuti wasonganganye pamo wandu wa Akunnungu wawapwilingene mwinemwine kuti awe chindu chimo. 53 Nipele kutandilila lya uwa achakulu wa Wayahudi wajilene kwaulaga Che Yesu. 54 Kwa yele, Che Yesu nganjajendajendaga sooni kwa kulilosya pasikati ja Wayahudi, nambo watyosile pelepo, wajawile kwiuto kwakuwandikene ni lipululu, musi waukuwilanjikwa Eflaimu. Watemi kweleko pamo ni wakulijiganya wao. 55 Lyuwa Iyekulungwa lya Pasaka ja Wayahudi lya wandichile, ni wandu wajinji wakwesile kwaula ku Yelusalemu kuti aliswejesye kwaligongo lya kwapopelela Akunnungu, likana we lyuwa Iyekulungwa lya Pasaka. 56 Nipele waliji nkwasosa Che Yesu. Nombewo pa wasongangene pamo pa Nyuumba ja Akunnungu, wausyene, “Ana nkuganisya uli? Nkuti nga aika ku chindimba chi?” 57 Achakulu wambopesi ni Mafalisayo walajisye kuti iwaga kwana mundu jwakumanyi kwali Che Yesu, asale kuti waakamule.

12 Mo wa nsano ni limo likana we lyuwa lya chindimba cha Pasaka, Che Yesu waiche ku Besania, pawatamaga che Lasalo, mundu ju wasyuchikwe ni Che Yesu jula. 2 Kweleko wankolochesye Che Yesu chakulya cha ligolo ni che Masa waliji nkwa tumichila. Che Lasalo waliji jumo

jwao jwa we wala wawatemu pa chakulya pamo ni Che Yesu. 3 Nipele, che Maliamu wajigele chuupa cha mauta gambone gakununjila ga ntengo wekulungwa gagakolochekwe ni chitela chachikuwilanjikwa nado, ni kwapakasya Che Yesu mmakongolo mwao ni wagasyusile makongolo ni umbo syakwe. Nyuumba jose janunjile chambone. 4 Nambo che Yuda Isikaliote, jumo jwa wakulijiganya wao juchi wagalauche Che Yesu watite, 5 “Ana ligongo chi pangagasumisya mauta go kwa ipaande selasini ya feza, ni feza syo kwapa wakulaga?” 6 Wa wechete yeleyo, nga wa kuti waakolelaga chanasa wakulaga, nambo wa wechete yeleyo kwa ligongo waliji jwakugosa mbiko. Pakuwa waliji jwawiyi wajiwaga kutyochela mu mbiko jo. 7 Nambo Che Yesu watite, “Munansausye jwankongwe ju! Munneche, atesile yelei kwa ligongo lya lyuwa lya masiko gangu. 8 Wakulaga cha we pamo ni wanyamwe mo wa gose, nambo uneji ngu wa ni wanyamwe mo wa gose.” 9 Wayahudi wajinji wapilikene kuti Che Yesu waliji ku Besania. Nipele, waiche kweleko nga wa kuti kwa ligongo lya kwawona Che Yesu pe, nambo wasachile kwawona che Lasalo nombe, mundu ju wasyusikwe ni Che Yesu. 10 Nipele, achakulu wambopesi wajilene kwaulaga che Lasalo, Wayahudi wajinji waakanile ilongola wao, ni kunkulupilila Che Yesu. 12 Mala wi jakwe, mpingo wekulungwa wa wandu uwaiche kuchindimba cha Pasaka wapilikene kuti Che Yesu ali mwitala kwika ku Yelusalemu. 13 Nipele, wajigele nyambi sya itela ya mitende ni wawajile kukwachingamila, wanyanyisye achitiji, “Alapikwe Akunnungu! Akole upile welewo wakwika mu liina lya Ambuje. Akole upile mwenye jwa ku Isilaeli.” 14 Che Yesu wampatile mwanambunda, wakwesile mpela iyalembekwe Mmalembelo Gamaswela, 15 “Munajogope wandu wankutama ku Sayuni! Nnole, Mwenye jwenu akwika, akwesile mwanambunda!” 16 Kundanda wakulijiganya wao nganaimanyililaga indu iyatyochele, nambo pa wasyuchile Che Yesu ni kukuswa, pelepo wakulijiganya wagakumbuchile Malembelo ga Akunnungu apala pagasasile yankati welewo, ni wandu iwatite pakumpanganyichisya. 17 Mpingo wa wandu wawaliji pamo ni Che Yesu pawambilasile che Lasalo kutyochela mwilembe ni kwasyusya, wasalile wandu aila indu iyatendekwe. 18 Nipele, mpingo wa wandu ula wajawile kukwachingamila, pakuwa wose wapilikene kuti Che Yesu apanganyisye chimanyisyo cho. 19 Nipele, Mafalisayo wa wecheteseyene jwine ni jwine achitiji, “Nnole! Ngatukukombola kupanganya chachili chose! Wandu wose wa pachilambo

akunkuya.” 20 Kwajiji ni Wagiliki wampepe mwa wāndu wāwaiche ku Yelusalemu kukupopela katema ka chindimba cha Pasaka chila. 21 Wanyawo wājaulile che Filipino, juwatyochele musi wa ku Besesaida chilambo cha ku Galilaya ni kwasalila, “Achimwene, tukusaka twawone Che Yesu.” 22 Che Filipino wājawile kukwasalila che Andulea, ni wose wānawāwili wājawile kukwasalila Che Yesu. 23 Nambo Che Yesu wāajanjile, “Saa jiiche ja Mwana jwa Mundu kukuswa! 24 Ngunsalila isyene lusongolo lwa ngano chilusigalile kuwa lusongolo lwa ngano pe, iwāgano nganilugwa paasi ni kuwa. Nambo lwawaga, lukumela ni kusogosya songolo sine syejinji. 25 Mundu jwakuunonyela umi wakwe, jwelejo chausoyasye, nambo jwakusaka kuutyosya umi wakwe kwa Kilisito mu chilambo chi, jwelejo chaugose mpaka pachapegwe umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 26 Mundu jwakusaka kuundumichila, anguye, kuti papalipose pachime une ni katumetume jwangu ni pachaaŵe. Mundu jwalijose jwakuundumichila uneji, Atati wāngu chamchimbichisye. 27 “Sambano Mbumu jangu jikusupuka, none ana mechete chichi? Ana mechete kuti, ‘Atati wāngu mungulupusye ni ichitendekwe pa katema ka?’ Ngwamba, chelecho ni chinaichile, mbite pa katema ka masausyo. 28 Atati, nlikusye liina lyenu.” Pelepo lyapikaniche liloŵe kutyochela kwini lichiiti, “Nalikusisye, ni chinalikusye sooni.” 29 Mpingo wa wāndu wāwājimi pelepo wāpilikene liloŵe lyo ni wāne mwa ŵelewo wātite kwajiji ni kulindima ni wāne wātite, “Katumetume jwa kwini wāwechete nawo!” 30 Nambo Che Yesu wāasalile, “Liloŵe limwalipikene nganiliwa kwa ligongo lyangu une, nambo kwa ligongo lyenu. 31 Keleka kali katema ka kwalamula wāndu wa chilambo chi, sambano Shetani jwakutawala pa chilambo chi chaŵinjikwe. 32 Nambo une pachinyakulikwe pachilambo, wose chinatile kukwangu.” 33 Kwa kuwecheta yeleyo wālosilye chiwa chachi chichawe. 34 Mpingo wa wāndu ula wajanjile, “Uweji tupilikene Mmalajisyo getu kuti Kilisito chatame moŵa gose pangali mbesi. Mmwe nkuti uli, Mwana jwa Mundu aŵajilwe kunyakulwa? Ana aju Mwana jwa Mundu ju ali wāani?” (aiōn g165) 35 Che Yesu wāajanjile, “Lilanguka lili pamo ni wānyamwe kwa moŵa kanandi. Njendeje katema lilanguka lyo lili lipali kuti chinansimane chipi, pakuŵa jwakwenda mu chipi ngakukumanyilila kwakwaula. 36 Katema nli nkwele lilanguka lyo nkulupilile lilanguka lyo mmeje wāndu wa lilanguka.” Paŵamasile kuwecheta yeleyo Che Yesu wātiosile ni kulisisa. 37 Namuno Che Yesu wāitendekenye imanyisyo yo mmbujo mwao, nambo wanyawo nganiwākulupilila. 38 Nipele maloŵe

gaŵaŵechete jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya gamaliile paŵatite, “Ambuje, ana wāani wāukulupilile utenga wetu? Ni machili ga Ambuje gawoneche kwa wāani?” 39 Nambo nganakombola kukulupilila, pakuŵa che Isaya wāsasile sooni kuti, 40 “Akunnungu wāatatesye meeso gao, kuti akalola ni meeso gao, sooni nalyungesye lunda lwao kuti akaimanyilila ni lunda lwao, akapitikwisye mitima jao kuti nalamyē.” 41 Che Isaya wāwechete yeleyo pakuŵa wāuweni ukulu u Che Yesu ni kunkunguluchila ngani syao. 42 Natamuno yeleyo, achakulu wājini wa Wayahudi wāakulupilile Che Yesu. Nambo kwa ligongo lya kwajogopa Mafalisayo, nganjitichisya kwakuliosya kuti akaŵinga mu nyumba jakupopelela. 43 Pakuŵa yanonyele kulapikwa ni wāndu kupunda kulapikwa ni Akunnungu. 44 Nipele, Che Yesu wānyanyisye achitiji, “Mundu jwakungulupilila une, ngakungulupilila une pe, nambo akwākulupilila iyoyo ŵewāla wāndumile une. 45 Jwakumona une akwawona iyoyo ŵewāla wāndumile une. 46 Uneji iiche pachilambo meje lilanguka kuti wānawose wākungulupilila une akatama mu chipi. 47 Mundu jwakugapilikana maloŵe gangu nambo ngakugakamulisya, uneji ngaŵa juchinanlamule. Nguniika kukwalamula wāndu wa pachilambo nambo iiche kukwākulupusya. 48 Jwakungana une ni kugakana maloŵe gangu jwelejo akwete jwakwalamula. Liloŵe limechete lila chilyalamule pa lyuŵa lya mbesi. 49 Nganiwecheta kwa malamulo gangu nansyene, nambo Atati wāngu wāndumile ŵelewo ni wānjisye chakuwecheta ni chakwasalila wāndu. 50 Ni uneji ngumanyilila kuti malamulo gakwe gākwanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi. Nipele uneji nguwecheta agala pe gaŵanajisye Atati wāngu kuti nagaŵechete.” (aiōnios g166)

13 Lyajiji likanaŵe lyuŵa lyekulungwa lya Pasaka. Che Yesu achimanyililaga kuti katema kao kakutyoka pachilambo chino ni kwaula kwa Atati wāo kaiche. Moŵa gose wānonyele wāndu wāo wāali pachilambo, elo, wānonyele kwa unonyelo wangali mbesi! 2 Nipele Che Yesu ni wākulijiganya wāo wātemi achilyaga chakulya cha ligulo. Jwakulinga wāmasile kwajinjila che Yuda, mwana ju che Simoni Isakaliote ni kwapa nganisyo sya kwagalauka Che Yesu. 3 Che Yesu wāimanyi kuti Atati wāo aŵisile indu yose paasi pa ulamusi wakwe, ni kuti nsyene wātiosile kwa Akunnungu ni akuuja kwa Akunnungu. 4 Nipele, wātiosile pachakulya pala, wawusile likoti lyakwe ni kuŵika pambali, wājigele chitambaa ni kulitaŵa mchiunu. 5 Nipele wātechile meesi mu nkambo wa mwana ni kutanda

kwakunda makongolo wakupijiganya wao ni kwasyula ni chitambaa chiwalitawile mchiunu chila. 6 Pa wache ku che Simoni Petulo, jwelejo wammusisye Che Yesu, "Ambuje, ana mmwe nkusaka kuungunda makongolo gangu?" 7 Che Yesu wajanjile, "Ngankuchimanya chingupanganya sambano, nambo chinchimanye kanyuma." 8 Che Petulo wansalile Che Yesu, "Mmwe ngamungunda makongolo gangu kose." Che Yesu wajanjile, "Iwaga ngangugakunda makongolo genu, mmwejo ngamma jwakulijiganya jwangu." (aiton 9:165) 9 Che Simoni Petulo wanjanjile, "Ambuje, mungunde, nga wa makongolo pe, nambo ni makono gangu ni ntwе wangu nombе nawo." 10 Che Yesu wansalile, "Jwanjoje amasile kusalala, akusachilwa kulikunda mmakongolo pe. Wanyamwe nsalele, ika we mundu jumo pe." 11 Che Yesu wammanyilile ajula juchi wagalache, kwa ligongo lya watite, "Wanyamwe nsalele, ika we mundu jumo pe." 12 Pa wamalisisye kwakunda makongolo gao, wawasile likoti lyakwe, watemi sooni ni kwasuya, "Ana nchimanyi chele chindesile kukwenu cho? 13 Wanyamwe nkuumilanga une jwakwiganya ni Ambuje, nkuwecheta uchenene, paku wa yeleyo ni indite paku wa. 14 Nipele iwaga uneji jundi Ambuje ni jwakwiganya, nankundile makongolo genu ni wanyamwe nkuwajilwa nkundane makongolo jwine ni jwine. 15 Napele chitagu chi, kuti ni wanyamwe mpanganyeje iyoyo mpela inapanganyichisye wanyamwe. 16 Ngunsalila isyene, ngapagwa kapolo jwakumpunda mmbujegwe, atamuno ngapagwa jwakutumichila jwakumpunda jwantumile. 17 Nipele iwaga ngamanyi gelego, chinkole upile iwaga chingatende." 18 "Ginguwacheta ga nga wa kwa wanyamwe wanawose. Uneji ngwamanyilila yatite paku wa wanawose unasagwile wala. Nambo gakusachilwa gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, 'Mundu jwakulya chakulya pamo ni uneji amujilile nkusa.' 19 Uneji nansalile gelega sambano gakanawe kopochela, kuti pachigakopochele po nkulupilile kuti, 'Uneji ndili jwelejo.' 20 Ngunsalila isyene, mundu jwalijose juchampochele junguntuma, jwelejo akumbochela ni une, ni mundu jwakumbochela uneji akumpochela jwele jwandumile une." 21 Che Yesu pa wamasile kuwecheta yeleyo wasupwiche nnope mmbumu jao, wawechete pangasisa kuti, "Ngunsalila isyene, jumo jwenu changalache!" 22 Wakulijiganya wao walolegene anakombole kwimanyilila kuti wagambaga waani. 23 Jumo jwa wakulijiganya wao juwanonyelwe nnope ni Che Yesu, watemi pachiwandi ni Che Yesu. 24 Nipele che Simoni Petulo wanakupilile jwakulijiganya jula kunsalila, "Mwasuye ana akwagamba waani?" 25

Jwakulijiganya jo wammandichile nnope Che Yesu ni kwasuya, "Ambuje ana waani nkwagamba?" 26 Che Yesu wajanjile, "Jwelejo ni ajula juchinampambile chipande cha nkate ni kwapa." Nipele wajigele chipande cha nkate, ni kupamba mu mbaale, wampele che Yuda mwana ju che Simoni Isikalote. 27 Che Yuda napochelape chipande cho, wajinjilwe ni Shetani. Nipele Che Yesu wansalile, "Chinkusaka kuchipanganya, nchipanganye chitema pe!" 28 Nambo ngapagwa mundu jwalijose mwa awala wawatemu pachakulya pala juwaimanyilile ligongo lya kwasalila yeleyo. 29 Paku wa che Yuda wajiji jwakugosa mbiko, wakulijiganya wane waganisisye kuti Che Yesu waasalile che Yuda kuti ajaule akasume indu yaikusachilwa ku chindimba cha Pasaka, pane waasalile kuti akapeleganye chachili chose kwa wakulaga. 30 Nipele, che Yuda napochelape chipande cha nkate chila, wakopweche paasa. Ni kele katema ko kaliji chilo. 31 Che Yuda pa wakopweche, Che Yesu watite, "Sambano Mwana jwa Mundu apatile ukulu, ni Akunnungu nombе apatile ukulu mwa jwelejo. 32 Iwaga ukulu wa Akunnungu uwunukwiche kwa litala lya Mwana jwa Mundu, nipele Akunnungu asyene chauunukule ukulu wa Mwana jwa Mundu, nombewo chiwakusye chitema pe." 33 "Achiwanangu, ndili ni wanyamwe kwa mo wa kanandi pe. Chimuosose, nambo sambano ngunsalila aila inaasalile achakulu wa Wayahudi kuti, 'Kungwaula wanyamwe ngankombolanga kwika!' 34 Malajisyo ga sambano ngumpanga gati nnonyelane jwine ni jwine. Mpela indite pakunnonyela wanyamwe, kwanti iyoyo peyo nnonyelane jwine ni jwine. 35 Mwanonyelanaga jwine ni jwine, wandu wanawose chachimanyilila kuti wanyamwe ndi wakulijiganya wangu." 36 Che Simoni Petulo wambusisye Che Yesu, "Ana Ambuje nkwenza kwapi?" Ni Che Yesu wajanjile, "Kungwaula sambano ngankombola kuunguya, nambo chimuunguye kanyuma." 37 Che Petulo wansalile, "Ambuje, ligongo chi lichilepele kunkuya sambano? Ndili chile kuwa kwa ligongo lyenu!" 38 Che Yesu wajanjile, "Ana isyene ndi chile kuwa kwa ligongo lyangu une? Isyene ngunsalila, jikana we kutongola tambala chimuungane katatu!"

14 Che Yesu waasalile, "Nkapotekwa mmitima jenu. Mwakulupilile Akunnungu ni mungulupilile une wakwe. 2 Ku nyumba ja Atati kwana yuumba yejinji, ngaikawe yeleyo, ngansalile. Sambano ngwaula kukunkolochesya liuto. 3 Najaulaga ni kukolochesya liuto, chingauje ni kunjigala, kuti pandili une, ni wanyamwe mbe pelepo. 4 Kungwaula ko nkulimanyilila

litala lyakwe.” 5 Che Tomasi wambusisye, “Ambuje, ngatukumanyiilila kunkwaula ko, ana tutukombole chinauli kulimanyiilila litala lyakwe?” 6 Che Yesu wanjanjile, “Uneji ndili litala ni usyene ni umi usyene. Ngapagwa mundu jwakwaula kwa Atati pangapitila kwa uneji. 7 Waga nkuumanyiilila uneji, Atati wangu nombe mwamanyi. Chitandile sambano, mwamanyi, ni sooni mwaweni.” 8 Che Filipino wansalile, “Ambuje, ntulosye Atati, chelecho ni chitukuchisaka.” 9 Che Yesu wansalile, “Che Filipino, ndemi ni wanyamwe moŵa gose ga, ngunnaŵe kuumanyiilila? Mundu jwalijose jwamweni une, waweni Atati. Ana kwachichi nkuti, ‘Ntulosye Atati?’ 10 Ana ngankukulupilila kuti uneji ndili mwa Atati, nombe Atati ali mwa uneji? Gelega maloŵe gingunsalila ga nganguwecheta kwa ulamusi wangu nansyene, nambo Atati wakutama mwangu une akupanganya masengo gao. 11 Nkusachilwa kukulupilila pinguti, uneji ndili mwa Atati nombe Atati ali mwa uneji. Naga ngaŵa yele, nkulupilile kwa ligongo lya masengo gingugapanganya go. 12 Ngunsalila isyene, jwakungulupilila uneji chagapanganye masengo gingugapanganya une. Elo, chagapanganye namose masengo gamakulungwa kupunda agaga, ligongo uneji ngwaula kwa Atati. 13 Ni wanyamwe mwaŵendaga chachilichose mu liina lyangu chinapanganyichisye, kuti Atati apate ukulu kwa litala lya Mwana. 14 Mwamendaga chachilichose kwa ukombole wa liina lyangu, chinapanganyichisye. 15 “Mwanonyelaga uneji, chingajitichisye malajisyo gangu. 16 Uneji chinaachondelele Atati nombewo chachimpanga Nkamusi jwine, jwelejo chatame ni wanyamwe moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165) 17 Jwelejo ni Mbumu jwa Akunnungu jwaktusallila ngani sya usyene nkati Akunnungu. Wāndu ŵa pachilambo pano ngaakombola kumpochela jwelejo pakuŵa ngakukombola kumbona atamuno kummanyilila. Nambo wanyamwe nkummanyilila ligongo akutama ni wanyamwe ni sooni ali nkati mwenu. 18 “Pachindyoche nginaneka jika mpela wāndu wakulekwa, nambo chinjiika sooni kukwenu. 19 Gasigele moŵa kanandi wāndu ŵa pachilambo pano ngaawona uneji sooni, nambo wanyamwe chimuwone. Pakuŵa uneji ngwete umi, nombe wanyamwe chinkole umi. 20 Lyuŵa lyo pachilliche chinchimanyiilila kuti uneji ndili mwa Atati wangu, nombe wanyamwe ndi mwangu une, ni uneji ndili mwa wanyamwe. 21 Jwapochele malajisyo gangu ni kugatendekanya, jwelejo ni jwakuunonyela une. Nombe jwakuunonyela une chanonyelwe ni Atati wangu ni uneji chinjinnonyela ni kulimanyukusya kwa jwelejo.” 22 Che Yuda, jwanganawā Isikalote, wāsisye, “Ambuje, ana chiikomboleche chinauli

nlimanyisye kukwetu pe ni ngaŵa kwa wāndu ŵa chilambo chose?” 23 Che Yesu wanjanjile, “Mundu jwalijose anonyelaga une chagakamulisy majiganyo gangu, ni Atati wangu chanonyelwe ni mundu jo, une ni Atati wangu chituiche kukuŵika ndamo kukwakwe. 24 Mundu jwangakuunonyela une ngakugajitichisya majiganyo gangu. Majiganyo ginkugapilikana go ngaŵa gangu, nambo gakutyochela kwa Atati wāndumile. 25 “Ayiyi nansalile ndili chiŵela pamo ni wanyamwe, 26 nambo nkamusi jo, jwelejo Mbumu jwa Akunnungu juchalajiswe ni Atati wangu kwa liina lyangu, chachinjiganya indu yose ni kunkumbusya yose inansalile.” 27 “Ngunlechelanga chitendewe, chitendewe changu ngumpanga. Ngangumpanga wanyamwe mpela ila wāndu ŵa pachilambo iyakuti pakupanganya. Nkapotekwa mmitima jenu, natamuno nkajogopa. 28 Ana ngati mwapilikene njinsalilaga kuti, ‘Ngwaula, nipele chinjimmujilila.’ Nkaanonyele nkasangalele ligongo ngwaula kwa Atati wangu, pakuŵa ŵelewo ali wakulungwa kumbunda une. 29 Nansalile gelega sambano gakanawē kopochele, kuti pachigakopochele po nkulupilile. 30 Nguuwecheta sooni maloŵe gamajinji ni wanyamwe, pakuŵa Shetani, chilongola jwa chilambo chi akwika. Nambo nganakola machili kukwangu, 31 nambo wāndu ŵa pachilambo amanyiilile kuti ngwanonyela Atati. Kwa ligongo lyo ngupanganya yayiyoche mpela Atati iwātite pakuulajisya. Njimanje tutyoche pelepa!

15 “Uneji ndili chitela chisyenesyene cha msabibu, ni Atati wangu ali jwakulima. 2 Lujambi lwaluli lose lwaluli mwangu une lwalulukusogola akulutyosya ni Lujambi lwaluli lose lwalulukusogola akulupogolela kuti lupunde kusogola. 3 Wanyamwe mmasile kuŵa wasalele kwa ligongo lya majiganyo gangu ginansalile. 4 Ntame nkati mwangu, ni uneji chindame nkati mwenu. Mpela ila Lujambi ngalukombola kusogola isogosi iwāga nganilugala pa msabibu usyene, iyoyo peyo ni wanyamwe iwāga ngankutama munkati mwangu chinnepele kusogola isogosi. 5 “Uneji ndili mpela chitela cha msabibu ni wanyamwe ndi nyambi. Jwaktutama mwa uneji, ni uneji mwa jwelejo, jwelejo chasogole isogosi yejinji, pakuŵa wanyamwe jikape ngankukombola kupanganya chachili chose. 6 Mundu jwalijose iwāga ngakutama mwa uneji akulandana ni Lujambi lwalujasikwe kwakutalichila ni kuumula. Syele nyambi sikukumbikwa ni kutinisa pa mooto ni kutinika. 7 Mwatamaga mwa uneji ni maloŵe gangu gatamaga nkati mwenu, mmende chachili chose chinkuchisaka ni wanyamwe chimpegwe. 8 Mwasogolaga isogosi

yejinji, Atati wangu chakuswe ni wanyamwe chimme wakulijiganya wangu. 9 Uneji nannonyele wanyamwe mpela ila Atati wangu iwanyonyele une. Ntameje mu unonyelo wangu. 10 Mwangakumulichisyaga malajisyo gangu chintame mu unonyelo wangu, mpela ila indite pakugakumulichisya malajisyo ga Atati wangu ni kutama mu unonyelo wao. 11 "Nansalile yelei yose kuti usangalale wangu utame nkati mwenu, ni usangalale wenu upunde. 12 Lilili lili lilajisyo lyangu: Nnonyelane jwine ni jwine mpela indite pakunnonyele wanyamwe. 13 Ngapangwa unonyelo wauli wekulungwa kuupunda unonyelo wa mundu jwakuutyosya umi wakwe kwa ligongo lya achambusanga wao. 14 Wanyamwe ndi achambusanga wangu mwatendaga chele chingunnajisya. 15 Uneji ngangummilanga sooni wakutumichila, pakuwa jwakitumichila ngakuchimanyilila chakupanganya mmbujegwe. Nambo uneji nammilasilile wanyamwe achambusanga wangu, pakuwa nammanyisye yose inaipilikene kutyochela kwa Atati wangu. 16 Wanyamwe nganimuusagula uneji, nambo uneji nansagwile wanyamwe ni kuntuma njauke nkasogole isogosi yejinji yaani ipanganyo yambone, ichitame mo'wa gose, nipele chachili chose chachimwa'wende Atati wangu kwa liina lyangu chimpegwe. 17 Nipele, lilajisyo lyangu kukwenu lili ali, nnonyelane jwine ni jwine. 18 "Iwaga wandu wa pachilambo pano akunchima wanyamwe, mmanyilile kuti akanawe kunchima wanyamwe, wanjimile uneji kaje. 19 Nkaliji wandu wa pachilambo, wandu akunnonyele wanyamwe mpela achinjao. Wanyamwe nganimma wandu wa pachilambo, nambo une nansagwile wanyamwe pasikati ja wandu wa pachilambo. Kwa ligongo lyo wandu wa pachilambo akunchima wanyamwe. 20 Nkumbuchile inansalile yo kuti, 'Jwakutumichila ngana'wa jwankulungwa kumpunda mmbujegwe.' Iwaga walagesye uneji, ni wanyamwe nombe chanlagasye, agakumulichisyaga majiganyo gangu, ni majiganyo genu chagakamulisye. 21 Nambo champanganyichisye wanyamwe yeleyo yose pakuwa wanyamwe ndi wandu wangu, ligongo ngakwamanyilila welewo wandumile une. 22 Ngungaiche ni kuwecheta nawo, ngakawe ni sambu, nambo sambano ngakukombola kulichenjela kuti nganakola sambu. 23 Jwakunjima une, akwachima Atati wangu nombe. 24 Ngangapanganye kukwao masengo ganganagapanganye jwine, ngaakakole sambu, nambo sambano aiweni yakusimonjeka indesile, ali chiwela kutuchima une ni Atati wangu. 25 Nambo itendekwe yeleyo kuti gamalile malowe gagalembekwe Mmalajisyo gao gagakuti, "Wanjimile

pangali ligongo.' 26 "Chinantume nkamusi kutyochela kwa Atati wangu, jwele ali Mbumu jwa Akunnungu, juchasale usyene nkati Akunnungu. Chinantume kukwenu kutyochela kwa Atati kuti ansalile usyene nkati uneji. 27 Ni wanyamwe nombe chimwasalile wandu nkati une pakuwa ntemi pamo ni une chitandile kundanda.

16 "Nansalile yelei kuti nkaleka kukulupilila kwenu. 2 Wandu chamminje wanyamwe mmajumba gao gakupopelela. Soonu chikaiche katema kanti jwalijose juchambulaje pasikati ja wanyamwe chaganisye kuti akwatyosyesya Akunnungu mbopesi. 3 Chantende yeleyo pakuwa ngakwamanyilila Atati natamuno ngakuumanyilila uneji. 4 Nambo, nansalile yelei kuti pachikaiche katema ka kukopochela nkumbuchile kuti nansalile. "Nganinansalila yelei kutyochela kundanda pakuwa naliji pamo ni wanyamwe. 5 Nambo sambano ngwaula kwa wandumile une wala, ni ngapagwa namuno jumo jwenu jwakumusya kuti, 'Nkwaula kwapi?' 6 Pakuwa nansalile yelei nsupwiche mmitima jenu. 7 Nambo ngunsalila isyene, kwa liwamba lyenu mmbaya uneji nyaule, pakuwa iwaga ngunyaula, nkamusi jo ngaika kukwenu. Nambo najaulaga, chingantume kukwenu. 8 Nombewo pachaiche, chachamanyisya wandu wa pachilambo chi kuti ngakuumanyilila usyene nkati sambu ni nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu ni nkati wandu kulamulikwa ni Akunnungu. 9 Ngakuumanyilila usyene nkati sambu ligongo ngangulupilila une. 10 Ngakuumanyilila usyene nkati kupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ligongo ngwaula kwa Atati wangu ni wanyamwe ngamuuwona sooni. 11 Ngakuumanyilila usyene nkati wandu kulamulikwa ni Akunnungu, ligongo Shetani jwakutawala chilambo chi amasile kulamulikwa. 12 "Ngwete yejinji yakunsalila, nambo sambano chinnepele kwipililila. 13 Nambo pachaiche Mbumu jwa Akunnungu juchansalile usyene nkati Akunnungu, chachinlongosya mu usyene wose. Ngaasala kwa ulamusi wakwe nsyene nambo chachisala ichaipilikane kutyochela kwa Atati ni kummanyisya ichiiche. 14 Welewo changusye une ligongo chachinsalila yelei ichinansalile une. 15 Yose yalinayo Atati wangu ili yangu une, kwa ligongo lyo sasile kuti Mbumu jo chachinsalila ichinaasalile une. 16 "Gasigele mo'wa kanandi ni wanyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala mo'wa kanandi, chimuuwone sooni!" 17 Pelepo wakulijiganya wao wampepe wausyene, "Malumbo gakwe chichi pakutusalila, 'Gasigele mo'wa kanandi ni wanyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala mo'wa kanandi, chimuuwone

sooni?" Ni sooni wātite, 'Pakuwā ngwaula kwa Atati wāngu!" 18 Nipele, wājendelechele kuusyana, "Ana malumbo gakwe chichi pakuwēcheta, 'Gasigele moŵa kanandi?' Ngatukuchimanyilila chakuchigamba cho." 19 Che Yesu waimanyi kuti wākulijiganya wāo wāsachile kwausya yankati yeleyo, nipele wāasalile, "Ana nkuusyana nkati yeila imechete kuti, 'Gasigele moŵa kanandi ni wānyamwe ngamuuwona sooni, ni pakumala moŵa kanandi, chimuuwone sooni?" 20 Ngunsalila isyene, wānyamwe chinlile ni kulila kwa malumbo, nambo wāndu wā pachilambo pano chasangalale. Wānyamwe chinsupucho nambo kusupuka kwenu chikugalache kusangalala. 21 Katema ka kuligopola jwankongwe chikwasimana chilungusi ligongo katema kakwe ka kupeteka kaiche, nambo aligopolaga mwanache ngakukumbuchilila kupeteka kula, nambo akusangalala pakuwā apagwile mwanache mchilambo. 22 Nombe wānyamwe sambano nkusupuka, nambo pachinambone sooni chinsangalale mmitima jenu ni sangalala jo ngapagwa jwalijose juchakombole kujityosya kukwenu. 23 "Lyele lyuŵa lyo ngamuusya chachili chose. Ngunsalila isyene, chachili chose chachimwaŵende Atati champe kwa liina lyangu. 24 Natamuno sambano nganimmende chachili chose kwa liina lyangu. Mmende ni wānyamwe chinchipata kuti sangalale jenu jimalile. 25 "Nansalile gelega kwa itagu. Nambo chijiiche ndaŵi jati ngamecheta ni wānyamwe sooni kwa itagu, nambo chinansalile pangasisa yankati Atati. 26 Lyuŵa lyo chinchiwenda kwa liina lyangu, ni ngangusalila kuti chisachilwe kummendela kwa Atati, 27 pakuwā Atati asyene akunnonyela wānyamwe. Akunnonyela wānyamwe ligongo wānyamwe muononyele uneji, ni kukulupilila kuti uneji natyochele kwa Akunnungu. 28 Uneji natyochele kwa Atati, ni kwika pachilambo, ni sambano nguchileka chilambo ni kuuja kwa Atati." 29 Nipele wākulijiganya wāo wāasalile, "Nnole sambano nkuwēcheta pangasisa, ngankuwēcheta kwa itagu. 30 Sambano tuimanyi kuti mmwe nkuimanyilila yose ni ngapagwa ligongo lya mundu jwalijose kummusya, chelecho ni chachikututenda tukulupilile kuti nkopochele kwa Akunnungu." 31 Che Yesu wājanjile, "Ana sambano nkukulupilila? 32 Nnole lyuŵa likwika, sooni liiche lyati chimpwilingane jwalijose kumangwakwe, ni kuuneka jika. Nambo uneji nguuŵa jika, pakuwā Atati ali pamo ni une. 33 Nansalile gelega kuti nlumbikane ni uneji ni kukola chitendewele. Mchilambo chinsaucho, nambo muusimane nimal! Uneji nachipundile chilambo!"

17 Che Yesu paŵamasile kuwēcheta yeleyo, wālōlite kwiani ni kuti, "Atati, katema kaiche. Mwape ukulu Mwana gwenu kuti Mwana gwenu nombe ampe ukulu. 2 Pakuwā mwapele Mwana gwenu ulamusi pa wāndu wose kuti wāndu wose umwapele wape umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 3 Ni umi wa moŵa gose pangali mbesi wo ni au, wāndu ammanyilile mmwe wāndi Akunnungu wāmope wā usyene, ni kwamanya Che Yesu Kilisito umwatumile. (aiōnios g166) 4 Uneji jwammale kunkusya pachilambo kwa kumalisya masengo gamwambele kuti nagapanganye. 5 Atati wāngu, sambano mumba ukulu paujo penu, ukulu ulaula unakwete pamo nomwe, chikanaŵe gumbikwa chilambo. 6 "Nantesile manyiche ni wāndu umwambele pachilambo wāla. Wānyawo wāliji wēnu ni mwambele uneji kuti aŵe wāngu, nombewo alijitichisye liloŵe lyenu. 7 Sambano wānyawo akuimanyilila kuti yose imwambele uneji ityosile kukwenu. 8 Pakuwā maloŵe gamwambele uneji napele wānyawo, ni wānyawo akugakulupilila maloŵe go. Akumanyilila kwa isyene kuti natyochele kukwenu, ni sooni ajitichisye kuti mmwe ni jumwandumile une. 9 "Ngwapopelela wānyawo. Ngangwapopelela wāndu wose wā pachilambo, nambo wēle umwambele wo pakuwā ali wēnu. 10 Wose ungewete ali wēnu, ni wēnu ali wāngu, ni ukulu wangu uwoneche kwa litala lya wēle umwambele wo. 11 Ni sambano ngwika kukwenu, uneji nguuŵa sooni pachilambo, nambo aŵaŵa alinji pachilambo. Atati wāngu Wāswele mwagose kwa machili ga liina lyenu limumbele, kuti aŵe wāmo mpela une ni mmwe itili wāmo. 12 Panaliji pamo nawo, une naagosile kwa machili ga liina lyenu limumbele, naagosile ni ngapagwa mundu jwalijose jwasochele ikaŵe ajula juŵasagulikwe kujonasika, kuti Malembelo ga Akunnungu gamalile. 13 Nambo sambano ngwika kukwenu, nguwēcheta gelega pachilambo kuti wānyawo agumbale kusengwa kwangu mmitima jao. 14 Une napele liloŵe lyenu, ni wāndu wā pachilambo wāachimile wānyawo pakuwā wānyawo nganaŵa wā pachilambo, mpela ila uneji nganima jwa pachilambo. 15 Nganguwenda kuti mmwe mwatoyse mchilambo, nambo ngupopela mwagose ni Shetani jwaali jwangelumbana. 16 Wānyawo nganaŵa wā pachilambo pano, uneji nombe nganiŵa jwa pachilambo. 17 Mwatende aŵe wāndu wēnu wāswele kwa litala lya usyene, liloŵe lyenu lili usyene. 18 Mpela ila imwatite pakunduma une mchilambo, ni une nombe natumile wēlewo mchilambo. 19 Une ngulityosya nansyene kwaligongo lyao, kuti nombewo alityosye kusyene kukwenu. 20 "Ngangwapopelela

wanyawo pe, nambo ngwapopelela nombe wandu wose wachangulupiliile kwaligongo lya majiganyo gao. 21 Ngupopela kuti wose awe chindu chimo. Atati, ngupopela kuti atame nkati mwetu mpela ila mmwe inkuti kutama nkati mwangu, noneji inguti kutama nkati mwenu. Ngupopela awe chindu chimo kuti wandu wa pachilambo akulupiliile kuti mmwe ni jumundumile une. 22 Noneji naapele ukulu ulaula umwambeke uneji, kuti aweje wamo mpela ila uweji ituli wamo. 23 Uneji ndame mwa wanyawo nombe mmwe mwa uneji. Atendekwe kuwa wamo, ni wandu wose wa pachilambo amanyilile kuti mmwe ni jumwandumile ni kuti nkwanonyela welewo mpela inkuti pakunonyela uneji. 24 "Atati, wose umumbeke ngusaka aweje pamo ni uneji pepala pandili une kuti aulole ukulu wangu, ukulu umumbeke ligongo mwanonyele uneji chilambo chikanigumbikwe. 25 Atati wambone, namuno wandu wa pachilambo ngakumanya nambo uneji nammanyi. Welewo nombe akumanyilila kuti mmwe mwandumile une. 26 Nantesile mmanyiche kukwao, nombe chimbundisye kutenda yeleyo kuti unonyelo undi nawo kukwangu uwe mwa wanyawo, ni uneji meje mwa wanyawo."

18 Che Yesu pa wamasile kupopela, wajombweche kasulo ka Keduloni pamo ni wakulijiganya wao. Pelepo pali ni ngunda wa mwana, nombe Che Yesu wajinjile mwelemo pamo ni wakulijiganya wao. 2 Che Yuda, ajula juwangelawiche Che Yesu, wapamanyilile pelepo ligongo kawili kawili Che Yesu wasimene ni wakulijiganya wao kweleko. 3 Nipele che Yuda wajawile ku wele ngunda wo, wajawile pamo ni mpingo wa wangondo wa Chiloma ni wakulindilila Nyuumba ja Akunnungu wawalajiswe ni achakulu wambopesi ni Mafalisayo, ali ajigele ibatali ni mimuli ni yakumenyanila. 4 Che Yesu, akuno achimanyililaga ichiyasimane yose, wajaulile ni wasisye, "Ana nkwasosa waani?" 5 Nombewo wajanjile, "Che Yesu jwa ku Nasaleti!" Che Yesu waasalile, "Ndili une." Che Yuda juwangelawiche jula wajimi pelepo pamo ni wanyawo. 6 Nipele Che Yesu pa waasalile, "Ndili une," wanyawo waujile panyuma ni kugwa. 7 Che Yesu wasisye sooni, "Ana nkwasosa waani?" Ni wajanjile, "Che Yesu jwa ku Nasaleti!" 8 Che Yesu waasalile, "Nansalile kuti ndili une. lwaga nkuusosa une, mwaleche wanya wa ajaule." 9 Wawechete yeleyo kuti gamalile malowe gagatite, "Atati, nganinanjasa mundu jwalijose mwa we wala umwambeke." 10 Che Simoni Petulo wakwete lipanga, nipele, walisolomwele ni kwakata liwiwi lyao lya kundyo kapolo jwa Jwambopesi Jwankulu. Kapolo jo liina lyakwe che Maliko. 11 Nipele Che Yesu wansalile che Petulo, "Mmuseye

lipanga lyenu mwigonelo mwakwe. Ana nkuganisya kuti ngangu wajilwa kugapata masausyo gaasachile Atati wangu kuti nagapate?" 12 Wele mpingo wa wangondo wa Chiloma ni jwankulu jwao pamo ni wakulindilila wa Chiyahudi wankamwile Che Yesu ni kunta wa. 13 Wanjigele ni kunjausya kaje ku che Anasi. Che Anasi waliji akwegwao che Kayafa juwaliji Jwambopesi Jwankulu chele chaka cho. 14 Che Kayafa ju ni jwejula ju waasalile achakulu wa Wayahudi kuti, iku wajilwa mundu jumo aweje kwaligongo lya wandu wose. 15 Che Simoni Petulo pamo ni wakulijiganya jwine wakuiye Che Yesu. Jwakulijiganya jwine jo wamanyiche ku Jwambopesi Jwankulu, nipele wajinjile pamo ni Che Yesu pansana pao Jwambopesi Jwankulu. 16 Nambo che Petulo wajimi paasa, kuwandikana ni nnango. Nipele, jwakulijiganya jwine ju wamanyiche kwa Jwambopesi Jwankulu jula wakopweche ni kuwecheta nawo mwali jwakulindilila pannango, ni wansalile che Petulo ajinjile nkati. 17 Mwali jwakulindilila pannango jula wambusisye che Petulo, "Ana mmwejo nganimma jumo jwa wakulijiganya wa mundu jo?" Che Petulo wajanjile, "Nga wa une!" 18 Pakuwa kaliji katema ka mbepo, achikapolo ni wakulindilila wakolesisye mooto ni waliji nkuotanga. Che Petulo nombejo wajimi pamo nawo achijotelaga mooto. 19 Nipele Jwambopesi Jwankulu wambusisye Che Yesu nkati wakulijiganya wao ni sooni nkati majiganyo gao. 20 Che Yesu wajanjile, "Mechete yose pelanga ni wandu wose. Mo wa gose najiganisye mmajumba ga kupopelela ni pa Nyuumba ja Akunnungu, mwakusimanilana Wayahudi wose, ni nganimecheta chachili chose kwakulisisa. 21 Ligongo chi nkumusya une? Mwausye wandu wawapilikene indu inaasalile. Welewo akwimanyilila ina wechete." 22 Pa wamasile kuwecheta yeleyo jumo jwao wakulindilila ju wajimi pelepo wamputile Che Yesu lijanda achitiji, "Uli, ana ye lei ni inkuti pakunjanga Jwambopesi Jwankulu?" 23 Che Yesu waasalile, "lwaga mechete yangalumbana, nlosye changalumbana cho nambo lwaga mechete yambone ana nkuumbutula ichichi?" 24 Nipele che Anasi wanjigele Che Yesu ali atawikwe ni kunjausya ku che Kayafa Jwambopesi Jwankulu. 25 Nambo che Simoni Petulo waliji pelepo alinkujotela mooto. Nipele wambusisye, "Ana mmwejo nombe nganimma jumo jwa wakulijiganya wao?" Che Petulo wakanile ni kuti, "Nga wa une!" 26 Jumo jwao achikapolo wa Jwambopesi Jwankulu waliji pelepo. Jweleju ni nlongo njakwe mundu jula ju wankatile liwiwi ni che Petulo, wambusisye, "Ana uneji nganimmona mmwejo mungunda wa mwana pamo ni Che Yesu?" 27 Nambo che Petulo wakanile sooni, ni papopo tambala

jatongwele. 28 Kundaŵi pe ŵakulindilila ŵanjigele Che Yesu kopoka mu nyuumba ji Che Kayafa, ni kunjausya mu nyuumba ja mwenye jwa Chiloma. Nambo achakulu ŵa Ŵayahudi nganjijila nkati mwa nyuumba ja mwenye jwa Chiloma kuti aŵe ŵaswejele paujo pa Akunnungu kuti akombole kulya chakulya cha Pasaka. 29 Che Pilato ŵakopweche paasa ni kwausya, “Ana kwana magambo chi kwa mundu ju?” 30 Nombewo ŵajanjile, “Mundu ju ngakaŵe ni magambo ngatukannyichenawo kukwenu.” 31 Che Pilato ŵaasalile, “Ayaga, munjigale mwachinsyene, nkanlamule ni malajisyo genu.” Ŵayahudi ŵajanjile, “Uweji ngatukuŵajilwa kunlamula mundu jwalijose chiwa.” 32 Yatendekwe yeleyo kuti gamalile maloŵe ga Che Yesu gaŵasasile achilosyaga chachiwa chiwa chanti uli. 33 Che Pilato ŵajinjile sooni mu nyuumba jakwe, ŵammilasilile Che Yesu ni kwausya, “Ana mmwejo ni Mwenye jwa Ŵayahudi?” 34 Che Yesu ŵajanjile, “Ana gele maloŵe go genu, pane ŵandu ŵane ansalile ngani jangu?” 35 Che Pilato ŵajanjile, “Ana nkuganisyane uneji ndili Myahudi? Ŵandu ŵenu ni achakulu ŵambopesi annyichisye mmwejo kukwangu. Ana ntesile ichichi?” 36 Che Yesu ŵajanjile, “Umwenye wangu nganiuŵa wa pachilambo pano. Ikaŵe umwenye wangu uli wa pachilambo pano, ŵakunguya akatesile ngondo kuti achakulu ŵa Ŵayahudi anaangamule. Nambo sambano umwenye wangu nganiuŵa wa pachilambo pa.” 37 Pelepo che Pilato ŵammusisye, “Ana mmwejo ndi Mwenye?” Che Yesu ŵajanjile, “Mmwe nkuti uneji ndili Mwenye. Kwa ligongo lyo uneji mbagwile ni kwika pachilambo kukwasalila ŵandu usyene. Mundu jwalijose jwakuunonyela usyene akumbilikana.” 38 Che Pilato ŵambusisye, “Usyene ni chichi?” Nipele che Pilato ŵakopweche paasa ni kwasalila Ŵayahudi, “Ngangugawona magambo gagaligose ga kunlamula mundu ju. 39 Nambo nkwele chisyowelo chakuti uneji ngungopolela jwantawe jumo katema ka Pasaka. Nipele ana nkusaka nangopolele Mwenye jwa Ŵayahudi?” 40 Pelepo ŵanyanyisye, “Ngaŵa, ngaŵa ajuju! Tukwasaka che Balaba!” Nombe che Balaba ŵaliji jwachiswamba.

19 Nipele, che Pilato ŵalamwile kuti Che Yesu ajjalikwe, apitikwe mbokola. 2 Ŵangondo nombe ŵakolisysye chindu mpela singwa ja miiŵa, ŵambwasisye Che Yesu mu ntwewao ni kuntakusya mwinjilo wa chimwenye. 3 Ŵaliji nkwaichilila ni kuti, “Tukunkomasya, Mwenye jwa Ŵayahudi!” Nipele ŵamputile majanda. 4 Che Pilato ŵakopweche sooni paasa ni kwasalila Ŵayahudi, “Nnole, ngunyikanawo

paasa, mmanyilile kuti uneji nganinansimana ni magambo gagaligose ga kunlamula mundu ju.” 5 Nipele Che Yesu ŵakopweche paasa ali awasile chindu mpela singwa ja miiŵa mu ntwewao ni mwinjilo wa chimwenye. Che Pilato ŵasalile Ŵayahudi, “Nnole mundu nsyene ni aju.” 6 Achakulu ŵambopesi ni ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu paŵambweni Che Yesu ŵanyanyisye, “Mwaŵambe pansalaba! Mwaŵambe pansalaba!” Che Pilato ŵaasalile, “Munjigale mwachinsyene nkaŵambe pansalaba, pakuŵa uneji ngangugawona magambo gagaligose gakunlamula mundu ju.” 7 Ŵayahudi ŵajanjile, “Uweji tukwete malajisyo ni kwa malajisyo go ikusachilwa aweje, ligongo alitesile kuŵa Mwana jwa Akunnungu.” 8 Che Pilato paŵagapilikene maloŵe go ŵapundile kogopa. 9 Nipele ŵajinjile sooni mu nyuumba jakwe, ŵambusisye Che Yesu, “Ana mmweji nkutyochela kwapi?” Nambo Che Yesu ngananjanga chachili chose. 10 Che Pilato ŵansalile, “Ana ngankusaka kuŵecheta ni une? Ana ngankumanyilila kuti ngwete ulamusi wa kungopola pane kummamba pansalaba?” 11 Che Yesu ŵanjajile, “Ngankakole ulamusi wauli wose kwa uneji ngankapegwe ni Akunnungu. Kwa ligongo lyo mundu jwambeleche uneji kukwenu jwelejo apundile kuŵa ni sambu syejinji.” 12 Chitandile pelepo, che Pilato ŵasosile litala lya kwalechelela Che Yesu. Nambo Ŵayahudi ŵanyanyisye, “Mwannechelelaga mundu ju, mmwejo nganimma mbusanga jwa mwenye jwa ku Loma, pakuŵa mundu jwalijose jwakulitenda mwenye akunkanila mwenye jwankulu jwa ku Loma!” 13 Nipele che Pilato paŵagapilikene maloŵe go ŵanyichenawo Che Yesu paasa, ni nsyene ŵatemi pa chitengu cha kulamula, pelepo pakuŵilanjikwa, “Luŵala lwa Maganga.” Mchiebulania, Gabata. 14 Lyuŵa lyaliji pamtwewo, lyuŵa lyakuŵichila chile Pasaka. Che Pilato ŵaasalile Ŵayahudi, “Mwenye jwenu aju!” 15 Ŵanyawo ŵanyanyisye, “Mwaulaje! Mwaulaje! Mwaŵambe pansalaba!” Che Pilato ŵausisye, “Uli, nammambe mwenye jwenu?” Achakulu ŵambopesi ŵajanjile, “Uweji nganitikola mwenye jwine ikaŵe mwenye jwa ku Loma pe!” 16 Pelepo che Pilato ŵampeleche Che Yesu mmakono mwa ŵangondo kuti akaŵambe pansalaba. Nipele, ŵangondo ŵanjigele Che Yesu. 17 Che Yesu ŵakopweche ali ajigele nsalaba wakwe kwaula kwiuto kwakukuŵilanjikwa, “Chikalakasa cha Ntwewo, Mchiebulania pakuŵilanjikwa Goligota. 18 Pelepo ni paŵaŵambile Che Yesu, ni ŵandu ŵane ŵaŵili pamo nawo, jwine kunchiji ni jwine kundyo kwao ni Che Yesu pambindikati. 19 Che Pilato ŵalembile chimanyisyo ni ŵachiŵisile pachanya nsalaba. Ni chimanyisyo cho chalembeke

yelei, “Che Yesu jwa ku Nasaleti, Mwenye jwa Wayahudi.” 20 Nipele Wayahudi wajinji wachisomile chimanyisyo cho pakuwa paawaambile Che Yesu pala paliji chiwandi ni musi. Sooni chimanyisyo cho chalembeke Mchiebulania ni Chilatini ni Chigiliki. 21 Nipele achakulu wambopesi wa Wayahudi waasalile che Pilato kuti, “Nkalemba, Mwenye jwa Wayahudi, nambo mundu ju watite, Unejji ndili Mwenye jwa Wayahudi.” 22 Che Pilato waasalile, “Chilembile, nembile!” 23 Wangondo paamasile kwaamba Che Yesu pansalaba, wajigele iwalo yao ni wagawenye maunjili ncheche, jwangondo jwalijose liunjili limo. Sooni wajigele mwinjilo wakwe, wanganiukola papatotekwe, waliji chipande chimo chachiluchikwe kutyochela mwinani mpaka paasi. 24 Nipele wangondo wo wasalilene, “Tunapapulanye nambo tutende gudugudu kuti uwe wacheni.” Yeleyo yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, “Wagaŵene iwalo yangu, ni mwinjilo wangu watendele gudugudu.” Yeleyo ni yatite pakupanganya wangondo wo. 25 Pachiwandi ni nsalaba u Che Yesu wajimi achikulugwe Che Yesu ni apwao achikulugwe ni che Maliamu wankwawo che Kileopa ni che Maliamu jwa musi wa ku Magidala. 26 Che Yesu paambweni achikulugwe ni jwakulijiganya juwannyeye nnope jula ajimi kuwandikana ni pepala, waasalile achikulugwe, “Amao, jwelejo ni mwanagwenu.” 27 Sooni wansalile jwakulijiganya jula kuti, “Nnole, jwelejo ni achikulu wenu.” Ni kutandila lyuwa lyo jwakulijiganya jo wanjigele che Maliamu kuti akatame nawo kumangwakwe. 28 Che Yesu waimanyilile kuti yose yaliji imalile, ni Malembelo ga Akunnungu kuti gamalile, watite, “Jingwete njota.” 29 Chapali kweleko chiwiga chigumbele divai jakuipa. Nipele, wajigele chindu mpela lidodoki ni watoŵele mu divai mo ni kutaŵilila pachitela chachikuŵilanjikwa esopo ni kuchiŵika pakang’wa pa Che Yesu. 30 Che Yesu paamasile kupegwa divai jo, watite, “Yose imalile!” Ni wakotamisy ntwao ni kwasika. 31 Lyaliji lyuwa lya kuŵichila chile kwa kupumulila likanaŵe Lyuwa lya Pasaka. Nipele achakulu wa Wayahudi nganasaka iilu itaame pa nsalaba pa Lyuwa lya Kupumulila ligongo Lyuwa lya Kupumulila lyaliji lyuwa lyajikape. Kwapele waŵendile che Pilato apokosole makongolo ga ŵele waŵaambikwe pa nsalaba ni kuitulusya iilu yao. 32 Nipele wangondo wajawile ni kugapokosola makongolo ga mundu jwaandanda ni jwaawili waŵaliji aŵambikwe pansalaba pamo ni Che Yesu. 33 Nambo paŵaichilile Che Yesu, waiweni kuti awile, kwapele nganagapokosola makongolo gao. 34 Nambo jwangondo jumo wansomile Che Yesu

mpaamba pa luŵalati, ni papopo jakopweche miasi ni meesi. 35 Nombe juŵaiweni yeleyo ilinkutendekwa aŵalasile umboni melepe ni wanyamwe nkombole kukulupilila. Ni umboni wasasile uli usyene, sooni jwelejo akumanyilila kuti akusala usyene. 36 Yeleyo yatendekwe kuti gamalile Malembelo ga Akunnungu gagakuti, “Ngapagwa liupa lyao lichilipokoswe.” 37 Nipele Malembelo ga Akunnungu gakusala sooni, “Chiŵalole ŵeŵala waŵansomile.” 38 Payamasile yeleyo che Yusufu jwa ku Alimataya, waŵendile che Pilato kuti achitulusyechiilu chi Che Yesu pa nsalaba. Che Yusufu ŵaliji jwakulijiganya jwao Che Yesu, nambo nganalilosyaga, pakuwa wajogopaga achakulu wa Wayahudi. Nipele che Pilato wajitichisyechiilu chi Che Yesu. 39 Che Yusufu ŵalolongene ni che Nikodemu, che Nikodemu ju ni jwelejo juŵajaulile Che Yesu chilo kundanda ko, waiche ali ajigele mauta gakununjila yambone ga manemane kuwanganya ni ubani, mpela mbiisi saba ni ibaba iŵili. 40 Nipele wachiijigele chiilu chi Che Yesu ni kuchiŵijilila mu nguo jeswela pamo ni yakununjila mpela chisyoŵelo cha Wayahudi katema ka kusika. 41 Nambo peuto paŵaambikwe Che Yesu pala wapali ngunda wa mwana, ni mu ngunda mo mwaliji mwana lilembe lya sambano mwakanaŵichikwa mundu jwalijose. 42 Nipele ligongo lyaliji lyuwa lya Wayahudi kuliŵika chile kupumulila, ni sooni pakuwa lilembe lyo lyaliji pachiwandi, wachiŵisile chiilu chi Che Yesu mwelemo.

20 Kundaŵi pe kukanaŵe kucha, lyuwa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuwa lya kupumulila, che Maliamu jwa ku Magidala wajawile ku lilembe, ni ŵaliŵeni liganga lila lili lyegalambule pambali kutyochela pakwinjilila mwilembe. 2 Nipele, wautuchile ku che Simoni Petulo ni ajula jwakulijiganya jwine juwanonyelwe nnope ni Che Yesu ni kwasalila, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje mwilembe mula, ni sooni ngatukumanyilila kwapi ambisile.” 3 Che Petulo pamo ni jwakulijiganya jwine jula wajawile ku lilembe. 4 Wose wanaŵaŵili wautwiche nambo jwakulijiganya jwine jula jwampundile che Petulo, jwaliji jwaandanda kwika ku lilembe. 5 Paŵakoteme ni kulingulila, ŵasiweni nguo syeswela pe, nambo nganajinjila. 6 Nipele, che Simoni Petulo nombejo waiche achakuyaga, wajinjile mwilembe ni ŵasiweni nguo syeswela sisyaŵijilile chiilu chi Che Yesu, 7 ni chiguo chiŵammijilile Che Yesu mu ntwao. Chiguo chila nganichiŵa pamo ni nguo syeswela sila, nambo chaliji chepinde ni chaliji pajika. 8 Pelepo jwakulijiganya jwine juŵalolongolele kwika ku lilembe jula, nombejo

wājinjile nkati, ni waiweni ni kukulupilila. **9** Wāliji nganaŵe kugamanya Malembelo ga Akunnungu gagakuti Che Yesu akusachilwa asyuche. **10** Nipele wākulijiganya wo wausile kumangwao. **11** Che Maliamu wājimi paasa lilembe, achillaga. Paŵalilaga, wākoteme achilingulilaga mwilembe mula, **12** ni waweni achikatumetume wā kwini wāwili wāwawasile iwalo yeswela, atemi paŵachigoneche chiilu chi Che Yesu pala jumo kuntwe ni jwine ku makongolo. **13** Ni achikatumetume wā kwini wo wambusisye, “Amao, nkulila ichichi?” Ni wājanjile, “Achikopwesye chiilu cha Ambuje wāngu, ni sooni ngangukumanyilila kwapi achiwisi!” **14** Nipele che Maliamu paŵamasile kuwecheta yeleyo, wāgalawiche panyuma ni kwaona Che Yesu ali ajimi pepo, nambo nganaimanyilila kuti jwelejo ali Che Yesu. **15** Che Yesu wāmbusisye, “Amao, ana nkulilila ichichi? Ana nkwasosa wāani?” Che Maliamu akuno achiganisyaga kuti akunguluka ni jwakuugosa ngunda wa mwana, wājanjile, “Achimwene, iwāga mmwejo nchijigele chiilu chi Che Yesu, musalile kunchiwisi ni uneji chingachijigale.” **16** Che Yesu wānsalile, “Che Maliamu!” Ni che Maliamu wāgalawiche panyuma, ni kwasalila Mchiebulania, “Laboni!” Malumbo gakwe “Jwakwiganya.” **17** Che Yesu wānsalile, “Nkangamula, pakuwā ngunaŵe kwaula kwa Atati. Nambo njaula kwa achalongo achinjangu nkaasalile kuti, ngwaula kwa Atati wāngu wāali Atati wenu, Akunnungu wāngu wāali Akunnungu wenu.” **18** Nipele che Maliamu jwa ku Magidala wājawile kukwasalila wākulijiganya kuti, waweni Ambuje ni wāasalile achila chiwāsaliwe ni Che Yesu. **19** Yaliji ligulo lya lyuŵa lyaandanda lya chijuma pakumala Lyuŵa lya Kupumulila. Wākulijiganya wāo wāsongangene pamo mu nyumba ni minango jaliji jeugale ligongo lya kwajogopa achakulu wā Wāyahudi. Pepo wāiche Che Yesu ni kwima pasikati jao ni kwasalila, “Chitendewe kukwenu!” **20** Paŵamasile kuwecheta yeleyo, Che Yesu wālosisye makono gao ni luŵalati lwao. Nipele wākulijiganya wo wāsongangene nnope kwawona Ambuje. **21** Che Yesu wāasalile sooni, “Chitendewe kukwenu! Mpela ila Atati iwāndumile une, ni uneji nguntuma wānyamwe.” **22** Paŵamasile kuwecheta yeleyo wāpepelele ni kwasalila, “Mumpochele Mbumu jwa Akunnungu. **23** Mwalechelesyaga wāndu sambu syao, ŵele wāndu chalecheleswe, ni aŵala wāngankwalechelesya, ŵele wāndu ngalecheleswa.” **24** Che Tomasi jumo jwa wākulijiganya likumi ni wāwili wāla, jwakuwīlanjikwa maŵila, nganaŵa pamo ni achinjakwe paŵaiche Che Yesu. **25** Nipele wākulijiganya wāne wāla wānsalile, “Twaweni Ambuje.” Che Tomasi wāasalile,

“Chingulupilile pachinagawone maŵasi ga misumali ni kuchiŵika chala changu pa maŵasi go ni kuuŵika nkono wangu pa luŵalati lwao.” **26** Nipele pagapite moŵa nsano ni gatatu wākulijiganya wo wāsongangene sooni nkati mula ni che Tomasi wāliji pamo nawo. Minango jaliji jeugale, ni Che Yesu wāiche ni kwima pasikati jao ni kuti, “Chitendewe kukwenu!” **27** Nipele Che Yesu wānsalile che Tomasi, “Mbiche chala chenu pepa nnole magasa gangu ni njisenawo nkono wenu mbiche pa luŵalati lwangu. Nkakala lipamba nambo nkulupilile!” **28** Che Tomasi wājanjile, “Mmwe ndi Ambuje wāngu ni mmwe ndi Akunnungu wāngu!” **29** Che Yesu wānsalile, “Ana nkukulupilila ligongo muuweni? Akwete upile ŵelewo wākukulupilila pangamona.” **30** Che Yesu wāpanganyisye imanyisyo ine yejinji paŵaliji ni wākulijiganya wāo yanganiilembekwe mchitabu chi. **31** Nambo ayiyi ilembekwe nkole kukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Jwakuwombola, Mwana jwa Akunnungu ni kwa kukulupilila nkole umi wasyene kwa machili ga liina lyao.

21 Payamasile yeleyo, Che Yesu wāakopochele sooni wākulijiganya wāo mungulugulu litanda lya Tibelia. Ni wālosisye kwanti yelei, **2** Che Simoni Petulo ni che Tomasi jwakuwīlanjikwa maŵila ni che Nasanieli jwa ku Kana ja ku Galilaya ni wānache wā che Sebedayo ni wākulijiganya wāo wāne wāwili, wose wāliji pamo. **3** Che Simoni Petulo wāasalile achinjakwe, “Ngwaula kukukoka somba.” Ni wānyawo nombe wānsalile, “Noweji tutulongane nomwe.” Nipele wātyosile ni wākwesile ngalaŵa nambo chilo chila chose nganapatanga chachili chose. **4** Kundaŵi pe, Che Yesu wājimi mungulugulu litanda nambo wākulijiganya nganamanyililaga kuti wāliji ŵelewo. **5** Nipele Che Yesu wāusisye, “Achachanda, ana nganimpate somba syasisisyose?” Wānyawo wājanjile, “Elo, nganitupate somba.” **6** Che Yesu wāasalile, “Mponye lwau kundyo kwa ngalaŵa chimpate somba.” Nipele wāponyisye lwau ni sambano nganakombolanga kulukwekwelemya ligongo somba syaliji syesijinji nnope. **7** Pepo jwākulijiganya juŵanonyelwe nnope ni Che Yesu jula wānsalile che Petulo, “Ambuje ŵelewo!” Palapala che Simoni Petulo paŵapilikene kuti Ambuje, watakwile mwinjilo wao ligongo wāliji ausile ni kuliponyela mmeesi. **8** Nambo wākulijiganya wāne wāla wāiche ku mbwani ni ngalaŵa ali nkulukwekwelemya lwau lwalugumbele somba pakuwā nganatalichila kunsanga, mpela makongolo mia moja. **9** Paŵaiche kunsanga wāuweni mooto wa makala ni pachanya pakwe paŵichikwe somba

ni nkate. 10 Che Yesu w̄aasalile, “Muembe somba chichi?” 24 Jwakulijiganya ju ni jwejula jwaŵalasile simpepe simpatile sampano.” 11 Nipele che Simoni umboni wa indu yi ni kulemba. Uweji tukumanyilila Petulo w̄akwesile mu ngalaŵa, w̄aluwutile kunsanga kuti yasasile ili isyene. 25 Ipalı indu ine yejinji lwau lwalugumbele somba syekulungwa mia moja na iw̄aitendenye Che Yesu. Yeleyo ikalembekwe yose hansini na tatu. Namuno somba syo syaliji syesijinji chimo chimo nguganısya kuti namose chilambo chose kwanti yele, lwau nganilupapuka. 12 Che Yesu ngachikajenele kuw̄ika itabu yaikalembekwe. w̄aasalile, “Njisangane kunlye.” Nganapagwa namose jumo jwa w̄akulijiganya w̄ao juw̄alinjile kumbusya, “Ana mmwe ndi w̄aani,” pakuw̄a w̄amanyilile kuti ali Ambuje. 13 Che Yesu w̄aiche, w̄ajigele nkate ni ali Ambuje. 13 Che Yesu w̄aiche, w̄ajigele nkate ni kwapa. W̄atesile iyoyo peyo ni somba sila. 14 Keleka kaliji kaatatu Che Yesu kwakopochela w̄akulijiganya w̄ao paŵamasile kusyuka. 15 Paŵamasile kulya, Che Yesu w̄ambusisye che Simoni Petulo, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une kwapunda w̄ane wa?” Nombejo w̄ajanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti uneji ngunnonnyela.” Che Yesu w̄ansalile, “Nsigose ngondolo syangu sya mwana.” 16 Nipele w̄ambusisye sooni kaaŵili, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?” Che Petulo w̄ajanjile, “Elo, Ambuje, nnyimanyi kuti ngunnonnyela.” Che Yesu w̄ansalile, “Nsigose ngondolo syangu.” 17 Nipele w̄ambusisye sooni kaatatu kuti, “Che Simoni mwanagwao che Yohana! Ana nkuunonyela une?” Pelepo che Petulo w̄alilasiche muntima pakuw̄a w̄ausisye kaatatu, “Nkuunonyela?” Ni w̄ajanjile, “Ambuje, mmwe nnyimanyi yose, mmwe nnyimanyi kuti uneji ngunnonnyela.” Che Yesu w̄ansalile, “Nsigose ngondolo syangu! 18 Ngunsalila isyene, pamwaliji jwanchanda, mwasyoŵelele kulitaŵa mpumbulu mwasyene ni kwaula kwakulikose kumwasachile kwaula. Nambo pachinçekulupe, chinchijongola makono genu ni mundu jwine chachintaŵa ni kunjausya kungankukusaka kwaula.” 19 Kwakuw̄echeta yeleyo, Che Yesu w̄alosısye chiwa chichawe che Petulo ni kwapa ukulu Akunnungu. Paŵamasile kuw̄echeta yeleyo w̄ansalile, “Munguye.” 20 Pelepo che Petulo w̄agalawiche ni kumbona jwakulijiganya juw̄anonyelwe nnope ni Che Yesu achakuyaga. Jwakulijiganya ju ni jwejula juw̄atemi kuw̄andikana nnope ni Che Yesu katema ka chakulya cha Pasaka ni kwausya Che Yesu, “Ambuje ana nduni juchangalauche?” 21 Che Petulo paŵambweni jwelejo w̄ambusisye Che Yesu, “Ambuje, nambi jwelejo chiyasimane ichichi?” 22 Che Yesu w̄ajanjile, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila chichi? Mmwejo munguye une.” 23 Nipele ngani jo jajenele kwa w̄andu w̄akunkulupilila Kilisito kuti jwakulijiganya jo ngaawa. Nambo Che Yesu nganasala kuti ngaawa, nambo w̄atite, “Nasakaga asigale mpaka pachimuje ana mmwe ikumbandichila

Masengo

1 Alakwe che Teofilo, mu chitabu chachilongolele nalembile yankati indu yanayose iwaitesile Che Yesu ni iwajigenye chitandile kundanda kwa masengo gakwe, 2 mpaka lya lila pa wajigalikwe kwini. Nambo akana we kwigalikwa kwini wapele malajisyo ga ulamusi wa Mbumu jwa Akunnungu achinduna wa wasagwile wala. 3 Kwa mo wa alobaini pakumala chiwa chao, Che Yesu waakopochele wanyawo sooni ni sooni achilosyaga kuti waliji wajumi. Wanyawo wammweni nombejo wa wechete nawo yankati Umwenye wa Akunnungu. 4 Katema kampepe pa walyaga nawo wapele chilanga chi, "Nkasatyoka ku Yelusalemu, nambo ndindilile ntuuka walanjile Atati umwambilikene njisalaga ngani syakwe. 5 Paku wa che Yohana wabatisye ni meesi, nambo pangaka wa mo wa wanyamwe chinchibatiswa ni Mbumu jwa Akunnungu." 6 Nipele, achinduna pa wasongangene ni Che Yesu pamo wausisye, "Ambuje, ana katema kano ni pachimwachisye sooni Wasilaeli Umwenye?" 7 Nambo Che Yesu waasalile, "Katema ni lya lila indu yo ili paasi pa ulamusi wa Atati wangu, ni ngawa masengo genu kumanyilila chii we chakachi. 8 Nambo pachantuluchile Mbumu jwa Akunnungu chinchipochela machili ni sooni chinchii wa wamboni wangu musu wa Yelusalemu ni mu ilambo ya Yudea yose ni Samalia natamuno kumbesi kwa chilambo." 9 Pa wamasile ku wecheta yeleyo, Che Yesu wajigalikwe kwini akuno wanawose achinnolechesyaga, liunde lyaunchile ni wanyawo ngani waona sooni. 10 Achinduna wala pa waliji nkulolechesya kwiunde Che Yesu ali nkwaula, papopo wangu wawili wa wasasile iwalo yeswela, wajimi nku wandikana nawo, 11 ni watite, "Wanyamwe wangu wa ku Galilaya, ana ligongo lyachi kwima pelepa ndi nkulolechesya kwini? Wele Che Yesu wajigalikwe kwini kutyochele kukwenu chachiika sooni chisau intite pakwawona ali nkwaula kwini." 12 Nipele achinduna wala waujile ku Yelusalemu kutyochele ku chikwesya cha Misesituni, chichaliji pachiwandi ni musu wo chisau ni lwendo lwa kilomita jimo. 13 Pa waiche mmusu wajinjile mu chuumba cha penani chiwatamaga, nombewo waliji che Petulo ni che Yohana ni che Yakobo ni che Andulea ni che Filipo ni che Tomasi ni che Batolomayo ni che Matayo ni che Yakobo mwanagwao che Alufayo ni che Simoni jwakuwilanjikwa Selote, ligongo waliji jwakumenyanila chilambo chakwe ni che Yuda mwanagwao che Yakobo. 14 Wanawose wo pamo ni achakongwe wampepe pamo ni che

Maliamu achikulugwe Che Yesu ni achapwakwe, waliji nkusongangana pamo kupopela kwa ntima umo. 15 Pa mo wa go wajimi che Petulo pasikati ja wakukulupilila achinjakwe wa wasongangene, waliji mpingo wa wangu mia moja ni ishilini. 16 Che Petulo watite, "Wakukulupilila achinjangu, yawajilwe Malembelo ga Akunnungu gamalile. Kalakala Mbumu jwa Akunnungu wa wechete kwa kang'wa ji che Daudi, che Daudi walondwele nkati che Yuda, ju waalongwesye wala wangu wa wankamwile Che Yesu. 17 Che Yuda waliji jumo jwetu paku wa wasagulikwe ni Che Yesu tupanganye masengo pamo nawo." 18 Ngunda wasumichikwe kwa mbiya si wasipatile che Yuda kwa ligongo lya kusunonyela mbiya sya chigongomalo. Ni wagwile mwelemo, wapapwiche ni matumbo gakwe gose gakopweche. 19 Ni ngani ja chiwa chi che Yuda jamanyiche kwa wanawose wa watemi ku Yelusalemu, nipele ngunda wo wawilanjikwe mchi wechete chao Akelidama, malumbo gakwe, "Ngunda wa Miasi." 20 Che Petulo watite, "Paku wa ilembekwe mu chitabu cha Sabuli kuti, 'Pakutama pakwe pa we masame ni anapagwe mundu juchatame mwelemo.' Sooni ilembekwe kuti, 'Masengo gakwe ga kwimilila atole jwine.' 21 "Kwapele, iku wajilwa asagulikwe mundu jumo mwa wangu wa wajasile nowaji katema kose Ambuje Che Yesu pa wajendagajendaga pamo nowaji, 22 kutandila katema che Yohana pa wabatisyaga mpaka lya lila pa wajigalikwe Che Yesu kwini kutyochele kukwetu. Jwelejo a we jwa umboni pamo ni uweji nkati kusyuka ku Che Yesu." 23 Pelepo wakolasile meena ga wangu wawili, che Yusufu jwakuwilanjikwa che Balisaba pane akuwilanjikwa che Yusto ni jwine che Matia. 24 Nipele wapopesile achitiji, "Ambuje, alakwe wakujimanyilila mitima ja wangu wose, sambano ntulanjile jwapi mwa wawili wa jumunsagwile alakwe, 25 kuti ajigale lipesa lya masengo ga unduna u wausile che Yuda ni kwaula ku wa wajilwe." 26 Ni watesile gudugudu ni gudugudu jila jangwilile che Matia, nipele che Matia wa walanjikwe pamo ni achinduna kumi na moja wala.

2 Palyaiche lya lila Pentekosite wakukulupilila wose wasongangene peuto pamo. 2 Chisisimuchile, lyapikaniche lilowe mpela mbungo ja machili kutyochele kwini ni lyagumbele mu nyumba mose mu watemi wangu. 3 Nipele, yakopochele indu iyaoneche mpela malamba ga mooto, yajenele ni yatusile pachanya pa kila jumo jwao. 4 Wose wagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni watandite ku wecheta i wechete ineine mpela Mbumu watite pakwakombolesya. 5 Ku Yelusalemu

kula kwaliji ni Wayahudi, wāndu wākwajitichisya Akunnungu wāwākopochele mu misi jinejine pa chilambo pano. 6 Wāndu pa wāpilikene liloŵe lyo, mpingo wekulungwa wa wāndu wasongangene. Ni wose wāsimosile nnope pakuwā mundu jwalijose wāapikanaga wānyawo achiwēchetaga chiwēcheto chakwe nsyene. 7 Ni wose wāsimosile akuno achitiji, “Ana wose utukwapilikana achiwēchetaga yelei nganaŵa wāndu wā ku Galilaya? 8 Ana iŵele uli wānyawā pakuwēcheta uweji tukupilikana jwalijose mchiwēcheto chetu twachinsyene? 9 Wampepe mwa uweji ali Wāpalisi ni Wāmedi ni Wāelami, wāne akutamanga ku Mesopotamia ni ku Yudea ni ku Kapadokia ni ku Ponto ni ku Asia ni 10 ku Filigia ni ku Pamfilia ni ku Misili ni ilambo ya ku Libia ku wāndikana ni ku Kulene, wāne mwa uweji ali achalendo kutyochela ku Loma. 11 Wayahudi ni wāndu wāwājiniŵe mu dini ja Chiyahudi, wāne wākopochele ku Kilete ni ku Alabia. Uweji wose tukwapikana wāndu wo ali nkuwēcheta mu iwecheto yetu twachinsyene yankati masengo gamakulungwa ga Akunnungu.” 12 Wose wāsimosile ni kukangana akuno achiusyanaga kuti, “Chelechi malumbo gakwe chichi?” 13 Nambo wāne wānyelwisye achitiji, “Wāndu wā akolelwe.” 14 Nambo che Petulo wājimi pamo ni achinduna likumi ni jumo wāla ni wātandite kwasalila wāndu kwa kunyanyisya, “Wānyamwe Wayahudi achinjangu ni wāndu wose wānkutama pa Yelusalemu pano ninde nansalile ni wānyamwe mumbilikanile chenene malowē gangu. 15 Wāndu wā nganakolelwa mpela inkuti pakuganisa, pakuwā sambano jino jili saa tatu ja kundaŵi. 16 Usyene uli awu, chachikopochele chi ni chechila chasasile che Yoeli jwakulondola jwa Akunnungu paŵatite, 17 ‘Akunnungu akuti, pa gele moŵa ga mbesi, chinaape wāndu wose Mbumu jwangu. Achiwāna wēnu wāchilume ni wāchikongwe chaachilondola, ni achachanda wēnu chaachilola yakulola, ni achachekulu wēnu chachisagamila. 18 Elo, iyoyo achikapolo wāngu achalume ni achakongwe, moŵa go chinaape Mbumu jwangu, nombewo chaachilondola. 19 Chinjitendekanya yakusimonjeka kwiunde, ni imanyisyo pa chilambo, kuchiwe ni miasi ni mooto ni lyosi yakutopela, 20 Lyuŵa chilichigalauka kuŵa chipi, ni lwesi chiluwē lwechejeu mpela miasi, likaniiche lyelila lyuŵa lya Ambuje lyekulungwa ni lya ukulu. 21 Pelepo, jwalijose juchapopele kwa liina lya Ambuje chakulupuswe.’ 22 “Wānyamwe Waisilaeli, mpilikanichisye malowē ga! Akunnungu wāmmānyisye kukwenu Che Yesu jwa ku Nasaleti kwa ilosyo ni yakusimonjeka ni imanyisyo iŵaipanganyisye Akunnungu mwa wānyamwe

kwa litala lyakwe mpela inkuti pakwimanyilila mwachinsyene. 23 Pakuŵa kutyochela kundanda Akunnungu asyene wāsachile kuti wānyamwe mummulaŵe Che Yesu, ni wānyamwe mwammuleje kwa kwalechela wāndu wāngalumbana wāwāambe pansalaba. 24 Nambo Akunnungu wānsyusisye, ni wānkulupwisye mu ipwetesi ya chiwa pakuŵa nginikomboleka kuti chiwa chaugalile. 25 Pakuŵa che Daudi wānkunguluchile Che Yesu yeleyi, ‘Naaweni Ambuje mmbujo mwangu moŵa gose, pakuŵa ali kundyo kwangu ngandinganyika. 26 Kwa ligongo lyo ntima wangu wasangalele, sooni nagombile ilulu yakusengwa. Chiilu changu chichitamē mu chilolelo, 27 pakuŵa, alakwe Akunnungu nganjileka mbumu jangu kwiuto kwa wāndu wāwile, natamuno kwitichisya Jwanswela jwenu asigale ali awile mwilembe. (Hadēs g86) 28 Muunosisye matala ga umi, chimung’umbasye kusengwa kwa upagwe wenu!’ 29 “Achalongo achinjangu, ngusaka nansalile pangasisa yankati indu iyaasimene atati wetu che Daudi. Wēlewo wājasiche ni kusichikwa, ni sooni lilembe lyakwe lili papapa pamangwetu mpaka lelo jino. 30 Nambo pakuŵa che Daudi wāliji jwakulondola jwa Akunnungu, wāimanyi kuti Akunnungu wāalumbilile ni chilumbilo kuti jumo jwa wisukulu wao chaachintenda mwenye mpela yatite kuŵa che Daudi. 31 Che Daudi wālongolele kwiwona indu ichaitendekanye Akunnungu, nipele wāwēchete yankati kusyuka kwa Kilisito Chiwombosyo paŵatite, ‘Nganalekwa kwiuto kwa wāndu wāwile, atamuno chiilu chao nganichiola.’ (Hadēs g86) 32 Nipele, Akunnungu ni wāwānsyusisye Che Yesu jo ni uweji wose tuli wā umboni wa indu yo. 33 Che Yesu paŵakwesiswe ni kuwichikwa ni Akunnungu kundyo kwao, wāmpochele Mbumu jwa Akunnungu kutyochela kwa Atati wāo mpela iŵatite pakulanga. Atupele mbumu jo, chelecho ni chinkuchiwona ni kuchipilikana sambano. 34 Pakuŵa che Daudi nsyene nganakwela mpaka kwini, nambo wātite, ‘Ambuje wāasalile Ambuje wāngu, ntame apano kundyo kwangu, 35 mpaka pachinaatende wāmmagongo wēnu kuŵa chitengu cha kuwichila makongolo genu.’” 36 “Wāndu wose wā ku Isilaeli akusachilwa amanyilile kwa isyene kuti jwejula Che Yesu jumwawāmbile pansalaba, Akunnungu antesile kuŵa Ambuje ni Kilisito Chiwombosyo.” 37 Ni wāndu paŵapilikene yeleyo, yaapeteche mmitima ni wāsisyē Che Petulo ni achinduna wāne wāla kuti, “Achalongo achinjetu, ana tutende chichi?” 38 Che Petulo wāajanjile, “Mundu jwalijose aleche sambu syakwe ni kubatiswa kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito ni Akunnungu

channechesye sambu syenu ni kupochela chilanga cha Akunnungu chachili Mbumu jwa Akunnungu. 39 Pakuwa chilanga chila chaliji kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya achiwana wenu ni kwa ligongo lya wandu wose wakutama kwakutalika, ni mundu jwali jose juchawilanjikwe ni Ambuje Akunnungu wetu.” 40 Kwa malowe gamajini che Petulo waajamwiche wandu ni kwachondelela achitiji, “Nlikulupusye mwachinsyene mu uwelesi wanalumbana wu.” 41 Wandu wajini wajitichisye malowe gakwe ni kubatiswa. Pa lya lya lyo wandu elufu tatu wajonjesyechi. 42 Welewo wose wapundile kujiganyikwa ni achinduna wa Che Yesu, watemi pamo chiulongo, walile chakulya cha Ambuje pamo ni kupopela. 43 Yakusimonjeka ni imanyisyo yejini yatendekwe ni achinduna wala ni jwalijose wakamwilwe ni woga. 44 Wakukulupilila wose watemi pamo ni iwakwete yose wagawene. 45 Ni wasumisye indu ni ipanje yao ni kugawilana mbiya mundu jwalijose yaikuti pakunsowa. 46 Lyuwa ni lyuwa wachinganganaga pa Nyuumba ja Akunnungu. Walyaga chakulya pamo mmajumba gao kwa kusangalala ni kwa ntima weswela. 47 Waalapile Akunnungu ni wandu wose waanonyele wandu wo. Ni lyuwa ni lyuwa Ambuje waajonjechesye wandu wawaliji nkukulupuswa.

3 Lyuwa limo, che Petulo ni che Yohana waliji nkwaula pa Nyuumba ja Akunnungu katema ka kupopela, saa tisa ja muusi. 2 Katema ko wandu wanjigalaga mundu jumo jwangajenda chipagwile. Wandu wo wambikaga mundu jo lyuwa ni lyuwa pannango wa Nyuumba ja Akunnungu waukuwilanjikwa “Nnango Wakusalala,” kuti awende chachilichose kwa wawajinjilaga pa Nyuumba ja Akunnungu. 3 Pawaweni che Petulo ni che Yohana achisakaga kwinjila pa Nyuumba ja Akunnungu, wawendile kuti waape chachilichose. 4 Che Petulo ni che Yohana wankolondolele, nombe che Petulo wo wansalile, “Ntulolechesye uwe.” 5 Nombejo waalolechesye achilolelaga kuti chapochele chindu kutyochela kwa wanyawo. 6 Nambo che Petulo wansalile, “Nnganigola mbiya namuno sahabu, nambo chingwete cho chinampe. Kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito jwa ku Nasaleti, njime njende.” 7 Nipele wankamwile nkono wa kundyo ni kunjimika. Papopo makongolo ni malungo gakwe galimbile. 8 Wagulwiche ni kwima ni kutanda kwenda. Ni wajinjile pamo nawo pa Nyuumba ja Akunnungu, achendaga ni gulukaguluka akuno achalapaga Akunnungu. 9 Wandu wose pawammweni achendaga ni kwalapa Akunnungu, 10 waamanyilile kuti ali jwejula juwatamaga pa

Nnango Wakusalala wa Nyuumba ja Akunnungu ni kuwenda wenda, watojime ni kusimonga kwa chele chichasimene. 11 Jwejula mundu pawaliji nkulongana ni che Petulo ni che Yohana, wandu wose wasimosile nnope ni kutanda kuutuchila pa nsana wauli pa Nyuumba ja Akunnungu waukuwilanjikwa, “Nsana u che Selemani.” 12 Nipele, che Petulo pawaiweni yeleyi waasalile, “Wanyamwe Waisilaeli, ana ligongo lyachi nkuchisimonga chachikopochele chi? Ana ligongo chi nkuulolechesya mpela uweji ni utuntesile mundu ju ajende kwa machili getu pane nkuganisisya kuti uweji tuli wambone paujo pa Akunnungu? 13 Akunnungu wa achatati wetu che Iblahimu ni che Isaka ni che Yakobo, waakusisye Che Yesu katumetume jwao. Nambo wanyamwe mwankamwile kuti aulajikwe ni wanyamwe mwankanile paujo pa che Pilato, nachiwamuno che Pilato wasachile kungopola. 14 Jwelejo waliji Jwanswela ni jwambone, nambo wanyamwe mwankanile, mawwendile che Pilato alechelele mundu jwine juwaliji jwakuulaga. 15 Nipele, mwambuleje jwelejo juwaliji ndandililo ja umi. Nambo Akunnungu wansyusisye ni uweji tuli wa umboni wa yeleyo iyakopochele. 16 Kwa litala lya kulikulupilila liina li Che Yesu, liina li Che Yesu limpele machili mundu ju junkumona ni kumanyilila. Kwa kulikulupilila liina li Che Yesu kutesile mundu ju alame mpela inkuti pakumbona. 17 “Sambano achalongo achinjangu, naimanyi kuti wanyamwe ni achakulu wenu mwatesile yeleyi kwaligongo lya ungamanyilila wenu. 18 Nambo kwanti yeleyo Akunnungu wamalichisye yeleyi yaisasile kalakala kwa kang'wa sya wakulondola wose kuti Kilisito chalagaswe. 19 Nipele, nleche sambu syenu, mwajilile Akunnungu kuti annechesye sambu syenu. 20 Mwatendaga yeleyo chinjonjehckwe machili ga Mbumu kutyochela kwa Ambuje, nombewo chantume Che Yesu Kilisito awe Chiwombosyo kwa ligongo lyenu. 21 Ikusachilwa welewo asigale kwini ko mpaka pichikaiche katema ka Akunnungu patatende indu yose kuwa yasambano, mpela iwatite pakusala kalakala kwa kang'wa sya wakulondola wakwe waswela. (aitn g165) 22 Pakuwa che Musa watite, ‘Ambuje Akunnungu wenu channyichisye jwakulondola jwa Akunnungu mpela uneji, jwelejo chakopochele pasikati jenu ni wanyamwe nkusachilwa kumpilikanchisya yose ichansalile. 23 Ni mundu jwalijose jwangakumpilikana jwakulondola jo chawichikwe pajika kutyochela mu wandu wa Akunnungu ni kuulajikwa.’ 24 Elo, wakulondola wa Akunnungu wose, chitandile che Samweli ni wehala wawakuiye, walalichile ngani sya yeleyi yaikukopochele mmoa gano. 25 Chilanga

cha Akunnungu chatesile kwa litala lya wakulondola chili kwa ligongo lyenu ni wanyamwe ndi mu gele malangano gaatesile Akunnungu ni achambuje wenu, mpela iwatite pakwasaila che Iblahimu kuti, 'Kwa litala lya uwelesi wenu wandu wose wa pachilambo chapegwe upile.' 26 Nipele, Akunnungu wansyusisye katumetume jwao ni kundanda, wantumile kukwenu kuti ampe upile wanyamwe kwa kuntenda jwalijose alekangane ni yangalumbana yakwe."

4 Che Petulo ni che Yohana paWaliji nkunguluka ni wandu, waiche wambopesi ni jwankulu jwa wakulindilila Nyuumba ja Akunnungu pamo ni Masadukayo. 2 Watumbile nnope pakuwa achinduna wala waajiganyaga wandu kuti Che Yesu wasyuchile, chindu chachikulosya pangasisa kuti wandu wawile chachisyuka. 3 Nipele wakamwile che Petulo ni che Yohana, wawisile mu nyuumba jakutaWilwa mpaka malaWi jakwe, pakuwa chaWandichile chilo. 4 Nambo wajinjji mwa welewo waWapilikanile utenga u che Petulo ni che Yohana wakulupilile, ni wandu waWakulupilile wajanjjesyechi wajiji mpela achalume elufu tano. 5 MalaWi jakwe, achakulu wa Wayahudi ni achachekulu ni wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaWapele che Musa wasongangene pamo ku Yelusalemu. 6 Wachingangene nawo che Anasi Jwambopesi Jwankulu ni che Kayafa ni che Yohana ni che Alekisanda ni waneWane waWaliji wa lukosyo lwao Jwambopesi Jwankulu. 7 Waajimiche che Petulo ni che Yohana paujo pao, wausisye, "Ana wanyamwe ntesile chelechi kwa machili chi ni kwa ulamusi wa acheni?" 8 Pelepo che Petulo ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu, wajanjile, "Mwanya llongola wa wandu ni achachekulu! 9 lwaga lelo jino nktuusyaya yankati chindu chambone chachitendekwe kwa mundu juWaliji ngakwenda ni iyatite pakulama, 10 nipele, wanyamwe ni wandu wose wa ku Isilaeli nkusachilwa kumanyilila kuti mundu ju akwima paujo penu lelo jino, alamiswe kwa machili ga liina li Che Yesu Kilisito jwa ku Nasaleti jumwaWambile pansalaba, nambo Akunnungu wansyusisye. 11 Che Yesu ni jwakungamba Mmalembelo Gamaswela gagakuti, 'Liganga limwalikanile wanyamwe wakutaWa, sambano lilyolyo litendekwe kuwa liganga lyekulungwa lya nsingi wa nyuumba.' 12 Jwelejo jikape ni jwakukombola kwakulupusya wandu, pakuwa pachilambo pose ngapagwa liina litupegwilwe lyalitukukombola kukulupuswa nalyo." 13 Achakulu wa Nkungulu wo waimanyilile kuti che Petulo ni che Yohana wajiji wanduWandupe ni wandu wangasyoma, nipele wasimosile nnope kuwona iwatite pakwanga

pangali lipamba, waimanyilile kuti wajiji pamo ni Che Yesu. 14 Nambo paWambweni mundu juWalamiswe jula ali ajimi pamo nawo, nganakola chakuWecheta. 15 Nipele, walamwile che Petulo ni che Yohana ajaulangane paasa pa Nkungulu ni achakulu wa Nkungulu wasigalile nkati achiusyanaga achinsyene pe. 16 Ni wasyene, "Twatende ichichi wandu wa? Pakuwa wose wakutama mu Yelusalemu akumanyilila chenene kuti atesile chimanyisyo chachikulungwa ni uweji ngatukukombola kukanila. 17 Nambo pakuti tusiWile ikajenela nnope kwa wandu twajamuche kuti akaWecheta ni mundu jwalijose kwa liina li Che Yesu." 18 Nipele ilongola waawilasile sooni nkati ni kwakanya kuti anaWechete sooni pelanga, atamuno kwiganya mu liina li Che Yesu. 19 Nambo che Petulo ni che Yohana waajanjile wanyawo, "lwaga ili yambone paujo pa Akunnungu kunchimbichisyanga wanyamwe kupunda Akunnungu, nlamule mwachinsyene. 20 Pakuwa ngatukombola kuleka kusala yeila itwiwani ni kuipilikana." 21 Nipele achakulu wa Nkungulu wo waakanyisye sooni che Petulo ni che Yohana kwa kalipa nnope ni kwagopola. Nganakombolanga kwajamuka pakuwa wandu wose wajiji nkwakusya Akunnungu kwaligongo lya chichatendekwe cho. 22 Ni ajula mundu juWalamiswe kwa litala lya chimanyisyo chi, wajiji jwampunde yaka alobaini. 23 Papopo che Petulo ni che Yohana paWaagopwele waiche kwa achinjao ni kwaWalanjila yose iwasalilwe ni wambopesi ni achachekulu. 24 Wanyawo paWajipilikene ngani jo, kwa ntima umo waapopebele Akunnungu achitiji, "Ambuje, alakwe ni jumwagumbile kwiani ni chilambo ni bahali ni indu yose yali mwelemo! 25 MwaWechete kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu kwa kang'wa ja katumetume jwenu che Daudi atati wetu, 'Ana kwachichi wandu wa ilambo ine atumbile? Ana kwachichi wandu akuganisa yangalimate? 26 Mamwenye wa ilambo aliWichile chile, ni achakulu asongangene pamo, kuti wakanile Ambuje, ni Kilisito jwao juWansagwile.' 27 "Pakuwa, kusyene che Helode ni che Pontio Pilato ni wandu wa ku Isilaeli pamo ni wandu wangaWa Wayahudi, wasongangene papapa pa musi, kukanila Che Yesu katumetume jwenu jwanswela jumunsagwile aWe Kilisito. 28 Elo, wasongangene kukutendekanya yeila imwaisachile chitandile kundanda ikopochele kwa ulamusi wenu. 29 Nambo, alakwe Ambuje, nnole sambano kutujogoya kwao. Ntukombolechesye uweji achikapolo wenu kulalichila liloWe lyenu pangajogopa. 30 Ngolosye nkono wenu mwalamywe wandu ni kutendekanya imanyisyo ni yakusimonjeka kwa ulamusi u Che Yesu Katumetume jwenu Jwanswela."

31 Paŵamalisise kupopela, peuto paŵasongangene pala patenganiche, ni wose ŵagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni ŵajendelechele kulalichila liloŵe lya Akunnungu pangali lipamba. 32 Ni mpingo wa ŵelewo ŵakukulupilila waliji ni ntima umo ni nningwa umo. Ni nganapagwa mundu juŵatite kuti iŵakwete yo yakwe nsyene, nambo ŵagaŵene yose iŵakwete. 33 Kwa machili gamajini achinduna ŵala ŵaŵalasilile umboni wa kusyuka kwa Ambuje Che Yesu, nombe Akunnungu ŵapele upile weujini. 34 Nganapagwa mundu jwalijose juŵasoŵilwe ni chachilichose, pakuŵa juŵakwete ngunda atamuno majumba ŵasumisya ni kwikanasyo mbiya, 35 ni kwapa achinduna, nombewo ŵagaŵenye kwa jwalijose mpela yaikuti pakunsoŵa. 36 Ni kwaliji ni Mlawi, juŵapagwile ku Kupulo, liina iyakwe che Yusufu, ni achinduna ŵala ŵammilasilile che Banaba, malumbo gakwe, “Mundu jwakwatulasya ŵandu mitima.” 37 Nombeo ŵakwete ngunda wakwe, ni ŵausumise, ŵajigele mbiya syo ni kwapa achinduna.

5 Jwapali mundu jumo jwakuŵilanjikwa che Anania pamo ni ŵankwakwe che Safila, nombewo iyoyo peyo ŵasumise ngunda wao. 2 Nambo che Anania ŵasapwile mbiya siŵapatile ni kusisa akuno ŵankwakwe ali nkumanyilila yeleyo ni sine ŵapelechele achinduna ŵala. 3 Nipele che Petulo ŵammusise, “Che Anania, kwaligongo chi nkunneka Shetani ajinjile mu ntima mwenu ni kuntenda munnambusye Mbumu jwa Akunnungu kwa kusisa mbiya simwapatile pamwasumise ngunda ula? 4 Pamwaliji ngannasumise, ngunda wo waliji wenu ni pamwasumise ngunda wo, mbiya simwapatile syo syaliji syenu, nkakombwele kupanganyichisa kwa yaili yose imwaisachile. Ana kwachichi mwasachile mu ntima mwenu kuchitendekanya chelechi? Nganimunlambusya mundu nambo mwalamwisye Akunnungu!” 5 Che Anania nkupilikana pe yeleyo, ŵagwile paasi ni kuwa. Ŵandu wose ŵaŵapilikene ngani jo ŵakamwilwe ni lipamba kwannope. 6 Achachanda ŵajimi ni kuchiŵilijila saanda chiulu chakwe, ŵankopwesye paasa ni kwaula kukunsika. 7 Nti masaa gatatu ŵankwakwe ŵajinjile nkati pangaimanyilila indu iyatyochele. 8 Nipele che Petulo ŵambusise, “Musalile! Ana syelesi ni mbiya syose simwapatile kwa kusumisa ngunda wenu mmwe ni ŵankwenu?” Che Safila ŵajanjile, “Elo, kwa syele mbiya syo.” 9 Che Petulo ŵansalile, “Ligongo chi mmwe ni ŵankwenu mwajilene kunlinga Mbumu jwa Ambuje? Nno! Aŵala ŵandu ŵaŵajawile kukunsika ŵankwenu, sambano ali pannango, ni sooni chanjigale

nomweji ŵakwe.” 10 Papopo che Safila ŵagwile paasi, mmujio mwa che Petulo ni kuwa. Achachanda ŵala paŵajinjile ŵansimene ali awile, nipele ŵankopwesye paasa ni kunsika chiŵandika ni ŵankwakwe. 11 Mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito wose ni ŵandu wose ŵaŵapilikene ngani jo ŵakamwilwe ni lipamba lyelikulungwa. 12 Achinduna ŵala ŵapanganyise imanyiso yejini ni yakusimonjeka pasikati ja ŵandu ŵala. Ŵakukulupilila ŵala ŵachinganganaga pamo pansana u che Selemani wauli pa Nyuumba ja Akunnungu. 13 Ni nganapagwa mundu jwalijose mwa ŵangakukulupilila Kilisito juŵalinjile kuwanganyikana nawo. Nambo ŵandu ŵane mwa ŵangakukulupilila Kilisito wo ŵalapile ŵakukulupilila ŵala. 14 Winji wa ŵandu ŵaŵakulupilile Ambuje wapundaga konjehaka nnope achalume ni achakongwe, 15 namose ŵandu ŵajausyaga ŵakulwala mwitala ni kwagoneka mu indanda ni mu igono kuti apitaga che Petulo atamuno chiŵilili chao chaichilile ŵampepe ŵao. 16 Ŵandu ŵajinjile kutyochela mmisi ja muumbali mwa Yelusalemu ŵaiche achajigalaga ŵakulwala ni ŵaali ni masoka, ni wose ŵalamiswe. 17 Nipele Jwambopesi Jwankulu ni achinjakwe ŵaŵaliji ŵampingo wa Masadukayo ŵaŵatemi pelepo, ŵaakoolele wiu achinduna ŵala. 18 Nipele, ŵakamwile achinduna ni kwaŵika mu nyuumba jakutaŵilwa ja ŵandu achajinjile. 19 Nambo chilo katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵajugwile minango ja nyuumba jakutaŵilwa ni ŵankopwesye paasa ni kwasalila, 20 “Njaulanje nkajime pa Nyuumba ja Akunnungu nkaasalile ŵandu malowe gose ga umi wa sambano wu.” 21 Achinduna ŵala ŵajitichise, kundaŵi pe ŵajinjilene pa Nyuumba ja Akunnungu ni kutanda kwiganya. Jwambopesi Jwankulu ni achinjakwe paŵaiche, ŵaawilasilile achachekulu ŵa Ŵaisilaeli ni kutama nawo Nkungulu wekulungwa. Ni ŵalajise ŵandu ku nyuumba jakutaŵilwa kuti akaajigale achinduna ŵala. 22 Nambo ŵakulindilila ŵala paŵaiche mu nyuumba jakutaŵilwa, nganiŵasimana achinduna ŵala. Nipele ŵausile pa Nkungulu ni kwasalila ngani jo 23 achitiji, “Tujsimene nyuumba jakutaŵilwa jajiugale mbande syose ni ŵakulindilila achilindililaga mminango. Nambo patwaugwile nganitunsimana mundu jwalijose nkati.” 24 Jwankulu jwa ŵakulindilila Nyuumba ja Akunnungu ni Achakulu Ŵambopesi paŵapilikene ngani jo ŵajinjilwe ni lipamba, nganaimanyilila iyasimene achinduna ŵa Che Yesu. 25 Nipele ŵaiche mundu ni kwasalila, “Ŵandu umwaŵisile mu nyuumba jakutaŵilwa ŵala, sambano ali pa Nyuumba ja Akunnungu achajiganyaga ŵandu.” 26 Nipele jwankulu jwa ŵakulindilila Nyuumba ja

Akunnungu pamo ni achinjakwe ŵajawile ku Nyumba ja Akunnungu ni kwajigala achinduna ni kwaikanawo pa Nkungulu. Nambo nganiŵakamula kwa machili pakuŵa ŵajogopaga kuti ŵandu chachaponya maganga. 27 Nipele ŵaajigele achinduna ni kwajimika paujo pa Nkungulu. Jwambopesi Jwankulu ŵasaille ŵanyawo, 28 “Twannekasisye kwamachili kuti nkajiganya sooni kwa liina lya mundu ju, ni sambano nnole chintesile, njesesy majiganyo genu mu Yelusalemu mose ni sooni nkusaka kutulalatala nkati chiwa cha mundu ju.” 29 Pelepo che Petulo pamo ni achinduna achinjakwe ŵajanjile, “Ikutuŵajila kwapilikanichisya Akunnungu, ngaŵa ŵandu. 30 Akunnungu ŵa achambuje ŵetu ŵansyusisye Che Yesu aja jumwammuleje kwa kwaŵamba pansalaba. 31 Jweleju ni jwejula jwakwesiswe ni Akunnungu mpaka kundyo kwao aŵe Chilongola ni Nkulupusyo kuti ŵakamuchisye Ŵaisilaeli aleche sambi syao nombejo ŵalechelesye sambi syao. 32 Noweji tuli ŵaumboni ŵa yeleyo pamo ni Mbumu jwa Akunnungu ŵaŵapele aŵala ŵakwajitichisya Akunnungu.” 33 Mpingo wose wa Nkungulu paŵapilikene yeleyo, yachimile nnope ni ŵasachile kwaulaga achinduna ŵala. 34 Nambo Mfalisayo jumo jwakuŵilanjikwa che Gamalieli juŵaliji jwakwiganya jwa Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa juŵachimbichikwe nnope ni ŵandu wose, ŵajimi paujo pa Nkungulu wa Ŵayahudi ni kulamula kwakoposya paasa achinduna ŵala kwa katema kakajipi. 35 Ni kuusalila mpingo wa Nkungulu ula, “Ŵanyamwe Ŵaisilaeli achinjangu, nililolechesye mwachinsyene nkanaŵe kupanganya inkwisaka kwapanganyichisya ŵandu ŵa! 36 Kalakala kanandi kwakopochele mundu jumo liina lyakwe che Seuda, achilitendaga jwankulu ni ŵandu mpela mia nne ŵankuiye. Nambo jwelejo ŵaulajikwe ni ŵaŵankulupililaga wose ŵapwilingene ni ngani jakwe jamalile. 37 Ni sooni kanyuma mundu jo, pa moŵa ga kuŵalanga ŵandu gala ŵatyochele che Yuda jwa ku Galilaya. Nombe ju ŵaachisisye ŵandu ŵajinji ni ŵankuiye, nambo jwelejo nombe ŵaulajikwe ni ŵanawose ŵaŵankulupililaga ŵapwilingene. 38 Ni sambano ngunsalila ŵanyamwe, nkaatenda chachili chose ŵandu ŵa, mwaleche! Pakuŵa iŵaga lilowe li atamuno masengo ga gali ga ŵandu, chigaweseche. 39 Nambo iŵaga masengo ga gakutyochela kwa Akunnungu nsyene, ngaŵa kuti chinnepele pe, nambo chimoneche nti nkwanila Akunnungu.” Nipele ŵandu wose ŵa Nkungulu ŵanjitichisye jwelejo. 40 Nipele ŵaawilasile achinduna ŵala munkati, ŵalamwile kuti aputikwe mbokola ni kwajamuka kuti ngasaŵecheta sooni kwa liina li Che Yesu, ni

ŵaalesile ajaulangane. 41 Nipele achinduna ŵala ŵakopweche paasa Nkungulu ula ali nkusangalala nnope, pakuŵa Akunnungu ŵaiweni kuti aŵajilwe kujaluswa ligongo li Che Yesu. 42 Ni moŵa gose ŵapundile kwiganya ni kulalichila Ngani Jambone pa Nyumba ja Akunnungu ni mmajumba ga ŵandu kuti Che Yesu ali Kilisito.

6 Kanyuma, winji wa ŵakulijiganya pawaliji nkonjecheka, kwatyochele kunyinyita mwa ŵakukulupilila ŵaŵaŵechetaga Chigiliki ni aŵala ŵaŵaŵechetaga Chiebulania. Aŵala ŵaŵaŵechetaga Chigiliki ŵanyinyitaga kuti achakongwe ŵa Chigiliki ŵaŵawililwe ni achiwankawo, ŵaliŵalikwe kwagaŵila yakulya moŵa gose. 2 Nipele, achinduna likumi ni ŵawili ŵala ŵauwilasile mpingo wose wa ŵakulijiganya nikuti, “Ngaikuŵajilwa kuti tuleche kulalichila lilowe lya Akunnungu kuti tuŵeje ŵagaŵanya yakulya. 3 Nipele achalongo achinjetu, mwasagule ŵandu nsano ni ŵawili ŵakumanyika kuti ali ni umboni ŵambone, ŵaagumbale Mbumu jwa Akunnungu ni lunda ni uweji chitwape masengo go. 4 Nambo uweji tutulimbichile nkupopela ni kulalichila Lilowe lya Akunnungu.” 5 Ngani jo jaanonyelesye mpingo wose wa ŵakukulupilila ŵala. Ni ŵaasagwile che Stefano jwagumbele chikulupi ni Mbumu jwa Akunnungu ni che Filipo ni che Plokolo ni che Nikanoli ni che Timona ni che Pamena ni che Nikolau jwa ku Antiokia juŵajinjile dini ja Chiyahudi. 6 Waajimiche mmbujo pa achinduna, nombewo ŵapopele ni kwasajichila makono gao. 7 Ni lilowe lya Akunnungu iyapundile kwenela, ni ku Yelusalemu ko winji wa ŵakukulupilila wajonjesyeche nnope, ni mpingo wekulungwa wa ŵambopesi ŵakulupilile Che Yesu. 8 Akunnungu ŵapele che Stefano upile weujinji ni ukombole ni ŵapanganyaga imanyisyo ni yakusimonjeka yejinji pasikati ja ŵandu. 9 Nambo ŵakopochele ŵandu achisakaga kutenda makani ni che Stefano. Ŵampepe mwa ŵandu wo ŵaliji ŵa nyumba jimo ja kupopelela jajikuŵilanjikwa, “Nyumba ja kupopelela ŵandu Hulu,” ni ŵandu wo ŵatyochelaga ku Kulene ni ku Alekisandilia ni ŵane kutyochela ku Kilikia ni ku Asia. 10 Nambo Mbumu jwa Akunnungu ŵampele che Stefano lunda, kwa yele nganakombolanga kumpunda paŵaŵechetaga. 11 Nipele ŵaonjile ŵandu ŵampepe aŵechete kuti, “Twampiilikene che Stefano achiŵechetaga maloŵe ga kwatukana che Musa ni Akunnungu.” 12 Kwanti yeleyi, ŵaachisisye ŵandu ni achachekulu ni ŵakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa. Nipele, ŵankamwile che Stefano ni kunnyikanawo paujo pa Nkungulu

wekulu. 13 Ni wājimiche wāumboni wā unami wāwatite, “Mundu ju ngaakuleka ng’o kujichembuluya Nyuumba ja Akunnungu jajswele ji ni kugachembuluya Malajisyo. 14 Pakuwa twampilikene achiwechetaga kuti jwele Che Yesu jwa ku Nasaleti chajjonanje Nyuumba ja Akunnungu ji ni kuchigalauya chisyowelo chiwatupele che Musa.” 15 Wose wawaliji pa Nkungulu wankolondolele che Stefano, wambweni ku meeso kwakwe kuli mpela ku meeso kwa katumetume jwa kwini.

7 Nipele, Jwambopesi Jwankulu wambusisye che Stefano, “Ana yelei ni iyoyo?” 2 Che Stefano nombe wajaanjile, “Achalongo achinjangu ni achatati, mumbilikanile! Akunnungu Wakulu waakopochele atati wetu che Iblahimu pawaliji ku Mesopotamia akana we kwaula kukutama ku Halani. 3 Akunnungu wansalile che Iblahimu, ‘Ntyoche mchilambo chenu, mwaleche wandu wa lukosyo lweni, njaule kuchilambo chatinganjanjile cho.’ 4 Nipele, che Iblahimu wasamile chilambo cha Wakalidayo, wawawile kukutama ku Halani. Pawawile atagwe, Akunnungu wansamisyee sooni ku Halani ni kwika kukutama ku chilambo chino munkutamanga wanyamwe sambano jino. 5 Akunnungu nganiwapa che Iblahimu namose chipande cha chilambo chi kuti chiwe chao, nambo wannanjile kwapa chilambo chi chiwe chakwe nsyene ni cha uwelesi wakwe, namuno katema ko waliji akana we kola mwanache. 6 Akunnungu wansalile yeleyi, ‘Uwelesi wenu chitutame mu chilambo cha chilendo, ni kweleko chachatenda achikapolo ni kwasausya yaka mia nne. 7 Nambo Akunnungu akuti, uneji chinjalama wandu wa chilambo uchachatenda achikapolo. Nipele chinjakoposya mchilambo cho ni kwaikanawo apano kuti ambopele.’ 8 Ni Akunnungu watesile malangano ni che Iblahimu ga kuumbala gawe chimanyisyo cha kugakunda malangano gao. Nipele che Iblahimu wambumbesye che Isaka mwanagwe pa lyuwa lya ncheche ni ncheche pakumala kupagwa. Ni che Isaka nombe wambumbesye che Yakobo mwanagwe, ni che Yakobo nombe waatesile iyoyo peyo achambuje wetu likumi ni wawili wala. 9 “Awala achambuje wetu wankolele wiu che Yusufu, ni wansyumisyee awe kapolo ku chilambo cha Misili. Nambo Akunnungu waliji pamo nawo, 10 ni kunkulupusya mmasausyo gakwe gose. Akunnungu wampele che Yusufu upile ni lunda paujo pa Falao, mwenye jwa ku Misili, ni mwenye Falao wammisile che Yusufu kuwa jwankulu jwa chilambo ni jwa wose waali mu nyuumba jao ja chimwenye. 11 Nipele kwatyochele sala jajikulungwa pa chilambo cha ku Misili ni ku Kanaani, ni wandu

walasile kwannope ligongo lya sala. Achambuje wetu nganakombola kuchipata chakulya chachilichose. 12 Nipele, che Yakobo pawapilikene kuti kwana yakulya ku Misili ko, walaajisye achiwanagwe, yaani achatati wetu, ajaulangane kaandanda ku Misili ko. 13 Ni pa ulendo wao wawili, che Yusufu walikolasile kwa achapwakwe, ni mwenye jwa ku Misili walumanyilile lukosyo lu che Yusufu. 14 Ni che Yusufu walaajisye wandu kukwawilanga che Yakobo atagwe ni achalongo achinjakwe wose, wandu sabini na mbili aichanje ku Misili. 15 Che Yakobo wawawile ku Misili, kweleko ni kuwawilile pamo ni achambuje wetu. 16 Ni malilo gao gajigalikwe mpaka ku Shekemu, ni kusikwa mwilembe liwasumile che Iblahimu kutyochela ku lukosyo lwa Hamoli kwa mbiya simpepe.” 17 “Nambo pikaiche katema ka chilanga chiwalumbile Akunnungu ku che Iblahimu, wandu wala watupile ni konjehaka kwa nnope ku Misili kula. 18 Nipele wajimwiche mwenye jwine ku Misili wanganamanyilila che Yusufu. 19 Mwenye jo waatesile yangalumbana ni kwaonela achambuje wetu kwa kwakanganichisya akaajase achiwana wao achandati kuti nganasaka akole umi. 20 Katema ko che Musa wapagwile, nombejo waliji jwambone paujo pa Akunnungu. Walelitwe pa musi pa atagwe kwa miesi jitatu, 21 ni pawalepele kungosa mwakupunda mu nyuumba wankopwesye paasa, mwali jwa mwenye jwa ku Misili wanjigele ni kunlela mpela mwanagwe nsyene. 22 Che Musa wajigenywe indu ya lunda lwa Wamisili nombejo waliji jwakulimbangana kwa malowe ni masengo. 23 “Pawaliji ni yaka alobaini, ntima wakwe wasachile kwajimajimila achinjakwe Waisilaeli kukulola indu iwapanganyichiswaga. 24 Kweleko wambweni Mmisili jumo achimpanganyichisyaga yangalumbana jumo jwa achalongo achinjakwe, wapokasisye, ni che Musa kwakwauchisya wambuleje Mmisili jula. 25 Waganisise kuti achalongo achinjakwe Waisilaeli akaimanyilile kuti Akunnungu akuntuma jwelejo kwakulupusya, nambo nganaimanyilila. 26 Mala wi jakwe, waweni Waisilaeli wawili ali nkuputana achinsyene pe, ni walinjile kwajilanya achitiji; ‘Wanyamwe ndi wa lukosyo lumo, ligongo chi nkusaka kuulasyana achinsyene pe?’ 27 Nambo jwejula juwamputaga njakwe jula wantutile pambali che Musa ni kunsalila, ‘Ana waani wambisile mmwejo kuwa chilongola ni jwakulamula pa uweji? 28 Ana nkusaka kumulaga mpela imwatite pakummulaga Mmisili jula liiso?’ 29 Che Musa pawagapilikene malowe go watisile, watemi ku chilambo cha ku Midiani nti jwannendo, ni kweleko wawechechele wanache wawili wachilume. 30 “Payaichile yaka alobaini, katumetume

jwa kwini jwa Ambuje jwankopochele che Musa pa chisukutu chichakolelaga mooto kwipululu kula pachiwandi ni Litumbi Iya Sinai. 31 Che Musa wachisimonjile nnope chichaoneche cho, wasejelele pachiwandi kukulolechesya uchenene, nambo wapilikene lilowe Iya Ambuje liinkuti, 32 'Uneji ndili Akunnungu wa achambuje wenu, Akunnungu wa che Iblahimu ni wa che Isaka ni wa che Yakobo!' Che Musa watetemele kwa lipamba ni nganapunda kulolechesya sooni. 33 Ambuje wansalile, 'Mmuule italawanda yenu pakuwa pelepo panjimi pali papaswela. 34 Naiweni yangalumbana yakwapanganyichisya wandu wangu wakutama ku Misili. Mbilikene kulilasika kwao none ndulwiche kukwakulupusya, ni sambano chinantume ku Misili.' 35 "Che Musa aju ni jwejula juwankanile Waisilaeli pawansalile, 'Ana waani wambisile mmwejo kuwa chilongola ni jwakulamula pa uweji?' Kwa litala Iya Julajula katumetume jwa kwini juwankopochele che Musa mu chisukutu chichakolelaga mooto, Akunnungu wantumile che Musa wo awe chilongola ni nkulupusyo. 36 Jwelejo ni juwalongwesye wandu akopoche ku Misili kwa kupanganya imanyisyo ni yakusimonjeka mu chilambo cha ku Misili ni mu bahali ja Shamu ni mwipululu, kwa yaka alobaini. 37 Che Musa ni juwaasalile Waisilaeli, 'Akunnungu chanjimuchisye jwakulondola mpela uneji kutyochela mwa achalongo achinjenu mwachinsyene.' 38 Waisilaeli pawasongangene mwipululu mula, che Musa waliji kweleko pamo ni achambuje wenu ni katumetume jwa kwini juwa wechete najo mu Litumbi Iya Sinai. Jweleju ni juwagapochele malo we gagakwikawanawo umi kutupa uweji. 39 "Nambo achambuje wenu nganasakanga kumpilikanila che Musa, wantutile pambali ni wasachile mmitima jao kuujila ku Misili. 40 Wansalile che Haluni, 'Ntupanganyichisye achiminungu jati tujipopelele ni jitulongosye mwitala, pakuwa che Musa juwatulongwesye kopoka ku Misili ngatukuchimanyilila chichasimene!' 41 Katema ko wapanganyisye chinyago cha ng'ombe ja mwana, ni watasile mbopesi kwa chinyago ni kuchijangalila chindu chichaliji masengo ga makono gao achinsyene. 42 Nambo Akunnungu watyosile pa wanyawo, waalesile asipopele ndondwa sya kwiunde, mpela yaitite pakulembekwa mchitabu cha wakulondola wa Akunnungu, 'Wanyamwe wandu wa chilambo cha ku Isilaeli! Ana wanyamwe mwambelechele inyama yesinje ni sadaka kwa yaka alobaini mwipululu mula?' 43 Wanyamwe mwalijigele lisakasa Iya nnungu jwenu Moleki, ni chinyago cha ndondwa ja nnungu jwenu Lefani. Inyago imwipanganyisye ni iyoyo

imwipopele. Kwa ligongo Iyo chinansamichisye ku ukapolo kwakutalika kupita ku Babeli!' 44 Achambuje wenu wakwete lisakasa Iya umboni Iyalikulosya kuti Akunnungu ali mwele mwipululu. Lisakasa lila Iyakolochekwe mpela Akunnungu iwatite pakwasalila che Musa akolosye, chisau ni achila chiwachiweni. 45 Nipele achambuje wenu wapochelangene achinsyene pe mpaka katema ka che Yoshua, pawachipatile chilambo chi kutyochela kwa wandu wawawinjikwe ni Akunnungu paujo pao. Lyatemi pelepo mpaka katema ka che Daudi. 46 Che Daudi wanonyelwe ni Akunnungu nombi che Daudi wawendile Akunnungu waatawile nyuumba wele waali Akunnungu wa che Yakobo. 47 Nambo che Selemani ni juwantaawile Akunnungu nyuumba." 48 "Natamuno yeleyo, Akumanani ngakutama mmajumba gagatawike ni wandu, mpela yakuti jwakulondola jwa Akunnungu, 49 Ambuje akuti, 'Kwini kuli chitengu changu cha umwenye ni chilambo chili pakuwichila makongolo gangu. Nyuumba jati uli jichimundaawile une, ni liuto chi pachibumulile? 50 Ana nga wa uneji jumbanganyisye yelei yose?" 51 Che Stefano wapundile kuwecheta, "Wakukanila achakulungwa wanyamwe! Mitima ni mawiwi genu gali mpela ga wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Wanyamwe ni mpela achambuje wenu, mo wa gose nkukanilana ni Mbumu jwa Akunnungu. 52 Ana jwapi mwa wakulondola jwanganlagasya achambuje wenu? Waauleje welewo wawalajiswe kalakala ni Akunnungu asale kwika kwa ajula jwakupanganya yaali yambone. Ni sambano wanyamwe mungalawiche ni kumbulaga. 53 Wanyamwe mwagapochele Malajisyo ga Akunnungu gagaiche kukwenu ni achikatumetume wa kwini, nambo nganingakumulichisya." 54 Achakulu wa Nkungulu pawagapilikene malo we go, yachimile nnope ni kuchilimya meeno. 55 Nambo che Stefano ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu, walolite kwini, wauweni ukulu wa Akunnungu ni Che Yesu ali ajimi kundyo kwa Akunnungu. 56 Ni watite, "Nnole! Ngukuwona kwini kwakuugule ni Mwana jwa Mundu ajimi kundyo kwa Akunnungu." 57 Pelepo wandu wose wawaliji pa Nkungulu ula wagumisile kwa lilowe Iyekulungwa ni kusiwila mawiwi ni makono gao. Nipele wanguluchile wanawose kwana kamo, 58 Ni wankopwesye mmusi ni kumponya maganga. Waumboni wala wawisile yakuwala yao kwa jwanchanda jumo liina Iyakwe che Sauli kuti aigose. 59 Pawapundile kwaponya maganga, che Stefano wapopele achitiji, "Alakwe Ambuje Che Yesu, mpochele mbumu jangu!" 60 Watindiwele ni wanyanyisye achitiji, "Ambuje nkaawalanjila sambi

si." Paŵaŵechete yeleyo ŵajasiche. Ni che Sauli ŵakundile kuti che Stefano akuŵajilwa kuulajikwa.

8 Lyuŵa lilyoyo gatandite malagasyo gannope kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵa ku Yelusalemu. Ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito wose ŵapwilingene mu ilambo ya ku Yudea ni ku Samalia, akaŵe achinduna pe. **2** Ŵandu ŵakwajogopa Akunnungu ŵansichile che Stefano ni kwalilila kwa malumbo gamakulungwa. **3** Nambo che Sauli ŵalinjile kuuwesesa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. Ŵajawile mu nyumba jajili jose ni kwakoposya paasa ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu wose achalume ni achakongwe ni kwaŵika mu nyumba jakutaŵilwa. **4** Aŵala ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu ŵaŵapwilingene ŵajesilejesile mosemose achilalichilaga Ngani Jambone. **5** Che Filipino nomba ŵajinjile mu mmusi wauli ku chilambo cha ku Samalia achilalichilaga ngani ja Kilisito ni Akunnungu kwa ŵandu ŵakutama pelepo. **6** Mpingo wa ŵandu paŵagapilikene maloŵe gaŵaŵechete che Filipino ni kwiwona imanyiso iŵaitesile, wose ŵaapilikanichisye kwa uchenene. **7** Pakuŵa ŵandu ŵajinji ŵaŵakwete masoka, gakopweche gachigumilaga kwa liloŵe lyekulungwa. Ni sooni ŵandu ŵajinji ŵaŵatatele iŵalo ni ŵaŵalemele ŵalamiswe. **8** Nipele kwaliji ni kusengwa kwakukulungwa mmusi wo. **9** Jwapali mundu jumo liina lyakwe che Simoni juŵatendaga usaŵi mmusi mo kwa moŵa gamajinji ni kwasimosya ŵandu ŵa ku Samalia, achilitendaga kuti jwelejo ali jwankulu. **10** Ŵandu wose chitandile jwannandi kwichila jwankulungwa ŵampilikene jwelejo ni kuti, "Mundu ju akwete ukombole wa Akunnungu waukuŵilanjikwa 'Ukombole Weukulungwa.'" **11** Ŵampilikanichisye jwelejo pakuŵa ŵaasimosisye kwa moŵa gamajinji kwa usaŵi wakwe. **12** Nambo paŵaukulupilile utenga u che Filipino nkati Ngani Jambone ja Umwenye wa Akunnungu ni ngani ji Che Yesu Kilisito, ŵabatiswe achalume ni achakongwe. **13** Che Simoni nombejo ŵakulupilile, ni paŵabatiswe, ŵajesile ni che Filipino, ŵasimosile paŵaiweni imanyiso ni yakusimonjeka iyatendekwe. **14** Achinduna ŵaŵaliji ku Yelusalemu paŵapilikene kuti ŵandu ŵa ku Samalia nombewo ajitichisye Liloŵe Iya Akunnungu, ŵaatumile che Petulo ni che Yohana kukwao. **15** Che Petulo ni che Yohana paŵaiche kweleko ŵaapopelele ŵakukulupilila ŵala kuti ampochele Mbumu jwa Akunnungu, **16** pakuŵa Mbumu jwa Akunnungu ŵaliji akanantuluchile mundu jwalijose mwa ŵanyawo, nambo ŵagambile kubatiswa pe kwa liina Iya Ambuje Che Yesu. **17** Nipele, che Petulo ni che Yohana

ŵaasajichile makono gao ŵakukulupilila wala, ni ŵapochele Mbumu jwa Akunnungu. **18** Pelepo che Simoni paŵaimanyi kuti ŵandu akupegwa Mbumu jwa Akunnungu kwa kusajichilwa makono ga achinduna, ŵasachile kwapa mbiya che Petulo ni che Yohana **19** achitiji, "Mumbeje none jwakwe ukombole wo kuti mundu jwalijose juchingansajichile makono ampochele Mbumu jwa Akunnungu." **20** Nambo che Petulo ŵansalile, "Njonasiche mwasyene pamo ni mbiya syenu, pakuŵa nkuganisa kuti nkukombola kusuma ukombole wa Akunnungu kwa mbiya! **21** Nganinkola chachili chose atamuno lipesa pamasengo go pakuŵa ntima wenu nganiuŵa wambone paujo pa Akunnungu. **22** Kwapele nleche ungalumbana wenu wu, ni kwapopela Ambuje nombewo panepa channechelesye sambi sya kuganisa yeleyo. **23** Pakuŵa ngummona ngumbele ligogo ni sooni ntaŵikwe ni sambi!" **24** Che Simoni ŵajanjile, "Ngummenda mwanya mumbopelele kwa Ambuje ganaiche kuumbata gagaligose mwa gelego gansasile go." **25** Che Petulo ni che Yohana paŵamalisise kuŵalanga umboni ni kulalichila Liloŵe Iya Ambuje, ŵaujile ku Yelusalemu. Paŵaujaga ŵaalalichile ŵandu Ngani Jambone mmisinda jejirinji ja ku Samalia. **26** Katumetume jwa kwani jwa Ambuje ŵansalile che Filipino, "Nliŵiche chile njaule kulujenda ku litala lyalikupitila mwipululu lyalikutuluchila ku Yelusalemu kwaula ku Gaza." **27** Nipele, che Filipino ŵaliŵisile chile ni kutanda ulendo. Katema ko kwaliji ni mundu jwa ku Esiopia jwakugosa mbiya mu umwenye wa Kandake mwenye jwankongwe jwa ku Esiopia, mundu jo ŵatamaga liuli. Jwelejo ŵajawile ku Yelusalemu kukwapopela Akunnungu, ni katema ko ŵaliji nkuuja ali akwesile mutuka ja kukwekwelemya. **28** Paŵaujaga, ŵatemi mmutuka akuno ali nkusyoma chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu. **29** Nipele, Mbumu jwa Akunnungu ŵansalile che Filipino, "Mmandichile mutuka jo ni kulongana najo." **30** Che Filipino ŵautwiche ni kujiŵandichila mutuka jila, ŵampilikene mundu jula ali nkusyoma chitabu chi che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu. Pelepo che Filipino ŵammusisye, "Ana nkumanyilila uchenene inkusyoma yo?" **31** Mundu jo ŵanjanjile, "Ana chingombole uli kuimanyilila pangali mundu jwakundagullila?" Pelepo ŵanchondelele che Filipino kuti akwele mu mutuka ni kutama pamo nawo. **32** Ni liunjili Iya Malembelo ga Akunnungu liŵaliji nkusyoma ni ali, "Ŵaliji mpela ngondolo jiŵajjausyaga kukujsinga, ŵamyalele mpela mwanangondolo pakunkata manyunya, Nombewo nganaŵecheta chachili chose. **33** Ŵachembulwisye ni kwaonela. Ngapagwa juchakombole kuŵecheta yankati uŵelesile wakwe, pakuŵa umi wakwe ujajikwe

kutyochela pachilambo.” 34 Mundu jwa ku Esiopia jo wansalile che Filipo, “Choonde musalile, jwakulondola jwa Akunnungu ju akuwecheta yankati waani? Ana akuwecheta yankati nsyene pane mundu jwine?” 35 Nipele, che Filipo watandilile pelep pa Malembelo ga Akunnungu wansalile Ngani Jambone ji Che Yesu. 36 PaWaliji chiwela ni ulendo wo, waiche pagali meesi, ni juwatamaga liuli jula watite, “Peuto pa kwana meesi, ana kwana chachili chose chakuunekasya une ninabatiswe?” 37 Che Filipo watite, “Mwakulupililaga ni ntima wenu wose nkukumbola kubatiswa.” Nomejo watite, “Elo ngukulupilila kuti Che Yesu Kilisito ali Mwana jwa Akunnungu.” 38 Mundu jula walamwile mutuka jijime, ni wanawose wawili watulwiche ni kwinjila mmeesi, che Filipo wambatisye mundu jula. 39 PaWakopweche mmeesi papopo Mbumu jwa Ambuje wanjigele che Filipo ni mundu jwa ku Esiopia jula nganambona sooni che Filipo, nambo wajendelechele ni ulendo achisengwaga. 40 Nambo che Filipo walisimene aiche mmusi wa ku Azoto, ni pawapitaga waalalichile wandu Ngani Jambone mmisi jose mpaka waiche ku Kaisalia.

9 Katema ko che Sauli wapundile kwajogoya nnope wakwakuya Ambuje kuti chiwaulaje. Wajawile kwa Jwambopesi Jwankulu, 2 kukuwenda waape chikalata chakwamanyisya mmajumba ga kupopelela ga ku Damesiki kula kuti, waasimanaga kweleko wandu wakulikuya Litala Iya Ambuje, achalume atamuno achakongwe wakamule ni kwaikanawo ku Yelusalemu. 3 Nambo che Sauli paWaliji mwitala pachiwandi ni kwika ku Damesiki, chisisimuchile lulanga kutyochela kwini lwalanguchisye mbande syose. 4 Wagwile paasi ni kupilikana liloŵe lichasalilaga, “Che Sauli, che Sauli! Ligongo chi nkuunagasya?” 5 Che Sauli nombe wausisye, “Ambuje, ana waani alakwe?” Ni liloŵe lyo Iyajanjile, “Uneji ndili Che Yesu junkunlagasya. 6 Nambo sambano njime, njinjile mmusi ni kweleko chansalile chachikummajila kuchipanganya.” 7 Ni wandu wawaliji pamo nawo mu ulendo wala, wajimi ali jii, wapilikanaga liloŵe lyo nambo nganammona mundu. 8 Che Sauli wajimi, nambo pawatatanukwile meeso gakwe nganakombola kuchiwona chachili chose, nipele wandu wawalongene nawo wala wankamwile nkono ni kunnongosya mpaka ku Damesiki. 9 Che Sauli watemi moŵa gatatu pangalola, ni nganala natamuno kung’wa chachili chose. 10 Ku Damesiki ko jwapali jwakulijiganya ju Che Yesu liina lyakwe che Anania. Ambuje wammilasile mu yakwiwona, “Che Anania!” Che Anania wajitiche, “Une ndili pelepa Ambuje.” 11 Ambuje wansalile, “Njimuche

njaule ku litala lyalikuwilanjikwa Litala Lyagoloka, nkauchilichisye mu nyumba ji che Yuda mundu liina lyakwe che Sauli jwa ku Taso. Ni sambano ali nkupopela, 12 nombewo mu yakwiwona ambweni mundu liina lyakwe che Anania achijinilaga nkati ni kunsajichila makono gakwe kuti akombole kulola sooni.” 13 Nambo che Anania wajanjile, “Ambuje, mbilikene ngani sya mundu ju kutyochela kwa wandu wajinji, mbilikene yangalumbana iwaapanganyichisye waswela wenu ku Yelusalemu kula. 14 Ni apano aiche ali ni ulamusi kutyochela kwa achakulu wambopesi, wakamule wandu wose wakukulupilila mmwe Che Yesu.” 15 Nambo Ambuje wansalile che Anania, “Njauleje pe, pakuwa naasagwile kuti andumichile, ajenesye ngani syangu kwa wandu wangaŵa Wayahudi ni kwa mamwenye ni kwa Waisilaeli nombe. 16 Uneji nansyene chinaalosye indu yekulungwa ichawajilwe kulagaswa nayo kwaligongo lyangu.” 17 Nipele, che Anania wajawile ni kwinjila mu nyumba jo. Waasajichile makono che Sauli ni kuti, “Nlongo njangu che Sauli, Ambuje Che Yesu juwakukopochele pamwaliji mwitala kwika apano, andumile kuti nkombole kulola sooni ni kugumbaswa Mbumu jwa Akunnungu.” 18 Papopo yagwile mmeeso mwakwe che Sauli indu mpela ikalaŵesya ni wakombwele kulola sooni. Ni wajimwiche ni kubatiswa. 19 Nipele walile chakulya ni kukola machili sooni. Che Sauli watemi pamo ni wakulijiganya wa Che Yesu kwa moŵa kanandi ku Damesiki kula. 20 Papopo watandite kulalichila mmajumba ga kupopelela ga Wayahudi kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu. 21 Wandu wose wawampilikene wasimosile ni kuti, “Ana jweleju ngaŵa julajula jwaŵauleje aŵala wawankulupililaga Che Yesu ku Yelusalemu kula? Ni sooni waiche akuno kuti wakamule wanyawo ni kwajausya kwa achakulu wambopesi!” 22 Che Sauli wapundile kukola machili, ni kwasimosya Wayahudi wakutama ku Damesiki iwatite pakulosya pangasisa kuti, Che Yesu ali Kilisito. 23 Pagapite moŵa gamajinji, Wayahudi wajilene ni kusosa itajile pakwaulaga che Sauli. 24 Nambo che Sauli wapilikene ngani jo. Nipele wandu waliji nkawujwilila mminango ja kwinjilila mmusi wo muusi ni chilo, kuti waulaje. 25 Nambo chilo chimo wakulijiganya wakwe wanjigele mu chitundu ni kumpelesya pepowo pa likumba Iya musu ni kunselelesya mpaka paasi. 26 Che Sauli pawaike ku Yelusalemu wasachile kuliwanganya ni wakulijiganya wane wala. Nambo wose wanjogwepe, nganakulupilila kuti che Sauli waliji jwakulijiganya njao. 27 Nipele che Banaba wanjigele che Sauli ni kunjausya kwa achinduna, ni kwasalila yankati che

Sauli iwātite pakwawona Ambuje Che Yesu mwitala ni kukunguluka nawo, ni iwātite pakwalalichila wāndu ngani si Che Yesu pangali lipamba ku Damesiki kula. **28** Nipele che Sauli watemi pamo nawo, ni wajesile mu Yelusalemu mose achilalichilaga wāndu Liloŵe lya Ambuje pangali lipamba. **29** Ni sooni wākungulwiche ni kukanilana ni Wayahudi wakuwecheta Chigiliki, nambo wanyawo wasachile kummulaga. **30** Wākukulupilila wala paŵaimanyilile yeleyo, wanjigele che Sauli ni kunjausya ku Kaisalia, ni wānesile kweleko kuti ajaule ku Taso. **31** Katema ko mpingo wa wāndu wākukulupilila Kilisito wala wākwete chitendeweke ku Yudea kose ni ku Galilaya kose ni ku Samalia kose. Mbumu jwa Akunnungu wapele machili ni wājonjesyechi ni watemi kwa kwajogopa Ambuje. **32** Che Petulo paŵaliji nkwendajenda pali pose, waiche sooni kwa wākukulupilila wākutama ku Luda. **33** Wānsimene kweleko mundu jwakuwīlanjikwa che Ainea, juwāgonile pa chindanda kwa yaka nsano ni itatu pakuwa watatele. **34** Nipele, che Petulo wānsalile, “Che Ainea, Che Yesu Kilisito akunnamisya. Njimuche, ntandiche chindanda chenu.” Papopo che Ainea wājimwiche. **35** Wāndu wose wāwatemi ku Luda ni ku Shaloni wāmbweni che Ainea, ni wose wānkulupilile Ambuje. **36** Ku Yopa ko jwapali jwakuwīljiganya jwankongwe liina lyakwe che Tabisa, mu Chigiliki che Doka, malumbo gakwe, ngolombwe. Jweleju wāpanganyaga yambone ni kwakamuchisya wākulaga moŵa gose. **37** Moŵa gala wālasile ni wājasiche. Wāndu wāgajojesye malilo gakwe ni wāgawīsile mu chuumba cha mwinani. **38** Ku Yopa nganikutalikangana ni ku Luda, nipele wākulijiganya paŵapilikene kuti che Petulo ali ku Luda, wāljajise wāndu wāwili kukwao ni kwachondelela kuti, “Nnyiche chitema pe kukwetu.” **39** Nipele, che Petulo wālongene nawo. Paŵaiche, wānlongwesye ku chuumba cha mwinani. Kweleko wāwīlilwe ni achiwānkawo wose wānsyungwile che Petulo achililaga ni kwalosya minjilo ni yakuwala ine iŵaipanganyisye che Doka akanaŵe kwasika. **40** Che Petulo wāakopwesye paasa wose, wātindīwele ni kupopela. Nipele, wāgagalauchile malilo gala ni kuti, “Che Tabisa njimuche.” Nombejo wātatanukwile meeso gao, ni paŵaweni che Petulo wājimwiche ni kutama. **41** Che Petulo wānkamwile nkono ni kunjimika, ni wāawīlasile wāndu wākukulupilila ni wāwīlilwe ni achiwānkawo wala, wapele ali jwanjumi. **42** Ngani jo jajenele papali pose ku Yopa ko, ni wāndu wājinji wāakulupilile Ambuje. **43** Che Petulo wālonjele ku Yopa kula moŵa gampepe, achitamaga mu nyuumba ja mundu jwakuwīlanjikwa che Simoni jwākukolosya mapende.

10 Ni jwapali mundu ku Kaisalia liina lyakwe che Konolio, chilongola jwa mpingo wa wāngondo mia moja waukuwīlanjikwa “Mpingo wa Italia.” **2** Jweleju pamo ni wāali mu nyuumba jao wose wājogopaga Akunnungu, nombejo wākamwisye wākulaga ni kupopela moŵa gose. **3** Mpela saa tisa ja muusi wāmmweni pangasisika katumetume jwa kwini jwa Akunnungu mu yakwiwona achaichililaga ni kwasalila, “Che Konolio!” **4** Che Konolio wānkolondolele katumetume jo ali ni lipamba, ni kummusya, “Kwana chichi Ambuje?” Katumetume jo wānanjile che Konolio, “Akunnungu apochele mapopelo ni sadaka syenu kwa wākulaga, ni sooni ngasaniwālila kose. **5** Sambano, mwalajisye wāndu ku Yopa akammilanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akummilanga che Petulo. **6** Jwelejo akutama ku che Simoni jwākukolosya mapende, nyuumba jakwe jili mungulugulu mbwani.” **7** Ajula katumetume jwa kwini jwaŵechete malowe go paŵatysile, che Konolio wāawīlasile wākutumichila wākwete wāwili pamo ni jumo jwa wāngondo wākwete juwāntumichilaga, juŵaliji jwākwajogopa Akunnungu, **8** Wāsalile yose iyakopochele, ni kwalajisya ku Yopa. **9** Malaŵi jakwe lyuŵa lili pa ntwe, wāndu wātatu wo ali chiwela mu ulendo, achiwāndichilaga ku Yopa che Petulo wākwesile penani pa nyuumba kukupopela. **10** Ni jakwete sala, wasachile chakulya. Paŵānkulumichisya chakulya, wāiweni yakwiwona. **11** Ni wākuweni kwini kweugule ni chindu chisau shuka jejikulungwa jili jēwambe mmalombo gakwe gancheche chili nkutulswa. **12** Mwelemo mwaliji mwana inyama inayose yana makongolo gancheche ni inyama yaikukwāwa ni ijuni ya kwiunde. **13** Nipele, wālipilikene liloŵe lichasalilaga, “Che Petulo njimuche, nsikite nlye.” **14** Nambo che Petulo wājanjile, “Ngwamba, Ambuje, uneji nganilye chindu chachili chose chekanye kuligwa atamuno chakusakala.” **15** Liloŵe lila lyapikaniche sooni lichasalilaga, “Indu yaiswejesye Akunnungu nkaiwīlilaga yakusakala!” **16** Chelechi chakwasalila che Petulo nsikite nlye wāsalilwe katatu, ni papopo shuka jila janyakulikwe kwini. **17** Che Petulo paŵaliji nkusimonga nkati malumbo ga yakwiwona yaiweni yo, wāndu wāwāljajiswe ni che Konolio wala, ali amasile kuuchilichisya, waiche pa nyuumba ji che Simoni jwākukolosya mapende, ni kwima pannango, **18** ni wāpoposile ni kuusya, “Ana mwelemu kwana jwānendo jwakuwīlanjikwa che Simoni jwakuwīlanjikwa che Petulo?” **19** Ni che Petulo paŵaliji nkuganisya yankati yakwiwona ila. Papopo Mbumu jwa Akunnungu wāsalile, “Che Simoni,

Kwana wāndu wātatu pelepa akunsosa. 20 Ntuluche chitema pe ni sooni nkaliusyausya kulongana pamo nawo pakuwa une ni junaatumile.” 21 Nipele, che Petulo wātulwiche ni kwasalila wāndu wo, “Uneji ndili jwelejo junkunsosa. Ana nkusosa chichi pelepa?” 22 Wanyawo wānjanjile, “Atutumile che Konolio jwankulu jwa wāngondo, mundu jwakuwālanjikwa umboni wambone, jwakwajogopa Akunnungu ni kuchimbichikwa ni Wāyahudi wose. Wāsaliwe ni katumetume jwa kwinani kuti ambilanje alakwe kumangwakwe kuti apilikanile chinkusaka kuwecheta.” 23 Che Petulo wāawilasile ajinjilanje nkati, wapele pagona. Malaŵi jakwe, che Petulo wātandite ulendo pamo ni wanyawo, ni wāndu wane wākwakulupilila Che Yesu wa ku Yopa wālongene nawo. 24 Lyuwa lyaawili lyakwe waiche ku Kaisalia, kweleko che Konolio wāalaliche achalongo achinjakwe ni achambusangawe, ni wāliji nkwalindilila wanyawo. 25 Nipele che Petulo paŵajinjilaga nkati, che Konolio wākopweche paasa kukwachingamila, wātindiwele paujo pa che Petulo ni kwakotamila. 26 Nambo che Petulo wānjimiche ni kunsalila, “Njime pakuwa none jwakwe ndili mundu mpela alakwe.” 27 Che Petulo wāpundile kukunguluka ni che Konolio ali nkwinjila nkati ni wāsime wāndu wājinji asongangene. 28 Che Petulo wāsalile, “Wanyamwe mwachisyene nkumanyilila kuti malajisyo ga dini jetu ja Chiyahudi gakitukanya kukamulangana atamuno kwajimajimila wāndu wāngawa Wāyahudi. Nambo Akunnungu aamanyisye uneji kuti ninanganichisye mundu jwajijose kuti ali jwangaswejeswa atamuno jwakusakala. 29 Kwa ligongo lyo pamumilasile nganiingana kwika. Nipele, ngummusya kwaligongo chi mumilasile?” 30 Che Konolio wānjanjile, “Gapite moŵa gatatu mpela saa jijiji ja saa tisa, naliji nkupopela mu nyumba jangu. Chisisimuchile nammweni mundu jwawasile iwalo yeswela mbee ajimi paujo pangu, 31 ni wātite, ‘Che Konolio! Akunnungu akupilikene kupopela kwenu ni akusikumbuchila sadaka simwapele wākulaga. 32 Nipele muntume mundu ku Yopa akammilanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akummilanga che Petulo, jweleju akutama ku che Simoni jwakukolosa mapende, nyuumba jakwe jili mungulugulu mbwani.’ 33 Nipele, chitema pe naatumile wāndu kukwenu, nomwe ntesile yambone pa kwika. Sambano uweji wose tuli paujo pa Akunnungu, kupilikanila chachili chose chantumile Ambuje kusala.” 34 Pelepo che Petulo wātandite kuwecheta achitiji, “Sambano ngumanyilila kuti isyene Akunnungu nganakola lusagu. 35 Nambo mundu jwa chilambo chachili chose, jwakwajogopa

Akunnungu ni kupanganya yaili yambone paujo pao, akukundikwa nawo. 36 Wanyamwe nkuumanyilila utenga wāupeleche Akunnungu kwa wāndu wa ku Isilaeli, achijenesyaga Ngani Jambone jajikwikanawo chitendeweke kwa litala li Che Yesu Kilisito, wāali Ambuje wa wose. 37 Wanyamwe nkulimanyilila aila lilyatyochele mchilambo chose cha Wāyahudi, chitandile ku Galilaya, che Yohana paŵamasile kulalichila utenga wa ubatiso. 38 Nkuumanyilila iwātite Akunnungu pakunsagula Che Yesu jwa ku Nasaleti kwa kwatuluchisya Mbumu jwa Akunnungu ni machili. Pakuwa Akunnungu wāliji pamo nawo, nipele wāliji nkwendajenda akuno ni akunokuno achitendaga yambone ni kwalamya wose wāwākamwilwe ni lbilisi. 39 Noweji tuli wāumboni wa yose iwātesile mmusi wa Wāyahudi ni mu Yelusalemu. Wāmbuleje kwa kwaŵamba pansalaba, 40 nambo Akunnungu wānsyusisye pa lyuwa lyaatatu ni kwatenda awoneche pangasisika. 41 Nganawoneka kwa wāndu wose, nambo kwa aŵala wāumboni wāŵasagwile Akunnungu, yaani uweji utwalile ni kung’wa pamo nawo, paŵamasile kusyuka. 42 Ni wātulajisye tulalichile Ngani Jambone kwa wāndu wose ni kuwālanga umboni kuti Che Yesu ni wāŵasagulikwe ni Akunnungu kuti wāalamule wājumi ni wawe. 43 Wākulondola wa Akunnungu wose wāsasile umboni nkati wēlewo kuti mu liina lyao, jwajijose jwakwakulupilila chalecheleswe sambi syakwe syose.” 44 Che Petulo paŵawechetaga maloŵe go, Mbumu jwa Akunnungu wātuluchile wānawose wāŵaupilikanilaga utenga wao. 45 Ni Wāyahudi wāwākulupilile wāŵapechesye che Petulo kutyochela ku Yopa wāla wāsimosile kwona kuti Akunnungu wātuluchisye ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu wāndu wāngawa Wāyahudi. 46 Pakuwa wāapilikene achiwechetaga iwecheto yakusimosya paŵakusyaga Akunnungu. Pelepo che Petulo wātite, 47 “Wāndu wa apochele Mbumu jwa Akunnungu mpela uweji itutite pakupochela. Ana kwana mundu jwajijose juchakombole kwakanya kuti anabatiswe ni meesi?” 48 Nipele, wālamwile kuti abatiswe kwa liina li Che Yesu Kilisito. Nipele wāndu wāla wāachondelele che Petulo kuti atame nawo moŵa gampepe.

11 Achinduna ni wāndu wane wākwakulupilila Che Yesu wāwātemi ku Yudea wāpilikene kuti wāndu wāngawa Wāyahudi nombe apochele Lilowe lya Akunnungu. 2 Nipele, che Petulo paŵausile ku Yelusalemu, aŵala Wāyahudi wāwākulupilile Che Yesu wāŵaumbele, wāalalalite, 3 achitiji, “Mmwejo mwajawile kukutama ni wāndu wāngambala ni

kulya nawo!" 4 Pelepo che Petulo wātandite kwagopolela yeleyo chimo chimo kuti. 5 "Lyuwa limo naliji nkupopela musu wa ku Yopa, pelepo naiweni yakwiwona, nachiweni chindu mpela shuka jajikulungwa jili jēwambe mmalombo gakwe gancheche chilinkutuluswa kutyochela kwini, ni kwika panaliji une. 6 Nalingulile uchenene nkati, naiweni inyama ya kulangwa yana makongolo ncheche ni inyama ya mwikonde ni inyama yaikukwaŵa ni ijuni. 7 Nipele napilikene liloŵe lichisalilaga, 'Che Petulo njime, nsikite ndye.' 8 Ni uneji najanjile, 'Ngwamba, Ambuje, pakuwa chindu chachili chose changaswejeswa atamuno chakusakala nganichijinjile ng'o pakang'wa pangu.' 9 Nambo liloŵe lila lyapikaniche kaaŵili kutyochela kwini litchitiji, 'Yaiswejesye Akunnungu, alakwe nkaiŵilanga yakusakala.' 10 Chelechi chatendekwe katatu, ni mbesi jakwe indu yose yanyakulikwe sooni kwini. 11 Pangakaŵa, wāndu wātatu wāŵalajiswe kukwangu kutyochela ku Kaisalia ŵaiche pa nyuumba jinatamaga. 12 Mbumu Jwanswela ŵasalile longane nawo pangali lipamba. Ni ŵanyaŵa sita nalongene nawo ku Kaisalia ni kweleko twajinjile mu nyuumba ji che Konolio. 13 Che Konolio wātusalile iŵatite pakummona katumetume jwa kwini juŵajimi mu nyuumba jakwe ni kunsalila, 'Muntume mundu ku Yopa akammlanje mundu liina lyakwe che Simoni, pane akuŵilanjikwa che Petulo. 14 Ŵelewo chaachinsalila maloŵe, ganti chigankulupusye mmwejo ni wāndu ŵaali mu nyuumba jenu wose.' 15 Panatandite kuŵecheta, Mbumu jwa Akunnungu ŵaatuluchile mpela yatite pakututuluchila uweji kundanda. 16 Pelepo nagakumbuchile maloŵe ga Ambuje paŵatite, 'Che Yohana wabatise kwa meesi, nambo ŵanyamwe chimbatiswe kwa Mbumu jwa Akunnungu.' 17 Nipele iŵaga Akunnungu ŵapele wāndu wāngaŵa Ŵayahudi ntuuka ulaula watupele uweji utukwakulupilila Ambuje Che Yesu Kilisito, ana uneji ŵaani naakanile Akunnungu?" 18 Paŵapilikene yeleyo, ŵalesile makani ni kwakusya Akunnungu achitiji, "Akunnungu ŵapele wāndu wāngaŵa Ŵayahudi lipesa lya kuleka sambi, akole umi wa moŵa gose pangali mbesi!" 19 Ligongo lya kulagaswa kukwatandite paŵauleje che Stefano, wāndu wāwakulupilile Che Yesu ŵala ŵapwilingene. Ŵane ŵajawile mpaka ku Foinike ni ku Kupulo ni ku Antiokia achilalichilaga Lilowe lya Akunnungu kwa Ŵayahudi pe. 20 Nambo ŵapali ŵane ŵa ŵanyawo ŵaŵatyochele ku Kupulo ni ku Kulene, ŵajawile ku Antiokia ni kwenesya ngani jo kwa wāndu wāngaŵa Ŵayahudi, achilalichilaga Ngani Jambone ja Ambuje Che Yesu. 21 Ambuje ŵaalongwesye kwa ukombole

wao, ni wāndu ŵajinjī ŵakulupilile ni kwaujilila Ambuje. 22 Ni ngani syo syapikaniche kwa mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito ku Yelusalemu. Nipele wāntumile che Banaba ajaule ku Antiokia. 23 Nombejo paŵaiche kweleko ni kwiwona iŵatite Akunnungu pakwapa upile wāndu ŵala, ŵasengwile ni kwachisya wāndu apunde kwakulupilila Ambuje kwa mitima jao jose. 24 Che Banaba ŵaliji mundu jwambone ni jwagumbele Mbumu jwa Akunnungu ni chikulupi. Kwa ligongo li che Banaba, mpingo wekulungwa wa wāndu wajonjesyeche kwa Ambuje. 25 Nipele che Banaba ŵajawile ku Taso kukwasosa che Sauli. 26 Paŵasimene, ŵalongene nawo ku Antiokia. Ni wose ŵanaŵaŵili ŵatemi ni mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito chaka chansima, achijiganyaga mpingo wekulungwa wa wāndu. Ku Antiokia ko ni kukwaliji kwaandanda ŵakulijiganya kuŵilanjikwa Ŵakilisito. 27 Ni katema kakoko, ku Antiokia ko ŵaiche ŵakulondola ŵa Akunnungu ŵampepe kutyochela ku Yelusalemu. 28 Nipele, jumo jwa ŵanyawo liina lyakwe che Agabo ŵajimi ni kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu ŵalondwele kuti, chijityochele sala jajikulungwa mchilambo chose. Sala jo jatyochele katema ka mwenye che Kilaudio. 29 Ŵakulijiganya ŵala, jwalijose malinga ni ukombole wakwe ŵaakamuchisye achinjao ŵaŵakulupilile Che Yesu ŵaŵatamaga ku Yudea. 30 Nipele, ŵatesile yeleyo ni kwatuma che Banaba ni che Sauli kuti apeleche kwa achakulu ŵa mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito.

12 Katema kakoko mwenye che Helode, wātandite kwagalagasya wāndu ŵampepe wa mu mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito. 2 Ni ŵambuleje che Yakobo mpwakwe che Yohana ni lipanga. 3 Paŵaiweni kuti chitendo cho chanonyelesye Ŵayahudi, ŵapundisye, ŵaakamwile che Petulo nombe nawo. Yeleyo yatendekwe katema ka chindimba cha mikate jangatajikwa amila. 4 Paŵankamwile che Petulo, ŵammisile mu nyuumba jakutaŵilwa ni kwaŵika paasi pa mipingo ncheche ja ŵangondo ncheche ncheche kuti ŵalindilile. Che Helode ŵasachile kwakoposya che Petulo kwa wāndu pakumala chindimba cha Ŵayahudi cha mikate jangatajikwa amila chachikuŵilanjikwa Pasaka. 5 Nipele, che Petulo paŵaliji mu nyuumba jakutaŵilwa jila, katema kakoko mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito ŵalimbile kwapopelela kwa Akunnungu kwa mitima jao jose. 6 Chilo, likanaŵe kwika lyuŵa lilyatiji che Helode ankoposye che Petulo pa wāndu, che Petulo wagonile pasikati ja ŵangondo ŵaŵili,

ali ataŵikwe ni minyolo jiŵili ni ŵakulindilila ŵaliji nkulindilila pannango wa nyuumba jakutaŵilwa jila. 7 Chisimuchile, katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵajimilile ni lilanguka lyalanguchise mu chuumba mo. Ni katumetume jo ŵantingene che Petulo mu mbalati ni kwajimusya achitiji, "Njimuche chitema pe!" Papopo unyolo wawantaŵile mmakono wakutwiche ni kugwa paasi. 8 Katumetume jwa kwini ŵansalile, "Nlitaŵe nkaanda wenu, mmwale ni italawanda yenu." Che Petulo ŵatesile yeleyo ni katumetume jo ŵansalile, "Mmwale likoti lyenu munguye." 9 Che Petulo ŵankuiye mpaka paasa pa nyuumba jakutaŵilwa, nambo nganamanyillaga kuti yele iyatendekwaga ni katumetume jwa kwini jo yaliji isyene, ŵaganisise kuti akwiwona yakwiwona. 10 Ŵapite liuto lyaandanda ni lyaawili lya ŵakulindilila, ŵaiche pannango wa chisyano wakwinjilila mmusi. Nnango wo waugwiche usyene, nombewo ŵakopweche paasa. Ni ŵaliji nkwenza litala limo ni papopo katumetume jwa kwini jo ŵannesile che Petulo jikape. 11 Pelepo che Petulo ŵaimanyi iyakopochele ni ŵatite, "Sambano ngumanyilla kusyene kuti, Ambuje antumile katumetume jwao jwa kwini kukungulupusya mu ulamusi u che Helode ni kungoposya mu ŵailolelaga Ŵayahudi kuti ikopochele." 12 Paŵaimanyille yeleyo ŵajawile ku nyuumba ji che Maliamu achikulugwe che Yohana jwakuŵilanjikwa che Maliko. Mwelele ŵasongangene ŵandu ŵajinjii kupopela. 13 Che Petulo ŵapoposile pannango wa paasa ni ŵaiche katumetume mwali liina lyakwe che Loda kukupilikanila. 14 Mwali jo paŵalimanyille liloŵe li che Petulo, nganaugula nnango kwa ligongo lya kusengwa, nambo ŵautuchile nkati ni kwasalila kuti che Petulo ali pannango. 15 Ni ŵanyawo ŵansalile mwali jo, "Ntekupungwana!" Nombejo ŵalimbile kuti isyene ali ŵawowo. Ni ŵanyawo ŵansalile, "Jwelejo ali katumetume jwao jwa kwini." 16 Ni katema kakoko che Petulo ŵapundile kupoposya pannango. Nipele paŵaugwile nnango ŵambweni, ni kusimonga. 17 Che Petulo ŵagolwesye nkono kuti amyalale, ni kwasalila ŵatite Ambuje pakwakoposya mu nyuumba jakutaŵilwa. Nipele ŵaasalile akaalanjile yelei che Yakobo ni achalongo ŵane ŵakunkulupilila Kilisito, nombejo ŵatynosile ni kwaula kwine. 18 Pakwachele, ŵangondo ŵala ŵapundile kola lipamba lyelikulungwa yankati chichasimene che Petulo. 19 Nipele che Helode ŵatite alosekwe nambo nganiŵaona. Nipele ŵalamwile kuti ŵaasuye ŵangondo ŵala, ni ŵatynosise lilamulo kuti aulajikwe. Nipele che Helode ŵatynosile ku Yudea, ŵajawile ku Kaisalia ni kutama kukoko kwa moŵa gampepe. 20 Che Helode ŵaatumbilile nnope

ŵandu ŵa ku Tilo ni ku Sidoni. Nambo ŵanyawo kwa pamo ŵaajaulile che Helode. Ŵakombwele kusyowekana ni che Blasto juŵaliji jwakuchimbichikwa ni jwakulindilila nyuumba ja mwenye, kuti aŵe pamo ni ŵanyawo. Che Blasto ŵaajaulile che Helode ni kwachondelela kuti kuŵe ni chitendeweke, pakuŵa chilambo chao chakulupililaga chakulya kutyochela ku chilambo cha mwenye. 21 Pa lyaŵa lilyasagulikwe, che Helode ŵawete iwalo ya umwenye ni kutama pa chitengu chao cha umwenye, ni kukunguluka ni ŵandu. 22 Ni ŵandu ŵala ŵanyanyise achitiji, "Ali lili liloŵe lya nnungu, nganiliŵa lya mundu." 23 Papopo katumetume jwa kwini jwa Ambuje ŵangwisise che Helode paasi, pakuŵa nganiŵapa Akunnungu ukulu wo. Ni jakamwile mbango ni kuwa. 24 Nambo Liloŵe lya Akunnungu lyapundile kwenela. 25 Che Banaba ni che Sauli paŵamalisise masengo ga Akunnungu, ŵanjigele che Yohana jwakuŵilanjikwa che Maliko ni kuuja kutyochela ku Yelusalemu.

13 Mu mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵa ku Antiokia, ŵapali ŵane ŵaŵaliji ŵakulondola ŵa Akunnungu ni ŵakwiganya. Mwa ŵelewo, ŵapali che Banaba ni che Simeoni jwakuŵilanjikwa jwampiliu ni che Lukio jwa ku Kulene ni che Sauli ni che Manaeni ŵaŵalelitwe pamo ni mwenye che Helode. 2 Nipele, paŵaliji nkupopela kwa Ambuje ni kutaŵa, Mbumu jwa Akunnungu ŵatite, "Mumichile pajika che Banaba ni che Sauli, kwa ligongo lya masengo ganaŵilasile." 3 Nipele, paŵamasile kutaŵa ni kupopela, ŵaasajichile makono gao ni kwaleka ajaulangane. 4 Nipele, che Banaba ni che Sauli ali alajiswe ni Mbumu jwa Akunnungu ŵatulwiche mpaka ku Seleukia, kutyochela kweleko ŵakwesile ngalaŵa mpaka ku chilumba cha Kupulo. 5 Paŵaiche ku Salami, ŵaalichile ŵandu Liloŵe lya Akunnungu mmajumba ga kupopelela Ŵayahudi, che Yohana Maliko ŵaliji pamo nawo nti jwakwatumichila. 6 Paŵajesilejesile mchilumba chose mpaka ku Pafo, ŵansimene nsaŵi jumo Myahudi, jwakulondola jwa unami liina lyakwe Baliyesu. 7 Jwelejo ŵaliji pamo ni che Selujio Paolo jwankulu jwa chilumba, mundu juŵaliji ni lunda nnope. Che Selujio Paolo ŵaawilasile che Banaba ni che Sauli kuti apilikane Liloŵe lya Akunnungu. 8 Nambo Elima nsaŵi jo, Elima Mchigiliki malumbo gakwe Jwakukanila, ŵasachile kunsiŵila jwankulu jwa chilumba anaukulupilile Ukilisito. 9 Nipele che Sauli jwakuŵilanjikwa che Paolo, ali aguumbele Mbumu jwa Akunnungu, ŵankulondolele Elima, 10 ni kuti, "Mmwe nli mwanache jwa Shetani! Mmwe nli jwammagongo jwa ya usyene yose!

Mmwē nli jwaunami jwankulu ni jwaulamba! Moŵa gose ngankuleka kugalyungasya matala ga goloka ga Ambuje. 11 Sambano, ulamusi wa Ambuje chiunlamule, chimme jwangalola ni nganliwona lyuŵa kwa katema." Papopo pepo lyannyichilile lipundugulu ni chipi, ni ŵajendajendaga achinsosaga mundu jwakunkamula nkono kuti ŵaalongosye. 12 Jwankulu jwa chilumba jula paŵaiweni iyatendekwe yo, ŵankulupilile Che Yesu, ni ŵagasimosile nnope majiganyo gaŵagapilikene gankati Ambuje. 13 Nipele, che Paolo ni mpingo wakwe ŵakwesile ngalaŵa kutyochela ku Pafo ni ŵaichenje ku Pega mmusi wa Pamfilia, nambo che Yohana Maliko ŵaalesile ni kuujila ku Yelusalemu. 14 Nambo ŵanyawo ŵapelengenye kutyochela ku Pega mpaka ku Pisidia mmusi wa ku Antiokia. Nipele ŵajinjile mu nyuumba ja kupopelela pa Lyuŵa Iya Kupumulila ni kutama. 15 Paŵamasile kusyoma mchitabu cha Malajisyo ni mu itabu ya Ŵakulondola, ilongola ŵa nyuumba ja kupopelela jila ŵalajisye utenga kukwao kuti, "Achalongo achinjetu, iŵaga nkwele malowē gagali gose gakwalimbisya mitima ŵandu ŵa, mmechete." 16 Nipele, che Paolo ŵajimi, ŵajongwele nkono ni kutanda kuŵecheta, "Ŵanyamwe Ŵaisilaeli achinjangu ni wose unkwalamba Akunnungu, mpilikanichisye! 17 Akunnungu ŵa ŵandu Ŵaisilaeli ŵaasagwile achambuje ŵetu, ni kwakusya paŵatamaga kuchilendo ku Misili kula. Ni kwa ukombole wao wekulungwa ŵaakopwesye kweleko. 18 Ni ŵaapiliile mwipululu mula kwa yaka alobaini. 19 Nipele, ŵasionasile ngosyo nsano ni siŵili sya mchilambo cha Kanaani ni ŵapele ŵanyawo chilambo cho kuti ajinjilanje majumba. 20 Yeleyo yatendekwe kwa yaka mia nne na hansini. "Payamasile yele Akunnungu ŵapele ŵakulamula kuti ŵaalongosye mpaka katema ka che Samweli jwakulondola jwa Akunnungu. 21 Ni pelepō ŵasachile kuŵa ni mwenye, ni Akunnungu ŵapele che Sauli mwanagwao che Kishi jwa lukosyo lu che Benyamini aŵe mwenye jwao kwa yaka makumi ncheche. 22 Akunnungu paŵantoyosisye che Sauli, ŵansagwile che Daudi kuŵa mwenye jwao. Ŵalosisye kwakunda paŵasasile umboni nkati jwelejo paŵatite, 'Nammweni che Daudi mwanagwao che Yese, mundu jwakuunonyelesya ntima wangu, juchagatendekanye gose gingusaka kugatendekanya.' 23 Kutyochela mu lukosyo lu che Daudi Akunnungu ŵapele Ŵaisilaeli Nkulupusyo, jwelejo ali Che Yesu mpela iŵatite pakulanga. 24 Che Yesu akanaŵe kugatanda masengo, ŵalongolele che Yohana achalalichilaga ŵandu wose ŵa ku Isilaeli aleche sambu ni kubatiswa. 25 Nkumalisya

masengo gakwe, che Yohana ŵaausisye ŵandu, 'Ana nkuganisa kuti uneji ndili Chiwombosyo? Uneji nganima ŵelewo ŵankwalindilila. Ŵelewo akwika panyuma pangu, ni uneji nganguŵajilwa kugopola migoji ja italawanda yao.' 26 "Achalongo achinjangu ŵanli ŵanache ŵa che Iblahimu, ni ŵanyamwe ŵanganimma Ŵayahudi ŵankwalamba Akunnungu! Au utenga wa ukulupusyo wu uiche kukwetu. 27 Pakuŵa ŵanyawo ŵakutama ku Yelusalemu pamo ni achakulu ŵao nganiŵamanyilila Che Yesu kuti ali Nkulupusyo, iyoyo nganagamanyilila malembelo ga ŵakulondola ŵa Akunnungu gagakusyomekwa pa Lyuŵa Iya Kupumulila Iyalili Iyose. Kwa ligongo lyo ŵagamalichisye malowē ga ŵakulondola ŵa Akunnungu pakwalamula Che Yesu kuŵambikwa pa nsalaba. 28 Atamuno nganalisimana liwamba lyakuulagwa, nambo ŵaŵendile che Pilato aulajikwe. 29 Paŵamalisisye kupanganya yanayose iyalembekwe mmalembelo yankati ŵelewo, nipele ŵaatulwisye pa nsalaba ni kwasika mu lilembe Iya mbugu. 30 Nambo Akunnungu ŵansyusisye. 31 Kwa moŵa gamajini ŵaonekanaga kwa aŵala ŵaŵakwesile nawo kutyochela ku Galilaya kwaula ku Yelusalemu. Nombewo sambano ali ŵaumboni wakwe kwa ŵandu ŵa ku Isilaeli. 32 Ni uweji tuiche pelepa kukwalalichila Ngani Jambone ja chilanga chiŵachiŵisile Akunnungu kwa achambuje ŵetu. 33 Akunnungu achimalisisye chilanga cho sambano kwa ligongo lyetu uweji ŵatuli isukulu yao pakwasusyasa Che Yesu. Mpela yaitite pakulembekwa mu Sabuli ja kaŵili, 'Mmweji nli Mwanangu, uneji lelo jino mele Atati ŵenu.' 34 Yankati kusyuka ku Che Yesu, kuti ngasawa sooni, Akunnungu ŵatite yelei, 'Chinampe upile weswela wausyene unalanjile che Daudi.' 35 Elo, ni mwine mwine mu Sabuli akuti, 'Ngamunneka Jwanswela jwenu aweje.' 36 Nambo nginiŵa yele ku che Daudi, pakuŵa che Daudi nsyene ŵatendekanye malinga ni iŵaisachile Akunnungu kutendekanya katema kao, nipele ŵawile ni ŵaasichile mu lilembe Iya mbugu pachiŵandi ni achatati ŵao, ni chiilu chao chaosile. 37 Nambo, jwele juŵasyusikwe ni Akunnungu ngasawola. 38 Nipele, achalongo achinjangu Ŵaisilaeli, mmanyilile kuti kwa litala li Che Yesu, utenga wa kulecheleswa sambu ukulalichilwa kukwenu, nikuti jwalijose jwakunkulupilila Kilisito akulecheleswa sambu syose, chindu changachikukomboleka kukundikwa kwa litala Iya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa. 39 Jwalijose juchankulupilile Jwelejo chaŵalanjikwe ŵambone paujo pa Akunnungu chindu chati Malajisyo ga che Musa ngagakukombola kuchipanganya. 40 Nipele, nilolechesye chikansimana

chechila chiwachisasele wakulondola wa Akunnungu, 41 "Mpilikanichisye wanyamwe wakulikanganichila, nsimonje nkawe! Pakuwa chindu chinguchipanganya, mmoŵa ga, chindu cho ngankajitichisye atamuno mundu akansalile." 42 Che Paolo ni che Banaba paŵakopokaga mu nyumba ja kupopelela jila, wandu wala waachondelele aichanje sooni kukwasalila malowe go, Lyuwa Iya Kupumulila Iyalikwika. 43 Paŵapwilingene mu nyumba ja kupopelela mula, Wayahudi wajinji ni wandu wangaŵa Wayahudi waŵajitichisye dini ja Chiyahudi waakuiye che Paolo ni che Banaba. Wanyawo waŵechete nawo, ni kwalimbisya mitima kuti atamanje achikulupililaga upile wa Akunnungu. 44 Ni Lyuwa Iya Kupumulila liine, wandu wajinji, chiwandi kwichila musu wose wasongangene kukupilikanila Liloŵe Iya Ambuje. 45 Nambo Wayahudi paŵauweni mpingo wa wandu wo wagumbele wiu, nipele wachikanile chichasalaga che Paolo ni kwatukana. 46 Atamuno yeleyo, che Paolo ni che Banaba waŵechete pangali lipamba, "Yaŵajilwe kuti Liloŵe Iya Akunnungu litande kusalikwa kaje kwa wanyamwe. Nambo pakuwa nlikanile ni kuganisa mwachinsyene kuti, ngankuŵajilwa kukola umi wa moŵa gose pangali mbesi, nipele tukunneka ni kwagalauchila wandu wangaŵa Wayahudi. (aiōnios g166) 47 Pakuwa Ambuje atulajisye yeleyo, "Nambisile mmweji kuwa lilanguka kwa wandu wangaŵa Wayahudi, kuti wandu wose wa pachilambo akulupuswe." 48 Wandu wangaŵa Wayahudi paŵapilikene yeleyo wasengwile, ni kuulapa utenga wa Ambuje, ni wandu wose waŵasagulikwe kukola umi wa moŵa gose pangali mbesi, waakulupilile Che Yesu. (aiōnios g166) 49 Liloŵe Iya Ambuje lyajenele mchilambo chila chose. 50 Nambo Wayahudi waachisise achakongwe wakusichila, wakwapopela Akunnungu ni achalume wakumanyika wa mmusu wo. Ni watandite kwalagasya che Paolo ni che Banaba, ni kwaŵinga mchilambo chao. 51 Nipele, achinduna wala wakung'undile luundu mmakongolo gao kulosya kuti akanikwe, ni waŵajilwe ku Ikonio. 52 Nambo wakulijiganya wa Che Yesu ku Antiokia kula wasengwile ni kugumbala Mbumu jwa Akunnungu.

14 Nipele, ku Ikonio ko che Paolo ni che Banaba waŵajilwe mu nyumba ja kupopelela Wayahudi mpela iwatite pakusyoŵelela ni kuŵecheta pangali lipamba, mpaka Wayahudi wajinji ni Waŵajilwe wakulupilile. 2 Nambo Wayahudi wangakwakulupilila Che Yesu waachisise wandu wangaŵa Wayahudi kuti waachime che Paolo ni che Banaba. 3 Che Paolo ni che Banaba watemi kweleko moŵa gamajinji.

Waŵechete pangali lipamba yankati Ambuje, ni Ambuje wo walosise pangasisa usyene wa utenga waujenesye nkati upile wao, kwa kwakombolechesya kutendekanya imanyisyo ni yakusimonjeka. 4 Nambo wandu wose wa musu wo wasapulene, wane walumbikene ni Wayahudi ni wane walumbikene ni achinduna wala. 5 Nipele, wampepe mwa wandu wangaŵa Wayahudi ni Wayahudi pamo ni ilongola wao, walamwile kwapanganyichisya yangalumbana achinduna wala ni kwaulaga kwa kwaputa maganga. 6 Achinduna nkumanyilila yeleyo ni wautuchile kuchilambo cha ku Likaonio mmisi ja ku Lisita ni ku Debe, ni ilambo yayili mumbali mwakwe, 7 ni waŵajilwelele kwalalichila wandu Ngani Jambone mmisi jo. 8 Ku Lisita ko jwapali mundu juŵaliji jwakulemala, ni jwanganajenda kose chitandile kupagwa kwakwe. 9 Mundu jo wampilikanichisye che Paolo paŵalalichilaga. Nipele che Paolo wanolechesye uchenene, ni paŵaimanyilile kuti akwete chikulupi chakombola kulamwa, 10 waŵechete kwa kunyanyisya kuti, "Njime uchenene ni makongolo genu!" Papopo mundu jo wasumbile ni kutanda kwenda. 11 Mpingo wa wandu ula paŵachiweni chiwachipanganyisye che Paolo, watandite kunyanyisya Mchilikaonia achitiji, "Achiminungu atutuluchile chisau wandu!" 12 Che Banaba waŵilanjikwe Seu ni pakuwa che Paolo waliji jwakuŵecheta jwankulu, waŵilanjikwe Helime. 13 Ni jwambopesi jwa nyumba ja nnungu Seu jwaliji paasa pa musu, waŵajigele ng'ombe ni uluwa paujo pa nnango wekulungwa wa musu, nsyene pamo ni mpingo wa wandu ula wasachile watajile mbopesi che Paolo ni che Banaba. 14 Nambo che Banaba ni che Paolo paŵajipilikene ngani jo wapapwile iwalo yao ni wautuchile kwauli mpingo wa wandu kula achinyanyisyaga, 15 alinkuti, "Mwanyana, ana ligongo chi kutendekanya yeleyo? Noweji tuli wandu pe mpela wanyamwe. Ni sooni tuiche pelepa kukunlalichila Ngani Jambone kuti nneche inyago pe ni kwagalauchila Akunnungu waali waŵajilwe, waŵagumbile kwini ni chilambo ni mbwani ni yose yayili mwelemo. 16 Kalakala ko Akunnungu waalesile wandu wose wa pachilambo atendekanye iwasachile. 17 Natamuno yeleyo Akunnungu nganaleka kulilosya kwakwapanganyichisya yambone, achanyesyasyaga ula kutyochela kwini ni kwapa masika gambone kwa katema kakwe, akumpa yakulya ni kungumbasya kusengwa mmitima jenu." 18 Namuno achinduna wala watite yeleyo, yalemile kwalekasya wandu wala akasaŵatajila mbopesi. 19 Nambo waiche Wayahudi wampepe kutyochela ku Antiokia ni ku Ikonio, ni

Wanyanjile wandu wapanganyichisye yangalimate che Paolo ni che Banaba. Ni wamponyile che Paolo maganga ni kwautila paasa musi achiganisya kati awile. 20 Nambo wandu wakwakulupilila Che Yesu pawansyungwile, wajimwiche ni kwinjila mmusi. MalaWi jakwe watyosile pamo ni che Banaba kwaula ku Debe. 21 Che Paolo ni che Banaba waalichile wandu Ngani Jambone ku Debe ko ni kwapata wakulijiganya wajinji, nipele waujile ku Antiokia achipitilaga ku Lisita ni ku Ikonio. 22 Ni waalimbisye wandu wakunkulupilila Che Yesu wa misi jo ni kwatulasya ntima kuti atame mhikulupi nkulimbangana. Ni waasalile, "Tukusachilwa kugapitila masausyo gamajinji kuti tujinjile mu Umwenye wa Akunnungu." 23 Che Paolo ni che Banaba pawamasile kwasagula achakulu mu kila mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito, wapopele ni kutaWa nipele waapopelele kwa Ambuje waWakulupilile kuti chiwaagose. 24 Che Paolo ni che Banaba pawapitaga ku Pisidia waiche ku chilambo cha Pamfilia. 25 Pawamasile kulalichila Ngani Jambone kwa wandu wa ku Pega, watuluchile ku Atalia. 26 Kutyochela ku Atalia wajendelechele ni ulendo kwa ngalawa jajiklungwa ni kuja ku Antiokia kuwaWisilwe mmakono ga Akunnungu ni kupegwa upile kwa ligongo Iya masengo gagali gamamale. 27 Che Paolo ni che Banaba paWaiche ku Antiokia ko, wasongangeny mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wa pelepo, nipele waasalile yanayose iwaitesile Akunnungu pamo nawo, ni iwatite pakwaugulila litala wandu wangaWa Wayahudi wakulupilile Che Yesu. 28 Nipele watemi kweleko moWa gamajinji pamo ni wandu wakunkulupilila Che Yesu.

15 Waiche wandu wane ku Antiokia kutyochela ku Yudea ni kutanda kwajiganya achalongo wala achitiji, "lwaga ngammumbala malinga ni chisyowelo chiwalamwile che Musa, ngankombola kukulupuka." 2 Che Paolo ni che Banaba wakanilanaga nawo yankati ngani jo, nipele waasagwile che Paolo ni che Banaba pamo ni mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wampepe wa ku Antiokia ko ajaulangane kwa achinduna ni achachekulu ku Yelusalemu kukukunguluchila ngani jo. 3 Nipele mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wala waalanjile, ni wanyawo wapite ku Foinike ni ku Samalia achisalaga yankati wandu wangaWa Wayahudi iwatite pakwagalauchila Akunnungu. Ni ngani jo jaasengwasisye nnope wandu wakunkulupilila Kilisito. 4 PaWaiche ku Yelusalemu, mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ni achinduna ni achachekulu waapochele wanyawo, nombewo waasalile yanayose iwaitesile Akunnungu

pamo nawo. 5 Ni wandu wakunkulupilila Kilisito wane wa mpingo wa Mafalisayo wajimi ni kuti, "Wajilwe wandu wangaWa Wayahudi kwaumbasya ni kwajiganya kugakamulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaWapele che Musa." 6 Nipele achinduna ni achachekulu wasongangene kuti asosesose yankati liloWe Iyo. 7 PaWapundaga kuusyausyana, che Petulo wajimi ni kuti, "Achalongo achinjangu, mwachinsyene nkumanyilila kuti moWa gagapite Akunnungu yanonyele kuusagula une pasikati jenu nalichile Ngani Jambone kwa wandu wangaWa Wayahudi, kuti apilikane ni kukulupilila. 8 Nombe Akunnungu wakujimanyilila mitima ja wandu wose, walosisye pangasisa kuti wapochele pakwapa Mbumu jwa Akunnungu mpela iwatite pakutupa uweji. 9 Nganatenda lusagu pasikati jetu ni wanyawo, wajiswejesye mitima jao ligongo wakulupilile. 10 Sambano, ana ligongo chi nkwalinga Akunnungu? Ana kwa chichi nkulinga kwatika wakulijiganya wala misigo jakutopa jangananakombola kutwichila achambuje wetu natamuno uweji? 11 IkaWaga yeleyo, nambo tukukulupilila kuti tutukulupuswe ni upile wa Ambuje Che Yesu, mpela wanyawo yakuti pakukulupilila." 12 Mpingo wose wamyaalele ni kwapilikanila che Banaba ni che Paolo waWaliji nkwatanjila imanyisyo ni yakusimonjeka yose yaitesile Akunnungu ni makono gao mwa wandu wangaWa Wayahudi. 13 Pawamyalele, watandite kuwecheta che Yakobo kuti, "Achalongo achinjangu, mumbilikanile, 14 Che Simoni jwakuwilanjikwa che Petulo atusalile iwatite Akunnungu kundanda pakwalola wandu wangaWa Wayahudi ni kwasagula wampepe mwa welewo kuti aweje wao. 15 Chelechi chikwilana ni malowe ga wakulondola wa Akunnungu mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, 16 Akunnungu akuti 'Pakumala yelei chinjuja, ni kutaWa sooni lisakasa li che Daudi lilyagwile, chinjikolosya masame gakwe ni kutaWa sooni. 17 Pelepo wandu waWasigele wose, wandu wangaWa Wayahudi wose unawilasile aweje wandu wangu chiwasose Ambuje. 18 Ambuje ni iyakuti pakusala, welewo ni waWatesile yelei imanyiche chitandile kalakala ko.'" (aiton g165) 19 Che Yakobo wapundile kuwecheta, "Une ngulamula kuti, tukaasakalisya wandu wangaWa Wayahudi wakwagalauchila Akunnungu. 20 Nambo twalembelo chikalata ni kwasalila kuti analye yakulya yaitajikwe mbopesi ku inyago, aleche chikululu ni akalya inyama yakupopotola ni kuleka kulya miasi. 21 PakuWa chitandile kalakala Malajisyo ga Akunnungu gaWapele che Musa galiji nkusyomekwa moWa gose mmajumba ga kupopelela pa LyuWa

Iya Kupumulila Iyalili Iyose ni kulalichilwa mmisi jajili jose.” 22 Nipele, achinduna ni achachekulu pamo ni mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wose wā ku Yelusalemu wālamwile kwasagula wāndu wāmpewe mwa achinsyene pe ni kwalajisya ku Antiokia pamo ni che Paolo ni che Banaba. Nipele wāasagwile che Yuda pane akummilanga che Balisaba ni che Sila, wānyawo wālijji ilongola mwa wā wāndu wāwankulupilile Kilisito. 23 Nipele wāpele chikalata chichalembekwe yeke, “Uweji achinduna ni achachekulu, achalongo achinjenu, tukunkomasya mwanya achalongo achinjetu wāndu wāngawā Wāyahudi wā Ku Antiokia ni ku Silia ni ku Kilikia. 24 Tupilikene kuti wāndu wāne wāwātayosile kukwetu uwe wānsakalisye wānyamwe ni kuntaga lipamba mitima jenu kwa maloŵe gao. Nambo wānyawo nganitwatuma kose. 25 Nipele, tujilene kwa pamo kwasagula wāndu wāmpewe ni kwatuma kukwenu pamo ni wākunonyelwa wētū che Banaba ni che Paolo, 26 wāndu wāutyosiyse umi wao kwaligongo Iya masengo ga Ambuje wētū Che Yesu Kilisito. 27 Nipele, twatumile che Yuda ni che Sila kukwenu, wēle wānyawo chansalile itulembile yo kwa kang'wa syao. 28 Pakuŵa Mbumu jwa Akunnungu pamo ni uweji tujitichisye kuti tukaatwika nsigo wine wakutopela kupunda ayi inkusachilwa kuimanyilila. 29 Nkalya yakulya yaitajikwe mbopesi ku inyago ni nkalya miasi ni nkalya nyama ja inyama yakupopotola ni nneche chikululu. Chintende yambone naga chintende yeleyo, ngame kwa chitendewe.” 30 Paŵalanjile, wānyawo wātayosile ku Yelusalemu ni kutuluchila ku Antiokia, kwele wāuwilasilile pamo mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wose, ni kwapa chikalata chila. 31 Ni paŵachisyomile chikalata chila, wāsangalele kwannope ligongo maloŵe gakwe gaatulesye mitima. 32 Che Yuda ni che Sila wāwālijji wākulondola wā Akunnungu, wāajamwiche achalongo kwa maloŵe gamajinji ni kwalimbisya wāndu wākukulupilila. 33 Paŵatemi moŵa gampepe ku Antiokia, wāndu wākunkulupilila Kilisito wāalanjile ajaulangane kwa chitendewe, kuuja kwa wāwātumile wāla. 34 Nambo che Sila wāsachile kusigala. 35 Che Paolo ni che Banaba wāsigele ku Antiokia kwa moŵa, achijiganyaga ni kulalichila Liloŵe Iya Ambuje pamo ni wāndu wāne. 36 Pagapite moŵa gampepe, che Paolo wānsalile che Banaba, “Twende tuuje, tukaalole achinjetu wākunkulupilila Che Yesu wāla ku misi jajili jose kutwalalichile Liloŵe Iya Ambuje ni kulola yakuti pakwendelechela.” 37 Nipele, che Banaba wāsachile kwajigala che Yohana Maliko kuti alongane nawo. 38 Nambo che Paolo nganasaka kulongana ni che

Maliko, ligongo wānlesile ku Pamfilia kundanda ni nganasaka kukumulangana pa masengo gao. 39 Nipele, wākanilene kwannope ni kulekangana matala. Che Banaba wālongene ni che Maliko, wākwesile ngalaŵa ni kwaula ku Kupulo. 40 Nombe che Paolo wānsagwile che Sila, ni wāndu wākukulupilila Che Yesu wā pelepo wāmpopelele apegwe upile wa Ambuje ni kwaula. 41 Ni mu ulendo wo wājesile mu ilambo ya ku Silia ni ku Kilikia achalimbisya mpingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito mu ilambo yo.

16 Che Paolo wāiche ku Debe ni ku Lisita, kweleko wātemi mundu jwakunkuya Che Yesu liina Iyakwe che Timoseo. Achikulugwe che Timoseo wālijji Myahudi nombejo wālijji mundu jwakukulupilila Che Yesu, nambo atatiŵe wālijji Mgiliki. 2 Che Timoseo wākunguluchilwaga umboni wambone ni wāndu wākunkulupilila Kilisito wā ku Lisita ni ku Ikonio. 3 Che Paolo wāsachile kunjigala che Timoseo mu ulendo wao, nipele wāmbumbesye. Wātesile yeleyo ligongo Iya Wāyahudi wāwālijji mu ilambo mo pakuŵa wose wāmanyilile kuti atatiŵe che Timoseo wālijji Mgiliki. 4 Paŵapitaga mmisi jila wāpele wāndu malajisyo gaŵakopwesye achinduna ni achachekulu ku Yelusalemu kula ni kwasalila kuti agakumulichisye. 5 Nipele, mpingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito japundile kulimbangana mu chikulupi, ni winji wa wāndu wākunkulupilila Che Yesu wajonjesyeche Iyuŵa ni Iyuŵa. 6 Che Paolo ni achinjakwe wāpite mu ilambo ya ku Filigia ni ku Galatia ligongo Mbumu jwa Akunnungu wākanyisye akaalalichila wāndu utenga wo mu chilambo cha ku Asia. 7 Paŵaiche mmipika ja ku Misia, wāsachile kwaula ku Bisinia, nambo Mbumu ju Che Yesu wākanyisye. 8 Nipele wāpelengenye Misia ni kutuluchila ku Tuloa. 9 Chilo chichocho pecho, che Paolo wāiweni yakuwona yati, mundu jwa ku Makedonia wājimi achachondelelaga achitiji, “Njomboche, nnyiche ku Makedonia kuntukamusyē.” 10 Che Paolo paŵagaweni gelego mu yakuwona, papopo twaliŵichile chile kwaula ku Makedonia pakuŵa twaiweni kuti Akunnungu atuŵilasilile tukaalalichile wāndu Ngani Jambone. 11 Kutyochele ku Tuloa twajesile ni ngalaŵa mpaka ku Samotalaki, malaŵi jakwe twaiche ku Neapoli. 12 Kutyochele kweleko, twajawile mpaka ku Filipi musi wekulungwa wa chilambo cha ku Makedonia ni sooni musi wo waliji musi wautawikwe ni Wālama. Twatemi mmusi mo kwa moŵa gampepe. 13 Pa Iyuŵa Iya Kupumulila twakopweche paasa musi ni twajawile kungulugulu lusulo kutwaganisya mpingo kuti kwana kwakupopelele. Twatemi ni kukunguluka

ni achakongwe wawasangene pelepo. 14 Mwa wawatupikanilaga wala jwapali jwankongwe jwakwapopela Akunnungu liina lyao che Lidia jwa musi wa ku Siatila, juwasumisyaga iwalo ya ntengo. Ambuje waugwile ntima wakwe kuti akamulise iwawechetaga che Paolo yo. 15 Che Lidia pawabatiswe pamo ni waali mu nyumba jakwe, watuchondelele achitiji, "Iwaga nkulola kuti ngwakulupilila Ambuje, ninjilanje mu nyumba jangu ni kutama mwelemo." Ni watuchisisye tujaule. 16 Lyuwa limo patwajaulaga kwiuto kwa mapopelelo kula, twasimene ni kapolo mwali jwana lisoka lya kulondola. Mwali jo waliji nkwapu achambujegwe mbiya syesijiriji kwa ulondole wakwe. 17 Nipele mwali jo wankuiye che Paolo nowaji achinyokonyaga kuti, "Wandu wa ali achikapolo wa Akunnungu Wakulu. Akunsalila ichinjile pakukulupuswa." 18 Yeleyo watendaga mowa gamajiriji, mbesi lyuwa limo che Paolo yachimile ni wangalauchile ni kulisalila lisoka lya, "Ngunlamula kwa ulamusi u Che Yesu Kilisito nkopoche mwa mwali ju!" Papopo lisoka lya lyakopweche. 19 Nambo achambujegwe mwali jo pawaiweni kuti chilolelo chao chakupata ipanje chimasile, waakamwile che Paolo ni che Sila ni kwakwekwelemya mpaka pakusumichisya malonda, mmbujo mwa achakulu wa musi. 20 Nipele waapeleche kwa wamalamulo achitiji, "Wandu wa ali Wayahudi wakutindiganya musi wetu. 21 Akwiganya masyowelo gangawajilwa mmalajisyo getu uweji watuli Waloma ngatukukumbola kwajitichisya atamuno kuipanganya." 22 Mpingo wa wandu walumbikene ni kwaputa che Paolo ni che Sila, nipele wamalamulo wala waasile che Paolo ni che Sila iwalo yao ni kwalamula aputikwe mbokola. 23 Pawamasile kwaputa kwannope wawawisile mu nyumba jakutawilwa ni kunlajisya jwakulindilila nyumba jakutawilwa kuti waagose uchenene. 24 Nombe pawagapochele malajisyo gala, wawawisile che Paolo ni che Sila mu chuumba cha munkati nnope mu nyumba jakutawilwa jila ni waatawilile makongolo gao pa likongwa. 25 Nambo pasikati chilo che Paolo ni che Sila waliji nkwapopela Akunnungu ni kwajimbila nyimbo sya kwalapa wawatawikwe wane wala waliji nkwapikanila. 26 Chisisimuchile chakopochele chindendemesi chekulungwa cha lisi chati misingi ja nyumba jakutawilwa jatinganyiche. Papopo minango jose jaugwiche ni minyolo jjaatawile wawatawikwe wala jakutwiche. 27 Jwakulindilila nyumba jakutawilwa jula pawajimwiche ni kujiwona minango ja nyumba jeugule waganisisye kuti wawatawikwe wose watisile. Nipele wasolomwele upanga wakwe, watiji alilulaje. 28 Nambo che Paolo

wambilasile kwa liloŵe lyekulungwa, "Nkaliulaga pakuwa wose tuli mmumu." 29 Jwakulindilila nyumba jakutawilwa jula pawawendile apegwe lumuli, waguluchile nkati ni kugwa mmbujo pa makongolo ga che Paolo ni che Sila achitetemelaga kwa lipamba. 30 Nipele waaigele che Paolo ni che Sila ni kwakoposya paasa ni kwausya, "Achambuje, ana ikuumajila kupanganya chichi pakuti ngulupuche?" 31 Che Paolo ni che Sila wajanjile, "Mwakulupilile Ambuje Che Yesu, ni pachinchikulupuswa mmwejo ni waali mu nyumba jenu." 32 Nipele che Paolo ni che Sila wanlalichile Liloŵe lya Ambuje jwakulindilila jo pamo ni wose waali mu nyumba jakwe. 33 Katema kakoko ka chilo jwakulindilila jwa nyumba jakutawilwa jo waaigele che Paolo ni che Sila ni kugajosya mawanga gao. Nipele wabatiswe jwakulindilila pamo ni wose waali mu nyumba jakwe. 34 Nipele jwakulindilila jwa nyumba jakutawilwa jo waaigele che Paolo ni che Sila ni kwajausya ku nyumba jakwe ni wapele chakulya. Ni nsyene pamo ni waali mu nyumba jakwe wasangalele kwannope pakuwa sano akwakulupilila Akunnungu. 35 Pakwachele wamalamulo wa Chiloma walajisye achakulu wa wakulindilila nyumba jakutawilwa achitiji, "Mwalechele wandu wala ajaulangane." 36 Jwakulindilila nyumba jakutawilwa jula wansalile che Paolo ngani jo achitiji, "Wamalamulo alajisye utenga kuti alakwe ni che Sila nlecheleswe. Sambano njaule kwa chitendewe." 37 Nambo che Paolo wansalile jwankulu jwa wakulindilila jo, "Nkuti uli? Nachiwamuno nganitukola magambo, atuputile mbokola pelanga akuno uweji tuli Waloma. Sooni watuwisile mu nyumba jakutawilwa ni sambano ana akutukoposya kwachisyepela? Ngwamba! Akusachilwa aichanje achinsyene kukutukoposya." 38 Achakulu wa wakulindilila wala wawawile kukwasalila wamalamulo yankati ngani jo, ni wamalamulo wala pawapilikene kuti che Paolo ni che Sila waliji Waloma, wajogwepe. 39 Nipele, waiche ni kwachondelele wanyawo kuti walechelesye ni pawakopwesye wachondelele kuti akopoche pa musi wo. 40 Che Paolo ni che Sila wakopweche mu nyumba jakutawilwa ni kwaula ku nyumba ji che Lidia. Kweleko wasimene ni wandu wakunkulupilila Che Yesu wakamulise mitima ni watyosile.

17 Nipele che Paolo ni che Sila wapelengenyeku ku Amfipoli ni ku Apolonia, ni waiche ku Sesalonike kujaliji nyumba ja kupopelela ja Wayahudi. 2 Ni che Paolo malinga ni masyowelo gakwe walumbikene nawo ni kuusyausyana nawo

nkati Malembelo ga Akunnungu kwa moŵa gatatu ga Lyuŵa Iya Kupumulila. 3 Ŵaagopolele ni kwasalila pangasisika kuti yaŵajilwe Kilisito asauche ni kusyuka. Ŵaasaille, “Aŵa Che Yesu ŵangwajenesya kukwenu, ŵelewo ali Kilisito.” 4 Ŵane mwa ŵanyawo ŵakulupilile ni ŵalumbikene ni che Paolo ni che Sila. Ni sooni, mpingo wekulungwa wa Ŵagiiki ŵaŵaliji nkwapopela Akunnungu ni achakongwe ŵakuchimbichikwa ŵajinji ŵakulupilile Akunnungu. 5 Nambo Ŵayahudi ŵagumbele wiu ni ŵaajigele ŵandu ŵangalumbana ŵa pakusumichisya malonda ni ŵalumbikene pamo ni kutanda kutindiganya pamusi pose. Ŵajijimuchile nyuumba ji che Yasoni achiganisyaga kuti chiŵasimane che Paolo ni che Sila mwelewo kuti ŵakoposye kwa ŵandu. 6 Nambo nganiŵasimana, nipele ŵaajigele che Yasoni pamo ni ŵandu ŵane ŵakunkulupilila Che Yesu ni kwakwekwelemya mpaka kwa achakulu ŵa musi achinyanyisyaga kuti, “Ŵandu ŵa akutindiganya chilambo chose ni sano alinji pamusi pano. 7 Che Yasoni ŵaapochele mu nyuumba jao. Wose akukananga kugakuya malajisyo ga Mwenye jwa ku Loma achitiji, eti, ‘Apali mwenye jwine jwakuŵilanjikwa Che Yesu.’” 8 Achakulu ŵa musi pamo ni mpingo wa ŵandu ula paŵagapilikene malowē yo gatindiganyeye mu ntwe. 9 Nipele ŵaatesile che Yasoni ni achinjakwe atyosye chikole ni ŵalesile ajaulangane. 10 Chilo, ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu ŵa ku Sesalonike ŵala ŵachisisye che Paolo ni njakwe che Sila ajaulangane ku Belea. Ni ŵanyawo paŵaiche kweleko ŵajinjile mu nyuumba ja kupopelela ja Ŵayahudi. 11 Nambo, ŵandu ŵa ku Belea ŵaliji ŵakupilikanichisya nnope kupunda ŵa ku Sesalonike. Ŵalipochele Liloŵe Iya Akunnungu kwa lung’wanu lwekulungwa ni moŵa gose ŵaliji nkugalolechesya lolechesya Malembelo ga Akunnungu kanga yaŵaiŵechetaga che Paolo yo yaliji isyenesyene. 12 Ŵayahudi ŵajinji ŵakulupilile pamo ni achakongwe ni achalume ŵa Chigiliki ŵakuchimbichikwa. 13 Nambo Ŵayahudi ŵa ku Sesalonike paŵaimanyi kuti che Paolo ŵaliji nkulalichila Liloŵe Iya Akunnungu ku Belea ko, ŵajawile kweleko nombe ni kutanda kutindiganya ni kujichisya mipingo ja ŵandu. 14 Papopo ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu ŵapechesye che Paolo ku mbwani nambo che Sila ni che Timoseo ŵasigele ku Belea. 15 Ŵandu ŵaŵampechesye che Paolo ŵala ŵampechesye mpaka ku Asene. Nombewo ŵausile ku Belea ali ni malajisyo kutyochela ku che Paolo gagakuti che Sila ni che Timoseo ŵakuye chitema pe. 16 Che Paolo paŵaliji ku Asene nkwalindilila ŵanya che Sila ni che Timoseo, yachimile nnope muntima

mwao pakuŵa ŵauweni musi wo ugumbele inyago ya achiminungu. 17 Nipele ŵausyeneusyene ni Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵaŵaliji nkwalamba Akunnungu mu nyuumba ja kupopelela, lyuŵa ni lyuŵa ŵausyeneusyene ni ŵandu ŵaŵasimanaga nawo pakusumichisya malonda. 18 Ŵandu ŵaŵalijiganye lunda Iwa Chiepikulo ni Chisitoiki ŵatesile makani ni che Paolo. Ŵane ŵatite, “Ana ujinga chi wakuusala mundu ju?” Ŵane ŵatite, “Akwoneka mpela akulalichila ngani ja achiminungu achalendo.” Ŵatite yeleyo pakuŵa che Paolo ŵaliji nkulalichila ngani ji Che Yesu ni yatite kusyuka, 19 Nipele ŵanjigele che Paolo ku Aleopago achitiji, “Tukusaka tukombole kugamanyilila gele majiganyo gasambano ginkusala ga. 20 Indu ine itwipilikene mmawiji getu ikuwoneka kuŵa ya chilendo kukwetu. Nipele tukusaka kugamanyilila malumbo ga yele indu yo.” 21 Ŵandu ŵa ku Asene ni achalendo wose ŵakulonjela kweleko ŵajigele katema kakajinji kutagula ni kupilikanila ngani ja sambano. 22 Nipele che Paolo ŵajimi paujo pa nkungulu wa Aleopago ni kuti, “Ŵanyamwe ŵandu ŵa ku Asene, nguwona kuti ŵanyamwe ni ŵandu ŵa dini nnope, 23 pakuŵa panaliji nkwendajenda akuno ni akunokuno napaweni peuto pankutyochesya mbopesi, ni sooni nachisimene chilisa chimo chilembekwe, ‘Kwa Akunnungu ŵangamanyika.’ Nipele ngunlalichila ŵanyamwe chele chindu chinkuchipopelela pangachimanyilila. 24 Akunnungu ŵaŵachigumbile chilambo ni yose yaili mwelewo, ŵelewo ni Ambuje ŵa kwianani ni chilambo chino, ŵelewo ngakutama mmajumba ga Akunnungu getaŵe ni ŵandu. 25 Sooni ngakutumichilwa ni makono ga ŵandu ni ngakuchisaka chachili chose, pakuŵa asyene akwapa ŵandu wose umi ni kwakombolechesya kupumula ni kwapa indu yose. 26 Kutyochela mwa mundu jumo ŵapanganyisye ŵandu wose ŵa pachilambo pano ni kwakombolechesya kutama palipose pachilambo pano. Ŵalamwile kutyochela kundanda katema chi ni papi pachatame ŵandu wo. 27 Ŵatesile yeleyo kuti ŵandu ŵa ilambo yo ŵasoseje Akunnungu namuno kwakwapapasya ŵasimane. Natamuno yeleyo Akunnungu ngakutalikangana ni jwalijose. 28 Mpela ila mundu jumo iŵatite pakusala, ‘Mwa ŵelewo uweji tukwete umi, tukwenda ni kutama!’ Mpela ila ŵakwimba ŵenu ŵane, ŵatite, ‘Uweji wose tuli ŵanache ŵao.’ 29 Nipele pakuŵa tuli ŵanache ŵao Akunnungu, ngaikuŵajilwa kuganisa kuti Akunnungu akulandana ni sahabu ni madini ga mbiya atamuno liganga lyesepe uchenene kwa lunda Iwa ŵandu. 30 Ndema sya ungamanyilila wao, Akunnungu ŵalitesile

nti ngakulola. Nambo sambano akulajisya kuti wāndu wose wā palipose aleche sambi. **31** Pakuŵa aŵisile lyuŵa lichiŵalamule wāndu wā pachilambo kwa goloka, kwa litala lya mundu jumo jwansagwile. Nombe Akunnungu wāalosise pangasisa wāndu wose ngani ji, pakunsyusya mundu jo!" **32** Nipele paŵampilikene che Paolo achiŵechetaga yankati kusyuka kwa wāwe, wāne mwa wānyawo wātesile chanache, nambo wāne wātite, "Tukusaka tumpikanile sooni nkati yeleyo." **33** Che Paolo wātyosile pankungulu ni kwalekanga. **34** Nambo wāndu wāmpewe ŵalongene nawo ni kwakulupilila Che Yesu. Mwa wāndu wo wāpali che Dionisio jumo jwa mpingo waukuŵilanjikwa Aleopago ni jwankongwe liina lyakwe che Damali ni wāndu wāne.

18 Payamasile yeleyo, che Paolo wātyosile ku Asene ni kwaula ku Kolinto. **2** Ku Kolinto ko ŵansimene Myahudi jumo jwa ku Ponto liina lyakwe che Akila. Che Akila ŵaliji pamo ni ŵankwawo jwakuŵilanjikwa che Pilisila, ni mmoŵa gagogo pego ŵausile kutyochela ku Italia pakuŵa mwenye che Kilaudio ŵalamwile kuti Ŵayahudi wose atyoche ku Loma. Che Paolo ni ŵajawile kukwalola, **3** ni pakuŵa masengo gao galiji gamo, masengo gakutota mahema, che Paolo wātemi nawo ni kupanganya masengo. **4** Lyuŵa lya Kupumulila lili lyose che Paolo ŵaŵechetesene ni wāndu mu nyuumba ja kupopelela achilingaga kwachisya Ŵayahudi ni Ŵagiliki. **5** Che Sila ni che Timoseo paŵaiche kutyochela ku Makedonia, che Paolo ŵalityosisye kwa katema kakajinji kulalichila Lilowe achalosyaga pangasisa Ŵayahudi kuti Che Yesu ali Chiwombosyo. **6** Nambo paŵankanile ni kuntukana, che Paolo ŵakung'undile luundu mu iwalo yao paujo pao ni kuti, "Mwajonasikaga, chinnyimanyilile mwachinsyene, unaji nganingola magambo. Ni kutandila sambano chinaajaulile wāndu wāngawā Ŵayahudi." **7** Nipele che Paolo wātyosile kweleko ni kwaula kutama mu nyuumba ja mundu jumo jwāngawā Myahudi, juŵaajogopaga Akunnungu, mundu jo liina lyakwe che Tito Yusto, nyuumba jao jaŵandikene ni nyuumba ja kupopelela. **8** Che Kilispo, juŵaliji jwankulu jwa nyuumba ja kupopelela jila pamo ni ŵaali mu nyuumba jao wose ŵaakulupilile Ambuje. Ŵakolinto ŵajinji ŵaupilikanile utenga wo nipele ŵakulupilile ni kubatiswa. **9** Chilo chimo Ambuje ŵansalile che Paolo mu yakwiwona, "Kasinjogopa, nlimbile kulalichila pe ni nkaleka kupanganya chinkuchipanganya cho, **10** pakuŵa unaji nansyene ndili pamo nomwe. Ngapagwa jwalijose juchalinje kumpoteka pakuŵa

pamusi wu ngwete wāndu ŵajinji." **11** Nipele, che Paolo wātemi kweleko chaka ni miesi nsano ni umo achajiganyaga wāndu Lilowe lya Akunnungu. **12** Nambo katema che Galio paŵaliji jwankulu jwa chilambo cha Akaya, Ŵayahudi ŵasimene, ŵankamwile che Paolo ni kunjausya ku nkungulu. **13** Ni wātite, "Mundu ju akwachisya wāndu ŵapopelele Akunnungu pangagakuya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa." **14** Che Paolo akanawe kuŵecheta, che Galio ŵaasalile Ŵayahudi, "Mpilikanile ŵanyamwe Ŵayahudi! Ikaliji isyene mundu ju aleŵile pane atesile yangalumbana ngampilikanichisye. **15** Nambo iŵaga makani ga gali gankati malowe ni meena ni malajisyo genu, nlamule mwachinsyene. Uneji ngangusaka kuŵa jwakulamula jwa indu yo!" **16** Nipele ŵaawinjile ŵanyawo akopoche pa nkungulu. **17** Ni wāndu wose ŵankamwile che Sositene juŵaliji jwankulu jwa nyuumba ja kupopelela jila ni ŵamputile palapala paujo pa nkungulu ula. Nambo che Galio nganaikosya yeleyo. **18** Che Paolo wātemi ni wāndu ŵakunkulupilila Che Yesu ŵala ku Kolinto ko moŵa gamajinji. Nipele ŵaalanjile, ŵakwesile ngalaŵa pamo ni che Pilisila ni che Akila ni kwaula ku Silia. Paŵaiche ku Kenkelea, che Paolo ŵamyosile umbo syao mu ntwe ligongo wataŵile nasili. **19** Ni ŵaiche ku Efeso, kweleko che Paolo ŵalesile che Pilisila ni che Akila, ŵajinjile mu nyuumba ja kupopelela ni kutanda kuusyausyana ni Ŵayahudi. **20** Wāndu ŵa pelepo ŵachondelele che Paolo atame pamo ni wāndu wo moŵa gamajinji gane, nambo che Paolo nganasaka. **21** Nambo paŵalangaga wātite, "Chimuje sooni kukwenu Akunnungu asakaga." Ni ŵakwesile mu ngalaŵa jekulungwa ni kutyoka mu Efeso mula. **22** Che Paolo paŵaiche ku Kaisalia, ŵajawile ku Yelusalemu kukuukomasya mpingo wa wāndu ŵakunkulupilila Kilisito ŵa kweleko, nipele ŵatuluchile ku Antiokia. **23** Che Paolo wātemi kweleko moŵa kanandipe ni ŵatandite ulendo achipitilaga ku Galatia ni ku Filigia achalimbisya mitima wāndu wose ŵakwakuya Che Yesu. **24** Nipele Myahudi jumo liina lyakwe che Apolo mundu jwa ku Aleksandilia, ŵaiche ku Efeso. Mundu ju ŵaliji jwakuŵecheta uchenene ni juŵagamanyililaga Malembelo ga Akunnungu. **25** Mundu ju ŵajiganyikwe litala lya Ambuje ni mu mbumu ŵachalilaga kusala ngani si Che Yesu, ŵajiganyisye chenene ngani si Che Yesu namuno ŵaumanyilile ubatiso u che Yohana pe. **26** Che Pilisila ni che Akila paŵampilikene mundu jo ali nkuŵecheta mu nyuumba ja kupopelela pangajogopa, ŵanjigele kumangwao ni kunjiganya Litala lya Akunnungu kwa uchenene nnope. **27** Che Apolo paŵasachile kwaula ku Akaya, wāndu

Wakukulupilila Che Yesu wa ku Efeso wanlimbisey ntima ni kwalembele wakulijiganya wa ku Akaya kuti ampochele. Che Apolo paawaiche kweleko, Akunnungu wankamuchisye mu upile wao, ni wakombwele kwakamuya nnope wandu wakukulupilila Che Yesu, 28 kwa ukombole wao wa kuwecheta wapundile Wayahudi paujo pa wandu achalosalaga Mmalembelo ga Akunnungu kuti Che Yesu ali Kilisito.

19 Nipele, yaliji che Apolo paWaliji ku Kolinto, che Paolo wapite kuchilambo cha ikwesya ni waiche ku Efeso. Kweleko waasimene wakulijiganya wane wa Che Yesu, 2 ni wausisye, “Ana pamwakulupilile Che Yesu mwampochele Mbumu jwa Akunnungu?” Ni wanyawo wajanjile, “Ngwamba! Natamuno kupilikana kose nganitulikane kuti apali Mbumu jwa Akunnungu.” 3 Ni che Paolo wausisye, “Nambi mwabatiswe ubatiso chi?” Ni wanyawo wajanjile, “Ubatiso u che Yohana.” 4 Che Paolo watite, “Ubatiso u che Yohana waliji wakulosya kuti wandu alesile sambu. Che Yohana waasile wandu waakulupilile watachiika panyuma pao, welewo ali Che Yesu.” 5 PaWapilikene yeleyo wabatiswe kwa liina lya Ambuje Che Yesu. 6 Nipele, che Paolo wawisile makono gao pa wanyawo, ni Mbumu jwa Akunnungu waatuluchile ni watandite kuwechetanga iwecheto ineine, iyoyo watandite kulachilila utenga wa Akunnungu. 7 Wandu wose wo waliji mpela wandu likumi ni wawili. 8 Che Paolo wajanjilaga mu nyumba ja kupopelela jila kwa miesi jitatu ni waachisyaaga kuti akulupilile Umwenye wa Akunnungu. 9 Nambo wandu wane waliji wakukakatima mitima ni wakanile kukulupilila, watandite kuwechetanga yangalumbana nkati wandu wakulikuya Litala lya Ambuje pasikati ja wandu. Pelepo che Paolo waalesile, wajaigele wakulijiganya wa Ambuje ni waliji nkukunguluka nawo mowa gose mu chuumba chakulijiganyila chi che Tulona. 10 Yeleyo yatendekwe yaka iwili mpaka wandu wose wawatamaga ku Asia ni Wayahudi pamo ni Wagiliki, wapilikene Lilo we lya Ambuje. 11 Akunnungu wapanganyisye yakusimonjeka yejinji kwa makono ga che Paolo. 12 Wandu wajjalaga namose iguo ya mwana ni iwalo ine iwaiwaiye che Paolo, wajawisye kwa wakulwala ni wakulwala wo walamiswe ilwele yao, ni awala wawakwete masoka gaakopweche. 13 Wayahudi wampepe wakugawinga masoka mwa wandu, wajesilejesile akuno ni akunokuno achilingaga kulikolanga liina lya Ambuje Che Yesu, kwa wele wawakwete masoka achitiji, “Ngunsalila kwa liina lya Ambuje Che Yesu jwakulalichilwa ni che Paolo, ntyoche.” 14 Wawatendaga yeleyo, waliji wanache

nsano ni wawili wa che Sikewa Jwambopesi Jwankulu jwa Chiyahudi. 15 Nambo lisoka lila lyaajanjile wanyawo, “Che Yesu ngwamanyilila ni che Paolo nombejo ngummanyilila, nambo wanyamwe ndi waani?” 16 Nipele jwamasoka jo wasumbile ni kwagalagasya mpaka wanache wa che Sikewa wo wautwiche mu nyumba jo ali matakoje ni mawanga gakwe. 17 Ngani ji jamanyiche kwa jwalijose juwatamaga ku Efeso, kutandila Myahudi kwichila Wagiliki. Wose wakamwilwe ni lipamba, ni walikusisye liina lya Ambuje Che Yesu. 18 Wajinji mwa wele wawakulupilile Che Yesu waiche ni wajitichisye paujo pa wandu yangalimate iwaitesile. 19 Wane wawatendaga usa wi ndanda jo, wajaigele itabu yao iwaitendelaga usa wi yo ni kwijocha paujo pa wandu. Wawalasile ntengo wa itabu yo ni kusimana mbiya syesijinji. 20 Kwanti yeleyo, Lilo we lya Ambuje lyapundile ni kwenela ni kola machili nnope. 21 Payamasile yeleyo, che Paolo wasachile kwaula ku Yelusalemu achipitilaga ku Makedonia ni ku Akaya. Watite, “Pachiiche kweleko, ikuumajila kwaula ku Loma nombe.” 22 Ni wala jisyeyo wawili mwa wakwamuchisya wao, che Timoseo ni che Elasto, kuti walongolele ku Makedonia ni nsyene wasigalile mu Asia kwa katema. 23 Katema ko ni katema kakatyochele utinda wekulungwa ku Efeso ko ligongo lya Litala lya Ambuje. 24 Jwapali munda liina lyakwe che Demetilio jwakusyana madini ga feza. Jweleju waliji ni masengo ga kolosya inyago ya nyumba sya mwana sisyaliji mpela nyumba ja nnungu jwankongwe jwakuwilanjikwa Atemi. Masengo go gaapokasisye kwannope wamasengo wao. 25 Che Demetilio wasongangenyeyo wamasengo wao pamo ni wandu wane wawaliji wamasengo mpela gagogo pego ni kwasalila, “Wandumwe, nkumanyililanga kuti ipanje yetu itukupata yi ikukupoka mmalonda gagaga pega. 26 Sano nkulola ni kulipikanila mwachisyene che Paolo yakuti pakupanganya, nombe ngawa pa Efeso pe nambo pa Asia pose. Che Paolo ju waachisise ni kwagalasya wandu ajitichisye kuti achiminungu wapanganyiswe ni makono ga wandu ngawa achiminungu wa usyene. 27 Nipele kupikaniche kuti malonda getu ga chigajaluche. Ni ngawa malonda getu pega, nambo ni nyumba ja nnungu jwankongwe Atemi ngajichimbichikwa kose. Ni mbesi jakwe lumbili lwa welewo wakunlamba wa Asia wose ni wandu wose wa mchilambo chiuchimala.” 28 Wandu wala paWapilikene yeleyo yaachimile kwannope ni kutanda gumilanga achitiji, “Jwankulu ali Atemi jwa Waefeso!” 29 Musi wose wagumbele utindiganyo. Ni waakamwile che Gayo ni che Alisitako, wawatamaga ku Makedonia

ŵaŵaliji mu ulendo umo ni che Paolo, ni ŵaajawisye kwa kwanguya kuluŵala lwa micheso. **30** Che Paolo nsyene ŵasachile kwinjila mu mpingo wa ŵandu mula nambo ŵakwakuya ŵala ŵankanyisye. **31** Achakulu ŵane ŵa chilambo cha ku Asia ŵaliji achambusanga ŵao che Paolo, ŵapelechele utenga wakwachondelela kuti akalijausya nsyene ku luŵala lwa micheso ko. **32** Katema ko kila mundu jwagumisile, ŵane achi ni ŵane achila, pakuŵa nkungulu ula waliji jugulijuguli, ŵajinji nganaimanyililanga ligongo lya kusongangana kwao. **33** Pakuŵa Ŵayahudi ŵantesile che Alekisanda akopoche mmbujo mwa ŵandu, ŵandu ŵampepe mu mpingo mula ŵaganisisye kuti ali jwelejo. Nipele che Alekisanda ŵajongwele nkono ni kwamyalasya achisakaga kuliŵalanga paujo pa mpingo wa ŵandu. **34** Nambo paŵammanyilile kuti ŵaliji Myahudi, wose ŵagumisile kwana kamo kwa masaa gaŵili, “Jwankulu ali Atemi jwa Ŵaefeso!” **35** Mbesi, jwakulemba jwa pamusi po ŵakombwele kwamyalasya, ŵaasalile, “Ŵanyamwe ŵandu ŵa ku Efeso, kila mundu pelepa akumanyilila kuti ŵandu ŵa musi wa Efeso wu, ni ŵakujilindilila nyuumba ja nnungu Atemi, ni ŵakuligosa liganga lyeswela lilyagwile kutyochela kwani lila. **36** Ngapagwa jwalijose jwakukumbola kukanila yeleyo. Nipele mmyalalanje, nkatenda chachili chose kwakwanguya. **37** Mwaŵilasile ŵandu ŵa pelepa namuno nganajinyelusya nyuumba ja nnungu pane kuntukana nnungu jwetu jwankongwe. **38** Nipele, iŵaga che Demetilio ni ŵamasengo ŵao akwete magambo gao nkati ŵandu ŵa, mikungulu jipali ni achakulu ŵa ilambo nombe nawo apali, akukumbola kuŵechetelana kweleko. **39** Nambo iŵaga kwana magambo gane njausye ku nkungulu waukukundikwa. **40** Pakuŵa akakombwele kutuŵechetela ligongo lya kutindiganya kwatukutesile lelo jino. Kutindiganya ku nganilipagwa ligongo ni sooni ngatukumbola kusala ligongo lya kutenda nkungulu wu.” **41** Paŵamasile kuŵecheta yeleyo, ŵamwasisye ŵandu ŵaŵasongangene wo.

20 Pawamasile utinda ku Efeso, che Paolo ŵaawilasile ŵakwakuya ŵala pamo, ni kwalimbisya ntima. Ni ŵaalanjile ni kutanda ulendo wa ku Makedonia. **2** Ni ŵapite mu ilambo ila ni kwalimbisya ntima kwa maloŵe gamajinji ŵakukulupilila ŵa misi jo. Nipele ŵaiche ku Ugiliki, **3** kweleko ŵatemi miesi jitatu. Paŵaliji nkuliŵika chile kwa ulendo wa ku Silia kwa litala lya mmeesi, ŵaimanyi kuti Ŵayahudi ŵatamilile ntemela wangelimate, nipele ŵaamwiwe kuuja achipitilaga ku Makedonia. **4** Che Sopatula mwana ju che Piho mundu jwa ku Belea ŵalongene

ni che Paolo pamo ni che Alisitako ni che Sekundo jwa ku Sesalonike, che Gayo jwa ku Debe ni che Timoseo, che Tukiko ni che Tilofimo jwa ku Asia. **5** Ŵandu wo ŵatulongolele ni ŵaliji nkutulolela ku Tuloa kula. **6** Pagapite moŵa ga mikate jangatajikwa amila, uweji twakwesile ngalaŵa kutyochela ku Filipi ni pagamasile moŵa nsano, twaiche ku Tuloa kula. Ni kweleko twatemi chijuma chimo. **7** Lyuŵa lyaandanda lya chijuma twachingangene kuti tulye pamo. Ni che Paolo pakuŵa ŵasachile kuti atyoche malaŵi jakwe, ŵakungulwiche ni ŵandu, ni sooni ŵajendelechele kukunguluka ni ŵandu wo mpaka chilo nnope. **8** Mu chuumba cha mwinani kutwasongangene ko kwaliji ni ibatali yejinji ichikolelaga. **9** Ni jwapali nchanda liina lyakwe che Eutiko juŵatemi pedilisha. Che Paolo paŵajendelechelaga kukunguluka, che Eutiko ŵatandite kugwesela kanandikanandi. Kumbesi ŵagonile ni ŵagwile paasi kutyochela chuumba chaatatu cha mwinani. Ni paŵannyakwile ŵaliji ŵamale kuwa. **10** Nambo che Paolo ŵatulwiche paasi ni ŵatindiŵele ni kwakumbata ni kuti, “Kasinlilanga pakuŵa ali jwanjumi.” **11** Ni ŵakwesile sooni ku chuumba cha mwinani kula ŵagaŵenye nkate ni ŵalile. Ŵajendelechele kulalichila mpaka kundaŵi pe nipele ŵatyoŵile. **12** Ŵandu ŵala ŵanjigele nchanda jula kumangwao ali jwanjumi, nipele mitima jao jatulele. **13** Uweji twalongolele ku Aso ni ngalaŵa jekulungwa, kweleko twatiji twajigale che Paolo. Yeleyo ni yatite pakulajisya nningwa wao kuti aiche kweleko wapasii. **14** Nipele che Paolo ŵatusimene ku Aso kula, ni twakwesile mu ngalaŵa ni twajawile ku Mitulene. **15** Kutyochela kweleko twajendelechele ni ulendo ni malaŵi jakwe twaiche ku Kio. Pa lyuŵa lyaawili twapelengenye ku Samo ni malaŵi jakwe twaiche ku Mileto. **16** Pakuŵa che Paolo ŵasachile kwendelechela ni ulendo wao ni ngalaŵa pangasepuchila ku Efeso kuti akasakaŵa nnope ku Asia ko. Ŵachelengaga nningwa wao kuti yakombolekaga aiche ku Yelusalemu kwaligongo lya lyuŵa lya Pentekosite. **17** Che Paolo paŵaliji ku Mileto ŵalajisye utenga wa kwaŵilanga achachekulu ŵa mipingo ja ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ja ku Efeso kuti achingangane. **18** Achachekulu ŵala paŵaiche, che Paolo ŵaasalile, “Mwachinsyene nkumanyililanga indite pakutama ni ŵanyamwe moŵa gose chitandile lyuŵa lyaandanda lila panaiche pachilambo cha ku Asia. **19** Nkumanyililanga indite pakwatumichila Ambuje nkulitulusya kose ni misosi ni masausyo gagambatile kwaligongo lya malindi ga Ŵayahudi ŵampepe. **20** Nkumanyililanga kuti uneji nganinyogopa namose kanandi kunlalichila pelanga ni mmajumba

genu ni kunjiganya chakunkamuchisya chachili chose. 21 Naajamwiche kwakalipa nnope Wayahudi ni Wagiliki aleche sambi syao ni kwajilila Akunnungu ni kunkulupilila Ambuje wetu Che Yesu. 22 Sano, uneji ngumpilikanichisya Mbumu jwa Akunnungu, ngwaula ku Yelusalemu pangaimanyilila chachili chose chachichiisimane kweleko. 23 Nguchimanyilila chindu chimo kuti mmusi wauliwise Mbumu jwa Akunnungu akusalila kuti kutaŵikwa ni masausyo gakunindilila. 24 Nambo nanguuŵalanjila umi wangu kuti wana chindu nnope kwa uneji nningwa wangu malichisye unduna wangu ni masengo gaŵambe Ambuje Che Yesu nagapanganye, yaani naalichile ŵandu Ngani Jambone ja upile wa Akunnungu. 25 "Mbiite mwa ŵanyamwe wose njilalichilaga Umwenye wa Akunnungu. Nambo sambano ngumanyilila kuti ngapagwa jwalijose mwa ŵanyamwe juchachimona une sooni. 26 Nipele lelo jino ngunsalila kuti yakopochelaga jumo jwenu kujonasika, uneji nganingola magambo. 27 Pakuŵa nganileka kunlalichila yanayose yakusaka kuipanganya Akunnungu. 28 Niliolechisye mwachinsyene, mwagose ŵandu wose ŵampele Mbumu jwa Akunnungu kuti mwalele ŵanyawo. Nkaachunje ŵandu ŵa Akunnungu ŵaŵapatile kwa miasi ja Mwanagwe. 29 Ngumanyilila uchenene kuti pingutyoka masogo gakalipa chiganjimuchile ni ngagakola chanasa kwa mpingo wo. 30 Ni sooni mwa mwachinsyene chakopochele ŵandu ŵachaŵechete ya unami kwasoyasya ŵakulijiganya ni kwatenda ŵaakuye ŵanyawo. 31 Nipele, niliolechisye nchikumbuchilaga kuti kwa moŵa ga yaka itatu chilo ni muusi, nganileka kunjamuka kila jumo mwa ŵanyamwe kwa misosi. 32 "Nipele sambano, ŵanyamwe ngummikanga mmakono ga Akunnungu ni pa utenga wa upile wao, waukukombola kunkolosya ni kumpa ntuuka pamo ni ŵandu ŵao ŵaŵaswejeswe. 33 Uneji nganisaka madini ga feza pane sahabu pane iwalo ya mundu jwalijose. 34 Mwachinsyene nkumanyililanga kuti napanganisye masengo ni makono gangu nansyene kuti mbate yaikunsoŵa ni yaikwasoŵa achinjangu nombewo. 35 Moŵa gose mbanganyisye masengo nti itagu kukwenu, kunnosya kuti tukusachilwa kwakamuchisya ŵakulaga, tuchikumbuchilaga malowe ga Ambuje Che Yesu nsyene gagakuti, 'Mbaya kutyosya kupunda kupochela.'" 36 Che Paolo paŵamasile kuŵecheta yeleyo ŵatindiwele pamo ni ŵanyawo wose ni kwapopela Akunnungu. 37 Wose ŵaliji nkulilanga ni ŵaalanjile che Paolo kwakwakumbata ni kwalosya unonyelo wekulungwa. 38 Chindu chichatesile

asupuche nnope chaliji liloŵe liŵaŵechete che Paolo paŵatite, "Ngamuuwona sooni." Nipele ŵaapechesye mpaka mu ngalaŵa jekulungwa.

21 Pitwalangene nawo, twakwesile mu ngalaŵa jekulungwa ni twajawile mpaka ku Kosi. Malaŵi jakwe twaiche musi wa ku Lode ni kutyochela kweleko twajawile ku Patala. 2 Ni kweleko twajisimene ngalaŵa jekulungwa jijajombokaga kwaula ku Foinike, twakwesile ni kwendelechele ni ulendo. 3 Pitwaiche pakukombola kujiwona Kupulo, twapite upande wa kunchiji ni kwaula ku Silia. Twajimi musi wa ku Tilo ni kujitulusya misigo kutyochela mu ngalaŵa jekulungwa. 4 Kweleko twasimene ŵandu ŵakunkulupilila Che Yesu, ni watemi pamo ni ŵanyawo chijuma chimo. Kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu ŵanchondelele che Paolo kuti akajaula ku Yelusalemu. 5 Nambo pikamasile katema ka kutama ni ŵanyawo, twajendelechele ni ulendo wetu. Ŵandu wose pamo ni achiŵankwawo ni achiŵana ŵao ŵatupechesye mpaka paasa musi. Pitwaiche ku mbwani twatindiwele ŵanawose ni kwapopela Akunnungu. 6 Nipele twalangene, nowaji twakwesile mu ngalaŵa jekulungwa ni ŵanyawo ŵausile mmangwao. 7 Kutyochela ku Tilo twajendelechele ni ulendo wetu mpaka twaiche ku Tolemais, ni kweleko twajawile kukwakomasya ŵakukulupilila achinjetu, watemi nawo kwa lyuŵa limo. 8 Malaŵi jakwe twajendelechele ni ulendo ni kwika ku Kaisalia. Ni kweleko twajawile ku nyumba ji che Filipo jwakulalichila Ngani Jambone. Jwelejo ŵaliji jumo jwa aŵala saba ŵaŵasagulikwe ku Yelusalemu kula. 9 Mundu jo ŵakwete achiŵaliŵalipe ncheche ŵaŵalondolaga utenga wa Akunnungu. 10 Pitwatemi kweleko moŵa gampepe ŵaiche jwakulondola jwa Akunnungu jumo kutyochela ku Yudea liina lyakwe che Agabo. 11 Ni ŵaiche pitwaliji, ŵaujigele nkaanda u che Paolo ni ŵalitaŵile mmakono ni makongolo ni kuti, "Mbumu jwa Akunnungu akuti, 'Wayahudi ŵa ku Yelusalemu kula chantaŵe nsyene nkaanda wu kwanti nnyi ni kunjausya mmakono ga ŵandu ŵangaŵa Wayahudi.'" 12 Patwapilikene yeleyo, uweji ni ŵandu wane ŵaŵaliji pepala twachondelele che Paolo kuti akajaula ku Yelusalemu. 13 Nambo che Paolo nsyene ŵajanjile, "Ana nkusaka kupanganya chichi? Nkusaka kuusupusya ntima wangu ni misosi jenu? Ndili chile ngaŵa kutaŵikwa pe ku Yelusalemu kula, nambo atamuno kuwa kwa ligongo lya Ambuje Che Yesu." 14 Paŵakanile kutupilikanila twannesile nikuti, "Chakusaka Ambuje chitendekwe!" 15 Pitwatemi pepala moŵa gampepe, twataŵile misigo jetu

ni twajendelechele ni ulendo wa ku Yelusalemu. 16 Wākulijiganya wāampepe wā ku Kaisalia kula wālongene ni uweji, ni wātupechesye ku nyuumba ji che Mnasoni kutwajile kukutama ni jwelejo moŵa gampepe. Che Mnasoni wālijji mundu jwa ku Kupulo ni juwālaji jwakukulupilila jwa kalakala. 17 Patwaiche ku Yelusalemu, wāndu wākunkulupilila Che Yesu achinjetu wā kweleko wātupechele uchenene nnope. 18 Malaŵi jakwe che Paolo wālongene ni uweji kukwakomasya che Yakobo, achachekulu wose wā wāndu wākunkulupilila Che Yesu wā kweleko wālijji palapala. 19 Patwamasile kwakomasya, che Paolo wātandite kwasalila yanayose nkati iwaitesile Akunnungu kwa masengo ga che Paolo kwa wāndu wāngawā Wāyahudi. 20 Wāndu wāla paŵapilikene yeleyo wāakusisye Akunnungu. Nipele wānsalile che Paolo, “Nlongo njetu, nkukombola kuwona kuti kwana mianda ja Wāyahudi aŵele wākukulupilila sambano ni wose akulimbila kugakamulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa. 21 Apilikene kuti alakwe nkwaiganya Wāyahudi wākutama pasikati ja wāndu wāngawā Wāyahudi anagakamulisye Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa, ni mwasalile akaumbasya wānache wāo namose kugakamulichisya masyowelo ga Wāyahudi. 22 Nambi chiiwē uli? Isyene wāndu chapilikane kuti nnyiche. 23 Mbaya ntendekanye chitukunsalila uwe. Tukwete achalume ncheche pelepa wāwataŵile nasili paujo pa Akunnungu. 24 Nliwanganye ni wānyawo mu kupopela kwa kuliswejesya, nlipe ntengo waukusachilwa kwa wānyamwe wose, nipele wāndu wo amyolekwe umbo. Kwakutunde yeleyo wāndu wose chamanyilile kuti ngani siŵasipilikene syo nkati alakwe nganisiwā sisyene nomwe mwasyene nkugakamulisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa. 25 Yankati wāndu wāngawā Wāyahudi wāwākulupilile Che Yesu, uweji twalembele chikalata ni kwasalila itwilamwile ni kwapelechela, chachikuti, akalya chachili chose chetaje mbopesi sya minungu ja unami, ni akalya miasi, ni akalya nyama ja chinyama chepopotolwe ni aleche chikululu.” 26 Nipele malaŵi jakwe che Paolo wāajigele wāndu wāla ni kupopela kwa kuliswejesya pamo nawo. Nipele wājinjile pa Nyuumba ja Akunnungu kukusala mbesi ja moŵa gakukswejesya ni yankati mbopesi ja malipilo jichijityosyekwe kwaligongo lya jwalijose mwa wānyawo. 27 Moŵa nsano ni gaŵili gala gachiwāndichilaga kumala, Wāyahudi wāwākopochele ku Asia wāmbweni che Paolo ali pa Nyuumba ja Akunnungu. Nipele wāatesile wāndu wose wāachime che Paolo ni wānkamwile, 28 achinyanyisyaga,

22 "Achalongo achinjangu ni achatati, mumbilikanile uchenene inguti kulichenjela paujo penu!"
 2 Wāndu wāla paŵampilikene che Paolo achikungulukaga nawo Mchiebulania wāmyalele jii. Ni che Paolo wājendelechele kuŵecheta, 3 "Uneji ndili Myahudi, napagwilwe ku Taso, musi wa ku Kilikia. Nambo ngulile papapa pa Yelusalemu, naliji jwakulijiganya ju che Gamalieli. Nalijiganyisye uchenene kukamula malajisyo ga achambuje wetu. Nalityosisye ni ntima wose kwa Akunnungu mpela intite wanyamwe lelo jino. 4 Naalagesye wāndu Wākwakuya Che Yesu mpaka kwaulaga. Naakamwile achalumbe ni achakongwe wākwake ni kwatawā mu nyuumba jakutaŵilwa. 5 Jwāmbopesi jwankulu pamo ni nkungulu wa achachekulu akukombola kuutyosya umboni wa yeleyo. Wānyawo ni wāwāmbembe chikalata chakwapelechela Wāyahudi wākutama ku Damesiki. Najawile ku Damesiki kuti ngaakamule wāndu wo ni kwajigala kuja nawo ku Yelusalemu ali ataŵikwe kuti ajamukwe." 6 "Nipele, panaliji mwitala kuŵandichila ku Damesiki, muusi mpela lyuŵa pa ntwe chisisimuchile kwianani kwakopochele lulanga lwekulungwa ni lwalanguchisye une mbande syose. 7 Pelepo nagwile paasi, nipele napilikene liloŵe lichisalilaga, 'Che Sauli, che Sauli! Ana ligongo chi nkuunagasya une?' 8 Noneji nausisye, 'Ana wāani alakwe, Ambuje?' Nombewo wājanjile, 'Uneji ndili Che Yesu jwa ku Nasaleti junkunagasya.' 9 Achinjangu wānaliji nawo mu ulendo wāla wāliwani lilanguka lila nambo nganalipikana liloŵe lya ajula jwāwāwechetaga ni une. 10 Nipele uneji nausisye, 'Ana ndende chichi Ambuje?' Nombe Ambuje wānyanjile, 'Njime, njaulwe ku Damesiki ni kweleko chansalile yose yaikummajila kuipanganya.' 11 Kwa ligongo lya kung'alima kwa lilanguka lila nalepele kulola nipele achinjangu unalongene nawo mu ulendo wāla wāngamwile nkono ni kunongosya mpaka naiche ku Damesiki. 12 "Ni ku Damesiki ko jwapali mundu jumo liina lyakwe che Anania, mundu jwakwalamba Akunnungu ni jwakugakamulichisya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni juŵawalanjikwe umboni kuti ali jwambone ni Wāyahudi wākutama ku Damesiki. 13 Jwelejo wāiche kukuunola, ni wājimi pachiwāndi ni uneji ni kuti, 'Mpwanga che Sauli! Nkombole kulola sooni.' Papopo nakombwele kulola sooni ni nammweni. 14 Nipele che Anania wātite, 'Akunnungu wā achambuje wetu ansagwile mmwe kuti mmanyiile yakuisaka, ni kummona jwelejo Jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ni kumpilikana nsyene achiŵechetaga. 15 Pakuŵa chimme jwaumboni jwakwe kwa wāndu wose nchasalilaga aila yose

inyiweni ni kwipilikana. 16 Nipele sano nkulindilila ichichi, njime mbatiswe ni kutosyekwa sambu syenu, kwakutenda yelei nkuliŵilanga liina lya Ambuje.' 17 "Nipele, nausile ku Yelusalemu ni panapopelaga pa Nyuumba ja Akunnungu pala naiweni yakwiwona. 18 Nammweni Ambuje achiisalilaga, 'Njanguye! Nyotche chitema mu Yelusalemu pakuŵa wāndu wā pelepa wā ngaapochela umboni wenu nkati une.' 19 Noneji najanjile, 'Ambuje, wānyawo akumanyilila kuti uneji ni jwejula junajendagajendaga mmajumba gao ga kupopelela ni kwatawā mu nyuumba jakutaŵilwa aŵala wāwānkulupilile mmweji ni kwaputa. 20 Ni katema paŵammuleje che Stefano jwa umboni jwenu, uneji nansyene naliji palapala ni sooni najitichisye kuti wāulaje ni nalindilile nguo sya wāwāmbuleje wāla.' 21 Ambuje wāasalile, 'Njaulwe, chinantume kwakutalika, kwa wāndu wāngawā Wāyahudi.'" 22 Wāndu wāla wāpilikaniilaga mpaka paŵawēchete maloŵe go, nipele, wātandite kunyanyisya achiŵijile, "Mumbulaje! Mundu jwati yelei ngaakuŵajilwa kulama." 23 Ni wājendelechele kunyanyisya akuno achiulaga iwalo yao ni kututumya luundu mwianani. 24 Jwankulu jwa wāngondo lichila jula wāalamwile wāngondo wāo anjigale che Paolo ni kunjinjisa mu likome, ni wāalajisye wāapute mbokola ali nkumbusya kuti wāmanyisye ligongo lya Wāyahudi kunyanyisya. 25 Nambo paŵantawile ngonji kuti wāpute, che Paolo wāmbusisye jwankulu jumo juŵajimi pepala, "Ana malajisyo gakutusaka kumputa mbokola Mloma akanaŵe kulamulikwa?" 26 Jwankulu jula paŵapilikene yeleyo, wājawile ku jwankulu jwa wāngondo jula ni kwasalila, "Ana nkusaka kutenda chichi? Pakuŵa mundu ju ali Mloma!" 27 Nipele jwankulu jwa wāngondo jula wānjaulile che Paolo ni kummusya, "Musalile, ana mmwe Mloma?" Che Paolo wājanjile, "Elo." 28 Jwankulu jwa wāngondo jula wātite, "Uneji none ndili Mloma kwa kusuma ni ntengo wekulungwa." Che Paolo wātite, "Nambo uneji ndili Mloma jwakupagwa." 29 Nipele wāndu wāwāsachile kumbusya ali nkumputa che Paolo wāla papopo wātiosile. Ni jwankulu jwa wāngondo jula paŵaimanyilile kuti che Paolo wālijile Mloma wājogwepe pakuŵa wāntawile ni minyolo. 30 Malaŵi jakwe, jwankulu jwa wāngondo mia moja jula wāsachile kugamanyilila magambo gasyenesene gakuŵechetelwa che Paolo ni Wāyahudi. Nipele wāngopwele minyolo jila ni wāalamwile achakulu wāmbopesi ni achakulu wā nkungulu asimane. Nipele wānjigele che Paolo ni kuntulusya paasi ni kunjimika paujo pa nkungulu.

23 Che Paolo wâlolechesye kwannope wankungulu wala ni watandite kuwecheta achitiji, "Achalongo achinjangu, naatumichile Akunnungu kwa ntima wambone mpaka lelo jino." 2 Pelepo che Anania Jwambopesi Jwankulu walamwile kuti awala wawali kuwandikana ni che Paolo wapute lijanda pakang'wa jao. 3 Nipele, che Paolo wansalile che Anania, "Akunnungu nsyene champute alakwe jwaulamba! Ana nomwejo nteemi pelepo kuti mulamule malinga ni malajisyo nomweji mwasylene ngankugakuya malajisyo kwa kwasalila wandu aambute?" 4 Wandu wawajimi pepala wala wansalile che Paolo "Mmwejo, nkuntukana Jwambopesi Jwankulu jwa Akunnungu?" 5 Ni che Paolo watite, "Achalongo achinjangu nganinamanyililaga kuti welewo ali Jwambopesi Jwankulu. Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, 'Ngasimmecheta yangalimate nkati jwankulu jwa wandu wenu.'" 6 Nipele che Paolo waimanyilile kuti mpingo umo wa wankungulu wala waliji Masadukayo ni wine waliji Mafalisayo. Nipele wanyanyisye kwannope paujo pa nkungulu ula achitiji, "Achalongo achinjangu, uneji ndili Mfalisayo mwanache jwa Mfalisayo. Uneji ndili pa nkungulu pa kulamulikwa ligongo ngulolela kuti wawe chasyuche." 7 Palapala pawawechete yeleyo, gakopochele makani gamakulungwa pasikati ja Mafalisayo ni Masadukayo ni nkungulu ula wasapulene. 8 Pakuwa Masadukayo akuti nganikupagwa kusyuka atamuno achikatumetume wa kwinani, ni mbumu nombre nasyo nganisipagwa. Nambo Mafalisayo akwitichisya yanayose itatu. 9 Ngomo sila syapundile ni wampepe mwa wakwiganya Malajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa wa mpingo wa Mafalisayo wajimi ni koposya malowe gao kwamachili achitiji, "Ngatukugawona magambo gagaligose kwa mundu ju, ikukomboleka mbumu pane katumetume jwa kwinani awechete ni jwelejo." 10 Makani gala gapundile kuwa gamakulungwa nope, nipele jwankulu jwa wangondo jula wajogopaga kuti wandu wala chankatanye che Paolo iwaloiwalo. Nipele, waalamwile wangondo wakwe atuluchile kwauli mpingo wa wandu kula ni kunjigala che Paolo kwa machili ni kunjausya nkati. 11 Chilo cho, Ambuje wajimi chiwandi ni che Paolo ni kuti, "Nkamulisye ntima! Mumalasile umboni pa Yelusalemu pano, chintende iyoyo peyo ni ku Loma." 12 Pikwachele, Wayahudi watesile ntemela. Ni watalawilile kuti, "Ngatulya pane kung'wa chachili chose mpaka pachitwaulaje che Paolo." 13 Wandu wawatesile yeleyo wo waliji wandu mpela alobaini. 14 Nipele, wandu wo wawawile kwa achakulu wambopesi ni achachekulu ni kuti, "Tulitawilile twachinsyene kuti ngatupasya chachili chose mpaka pachitwaulaje che Paolo. 15 Nipele sano, wanyamwe pamo ni wankungulu nnajisye utenga kwa jwankulu jwa wangondo mia moja kuti antulusye kukwenu nchinamanilaga kuti nkusakanga kumanyilila uchenene magambo gakwe. Noweji akanawandichile tuliwichile chile kummulaga." 16 Nambo mwipwagwe che Paolo wapilikene ngani jo, nipele waiche ni kwinjila mu likome mula ni kwasalila che Paolo nkati ngani jo. 17 Che Paolo wammilasile jumo jwa wangondo ni kunsalila, "Munjausye nchanda ju kwa jwankulu jwa wangondo mia moja pakuwa akwete chindu chakwasalila." 18 Jwangondo jula wanjigele nchanda jula ni kulongana nawo mpaka kwa jwankulu jwa wangondo ni kuti, "Che Paolo jwantawe jula wamilasile ni kuumenda kuti nanyichenawo jwanchanda ju kukwenu pakuwa akwete indu yakwasalila." 19 Jwankulu jwa wangondo jula wankamwile nchanda jula nkono, wanjigele pachisyepela ni kummusya, "Ana nkusaka kuusalila chichi?" 20 Nchanda jula watite, "Wayahudi alangene kummenda alakwe mala wi munjausye che Paolo pa Nkungulu, achinamanilaga kuti akusaka amanyilile uchenene ngani syakwe. 21 Nambo alakwe ngasimwajitichisya pakuwa kwana wandu kupunda alobaini wakwawuilila kwaulaga. Alitawilile kuti ngalya natamuno kung'wa chachili chose mpaka waulaje che Paolo ni sambano akulolela ichinjile pakulamula." 22 Nipele jwankulu jwa wangondo jula wanlesile nchanda jula ajaule ni kunjamuka kuti, "Nkasala kwa mundu wjalijose kuti mumanyisye yeleyo." 23 Nipele jwankulu jwa wangondo mia moja jula wawawilasile achakulu wawili mwa wangondo wakwe ni kwalajisya, "Mwawiche chile wangondo mia mbili ni wangondo wakwela mu falasi sabini ni wangondo wa mipamba mia mbili ajaulangane ku Kaisalia saa tatu ja chilo cha lelo. 24 Mwawiche chile falasi wampepe kuti wakwesye che Paolo aiche uchenene ku che Felikisi jwankulu jwa Chiloma mu chilambo cha ku Yudea." 25 Jwankulu jwa wangondo mia moja jula walemble chikalata chanti nyi. 26 "Ngunnamuchila alakwe che Felikisi jwankulu jwa Chiloma mu chilambo cha ku Yudea, uneji che Kilaudio Lusua ngunlembela. 27 Wayahudi wankamwile Mundu ju ni watiji ammulaje. Nambo panaimanyi kuti ali Mloma nipele najawile ni mpingo wa wangondo kukunkulupusya. 28 Nanjawisye ku Nkungulu wao wekulu njisakaga kuti manyilile magambo gawawechetelaga. 29 Naimanyi kuti wawawechetelaga nkati malajisyo gao, nambo uneji naiweni kuti nganakola magambo gagaligose gakuwajilwa kuulajikwa atamuno kwatawa

mu nyumba jakutaŵilwa. 30 Wāndu paŵamanyisye une kuti Wāyahudi akusosa itajile pakumbulaga mundu ju, pangakaŵa nalamwile kwaikanawo kukwenu, ni naasalile ŵaŵaŵechetelaga wo kuti aŵechete magambo gao kukwenu.” 31 Nipele ŵangondo ŵanjigele che Paolo mpela iŵatite pakusailiwa ni chilo chichocho ŵanjawisye ku Antipatii. 32 Malawī jakwe ŵangondo mia mbili ŵaŵajendaga wamakongolo ŵaujile ku likome, ŵaalesile ŵangondo ŵaŵakwesile falasi ŵala ajendelechele ni ulendo wa kwapechisa che Paolo. 33 Wāngondo ŵaŵakwesile falasi paŵaiche ku Kaisalia, ŵampele che Felikisi jwankulu jwa chilambo jo chikalata chila ni kwaŵika che Paolo mu ulamusi wao. 34 Jwankulu jwa chilambo paŵachisyomile chikalata chila ŵausisye kuti che Paolo wa musi chi. Paŵapiikene kuti jwa ku Kilikia, 35 ŵatite, “Chinagapiikanile magambo genu pataiche ŵandu ŵakumbetchetela.” Nipele ŵalamwile kuti ŵaagose che Paolo mu nyumba ja chimwenye ji che Helode.

24 Pagapite moŵa nsano, che Anania Jŵambopesi Jwankulu pamo ni achachekulu ŵampepe ni mundu jwa malajisyo ga Chiloma liina iyakwe che Telitulo ŵatuluchile ku Kaisalia. Ni ŵajawile kwa che Felikisi jula ni ŵansalile yanayose iŵammechetelaga che Paolo. 2 Che Felikisi ŵammilasile che Paolo ni che Telitulo ŵatandite kwaŵechetela achitiji. “Alakwe ambuje che Felikisi, ntulongwesye yambone ni uweji tukutama kwa chitendewele katema kose ni kulinganya kwa indu kukupanganyikwa kwa upoche wa ŵandu ŵetu. 3 Tukwitichisya yelei mu kusengwa moŵa gose ni kuntogolela kwannope alakwe papalipose. 4 Nambo pangansakalisya nnope, ngunchondelela ntupililile ni kutupilikanila itukuŵecheta. 5 Tukumanyilila kuti mundu ju ali jwakogoya nnope. Atandisye utindiganyo mwa Wāyahudi papalipose pachilambo pose ni sooni ali jwankulu jwa mpingo wa chidini wa Wānasaleti. 6 Ni sooni ŵalingaga kujisakasya Nyuumba ja Akunnungu, nowaji twankamwile. Twasachile kwalamula ni malajisyo getu twachinsyene. 7 Nambo che Lusia jwankulu jwa ŵangondo mia moja, ŵaiche ni kunjigala mmakono mwetu kwa machili. 8 Ni ŵalamwile kuti ŵakwaŵechetela wo aichanje kukwenu, nomwe mwasyene chinkombole kwauchilichisya ni kwimanyilila uchenene indu itukwaŵechetela.” 9 Wāyahudi wose nombe ŵajitichisye chiŵaŵechete che Telitulo kuti chili chisyene. 10 Nipele jwankulu jwa chilambo jula ŵangolochesye nkono che Paolo kuti aŵechete. Che Paolo ni ŵatite, “Ngusangalala nnope kulichenjela paujo penu pakuŵa ngumanyilila

kuti alakwe ndi jwakulamula jwa ŵandu ŵetu kwa yaka yejinji. 11 Pakuŵa alakwe mwasyene nkumanyilila kuti nganigapunde moŵa kumi na mbili chitandile panajawile kukupopela ku Yelusalemu. 12 Wāyahudi nganasimana une njianganganaga ni mundu jwalijose. Nganasimana une njitindiganyaga pa Nyuumba ja Akunnungu pane mmajumba gao ga kupopelela atamuno palipose mmusi mo. 13 Soonni ŵanyaŵa ngaakombola kunsalila alakwe usyene wa yakumechetela une sambano yo. 14 Chingwitichisya paujo penu chili chimo, uneji ngwapopelela Akunnungu ŵa achambuje ŵetu, njilikuyaga alila litala lyaakuliŵilanga ŵanyawo kuti lili lya unami. Ngukulupilila yanayose yailembekwe mu itabu ya Malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni itabu ya ŵakulondola ŵa Akunnungu. 15 Uneji ngwete chilolelo kwa Akunnungu mpela ŵanyawo yakuti pakulolela, kuti chikupagwe kusyuka kwa ŵandu ŵambone ni ŵangalumbana. 16 Nipele moŵa gose ngulinga nningwa wangu uŵe wambone paujo pa Akunnungu ni kwa ŵandu. 17 “Panatemi yaka yejinji kwakutalika ko, nausile ku Yelusalemu kuti naachisye ŵandu ŵa chilambo changu yakwakamuchisya kwa ligongo lya ŵakulaga ni kukutaga mbopesi. 18 Panaliji nkutenda yeleyo ni paŵasimene une pa Nyuumba ja Akunnungu ndili masile kuliswejesya. Nganiupagwa mpingo wa ŵandu natamuno utindiganyo. 19 Nambo ŵapali Wāyahudi ŵane ŵaŵatyochete ku Asia, ŵanyawo ni ŵaŵaŵajilwe kuŵa paujo penu ni kuumechetela une iŵaga akwete chakuumechetela. 20 Pane achinsyene ŵa asale chileŵo chiŵachisimene kukwangu panaliji pa Nkungulu wao wekulu, 21 ikaŵe yankati liloŵe limo peli linaŵechete panajimi paujo pao kuti, ‘Ngulamulikwa lelo jino pakuŵa ngukulupilila kuti ŵawile chasyuswe.’” 22 Nambo che Felikisi nsyene ŵaliji nkulimanyilila uchenene litala lya, ŵaunichile ligambo lila ni kwasalila, “Pataiche che Lusia jwankulu jwa ŵangondo mia moja jo, chilamule magambo genu.” 23 Ni jwankulu jula ŵalamwile anjigale che Paolo ni kwalindilila, nambo aŵe ni uhulu kanandi ni akasaalekasya achambusangagwe kwapa yaikwasoŵa. 24 Pagapite moŵa gampepe, ŵaiche che Felikisi pamo ni che Dulusila ŵankwawo juŵaliji Myahudi. Ŵalamwile kuti aŵilanjikwe che Paolo ni ŵampilikanilaga achiŵechetaga yankati kwakulupilila Che Yesu Kilisito. 25 Nambo paŵatandite che Paolo kuŵecheta yankati indu yaikwatenda ŵandu aŵe ŵambone ni ungapundanganya ni lyaŵa Akunnungu lichiŵalamule ŵandu wose, che Felikisi ŵajogwepe ni ŵatite, “Sano njauleje, chinammilanje sooni napataga lipesa.” 26 Katema ko che Felikisi

ŵalolelaga kuti chapegwe mbiya ni che Paolo. Ligongo lyo ŵapundile kwaŵilanga sooni ni sooni kunguluka nawo. 27 Payapite yaka iŵili, che Polikio Festo ŵaliji chilongola pamalo pa che Felikisi ŵaliji jwankulu jwa chilambo. Pakuŵa che Felikisi ŵasachile kwanonyelesya Ŵayahudi ŵalesile che Paolo mu nyumba jakutaŵilwa mula.

25 Moŵa gatatu pakumala che Festo kwinjila ku Kaisalia kugatanda masengo gakwe, ŵakwesile kwaula ku Yelusalemu. 2 Kweleko achakulu ŵambopesi pamo ni ilongola ŵa Ŵayahudi ŵansalile che Festo magambo ga che Paolo. 3 Ŵachondelele che Festo kuti ŵasalalisye ntima kwa kwaikanawo che Paolo ku Yelusalemu kuti ŵajuŵilile petala ni kwaulaga. 4 Nambo che Festo ŵaajanjile, “Che Paolo ali mu nyumba jakutaŵilwa ku Kaisalia ni nansyene chinyaule kukoko pangakaŵa. 5 Mwaleche ilongola ŵenu ajaulangane pamo ni une kweleko akaaŵechetele naga atesile yangalumbana.” 6 Che Festo ŵatemi nawo kwa moŵa nane pane likumi, nipele ŵaujile ku Kaisalia. Malaŵi jakwe ŵajawile ni kutama pa chitengu cha ulamusi, ŵalamwile kuti ŵaichenawo che Paolo. 7 Paŵaiche che Paolo, Ŵayahudi ŵaŵakopochele ku Yelusalemu ŵansyungwile ni kutanda kwaŵechetele yejinji yakutopa ni nganakombolanga kuisalichisya. 8 Nkulichenjela, che Paolo ŵatite, “Uneji nganibanganya magambo gagaligose gankati malajisyo ga Ŵayahudi pane nkati Nyumba ja Akunnungu natamuno kwa Mwenye jwa ku Loma.” 9 Nambo che Festo ŵasachile kulinonyelesya kwa Ŵayahudi ni ŵambusisye che Paolo, “Ana nkusaka kwaula ku Yelusalemu nkalamulikwe kweleko yankati magambo ga paujo pangu?” 10 Nambo che Paolo ŵatite, “Ngwima paujo pa nkungulu wa Mwenye jwa ku Loma, pelepa ni panguŵajilwa kulamulikwa. Alakwe mwasyene nkumanyilila uchenene, uneji nganinaapanganichisya Ŵayahudi changalumbana chachili chose. 11 Nipele iŵaga ngwete magambo pane ndesile yangalumbana yakuŵajilwa kuulajikwa, ngangukana kuwa. Nambo iŵaga ngapagwa usyene wa magambo gakumechetela une ŵandu ŵa, ngapagwa mundu juchakombole kuundaga mmakono mwa ŵanyawo. Ngusaka mumbeleche kwa Mwenye jwa ku Loma.” 12 Nipele che Festo paŵamasile kuŵecheta ni ŵandu ŵa nkungulu ŵansalile che Paolo, “Nkusaka kunjausya kwa Mwenye jwa ku Loma, ayaga, chinjaule kwa Mwenye jwa ku Loma.” 13 Gali gapite moŵa gampepe, mwenye che Agilipa ni che Belinike

nlumbugwe, ŵaiche ku Kaisalia kukwakomasya che Festo. 14 Ni ŵatemi kweleko moŵa gampepe ni che Festo nombe ŵansalile mwenye ngani ja magambo ga che Paolo achitiji, “Kwana mundu jumo pelepa juŵannesile che Felikisi ali mu nyumba jakutaŵilwa. 15 Panajawile ku Yelusalemu achakulu ŵambopesi pamo ni achachekulu ŵa Ŵayahudi ŵambechetele mundu jo ni kuunjondelela kuti naalamule ni kwajamuka. 16 Nambo uneji naasalile kuti Ŵaloma nganakola masyoŵelo go ga kuntyosya mundu alamulikwe akanaŵe kuchingangana ni ŵandu ŵakumbechetela meeso ni meeso, ni kwapa lipesa lya kulichenjela kwa iŵambechetele yo. 17 Nipele, paŵasongangene apano, nganingaŵa, malaŵi jakwe natemi pachitengu changu cha ulamusi ni kulajisya annyichenawo mundu jo. 18 Ŵakumbechetela ŵakwe paŵajimi, nganakoposya magambo ga yangalumbana mpela inaganisya. 19 Nambo ŵakanilanaga ine pe yankati dini jao ni yankati mundu jumo jwakuŵilanjikwa Che Yesu jwaŵawile nambo che Paolo akulimbila kuti ali ŵajumi. 20 Nganinaimanyilila chakutenda nkati magambo ga. Nipele, nambusisye che Paolo iŵaga chasache kwaula ku Yelusalemu kukulamulikwa kweleko magambo ga. 21 Nambo che Paolo ŵasachile kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma, nalamwile kuti angose mu nyumba jakutaŵilwa mpaka pachinaapeleche kwa Mwenye jwa ku Loma.” 22 Che Agilipa ŵane juŵaliji mwenye jwa liuto liine ŵansalile che Festo, “None ngusaka kumpiikanila nansyene mundu jo.” Che Festo ŵatite, “Chimumpikanile malaŵi.” 23 Malaŵi jakwe che Agilipa ni che Belinike ŵaiche ali nkusangalala pa nkungulu ali alongene ni achakulu ŵa ŵangondo ni achakulu ŵa musi. Che Festo ŵalamwile kuti ŵaichenawo che Paolo. 24 Che Festo ŵatite, “Mwenye che Agilipa ni ŵanawose ŵatemi apano pamo ni uweji! Ŵayahudi wose ŵa pelepa ni ŵa ku Yelusalemu akummechetela mundu ju kukwangu ni akusaka aulajikwe. 25 Nambo uneji nganinagawona magambo gagaligose gakwaŵajila kuulajikwa. Ni pakuŵa che Paolo nsyene ŵasachile alamulikwe ni Mwenye jwa ku Loma, noneji najitichisye kunjausya ku Loma. 26 Kwa uneji nganingola usyene wankati ŵelewo wakunlembela Mwenye jwa ku Loma. Kwa ligongo lyo nanyichenawo paujo penu nnopenope kukwenu achimwene mwenye che Agilipa, mwamalaga kumbusyausya mbate chakulemba. 27 Pakuŵa nguwana chiiŵe yakusekasya kwajauchisya jwantawe pangasala uchenene yakwaŵechetele yo.”

26 Nipele che Agilipa wansalile che Paolo, nkamusi jwangu. Mmwejo chimmalanje ya uneji, "Nkukombola kulichenjela." Pelepo che Paolo chimwasalile wandu yanyiweni lelo jino ni ichinannosye wagolwesye nkono wao ni kulichenjela, achitiji. 2 "Mwenye che Agilipa, nguliwona ngwete upile lelo jino kanyuma. 17 Chinankulupusye kutyoka mwa wandu kwima paujo penu ni kulichenjela yankati yanayose wa ku Isilaeli pamo ni wandu wangaŵa Wayahudi yakumechetela une Wayahudi. 3 Nnopennope pakuŵa kuchinantume une ko. 18 Mwatatanukule meeso alakwe mwasyene nkumanyilila uchenene masyowelo gao kuti akombole kopoka mu chipi ni kwinjila mu ga Wayahudi ni umenyani wao, ngunchondelela lulanga nombe akopoche mu ulamusi wa Shetani mumbilikanile mu upililiu. 4 "Wayahudi wose ni kwagalachila Akunnungu kuti kwa kungulupilila akumanyilila une uchenene chitandile uchanda une alecheleswe sambi syao ni kwinjila majumba wangu. Akumanyilila inatite pakutama ni wanyawo pamo ni wandu wasagulikwe ni Akunnungu. 19 mu chilambo changu ni ku Yelusalemu nombeko "Kwapele, alakwe mwenye che Agilipa, uneji nganileka chitandile ndanda jo. 5 Akumanyilila une chitandile kwitichisya yakwiwona yaikopochele kwini. 20 Nipele natandite kulalichila malowe ga Akunnungu kwa wakutama ku Damesiki ni ku Yelusalemu ni chilambo chose cha ku Yudea pamo ni wandu wangaŵa Wayahudi. Naalichile aleche sambi ni kwa ujilila Akunnungu ni kulosya kwa isambo yao kuti alesile sambi. 21 Kwa ligongo lya malowe go Wayahudi wangamwile une ndili pa Nyuumba ja Akunnungu ni kusaka kumulaga. 22 Nambo Akunnungu aang'osile, mpaka lelo jino ndili jwansima. Noneji nguŵalanga kwa achanandi ni achakulungwa. Ngangusala ine ikaŵe yeila yasalile wakulondola wa Akunnungu ni che Musa kuti chiikopochele, 23 yakuti yaŵajilwe Kilisito alaje ni kuŵa mundu jwaandanda kusyuka mwa wose ŵawile. Nombejo chakombole kwaichisya lilanguka Wayahudi ni wandu wangaŵa Wayahudi." 24 Che Paolo paŵalichenjele mpaka pelepo, che Festo ŵaŵechete kwa liloŵe lyekulungwa, "Mmwe che Paolo ntekupungwana! Kujijiganya kose kutesile mpungwane." 25 Che Paolo ŵajanjile, "Nganimbungwana, alakwe ambuje che Festo. Chinguŵecheta cho chili chisyene ni cha lunda. 26 Alakwe mwenye che Agilipa nkuimanyilila uchenene yose yaikopochele yo. Noneji ngukombola kuŵecheta pangali lipamba paujo penu pakuŵa nguimanyilila isyene kuti ngapagwa chichatendekwe pachisyepela. 27 Mwenye che Agilipa, ana nkugakulupilila malowe gaŵaŵechete wakulondola wa Akunnungu, wa kalakala? Ngumanyilila kuti nkugakulupilila!" 28 Ni che Agilipa wansalile che Paolo, "Ana nkuganisa kuti kwa katema kakajipi peka chinkombole kundendekasya meje Mkilisito?" 29 Che Paolo ŵajanjile, "Iwaga kwa katema kakajipi pane kakajini, ngwapopelela Akunnungu, ngaŵa alakwe pe nambo ni wanawose wakumbikanila lelo jino wa aŵanje mpela indite pakuŵa une, nambo anaichile kutaŵikwa minyolo mpela une." 30 Pelepo mwenye che Agilipa ni jwankulu che Festo ni che Belinike pamo ni wane wose ŵaŵaliji pamo nawo ŵajimi. 31 Ni paŵakopakaga ŵasalilene, "Mundu ju nganapanganya chachili chose

chakusachilwa kuulajikwa natamuno kwatawa.” 32 Che Agilipa wansalile che Festo, “Ikakomboleche kungopola mundu ju ngaakaŵende kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma.”

27 Paŵalamwile kuti tujaule ku Italia ni ngalaŵa ŵammisile che Paolo pamo ni ŵatawe ŵane mmakono ga che Juliasi, juŵaliji jwankulu jwa ŵangondo mumpingo waukuŵilanjikwa “Mpingo wa Agosto.” 2 Twakwesile ngalaŵa jekulungwa jijatyochelaga ku Adilamiti, jijaliji chile kutanda ulendo kupitila mbwani ja chilambo cha ku Asia ni twatandite ulendo. Che Alisitako mundu jwa ku Makedonia kutyochela ku Sesalonike ŵalongene nowaji. 3 Lyuŵa lyaawili twaiche ku Sidoni ni ngalaŵa. Nipele che Juliasi ŵaapanganichisye yambone che Paolo, ŵalesile ajaule kwa achambusangagwe kuti apegwe yaikwasoŵa. 4 Kutyochela kweleko twajendelechele ni ulendo, ni twapite mungulugulu chilumba cha Kupulo tuchilisepusyaga ni mbungo jijaliji jininkupuga nnope kutyochela paujo petu. 5 Twajombweche bahali ja Kilikia ni Pamfilia ni twaiche mmusi wa Mila chilambo cha ku Likia. 6 Ni kweleko jwankulu jwa ŵangondo jula ŵajisimene ngalaŵa jekulungwa jichikopochelaga ku Aleksandilia kwaula ku Italia, nombejo ŵatujinjisye mwelemono. 7 Twajesile mbolebole moŵa gamajinji ni twaiche pachiŵandi ni Nido nkulaga. Pakuŵa mbungo jatusiŵilile kuendelechela ni twapite kusini kwa chilumba cha Kilete kuŵandikana ni Salomone. 8 Twapite mumbwani kwa kulaga ni twaiche peuto papakuŵilanjikwa “Bandari jambone,” pachiŵandi musu wa Lasea. 9 Gaapite moŵa gamajinji ni moŵa gakutaŵa gaapite, ni twaliji mmoŵa ga kogoya kuendelechela ni ulendo wa mu ngalaŵa. Nipele che Paolo ŵaajamwiche achitiji, 10 “Achalongo achinjangu, nguwona kuti ulendo wu chiuŵe wa kogoya ni kusoyesya indu, ngaŵa kwa ndundu ni ngalaŵa pe, nambo kwa umi wetu nombe.” 11 Nambo jwankulu jwa ŵangondo jula ŵagapikanile nnope maloŵe ga juŵalongosyaga ngalaŵa ni nsyene ngalaŵa kupunda maloŵe gaŵaŵechete che Paolo gala. 12 Pakuŵa bandari jo nganijiŵa jambone kutama moŵa ga mbepo, ŵandu ŵawatupile ŵajitichisye kuendelechela ni ulendo yakombolekaga aichanje ku Finikisi ni kutama kweleko katema ka mbepo ko. Finikisi jili bandari ja Kilete jajilolite kwiŵanda ni kwichela. 13 Mbungo ja kusi jatandite kupuga ni ŵaganisisye kuti chakombole kutendekanya iŵasachile yo. Nipele ŵanyakwile nanga ni kuŵika mu ngalaŵa, ŵajendelechele ni ulendo ŵapite mbwani kwa mbwani ni kwika ku mbwani ja Kilete. 14 Nambo pangakaŵa, mbungo

jekulungwa jati mpela chimbunga jajikuŵilanjikwa “Mbungo ja kaskazi” japujile kutyochela ku chilumba. 15 Ngalaŵa jila jagombilwe ni mbungo, nombejo nganijikombola kujipunda mbungo, nipele twajilesile jiseleleche ni mbungo. 16 Nkwenda mo twapite upande wa kusini mwa chilumba chachinandi liina lyakwe Kauda, twakombwele kwakulimba nnope kugopola ntumbwi wa kwakulupuchisya ŵandu mu ngalaŵa jekulungwa jila. 17 Achikatemetume ŵaali mu ngalaŵa ŵala paŵanyakulile ntumbwi ula nkati, ŵautawilile mu ngalaŵa jila ni ngonji kuulimbisya kuti unajonasiche ni mbungo. Ni pakuŵa ŵajogopaga kutitimila munsanga wejini mu mbwani ja Libia, kwa yele ŵagatulwisye matanga ni ŵagambaga kwenda pe ni mbungo. 18 Mbungo jekulungwa jila jajendelechele kupuga ni malaŵi jakwe ŵatandite kwasila ndundu mu bahali. 19 Ni lyuŵa lyaatatu ŵajasile ni makono gao achinsyene yoombo ya mu ngalaŵa jekulungwa. 20 Moŵa gamajinji nganitikombola kuliwona lyuŵa atamuno ndondwa ni mbungo jekulungwa jila japundile nnope. Chilolelo chose chati tutulame chamasile. 21 Paŵatemi pangalya moŵa gamajinji, wajimi che Paolo pasikati pao ni kuti, “Achambusanga ŵangu nkambikanichisye une kuti kasintyoka ku Kilete ngankalaje kwantinyi ni kupotesya indu yi. 22 Sambano ngunchondelela, nkamulichisye ntima pakuŵa ngapagwa jwalijose mwa ŵanyamwe juchawe nambo ngalaŵa pe ni jichijjonasiche. 23 Pakuŵa chilo katumetume jwa kwina jwa Akunnungu, Akunnungu jwandesile une kuŵa jwao ni jungwopopelela ŵangopochele, 24 ni kuusalila, ‘Kasinjogopa che Paolo! Ikuŵajilwa mmwejo kwima paujo pa Mwenye jwa ku Loma. Kwalingongo lyenu mwe Akunnungu chiŵakulupusye wose ŵaali mu ulendo pamo nomwe.’ 25 Nipele nkamulichisye ntima, pakuŵa ngwakulupilila Akunnungu kuti chitendekwe mpela indite pakusalilwa. 26 Nambo chituponyekwe pa chilumba chimo.” 27 Chilo cha lyuŵa lya kumi na nne twaliji tuninkukwekwelemya akuno ni akunokuno ni meesi mu bahali ja Mediteleniani. Chilo nnope achikatemetume ŵaali mu ngalaŵa ŵaganisisye kuti tuŵandichile munsanga. 28 Nipele ŵatulwisye ngoji wawataŵilile chindu chakutopela achisakaga kupima amanyiile ipatite kwendesya ni ŵapatile makono alobaini. Kanyuma kanandi ŵapimile sooni ni ŵapatile makono selasini. 29 Ni pakuŵa ŵajogopaga kukwama papali ni lwa, ŵatulwisye nanga ncheche sya kunyuma kwa ngalaŵa ni kupopela kuti kucheje. 30 Ni ŵaŵalongosyaga ngalaŵa ŵala ŵasachile kutila kutyochela mu ngalaŵa ni ŵatulwisye ntumbwi ula achinamanilaga akutulusya nanga sya paujo. 31 Nambo che Paolo wansalile jwankulu jwa ŵangondo

jula pamo ni wángondo wáne, “Íwaga wányawá ngaatama mu ngalawá ngankulupuswa.” 32 Papopo wángondo wála wákatile migoji jikamulile ntumbwi ni wáulesile ujigalikwe ni meesi. 33 Kukanawé kucha che Paolo wáchondelele wose kuti alye chakulya achitiji, “Lelo jino lyuwa lya kumi na nne ntemi ni sala nli nkulolela, pangalya chindu chachili chose. 34 Nipele ngunchondelela nlye, pakuwa chichinkulupusye kuti nkawa. Pakuwa ngalujasika namuno luumbo lumo lwa pa mitwe jenu.” 35 Che Paolo pawamasile kuwecheta yeleyo wájigele nKate, nipele wátogolele Akunungu paujo pa wose, wágawénye ni kutanda kulya. 36 Nipele wose wákamulisey ntima, nombewo wáilile. 37 Wátwaliji mu ngalawá twaliji wáandu mia mbili ni sabini na sita. 38 Patwalile wose ni kwikuta, wájijalwisye ngalawá jekulungwa kwakwasila ngano mu bahali. 39 Pakwachele wáwalongosyaga ngalawá wála nganachimanyilila chilambo chila, nambo wáuweni nsanga ku mbwani. Nipele wásachile kujijimika ngalawá kweleko naga chakombole. 40 Wákatile ngonji sya nanga ni kusileka mu bahali ni wágopwele ngonji sisyatawíkwe pa usukani ni kwina mukula tanga ja paujo pa ngalawá kuti jikamule mbungo ni kwajausya ku mbwani. 41 Nambo wáiche pamalekano pagachingangene matala gawili ga meesi ga bahali ni ngalawá jatanjile palapala. Upaande wa paujo pa ngalawá watitimile munsanga pangali kutinganyika, nambo upaande wa panyuma watandite kutemeka kwa ligongo lya machili ga matumbela. 42 Wángondo wásachile wáulaje watawíkwe wose atakojelela wáne ni kutila. 43 Nambo jwankulu jwa wángondo achisakaga kwakulupusya che Paolo, wáalekasisey wángondo akatenda yeleyo. Wálamwile wáakukombola kojelela alilechelele mmeesi ni kwika kunsanga. 44 Ni wáakusigalila wo, wáne akamulile mbao ni wáne ipitingwa iyatemeche mu ngalawá. Iyoyo wáandu wose wáiche kwa chitendeweke ku nsanga.

28 Patwaiche kwa chitendeweke ku nsanga, twaimanyi kuti chilumba chila chikuwílanjikwa Melita. 2 Ni wáandu wángali lunda wátutendele yambone nnope. Ula jatandite kunya ni kwaliji ni mbepo, wátukolechesye mooto tujootele ni kutukalibisya. 3 Che Paolo wálokwete litenje lya sasu ni wásiwísile pa mooto. Pawáwíkaga, lijoka lyakopweche ligongo lya ntukuta wa mooto ula lyaliwílijile pankono wakwe. 4 Wáandu wá kweleko wo pawáliweni lijoka lili nkuliwílijila pankono wakwe wásalilene, “Kusyene mundu ju ali jwakuulaga, namuno akulupwiche mmeesi nambo chisasi cha

nnungu jwetu jwankongwe jwakuwílanjikwa Haki ngachikunneka alame.” 5 Nambo che Paolo wálikung'undile lijoka lyo pa mooto ni nganilimpeteka namose kanandi. 6 Wáandu wála wáiliji nkulolela kuti pane tuimbe nkono, pane chagwe ni kuwa papopo. Nambo pawalolele nnope ni nganachiwona chindu chakwawénga chichapatile, ni wágalawisye ng'anisyo syao ni kuti ali jumo jwa achiminungu. 7 Pachiwandi ni pepala kwaliji ni migunda ja jwankulu jwa chilumba chila jwakuwílanjikwa che Pabulio. Mundu ju wátupochele yambone ni twatemi mu nyumba jao ja achalendo kwa mowa gatatu. 8 Atati wáo che Pabulio wáiliji agonile ali nkulwala chilulu ni mmatumbo mwa miasi. Che Paolo wájawile kukwalola ni pawamasile kupopela, wásajichile makono gao ni kunlamya. 9 Payakopochele yeleyo, iyoyo peyo wákulwala wájinji wáwatamaga mu chilumba chila wáiche, nombewo wálamiswe. 10 Wáandu wála wátuchimbichisye nnope, ni katema patwatyokaga wátupele yose iyatusowile mu ulendo wetu. 11 Pajapite miesi jitatu, twatandite sooni ulendo wetu kwa ngalawá jekulungwa jimo jijasigele mu chilumba mula, jichilindillaga gapite kaje mowa ga mbepo. Ngalawá jila jakopochele ku Alekisandilia ni jawílanjikwe “Achiminungu Mawila.” 12 Twaiche ku Silakusa ni twatemi pelepo mowa gatatu. 13 Kutyochele pelepo twasyungwile mumbali ni twaiche ku Legio. MalaWi jakwe jatandite kupuga mbungo kutyochele kulujenda ni pagapite mowa gawili twaiche ku Puteoli. 14 Kweleko twasimene wáandu wákunkulupilila Che Yesu achinjetu ni wátuchondelele tutame pamo nawo chijuma chimo. Kwanti nyi ni itwatite pakwika ku Loma. 15 Wáandu wákunkulupilila Che Yesu wá ku Loma pawapilikene ngani syetu wáiche mpaka Pakusumichisya Malonda che Apio ni wáne ku Majumba Gatatu ga Achalendo kukutuchingamila. Che Paolo pawaweni wélewo wáatogolele Akunungu ni wálimbiswe ntima. 16 Patwaiche ku Loma wákundile kuti che Paolo atame pajikape pamo ni jwangondo juwanlindillaga. 17 Pagapite mowa gatatu che Paolo wáawílasile achakulu wá Wáyahudi wáwatamaga kweleko. Pawásongangene pamo ni wáasalile, “Achalongo achinjangu, uneji natawíkwe ku Yelusalemu kula ni kutagwa mmakono ga Wáaloma namuno nganindende magambo gagaligose kwa wáandu wáandu pane kugapwanya masyowelo ga achambuje wétu. 18 Pawamasile kuusyausya, Wáaloma wásakaga kung'opola pakuwa kwangu une nganagasimana magambo gakuwájilwa kuulajikwa. 19 Nambo Wáyahudi pawakanile yeleyo, nasachile kulamulikwa ni Mwenye jwa ku Loma, nachiwáamuno

nganingola chakwaŵechetela wāndu wā musi wangu. 20 Kwāligongo lyo nanchondelele wānyamwe kuti tuonegane ni kuŵecheta nomwe pakuŵa ndaŵikwe kwa nyolo si ligongo lya chilolelo cha Wāsilaeli chiŵalanjile Akunnungu.” 21 Ni wānyawo wātite “Uweji nganitupochele chikalata kutyochela ku Yudea nkati alakwe atamuno achinjetu wāŵaiche akuno kukutusalila pane kuŵecheta chindu chakusakala nkati alakwe. 22 Nambo tukusaka kupilikana pakang'wa penu inkuti paaganisya pakuŵa tukumanyilila kuti palipose akusala kuti mpingo wo uli wangalumbana.” 23 Nipele wāsagwile lyuŵa lya kuchingangana ni che Paolo ni wāiche wāndu wājinja nnope ku nyuumba kuŵatamaga. Kutandila kundaŵi mpaka ligulo che Paolo wāliji nkwasalila yejinji ya Umwenye wa Akunnungu ni kwajiganya ngani sya Che Yesu kutyochela mmalajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ni itabu ya wākulondola wā Akunnungu achisakaga kwanyenga kuti wāakulupilile Che Yesu. 24 Wane wājitchisye iŵasalilaga yo nambo wane wakanile. 25 Nipele nganjilana achinsyene pe, ni wātyosile pelepo pakuŵa che Paolo wāasalile, “Mbumu jwa Akunnungu wāsasile usyene kwa achambuje wenu kwa kang'wa ja jwakulondola jwa Akunnungu che Isaya, 26 achitiji, ‘Njaule kwa wāndu wā nkaasalile, kupilikana chimpilikane, nambo ngasamanyilila, Kulola chinnole nambo ngasambona. 27 Pakuŵa mitima ja wāndu wā jilimbile, asiŵilile mawivi gao ni meeso gao gasisine. Melepe akasaona kwa meeso gao, akasapilikana kwa mawivi gao, akasamanyilila kwa mitima jao, akasapitikuchila kwa une, noneji ngalamisye.” 28 Nombe che Paolo wātite sooni, “Mmanyilile wānyamwe kuti, ukulupusyo wa Akunnungu wu wejausye kwa wāndu wāngawā Wāyahudi, nombewo chaupilikane!” 29 Che Paolo paŵamasile kuŵecheta yeleyo Wāyahudi wākopweche ali nkukanilana nnope achinsyene pe. 30 Nipele che Paolo wātemi yaka iŵili mu nyuumba jiŵalipilaga jila. Ni wāapochele wāndu wose wāŵaikaga kukwalola. 31 Wālalichilaga wāndu ngani ja Umwenye wa Akunnungu ni kwajiganya wāndu nkati Ambuje Che Yesu Kilisito pangajogopa ni nganapagwa jwannekasisye.

W̄aloma

1 Une che Paolo, jwakutumichila ju Che Yesu Kilisito, nguchilemba chikalata chi. Akunnungu amilasile me nduna ni asagwile naalichile w̄andu Ngani jao Jambone. **2** Kalakala ko, Akunnungu w̄aasalile w̄andu ajiji Ngani Jambone kwa litala lya w̄akulondola w̄ao mpela itite pakulembekwa Mmalembelo ga Akunnungu. **3** Ngani Jambone ji jikungamba Mwana jwa Akunnungu, Ambuje w̄etu Che Yesu Kilisito. Jwati nkati undu wakwe w̄apagwile mu lukosyo lwa mwenye che Daudi. **4** Nambo nkati umi wao wa chibumu, Mbumu jwa Akunnungu w̄alosisye kwa litala lya ukombole wakwe kuti Mwana jwa Akunnungu kwa kusyuka kwakwe yaani Kilisito Ambuje w̄etu. **5** Kwa litala lyakwe mbegwile upile wa kuw̄a nduna kuti kwa ligongo lya Kilisito nalongosye w̄andu w̄a ngosyo syose, akulupilile ni kuitichisya. **6** W̄anyamwe nli pasikati ja w̄andu wo, w̄ankutama ku Loma mmilanjikwe ni Akunnungu mme w̄andu wakwe Che Yesu Kilisito. **7** Nipele, une che Paolo ngunlembela w̄anyamwe wose w̄ankunonyelwa ni Akunnungu w̄ankutamanga ku Loma, ummilanjikwe mme w̄andu wakwe. Ngunsachila upile ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu Atati w̄etu ni Ambuje w̄etu Che Yesu Kilisito. **8** Ikanaw̄e yaili yose, ngwatogolela Akunnungu w̄angu kwa litala li Che Yesu Kilisito kwa ligongo lya w̄anyamwe wose, pakuw̄a chikulupi chenu chikupikanika ku chilambo kose. **9** Akunnungu ungwatumichila ni ntima wangu wose, nkulalichila Ngani Jambone ja Mwanagwao, ali jwaumboni jwangu kuti ngunkumbuchila w̄anyamwe, **10** mow̄a gose pangupopela. Ngwapopela Akunnungu yanonyelaga ambe lipesa lyambone lya kunjimajimila. **11** Pakuw̄a sachile kwannope kummona w̄anyamwe, kuti ngamulangane ni w̄anyamwe mu ntuka ungupegwa ni Mbumu jwa Akunnungu, kuti mme walimbangene. **12** Chingusala, w̄anawose tutusyaneje mitima, w̄anyamwe mulimbisye une mu chikulupi changu ni uneji nanlimbisye w̄anyamwe mu chikulupi chenu. **13** Achalongo achinjangu, ngusaka mmanyilile kuti kakajinji nasakaga iche kukwenu, nambo nekasiswe mpaka sambano. Nasachile kwika kuti ngombole kunkamuchisya mwanya nlimbangane mu chikulupi, mpela indite pakwakamuchisya w̄andu w̄angaw̄a W̄ayahudi kulimbangana mu chikulupi. **14** Pakuw̄a ngusachilwa kwalalichila w̄andu wose W̄agiliki ni w̄angaw̄a W̄agiliki, ni kwalalichila waali ni lunda ni w̄akulow̄ela. **15** Kwaligongo lyo ngulajila kwannope kunnalichila Ngani Jambone w̄anyamwe nombe

w̄ankutama ku Loma. **16** Ngangujikolela soni Ngani Jambone, pakuw̄a jikwete machili ga Akunnungu gakunkulupusya kila mundu jwakukulupilila, kutandila kwa W̄ayahudi ni sooni kwa w̄angaw̄a W̄ayahudi. **17** Pakuw̄a Ngani Jambone jikulosya yatite Akunnungu pakwatenda w̄andu kuw̄a w̄ambone paujo pao. Kwa litala lya chikulupi, chitandile kundanda mpaka kumbesi. Mpela yaitite pakulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu, “Mundu jwatendekwe jwambone paujo pa Akunnungu chatame kwa chikulupi.” **18** Kutyochela kwini Akunnungu alosisye uchimwa wao kwa litala lya sambi syose ni kwa litala lya ugongomalo wose wa aw̄ala w̄andu w̄akuuliw̄atila usyene ukamanyika kwa litala lya ugongomalo wao. **19** Pakuw̄a yose yaikutesya Akunnungu amanyiche kukwao, imanyichikwe, ligongo Akunnungu nsyene ailosisye kwa w̄anyawo. **20** Chitandile Akunnungu paw̄agumbile chilambo, ukombole wao wa mow̄a gose pangali mbesi ni Unungu wao, ikuwoneka pangasisika namuno ngaikuoneka ni meeso. W̄andu akukombola kumanyilila kwa indu yagumbile. Kwapele w̄andu ngakombola kulichenjela kwa yaili yose. (aidios g126) **21** Namuno akumanyililanga kuti Akunnungu apali, nambo ngakunkusya atamuno kuntogolela yakuti pakuw̄ajilwa, nambo ng'anisyo syao sili syangalimate ni mitima jao jitajikwe chipi. **22** Akulitendanga w̄a lunda, nambo ali w̄akulow̄ela. **23** Alesile kwapopelela Akunnungu w̄angakuwa, nambo akwipopela inyago yaikulandana ni mundu jwakwasika, chisau inyama pane ijuni pane inyama yaikukwaw̄a. **24** Kwa ligongo lya yeleyo, Akunnungu w̄aaalesile mu tama jangalumbana ja mitima jao ni kupanganyichisya indu ya soni mu iilu yao. **25** Akuutindanya usyene wa Akunnungu kwa unami, akuiipopela ni kuitumichila indu yepanganyikwe ni Akunnungu ni kwaleka Akunnungu w̄aaipanganyisye, w̄akusachilwa kulapikwa mow̄a gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) **26** Kwa ligongo lyo Akunnungu w̄aaalesile akuyanje tama syao sya soni. Namose achakongwe w̄alesile kugonana ni achalume yaikuti pakusachilwa, w̄agonanaga ni achakongwe achinjao. **27** Achalume nombe iyoyo peyo akulekanga kugonana ni achakongwe yaikuti pakusachilwa, w̄akolelene mchesele jwannume ni jwannume. Akupanganyichisya ipanganyo ya soni achalume kwa achalume, kwayele akuliichisya kwamukwa kwa ugongomalo wao wautesile. **28** Pakuw̄a w̄andu wo w̄akanile kuuw̄ika mu ng'anisyo usyene wa kwamanyilila Akunnungu, nombe Akunnungu w̄aaalesile akuyanje ng'anisyo syao syangalumbana, w̄aipanganyisye aila yekanye

kuipanganya. 29 Wāndu wā aguumbele ugongomalo wose, ungalumbana ni lipamo ni wiu ni uulasi ni unami ni ngomo ni kulambusya. Ni kunong'ona, 30 ni kunamanilana, wākwachima Akunnungu, wākutukana ni wākulilapa ni wākulifuna, wākwilana kuitendekanya yangalimate ni wāngaajitichisya achaŵelesi wao. 31 Wākulowēla, wāngakumula chilanga, wāngali unonyelo ni nganakola chanasā kwa wāne. 32 Wākumanyilila kuti malajisyo ga Akunnungu gakuti wākugapanganya gelego akuŵajilwa kuwa. Natamuno yeleyo akwendelechela ngāwā kugapanganya pe nambo akwilana ni aŵala wākugapanganya gelego.

2 Kwayele, mmwe mwajangu, iŵaga nkwalamula wāne ngankombola kulichenjela natamuno mme wāani. Pakuŵa, pankwalamula wāne akuno nomwe nkwendelechela kuipanganya iyoyo, nkulilamula mwasyene. 2 Nowe tukumanyilila kuti ulamule wa Akunnungu uli wa usyene kwa aŵala wākuitendekanya indu yanti yeleyo. 3 Nambo alakwe junkwalamula wākuitendekanya yeleyo ni mwasyene nkuitendekanya iyoyo peyo. Ana nkuganisyā chinchiuŵambala ulamule wa Akunnungu? 4 Pane nkuunyelusya umbone wekulu wa Akunnungu ni utulale ni upillili wao, uli ngankuimanyilila kuti umbone wa Akunnungu ukunnongosya kuti nneche sambi? 5 Nambo mmwe nkakati ntime ni nkweite ntime wangasaka kuleka sambi, kwa ligongo lyo nkuligosela mwasyene magambo pa lyuŵa lya Akunnungu lya lutumbilo lwao ni kulamula kwao kwa chigolochelo pachikulolechele. 6 Pakuŵa Akunnungu chachinlipa jwalijose malinga ni masengo gakwe. 7 Wāndu wākuitendekanya yambone pangali kupela akuno achisosaga ukulu ni kusichila ni umi wangaukujonasika, Akunnungu chachapa wāndu wā, umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios 9166) 8 Nambo aŵala wālipamo, aŵala wākuukanila usyene, ni kuikuya yangalumbana, isyene Akunnungu chachalamula kwa lutumbilo ni uchimwa wakwe wekulu. 9 Chigapagwe masauko ni kulaga kwa jwalijose jwakuitendekanya yangalumbana, kutandila kwa Ŵayahudi ni sooni kwa wāndu wāngāwā Ŵayahudi. 10 Nambo jwalijose jwakuitendekanya yambone, Akunnungu chachimpa ukulu ni luchimbichimbi ni chitendewe, kutandila kwa Ŵayahudi ni sooni kwa wāndu wāngāwā Ŵayahudi. 11 Pakuŵa Akunnungu wāngali lusagu. 12 Wāndu wāngāwā Ŵayahudi wāngakugamanyilila Malajisyo ga che Musa chasochele pangagamanyilila Malajisyo go. Ni Ŵayahudi wākugamanyilila Malajisyo ali nkutenda sambi chalamulikwe

ni Malajisyo go. 13 Pakuŵa, wākugapilikana Malajisyo ngāwā wākuŵalanjikwa wāmbone paujo pa Akunnungu, nambo aŵala wākugajitichisya Malajisyo ni wākuŵalanjikwa wāmbone paujo pa Akunnungu. 14 Pakuŵa wāndu wāngāwā Ŵayahudi wāngakugamanyilila Malajisyo, nambo pakutenda indu kwa lwendo lwapagwile nawo chisau ni yaitite pakulamulikwa mmalajisyo, achinsyene wo akulosya kuti akumanyilila chakusachilwa kupanganya namuno nganagamanyilila Malajisyo go. 15 Pakuŵa lwendo lwao lukulosya kuti Malajisyo galembeke mu mitima jao. Miningwa jao jikulosya kuti au uli usyene, pakuŵa ng'anisyo syao sikwaŵechetela kuti atesile yangalumbana pane sikwachenjela kuti atesile yambone. 16 Yeleyo ni ichikopochele pa lyuŵa litachilamula Akunnungu yantemela ya wāndu, kwa litala li Che Yesu Kilisito mpela Ngani Jambone jinanlalichile ijikuti pakusala. 17 Ni mmwe junkulūwilanga Myahudi, nkugakulupilila Malajisyo ni kulifunila ndi mundu jwa Akunnungu, 18 nkulitenda kuti nkumanyilila yaikwanonyela Akunnungu ni kwitichisya indu yao yambone pakuŵa nyiganichikwe ni Malajisyo. 19 Nkuliganichisya mwasyene kuti ndi chilongola jwa wāngalola ni lilanguka lyao wāali mu chipi, 20 junkwaunda wākulowēla ni njiganyo jwa wānache achanandi. Pakuŵa nkuganisyā mu Malajisyo nkweite umanyilisi ni usyene. 21 Nipele mmweji junkwajiganya wāne, ana kwa chichi ngankulijiganya mwasyene? Mmweji junkwalalichila wāne nkajiŵa kwachichi mwasyene nkwiŵa? 22 Mmweji junkusala, "Nkatenda chikululu," kwachichi mwasyene nkutenda chikululu? Nkuichima inyago ya achiminungu, kwachichi mwasyene nkwinjila ni kwiŵa indu mu majumba ga achiminungu? 23 Nkulilapa kuti nkugamanyilila Malajisyo ga Akunnungu nambo nkunjalusya Akunnungu pankuleka kugakamulisya Malajisyo go! 24 Pakuŵa mpela yagakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, "Wāndu wāngāwā Ŵayahudi akulitukana liina lya Akunnungu kwa ligongo lya agala gankugatenda wānyamwe Ŵayahudi." 25 Kuumbala kwenu chikuŵe ni malumbo iŵaga chingajitichisye Malajisyo. Nambo iŵaga nkugapwanyā Malajisyo, mbaya ngankaumbale. 26 Ni iŵaga wāndu wāngāwā Ŵayahudi wānganaumbale akugakamulichisya Malajisyo, uli ungaumbala wao ngauŵilanjikwa uumbale? 27 Wāndu wāngāwā Ŵayahudi wānganaumbale mu chiilu, nambo akugakamulichisya Malajisyo, chanlamule wānyamwe Ŵayahudi pakuŵa ngankugajitichisya Malajisyo namose nkugamanyilila Malajisyo gamalembeke ni ndi wāumbale. 28 Myahudi jwa usyene ngāwā ajula

mwakuloleka kwa meeso, atamuno mundu ngakuwa Myahudi jwa usyene pakuwa aumbele mu chilu. 29 Nambo Myahudi jwa usyene ni ajula jwali jwati iyoyo nkati, malumbo gakwe ajula jwaumbele mu ntima. Kuumbala kusyene kuli, Mbumu jwa Akunnungu akukupanganya mu ntima mwa mundu, ni ngaŵa kwa malembo ga Malajisyo. Nambo mundu jwati yeleyi ngaakulapikwa ni wandu nambo akulapikwa ni Akunnungu.

3 Ana Myahudi akwete chichi cha kwapunda wandu wane? Pane kuumbala kukumpokasya ichichi? 2 Elo, kwana upoche wekulungwa mose mose. Kundanda, Akunnungu wapele Wayahudi Lilowe lyao kuti alikamule. 3 Nambo chiiwe uli iwaga wampepe mwa welewo nganakulupilila? Ana ungakulupilila wao chiuchityose chikulupichiko cha Akunnungu? 4 Ngaŵa! Akunnungu aŵe jwausyene namuno kila mundu aŵele jwaunami. Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Kila pankuwelecheta malowe genu gaŵalanjikwe kuti gali ga usyene ni pachachimmechetela nchipunde." 5 Nambo iwaga chigongomalo chetu chikulosya kuti Akunnungu akupanganya yambone, ana tujileje uli? Uli, tutujile Akunnungu ali wa chigongomalo pakutujamuka? Pelepa nguwecheta ni ng'anisyo sya chiundu. 6 Ngaŵa! Ikaliji yeleyo, Akunnungu akakombwele chinauli kwalamula wandu wa pachilambo? 7 Nambo, iwaga unami wangu chiukamusye kuulosya kwannope usyene wa Akunnungu ni konjechesya ukulu wakwe, ana kwa chichi noneji ngulamulikwa kuti jwa sambu? 8 Iwaga yeleyo, tusaleje, "Tutende yangalumbana kuti iiche yambone?" Kusyene kwana wandu wane waakundukana une achitiji mechete yeleyo. Wandu wa chachilamulikwa yaikuti kuŵajilwa. 9 Sambano tujileje uli? Tujileje uweji Wayahudi twapundile wandu wane? Ngaŵa! Pakuwa masile kulosya kuti Wayahudi ni wandu wangaŵa Wayahudi wose akulongoswa ni sambu. 10 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Ngapagwa namuno jumo jwali jwambone paujo pa Akunnungu, 11 ngapagwa namuno jumo jwali ni umanyilisi, ngapagwa namuno jumo jwakulajila kwamanyilila Akunnungu. 12 Wose walesile Akunnungu, wose wangelimate. Ngapagwa jwakutendekanya yambone, nachiiwamuno jumo. 13 Malowe gao gakununga nti lilembe lyangasiwilwa ni ndimi syao sigumbele ulamba. Mu ngomo syao mukukupoka malowe gagali ni sumu chisau ni sumu ja majoka. 14 Kang'wa syao sigumbele malweso ni malowe gakuwaŵa. 15 Ali wandu wakuutuchila kukwaulaga wandu, 16 mwakupita mose akwikanago

masauko ni malagasyo. 17 Ngakukumanyilila kutama kwa chitendewe, 18 Ngakwajogopa Akunnungu namose kanandi." 19 Nipele tukumanyilila kuti malowe gose gagakuwechetekwa ni Malajisyo ga che Musa gwagamba welewo waali paasi pa Malajisyo go kuti kila mundu akakombola kulichenjela, ni wandu wose wa pachilambo alamulikwe ni Akunnungu. 20 Kwayele ngapagwa mundu juchaŵalanjikwe kuwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kwitichisya Malajisyo, pakuwa Malajisyo go gakunkamuchisya mundu kumanyilila kuti atesile sambu. 21 Nambo sambano, litala lya Akunnungu lya kwaŵalanjila wandu kuti ali wambone paujo pao liwoneche pangagakulupilila malajisyo. Malajisyo gagalembekwe ni che Musa ni wakulondola wa Akunnungu gakusala umboni nkati chindu chi. 22 Akunnungu akwaŵalanjila wandu ali wambone paujo pao kwa litala lya kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Akunnungu akutenda yeleyo kwa wanawose wakunkulupilila Kilisito, pakuwa nganikupagwa kulekangana pasikati ja Wayahudi ni wandu wangaŵa Wayahudi. 23 Pakuwa wandu wose atesile sambu ni atalichile ni ukulu wa Akunnungu. 24 Nambo kwa ntuuka wa bule wa Akunnungu, wandu wose akuŵalanjikwa wambone paujo pa Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito jwakwawombola. 25 Akunnungu wanyosisye Che Yesu aŵe mbopesi, kuti kwa miasi jakwe akombole kwalechelesya wandu sambu syao kwa kunkulupilila Che Yesu. Akunnungu watesile yeleyo kuti alosye umbone wao. Akanaŵe Kilisito kuwa Akunnungu wagambaga kwalola pe pangaalamula kwa ligongo lya sambu syao, 26 nambo sambano wanyosisye Che Yesu alosye kuti ali wambone. Kwa kutenda ye Akunnungu asyene akulosya kuti ali wambone ni akukombola kuntenda mundu jwalijose jwakunkulupilila Che Yesu aŵalanjikwe jwambone paujo pao. 27 Sambano chitulifunile chichi? Ngapagwa! Kwachichi! Pakuwa akugajitichisya malajisyo? Ngwamba! Nambo kwa litala lya kwakulupilila Che Yesu. 28 Kwayele tukulola kuti mundu akuŵalanjikwa kuwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi ni ngaŵa kwa litala lya kugajitichisya Malajisyo. 29 Ana Akunnungu ali Akunnungu wa Wayahudi pe? Ana nganaŵa Akunnungu jwa wandu wangaŵa Wayahudi nombe nawo? Elo, ali Akunnungu jwa wandu wangaŵa Wayahudi nombe nawo. 30 Akunnungu ali wamo pewo. Ni wawowo wachachaŵalanjila umbone Wayahudi ni wandu wangaŵa Wayahudi kwa chikulupi chichocho. 31 Ana ni kuti tukugajasa malajisyo kwa ligongo lya chikulupi? Ngwamba! Nambo tukulosya kuti tukugachimbichisya Malajisyo.

4 Ana tujileje uli yankati atati wetu wa chiundu che Iblahimu? Wachimanyilile chindu chi? 2 Iwaga che Iblahimu jwaŵalanjikwe kuwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa ligongo lya ipanganyo yao, akwete chakulifunila, nambo ngaŵa paujo pa Akunnungu. 3 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Che Iblahimu waakulupilile Akunnungu, ni kwa ligongo lya chikulupi chao jwaŵalanjikwe kuwa jwambone paujo pa Akunnungu.” 4 Jwakupanganya masengo, mbote jakwe ngajikuŵalanjilwa nti ntulilo, nambo gali malipilo gakwe gakuŵajilwa. 5 Nambo mundu jwangakuikulupilila ipanganyo yakwe nsyene, nambo akwakulupilila Akunnungu wakwatenda wandu waali ni sambu kuwa wandu wangali ni sambu. Nipele Akunnungu akuchiŵalanjila chikulupi cha mundu jo ni kuntenda mundu jo kuwa jwambone paujo pao. 6 Ni che Daudi watite iyiyi pawatite mmbaya kwa mundu jwakuŵalanjikwa jwambone ni Akunnungu paujo pakwe pangailolechesya ipanganyo yakwe. 7 “Mmbaya kwa wandu walecheleswe ilewo yao, ni sambu syao syepukute. 8 Mmbaya kwa mundu jwati Ambuje ngaakukumbuchila sambu syakwe.” 9 Ana mmbaya ji jili kwa waumbale pe, pane ni wangaumbala nombe nawo? Ni kwa wangaumbala nombe nawo. Pakuwa tusasile kuti, “Che Iblahimu wakulupilile nombe Akunnungu wammalanjile kuwa jwambone paujo pao.” 10 Ana che Iblahimu waŵalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu katema chi? Akaŵe kuumbala pane ali aumbele? Waŵalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu akanaŵe kuumbala ni ngaŵa ali aumbele. 11 Che Iblahimu waumbele kanyuma, ni kuumbala ko kwaliji chimanyiso chichalosisye kuti Akunnungu wammalanjile kuwa jwambone paujo pao kwa ligongo lya chikulupi chiwakwete akanaumbale. Kwapele che Iblahimu aŵele atati wa wandu wose wakwakulupilila Akunnungu namuno nganaumbala kuti Akunnungu waŵalanjile kuwa wambone paujo pao. 12 Iyoyo peyo che Iblahimu ali atati wa waumbale, nambo ngaŵa pakuwa aumbele pe, nambo akukuya litala lilalila lya chikulupi cha atati wetu che Iblahimu chiwakwete akanaŵe kuumbala. 13 Akunnungu wapele chilanga che Iblahimu ni uwelesi wakwe kuti chachapa chilambo chose. Chachapa chilambo cho ngaŵa kuti che Iblahimu wagajitichisye Malajisyo nambo ligongo waakulupilile Akunnungu ni Akunnungu wammalanjile kuwa jwambone paujo pao. 14 Pakuwa iwaga wakugapilikanichisya Malajisyo ni wachapochele chilanga cha Akunnungu, kwayele chikulupi changalimate, iyoyo peyo chilanga cha Akunnungu changali chindu. 15 Pakuwa Malajisyo ni gawkikanago lutumbilo lwa Akunnungu, nambo

ngakagapagwe Malajisyo, ngakukapagwe kulewa. 16 Kwa ligongo lya chilanga chikukuyana ni chikulupi, kuti chilanga cho chili ntuka wa Akunnungu ni kuti chili chimanyiso chachikusya kuti isyene chilanga chili kwa uwelesi wose u che Iblahimu, ngaŵa kwa aŵala pe wakugapilikanichisya Malajisyo nambo kwa aŵala wakwete chikulupi mpela che Iblahimu, jwali atati wetu uweji wose. 17 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Nammisile mme atati jwa wandu wa ilambo yejinji.” Chilanga cho chili chisyene paujo pa Akunnungu juwakulupilile ni che Iblahimu. Akunnungu wakwasusya wawe, ni kwa malajisyo gakwe indu yanganiipagwe ikupagwa. 18 Nachiwamuno nganichipagwa chindu chichantesile che Iblahimu akulupilile chilanga. Che Iblahimu waakulupilile Akunnungu ni kuchilolela chilanga ni watendekwe “Atati jwa wandu wa ilambo yejinji.” Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Uwelesi wenu chiuwe wejinji nti ndondwa.” 19 Che Iblahimu waŵandichile yaka mia moja, nambo chikulupi chao nganichiweseka, namuno waimanyilile kuti ngakukombola kuweleka, pakuwa chiilu chao chaliji nti mundu jwammwe, ni che Sala wankwakwe nganakombola kuweleka. 20 Che Iblahimu nganaleka kukulupilila pane kuchikolela lipamba chilanga chapegwilwe ni Akunnungu, nambo wapatile machili kwa chikulupi chakwe, kwa yele waakusisye Akunnungu. 21 Waimanyi kwa usyene kuti Akunnungu akukombola kuitendekanya aila yalanjile. 22 Kwa ligongo lya chikulupi chao, Akunnungu wammalanjile che Iblahimu kuwa jwambone paujo pao. 23 Ni malowe ga, “Akunnungu wammalanjile che Iblahimu kuwa jwambone paujo pao,” nganigalembekwa kwa ligongo lyakwe nsyene pe, 24 nambo galembekwe ni kwa ligongo lya uweji utuŵalanjikwe kuwa wambone paujo pao, uweji watukwakulupilila Akunnungu waŵasusisye Che Yesu Ambuje wetu. 25 Che Yesu watyosyekwe kuwa kwa ligongo lya sambu syetu ni wasyuchile kuti tuŵalanjikwe kuwa wambone paujo pa Akunnungu.

5 Sambano pakuwa tuŵalanjikwe wambone paujo pa Akunnungu kwa chikulupi, kwapele tukutama kwa chitendewele pasikati jetu ni Akunnungu kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 2 Kwa litala lya chikulupi chetu, Che Yesu atutesile tuumanye umbone wa Akunnungu mwatukutama mu, nowaji tukusangalala kwa chilolelo cha kukumulangana mu ukulu wa Akunnungu. 3 Ni ngaŵa yeleyo pe, nambo tukusengwa kwa ligongo lya malagasyo gatukugapata, pakuwa tukumanyilila kuti malagasyo gakuichisya

upililiu, 4 ni upililiu ukuichisya kulimbangana ni kulimbangana kukuichisya chilolelo. 5 Ni chilolelo cho ngachikusupusya ntima mundu, ligongo Akunnungu awisile unonyelo wao mu mitima jetu kwa litala lya Mbumu jwakwe jwatupele. 6 Pakuwa patwaliji tukanawe kola ni machili, pakaichile katema kawakasagwile Akunnungu, Kilisito wawile kwa ligongo lyetu uweji wachigongomalo. 7 Ili ya kulimba kwa mundu jwalijose kuwa kwalignongo lya mundu jwambone paujo pa Akunnungu, nambo ikomboleka mundu kuwa kwalignongo lya mundu jwambone. 8 Nambo Akunnungu akutulosya kuti akutunonyela, pakuwa patwaliji chiwela wandu wa sambi, Kilisito wawile kwalignongo lyetu. 9 Pakuwa sambano tuwalanjikwe wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya miasi ja Kilisito, isyene chitukulupuswe ni welewo kutyochela mu lutumbilo lwa Akunnungu. 10 Pakuwa patwaliji wammagongo wa Akunnungu, Akunnungu watujilenye ni nsyene kwa chiwa cha Mwanagwe. Ni sambano pakuwa tujilanikwe nawo, isyene tutukulupuswe kwa litala lya umi wa Kilisito. 11 Ni ngaawa iyoyo pe, nambo tukusengwa kwa ligongo lya aila yaitesile Akunnungu kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito jwatujilenye ni Akunnungu. 12 Kwa litala lya mundu jumo sambi syajinjile mu chilambo muno ni kuichisya chiwa. Kwayele chiwa chaichilile wandu wose, ligongo wose atesile sambi. 13 Akunnungu akanaawe kwapa che Musa Malajisyo, sambi syajinjile mu chilambo. Nambo sambi ngasikuwalanjikwa kuti sili sambi pangali Malajisyo. 14 Nambo chitandile katema ka che Adamu kwichila katema ka che Musa, chiwa chaatawele wandu wose namose awala wanganatenda sambi chisau sambi siwasitesile che Adamu. Che Adamu ali mpela Kilisito juchaiche. 15 Nambo chilewo chi che Adamu ngachikomboleka kulandanywa ni ntuuka wa Akunnungu. Pakuwa iwaga sambi sya mundu jumo syaichisye chiwa kwa wose, ikulosya kuti ntuuka wa Akunnungu upundile nnope ni ntulilo wao uli kwa wandu wajinji, nombewo ukukopoka kwa mundu jumo, jwele mundu ali Che Yesu Kilisito. 16 Ntuuka wa Akunnungu ngaukulandana ni sambi sya mundu jumo. Akunnungu wanlamwile jwalewile kwa ligongo lya mundu jumo, nambo wandu wajinji pawatesile sambi, Akunnungu waichisye ntulilo wa kwaalanjila awe wandu wambone paujo pao. 17 Ili isyene kuti kwa litala lya chilewo cha mundu jumo, chiwa chatawele. Nambo achila chiwachitesile mundu jumo, yaani Che Yesu Kilisito chili chambone mwakupunda. Wandu wose chapochele umbone wekulu wa Akunnungu ni ntulilo wekulu wakutendekwa

wambone paujo pa Akunnungu, chatawale mu umi kwa litala lya mundu jumo, mundu jo ali Che Yesu Kilisito. 18 Nipele iwaga kwa chilewo cha mundu jumo wandu wose walamulikwe kwamukwa, iyoyo peyo kwa chipanganyo chambone cha mundu jumo, chikwawombola wandu wose ni kwapa umi. 19 Pakuwa kwa litala lya ungajitichisya wa mundu jumo, wandu wajinji watendekwe ali ni sambi, iyoyo peyo kwitichisya kwa mundu jumo, kukwatenda wandu wajinji awalanjikwe wambone paujo pa Akunnungu. 20 Malajisyo gaiche kuti wandu alimanyilile yatite kukola sambi, nambo wandu pawapundile kutenda sambi, ntuuka wa umbone wa Akunnungu wapundile nnope. 21 Mpela ila sambi syasitite pakutawala ni kwichisya chiwa, iyoyo peyo ntuuka wa umbone wa Akunnungu chiutawale kwa kwatenda wandu awe wambone paujo pao ni kwalongosya akole umi wa mowa gose pangali mbesi kwa litala li Che Yesu Kilisito Ambuje wetu. (aiōnios 9166)

6 Nipele, sambano tujijeje uli? Ana tujendelechele kusigala mu sambi kuti umbone wa Akunnungu upunde? 2 Ngwamba! Patukusala nkati machili ga sambi syasili mwetuwe, uweji tuli mpela watuwile, ana tutukombole uli kutama sooni mu sambi? 3 Pakuwa nkumanyilila kuti twabatiswe nkulumbikana ni Kilisito Che Yesu, ni kwa litala lya ubatiso twalumbikene nawo mu chiwa chao. 4 Patwabatisilwe twalumbikene ni chiwa chao ni kusikwa pamo nawo, kuti mpela iwatite pakusyuswa Kilisito mu wawe kwa litala lya ukulu wa Atati, iyoyo peyo nowaji tukombole kutama mu umi wa sambano. 5 Pakuwa iwaga uweji twalumbikene ni Kilisito kwa chiwa chao, iyoyo peyo tutulumbikane nawo kwa kususwa mpela welewo. 6 Tukumanyilila kuti wende wetu wa kalakala wawambikwe pa nsalaba pamo ni Kilisito kuti chilu cha sambi chijonasiche, tukasitumichila sooni sambi. 7 Pakuwa mundu jwawile ngakuwa sooni paasi pa machili ga sambi syasikupanganya masengo nkati mwao. 8 Nambo iwaga tuwile pamo ni Kilisito, tukukulupilila kuti chitutame pamo nawo. 9 Pakuwa tukumanyilila kuti Kilisito asyuchile, nombewo ngaawa sooni, pakuwa chiwa ngachatawala sooni. 10 Pakuwa wawile kamo pe kwa ligongo lya sambi, ngaawa sooni, nambo kwakutama kwakwe, sambano akutama nkulumbikana ni Akunnungu. 11 Iyoyo peyo ni wanyamwe nombe nliwalanje wawe nkati ngani ja machili ga sambi ni kutama pamo ni Akunnungu nkulumbikana ni Kilisito Yesu. 12 Nipele, nkasileka sooni sambi sitawale mu ilu yenu ya kuwa, kuti nkasijitichisya tama sya pachilu. 13 Kasinyikoposya iwalo yenu nachiwamuno chimo

kwa ligongo lya kutenda sambi. Nambo nilityosye mwachinsyene kwa Akunungu nti wandu wasyuswe, ni nnyityosye iwalo yenu itumiche kwa kupanganya yambone paujo pa Akunungu. 14 Sambu sinantawale sooni, ligongo nganimma paasi pa malajisyo nambo nkulongoswa ni ntuuka wa Akunungu. 15 Nipele, tujijeje uli? Ana tujendechele kutenda sambu pakuwa nganituwa paasi pa malajisyo, nambo tukulongoswa ni ntuuka wa umbone wa Akunungu? Ngwamba! 16 Nkumanyililanga kuti mwalityosyaga mwachinsyene mpela achikapolo kwa kunjitichisya mundu jwine, isyene nkuwa achikapolo wa mundu jo. Mwaŵaga achikapolo wa sambu, mbesi jakwe chiwa ni mwaŵaga achikapolo wa kwajitichisya Akunungu, mbesi jakwe nkutendekwa kuwa wambone paujo pao. 17 Nambo ngwatogolela Akunungu, namose mwaliji achikapolo wa sambu kalakala ko, nambo sambano mpochele kwa ntima wose usyene wauli mmajiganyo gimpochele. 18 Mmombochekwe kutyochela mu ukapolo wa sambu, ni sambano mmele achikapolo wakupanganya yaili yambone paujo pa Akunungu. 19 Nguwecheta kwa maloŵe ga moŵa gose pakuwa ngankukombola kumanyilila. Pakuwa kalakala ko mwalityosisyeye iilu yenu mme achikapolo wa usakwa ni ugongomalo. Iyoyo peyo sambano nilityosye mwachinsyene mme achikapolo wakupanganya yambone paujo pa Akunungu kuti nkombole kuswejeswa. 20 Pamwalinji achikapolo wa sambu, nganintaŵikwa kupanganya indu yambone paujo pa Akunungu. 21 Ana mwapochile chichi pa moŵa go pamwapangenyeye indu yankuiwona kuti ili indu ya soni sambano jino? Pakuwa kumbesi kwa indu yo kuli chiwa. 22 Nambo sambano mmasile kuwombolwa mu ukapolo wa sambu ni kutendekwa achikapolo wa Akunungu. Chinkupoka sambano chilu kutama mu kuswejeswa kwakukwikawanawo umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 23 Pakuwa mbote ja sambu jili chiwa nambo ntuuka waakukoposya Akunungu uli umi wa moŵa gose pangali mbesi mu kulumbikana ni Kilisito Yesu Ambuje wetu. (aiōnios g166)

7 Achalongo achinjangu, sambano ngukunguluka ni wandu wakugamanyilila Malajisyo. Ngankumanyilila kuti lilajisyo likuntawala mundu aŵaga jwanjumi? 2 Tujile jwankongwe jwalombekwe ataŵikwe ni lilajisyo mu utame wakwe ni wankwakwe, wankwakwe aŵaga jwanjumi. Nambo ajasikaga wankwakwe, jwankongwe jo chaaŵe jwangataŵikwa ni lilajisyo lya ulombela. 3 Nipele, iwaga chalombekwe ni jwanume jwine wankwakwe ali jwanjumi, jwankongwe jo chaŵilanjikwe jwa chikululu. Nambo

ajasikaga wankwakwe, jwankongwe jo nganataŵikwa ni malajisyo, ni iwaga akulombekwa ni jwanume jwine, jwelejo nganaŵa jwa chikululu. 4 Achalongo achinjangu, iyoyo peyo wanyamwe nganimma paasi pa Malajisyo, pakuwa mwalumbikene ni chilu cha Kilisito ni malumbo gakwe gali yele, Kilisito paŵawile ni wanyamwe mwawile pamo nawo. Sambano nli wakwe welewo waŵasyuchile kuti mwatumichile chambone Akunungu. 5 Pakuwa patwatemi nkulongoswa ni tama syangalumbana sitwapagwile nasyo, tama sisyaliji nkuchiswa ni malajisyo, syapanganyisye masengo mu ilu yetu ni yose itwatendaga yamalile mu chiwa. 6 Nambo sambano tulechelelewe kutyochela mu Malajisyo gagatutaŵile nti wakutaŵikwa, pakuwa twawile pamo ni Kilisito. Sambano tukwatumichila Akunungu mu umi wa sambano wa Mbumu, ngaŵa nti kalakala kwa Malajisyo gagalembekwe. 7 Nipele, ana tujijeje uli? Malajisyo gali sambu? Ngwamba! Nambo pangali Malajisyo ngangasimanyilile sambu sili chichi. Pakuwa ngangaimanye kuti kulajila kuli kuleŵa, iwaga Malajisyo ngagakasale, “Kasinlajila.” 8 Nambo kutyochela ni makanyo go, sambu syapatile lipesa lya kwimunya tama jangalumbana jajili mwa uneji. Pakuwa pangali Malajisyo sambu sili chindu chewe. 9 Kundanda ko naliji jwanjumi pangagamanyilila Malajisyo, nambo pagaiche makanyo, sambu syajenele mu utame wangu, noneji naliji mpela jwammwe. 10 Ni naiweni kuti makanyo gagasachilwe kunyigalila umi, kwaune ganyigalile chiwa. 11 Pakuwa sambu syapatile lipesa kwa litala lya makanyo galagala, syanambwisye ni kumulaga. 12 Nipele Malajisyo gali gamaswela ni makanyo nombe nago gali gamaswela ni gakwanonyelesya Akunungu ni gali gambone. 13 Ana ni kuti chelecho chichaliji chambone chinyichisye chiwa? Ngwamba. Nambo sambu, pakuti siwoneche kuti sili sambu sisylene, sitesile achila chambone chinyichisye chiwa. Kwayele sambu kwa litala lya Makanyo syalosisye pangasisika sambu syasitite kuwa syangalumbana kwanno. 14 Tukumanyilila kuti Malajisyo gali nkati indu ya chibumbu ni une nganiwa mundu jwachibumbu, jusumichikwe nti kapolo mu sambu. 15 Pakuwa nganguchimanyilila chinguchitenda, ligongo achila chinguchisaka nganguchitenda nambo achila chinganguchisaka kuchitenda chelecho ni chinguchitenda. 16 Nipele, iwaga nguchitenda achila chinganguchisaka kuchitenda, ngwitichisya kuti Malajisyo gala gali gambone. 17 Nipele nganima une nansyene junguchitenda chelecho, nambo asila sambu syasikutama mwangu une. 18

Ngumanyilila kuti nkati mwangu une, malumbo gakwe mu chiilu changu cha sambu ngachikutaama chindu chambone. Ligongo namuno ngusaka kuchitenda chambone ngangukombola. 19 Pakuwa chambone chinguchisaka nganguchitenda, nambo changalumbana chinganguchisaka kuchitenda, chelecho ni chinguchitenda. 20 Nipele, iwaga nguchitenda achila chinganguchisaka kuchitenda, nganima une junguchitenda, nambo asila sambu syasikutama nkati mwangu ni syasikuchitenda chelecho. 21 Nipele, nachiweni chindu chi chikupanganya masengo nkati mwangu, pakuwa pangusaka kuchitendekanya chambone, kutenda ungalumbana ni unguusagula. 22 Pakuwa mu ntima mwangu ngugasengwela Malajisyo ga Akunnungu. 23 Nambo ngugaona malajisyo gane mu chiilu changu gachimenyanaga ni ng'anisyo syangu. Ni gelego gakundendekasya meje jwanta'wikwe ni malajisyo ga sambu syasikupanganya masengo mu chiilu mwangu. 24 Kulaga kwangu une! Ana waa ni wachangulupusye ndyochi mu chiilu chachikunongosya mu chiwa? 25 Ngwatogolela Akunnungu wakuitendekanya yeleyo kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. Yeleyi ni yandi une, kwa lunda lwangu ngugatumichila malajisyo ga Akunnungu, nambo kwa tama syangu syangalumbana sya chiilu simbagwile nasyo, ngugatumichila malajisyo ga sambu.

8 Kwa yeleyo, sambano nganikupagwa kulumulikwa kwa kwamukwa kwa awala wakutama mu kulumbikana ni Kilisito. 2 Pakuwa malajisyo ga Mbumu jwa Akunnungu jwakwichisya umi mu kulumbikana ni Kilisito Yesu gaamombwele une kutyochela mu lilajisyo lya sambu ni chiwa. 3 Akunnungu achitesile achila changanichikomboleka kutendekwa ni malajisyo ga che Musa pakuwa tama syetu syangalumbana syatupagwile nasyo syatesile Malajisyo go gawe gakulepetala. Akunnungu wantumile Mwanagwe jwa jika juwaliji ni chiilu chisau ni iilu yetu uweji watuli ni sambu, kuti asilamule sambu mu iilu yetu, ni kwa chiilu chakwe cho wasiuleje sambu. 4 Akunnungu watesile yeleyo kuti aila yaikusachilwa mu Malajisyo ga che Musa gatendekwe kwa uchenene nkati mwetu uwe watukutama nga'wa kwa machili ga tama syangalumbana sya chiilu syatupagwile nasyo, nambo kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. 5 Pakuwa welewo wakutama kwa kusikuya tama syangalumbana sya chiilu syapagwile nasyo, nganisyo syao sikulongoswa ni tama syao syangalumbana. Nambo welewo wakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, akuiganisya indu ya

mu Mbumu. 6 Kuipanganya indu yaikusachilwa ni tama syangalumbana sya chiilu kukuichisya chiwa. Nambo, kuipanganya indu yaikusachilwa ni Mbumu kukuichisya umi ni chitendewe. 7 Pakuwa mundu jwakulongoswa ni tama syangalumbana syapagwile nasyo pe ali jwammagongo jwa Akunnungu, ngakugapiliikanichisya malajisyo ga Akunnungu, namose ngakupakombola kugapiliikanichisya. 8 Ni welewo wakulongoswa ni tama syangalumbana sya chiilu syapagwile nasyo ngakupakombola kwanonyelesia Akunnungu. 9 Nambo iwaga Mbumu jwa Akunnungu akutama nkati mwenu, wanyamwe ngakulongoswa ni tama syangalumbana syampagwile nasyo, nambo nkulongoswa ni Mbumu. Mundu jwalijose jwanganakola Mbumu jwa Kilisito ngana'wa mundu jwa Kilisito. 10 Nambo iwaga Kilisito akutama nkati mwenu, Mbumu jwa Akunnungu akumpanga umi pakuwa mmalanjikwe kuwa wambone paujo pa Akunnungu, namuno iilu yenu chiiwe kwa ligongo lya sambu. 11 Ni iwaga Mbumu jwa Akunnungu juwansyusisye Kilisito Yesu akutama nkati mwenu, jwelejo juwansyusisye Kilisito Yesu, iyoyo chachiipa umi iilu yenu yaikuwa. Chatende yeleyo kwa litala lya Mbumu jwao jwakutama nkati mwenu. 12 Nipele, achalongo achinjangu, tukwete ligambo, nambo nga'wa lya kusikuya tama syetu syangalumbana sya chiilu syatupagwile nasyo syasikuti pakutusaka. 13 Pakuwa mwatamaga kwa kusikuya tama syangalumbana syampagwile nasyo, isyene chinjasiche. Nambo kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu chinyulaje isambo yangalumbana iyatendekwe ni chiilu nipele chinchilama. 14 Wandu wose wakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu welewo ali wanache wa Akunnungu. 15 Pakuwa nganimpochela Mbumu jwakuntenda wanyamwe achikapolo ni kwichisya lipamba, nambo mumpochele Mbumu jwakuntenda wanyamwe wanache wa Akunnungu, ni kwa Mbumu jo, uweji tukwa'wilanga Akunnungu, "Aba" malumbo gakwe Atati. 16 Ni Mbumu jwa Akunnungu nsyene akuwalanga umboni pamo ni mbumu syetu, yakuti uweji tuli wanache wa Akunnungu. 17 Pakuwa uweji tuli wanache wa Akunnungu, tutupochele aila yatugosele Akunnungu tutupochele pamo ni Kilisito, pakuwa iwaga tulageswe pamo ni welewo, iyoyo chitutame pamo ni welewo mu ukulu wao. 18 Pakuwa nguwalanga kuti masausyo ga mo'wa gano nga'wa chindu ni ngagaku'wajilwa kulinganichikwa ni ukulu utichimanyiswa kukwetu. 19 Nombe yepanganyikwe yose ikulindilila kwa lung'wanu lwekulungwa kuunukulikwa kwa wanache wa Akunnungu. 20 Pakuwa yepanganyikwe yose

yagalauchikwe ni kuŵa yangalimate, ngaŵa kwa kusaka yepanganyikwe isyene, nambo yatendekwe yeleyo kwa kusaka kwakwe Akunnungu nsyene. Namose kwana chilolelo, 21 pakuŵa yepanganyikwe yo nombe chiilecheleswe kutyochela mu ukapolo wa konanga ni kwinjila mu kulechelelwa kwekulu kwa ŵanache ŵa Akunnungu. 22 Pakuŵa tukumanyilila kuti mpaka sambano yepanganyikwe yose ikuwuwula mpela ila jwankongwe yakuti pakupikana chilungusi katema ka kuligopola. 23 Ngaŵa yepanganyikwe yo pe ni ichiwuwule, nambo nowe ŵakwe ŵatukwete mbumu, nti ntuuka waandanda wa Akunnungu, iyoyo tukuwuwula mu mitima jetu, tuchilindililaga kwa lung'wanu lyuŵa lyati Akunnungu litachituunukule kuti tuli ŵanache ŵao ŵa usyene ni kuigalausya iilu yetu kuŵa ya sambano. 24 Pakuŵa twakulupwiswe, nombe tuli mu chilolelo. Nambo mundu achionaga chindu chakuchilolela, chelecho ngaŵa chilolelo sooni. Pakuŵa ana ŵaani ŵakukombola kuendelechela kuchilolela chindu chakuchiona? 25 Nambo twachilolelaga chindu chingatukuchiona tukuchilindilila mu upilili. 26 Iyoyo peyo, ni Mbumu jwa Akunnungu akutukamuchisya mu kulepetala kwetu. Pakuŵa ngatukumanyilila itukuŵajilwa kupopela, nambo Mbumu nsyene akutupopelela kwa Akunnungu nkuwuwula kwangatukukombola kukuŵalanga. 27 Ni Akunnungu ŵakwiwona yaili mu mitima jetu, iyoyo akuimanyilila chakuchiganisya Mbumu jo, pakuŵa Mbumu akwapopelela ŵandu ŵa Akunnungu mpela yaikuti kwanonyela Akunnungu. 28 Tukwimanyilila kuti mu indu yose, Akunnungu akupanganya masengo kwa upoche wa aŵala ŵakwanonyela, yaani ŵeŵala ŵaŵilanjikwe kutenda malinga ni lisosa lyao. 29 Pakuŵa aŵala Akunnungu ŵawamanyilile chitandile kundanda ni ŵaŵasagwile kuti alandane ni Mwanagwe, kuti Mwanagwe jo aŵe jwandanda kupagwa pasikati ja achapwakwe ŵajinji. 30 Ni aŵala ŵaŵasagulikwe chitandile kundanda, ni ŵawowo ŵaŵaaŵilasile, ni ŵele ŵaŵaaŵilasile, ŵelewo ŵaŵalanjile kuŵa ŵambone paujo pao, ni ŵele ŵaŵaŵalanjile kuŵa ŵambone paujo pao, ŵelewo ni ŵaŵaakusisye. 31 Kwapele, Ana tujileje uli nkati yeleyi yose? Iŵaga Akunnungu ali upaande wetu, ŵaani ŵachakombole kutukanila uwe? 32 Akunnungu nganankolela chanasa Mwanagwe jwa jikape, nambo ŵantyosisye kwa ligongo lya uweji wose. Iŵaga atesile yeleyo, ana chalepele chinauli kutupa indu yose pangalipila pamo ni Mwanagwe? 33 Ana ŵaani ŵachakombole kwaŵechetela magambo ŵandu ŵasagulikwe ni Akunnungu? Akunnungu nsyene ŵaŵalanjile kuŵa ŵangali ileŵo. 34 Ana

ŵaani ŵachachitulamula? Ngaŵa Kilisito Yesu! Pakuŵa Kilisito Yesu ni juŵawile, ni kupunda yeleyo ŵasyuchile, ni sambano akutama kundyoye kwa Akunnungu, ni ŵelewo ni ŵakutupopelela. 35 Ana ŵaani ŵakukombola kutulekanganya ni unonyelo wa Kilisito? Ana kulaga pane kusauka pane ipwetesi pane sala pane usauchi pane kogoya pane chiwa? 36 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Kwa ligongo lyenu tukutama mu chakogoya cha chiwa moŵa gose, tuŵalanjikwe nti ngondolo sya kusinga.” 37 Nambo mwa yeleyo yose uweji tukupunda, elo kupunda mwakupunda mwa ŵele ŵakutunonyela. 38 Pakuŵa ngumanyilila isyene kuti, ngapagwa chindu chachikukombola kutulekanganya ni unonyelo wa Akunnungu, atamuno chiwa, atamuno umi, atamuno achikatumetume ŵa kwini, atamuno machili gane ga kwini, atamuno indu yaikukopochela sambano yi, atamuno ichikopochela yo, atamuno ŵakutawala, 39 atamuno yaili mwinani, atamuno yaili paasi, atamuno yepanganyikwe yaili yose ngaikombola kutulekanganya ni unonyelo wa Akunnungu, wauli mwa Kilisito Yesu Ambuje ŵetu.

9 Nguŵecheta isyene kuti une ndili jwa Kilisito, ngangusala unami. Nningwa wangu ukuumalanjila umboni kwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, isyene ngangulambusya. 2 Ngusupuka kwannope ni ndili ni ipwetesi yangamala mu ntima mwangu, 3 pakuŵa ngakombwele kupopelela nweseche ni kulekanganywa ni Kilisito kwa ligongo lya achinjangu Waisilaeli, ŵaali lukosyo lumo ni une kwa chililu. 4 Ŵelewo ali Waisilaeli ŵaŵasagulikwe ni Akunnungu aŵe ŵanache ŵao ŵaŵalosisey ukulu wao. Ŵalangene nawo ni kwapa Malajisyo, ŵalosisey yakuti pakwapopelela ni kwapa ilanga yakwe. 5 Ŵanyawo ali isukulu ya achambuje ŵetu, ni kutyochela mu uŵelesi wao, Kilisito ŵapagwile kwa chililu. Ŵelewo ali Akunnungu ŵakutawala yose, alapikwe moŵa gose pangali mbesi. Eloo. (aion g165) 6 Nganguŵecheta kuti chilanga cha Akunnungu nganichimalila. Pakuŵa nganaŵa Waisilaeli wose ŵaali ŵandu ŵa Akunnungu. 7 Atamuno nganaŵa uŵelesi wose u che Iblahimu ŵaali ŵanache ŵa Akunnungu, nambo Akunnungu ŵapele chilanga che Iblahimu achitiji, “Uŵelesi wenu chiutyochela ni che Isaka.” 8 Malumbo gakwe gali, ngaŵa ŵanache ŵaŵapagwile kwa chililu ni ŵaali ŵanache ŵa Akunnungu, nambo aŵala ŵanache ŵaŵapagwile kwa chilanga cha Akunnungu ni ŵachaŵilanjikwe uŵelesi u che Iblahimu. 9 Pakuŵa chilanga chiŵachilanjile Akunnungu ni chelechi, “Katema kakasagulikwe chingaiche, ni che Sala

chaligopole mwanache jwannume.” 10 Ni ngaŵa yeleyo pe, nambo che Lebeka ŵakwete ŵanache ŵawili wachilume ŵawaŵelekwe ni atati ŵamo, ŵaali che Isaka ambuje ŵetu. 11 Pakuŵa akanapagwe maŵila, namose akanatende indu yambone pane yangalumbana, pakuti nningwa wa Akunnungu wa kusagula uwoneche. 12 Akunnungu ŵansalile che Lebeka, “Jwankulungwa chachintumichila mpwakwe.” Lusagu lwa Akunnungu lukutendekwa malinga ni uŵilanje wakwe ni ngaŵa kwa ipanganyo ya ŵandu. 13 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Naanonyele a Yakobo nambo a Esau naachimile.” 14 Nipele, ana tujileje uli? Ana Akunnungu ngakulamula yaikuti pakusachilwa? Namuno kanandi! 15 Pakuŵa ŵaasalile che Musa, “Chinjintendela wema jungunsaka kuntendela wema, ni chinjimpililila ajula jungunsaka kumpililila.” 16 Nipele, yele yose ikukulupilila chanasa cha Akunnungu ni ngaŵa kwa kuchalila kwa mundu atamuno kwa usache wa mundu. 17 Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti yeleyi kwa mwenye jwa ku Misili, “Nanjimiche mme mwenye melepe, kwa litala lya mmwejo nosye machili gangu ni kuti liina lyangu limanyiche pachilambo pose.” 18 Kwayele, Akunnungu akunkolela chanasa ajula jwakunsaka nsyene, nombe jwakusaka aŵe jwa kulimba ntima, akunlimbisa. 19 Pane chimuusyeyi, “Iŵaga ili yele, ana ligongo lyachi Akunnungu akuti ŵandu aleŵile? Pakuŵa ŵaani ŵakukombola kukanilana ni aila yakuisaka Akunnungu?” 20 Nambo mmwe mundu, ana mmwe nduni junkwajanga Akunnungu? Ana chiŵiga chikukombola kummusya juŵwachigumbile, “Kwachichi mung'umbile yele?” 21 Jwakugumba akukombola kugumba iŵiga iŵili kwa lilongo limo yakuti pakusaka, chiŵiga chimo kwa ligongo lya masengo gakuchimbichikwa ni chine kwa ligongo lya masengo gangachimbichikwa. 22 Yeleyo ni iyaliji kwa Akunnungu. Ŵasachile kulosya lutumbilo lwao ni kugamanyisya machili gao. Nambo ŵaapililile nnope aŵala ŵandu ŵawaŵajilwe kulamulikwa ni lutumbilo lwao, ŵelewo ni ŵaakuŵajilwa konangwa. 23 Soonni ŵasachile aumanyisye winji wa ukulu wao uŵapele aŵala ŵawaŵajilwe kupochela chanasa chao, aŵala ŵawaŵichikwe chile kalakala apochele ukulu wakwe. 24 Uweji ni watuŵilanjikwe ni jwelejo, ngaŵa kutyochela kwa Ŵayahudi pe nambo kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi nombe nawo. 25 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala mu chitabu chi che Hosea jwakulondola jwa Akunnungu, “Aŵala ŵangaŵa ŵandu ŵangu, chinaŵilanje, ‘Ŵandu ŵangu.’ Ni aŵala ŵangangwanonyela, ‘Chinanonyele.’ 26 Ni pamalo paŵaŵilanjikwe,

‘Wanyamwe nganimma ŵandu ŵangu,’ chaŵilanjikwe ‘Ŵanache ŵa Akunnungu ŵajumi.’” 27 Nombe che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu akwakalipila Ŵaisilaeli kuti, “Namose winji wa uŵelesi wa Ŵaisilaeli uli mpela nsanga wa kumbwani, nambo nganatupa ŵachachikulupuswa. 28 Pakuŵa, Ambuje ngaakaŵa kwalamula ŵandu ŵa pachilambo pa.” 29 Mpela che Isaya iŵalongolele kusala, “Ambuje ŵa ukombole ngakatulechele uŵelesi wa Ŵaisilaeli, wose tukaawile mpela ŵandu ŵa ku Sodoma, tukalandana ni ŵandu ŵa ku Gomola.” 30 Nipele, ana tujileje uli? Ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵanganatenda chindu chachili chose kuti aloleche ŵambone paujo pa Akunnungu, ŵaloleche ali ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi. 31 Nambo Ŵaisilaeli ŵasosile malajisyo gakatesile aloleche ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya malajisyo, nganalolecheka ŵambone paujo pa Akunnungu. 32 Ligongo lyachi nganalolecheka ŵambone paujo pa Akunnungu? Pakuŵa ŵasosile kutendekwa ŵambone kwa ipanganyo yao, ngaŵa kwa litala lya chikulupi. Ŵalikuŵele pa “Liganga lya kulikuŵalila.” 33 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Nnole chimiche liganga ku Sayuni, lichilyatende ŵandu agwanje, misile lwala luchilwagwisye ŵandu. Nambo juchankulupilile jwelejo, jwelejo ngajaluswa kose.”

10 Achalongo achinjangu, chingulajila kwannope mu ntima mwangu, ni ngwapopelela Akunnungu kwaligongo lya Ŵaisilaeli, kuti akulupuswe. 2 Pakuŵa isyene ngunsalila umboni kuti akuchalila kwatumichila Akunnungu, nambo ngaŵa mu umanyilisi wambone. 3 Pakuŵa nganaimanyilila yakuti Akunnungu pakwaŵalanjila ŵandu kuŵa ŵambone paujo pao, nombewo atandisye litala lyao achinsyene. Ngakulikuya litala lya kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu. 4 Pakuŵa kwa kwika kwakwe Kilisito, malajisyo gaichile kumbesi kwakwe, pakuŵa mundu jwali Jose jwakunkulupilila Kilisito aŵalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu. 5 Nkati ngani ja kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kukamula Malajisyo, che Musa ŵalembile yele, “Mundu jwakugakumulichisya Malajisyo chatame kwa litala lya Malajisyo go.” 6 Nambo nkati ngani ja kuŵalanjikwa ŵambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi, ikuŵechetekwa yele: “Kasinliusya mu ntima mwenu kuti, ana ŵaani ŵachakwele kwini kuti annyichisye Kilisito paasi kukwetu?” 7 Atamuno kasinliusya kuti, “Ŵaani juchatuluche mu lisimo lyangali mbesi kuti annyichisye Kilisito pachanya?” (Abyssos g12) 8 Nambo Malembelo ga

Akunnungu gakuti yeleyi: “Liloŵe Iya Akunnungu liŵandikene nomwe, lili mu kang’wa jenu ni mu ntima wenu.” Liloŵe Iyo lili utenga wa chikulupi chachitukwalichila ŵandu. 9 Mwayitichisyaga ni kuŵecheta kwa kang’wa jenu kuti Che Yesu ali Ambuje ni kukulupilila mu ntima mwenu kuti Akunnungu ŵasyusisye mu ŵawe, chinchikulupuswa. 10 Pakuŵa kwa ntima mundu akukulupilila ni kuŵalanjikwa kuŵa ŵambone paujo pa Akunnungu, sooni kwa kang’wa jakwe pakwitichisya ni kuŵecheta, akukulupuswa. 11 Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwalijose jwakunkulupilila jwelejo ngajakola soni.” 12 Chindu chi chili kwa ŵandu wose, nganikupagwa kulekangana pasikati ja Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, pakuŵa Akunnungu ali Ambuje ŵa ŵandu wose, ni sooni ali ŵambone kwa ŵandu ŵakwapopela. 13 Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Mundu jwalijose juchaŵilanje kwa liina Iya Ambuje chakulupuswe.” 14 Nipele, ana champopele chinauli jwelejo jwanganankulupilila? Ana chankulupilile uli iŵaga nganapilikana utenga wakwe? Sooni chapilikanile chinauli utenga wakwe pangali ŵandu ŵakwalalichila? 15 Ana chalalichile chinauli Ngani Jambone pangaalajisya? Mpela Malembelo gamaswela yagakuti pakusala, “Nlolo yaikuti kusengwasya kwika kwa aŵala ŵakulalichila Ngani Jambone!” 16 Nambo ngaŵa ŵandu wose ŵaŵakulupilile Ngani Jambone. Pakuŵa che Isaya jwakulondola jwa Akunnungu ŵatite, “Ambuje, ana nduni jwakulupilile utenga wetu?” 17 Kwayele, wo ukwika kwa kulalichilwa Liloŵe Iya Kilisito. 18 Nambo nguusya, ana nganaupilikana utenga wo? Elo, kupilikana ŵapilikane! Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti, “Liloŵe Iyao Iyapikaniche mu chilambo mose ni maloŵe gao gaichile mpaka kumbesi kwa chilambo chose.” 19 Nguusya sooni, ana Ŵaisilaeli nganaimanyilila? Akunnungu ŵatandite kuŵecheta kwa litala li che Musa, “Chinantende nkole wiu kwa litala Iya ŵandu ŵangaŵa chilambo, chinantesye ntumbile kwa litala Iya ŵandu ŵakuloŵela.” 20 Che Isaya jwakulondola ŵaŵechete pangali woga maloŵe ga, Akunnungu ŵatite, “Mbatikene kwa ŵandu ŵanganasosasosa une, naliunukwile kwa ŵandu ŵanganasusya nkati ngani jangu.” 21 Nambo nkati Ŵaisilaeli, che Isaya akutusalila kuti, “Akunnungu ŵatite yeleyi, ‘Lyuŵa tetete najongwele makono gangu kwa ŵandu kwaŵilanga ŵandu ŵangakunyiichisya ni ŵamakani.’”

11 Nipele, nguusya, ana Akunnungu ŵakanile ŵandu ŵakwe? Ngwamba! Uneji nansyene ndili Mwisilaeli jwa uŵelezi u che Iblahimu ni jwa lukusyo lu che Benyamini. 2 Akunnungu nganiŵakana ŵandu ŵakwe ŵaŵasagwile chitandile kundanda. Nkukumbuchila yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu nkati che Elia, katema paŵalalatile Ŵaisilaeli paujo pa Akunnungu? 3 Ŵatite, “Ambuje, ŵauleje jwakulondola ŵenu ni kugumula ilisa yenu, noneji sigalile jika. Ni ŵanyawo akuusosa amulaje.” 4 Nambo Akunnungu ŵanjanjile uli? Ŵansalile, “Nalisigachisye ŵandu elufu saba ŵaŵakanile kuntindiŵalila Baali nnungu jwa unami.” 5 Ni iyoyo peyo katema ka sambano kano, apali ŵandu kanandi ŵasigalile ŵasagulikwe ni Akunnungu ligongo Iya umbone wao. 6 Lusagu Iwa Akunnungu lukukulupilila umbone wakwe, ni ngiiŵa kwa ipanganyo ya ŵandu, iŵaga Akunnungu akwasagula ŵandu kwa litala Iya ipanganyo yao, nipele umbone wakwe ngaukaŵe umbone wa usyene. 7 Nipele, itite uli? Chindu chiŵachisosaga Ŵaisilaeli nganachisimana, nambo aŵala ŵaŵasagulikwe ŵachisimene, ni ŵane ŵaŵasigalile wo Akunnungu ŵatesile aŵe ŵakukakatima ntima. 8 Mpela yaitite kulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu, “Akunnungu ŵaapele lunda Iwagamanyilila, ŵaapele meeso nambo ngakulola ni ŵaapele mawiwi nambo ngakupilikana mpaka lelo jino.” 9 Ni che Daudi akuti, “Chindimba chao chiŵe chitanje chakwatanjisyaga, agwanje ni kulagaswa. 10 Meeso gao gatajikwe chipi kuti akalola ni migongo jao jipindiche moŵa gose.” 11 Nipele, nguusya sooni, ana Ŵayahudi alikuŵele kwichila kugwa kusyene? Ngwamba! Nambo kwa chileŵo cha Ŵayahudi, ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi waichilile ukulupusyo, kuti Ŵayahudi ŵakolele wiu. 12 Kuleŵa kwa Ŵayahudi kuichisye upile weujinji pachilambo, ni kupunguchilwa kwao kwa chikulupi kuichisye upile weujinji kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi. Ana ngakuichisya upile wakupunda nnope katema Ŵayahudi wose pachiŵaujilile Akunnungu? 13 Sambano, nguŵecheta ni mwanya ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi. Pakuŵa uneji ndili nduna kwa ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, ngulilapila masengo gangu. 14 Pane chingombole kwatenda Ŵayahudi akole wiu kuti ngombole kwakulupusya ŵampepe mwa ŵelewo. 15 Pakuŵa iŵaga kukanikwa kwao ni Akunnungu kuichisye kwilana pasikati ja Akunnungu ni ŵandu wose ŵa pachilambo, isyene pachakundikwe ni Akunnungu chikuŵe mpela kuichisya umi kwa ŵandu ŵawile. 16 Naga chipande chandanda cha nkate chityochekwe ligongo Iya Akunnungu, nkate chiuŵe wakwe iyoyo peyo, ni

nchiga watyochekwaga ligongo lya Akunnungu, nipele nyambi syakwe chisiwe syakwe iyoyo peyo. 17 Nyambi simpepe sya mseituni wepande syekate ni lujambi lwa mseituni wa mwitini upandichikwe pachanya chitela cha mseituni wepande. Wanyamwe wangaŵa Wayahudi nkulandana ni mseituni wa mwitini, sambano nkupoka umi wa chibumu wa Wayahudi. 18 Kwayele kasimwajalusya aŵala wakatikwe mpela nyambi. Wanyamwe nganinkola chakulifunila, pakuwa nganimma wanyamwe wankujikamulilla michiga, nambo michiga jo ni jajikunkamulilla wanyamwe. 19 Panepa chinjile, “Nyambi syakatikwe melepe kuti une ngapandichikwe pachanya pakwe.” 20 Mwambone! Syakatikwe kwaligongo lya ungakulupilila wao ni mmwejo ntemi pamalo pao kwaligongo lya kukulupilila. Sambano nkalfuna nambo njogope. 21 Pakuŵa iwaga Akunnungu nganiwalechelela Wayahudi wakulandana ni nyambi sisylene, ana Akunnungu channechelele mmwe? 22 Nipele, nganichisye yankati umbone wa Akunnungu ni chikali chao nombe nacho. Wewe ali wachikali kwa aŵala wagwile nambo wewe ali wambone kwa aŵala wakutama mu umbone wao. Naga ngaŵa yele, nomwe wakwe tachintyosya. 23 Ni Wayahudi nombe nawo alekaga ungakulupilila wao chapandichikwe peuto paŵaliji kundanda, pakuŵa Akunnungu akupakombola kwapandichisya sooni. 24 Wanyamwe wandu wangaŵa Wayahudi nkulandana ni lujambi lwa mseituni wa mwitini lwekate ni kupandichikwa pa mseituni waupandikwe. Nambo chelechi nganichiŵa chindu chachipago. Wayahudi akulandana ni mseituni wepande ni chiiwe yangasakalisya kwa Akunnungu kupandichisya sooni nyambi sisyakatikwe pa chitela chao cha chipago. 25 Achalongo achinjangu ngusaka mmanyilile usylene wausisiche, nambo ngusaka mmanyilile kuti nkallapa nkwete lunda nnope. Makani ga Waisilaeli galiji ga katema pe mpaka wandu wangaŵa Wayahudi wose wakusachilwa pachiwaujilile Akunnungu. 26 Pelepo Waisilaeli wose chakulupuswe mpela yaitite pakulembekwa mu Malembelo ga Akunnungu, “Mu Sayuni chachityochela nkulupusyo chachichityosya chigongomalo pasikati ja uwelesi u che Yakobo. 27 Lyeleli lili lianganano lyangu lichindende ni wewe katema pachinaalechelesye sambi syao.” 28 Pakuŵa akujikana Ngani Jambone, Wayahudi aŵele wammagongo wa Akunnungu nambo kwa kupoka kwenu wanyamwe wangaŵa Wayahudi. Nambo pakuŵa Akunnungu waasagwile, chiwela Akunnungu akwanonyela kwa ligongo lya achambuje ŵao. 29 Pakuŵa Akunnungu ngakugalausya nganisyoy syao kwa aŵala waŵasagwile ni kwapa upile. 30 Kalakala

ko wanyamwe nganimwajitichisya Akunnungu nambo sambano ankolele chanasa wanyamwe ligongo lya ungapilkanichisya wa Wayahudi. 31 Iyoyo peyo mpela wanyamwe yantite pakukolelwa chanasa, Wayahudi nombewo ngakwajitichisya Akunnungu melepe kuti nombewo akolelwe chanasa. 32 Pakuŵa Akunnungu waatesile wandu wose aŵe wangajitichisya kuti wakolele chanasa wanawose. (eleēsē g1653) 33 Ipanje ya Akunnungu ni lunda ni umanyilisi wao ili yekulungwa kupunda! Ngapagwa jwakupakombola kususososa ulamusu wose natamuno kugamanyilila matala gao. 34 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Ana ŵaani wakusimanyilila ng’anisyoy sya Ambuje? Ana ŵaani uchiŵasalile chakupanganya? 35 Ana ŵaani walongolele kwapa Akunnungu chindu kuti ni wewele ŵaachisye?” 36 Pakuŵa indu yose ipanganyikwe ni wewele, ni ili kwa ukombole wao ni kwa liwamba lyao. Akunnungu akuswe moŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165)

12 Kwayele, achalongo achinjangu, pakuŵa Akunnungu annosisye chanasa chao, ngunchondelela ntyosye iilu yenu mpela mbopesi jejumi ni jeswela ni jajikwanonyelesya Akunnungu. Lyele lili litala lya usylene lya kwapopelela Akunnungu. 2 Nkansyasya indu ya pachilambo pano nambo Akunnungu ajigalausye miningwa jenu kuti mmanyilile unonyelo wa Akunnungu. Nipele chinkombole kulimanyilila lisosa lya Akunnungu lyalili lyambone ni yakuti pakusaka wanyamwe mme. (aiōn g165) 3 Pakuŵa kwa umbone waambeke Akunnungu, ngunsalila wanyamwe wose, mundu akasaliganichisya kuti ali jwankulu kupunda yaikuti kwaŵajila. Nambo mmeje ŵa lunda pankuganisyoy, ni kulilamula mwachinsye malinga ni chikulupi chimpegwile ni Akunnungu. 4 Mu chiilu chimo mwana iwalo yejinji, ni kila chiwalo chikupanganya masengo gakwe. 5 Uweji ŵatuli ŵajinji tuli chiilu chimo mu kulumbikana ni Kilisito, noweji wose tulumbikenye jumo kwa jwine nti iwalo ya kupisyangana ya pachilu. 6 Nipele, pakuŵa tuli ni mitulilo jakupisyangana, malinga ni ntuuka watupele Akunnungu. Jwapegwilwe ntulilo wa kuwecheta utenga kutyochela kwa Akunnungu, aŵechete malinga ni chikulupi chakwe. 7 Iwaga mundu apegwilwe ntulilo wa kutumichila, nneche atumichile. Jwapegwilwe ntulilo wa kwiganya, nneche ajiganya. 8 Jwapegwilwe ntulilo wa kutusya ntima, atendeje yeleyo. Ni jwapegwilwe ntulilo wa kutyosya kwa ŵane, atyosye kwa lulele. Jwakwimilila, ajimilile kwa kuchalila ni jwa chanasa, atendekanye yeleyo kwa kusangalala. 9 Unonyelo wenu uŵe wangali ulamba. Nchichime

changanalumbana chilichose, mnyambatilane ni yambone. 10 Nnonyelane jwine ni jwine mpela achalongo ni kuchimbichisyana jwine ni jwine. 11 Npanganye masengo kwa kuchalila, nkaŵa ŵa ulesi. Mwatumichile Ambuje, kwa ntima wenu wose. 12 Nsengwanje nli ni chilolelo. Mpiliile mu kulagaswa, ni kupopela katema kose. 13 Mwakamuchisye ŵandu ŵa Akunnungu mu yaikwasoŵa yao ni kwapochela achalendo kwa unonyelo. 14 Mwape upile ŵakunnagasya, mwape upile ngasimwalwesya. 15 Nsengwanje pamo ni ŵakusengwa, nliile pamo ni ŵakulila. 16 Ntame yambone jwine ni jwine. Kasinlifuna nambo nkunde kutama kwa kulitulunya. Kasinliganichisya kuti nkwele lunda nnope. 17 Ngasimwauchisya yangalumbana mundu jwampanganyichisye yangalumbana. Mpanganye yambone kwa ŵandu wose. 18 Yaikuti pakukomboleka kukwenu nchalile kutama mu chitendewele ni ŵandu wose. 19 Achalongo achinjangu, kasimmuchisyana yangalumbana jwine ni jwine, nambo mwalechele Akunnungu atende chindu cho kwa lutumbilo lwakwe, pakuŵa ilembekwe mu Malembelo ga Akunnungu, Ambuje akuti, “Kuuchisya chisasi kuli kukwangu, uneji chimuchisye.” 20 Mpela Malembo ga Akunnungu yagakuti, “Jwammagongo jwenu jakolaga sala mwape chakulya ni jankamulaga njota mwape meesi ang’weje. Pakuŵa kwakutenda yeleyo chimwatende akole soni jajikulungwa nti mwaŵichile makala ga mooto pantwe pakwe.” 21 Nkakunda ungalumbana umpunde, nambo nkaupunde ungalumbana kwa kuitendekanya yambone.

13 Kila mundu ŵajitichisye ŵaali ni ulamusi ŵa pachilambo, pakuŵa ngapagwa mundu jwakukombola kulongosya iŵaga nganaŵichikwa ni Akunnungu kuti alongosye, Akunnungu jika pe ni ŵakwapa ŵandu machili ga kulongosya. 2 Jwakukanilana ni ŵakwete ulamusi, akugakana malajisyo ga Akunnungu, ni ŵakuitendekanya yeleyo akuliichisya kulamulikwa nsyene. 3 Pakuŵa ŵakutawala ngakogopeka ni ŵandu ŵakwitendekanya yambone, nambo akogopeka ni ŵandu ŵakwitendekanya yangalumbana. Ana ngankusaka kunjogopa jwali ni ulamusi? Ntendeje yaili yambone nombejo chanlape, 4 pakuŵa jwelejo ali katumetume jwa Akunnungu jwakupanganya masengo kwa kupoka kwenu. Nambo iŵaga nkuitenda yangalumbana munjogope, pakuŵa isyene akwete ulamusi wa kunnagasya. Jwelejo ali jwakwatumichila Akunnungu, akulosya lutumbilo lwa Akunnungu ŵandu ŵakwitendekanya yangalumbana. 5 Kwa

ligongo lyo ikuŵajilwa kwajitichisya ŵakwete ulamusi, ngaŵa kwa ligongo lya kogopa kulamulikwa ni Akunnungu, nambo kwa ligongo lya nningwa wenu nkumanyilila chinkusachilwa kuchitenda. 6 Kwa ligongo li, ŵanyamwe nkupeleka nsongo, pakuŵa ŵakulongosya wo ali achikatumetume ŵa Akunnungu pakuŵa pakupanganya masengo go akuntumichila Akunnungu. 7 Mwape ŵandu wose indu iyaŵajile, jwakupochela nsongo mwape nsongo ni jwakupochela ushulu mwape ushulu ni luchimbichimbi kwa jwakuŵajilwa kuchimbichikwa. 8 Nkakola ligambo kwa mundu jwalijose, ikaŵe kunonyelana. Pakuŵa jwakunnonyela njakwe amalisise Malajisyo ga che Musa. 9 Pakuŵa malajisyo gakuti, “Kasintenda chikululu, ni kasimmulaga ni kasinjilwa ni kasinnajila,” ni malajisyo ga ni malajisyo gane gose gataŵikwe mu lilajisyo limo lyalikuti, “Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasylene.” 10 Jwakunnonyela njakwe ngaakombola kumpanganyichisya yangalumbana. Nipele, unonyelo uli utindimiso wa Malajisyo gose. 11 Ntende ye, nchimanyililaga katema, yakuti ndaŵi ja kwimuka mu lugono jiiche, pakuŵa sambano ukulupusyo wetu uli pachiwandi ni uweji kupunda iyaliji patwatandite kukulupilila. 12 Chilo chiŵandichile kumala ni muusi uŵandichile. Nipele tuleche ipanganyo ya muchipi ni kuwala yakumenyanilana ya lilanguka. 13 Tujende yambone nti ŵandu ŵatukutama muusi. Tuleche chindimba chachili ni ipanganyo yangalumbana, kukolelwa ni chigwagwa ni usakwa ni umenyani ni wiu. 14 Mwatende ŵandu ammone Ambuje Che Yesu Kilisito mu utame wenu, kasinganisya tama syangalumbana syampagwile nasyo ni kusikuya.

14 Mumpochele jwelejo jwakulepetala mu chikulupi nkakanilana nawo nkati ng’anisyo syao. 2 Mundu jumo akwete chikulupi, akulya indu yose, nambo jwine jwalepetele mu chikulupi, akulya maponda pe. 3 Mundu jwakulya indu yose, akasanjalusya jwelejo jwangakulya indu yose. Ni mundu jwakulya maponda pe, akasanlamula jwelejo jwakulya indu yose, pakuŵa Akunnungu ankundile jwelejo. 4 Ana mmwejo nduni junkunlamula jwakutumichila jwa jwine? Ajimaga uchenene pa masengo gao pane agwaga, lyele lili pachanya pa mmbujegwe. Nombejo chajime mwakulimbila, pakuŵa Ambuje chakombole kunjimika. 5 Mundu jumo akukombola kuganisya kuti lyuŵa limo lili lyambone kupunda moŵa gane nambo jwine akukombola kuganisya kuti moŵa gose gali yalumo. Kwapele mundu jwalijose ajitichisye yakuti pakuganisya nsyene. 6 Mundu

jwalijose jwakuliwona lyuwa lili lyambone, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje. Ni jwakulya indu yose, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje, pakuwa akwatogolela Akunnungu kwaligongo lya chakulya chiwapele. Iyoyo ni jwangakulya indu yose, akutenda yeleyo kwakwakusya Ambuje, ni jwelejo nombe akwatogolela Akunnungu. 7 Pakuwa ngapagwa namose jumo pasikati jetu jwakutama kwa liwamba yakwe nsyene atamuno ngapagwa jwakwasika kwa liwamba yakwe nsyene. 8 Pakuwa iwaga tukutama, tukutama kwa liwamba lya Ambuje ni iwaga tukwasika, tukwasika kwa liwamba lya Ambuje. Nipele, iwaga tukutama pane tukwasika, uwe tuli wandu wa Ambuje. 9 Pakuwa Kilisito wajasiche ni kusyuka kwa ligongo lya, melepe aweje Ambuje wao wajasiche ni wajumi nombe nawo. 10 Kwachichi mmwe nkunlamula mpwenu jo? Pane uli alakwe kunjalusya mpwenu jo? Pakuwa uweji wose tutujime paujo pa chitengu cha ulamusu cha Akunnungu. 11 Pakuwa mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, Ambuje akuti, "Isyene indite kuwa Akunnungu jwanjumi, kila mundu chachitindiwala paujo pangu ni kila mundu chachijitichisa kuwecheta nsyene kuti Une ndili Akunnungu jwanjumi." 12 Kwayele, kila jwalijose pasikati jetu chaliwalanje nsyene kwa aila iyaitesile paujo pa Akunnungu. 13 Nipele, tukasalamulana twachinsyene nambo tulilolechesye, mundu akasammichila njakwe chakukuwasya pane kuntenda agwilile mu sambu. 14 Une jwanumbikene ni Ambuje Che Yesu, ngumanyilila kuti ngapagwa chakulya chachili chakusakala paujo pa Akunnungu. Nambo mundu aganisya kuti chakulya chine chili chakusakala paujo pa Akunnungu, chele chakulya cho chili chakusakala kwa jwelejo. 15 Nambo mwansupusyaga mpwenu kwa ligongo lya yakulya inkulya, nlesile kutenda mu unonyelo. Chakulya chinkulya chikawa ligongo lya kunsoyasya mpwenu juwawililwe ni Kilisito. 16 Iyoyo kasinjitichisa kuti chindu chinkuchiwona wanyamwe chambone chijaluswe. 17 Pakuwa, Umwenye wa Akunnungu nganiuwa kulya ni kug'wa, nambo kuli kupanganya yambone paujo pa Akunnungu, ni chitendewele ni sangalala jajikwika ni Mbumu jwa Akunnungu. 18 Pakuwa mundu jwalijose jwakuntumichila Kilisito kwanti yeleyo, akwanonyesya Akunnungu, sooni akukundikwa ni wandu. 19 Nipele, iwaga yeleyo, tulimbile nope kutendekanya indu yaikwikanawo chitendewele ni yaikutukamuchisa kulimbisya mitima mu chikulupi. 20 Kasingajonanga masengo ga Akunnungu kwa ligongo lya yakulya. Isyene yakulya yose yeswejeswe, nambo ngawa yambone

kulya chakulya chachikuntendekasya jwine agwilile mu sambu. 21 Ili yambone kuleka kulya nyama ni kung'wa divai, pane kuleka ineine yaikukombola kuntendekasya mpwenu agwilile mu sambu. 22 Chikulupi chinkwete cho chisigalile kukwenu ni Akunnungu. Jwana upile jwelejo jwangakulilamula nsyene, pakuwa akukulupiila kuti aila yaitesile ikwanonyesya Akunnungu. 23 Nambo mundu jwakwete lipamba ni indu yakulya, Akunnungu akunlamula pakulya pakuwa chakuchitenda akutenda pangali chikulupi. Ni chindu chachili chose chakupanganya mundu iwaga akuchipanganya pangali chikulupi, chelecho chili sambu.

15 Uweji watuli ni chikulupi chakulimbangana tukuwajilwa kwakamasya waali ni chikulupi chakulepetala, ngawa kutenda indu yakulinyesya twachinsyene pe. 2 Mundu jwalijose pasikati jetu akusachilwa annonyesye njakwe, kwa kwapanganyichisa yambone kuti anlimbisye mu chikulupi. 3 Pakuwa, namose Kilisito nganalinonyesya nsyene, nambo mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti kusala, "Kutukana kose kuwantukene mmwe, kumujilile une." 4 Pakuwa yose iyalembekwe kalakala mu Malembelo ga Akunnungu, yalembekwe kuti itujiganye uwe, kuti kwa upililiu ni kutuswa ntima kwatupatile ni malembelo go, tukole chilolelo. 5 Akunnungu wakwapa wandu machili gakupililila ni kutulasika antende nkole nningwa umo, nchikuyaga chitagu cha Kilisito Yesu. 6 Kutu kwa ntima umo ni lilo we limo nkombole kwakusya Akunnungu, Atati wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 7 Nipele, mpochelane jwine ni jwine mpela Kilisito iwatite pakutupochele kwa ligongo lya ukulu wa Akunnungu. 8 Pakuwa, isyene ngunsalila, Kilisito atendekwe katumetume jwa waumbale kuti alosye usyene wa Akunnungu, kuti amalichisye ilanga iwapegwilwe achambuje wetu. 9 Soonni kuti wandu wanga wa Wayahudi wakusye Akunnungu ligongo lya chanasa chao. Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Kwayele chinamlape pasikati ja wandu wanga wa Wayahudi, chinyimbe kunlapa mmwe." 10 Ni soonni Malembelo gakuti, "Nsengwanje wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi pamo ni wandu wakwe Akunnungu." 11 Malembelo ga Akunnungu gakuti soonni, "Mwalape Ambuje, wanyamwe wandu wanga wa Wayahudi, ngosyo syose mwalape!" 12 Ni che Isaya nombe akuti, "Mu uwelesi u che Yese chakopochele mundu, juchiwalongosye wandu wanga wa Wayahudi, nombewo chankulupilile." 13 Nipele, Akunnungu jwali ndande ja chilolelo

angumbalichisye wanyamwe lukondwa lusyene ni chitendeweke nkukulupilila kwenu namose chilolelo chenu chipunde kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. 14 Achalongo achinjangu, uneji nansyene ngumanyilila kuti wanyamwe mgumbele umbone, ni umanyilisi wose ni sooni nkukombola kujiganyana yambone. 15 Nambo mu chikalata chi, nanlebelele mwakulimbila nkati indu impepe kuti nankumbusye sooni indu yo. Ndesile yeleyo kwa ligongo lya umbone wambele Akunnungu, 16 kuti meje katumetume jwa Kilisito Yesu pasikati ja wandu wangaŵa Wayahudi. Nagapanganye masengo ga chimbopesi ga kulalichila Ngani Jambone ja Akunnungu kuti wandu wangaŵa Wayahudi aŵe mbopesi jajikundikwe ni Akunnungu, ni mbopesi jajiswejeswe ni Mbumu jwa Akunnungu. 17 Kwayele, nkulumbikana kwangu ni Kilisito Yesu, ngwete chakulilapa pa masengo gawkatumichila Akunnungu. 18 Pakuŵa ngangulinga kuwecheta chindu chine, ikaŵe yeke yatesile Kilisito kwa litala lyangu une kwakwalongosya wandu wangaŵa Wayahudi wajitichisye Akunnungu. Watesile yeleyo kwa malowe ni ipanganyo, 19 kwa machili ga imanyisyo ni yakusimonjeka ni kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. Kwayele mu ulendo wangu kutyochela ku Yelusalemu ni mwingulugulu mwakwe mpaka kwichila ku Iluliko naalalichile wandu Ngani Jambone ja Kilisito kwa utindimisy. 20 Katema kose nningwa wangu uli umo pe kuti nalichile Ngani Jambone palipose panganilipikaniche liina lya Kilisito, melepe ninaiche kutaŵa pachanya pa nsingi wauwchikwe ni munda jwine. 21 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, "Aŵala wanganasalilwa nkati jwelejo chachilola ni aŵala wanganapikane ngani syakwe chachimanyilila." 22 Lyelelyo lili ligongo lilyanekasisye kakajinji kwika kukwenu. 23 Nambo sambano malisisye masengo gangu mu ilambo yi, ni sooni chitandile kalakala nasachile nnope kwika kukwenu, 24 ngukulupilila kutenda yeke sambano. Patinyaule ku Ispania, ngulolela kupitila kwele ni kuonegana ni wanyamwe ni kusangalala kanandi pamo ni wanyamwe, ni ngulolela ukamuchisyo wenu mu ulendo wangu. 25 Nambo sambano ngwaula kaje ku Yelusalemu kwatumichila wandu wa Akunnungu kweleko. 26 Pakuŵa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wa ku Makedonia ni ku Akaya, yanonyele kusonganya indu yakwakamuchisya wakulaga waali mumpingo wa wandu wa Akunnungu wakutama ku Yelusalemu. 27 Elo, yanonyele kuitenda yeleyo, nambo kusyene akuwajilwa kwakamuchisya mu yeleyo. Pakuŵa iwaga wandu wangaŵa Wayahudi akamulene ni

Wayahudi mu upile wa chibumu ni wandu wangaŵa Wayahudi, akuwajilwa kwakamuchisya Wayahudi mu indu yaikwasoŵa ya pachilambo. 28 Pachimalisye masengo go ni kwapa Wayahudi ukamuchisyo wo, chisepuchile kukwenu ndi mu ulendo wa ku Ispania. 29 Ngumanyilila kuti patiiche kukwenu tiiche ni upile weujinji nnope wa Kilisito. 30 Achalongo achinjangu, ngunchondelela kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito ni kwa ononyelo waukwika ni Mbumu jwa Akunnungu, mungamuchisye une kwa kumbopelela kwannope kwa Akunnungu. 31 Mumbopelele ngulupuche kutyoka mu makono ga wandu wangakukulupilila Kilisito wakutama ku Yudea, nombe kutumichila kwangu ku Yelusalemu ko kukundikwe ni wandu wa Akunnungu waali kweleko. 32 Kwayele, Akunnungu asakaga chiiche kukwenu kwa kusengwa, none sisimiswe ntima pamo ni wanyamwe. 33 Akunnungu wakwikanacho chitendeweke aŵe pamo ni wanyamwe wose. Elo!

16 Ngusaka kumanyisya kukwenu che Foibe mlumbu gwetu, jwali katumetume jwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito waali ku Kenkelea. 2 Mumpochele kwa ligongo lya Ambuje mpela yakuti kuwajilwa wandu wa Akunnungu kupochelwa. Munkamuchisye mu yose yaikwasoŵa, pakuŵa nsyene jo nombe waakamuchisye wajinji, ni une jwakwe. 3 Mungomachisye che Pilisila ni che Akila achikatumetume achinjangu mu masengo ga Kilisito Yesu. 4 Wanyawo wautyosisyemi umi wao kwa ligongo lyangu. Ngwatogolela, ngaŵa une jika pe nambo ni mipingo ja wandu wakukulupilila Kilisito jose ja wandu wangaŵa Wayahudi, nombewo akwatogolela. 5 Soonni mungomachisye mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito wakusongangana mu nyuumba jao. Mungomachisye mmbusanga jwangu jungunonyela che Epaineto juwaliji jwandanda kwakupilila Kilisito ku chilambo cha Asia. 6 Mungomachisye che Maliamu jwapangenye masengo kwannope ligongo lya wanyamwe. 7 Mungomachisye che Andiloniko ni che Yunia, Wayahudi achinjangu wawatawikwe mu nyuumba jakutaŵilwa pamo ni une. Wanyawo akumanyika nnope pasikati ja achinduna, nombewo wanongolele une kuŵa Wakilisito. 8 Mungomachisye che Ampuliato, mmbusanga jwangu jungunonyela nkulumbikana ni Ambuje. 9 Mungomachisye che Ulubano katumetume njetu pa masengo ga Kilisito ni che Sitakisi mmbusanga jwangu jungunonyela. 10 Mungomachisye che Apele pakuŵa alosisyechikulupichiko chakwe kwa Kilisito. Mungomachisye wandu wose wakutama mu nyuumba ji che Alisitabulo. 11 Mungomachisye che

Helodiana, myahudi njangu. Mungomachisye mpingo wa wāndu wose wākunkulupilila Ambuje wākutama mu nyumba ji che Nalikisi. 12 Mungomachisye che Tilifena ni che Tilifosa achakongwe wākupanganya masengo ga Ambuje ni che Pelisi mmbusanga jwangu jungunonyela, jwalimbichile kupanganya masengo ga Ambuje. 13 Mungomachisye che Lufo mundu juwāsagulikwe kwatumichila Ambuje ni achikulugwe jwaali nti achikulu wāngu none. 14 Mungomachisye che Asinkilito ni che Fulego ni che Helime ni che Patuloba ni che Helima ni achinjetu wose wākunkulupilila Kilisito wākutama nawo. 15 Mungomachisye che Filologo ni che Yulia ni che Neleo ni nlumbugwe ni che Olimpa ni wāndu wose wā Akunnungu wākutama nawo. 16 Nkomasyane jwine ni jwine kwa unonyelo wa chikilisiko. Mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito jose jikunkomasya wānyamwe. 17 Ngunchondelela, achalongo achinjangu, mwalosye pangasisika wākwikawo utinda ni kwatendekasya wāndu wane aleche kugakamula majiganyo ga wāpochele. Nlisepusye nawo. 18 Pakuwa wāndu wānti yeleyo ngakuntumichila Kilisito Ambuje wētū, nambo akugatumichila matumbo gao achinsyene. Sooni kwa malowe gao gakoolowa ni gagakunyenga, akwalambusya wāndu wāmbone. 19 Wāndu wose akumanyilila inkuti pakumpilikanichisya Ambuje, ni kwa ligongo li ngusengwa liwamba lyenu. Nambo ngusaka wānyamwe mme wā lunda kwa kupanganya yambone, ni mme wāngali ilewo mu indu yangalumbana. 20 Akunnungu wākwikawo chitendeweke ngaakawa kunliwatila Shetani paasi pa makongolo genu. Umbone wa Ambuje wētū Che Yesu Kilisito uwe pamo ni wānyamwe. 21 Che Timoseo katumetume njangu akunkomasya. Iyoyo peyo che Lukio ni che Yasoni ni che Sosipateli waali Wayahudi achinjangu akunkomasya. 22 None che Telitio, jungulemba chikalata chi che Paolo chi, ngunkomasya mu liina lya Ambuje. 23 Che Gayo, juwambochele une ni juwāupochele mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wākusongangana kukwakwe akunkomasya. Che Elasto jwakugosa mbiya sya musi wu pamo ni nlongo njetu che Kwalito akunkomasya. 24 Umbone wa Ambuje wētū Che Yesu Kilisito uwe pamo ni wānyamwe wose. Eloo! 25 Sambano Akunnungu akuswe! Wēlewo akukombola kunlimbisya mu chikulupi malinga ni Ngani Jambone jingulalichila ji yankati Che Yesu Kilisito, ni malinga ni uunukuko wa usyene uwaliji usisikwe chitandile kalakala. (aiōnios g166) 26 Nambo sambano usyene wo uunulikwe kwa litala lya malembelo ga wākulondola wā Akunnungu. Ni kwa makanyo ga Akunnungu wa mowa gose

pangali mbesi umanyiche kwa ngosyo syose kuti wāndu akombole kwakulupilila ni kwajitichisya. (aiōnios g166) 27 Nipele, kwa Akunnungu jika pe, wākwetē lunda lose, upagwe ukulu kukwakwe kwa litala lya Che Yesu Kilisito, mowa gose pangali mbesi ni mowa gose pangali mbesi. Eloo! (aiōn g165)

1 Wākolino

1 Une che Paolo jumilanjikwe kuti meje nduna jwa Kilisito Che Yesu kwa kusaka kwakwe Akunnungu ni alongo ajetu che Sositene 2 tukunnembela mwanya wānli wāndu wā Akunnungu wā ku Kolinto, wānyamwe mmilanjikwe mme wāndu wā Akunnungu mu kulumbikana ni Kilisito Che Yesu, pamo ni wāndu wose wāali papalipose wākwapopelela Ambuje wētū Che Yesu Kilisito jwali chilongola jwao ni jwetu. **3** Tukunsachila umbone ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wētū ni Ambuje Che Yesu Kilisito. **4** Ngwatogolela Akunnungu kwa ligongo lyenu moŵa gose kwa ligongo lya umbone wa Akunnungu umpatile kwa litala li Che Yesu Kilisito. **5** Pakuŵa mu kulumbikana ni Kilisito mmele wākuschila mu indu yose, mpatile umanyilisi wose ni ukombole wose wa kulalichila. **6** Pakuŵa umboni nkati Kilisito ulimbichikwe mwa wānyamwe, **7** kwayele nganimma wākusoŵekwa ni ntuka wauliwose kutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu, mpela inkuti kulolela kuunukulikwa kwa Ambuje wētū Che Yesu Kilisito. **8** Wēlewo chanlimbise mpaka kumbesi kuti mme wāngali chileŵo pa lyuŵa lichauje Ambuje wētū Che Yesu Kilisito. **9** Akunnungu ali wākukulupilichika, wēlewo wāmmilasile kuti ntame mu kukamulangana ni Che Yesu Kilisito mwanagwawo wāali Ambuje wētū. **10** Achalongo achinjangu, ngunchondelela mlina lya Ambuje wētū Che Yesu Kilisito, njilane wose mu inkuwēcheta kuti kukapagwa kulekangana pasikati jenu, nnoopenope nkole nganisyo simo ni nningwa umo. **11** Achalongo achinjangu, wāndu wāne wāali mu mpingo u che Kiloe asaille kuti wānyamwe nkulekangana kwa maloŵe. **12** Ngusaka sale chimbilikene kukwenu, mundu jwine akuti, “Une ngwakuya che Paolo,” ni jwine akuti, “Une ngwakuya che Paolo,” ni jwine akuti, “Une ngwakuya che Kefa,” ni jwine akuti, “Une ngwakuya Kilisito.” **13** Ana nkuganisya kuti Kilisito agawānliche? Ana che Paolo ni juŵawāmbikwe pa nsalaba kwaligongo lyenu? Pane ana mwabatiswe kuti mme wākulijiganya wā che Paolo? **14** Ngwatogolela Akunnungu pakuŵa nganinambatisya jwalijose pasikati jenu ikaŵe che Kilisipo ni che Gayo pe. **15** Kwayele ngapagwa mundu jwakukombola kusala kuti abatiswe aŵe jwakulijiganya jwangu. **16** Ngukumbuchila, iyoyo nambatisye che Sifano ni wāali mu nyumba jao, nambo ngangukumbuchila kuti nambatisye mundu jwine. **17** Pakuŵa Kilisito ngananajichisya kwabatisya wāndu, nambo naalalichile wāndu Ngani Jambone,

ni ngaŵa kwa maloŵe gakwanonyelesya wāndu, kuti chiwa cha Kilisito pa nsalaba chinaŵe cha bule. **18** Pakuŵa utenga nkati chiwa cha Kilisito pa nsalaba ukuwoneka uloŵelo kwa wākusochela, nambo kwetuwe wātukukulupuswa, tukugaona machili ga Akunnungu. **19** Malembelo ga Akunnungu gakusala, “Chinalujonanje lunda lwa wāndu wāali ni lunda, ni umanyilisi wa wāndu wāali ni umanyilisi chinaukane.” **20** Alikwapi jwakwete lunda? Alikwapi jwakwiganya malajisyo? Alikwapi jwakumanyilila kutagula indu ya pachilambo? Akunnungu alutesile lunda lwa chilambo chino luŵe uloŵelo. (aiŵn 1165) **21** Nti yalutite lunda lwa Akunnungu, wāndu wā pachilambo ngakukombola kwamanyilila Akunnungu kwa lunda lwao achinsyene. Nambo Akunnungu wāsachile kwakulupusya wāndu wākwalupilila kwa litala lya utenga utukwalalichila, aula waukuoneka uli uloŵelo kwa aŵala wāali ni lunda lwa chiundu. **22** Wāyahudi akusaka imanyisyo ni Wāgiliki akusosa lunda. **23** Nambo uweji tukunlalichila ngani ja Kilisito juŵawāmbikwe pa nsalaba. Ngani jajikuloleka chakukuŵasya kwa Wāyahudi ni uloŵelo kwa wāndu wāngaŵa Wāyahudi. **24** Nambo kwa ŵele uŵawālanjikwe ni Akunnungu, Wāyahudi pane wāndu wāngaŵa Wāyahudi, Kilisito ali machili ga Akunnungu ni lunda lwa Akunnungu. **25** Pakuŵa chachikuloleka uli uloŵelo wa Akunnungu chikwete lunda kupunda lunda lwa wāndu, nombe chachikuloleka uli ulepetelo wa Akunnungu chikwete machili kugapunda machili ga wāndu. **26** Nipele achalongo achinjangu, nkumbuchile imwaliji paŵāmmilasile Akunnungu. Kwa chipimo cha wāndu nganimma wājini wāŵakwete lunda, iyoyo nganimma wājini wāmmwaliji ni machili, nombe nganimma wājini umwamanyiche nnope. **27** Nambo Akunnungu wāisagwile indu yaikuwoneka ili yakuloŵela pachilambo kuti wātaje soni wāndu wāali ni lunda, sooni Akunnungu aisagwile yakulepetala ya pachilambo kuti wātaje soni wāndu wāali ni machili. **28** Akunnungu aisagwile indu ya pachilambo yakunyeluswa ni kukanikwa ni yaikuwoneka yangalimate, kuti aijonanje aila yaikuwoneka ni wāndu kuti yanamate mu nganisyo sya wāndu. **29** Akunnungu wātesile yeleyo kuti akapagwa mundu wākulilapa paujo pao. **30** Akunnungu nsyene anlumbikenye mwanya ni Che Yesu Kilisito. Nombe Akunnungu antesile Kilisito aŵe lunda lwetu. Tukuŵalanjikwa wāmbone paujo pa Akunnungu, ni kuŵa wāndu wātūwīchikwe pa jika kwa ligongo lya Akunnungu ni wāwombweche. **31** Mpela itite kulembekwa Mmalembelo Gamaswela, “Jwalijose jwakulilapa alilape kwa achila chatesile Ambuje.”

2 Achalongo achinjangu, uneji panaiche kukwenu kukunnalichila ngani ja ntemela wa Akunnungu, nganimecheta maloŵe ga kunonopa namose lunda lwa chiundu. **2** Pakuŵa panaliji kukwenu nawamwiwe ninamanyilile chindu chachili chose nambo kwamanyilila Che Yesu Kilisito pe, ajula juŵaŵambikwe pa nsalaba. **3** Panaiche kukwenu naliji jwakulepetala, ni natetemele kwa lipamba. **4** Majiganyo gangu ni kulalichila kwangu nganikuŵa kwa lunda lwa kwanyenga ŵandu, nambo yaliji kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. **5** Natesile ye kuti chikulupi chenu chikakulupilila lunda lwa ŵandu, nambo chikulupililo cha machili ga Akunnungu. **6** Tukulalichila utenga wa lunda kwa aŵala ŵakusile mu chikulupi nambo ngaŵa lunda lwa chilambo chino, namose ngaŵa lunda lwa aŵala achakulu ŵa chilambo chi ŵaali mumpingo wakupotela. (aiōn g165) **7** Tukunnalichila lunda lwa Akunnungu lwalusisiche, alula lunda luŵalusagwile Akunnungu kwaligongo lya kulumbikana mu ukulu wao chikanaŵe gumbikwa chilambo. (aiōn g165) **8** Nganjupagwa namose jwankulu jumo mwa ŵakutawala chilambo chi jwalumanyilile lunda lu. Akalumanyilile ngakammambe pa nsalaba Ambuje ŵa ukulu. (aiōn g165) **9** Nambo mpela itite pakulembekwa Mmalembelo Gamaswela, “Indu yanganiiwoneche atamuno kupikanika indu yanti ngapagwa mundu jwawayiye kuganisa ye ni indu iŵaŵichile chile Akunnungu aŵala ŵakwanonyela.” **10** Nambo Akunnungu atuunukulile uweji yantemela yakwe kwalitala lya Mbumu jwakwe. Pakuŵa Mbumu jo akulesyalolesya kila chindu natamuno indu yantemela yaikwagamba Akunnungu. **11** Ngapagwa mundu jwakwimanyilila nganiso sya mundu ikaŵe mundu nsyenepe. Iyoyo ni indu ya Akunnungu ngapagwa jwakwimanyilila ikaŵe Mbumu jwa Akunnungu. **12** Uwe nganitupochela mbumu jwa pachilambo pano, nambo twampochele Mbumu jwatyochele kwa Akunnungu, kuti tumanyilile indu yose yatupele Akunnungu. **13** Kwapele ngatukusala maloŵe ga kwa lunda lwalukujiganyikwa ni ŵandu nambo tukusala maloŵe ga kwa lunda lwalukujiganyikwa ni Mbumu jwa Akunnungu. Tukutagula indu ya Mbumu jwa usyene kwa aŵala ŵaali ni Mbumu jwa Akunnungu. **14** Nambo mundu jwanganakola Mbumu jwa Akunnungu ngakukombola kuipochela indu yaikutyochele kwa Mbumu jwa Akunnungu. Pakuŵa kukwakwe akuiwona ili uloŵelo ni ngakukombola kuimanyilila pakuŵa ikumanyika kwa ukamusyo wa Mbumu jwa Akunnungu. **15** Mundu jwali ni Mbumu jwa Akunnungu akukombola kuipima indu yose nambo ngapagwa mundu jwakukombola kunlamula. **16**

Mpela itite pakulembekwa Mmalembelo Gamaswela “Nduni jwaaumanyi umanyilisi wa Ambuje? Nduni jwakukombola kwajiganya?” Nambo uweji tukwete umanyilisi wa Kilisito.

3 Achalongo achinjangu, uneji nganiŵecheta nomwe mpela ŵandu ŵakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu nambo naŵechete ni ŵanyamwe mpela ŵandu ŵa pachilambo pa nti twanache mu kwakulupilila Kilisito. **2** Nang’wesisy maŵele, ngaŵa yakulya yakulimba, pakuŵa nganinkombola kulya, namose sambano ngankupakombola kulya. **3** Pakuŵa ŵanyamwe chiŵela nkutama mpela ŵandu ŵa pa chilambo yakuti pakutama. Uli pasikati jenu nganiupagwa wiu ni utinda? Yele yose ikulosya kuti ŵanyamwe chiŵela nli ŵandu ŵa chilambo chino, ni ŵanyamwe nkutama mpela chilambo ichikuti pakusaka. **4** Jumo jwenu pakuti, “Une ngwakuya che Paolo,” ni jwine asalaga, “Une ngwakuya che Apolo,” uli ngankutenda mpela ŵandu ŵa pa chilambo yakuti pakutenda? **5** Ana che Apolo ali ŵaani? Ni che Paolo ali ŵaani? Uweji tuli achikatumetume ŵa Akunnungu utukunnychisya chikulupi. Jwalijose apanganyisye masengo gapegwilwe ni Ambuje. **6** Une napandile mbeju ni che Apolo ŵajitilile meesi nambo Akunnungu ni uŵajimelesye. **7** Nambo ŵapandile ngaŵa chindu sooni ŵajitilile meesi ngaŵa chindu nambo Akunnungu pe ŵaŵajimelesye mbeju ali jwankulu. **8** Mundu juŵapandile ni juŵajitilile meesi wose ali yalumo ni Akunnungu chachimpa jwalijose mbote jakwe malinga ni masengo gakwe gapangenyeye. **9** Pakuŵa uwe wose tuli achikatumetume ŵa Akunnungu, ŵanyamwe nli ngunda wa Akunnungu, iyoyo nli nyuumba ja Akunnungu. **10** Kwa ligongo lya umbone wa Akunnungu ambele masengo, misile nsingi mpela jwakutaŵa jwambone yakuti kukolosya, ni mundu jwine akutaŵa pachanya pakwe. Nambo jwalijose jwakutaŵa alilolechesye yakuti pakutaŵa pachanya pakwe. **11** Pakuŵa ngapagwa mundu jwakupakombola kuŵika nsingi wine kupunda aula wemale kuŵichikwa, yaani Che Yesu Kilisito. **12** Pachanya nsingi wo mundu akukombola kutaŵa kwa sahabu pane kwa feza pane kwa maganga ga ntengo wekulungwa pane kwa itela pane kwa manyasi pane kwa masamba. **13** Usalale wa masengo ga mundu jwalijose chiuwoneche ni kuŵichikwa pangasisika, pa lyaŵa litaiche Kilisito kukwalamula ŵandu. Pakuŵa pa lyaŵa lya, mooto chiunukule masengo ga kila mundu ni wele mooto chiulinje umbone wa masengo ga mundu jwalijose ni kulosya iŵaga gali gakusalala. **14** Iŵaga chataŵile mundu pachanya pa nsingi wo ngachipya kwa mooto

wo, mundu jo chapochele ntulilo. 15 Iwaga chatawile cho chichipye, nipele mundu jo ngaapata ntulilo wao, nambo nsyene jo chakulupuswe mpela ila apokweche pa mooto. 16 Ana ngankumanyilila kuti wanyamwe nli Nyuumba ja Akunnungu ni kuti Mbumu jwa Akunnungu akutama nkati mwenu? 17 Nipele naga mundu akujijonanga Nyuumba ja Akunnungu, nombe Akunnungu chanjonanje mundu jo. Pakuwa Nyuumba ja Akunnungu jili jeswela, ni wanyamwe nli Nyuumba jo. 18 Mundu jwalijose akalilambusya nsyene, iwaga mundu mwa wanyamwe akuliganisya kuti ali ni lunda lwa chilambo chino, mbaya aweje jwakulowela kuti akole ni lunda lusyene. (aiōn g165)

19 Pakuwa lunda lwa chilambo chino luli ulowelo paujo pa Akunnungu pakuwa ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, "Akunnungu akwatanjisa wandu waali ni lunda mu ukalamuche wao." 20 Ni sooni ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, "Ambuje akusimanyilila nganisyo sya wandu waali ni lunda lwa pachilambo kuti syangali chindu." 21 Pele mundu jwalijose ngasalilapila wandu. Pakuwa indu yose ili yenu wanyamwe. 22 Awaga che Paolo pane che Apolo pane che Kefa pane chilambo pane umi pane chiwa pane katema ka sambano pane katema kakakwika, yoseyo ili yenu wanyamwe, 23 ni wanyamwe nli wandu wa Kilisito ni Kilisito ali wa Akunnungu.

4 Mundu atuwalanje kuti tuli achikatometume wa Kilisito watupegwilwe masengo ga kwalalichila wandu mitemela ja Akunnungu. 2 Pelepo kwa jwalijose jwapegwilwe masengo go ikusachilwa aweje jwakukulupichika. 3 Nambo kwa une ngawa chindu, nalamulikwaga ni wanyamwe pane ni mundu jwalijose, ni une ngangulilamula nansyene. 4 Mu ntima mwangu ngangulamulikwa ni chindu chachilichose, nambo chindu cho ngachikulosya kuti nganingola chilewo, Ambuje ni wakunamula une. 5 Nombe mwanya ngasinlamula lilo we kakanawe kwika katema kakwe, nneche mpaka pachaiche Ambuje. Welewo chaiunukule indu yesisiche mu chipi ni kuwika palulanga nganisyo sya mitima ja wandu. Nipele kila mundu chapochele ulape wakwe kutyochele kwa Akunnungu. 6 Achalongo achinjangu, mechete yankati che Apolo ni une, kuti kwalitala lya uweji nliliganye chiwecheto chi, "Nkamulichisye malo we ga." Kuti mwa wanyamwe akapagwa mundu jwalijose jwakulilapila mundu ju ni kunyelusya mundu jwine. 7 Waani wansagwile mmwe mme jwakwapunda wane? Ana nga wa Akunnungu wampele indu yose inkwete? Iwaga mpegwilwe kwachichi nkulifuna mpela ila nga wa yakupegwa? 8 Sambano mmasile

kupata yose yaikunso wa! Sambano nsichile. Mmele mamwenye pangali uweji! Mbaya nkali ji mamwenye kuti nowe wakwe tuwe mamwenye pamo nomwe. 9 Ikuloleka kukwangu kuti Akunnungu atuwisile uweji achinduna nti wambesi wa wosepe, mpela wandu walamulikwe kuulagwa paujo pa wandu, tuwele chindu chakusekasya paujo pa chilambo ni mmbujo mwa achikatometume wa kwini ni mmbujo mwa wandu. 10 Tuli wakulowela kwa liwamba lya kwatumichila Kilisito, nambo wanyamwe nli wa lunda mu kulumbikana ni Kilisito! Uwe tuli wakulepetala nambo wanyamwe nkwete machili, wanyamwe nkuchimbichikwa nambo uwe tukwaluka. 11 Namuno sambano tukwete sala ni njota ni usauchi, tukuputikwa nnope ni nganitukola pakutama. 12 Tukulaga kupanganya masengo ni makono getu twachinsyene. Paakutulwesya uweji tukwapa upile, pakutusausya tukupililila, 13 paakututukana uweji tukwajanga kwa kwachimbichisya. Namuno sambano tukuoneka mpela usakwa wa pachilambo, ni kila mundu akutulola mpela wapugwe. 14 Ngangulemba yelei kuti nantesye soni nambo ngunjiganya mpela achiwanangu wakunonyelwa. 15 Namose nkwete wakunnela achajini nkulumbikana ni Kilisito nambo nganinkola achatati wajinji. Pakuwa mu kulumbikana ni Kilisito une mele atati wenu kwakunlalichila Ngani Jambone. 16 Nipele ngunchondelela ntende mpela ingutendaga une. 17 Kwaligongo li nguntuma che Timoseo kukwenu, mwanangu jwakunonyelwa ni jwakukulupilichika nkulumbikana ni Ambuje. Welewo chankumbusye litala lyangukuya une nkulumbikana ni Kilisito. Litala lingwiganya papali pose mmpingo ja wandu wose wakukulupilila Kilisito. 18 Wane mwa wanyamwe atandite kulifuna achiganisya kuti nganyika sooni kukwenu. 19 Nambo chiiche kukwenu chitema pe Ambuje asakaga, nipele chinaiwone nansyene nga wa malo we gao gakulifuna pe nambo ni machili galinago wele wakulifuna. 20 Pakuwa umwenye wa Akunnungu nga wa kwa kusala pe nambo mu machili. 21 Chichi chachikunonyela? Iche kukwenu ndili ni lubokola, pane iche ni ntima wa unonyelo ni wakulitimalika?

5 Ipikaniche isyene kuti pasikati jenu chipali chikululu, sooni chikululu cho chili chakogoya, ni nganichipagwe namose kwa wandu wangakwamanyilila Akunnungu. Mundu akugona ni jwankongwe jwa atagwe. 2 Ni wanyamwe nkukombola chinauli kulilapa? Ikaliji mbaya kukwenu kunkolela chanasa mundu jo ni mundu jwatesile chindu cho awinjikwe pasikati jenu. 3 Uneji ndili

kwakutalichila ni wanyamwe mchiilu, nambo ntima wangu uli pamo ni wanyamwe. Jwampagwe mbumu nansyene masile kunlamulila jwelejo jwatesile chindu cha soni mpela ila ndili papopo. **4** Pankusongangana kwa lina Iya Ambuje wetu Che Yesu, noneji ndili pamo ni wanyamwe kwa mbumu, ni machili ga Ambuje Che Yesu gali papopo, **5** muntiyosye mundu jo kwa Shetani kuti chiilu chao chijonasiche ni mbumu jao jikulupuswe pa Iyuwa Iya Kwika kwa Ambuje Che Yesu kukwalamula wandu. **6** Kulilapa kwenu ngaŵa kwambone. Ana ngankumanyilila kuti amila kanandi jikuchesula utandi wejini? **7** Nipele, ntosye amila ja kalakala kuti nswejele mbee. Nipele chinlandane ni utandi wasambano wa nkate wangataga amila, mpela yaikusachilwa kuŵa. Pakuŵa Kilisito ŵaali Mwanangondolo jwa Pasaka atyosyekwe kuti aŵe mbopesi jetu. **8** Nipele tutende chindimba cha Pasaka, ngaŵa kwa amila ja kalakala, ajila amila ja sambu ni ugongomalo. Nambo kwa nkate wangataga amila, wauli ntima weswela ni wasyene. **9** Nannembele mu chikalata changu chiine kuti nkasyoŵekana ni wandu ŵa chikululu. **10** Ngangusala kuti nkasyoŵekana ni wandu wose pachilambo, aŵala wachikululu, pane wakunyela, ni wakusumula ni wakuipopelela inyago. Pakuŵa kuliŵambasya ni wandu wo ikambajile kutyoka pachilambo. **11** Nambo sambano ngunlembela wanyamwe kuti ngasinsyoŵekana ni mundu jwalijose jwakuti akunkulupilila Kilisito akuno ali jwa chikululu pane wakunyela pane jwakuipopelela inyago pane jwakwatindanya wandu pane jwakolelwa pane jwakusumula. Mundu jwanti yele ngasinkunda namose kulya nawo. **12** Nganigaŵa masengo gangu kwalamula wandu wanganaŵa mu mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito. Wanyamwe nkusachilwa kwalamula ŵaali mu mpingo wo. **13** Nambo Akunnungu nsyene chiŵalamule wanganaŵa mu mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito. Pakuŵa ilembekwe Mmalembelo Gamaswela, "Mumminje mundu jwangalumbana jwali pasikati jenu."

6 Mundu pasikati jenu amenyanaga ni njakwe iŵele uli akunjausya kukummechetela pa nkungulu wa wandu wangakwamanyilila Akunnungu badala ja kunjausya paujo pa wandu ŵa Akunnungu? **2** Ana ngankwimanyilila kuti wandu ŵa Akunnungu chachichilamula chilambo? Iŵaga wanyamwe chinchalamula wandu wose ŵa pachilambo kwachichi ngankukombola kugalamula magambo gamwana ga? **3** Ana ngankumanyilila kuti chinchalamula achikatumetume ŵa kwinani? Ana

gelego ngaŵa gamakulungwa kupunda gelega ga pachilambo? **4** Pankuŵa ni umenyani wa pakang'wa, kwachichi nkwaŵilanga wandu wangachimbichikwa mu mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito anlamule? **5** Nguŵecheta yele kuti nanjalusye. Ana nganapagwa mundu mu mpingo wenu jwali ni lunda Iwa kukombola kwajilanya wakukulupilila achinjakwe? **6** Nambo isyoŵeleche, jwakukulupilila akunjausya jwakukulupilila njakwe paujo pa nkungulu ni kwaleka wandu wangakunkulupilila Kilisito anlamule. **7** Kujausyana mwachinsyene kunkungulu kukulosya kuti ntesile chileŵo. Ana ngaikaŵe mbaya kukwenu kuleŵelwa? Ngaikaŵe mbaya kukwenu kusumulwa ipanje yenu? **8** Nambo wanyamwe mwachinsyene nkwatendela wandu ya yangalumbana ni kwasumula ipanje yao, nkwatendela gagogo namuno wakukulupilila achinjenu. **9** Ana ngakwimanyilila kuti wachigongomalo ngajinjila mu umwenye wa Akunnungu? Ngasinlilambusya, ngaŵa wachigwagwa namose wakwipopelela inyago, namose wachikululu atamuno wakugonana jwannume ni jwannume, nombe jwankongwe ni jwankongwe, **10** atamuno ŵa wiyi atamuno wakunyela atamuno wakolelwa atamuno wakunong'ona atamuno wakusumula, wanawose wo ngajinjila mu umwenye wa Akunnungu. **11** Wane mwa wanyamwe ŵaliji ŵanti iyoyo, nambo sambu syenu silecheleswe, ni mmichikwe pajika kwa ligongo Iya Akunnungu ni mmoneche ŵambone paujo pao kwa litala Iya Ambuje Che Yesu Kilisito ni kwa litala Iya Mbuni jwa Akunnungu ŵetu. **12** Mundu akukombola kuti nyi, "Kukwangu nechelelwe kuipanganya indu yose." Nambo ngaŵa kila chindu chachikufai. Ngukunda kuti ngukombola kupanganya kila chindu nambo nganguchileka chindu chachilichose chindawale. **13** Nkukombola kusala, "Yakulya kwa ligongo Iya lutumbo ni lutumbo kwa ligongo Iya yakulya." Nambo Akunnungu chajionanje yose. Chiilu ngaŵa kwa chikululu nambo chili kwa ligongo Iya kwatumichila Ambuje nombe Ambuje akuchigosa chiilu. **14** Kwa machili gao Akunnungu waasyusisye Ambuje, nombe chatusyusye nowaji kwa machili gakwe. **15** Ana ngankwimanyilila kuti iilu yenu wanyamwe ili iŵalo ya Kilisito? Ana nyigale iŵalo ya Kilisito kuilumbikanya ni chiilu cha jwachigwagwa? Ngwamba! **16** Ngankwimanyilila kuti jwalumbikene ni jwachigwagwa ali chiilu chimo ni jwele? Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Ŵele ŵaŵili wo chaŵe chiilu chimo." **17** Nambo jwelejo jwalumbikene ni Ambuje ali pamo najo mu mbumu. **18** Ntame kwakutalichila ni chikululu. Sambu sine syose syasikutendekwa ni wandu ngasikutendekwa mu iilu

yao, nambo jwachigwagwa akuchitendela sambi chiilu chakwe nsyene. 19 Ana ngankwimanyilila kuti iilu yenu ili nyuumba ja Mbumu jwa Akunnungu, jwali munkati mwenu, jumwampochele kutyochela Akunnungu? Kwapele, wanyamwe umi wenu ngaŵa umi wenu mwachinsyene nambo nli wāndu wā Akunnungu. 20 Nsumikwe kwa ntengo wekulungwa. Nipele, sambano mwalape Akunnungu kwa iilu yenu.

7 Sambano tulole imwanembele ila, kwambone wālume atame pangalombela. 2 Nambo kwaligongo lya chikululu, kila jwannume akole wankwakwe nsyene, nombe kila jwankongwe akole wankwakwe nsyene. 3 Ikusachilwa jwannume wapeje wankwakwe yaikuwajilwa, iyoyopeyo ikusachilwa ni jwankongwe wapeje wankwakwe yaikuwajilwa. 4 Jwankongwe nganakola ulamusi pa chiilu chakwe nsyene nambo wankwakwe, iyoyopeyo jwannume nganakola ulamusi pa chiilu chakwe nsyene ikaŵe wankwakwe. 5 Nkajimana, nambo njitichisyane kwa moŵa kanandi kuti nkole katema kambone ka kupopela. Nkakaŵa kwonegana sooni, Shetani ngasaika kunlinga kwakulepela kupililila. 6 Maloŵe ganansalile nganigaŵa malajisyo, nambo nkukombola kusagula. 7 Ngulajila wāndu wose aŵeje mpela indite pakuŵa une, nambo jwali jose akwete ntulilo wakwe nsyene kutyochela kwa Akunnungu, jwine akwete ntulilo wu ni jwine akwete ntulilo aula. 8 Nipele aŵala wāngalombela ni kulombwa ni wawililwe ni achiwankwawo, ngwasalila nyi, mbaya atame mpela mungutamila une. 9 Nambo iwāga mundu ngakukombola kulisiwila, alombele. Ili mbaya kulombela ngaŵa kukolelwa ni msese. 10 Kwa aŵala wamasile kulombana ngumpa malajisyo ga, ngaŵa gangu une nambo ga Ambuje, jwankongwe ngasalekana ni wankwakwe. 11 Nambo iwāga alekengene atameje pangalombekwa, pane ajilane ni wankwakwe, iyoyo peyo ni jwannume ngasiwaleka wankwakwe. 12 Nombe kwa wane uneji nguti nyi, gelega ngaŵa malajisyo ga Ambuje, iwāga jwannume akwete jwankongwe jwangankulupilila Kilisito ni jwankongwe jo akundile kutama ni wankwakwe, jwannume jo akasanleka wankwakwe. 13 Jwankongwe jwakwete wankwakwe wāngakunkulupilila Kilisito ni jwannume jo akundile kutama ni wankwakwe, jwankongwe jo akasanleka wankwakwe. 14 Pakuŵa jwele jwannume jwangakunkulupilila Kilisito akukundikwa ni Akunnungu kwa litala lya wankwakwe. Ni jwankongwe jwangakunkulupilila Kilisito akukundikwa ni Akunnungu kwa litala lya wankwakwe. Ikaŵaga

yeleyo wānache wāo akaliji mpela wānache wā wāndu wāngakwamanyilila Akunnungu nambo sambano akundikwe ni Akunnungu. 15 Iwāga jwangakunkulupilila Kilisito jula akusaka kunneka njakwe jwali jwakukulupilila, munneche atende yeleyo, pelepo jwankongwe pane jwannume jwakukulupilila Kilisito ngaakutaŵikwa. Akunnungu atuŵilasile uwe tutame mu chitendewe. 16 Pakuŵa nkwiwanyilila uli mwe jwankongwe jwakukulupilila Kilisito panjipa chinkombole kwakulupusya wankwenu? Pane nkwiwanyilila uli mwe jwannume jwakukulupilila Kilisito panjipa chimpakombole kwakulupusya wankwenu? 17 Mundu jwalijose ajendelechele kutama mu utame wapegwilwe ni Ambuje, atame mpela yatite kutama paŵawilanjikwe ni Akunnungu. Gelega ni gangwasalila wāndu wose mu mipingo jose ja wāndu wākukulupilila Kilisito. 18 Iwāga mundu wāwilanjikwe ni Akunnungu ali aumbele, ngasalitesya mpela nganaumbala. Ni iwāga mundu wāwilanjikwe ni Akunnungu akanawē kuumbala, ngasaumbala. 19 Kuumbala ngaŵa chindu ni ungaumbala ngaŵa chindu, nambo chindu chachikusachilwa chili kugakamulisa makanyo ga Akunnungu. 20 Jwalijose asigalile iyoyo mpela iwāliji paŵawilanjikwe ni Akunnungu. 21 Ana mwaŵilanjikwe nli kapolo? Nkaikosya, nachiwāmuno nkweite lipesa lya kuŵa mundu jwanganintaŵikwa nambo ntumiye lye lipesa kupanganya yambone. 22 Pakuŵa jwele jwaŵilanjikwe ni Ambuje ali kapolo, jwelejo chaŵe jwalechelelwe ni Ambuje. Iyoyo peyo jwelejo jwaŵilanjikwe ali alechelelwe, jwelejo akuŵa kapolo jwa Kilisito. 23 Akunnungu ansumile kwa ntengo wekulungwa, ngasimma achikapolo wā wāndu. 24 Achalongo achinjangu, mundu jwalijose ajendelechele kutama mu utame ulaula mpela iwāliji paŵawilanjikwe, pakuŵa Akunnungu ali pamo ni wanyamwe. 25 Sambano, nkati aila innembile kukwangu nkati wāliwāli pe ni wāngalombela, une nganingola malajisyo kutyochela kwa Ambuje nambo nguŵecheta yeleyo mpela mundu jwakukulupilichika ni jumbochele chanasa cha Ambuje. 26 Kwaligongo lya kulaga kunkulaga, une nguganisa kuti, ili yambone mundu atameje iyoyo yaali. 27 Ana nnombele? Nkasaka kulekangana ni wankwenu. Ana nganinnombele? Nkasaka kulombela. 28 Nambo iwāga chinnombele, ngankola sambi, ni mwali wālombwagwa, ngakola sambi, wāndu wānti yele talaje mu umi wa pachilambo pa, nambo une ngusaka ganansimane gelego. 29 Achalongo achinjangu, ngusaka sale nyi: Katema kakasigalile kali kakajipi, kutandilila sambano aŵala wālombele aŵeje mpela ila nganalombela. 30 Aŵala wākulila aŵeje

mpela ngakulila. Aŵala ŵakusengwa aŵeje mpela ngakusengwa. Aŵala ŵakusuma aŵeje mpela ŵangali chindu. **31** Ŵakulichenjeusya ni indu ya pa chilambo pano aŵeje mpela ngaakulichenjeusya ni indu yo. Pakuŵa indu ya pa chilambo pano ikuŵandichila kupita. **32** Ngusaka ŵanyamwe nkaŵa ni lipamba. Mundu jwangalombela akulichenjeusya ni masengo ga Ambuje, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya Ambuje. **33** Nambo jwannume jwalombele akulichenjeusya ni masengo ga pachilambo chi, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya ŵankwakwe, **34** nombejo asigalile pamalekano. Jwankongwe jwangalombekwa pane mwali akulichenjeusya ni masengo ga Ambuje kuti aliŵiche pa jika kwa chiilu ni mbumu kwa ligongo lya Ambuje. Nambo jwankongwe jwalombekwe akulichenjeusya ni indu ya pachilambo chi, pakuŵa akusosa itajile pakwanonyelesya ŵankwakwe. **35** Ngusala yeke kuti nankamusye, ngangusaka kummichila chakusiŵila, nambo ngusaka ntendekanye yaikusachilwa kuti nkombole kwatumichila Ambuje, kwa ntima umo ni nningwa umo. **36** Nambo mundu jwalijose iŵaga akuganisya kuti ngakumpanganyichisya yambone mwali jwantomele kwa kuleka kwalombela, ni aiwonaga kuti yaka ikupita, ni misese jakwe jikwatesya alepele kulisiŵila, atende yakuti pakusaka, alombane. Kwa kutenda yeleyo ngakutenda sambi. **37** Nambo jwannume jo asakaga nsyene pangakanganichiswa kuti ngaalombela, ni iŵaga ngaakwakolela misese achakongwe, jwelejo akutenda yambone pangannombela mwali jwantomele jo. **38** Nipele jwele jwakulombela akupanganya yambone ni jwele jwangakulombela akupanganya yambone nnope. **39** Jwankongwe jwalombekwe akutaŵikwa ni ŵankwakwe kwa katema kose ŵankwakwe ali ŵajumi. Nambo ŵankwakwe ajasikaga, akukombola kulombwa sooni ni mundu jwakunsaka, nambo jwannume jo aŵeje jwakunkulupilila Kilisito. **40** Nambo inguti pakuganisya une, jwankongwe jo chasangalale kwannope iŵaga chatame iyoyo pangalombekwa. Syele sili nganisyo syangu, none nguganisya yakuti ngwete Mbumu jwa Akunnungu.

8 Sambano kwa ngani ja yakulya yetaje mbopesi kwa inyago tukumanyilila kuti wose tukwete umanyilisi. Umanyilisi ukututendekasya tulilape twachinsyene nambo unonyelo ukutugumba. **2** Mundu aganisya kuti akuchimanyilila chindu, nganaŵe kuchimanyilila chachili chose mpela yakuti pakusachilwa kwimanyilila. **3** Nambo iŵaga mundu akunnonyela Akunnungu, akumanyika ni Akunnungu.

4 Nipele, kwa ngani ja yakulya yetaje mbopesi kwa inyago tukwimanyilila kuti inyago ngaŵa chindu pachilambo, ni kuti ngapagwa Akunnungu ŵane ikaŵe Akunnungu ŵamo pe. **5** Namuno ipali indu yejinji yati ŵandu akuiŵilanga minnungu, pachilambo pano ni kwini, namuno kwana minnungu ni achambuje ŵajinji, **6** nambo kukwetuwe Akunnungu ali ŵamo pe ŵaali Atati jwagumbile yose, ni uweji tukutama kwa ligongo lya ŵelewo. Soonni tukwete Ambuje ŵamo pe ŵelewo ali Che Yesu Kilisito, kwalitala lya ŵelewo indu yose yagumbikwe, nowaji tukutama kwalitala lya ŵelewo. **7** Nambo ngaŵa kila mundu jwakwimanyilila yose yi, ŵandu ŵane ŵasyoŵelele kutaga mbopesi kwa inyago, mpaka sambano alyaga chakulya cho akuganisya chili cha inyago. Pakuwa miningwa jao jili jakulepetala akuliganisya kuti akulisakasya kwakulya chakulya cho. **8** Chakulya ngachikukombola kutujasya chiŵandi ni Akunnungu, twalekaga kulya ngapagwa chachikutusoŵa, ni twalyaga ngapagwa chachikonjecheka kukwetu. **9** Nambo nilolechesye ni kulechelelwa kwenu, nkaika kwatendekasya ŵaali ni chikulupi cha kulepetala kwinjila mu sambi. **10** Pakuŵa mundu jwaali ni chikulupi chakulepetala, ammonaga mmwe jwankwimanyilila nkulya mu nyumba ja inyago, ana ngasanyengeka nombejo kulya yakulya yetaje mbopesi kwa inyago? **11** Kwaye, mundu jwaali ni chikulupi chakulepetala chasocheye kwa ligongo lya umanyilisi wenu, ni Kilisito ŵawile kwa liwamba lya jwelejo! **12** Iŵaga nkwasoyasya achinjenu ŵakunkulupilila Kilisito kwanti yeleyo, ni kujiulasya miningwa jao jakulepetala, nkwaŵela Kilisito. **13** Nipele chakulya chankuŵasyaga njangu jwakunkulupilila Kilisito ajinjile mu sambi, ngangulya nyama ng'o, pakuŵa nalyaga chinanneŵesye njangu jwakunkulupilila Kilisito ajinjile mu sambi. (aiōn g165)

9 Ana une ngaŵa mundu junechelelwe? Ana une ngaŵa nduna? Ana une nganinawona Ambuje ŵetu Che Yesu? Ana ŵanyamwe nganintyochela ni masengo gangu ga kwatumichila Ambuje? **2** Natamuno une nganiŵa nduna kwa ŵandu ŵane nambo isyene ndili nduna kukwenu mwanyamwe. Ŵanyamwe ni ŵaumboni ŵa unduna ŵangu pakuŵa nlumbikene ni Ambuje. **3** Yele ni inguti pakulichenjela kwa ŵandu ŵakuusya une. **4** Ana ngatukusachilwa kulya ni kung'wa kwaligongo lya masengo getu? **5** Ana ngatukusachilwa kulungana nawo ulendo umo achiŵankwetu ŵakunkulupilila Kilisito mpela yakuti kupanganya achinduna ŵane ni achapwakwe Ambuje ni che Kefa? **6** Pane uweji jikape, uneji ni che Banaba ni ŵatukusachilwa kupanganya masengo kuti

tukole yatkuisaka? 7 Ana jwangondo chi jwakwaula ku ngondo ni kullilipila nsyene? Ana jwakulima chi jwa ngunda wa misabibu jwangalya isogosi ya itela yakwe? Ana jwakuchinga chi jwangakug'wa maŵele ga ilango yakwe? 8 Ana nguŵecheta gelego chiundu? Ana Malajisyo ga Che Musa ngagakusala maloŵe gagogo pego? 9 Pakuŵa ilembekwe Mmalajisyo ga che Musa, "Ngasimwataŵa ng'ombe kang'wa pakujiliŵata ngano." Ana pele Akunnungu akukunguluchila nkati ng'ombe? 10 Ana paŵaŵechete yeleyo nganatugambaga uwe? Elo, ye ye yalembekwe kwa liwamba lyetu kati jwakulima ni jwakugowola wose akusachilwa apanganye masengo go kwa kulolela kukola mmagowolo. 11 Uweji twapandile mbeju ja mbumu mwa ŵanyamwe. Ana ngaŵa chindu chachikulungwa uweji kupata yaikutusoŵa kutyochela kukwenu? 12 Iŵaga ŵandu ŵane akusachilwa kupata indu kutyochela kukwenu, ana uwe ngatukusachilwa kwannope kupata kwapunda ŵelewo? Nambo uweji nganitutumia lipesa Iyo, nambo twapililile kila chindu kuti tukajisiŵila Ngani Jambone ja Kilisito kulalichilwa kwa ŵandu. 13 Ngankwimanyilila kuti ŵakupanganya masengo pa Nyuumba ja Akunnungu, akupata chakulya chao pa Nyuumba ja Akunnungu, ni aŵala ŵakutumichila pakutyochesya mbopesi akupata liunjili mu mbopesi jo? 14 Ambuje iyoyopeyo ŵalajisye kuti aŵala ŵakwalalichila ŵandu Ngani Jambone apate yaikwasoŵa kila Iyuŵa kutyochela mmasengo go. 15 Nambo une nganindumia namose lipesa limo mwa gelego. Namose ngangulemba gelega kuti iŵeje yeleyo kukwangu, mmbaya une nyasiche kupunda kuilechelela yeleyi inguipanganya, ni mundu amone kuti ngulilapa pangali chindu. 16 Naga une ngwalalichila ŵandu Ngani Jambone, chelecho ngaŵa chindu chakulilapila, gele gali masengo gangu gambegwilwe ni Ambuje kugapanganya, ulaje kukwangu naga ngangwalalichila ŵandu Ngani Jambone! 17 Ikaliji ngwalalichila ŵandu Ngani Jambone kwa lisosa lyangu, ngalolele mbote, nambo pakuŵa ngusachilwa mbanganye masengo go, yeleyo ikulosya kuti Akunnungu angulupilile kuti mbanganye. 18 Sambano ngupochela mbote chi? Mbote jangu jili lipesa lindinalyo Iya kwalalichila ŵandu Ngani Jambone pangali malipilo, pangaŵenda indu yaikusachilwa kupegwa kwaligongo Iya masengo ga kulalichila Ngani Jambone. 19 Unej nechelelwe kwa ŵandu wose, nambo nalitesile kapolo jwa wose kuti naichisye Kilisito ŵandu achajinjji. 20 Panaliji nkupanganya masengo ni Ŵayahudi naliji mpela Myahudi, kuti napate Ŵayahudi ŵakulupilile Kilisito. Namose une nansyene nganima paasi pa Malajisyo ga

che Musa, nambo naliji mpela ndili paasi pa Malajisyo go kuti napate aŵala ŵaali paasi pa Malajisyo ga che Musa. 21 Panaliji nkupanganya masengo ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, natamaga mpela ŵanyawo, kuti napate ŵelewo ŵakulupilile Kilisito. Pakusala yeleyo ngawa kuti une ngangugakamula malajisyo paujo pa Akunnungu, kusyene une ngugajitichisya malajisyo ga Kilisito. 22 Panaliji nkutama ni ŵandu ŵakulepetala, natemi mpela jwakulepetala kuti napate ŵele ŵaali ŵakulepetala. Nalitesile yayiiyose kwa ŵandu wose kuti natesye akulupuse kwa litala Iyalili Iyose. 23 Noneji ngutenda yeleyo wose kwaligongo Iya Ngani Jambone kuti mbate ntuka wakwe. 24 Ana ngankwimanyilila kuti aŵala ŵakuutuka luwilo, akuutuka wosepe, nambo jwakwalongolela achinjakwe ni jwakupochela ntulilo? Mbutuche iyoyopeyo kuti ni ŵanyamwe mpochele ntulilo. 25 Mundu jwalijose jwakusaka kwapunda achinjakwe mu ung'asi wa kuutuka, akulekaga yose kaje, akutenda yeleyo kuti apochele chindu chachili mpela singwa chakwonasika nambo uweji tutupochele chindu mpela singwa changajonasika. 26 Noneji nguutuka iyoyopeyo mpela mundu jungusaka kupunda. Nganguputana mpela mundu jwakujiputa mbungo lingumi. 27 Nambo nguchilagasya chiilu changu kuti ngombole kuchitawala, ngutenda yeleyo kuti pangumalisya kwalalichila ŵandu ŵane, une nansyene ngasaika kukanikwa.

10 Achinjangu ngusaka mmanyilile yakuti, achatati ŵetu ŵaliji wose paasi liunde, ni wose ŵajombweche salama Bahali ja Shamu. 2 Wose ŵabatiswe mu liunde ni mu bahali, kuti alumbikane ni che Musa. 3 Wose ŵalile chakulya chilachila cha mbumu. 4 Iyoyo wose ŵang'wele chakung'wa chilachila cha mbumu, pakuŵa ŵang'wele meesi gagatyochele mu lwala Iwa mbumu luŵalukuiye, Iwala Iwaliji Kilisito nsyene. 5 Nambo achajinjji nnope mu wele mpingo wo, Akunnungu ngananonyelwa nawo, kwapele ŵawile ni iilu yao yajenele mwipululu. 6 Kwapele indu yo yose yatyochele kutujamuka uwe tukaŵa ŵandu ŵakulajila yangalumbana mpela ŵanyawo iŵatite pakulajila. 7 Ngasinnyipopelela inyago mpela ŵane iŵatite kutenda, mpela itite pakulembekwa Mmalembelo ga Akunnungu, "Ŵandu ŵatemi kulya ni kung'wa, nipele ŵajimi ni kutyala kwa kupunilana." 8 Tukatenda chigwagwa mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵatite pakupanganya, pa Iyuŵa limo ŵajasiche ŵandu elufu ishilini na tatu. 9 Tukaalinga Kilisito mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵalinjile, wose ŵajasiche kwa kulumikwa ni majoka. 10 Ngasinnyinyita mpela ŵane mwa ŵanyawo iŵatite kunyinyita,

ŵaulajikwe ni katumetume jwa kwini jwakuichisya chiwa. **11** Yeleyo yose yaagwilile ŵanyawo kuti ŵwe tujiganyikwe, yalembeke kutujamuka uweji ŵatuli mmoŵa gaambesi. (aiōn 9:165) **12** Kwapele mundu jwakuliganisya kuti ajimi kwakulimbila aliolechesy anaiche kugwa. **13** Kulinjikwa kunkulinjikwa kuli kwa kawaida kwapata ŵandu. Akunungu ali ŵakukulupilichika, nombewo ngasanneka nlinjikwe kupunda ukombole wenu. Nambo pankulinjikwa, ŵelewo champe machili ga kupiilila ni litala lya kukopochela. **14** Kwalingongo lya achalongo achinjangu ŵakunonyelwa ntame kwakatalichila kuipopelela inyago. **15** Nguŵecheta ni ŵanyamwe ŵandu ŵaali ni umanyilisi, muiganisyeje ingunsalila yi. **16** Chikombe chitukuchitumia pa chakulya cha Ambuje ni chitukwatogolela Ambuje, tukulumbikana ni miasa ja Kilisito. Patukulya nkate, tukulumbikana ni chiilu cha Kilisito. **17** Pakuŵa nkate uli umo, namuno tuli ŵajinji, tuli chiilu chimo, pakutipala wose tukugaŵana nkate umo pewo. **18** Nchilole achila chakuchipanganya ŵandu ŵa ku Isilaeli, ŵelewo ŵakulya mbopesi sya pa chilisa, akukamulangana pamo kutyosya mbopesi syo kwa Akunungu. **19** Ana nyile uli? Chakulya chachitajikwe mbopesi kwa inyago, chikwete malumbo? Pane chinyago chikwete malumbo? **20** Ngwamba! Chingusaka kusala chilechechi: Mbopesi sya ŵandu ŵangakwamanyilila Akunungu akusityosya kwa masoka ni ngaŵa kwa Akunungu. Noneji ngangusaka ŵanyamwe nlungikane ni masoka. **21** Ngankombola kuching'welela chikombe cha Ambuje akuno nkung'welela chikombe cha masoka. Ngankombola kulya chakulya cha Ambuje ni papopo nkulya chakulya cha masoka. **22** Ana tukusaka kwatendekasya Ambuje akole wiu? Ana tukuganisa tukwete machili nnope kwapunda ŵelewo? **23** Ŵandu ŵane akuti, "Indu yose ngaikukanywa," nambo une nguti, ngaŵa yose pe yaikuŵajila. Ni ŵandu ŵane akuti, "Indu yose ngaikukanywa," nambo une nguti, ngaŵa yose pe yaikukamuchisya. **24** Mundu jwalijose mwa ŵanyamwe akalisosela kupoka kwakwe nsyene pe, nambo asoseje ni kupoka kwa achinjakwe. **25** Yose yaikusumikwa pakusumichisya malonda nlyeje pangausya, kwa liwamba lya miningwa jenu. **26** Pakuŵa Malembelo ga Akunungu gakuti, "Chilambo chile chao Ambuje ni yose yaili mwelemo ili yakwe." **27** Naga mundu jwangakukulupilila Kilisito annaliche pa chakulya, ni ŵanyamwe nkusaka kwaula, nlyeje yaili yose ichammichile pangausyausya kwa liwamba lya miningwa jenu. **28** Nambo ansalilaga mundu, "Chakulya chi chetaje mbopesi kwa inyago," nkalya, kwaligongo lya mundu jwammanyisye ni kwa liwamba

lya miningwa, **29** nguti, kwa liwamba lya miningwa, nambo ngaŵa miningwa jenu nambo nningwa wa ajula jwammanyisye. "Kwa chichi kulechelelwa kwangu une kulumulikwe ni nningwa wa mundu jwine? **30** lŵaga une ngwatogolela Akunungu kwa chakulya chingulya, kwa chichi mundu alalatile une kwa ligongo lya chakulya chinaatogolele Akunungu?" **31** Nipele, pankutenda chachilichose iŵeje kulya namuno kung'wa mweitendekanye yose kwaligongo lya ukulu wa Akunungu. **32** Nkasamwakuŵasya Ŵayahudi atamuno Ŵagiliki atamuno mpingo wa Akunungu, wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito. **33** Mmeje mpela une, ngusaka kwanonyelesya ŵandu wose mu indu yose inguipanganya. Pakuŵa ngangulisosela kupoka kwangu nansyene, nambo ngwasosela ŵandu kupoka kuti akulupuswe.

11 Muusyasye une mpela une inguti pakwasyasya Kilisito. **2** Ngunlapa ŵanyamwe pakuŵa nkungumbuchila mu indu yose, mwanya nkamulisye majiganyo ilaila mpela inatite pakumpa. **3** Nambo ngusaka mmanyilile kuti Kilisito ali ntwe wa jwannume jwalijose, ni jwannume ali ntwe wa ŵankwakwe, ni Akunungu ali ntwe wa Kilisito. **4** Jwannume jwali jose jwakuunichila ntwe katema pakupopela pane jwakulalichila utenga wa Akunungu, akuujalusya ntwe wakwe ŵali Kilisito. **5** Nambo jwankongwe jwalijose jwakupopela pane jwakulalichila utenga wa Akunungu jwangaunichila ntwe akunjalusya ŵankwakwe jwali ntwe wakwe, jwankongwe jo ali chisau ni jwankongwe jwamyole umbo sya ntwe wakwe. **6** lŵaga jwankongwe ngakulionichila ntwe wakwe mbaya amyole umbo syakwe, nambo iŵaga ili soni jwankongwe kuutula umbo syakwe pane kumyola mbaya aunichile ntwe wakwe. **7** Jwannume ngakusachilwa kuunichila ntwe wakwe pakuŵa ŵelewo ali chisau ni Akunungu ni ukulu wa Akunungu. Nambo jwankongwe ali ukulu wa jwannume. **8** Pakuŵa jwannume nganagumbikwa kutyochela kwa jwankongwe nambo jwankongwe ni juŵagumbikwe kutyochele kwa jwannume. **9** Sooni jwannume nganagumbikwa kwaligongo lya jwankongwe nambo jwankongwe ni juŵagumbikwe kwaligongo lya jwannume. **10** Kwa ligongo li ni kwa ligongo lya achikatumetume ŵa Kwini, jwankongwe aunichile ntwe wakwe, kuti chiŵe chimanyisyo cha ulamusi wauli pachanya pao. **11** Natamuno yeleyo, nkulumbikana ni Ambuje, jwankongwe pangali jwannume ngaŵa chindu, ni jwannume pangali jwankongwe ngaŵa chindu, wose akukulupililana. **12** Pakuŵa, iŵaga jwankongwe

wāgumbikwe kutyochela kwa jwannume, iyoyo jwannume nombe akupagwa ni jwankongwe, ni indu yose yo ikutyochela kwa Akunnungu. 13 Nlamule mwachinsyene. Ana ikuwajilwa jwankongwe wapopele Akunnungu pangaunichila ntwe? 14 Ana upagwe usyene ngaukujiganya kuti jwannume awaga ni umbo syasileu akulitesya soni nsyene? 15 Nambo jwankongwe akolaga umbo syasileu, chili chindu chakuchimbichikwa kukwakwe, pakuwa atekupegwa umbo syasileu kuti syaunichile. 16 lwaga mundu akukola makani kwa yeleyo, kukwetu uwe atamuno mu mipingo ja wāndu wakunkulupilila Kilisito, uweji nganitukola masyowelo ga makani. 17 Nambo mmalajisyo ga gangumpa ngangunlapa, pakuwa pankusimana kwapopela Akunnungu, nkutendekanya indu yangalumbana kwipunda indu yambone. 18 Kundanda napilikene kuti, pankusimana pamo nti mpingo wa wāndu wakunkulupilila Kilisito, kukutyochela kulekangana, ni une ngukulupilila kanandi kuti pane ili isyene. 19 Pakuwa iwele yambone kupagwe kulekangana pasikati jenu kuti awala wakukundikwa ni Akunnungu amanyiche pangasisika. 20 Nipele pankusimana, nkuganisya kuti nkulya nkate kwa kuchikumbuchila chiwa cha Ambuje nambo ngawa, 21 pakuwa pankulya, kila mundu akulya chakulya pangaalindilila achinjakwe, ni kwatenda wane asigalile ni sala ni wane akolelwe. 22 Ana ngankukombola kulya ni kung'wa mmajumba genu? Pane ana nkuunyelusya mpingo wa wāndu wakunkulupilila Kilisito ni kwachembulusya wāndu wāngali ni chindu? Ana sambano nansalile ichichi? Ana nanlape kwa yeleyo? Ngwamba, ngangunlapa kwaligongo lya chindu cho. 23 Pakuwa une napochele kutyochela kwa Ambuje majiganyo ganampele wanyamwe, yakuti, Ambuje Che Yesu, chilo chila pawangalawiche, waujigele nkate, 24 ni pawatogolele Akunnungu wāugaŵenye nkate ni kuti, "Achi ni chiilu changu chachityochekwe kwaliwamba lyenu. Ntendeje nyi kwakungumbuchila une." 25 Iyoyo pawamasile kulya wachinyakwile chikombe ni kuti, "Achi chikombe chi chili lilangano lya sambano lyalikulimbichikwa kwa miasi jangu. Ntendeje nyi kila pankung'wa, kwakungumbuchila une." 26 Pakuwa kila pankulya nkate wu, ni kuching'welela chikombe chi, nkwenesya chiwa cha Ambuje mpaka pachaiiche sooni. 27 Kwapele kila mundu juchalye nkate wu ni kuching'welela chikombe chi kwa litala lyangasachilwa, jwelejo chakole magambo mchiilu ni mmiasi ja Ambuje. 28 Kwapele kila mundu aliiolechesy kaje nsyene nipele akukombola kulya nkate wo ni kuching'welela chikombe cho. 29 Pakuwa jwalijose

jwakulya ni kung'wa pangaimanyilila malumbo ga chiilu cha Ambuje, jwelejo akulilamula nsyene. 30 Kwa ligongo lyo, wāndu achajinji mwa wanyamwe ali wakulepetala ni wakulwala, ni wane wakwe ajasiche. 31 Nambo tukaliolechesy yambone twachinsyene, ngatukalamulikwe ni Akunnungu. 32 Nambo patukulamulikwa ni Ambuje akutujamuka kuti tukasalamulwa pamo ni wāndu wa pachilambo. 33 Kwayele achalongo achinjangu pankusimana pamo kulya nkate kwa kuchikumbuchila chiwa cha Ambuje ndindillilane. 34 Naga mundu jakwete sala alye kaje kumusi, melepe pankusimana pamo Akunnungu akasanlamula. Indu ine yo chinjinjiganya pachiiiche.

12 Sambano achalongo achinjangu ngusaka mmanyiilile yambone yankati mituuka jajikutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu. 2 Nkumanyilila kuti pamwaliji ngankwamanyilila Akunnungu, mwatawalikwe ni kulongoswa mpopelele minungu jangali ni umi yaani inyago. 3 Kwaligongo lyo ngusaka mmanyiilile kuti, ngapagwa mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu jwakukombola kuwecheta, "Che Yesu alweseche." Ni sooni ngapagwa mundu jwakukombola kuwecheta kuti, "Che Yesu ali Ambuje," pangalongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu. 4 Jipali mituuka jakupisyangana, nambo Mbumu jwakupeleganya ali jumope. 5 Sooni kutumichila kuli kwa kupisyangana nambo Ambuje wakutumichilwa ali wamope. 6 Ni sooni kupali kupisyangana kwa masengo, nambo Akunnungu ali walaŵala wakupanganya masengo gose kwa wāndu wose. 7 Mbumu jwa Akunnungu akuliunukula kwa kila mundu kwa uwele wakupisyangana kwaligongo lya upoche wa wāndu wose. 8 Mbumu jwa Akunnungu akumpa mundu jwine liloŵe lya lunda, ni Mbumu jwa Akunnungu jujojo akumpa mundu jwine liloŵe lya umanyilisi yakuti pakusaka. 9 Mbumu jujojo akumpa mundu jwine chikulupi, Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kwalamya wāndu. 10 Mbumu jwa Akunnungu akumpa mundu jwine ntuuka wa kupanganya yakusimonjeka. Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kulondola, ni Mbumu jujojo akumpa mundu jwine ntuuka wa kujimanyilila mbumu ja unami ni Mbumu ja usyene. Ni mundu jwine akupegwa ntuuka wa kuwecheta iwecheto ineine ni mundu jwine akupegwa ntuuka wa kugopolela. 11 Nambo masengo gose go akugapanganya Mbumu jwa Akunnungu jumo pejo, achingawilaga kila mundu ntuuka wakupisyangana mpela yakuti pakusaka nsyene. 12 Mpela ila chiilu yachtite kuwa chimo chachili ni iwalo yejinji, ni iwalo yo namuno ili

yejinji, ikuchigumba chiilu chimo, ni yaitite kuwa jekulungwa. Nambo sambano chinannosye litala lyambone kupunda matala gose.

13 Namose ngaŵechete iwecheto ya wandu ni iwecheto ya achikatumetume wa kwini, naga nangingola unonyelo, ngulandana ni chikungu chachikusona pane njuga. 2 Namose nakolaga ntuuka wa kulalichila utenga wa Akunnungu ni kwimanyilila yantemela yose ni kumanyilila kila chindu, namose ngakwete chikulupi chakomboleka kuchityosya chitumbi, naga nangingola unonyelo, une ngaŵa chindu. 3 Namose natyosyaga ipanje yangu yose ni kwalisya wakulaga, namuno nachityosyaga chiilu changu chitiniche pa mooto, naga nangingola unonyelo ngamboka kwakulikose. 4 Mundu jwaali ni unonyelo akupililila, ni akusalala ntima, ni ngakukola wiu, ni ngakulifuna, ni ngakulikwesya. 5 Mundu jwaali ni unonyelo akwachimbichisya wandu wane, ni ngakulisosela kupoka kwakwe nsyene, ni ngakutumbila kwachitema, ni ngakukumbuchila yangalumbana. 6 Mundu jwaali ni unonyelo ngakuchinilila chigongomalo nambo akuuchinilila usyene. 7 Mundu jwaali ni unonyelo moŵa gose ngakupwa ntima, ni moŵa gose akukulupilila, ni moŵa gose akulolela pangali kupela ni akupililila indu yose. 8 Unonyelo wangali mbesi. Iwaga kwana ntuuka wa kulondola tiuiche mbesi, iwaga kwana ntuuka wa iwecheto ineine, yeleyo chiimale, pane iwaga kwana kulijiganya ni kumanyilila indu chikupite. 9 Pakuwa kulijiganya kwetu ni kwimanyilila indu kuli kwangamaliwa, iyoyo kulalichila kwetu utenga kutyochela kwa Akunnungu kuli kwangamaliwa. 10 Nambo Akunnungu chaitende yose iwe yemaliwe, ni indu yangamaliwa yose chiityochekwe. 11 Panaliji mwanache jwannandi, naŵechete chiwanache, naimanyi chiwanache, ni naganisisye chiwanache, nambo pangusile indu yachanache yose nesile. 12 Pakuwa sambano tukulola mpela usyo wanaloleka yambone miindala, nambo katema ko chitulolegane usyo kwa usyo. Sambano nguimanyilila panondi, nambo katema ko tinaimanye yose kwauchenene mpela Akunnungu yakuti pakumanyilila une kwauchenene. 13 Nipele, sambano indu itatu yi ni ichtame, chikulupi ni chilolelo ni unonyelo, nambo chindu chachili chechikulungwa kupunda yose, uli unonyelo.

14 Nlimbile kukola unonyelo, iyoyo ni kusaka kwannope mituuka jine ja Mbumu jwa Akunnungu, nambo nnope, mpate ntuuka wa kwalalichila wandu utenga kutyochela kwa Akunnungu. 2 Mundu jwakuwecheta chiwecheto

yejinji, ikuchigumba chiilu chimo, ni yaitite kuwa kwa Kilisito. 13 Pakuwa uweji wose twabatiswe kwa Mbumu jumo tuwe chiilu chimo, iwaga tuli Wayahudi pane wandu wangaŵa Wayahudi, iwaga tuli achikapolo pane wandu walechelelwe, wose twang'wechekwe Mbumu julajula jumo. 14 Pakuwa chiilu nganichigumbikwa kwa chiwalo chimo pe, nambo kwa iwalo yejinji. 15 Lukongolo lwatiji, "Une nganima nkono, kwapele une ngaŵa wa chiilu," Ana lukongolo ngaluwa lwa chiilu kwa ligongo lyo? 16 Ni liwiwi lyatiji, "Pakuwa une ngaŵa liso, une ngaŵa lya chiilu," Ana liwiwi ngaliwa lya chiilu kwa ligongo lyo? 17 Naga chiilu chose chikaliji liso kupikana kupaliji kwapi? Ni chiilu chose chikaliji liwiwi, mundu akakombwele chinauli kunusya? 18 Nambo Akunnungu aiwisile iwalo yose mu chiilu cha kila mundu mpela iwatele pakusaka. 19 Nambo iwalo yose ikaliji chiwalo chimo, chiilu chikaliji kwapi? 20 Mpela yachitite kuwa, chikwete iwalo yejinji nambo chiilu chili chimo pe. 21 Liso ngalikukombola kuusalila nkono, "Ngangunsaka!" Namose ntwawe ngaukukombola kugasalila makongolo kuti, "Ngangunsaka!" 22 Kupunda pele chiwoneche kuti iwalo ya chiilu yaili yakulepetala ni yaili yakusachilwa nnope. 23 Sooni aila iwalo yatukwiganisya kuti yangali uchimbichisyo ni yatukuichimbichisya, ni iwalo ya chiilu yaikuwoneka ili ya soni ni itukuiniichilwa nnope. 24 Nambo iwalo yaikuwoneka pa meeso pa wandu, ngaikusaka kuunichikwa. Akunnungu nsyene achiwisile chiilu mu chikotopasyo chanti yele ni kuipa uchimbichisyo aila iwalo yaili yakulepetala. 25 Kwapele kukaŵa ni kulekangana muchiilu, nambo iwalo inayose igosane. 26 Chiwalo chimo chapotekaga iwalo ine ikupoteka pamo nacho. Chiwalo chimo chalapikwaga iwalo ine ikusengwa pamo nacho. 27 Nipele wanyamwe wose ndi chiilu cha Kilisito, kila jumo jwenu ali chiwalo cha chiilu cho. 28 Mu mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito, Akunnungu wawisile wandanda achinduna ni wawili wakulondola wa Akunnungu ni watatu wakwiganya, sooni wakupanganya yakusimonjeka ni sooni waali ni mituuka jakulamya wakulwala, ni wakukombola kwakamusya wandu, ni wakukombola kwimilila masengo ni wakukombola kuwecheta iwecheto ineine. 29 Ana wose ali achinduna? Ana wose ali wakulondola? Ana wose ali wakwiganya? Ana wose ali wakupanganya yakusimonjeka? 30 Ana wose akwete mituuka jakulamya wakulwala? Ana wose akuwecheta iwecheto ineine? Ana wose akwete ntuuka wa kugopolela iwecheto ineine? 31 Nipele nlajile kwannope kupata mituuka jajili

changamanyika jwelejo ngakuwecheta ni wandu nambo akuwecheta ni Akunnungu, pakuwa ngapagwa mundu jwakumanyilila, jwelejo akuwecheta kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu indu yesisiche. 3 Nambo mundu jwakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu akuwecheta ni wandu maloŵe ga kwalimbisya mu chikulupi ni kwakamulisya ntima ni kwatulasya ntima. 4 Jwakuwecheta chiwecheto changamanyika akulilimbisya nsyene, nambo ajula jwakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu akuulimbisya mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito. 5 Uneji ngusaka wanyamwe wose mmechete iwecheto yangamanyika, nambo nnpennope ngusaka wanyamwe nlichile utenga kutyochela kwa Akunnungu. Pakuwa mundu jwaali ni ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu akutenda yambone kumpunda jwakuwecheta iwecheto yangamanyika, iwaga apali mundu jwine jwakukombola kwagopolela wandu wane chaŵechete cho, kuti mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ukombole kugumbikwa. 6 Sambano achalongo achinjangu, iwaga ngwika kukwenu ni kuwecheta iwecheto yangamanyika, ana chinkole ichichi? Kusyene ngampoka ikaŵe nguntagulila kwalitala Iya chiunukuko kutyochela kwa Akunnungu pane kwa umanyilisi pane kwa liloŵe Iya Akunnungu pane kwa majiganyo? 7 Namose indu yangali umi ikwete liloŵe Iyakwe, chindu mpela chitolito pane chityatya, iwaga ngaikutyosya liloŵe Iya kulekangana, mundu chalumanyilile chinauli lujimbo lwalukung'andikwa? 8 Lipenga Iyasonaga pangamanyika usone wakwe, waani wachaliŵiche chile kwaula kungondo? 9 Wanyamwe iyoyo, mwaŵechetaga chiwecheto changamanyika, wandu chaimanye chinauli inkuwecheta yo? Pelepo nkuwa mpela wandu wakuwecheta ni mbungo. 10 Ipali iwecheto yejinji pachilambo pano nombe iwecheto yose ikwete mate. 11 Iwaga ngangombola kugamanyilila mate gakwe chiwecheto chakuwecheta mundu, chime jwannendo kwa mundu jwakuwecheta, ni jwelejo kukwangu chaŵe jwannendo. 12 Iyoyo peyo ni wanyamwe, pakuwa nukalajila kwannope kupochela mituuka ja Mbumu jwa Akunnungu, nlimbile kwannope kukola mituuka jajikukamusya kuugumba mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito. 13 Nipele wakuwecheta chiwecheto changamanyika, apopele kuti akombole kwagopolela wandu chaŵechete cho. 14 Pakuwa pangupopela mchiwecheto changamanyika, mbumu jangu ni jajikupopela, nambo lunda lwangu ngalukupanganya chachili chose. 15 Ana sambano ndende uli? Chimbopole kwa mbumu jangu, nombe chimbopole kwa umanyilisi wangu, chinyimbe kwa mbumu jangu, nombe chinyimbe kwa umanyilisi wangu. 16 Mwalapaga Akunnungu kwa mbumu jenu pe, lwaga kwana mundu jwine jwangamanyilila chinkuwecheta cho, chajitichisye chinauli "Eloo," kwa kwatogolela Akunnungu iwaga ngaimanya chinkuwecheta? 17 Namuno nkukombola kwatogolela Akunnungu kwa usyene, nambo ngaikwakamuchisya mundu jwine. 18 Ngwatogolela Akunnungu kuti uneji nguwecheta iwecheto yangamanyika kumpunda wanyamwe wose. 19 Nambo naŵaga pasikati ja mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito, mbaya mechete maloŵe nsano gagakumanyika kuti najiganye wane kupunda kuwecheta maloŵe gamajinji nnope kwa iwecheto yangamanyika. 20 Achalongo achinjangu, nkaganisya mpela wanache achanandi, nambo mme mpela wanache achanandi mu igongomalo. Pankuganisya mmeje mpela wandu wakule. 21 Malajisyo ga Akunnungu gakuti: "Ambuje akuti, 'Chimechete ni wandu wa kwa chiwecheto cha chilendo. Ni chimechete ni wandu wa kwa ngomo sya achalendo, namose yeleyo wandu wa ngasambilikanila.'" 22 Nipele kuwecheta iwecheto yangamanyika kuli chimanyisyo kwa wandu wangakukulupilila, ni ngaŵa kwa wandu wakukulupilila. Nambo kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu kuli kwa ligongo Iya wandu wakukulupilila ni ngaŵa kwa wandu wangakukulupilila. 23 Nipele iwaga mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ukuchingangana pamo, ni kila mundu kuwecheta chiwecheto changamanyika, ni aŵala wandu wangamanyilila ni wangakulupila ajinjilaga mwelemo ngasasala kuti wanyamwe ni wampugwe? 24 Nambo iwaga wandu wose nkulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu, ajinjilaga mundu jwangamanyilila pane jwangakulupilila yose ichapilikane chiyalosye ungalumbana wakwe nsyene ni aila yaipilikene chiyalamule. 25 Yaisisiche mu ntima wakwe chiŵe yeunukwwe, nombejo chatindiŵale ni kwalamba Akunnungu achitiji, "Isyene Akunnungu ali pasikati jenu mwanya pelepa!" 26 Ana tujile uli achalongo achinjangu? Pankuchingangana pamo kwapopelela Akunnungu, jwine ajimbe lujimbo ni jwine ajiganyisye, ni jwine akole uunukuko waukutyochela kwa Akunnungu ni jwine aŵechete kwa chiwecheto changamanyika ni jwine wagopolele wandu chachiwechetekwe cho. Indu yose itendekwe kwa kwagumba wandu wakunkulupilila Che Yesu. 27 Iwaga wandu akuwecheta iwecheto yangamanyika, aŵecheteje waŵili pane watatu, ngasapunda, nambo aŵecheteje jumoju mo ni kuweje ni mundu jwakugopolela. 28 Nambo iwaga ngapagwa mundu

mwakwagopoleta wandu chachiwecheteke cho, jwele jwakuwecheta chiwecheto changamanyika atame jii mu mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito, awechete ni nganisyo syakwe nsyene ni Akunnungu. 29 Wandu wakusala utenga kutyochela kwa Akunnungu, asaleje wawili pane watatu ni wane agapime agala gakugasala. 30 Nambo iwaga apali mundu panchingangene po apochele utenga kutyochela kwa Akunnungu, juwatandite kuwecheta jula amyalale. 31 Pakuwa wanyamwe wose nkukombola kulalichila jumo jumo utenga umpegwiwe ni Akunnungu kuti kila mundu alijiganye ni kutulaswa ntima. 32 Ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu ukusachilwa kulongoswa ni ajula jwaali ni ntuuka wo, 33 pakuwa Akunnungu nga wa Akunnungu wakuwatanganya nambo ali Akunnungu wa chitendewe. Mpela yaikuti pakuwa kwa mipingo jose ja wandu wakunkulupilila Kilisito waaali wandu wa Akunnungu, 34 achakongwe amyalale mmipingo jose ja wandu wakunkulupilila Kilisito pakusongangana. Welewo ngakusachilwa kuwecheta. Nambo akusachilwa ajitichisye, mpela igakuti kusala Malajisyo ga Wayahudi. 35 Waga akwete mausyo ga kuusya, akaasuye achiwankwawo kumusi, pakuwa jili soni kwa achakongwe kuwecheta chachilichose pa nsongangano wa wandu wakunkulupilila Kilisito. 36 Ana lilowe Iya Akunnungu lyatoyosile kukwenu? Pane ana lyannyichilile mwanya pe? 37 Mundu jwalijose aliganisyaaga kuti akwete ntuuka wa kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu pane akwete Mbumu jwa Akunnungu, aimanyilile kuti ngulemba yi, ngulemba makanyo ga Ambuje. 38 Nambo mundu agajalusyaga agaga, nombego ajaluswe. 39 Kwayele, achalongo achinjangu, njajile kwannope kwalalichila wandu utenga kutyochela kwa Akunnungu ni ngasimwakanya wandu kuwecheta chiwecheto changamanyika. 40 Nambo indu yose ipanganyikwe mwambone ni mwaukotopasyo.

15 Sambano achalongo achinjangu, ngusaka nankumbusye yankati Ngani Jambone jinanlalichile, jimwajipochele jajili nsingi wa chikulupi chenu. Ni wanyamwe nkwiwa chilimbile pa wele nsingi wo. 2 Utenga unanalichile wo uli Ngani Jambone, wanyamwe nkukulupuswa mwaikamulisyaaga yambone yeila inanalichile, ikawaga yeleyo chikulupi chenu nga wa chindu. 3 Pakuwa kundanda nampele wanyamwe indu yaali ni mate nnope inapochele une nansyene: Kuti Kilisito wawilile sambu syetu mpela yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, 4 ni wawichikwe mwilembe ni kusyuka pa lyuwa laaata

mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, 5 kundanda waakopochele che Petulo, ni kanyuma waakopochele awala likumi ni wawili. 6 Soonu waakopochele achalongo achinjetu kupunda mia tano kwa pamo ni wane mwa wanyawo ali chiwela ni umi ni wane ajasiche. 7 Kanyuma wakopochele che Yakobo ni soonu waakopochele achinduna wose. 8 Mbesi wangopochele une jundi mpela jumbagwile nga wa katema kao. 9 Pakuwa une ndili nduna jwamwana kupunda achinduna wose, nganguwajilwa kuwilanjikwa nduna, ligongo nalagasisye mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito waaali wandu wa Akunnungu. 10 Nambo, kwa upile wa Akunnungu mele yele indi, ni upile wambebe, nganamba kwa iyiyi peyi. Nga wa kuti napanganyisye masengo kwakuchalila kwapunda achinduna wose, nganiwa une, nambo umbone wa Akunnungu waliji pamo none. 11 Nipele yawaga une ni jungulalichila pane welewo, chelecho ni chatukulalichila, ni chelecho ni chinkuchikulupilila. 12 Waga yalalichikwe kuti Kilisito wasyuchile, wampepe mwa wanyamwe akukombola chinauli kusala, ngapagwa kusyuka? 13 Nambo iwaga kwangali kusyuka, nipele Kilisito nganasyuka. 14 Waga Kilisito nganasyuka, kulalichila kwetu kuli kwangali chindu, ni kukulupilila kwenu kuli kwangali chindu. 15 Kupunda yeleyo, tukuloleka kuwa waumboni wa unami paujo pa Akunnungu, pakuwa twasasile kuti Akunnungu wasyusisye Kilisito, nambo nganiwasyusya, iwaga ili isyene, wawile ngaasyuka. 16 Pakuwa naga wawile ngakusyuswa nipele Kilisito nombre nganasyuka. 17 Waga Kilisito nganasyuka, chikulupi chenu changali chindu ni wanyamwe ndi chiwela mu sambu. 18 Soonu wakukulupilila wose wawawile achakulupililaga Kilisito asoiye. 19 Ni iwaga tukwalolela Kilisito mu umi awuwupewu, uweji tukusachilwa tukolelwe chanasa kwapunda wandu wose. 20 Nambo isyene, Kilisito asyuchile, Jwelejo ali jwaandanda ni chimanyisyo chisyene kwa awala wandu wawawile kuti chasyuchikwe. 21 Pakuwa mpela ila chiwa chaichiswe ni mundu jumo, iyoyopeyo, kusyuka kwaichiswe ni mundu jumo. 22 Mpela ila wandu wose iyakuti pakuwa kwaligongo Iya kulumbikana ni che Adamu, iyoyopeyo wandu wose akutendekwa wajumi kwaligongo Iya kulumbikana ni Kilisito. 23 Nambo kila mundu chasyuche kwa katema kakwe, Kilisito wasyuchile kundanda nipele awala waaali wandu wakwe Kilisito chasyusikwe, apala Kilisito pachache. 24 Pele mbesi chijiiche katema Kilisito pachachapa Akunnungu Atati umwenye, pachamale kwonanga mbumu sya ulamusi ni mbumu sya ukulu ni mbumu sya machili. 25 Pakuwa Kilisito tachitawala

mpaka Akunnungu pachachawika wammagongo wao paasi pa makongolo gao. 26 Jwammagongo jwambesi kwonasika ali chiwa. 27 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Akunnungu awisile yose paasi pa makongolo gakwe." Nambo Malembelo pagakusala, "Indu yose iwichikwe paasi pa makongolo gakwe aitawale," ikuwoneka pangasisika yakuti Akunnungu nganapagwa mu indu yo, pakuwa welewo ni waiwisile indu yose paasi pa makongolo ga Kilisito. 28 Indu yose yawichikwaga paasi pa ulamusi wa Kilisito nombe Mwana chaliwiche nsyene paasi pa Akunnungu, kuti Akunnungu aitawale indu yose ni papali pose. 29 Sambano, iwaga nganikupagwa kusyuka, chatendeuli awala wawabatiswe kwaligongo lya wawe? Iwaga wawe ngaasyusikwa, kwachichi wandu akubatiswa kwaligongo lyao? 30 Ni kwetu uwe, kwachichi tukulitaga mu yakogoya katema kose? 31 Achalongo achinjangu, une nguutyosya umi wangu mowa gose! Isyene ngusala! Ngulilapa kwaligongo lyenu kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito Ambuje wetu. 32 Kumenyana kwangu ni wandu wawaliji mpela inyama yakalipa ku Efeso kula, namenyene kwa usache wa wandu, ana napatile ichichi? Iwaga wawe ngaasyusikwa sambano nneche, "Tulye ni kung'wa, pakuwa malawi chituwe." 33 Ngasinlambuchikwa: "Umbusanga wakusakala ukonanga wende wambone." 34 Mpitikusye ng'anisyo syenu, mpanganye yambone, pakuwa wampepe mwa wanyamwe ngakwamanyilila Akunnungu ng'oo. Nguwecheta yeleyi kuti nantesye soni. 35 Nambo munda akukombola kuusya, "Ana wawe akusyuswa chinauli? Ana chachiwa ni iilu yantiuli?" 36 Wakulowela mmwe! Chinkuchipanda ngachimela mpaka chiwe kaje. 37 Pankupanda, nkupanda lusongolo pe, lwa waga lusongolo lwa ngano pane mbeju jine, ngawa mmela wansima waukutyochela kanyuma. 38 Nambo Akunnungu akujipa mbeju jo uloleche mpela yakuti kusaka nsyene, ni kila lusongolo lukwete uloleche wakwe. 39 Iilu ya yepanganyikwe yose ngaikulandana. Wandu akwete iilu yao ni inyama ikwete iilu yao, ijuni ikwete iilu yao ni somba sikwete iilu yao. 40 Sooni ipali iilu ya kwini ni iilu ya pachilambo, nambo usalale wa iilu ya kwini ngaukulandana ni usalale wa iilu ya pachilambo. 41 Lyuwa likwete usalale wakwe ni lwesi lukwete usalale wakwe, ni ndondwa sikwete usalale wakwe. Namose ndondwa nasyo silekangene kwa usalale. 42 Ni ichiwe katema ka kususwa kwa wawe. Mpela ila mbeju, chiilu chikusikwa akuno chili chiosile nambo chikusyuka akuno chili chejumi. 43 Chiilu chikusikwa mwa kwaluka chikusyuka mu

lumbili, chiilu chikusikwa mwakulepetala chikusyuka mu machili. 44 Chiilu pachikusikwa, chikusikwa kwa chiilu chatupagwile nacho, nambo pachikusyuswa, chikusyuswa kwa chibumu, iwaga kwana chiilu chatupagwile nacho nipele chipali nombe chiilu cha chibumu. 45 Ilembekwe Mmalembelo ga Akunnungu, "Mundu jwaandanda, che Adamu, waliji mundu jwanjumi," nambo Adamu jwambesi ali Mbumu jwakwapa wandu umi. 46 Ngawa chiilu cha chibumu chichalongo, nambo chiilu chatupagwile nacho, ni mbesi achila chiilu cha chibumu. 47 Che Adamu jwaandanda wagumbikwe kutyochela mu litaka, nambo che Adamu jwaawili jwatyochela kwini. 48 Wose wali pachilambo ali mpela ajula juwagumbikwe mu litaka, nambo awala waa kwini ali mpela ajula juwatyochela kwini. 49 Ni mpela itutite kulandana ni mundu juwagumbikwe kwa litaka, iyoyo chitulandane ni mundu juwatyochela kwini. 50 Ngunsalila achinjangu, chiilu cha mundu ngachikombola kwini mu umwenye wa Akunnungu, atamuno chiilu chachikuwola ngachikukombola kwini peuto paikwini iilu yangaikuwola. 51 Mpilikanile, ngunsalila yantemela, ngatuwa wose, nambo wose chitugaluswe, 52 indu yi chiikopochele katema lipenga lya mbesi pachilisone, chisisimuchile. Pakuwa lipenga pachilisone, wawe chachisyuswa akawa sooni, nowegi chitugaluswe. 53 Pakuwa chiilu chakonasika chikusachilwa chigaluswe ni kuwa changajonasika, ni chiilu chakuwa chikusachilwa chigaluswe chiwe changawa. 54 Nipele chiilu chakonasika cho pachichigaluswe ni kuwa changajonasika, ni chiilu chakuwa pachichigaluswe kuwa changawa, nipele alila lilo we lyalilembekwe patiliwe isyene, "Chiwa chijonasikwe ni kupunda kumalile!" 55 "Ana ugwe chiwa, kupunda kwenu kuli kwapi? Ana ugwe chiwa machili genu gagakwika nako kupoteka galikwapi?" (Hadēs 986) 56 Chiwa chikusikwa machili gakuulasya kutyochela mu sambu, ni sambu sikukola machili kutyochela mmalajisyo ga che Musa. 57 Nambo twatogolele Akunnungu, welewo akututenda tupunde kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 58 Nipele achalongo achinjangu, njimanje kwakulimbila, nkatinganyika. Mowa gose mpunde kulityosya mmasengo ga Ambuje pakuwa nkumanyilila kuti masengo gankugapanganya kwa ligongo lya Ambuje nganigawa ga iyiyi peyi.

16 Sambano ngusala yankati mbiya kwa ligongo lya kwakamuchisya wandu wa Akunnungu: Mpanganye achila chinalajisye mmipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito wa ku Galatia. 2 Kila

chijuma, kila mundu mwa wanyamwe asapule mbiya syasikutyochela mu yakupata yakwe, nipele agose kuti pachiche ngasindenda nanjenunanjenu sooni. 3 Namalaga kwika kukwenu, awala wandu uchimwasagule pasikati jenu, chinaatume ni chikalata chakwamanyisya, ni ajausye mbote syenu ku Yelusalemu. 4 Iwaga chiiwoneche ili yambone noneji nyaule, nipele wele wanduwo chalongane none. 5 Chiiche kweleko namalaga kupita ku Makedonia, pakuwa ngusaka kwaula ku Makedonia. 6 Panjipa chindame ni wanyamwe kwa mowa kanandi pane chindame katema kose kambepo kuti mpakombole kungamusya mu ulendo wangu kulikose kuchinyaule. 7 Pakuwa ngangusaka kuonegana ni wanyamwe ni kupelenganya. Ngulolela kutama ni wanyamwe kwa katema kakajinji Ambuje asakaga. 8 Chindame ku Efeso mpaka lyuwa lya Pentekosite, 9 pakuwa Ambuje amugulile nnango kupanganya masengo gamakulungwa, namuno kweleko kwana wandu achajinji wakunganila. 10 Che Timoseo aikaga kukwenu, nkantendekasya akole lipamba pachatame ni wanyamwe, pakuwa welewo akugapanganya masengo ga Ambuje mpela une. 11 Nipele mundu jwalijose akasannyelusya jwelejo, nambo munkamusye ajendelechele ni ulendo kwa chitendewele kuti apakombole kumujila. Pakuwa ngwalolela auje pamo ni achalongo wane. 12 Sambano ngusala yankati ngani ja nlongo njetu che Apolo: Nachondelele kwannope aiche kukwenu pamo ni achalongo wane. Nambo ngakusaka kwika kweleko katema kano, nambo chaiche pachachikola lipesa. 13 Nchesye, njime uchenene mu chikulupi, mmeje wakulimbila ni mmeje wamachili. 14 Kila chindu chinkupanganya mpanganyeje kwa unonyelo. 15 Sambano achalongo achinjangu, nkwananyilila che Sitefano ni wandu waali mu nyuumba jakwe, welewo walongolele kuwa Wakilisito ku Akaya ko, nipele walityosisye achinsyene kwatumichila wandu wa Akunnungu. Kwapele achalongo achinjangu ngunchondelela, 16 mwajitichisye wandu mpela welewo ni kila mundu jwakupanganya masengo ni kutumichila pamo nawo. 17 Ngusengwa nnope paikangene che Sitefano ni che Futunata ni che Akaiko, pakuwa welewo wangamuchisye kupanganya masengo agala gamwapanganyaga wanyamwe katema kanganimpagwa. 18 Welewo angonjile ntima wangu mpela iwatite pakujikonga mitima jenu, wandu mpela welewo ili yambone kwakumbuchila. 19 Mipingo jose ja wandu wakunkulupilila Kilisito wa ku Asia jikunkomasya. Che Akila ni che Pilisila pamo ni mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito waukusongangana

mu nyuumba jao, akunkomasya kwa lina lya Ambuje. 20 Ni achalongo wose waali pelepa akunkomasya. Nkomasyane kwakulosya unonyelo wa Kilisito. 21 Uneji, che Paolo ngunkomasya, ngulemba kwa nkono wangu nansyene. 22 Mundu jwalijose jwngasaka kwanonyela Ambuje, jwelejo alwesechekwe! Maranatha malumbo gakwe njise Ambuje wetu. 23 Ngunsachila umbone kutyochela kwa Ambuje Che Yesu. 24 Unonyelo wangune uwe pamo ni mwanyamwe wose wanlumbikene ni Kilisito Che Yesu.

2 Wâkolinto

1 Uneji che Paolo nduna ju Che Yesu Kilisito kwa usache wa Akunnungu, ndili pamo ni nlongo njetu che Timoseo. Ngunnembela wanyamwe wându wâ Akunnungu unkwakulupilila Kilisito wânli ku Kolinto pamo ni wându wose wâ Akunnungu wâali ku Akaya kose. **2** Tukwa wenda Akunnungu Atati wêtu ni Ambuje Che Yesu Kilisito ampe ntuuka ni chitendewe. **3** Alapikwe Akunnungu wâali Atati wâ Ambuje wêtu Che Yesu Kilisito ni Atati wâali ni chanasa ni Akunnungu wâ utulasyo wose. **4** Akunnungu akututulasya mitima mmalagasyo gose kuti nowaji tukombole kwatulasya mitima a wala wâali mmalagasyo galagase. Tukwatulasya mitima mpela wêlewo iwatite pakututulasya uwe. **5** Mpela ila igakuti kupunda kukwetu malagasyo kwaligongo lya kwatumichila Kilisito, iyoyopeyo ni itukuti kutulaswa kwanno pe ni Kilisito. **6** Iwaga uwe tukulagaswa, tukulagaswa kuti wanyamwe ntulaswe mitima ni kukulupuswa. Pane iwaga tukutulaswa mitima, wanyamwe nkutulaswa mitima iyoyopeyo ni kupata machili gakunkombolesya kugapililila malagasyo galagala gatukugapililila. **7** Kwayele chilolelo chatulinacho kukwenu chili chakulimba, pakuwa tukuimanyilila kuti mwa waga nowaji mmalagasyo chinchilwa pamo nowaji mu kutulaswa kwetu. **8** Achalongo achinjetu tukusaka kumanyisya kulaga kwatwalasile ku chilambo cha Asia, pakuwa kulaga ko kwagapundile machili getu ni kwichila mwakupwa mitima ja kupunda kukola umi. **9** Isyene mmitima jetu twaganisisye kuti tuli mpela walamulikwe kuulagwa. Yakopochele yeleyo kuti tukagakulupilila machili getu twachinsyene nambo twakulupilile Akunnungu wakwasusyasa wându wawile. **10** Wêlewo watukulupwisye mmalagasyo gala gagasachile kutuulaga ni chapunde kutukulupusya. Nowaji tukwalolela wêlewo kuti chatukulupusye sooni. **11** Wanyamwe nkutukamasya uwe kwakutopopelela. Nipele Akunnungu chagajanje mapopelo genu ni chatupe upile, ni wându achajinji chiwatogolele Akunnungu kwaligongo lyetu. **12** Uweji tukulifunila chindu chimo, miningwa jetu jikutu walanjila kuti utame wetu pachilambo pano nno penope ni wanyamwe kutama kwauswela ni ntima wambone utupegwilwe ni Akunnungu. Nganitutenda yeleyo kwa lunda lwa chiundu nambo kwa ntuuka wa Akunnungu. **13** Tukunnembela wanyamwe indu yankukombola kusyoma ni kuimanyilila. Ngulolela chinnyimanyilile yambone, **14** nachiwamuno sambano nkutumanyilila

kanandi, nipele pa lyuwa lichauje Ambuje chinlifune kwaligongo lyetu ni uweji yachitujile pa kulifuna kwaligongo lyenu. **15** Isyene naliji ni chele chilolelo, nasachile kaje kwika kukwenu kuti nkole upile kwa kumona une kaa wili. **16** Ngulupilila kupitila kukwenu ndili ngwaula kuchilambo cha ku Makedonia ni pakuuja, kuti mungamusye mu ulendo wangu wa kwaula ku Yudea. **17** Ana panasachile kutenda yeleyo nkuganisisya naliji jwagalaukagalauka? Pane inguganisisya nguganisisya kwa nganisisyo sya chiundu pinguti, “Elo,” ni “Ngwamba,” kwakatema kamo? **18** Akunnungu ali wakukulupilichika, utenga wetu kukwenu nga wa lilo we lyakuti “Elo,” ni “Ngwamba” kwakatema kamo. **19** Pakuwa Mwana jwa Akunnungu, Che Yesu Kilisito, jutwanlalichilaga kukwenu une ni che Siluwano ni che Timoseo, ngana wa mundu jwa “Elo” ni “Ngwamba,” kwakatema kamo, nambo mo wa gose ali “Elo” ja Akunnungu. **20** Pakuwa ilanga yose ya Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito iku wa “Elo”. Kwa ligongo lyo tukuti “Elo” kwa litala lya wêlewo kwa kwakusya Akunnungu. **21** Akunnungu nsyene ni wakutulimbisya uwe ni wanyamwe mkulumbikana ni Kilisito. Ni uwatusagwile, **22** atupele Mbumu jwakwe mmitima jetu a we chimanyisyo chachikulosya kuti tuli wându wakwe, nombewo a wele poni kwa indu yose yaatugosele. **23** Akunnungu ali jwaumboni jwangu, wêlewo akuumanyilila mtima wangu. Uneji naamwiwe ninaiche sooni ku Kolinto kukunsupusya kwakunsalila malowe galalipa. **24** Ngatukusaka kunkanganichisya nkati aila inkuikulupilila, pakuwa tukwimanyilila kuti nli wakulimba mu chikulupi chenu, nambo tukupanganya masengo pamo ni wanyamwe ligongo lya kusengwa kwenu.

2 Nambo, nalilapilile kuti nganyika sooni kukwenu kukunsupusya. **2** Pakuwa nansupusyaga wanyamwe, ana waani chachisengwasya une? Ali wându wala wala unaasupwisye. **3** Noneji nanlebele lyele lilo we kuti naikaga kukwenu ninasupuswe ni a wala wakusachilwa kundenda sangalale. Ngumanyilila isyene, nasangalalaga une ni wanyamwe wose nkusangalala. **4** Pananlebelelaga ndili ngusongoneka akuno ndili ngulilasika ni misosi, nga wa kuti nansupusye wanyamwe nambo kuntenda mmanyilile kuti ngunonyela kwanno pe. **5** Ni sambano apali mundu jwansupwisye, mundu jo nganasupusya une nambo ni wanyamwe wose ni ngangusaka meje jwakalipa nno pe. **6** Kwamukwa kwajamwikwe mundu jo ni wându achajinji kwakwanile. **7** Ikusachilwa kunnechelesya mundu jo ni kuntulasya ntima kuti akapunda kusupuka nno pe ni kupwa

ntima. 8 Nipele ngunchondelela mwalosye kuti nkwanonyela kwannope. 9 Pakuŵa nalembile chikalata chila kuti naimanyilile iŵaga nkukombola kwitichisya mu yosepe. 10 Mwannechelesyaga mundu jwalijose chileŵo chakwe noneji ngunnechelesya chileŵo chakwe. Pakuŵa pangulechelesya, ni iŵaga isyene ngwete chakulechelesya, ngulechelesya paujo pa Kilisito kwaligongo lyenu, 11 kuti Shetani ngasatulambusya pakuŵa tukuumanyilila ukalamuche wakwe. 12 Panaiche ku Tuloa kukulalichila Ngani Jambone ja Kilisito, nakusimene kuli kuŵichikwe chile ni Ambuje kwaligongo lya masengo gao. 13 Nambo nganingombola kutulala muntima pakuŵa nganinasimana nlongo njangu che Tito kweleko. Nipele nalangene nawo ŵandu ŵa kweleko ni kwaula ku Makedonia. 14 Nambo tukwatogolela Akunnungu pakuŵa moŵa gose akutulongosya tuli mu mpingo wa kulosya kupunda mu kulumbikana pamo ni Kilisito. Nombewo akututenda uwe tujenesye umanyilisi wa kwamanyilila ŵelewo, papali pose patukumpanganyichisya masengo mpela nnunji wambone. 15 Pakuŵa kwa Akunnungu uweji tuli mpela nnunji wambone wa Kilisito utupegwilwe ni Akunnungu, waukwenela pasikati ja ŵakukulupuswa ni ŵakusochela. 16 Kwa aŵala ŵakusochela nnunji wo uli chiwa nambo kwa ŵakukulupuswa nnunji wo ukwikanawo umi. Ana ŵaani ŵakukombola kuipanganya yeleyo? 17 Uweji nganituŵa mpela ŵane ŵakulisumisya liloŵe lya Akunnungu, nambo kwakulumbikana ni Kilisito tukulalichila mu usyene paujo pa Akunnungu mpela ŵandu ŵatumikwe ni Akunnungu.

3 Uli, tukutanda sooni kulilapa twachinsyene? Pane tukusaka chikalata cha kutumanyisya kukwenu pane chikalata kutyochela kukwenu kutumanyisya uwe mpela ŵandu ŵane yakuti pakupanganya? 2 Ŵanyamwe nli chikalata chetu, chikalata chachilembekwe mmitima jetu chikumanyika ni kusyomekwa ni jwalijose. 3 Isyene kuti ŵanyamwe nli chikalata chachilembekwe ni Kilisito, chachikulosya isogosi ya masengo getu pasikati jenu. Chele chikalata cho nganichilembekwa ni wino, nambo kwa Mbumu jwa Akunnungu ŵajumi ni nganichilembekwa pachanya chipande cha liganga chachisepekwe nambo mmitima ja ŵandu. 4 Tukukombola kusala yeleyo pangali woga kwaligongo lya chikulupi chatulinacho paujo pa Akunnungu kwa aila yatesile Kilisito. 5 Ngaŵa kuti uweji tukukombola kuchipanganya chachili chose mu ukombole wetu twachinsyene nambo ukombole wetu ukutyochela

kwa Akunnungu. 6 Nombewo ni ŵakututenda uwe tukombole kulitumichila Lilangano lya Sambano, ni ngaŵa lilangano lya malajisyo gagalembekwe, nambo kwa lilangano lya Mbumu jwa Akunnungu. Pakuŵa malajisyo gagalembekwe gakwikanawo chiwa, nambo Mbumu jwa Akunnungu akwikanawo umi. 7 Malajisyo gagalembekwe mu ipande ya maganga gagasepekwe, ni ukulu wa Akunnungu wakopochele pajatyosyekwe. Namuno ukulu wa ku meeso ku Che Musa waliji wa katema pe, waliji ni machili gati Ŵaisilaeli nganakombola kukulolechesya ku meeso ku Che Musa ligongo lya kung'alima kwakwe. Iŵaga malajisyo gagakwikanawo chiwa pagakupanganya masengo gaiche ni ukulu wo, 8 uli ana utumichile wa Mbumu ngaupunda kuŵa ni ukulu wakupunda nnope? 9 Iŵaga kwaliji ni ukulu mu aula utumichile uwaichenawo ulamusi, isyene utumichile waukwatenda ŵandu aŵe ŵambone paujo pa Akunnungu chiupunde kukola ukulu nnope. 10 Kwapele, achila chichaliji ni ukulu kalakala chisoyesye ukulu wakwe, pakuŵa chiiche chachili ni ukulu nnope. 11 Pakuŵa, iŵaga achila chichaliji cha kupita chaliji ni ukulu nipele achila chakulama chichikole ni ukulu wakupunda nnope. 12 Nipele pakuŵa tukwete chilolelo chati nyi tukuŵecheta pangali lipamba. 13 Uweji ngatututenda mpela Che Musa juŵaunichile ku meeso kwao ni chiguo cha mwana kuti Ŵaisilaeli akakulola kumbesi kwa kung'alima kwakukusisina. 14 Nambo nganisyo syao syalepele kumanyilila, pakuŵa mpaka lelo jino, palikusyomekwa lilangano lya kalakala chitambaa cho chipali, chiunchile nganisyo syao. Chitambaa cho chichityochekwe apala pe mundu pakulumbikana ni Kilisito. 15 Nambo mpaka lelo jino pagakusyomekwa malajisyo ga Akunnungu gaŵapele Che Musa chitambaa cho chikuunichila nganisyo syao. 16 Nambo chitambaa cho chikutyochekwa apala pe mundu pachiŵagalaulichile Ambuje Che Yesu. 17 Nipele, Ambuje ali Mbumu jwa Akunnungu, ni paali Mbumu jwa Ambuje pelepo pali ni kulechelelwa. 18 Nipele noweji wose ŵanganituunichilwa ku meeso kwetu, tukuulosya ukulu wa Ambuje mpela kung'alima kwakukutyochela mu lindala. Noweji tukugalauswa tulandane nawo kutyochela mu ukulu kwaula mu ukulu wine mpela ukulu waukutyochela kwa Ambuje, ŵaali Mbumu jwa Ambuje.

4 Nipele kwa chanasa cha Akunnungu atupele masengo ga, kwaligongo lya ngatukupwa ntima. 2 Tuilesile indu yose ya mitemela ni ya soni, ngatukunlambusya mundu jwalijose namuno kulilyungasya liloŵe lya Akunnungu, nambo kwakusala

usyene pelanga chikwatende wāndu amanyilile mmitima jao yatutite kuwa paujo pa Akunnungu. 3 Nambo iwaga Ngani Jambone jitukujilalichila uwe jiuichikwe, jele jiuichikwe kwa wāndu wākonasika pe. 4 Ni wēlewo ngakukulupilila pakuwa nganisyo syao syetaje chipi ni achisoka, wāali nnungu wā pachilambo pano, kuti akakombola kuliwona lilanguka lya Ngani Jambone ja ukulu wa Kilisito, wāali chisau ni Akunnungu yatite kuwa. (aiōnios g165) 5 Pakuwa ngatukulalichila ngani syetu twachinsyene nambo tukunlalichila Che Yesu Kilisito wāali Ambuje, noweji tuli achikapolo wenu kwaligongo li Che Yesu Kilisito. 6 Akunnungu wālawala uwasasile kuti, "Lilanguka lilanguchisye mu chipi," wawowo ni wālanguchisye mitima jetu, atupele lilanguka lya umanyilisi wa ukulu wa Akunnungu waukung'alima ku meeso kwa Kilisito. 7 Nambo uwe wātukwete mbiko ji tuli mpela yombo ya litaka yaiwīchikwe indu ya mbumu nkati mwakwe, pakuti gawoneche machili gamakulungwa go, gakutyochela kwa Akunnungu ngawa kutyochela kukwetu twachinsyene. 8 Uweji tukupata masausyo gakupisyangana nambo ngatukulepela. Tukukola lipamba nambo ngatukupwa mitima. 9 Tukulagaswa nambo ngatukulekwa pangali ukamuchisyo. Namuno tugwisiswe nambo ngatukujonasika. 10 Mowa gose tukwenda ni chiwa chi Che Yesu pa iilu yetu, kuti umi u Che Yesu uwoneche iyoyo mu iilu yetu. 11 Pakuwa uweji wātuli wājumi tukuulajikwa mowa gose kwaligongo lyakwatumichila Che Yesu, kuti umi wao uwoneche mu iilu yetu yaikuwa. 12 Kwapele uwe tuli chile namose kuwa kwaligongo lyakunlalichila wanyamwe kuti wanyamwe mpate umi wa mowa gose pangali mbesi. 13 Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Nakulupilile ni kwa ligongo lyo nawechete." Uwe nowe tukwete ntima uwowo wa chikulupi, tukukulupilila kwayele tukuwēcheta, 14 pakuwa tukuimanyilila kwaisyene kuti Akunnungu ni uwansyusisye Ambuje Che Yesu, chatusysye noweji pamo ni Ambuje Che Yesu ni kutuwika paujo pao pamo ni wanyamwe. 15 Yele yose itendekwe kwa liwamba lyenu kuti ntuuka wa Akunnungu paukwaichilila wāndu achajinji, chiwātende wātogolele kwannope Akunnungu, ni kwakusya Akunnungu. 16 Kwapele ngatukupwa mitima, namuno iilu yetu ikuwisala nambo mbumu syetu munkati mwetu sikutendekwa syasambano mowa gose. 17 Kulaga kwetu kuli kwamwana sooni kuli kwa katema kakajipi nambo kukutupa ukulu waukupunda nnope, ukulu wa mowa gose pangali mbesi wauli wambone kupunda kulaga kwatuli nako. (aiōnios g166) 18 Tukailolela yaikuwoneka nambo tuiholele yangaikuwoneka. Pakuwa aila yaikuwoneka

ili ya katema kakajipi nambo yangaikuwoneka ili ya mowa gose pangali mbesi. (aiōnios g166)

5 Pakuwa tuimanyi yakuti chiilu chetu cha paasi pano chili mpela lisakasa lyalikukomboleka konasikwa, ni chajonasikwaga, Akunnungu chachitupa chiilu chachili mpela nyuumba kwini, nyuumba jangatawikwa ni makono ga wāndu nambo jitawikwe ni Akunnungu nsyene ni jichijitame mowa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 2 Ni sambano mutukutama mu tukuwuwula akuno tuchilolelaga kwakulajila kwannope kupata chiilu chetu cha kwini. 3 Pakuwa twamalaga kupegwa chiilu cha kwini ngatulolechela sooni nganitikola chiilu. 4 Twaŵaga chiwela mu chiilu chichili mpela lisakasa lya pachilambo tukuwuwula ni kutopelwa pakuwa ngatukusaka kuchileka chiilu chichikuwa, nambo tukusaka kupegwa chiilu cha kwini kuti chiilu chachikuwa chigalauswe ni umi wa mowa gose pangali mbesi. 5 Akunnungu nsyene ni wātukolochesye indu yi, nombewo ni wātupele Mbumu jwakwe aŵeje poni ja indu yose yatugosele. 6 Nipele katema kose tukulimbiswa mitima, sooni tukumanyilila kuti katema katukuwa mchiilu chi, tukutama kwakutalika ni Ambuje. 7 Pakuwa tukutama kwa chikulupi ngaŵa kwa yatukuwona pe. 8 Nambo tukulimba mitima ni ikaliji mbaya tuchileche chiilu chi ni kwaula kukutama pamo ni Ambuje. 9 Nambo chindu chachili chambone kupunda yose, chili kwanonyelesya Ambuje tuli mu iilu ya pachilambo pano pane tuli mu iilu ya kwini. 10 Kwayele uweji wose tukusachilwa tujime paujo pa Kilisito ni kulamulikwa kuti mundu jwaliyose apochele nti iwātite pa kupanganya paŵaliji pachilambo, iwaga yambone pane yangali mate. 11 Nipele, tukugamanyilila malumbo ga kwajogopa Ambuje kwayele tukuchalila kwachisya wāndu. Akunnungu akutumanyilila uchenene, noneji ngwete chilolelo chakuti ni wanyamwe wakwe nkutumanyilila uchenene. 12 Uweji ngatukulilapa sooni twachinsyene paujo penu nambo tukusaka kumpa wanyamwe ligongo lya kulilapa kwaligongo lyetuwe kuti mpakombole kwajanga wakulilapa kwa indu yaikuwoneka ni ngaŵa kwa indu ya muntima. 13 Iwaga tukulolechela wāapugwe, tuli wāapugwe kwaligongo lya kwanonyelesya Akunnungu, ni iwaga tukwete umanyilisi wambone, yeleyo ili kwa liwamba lyenu. 14 Pakuwa unonyelo wa Kilisito ukutulongsya, sambano tukumanyilila kuti mundu jumo pe ni juŵawile ligongo lya wāndu wose, nipele wāndu wose tuwile pamo nawo. 15 Nombewo wawile ligongo lya wāndu wose, kuti wāndu wāali wājumi anaŵe wājumi sooni kwa kulinonyelesya achinsyene, nambo

kwakwanonyelesya w̄lewo ūwawile ni kusyuka kwa liwamba lya w̄anyawo. 16 Kwayele chitandilile sambano ni kwendelechela ngatukumpima mundu jwalijose kwa lunda lwa chiundu. Namuno twampimile Kilisito kwa lunda lwa chiundu, nambo sambano ngatukutenda yeleyo sooni. 17 l̄wele kuti mundu āwaga munkati mwa Kilisito apanganikwe mundu jwasambano ni yakalakala ipiite, nnole, itendeke yasambano. 18 Ayiyi yose ikutyochela kwa Akunnungu w̄atujilenye ni nsyene kwalitala lya chiwa cha Kilisito, ni w̄atupele masengo ga kwajilanya w̄andu w̄ane ni Akunnungu. 19 Welewu uli utenga wetu, Akunnungu w̄aajilenye w̄andu w̄a chilambo chino ni asyene kwalitala lya chiwa cha Kilisito panga w̄alanjila sambi syao. Nombe atupele uweji utenga wa kwilanya. 20 Nipele, uwe tukuw̄echeta pamalo pakwe Kilisito, mpela ila Akunnungu asyene akunchondelela w̄anyamwe kwa kang'wa syetu. Tukunchondelela w̄anyamwe pamalo pakwe Kilisito nijilanikwe ni Akunnungu. 21 Kilisito nganakola sambi nambo kwa liwamba lyetu Akunnungu w̄antesile ajigale sambi syetu kuti kwakulumbikana ni w̄lewo tukombole kuw̄a w̄ambone paujo pa Akunnungu.

6 Nipele uweji w̄atukupanganya masengo pamo ni Akunnungu, tukunchondelela nkautenda ntuuka wa Akunnungu mpela nganiukola masengo kukwenu. 2 Pakuwa Mmalembelo Gamaswela Akunnungu akuti, “Pa katema kangu ka chanasa nampikene, ni pa lyuwa lya ukulupusyo nankamuchisye.” Nnole, sambano kali katema ka chanasa cha Akunnungu ni lelo lili lyuwa lya ukulupusyo! 3 Uweji ngatukusaka kuwa chakukuw̄asya chakwatenda w̄andu akasankulupilila Kilisito, kuti masengo getu ganalalitiwe. 4 Nambo mu indu yose itukuipanganya tukulosya kuti, uweji tuli achikatumetume wa Akunnungu, kwa upililiu katema ka masausyo ni katema ka kuso w̄ekwa ni indu ni katema ka kulaga. 5 Twaputikwe ni twataw̄ikwe ni twasokolekwe pa w̄andu ni twapangenye masengo gakulimba, ni katema kakajinji twachesisye ni twatemi pangalya. 6 Tukulosya kuti uweji tuli achikatumetume wa Akunnungu kwa kutama chambone ni kwa umanyilisi ni kwa upililiu ni kwa umbone. Tukunkulupilila Mbumu jwa Akunnungu ni tukwanonyela w̄andu kwausyene. 7 Twalalichile utenga wa usyene kwa machili ga Akunnungu. Yakuputitana yetu yakulichenjela ni yakwaputitana ili kupanganya yambone paujo pa Akunnungu. 8 Tuli chile kuchimbilichikwa ni kujaluswa, kutukanwa ni kulapikwa. Tukuwoneka nti w̄anami nambo tukuw̄echeta usyene. 9 Tukuwoneka

mpela w̄angatukumanyika nambo tukumanyika nnope, twaputikwe nambo nganituwa, mpela inkuti pakulola uweji tuli w̄ajumi. 10 Nachiw̄amuno tukuwoneka mpela w̄akusupuka nambo tukusengwa mowa gose. Nachiw̄amuno tukuwoneka mpela w̄akulaga nambo tukwasichisya w̄ajinji. Nachiw̄amuno tukuwoneka mpela w̄angali chindu nambo tukwete indu yose. 11 Achalongo achinjangu wa ku Kolinto, tukungulwiche ni w̄anyamwe pangasisika, ni tukunnonyela w̄anyamwe kwa mitima jetu jose. 12 Nganitulisiw̄ila kunnonyela w̄anyamwe, nambo w̄anyamwe mpungwisye kutunonyela. 13 Sambano nguwecheta ni w̄anyamwe mpela achiwanangu nipele w̄anyamwe ntunonyele uweji mpela itutesile. 14 Nkakumulana ni w̄andu w̄angakwakulupilila Kilisito pakuwa kwana uganja chi pasikati ja umbone ni ungalumbana? Ana lulanga ni chipi komboleka kutama pamo? 15 Ana kwana kwilana pasikati ja Kilisito ni Shetani? Ana w̄andu w̄akukulupilila ni w̄angakukulupilila akukombola kutama pamo ni kwilana? 16 Soonni ana kwana kwilana pasikati ja Nyuumba ja Akunnungu ni kuipopelela inyago? Pakuwa uweji tuli Nyuumba ja Akunnungu, Akunnungu w̄aali w̄ajumi mpela iw̄atite asyene, “Chindame mwa w̄lewo, ni chinjienda pasikati jao. Chinjiwa Akunnungu w̄ao, nombewo cha we w̄andu w̄angu.” 17 Kwapele Ambuje akuti, “Ntyoche pasikati jao, nkalisepusye nawo. Nkakwa chachili cha usakwa, noneji chinampochele. 18 Ambuje jwali ni ukombole akuti yele, Chinjiwa Atati w̄enu, w̄anyamwe chinchiwa achiwanangu.”

7 Nipele, achambusanga w̄angu pakuti tukwete ilanga yose yi menema tuliswejesye iilu ni mbumu ni tuweje waswela mbee tuchitamaga nkwalamba Akunnungu. 2 Ntupochele mmitima jenu. Nganitunnewela jwalijose atamuno kummulasya mundu jwalijose atamuno kunlambusya mundu jwalijose. 3 Ngangusala yeleyi kwakunlamulila w̄anyamwe. Mpela inatite pakusala katasi kuti w̄anyamwe nli mmitima jetu, iw̄aga mchiwa pane mkulama, tuli pamo. 4 Neji ngunkulupilila w̄anyamwe kwannope ni kulifuna kwaliwongo lyenu. Nkulaga kwetu une nansyene ndusiswe ntima, ni lukondwa lwangu lwangali chiwani. 5 Pakuwa namose patwaiche ku Makedonia nganitikombola kupumulila mu iilu yetu. Twalasile mosemose, kwa paasa kwaliji kwana umenyani ni muntima mwaliji ni lipamba. 6 Nambo Akunnungu w̄akwatulasya mitima w̄akupwa ntima w̄atutulasise mitima jetu pakwika Che Tito. 7 Ni nga wa kwa kwika Che Tito pe nambo tupilikene imwatite

pakuntulasya ntima. Atusalile inkuti pakulajila kumona ni inkuti pakusupuka kwa aila iyangopochele ni inkuti pakusaka kunjenjela une, chelecho chikusengwasya kwannope une. 8 Nipele, namose nansupwisye kwa chikalata chila une ngangulilasika. Namuno nalilasiche kwa katema pe, ngangulilasika sooni, pakuwa naimanyi kuti chikalata changu chansupwisye kwakatema pe. 9 Sambano ngusengwa, ngaŵa ligongo mwasupwiche, nambo ligongo kusupuka kwenu kwantesile ngalauche ni kuleka sambi. Pakuwa mwasupwiswe mpela yakuti pakusaka Akunnungu, kwapele nganitunganyichisya chachili chose changalumbana. 10 Pakuwa kusupuka kwakukuichisya ni Akunnungu kukwapitikusya wandu mitima jao ni kuuleka sambi, ni kupochela ukulupusyo wangali kulilasika, nambo pachilambo kusupuka kwa chiundu kukunnychisya mundu chiwa. 11 Sambano nnole yaikopochele nkati mwenu kwaligongo lya kusupuka kwenu mpela Akunnungu yakuti pakusaka. Kutesile mme wakuchalila kwannope kwakulosya kuti nganimpanganye chilewo chachili chose. Mwapotekwe muntima ni kutojima, nkweite lung'wanu lwa kumona, ni nkunonyelana ni nkunlechela Akunnungu alamule. Kwa yayiyose nllilosisye kuti nganinkola chilewo mu yele yose. 12 Kwapele namose nanlebele, nganinanlembela ligongo lya jwalewile atamuno jwalewelwe. Nambo nasachile iloleche paujo pa Akunnungu inkuti pakutukamusya uweji. 13 Kwapele twatusiswe mitima jetu. Ngaŵa kutuswa ntima pe nambo Che Tito watusengwasisye kwannope kwaligongo lyakusangalala kwakwe pakuwa mwaukonjisy ntima wao. 14 Unej nallapile paujo pa Che Tito kwaligongo lyenu ni wanyamwe nganimumdaga soni. Nambo kila chindu chitunsalile chaliji usyene ni kunlapa wanyamwe paujo pa Che Tito chaliji chindu cha usyene. 15 Unonyelo wakwe kukwenu ukupunda nnope paakukumbuchila wanyamwe wose imwatite pakwitichisya ni imwatite pakumpochela kwa ntima ni kwa kunchimbichisya. 16 Ngusangalala pakuwa ngukombola kunkulupilila wanyamwe mu indu yose.

8 Achalongo achinjetu tukusaka kummanyisya yatite Akunnungu kwapa ntuuka mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito ja chilambo cha ku Makedonia. 2 Wakukulupilila wa kweleko walinjikwe nnope kwa kulagaswa nambo kusangalala kwao kwaliji kwakukulungwa mpaka wapundile kupeleganya mwakupunda kwa ntima wa unonyelo namuno waliji wakulaga nnope. 3 Isyene ngunsalila umboni, wapelegenye kwa ukombole wao ni wapundile

kupeleganya kupunda ukombole wao ni nganapagwa mundu juwaakanganyichisye nambo kwa kusaka kwao achinsyene. 4 Watushondelele kwannope tukamulangane nawo kwatumichila wandu wa Akunnungu waali ku Yudea. 5 Nganapanganya mpela itutite kulolela, nambo walitoyisise achinsyene kaje kwa Ambuje ni kwetuwe, malinga ni yakuti pakwanonyela Akunnungu. 6 Ni twanchondelele che Tito juwagatandite masengo go ankamusye wanyamwe mmalichisye masengo go gakupeleganya kwa ntima wa unonyelo. 7 Wanyamwe nkupanganya yambone mu yaili yose, mchikulupi ni ukombole wa kuwecheta ni umanyilisi ni kuchalila kose ni unonyelo wenu kukwetu. Kwayele tukunchondelela nkole unonyelo wakupunda mmasengo gakupeleganya ga. 8 Nanguwecheta kwa kunkanganyichisya nambo ngusaka kuulola unonyelo wenu iwaga uli wasusyene kwa kuulandanya ni unonyelo wa wandu wane. 9 Pakuwa wanyamwe muumanyi ntuuka wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, namuno waliji wakusichila nambo walitesile wakulaga kwa liwamba lyenu kuti kwa kulaga kwao wanyamwe ntendekwe wakusichila. 10 None pa liowe li ngunshauli yeje, ili yambone kukwenu kumalichisya aila imwaitandisye mwacheso. Wanyamwe mwaliwi wandanda kupeleganya ni mwaliwi wandanda kuwa ni lung'wanu lwakutenda yeleyo. 11 Sambano mmalichisye masengo gakupeleganya go mpela ila imwatite pakuwa ni lung'wanu lwa kukamusya. Ni kwa lung'wanu lulalula lumwakwete lwakukamusya, iyoyo peyo mmalichisye masengo go kwa kupeleganya malinga ni ukombole wenu. 12 Iwaga mundu akwete ntima wa kupeleganya, Akunnungu akupochele chindu chakutyosya cho kwakuchilola achila chakwete, ngaŵa kwakuchilola achila changanakola. 13 Nningwa wangu ngaŵa kuti wanyamwe nlajeje kuti wane apocheje ngwamba nambo iweje imo. 14 Aka katemaka wanyamwe nkweite indu yayinji nnope, nipele mwakamuchisye awala waikwasoŵa. Ni wanyawo patachipata indu yejinji akombole kunkamuchisya wanyamwe yaikunsoŵa. Ni pelepo chiiwe imo. 15 Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti pakusala, "Juwakumbikenye yejinji nganakola yakupunda, ni ajula juwakumbikenye kanondi nganakola litika." 16 Ngwatogolela Akunnungu wawapele che Tito ntima wa kunkamusya wanyamwe mpela indite kunkamusya une. 17 Ngaŵa kuti ajiitichisye itwawendile pe nambo waliji ni lung'wanu lwalukulungwa lwa kunkamusya mpaka wasachile nsyene kwika kukwenu. 18 Pamo nawo tukunlajisya njetu, jwakulapikwa ni mipingo jose ja wandu wakunkulupilila Kilisito kwa kulalichila

Ngani Jambone. 19 Kupunda gelego asagulikwe ni mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito kuti alongane ni uweji patukuijauya indu yetyosekwe, masengo gatukugapanganya kwa ligongo lya ukulu wa Ambuje ni kulosya kuti tukusaka kwakamusya wāndu. 20 Tuchilisepusyaga ni liloŵe li kuti mundu jwalijose ngasakola ni chachili chose chakutulalatala yankati itukuti kuutumichila ntuuka wu. 21 Tukusaka kupanganya yambone ngaŵa kwa Ambuje pe nambo ni kwa wāndu nombe. 22 Kwayele tukunnajisya nlongo njetu jwine pamo ni wānyawo jwatunlinjile ni kunkulupilila, nombejo akusaka kwannope kunkamusya, ni sambano akulajila kwannope pakuŵa akwete chikulupi chachikulungwa ni wānyamwe. 23 Che Tito jwele ali njangu, jwatukutumichila pamo kwaligongo lyenu. Nambo kwagamba achalongo achinjetu wane wāwili wākulongana nawo wo ŵelewo ali wāntenga kutyochela mu mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito nombewo akunchimbichisya Kilisito. 24 Sambano mwalosye wāndu wo unonyelo wenu kuti mipingo jao ja wāndu wākunkulupilila Kilisito jiwatumile amanyilile kuti patukulilapa kwaligongo lyenu kuli kwakusyene.

9 Kwa ngani jankati kwajauchisya indu yetyosekwe kwa wāndu wā Akunnungu wākutama ku Yudea, nganingola ligongo lya kunnembela sooni. 2 Pakuŵa ngumanyilila intite pakukola ntima wa kupeleganya, noneji ngulilapa nkati ngani jo kwa wāndu wā ku Makedonia, njasalilaga kuti wāndu wā ku Akaya aliŵisile chile kupeleganya chitandilile mwacheso. Nipele ntima wenu wakupeleganya wachisisye wāndu achajinji, akole ntima wakupeleganya. 3 Nambo sambano ngwatuma achalongo achinjetu wā kuti kulilapa kwetu nkati wānyamwe kunaŵe kwa iyiyipeyi, mpela indite pakusala nliŵiche chile kwakamusya. 4 Iwaga akwika wā ku Makedonia pamo ni une ni kunsimana nganiliŵiche chile, tutujaluche pakuŵa twalilapile kwaligongo lyenu, ni wānyamwe wākwe chinchikola soni. 5 Kwayele, naiweni yambone naŵende achalongo wā alongolele kwika kweleko kuti aŵiche chile mitulilo jimwalanjile kupeleganya. Mitulilo jo chijilosye kuti nkupeleganya kwa usache wenu ni ngaŵa kwa kukanganichisya. 6 Nkumbuchile yakuti, jwakupanda kanondi chagungule kanondi, nombe jwakupanda yejinji chagungule yejinji. 7 Mundu jwalijose apeleganye chasachile muntima mwakwe kupeleganya, ngaŵa kwa kukanganichisya namose kwakusupuka, pakuŵa Akunnungu akunnonyela jwakupeleganya kwa kusangalala. 8 Ni Akunnungu akukombola kumpa wānyamwe kupunda aila

yaikunsoŵa kuti katema kose nkole indu yejinji yakupanganyichisya masengo gagali gambone. 9 Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala, "Jwele jwakwapa wākulaga kwa kusangalala. Umbone wakwe ukutama moŵa gose pangali mbesi." (aiōn g165) 10 Akunnungu ni wākupa jwakupanda mbeju ni chakulya. Iyoyo champe wānyamwe mbeju syasikunsoŵa ni kusimelesya nombewo chachinjonjehesya magungulo kwa upeleganyo wenu wambone. 11 Wānyamwe chimme wākusichila kuti mme wākupoleganya kwa kusangalala moŵa gose ni wāndu chiŵatogolele Akunnungu kwa ligongo lya mitulilo japochele kwa litala lyetu uwe. 12 Pakuŵa masengo gakupeleganya gankugapanganya ga, ngaŵa kwakwakamuchisya wāndu wā Akunnungu indu yaikwasoŵa pe, nambo chigakamusye wāndu achajinji kwatogolele Akunnungu. 13 Malinga ni kupeleganya kwenu kwaunonyelo, wāndu chiŵakusye Akunnungu kwaligongo lya kwitichisya kwenu ni kujikamulisa Ngani Jambone ja Kilisito pamo ni ntima wa kupeleganya kunkwapa ŵele ni wāndu wose. 14 Nombewo chachimpopelela wānyamwe kwa ntima wa unonyelo, kwaligongo lya indu yekulungwa yampanganyichisye Akunnungu. 15 Twatogolele Akunnungu kwa ntulilo wao wejinji wangaukuŵalanjika.

10 Nipele une che Paolo nansyene junguwoneka jwakulitimalika pinguŵa ni wānyamwe nambo natalichilaga ni wānyamwe nguŵa jwachikali mpela wane yakuti kusala. Ngunchondelela kwa chanasa ni umbone wakwe Kilisito. 2 Ngunchondelela ngasimundendekasya meje jwakalipa pachinjika kukwenu pakuŵa ikomboleka chinjwa jwa chikali kwa wāndu wākutuganichisya kuti tukutama mpela wāndu wā pachilambo chi. 3 Isyene tukutama pachilambo, nambo ngatukumenyana mpela wāndu wā pachilambo yakuti pakumenyana. 4 Pakuŵa, yakumenyanilana yetuwe ngaŵa ya pachilambo, nambo gali machili ga Akunnungu gagakukombola kugumula maboma gose ga ŵammagongo, tukusijonanga nganisyo syosye sya unami, 5 ni kugwisya nganisyo ni indu yose yaikulitutumula kuukanila umanyilisi wa Akunnungu, ni kusikamula nganisyo syose kuti sinjitchisye Kilisito. 6 Mwaŵaga wā utindimisyu mu kwitichisya pelepo ni pachituŵe chile kunjamuka mundu jwalijose jwakukana kwitichisya. 7 Wānyamwe nkulesya indu chapasa pe. Ana kwana mundu jwakuliganichisya kuti jwelejo ali jwa Kilisito? Ili yambone, nambo aganichisyeje iyoyo kuti nowaji tuli wā Kilisito mpela jwelejo yatite kuŵa jwa Kilisito. 8 Namose iwaga

mbundile kulilapa ligongo lya ukombole watupele Ambuje nganingola soni pakuwa ukombole wo uli kwaligongo lya kunlimbisa mchikulupi ni ngaŵa kungwisya wanyamwe. 9 Ngangusaka nganisyete kuti ngusaka kunjogoya ni ikalata yangu. 10 Pakuwa wandu wane akuti, "Ikalata i che Paolo ili yachikali yaili ni malowe gakutopela, nambo nsyene jo pakuwaga nowegi akuwa mundu jwakulepetala, ni pakukunguluka, maloŵe gao gakuwa gangali chindu." 11 Mundu jwakuwecheta yeleyo aimanyilileje kuti, pangali utinda wa yaili mu ikalata tuli tatalichile ni yachituitendekanye twaŵaga pamo ni wanyamwe. 12 Ngatukuliwika mu mpingo umo namuno kulilandanya ni wele wakulilapa achinsyene. Welewo ali wakulowela, akulipima malinga ni chipimo chao achinsyene ni kulilandanya achinsyene kwa achinsyene. 13 Uweji ngatukulilapa mwakupelenganya, nambo kulilapa kwetu chikusigalile mu chipimo cha masengo gaatupele Akunnungu, masengo gatukugapanganya kukwenu nombe. 14 Kulilapa kwetu nganitupelenganya, pakuwa patwanyichisyete Ngani Jambone ja Kilisito twaliji mmipika jetu. 15 Nipele ngatukulilapila masengo gapangenyete wandu wane nambo tukulolela kuti, chikulupi chenu chichipunde konjecheka, masengo getu kukwenu chigapunde kwenela malinga ni mipika jatupele Akunnungu. 16 Pelepo chitukombole kulalichila Ngani Jambone mu ilambo ine, kwapele chitulilapilile masengo gatupangenyete twachinsyene ni ngaŵa masengo gapangenyete wandu wane. 17 Nambo, mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti pakusala, "Jwakulilapa alilape kwa achila chapangenyete Ambuje." 18 Pakuwa jwakukundikwa ngaŵa mundu jwakulilapa nsyene nambo ajula jwakulapikwa ni Ambuje.

11 Ikaliji mbaya nkaambilile kanondi mu kulowela kwangu, ngummenda, mumbilile kanondi. 2 Ngunkolela wiu mpela ila Akunnungu yakuti kunkolela wiu, pakuwa wanyamwe nli mpela mwalimwalipe junantomele kwaligongo lya jwannume jumo pe, jwele jwannume jo ali Kilisito. 3 Nambo ngogopa kuti, mpela ila lijoka ilyatite pakunlambusya che Hawa kwa ukalamuche wakwe, iyoyopeyo nganisyete syenu ukalyungaswa mpaka kuleka kulityosya kwenu kwa ntima wambone kwa Kilisito. 4 Pakuwa aikaga mundu jwalijose kukunlalichila Che Yesu jwine jwanganitunlalichila uwe, ngunsimonga pakuwa wanyamwe nkupililila. Ni wanyamwe nkumpochela mbumu jwine jwangaŵa Mbumu jwa Akunnungu, ajula jumwampochete. Ni nkujipochela ngani jambone jiine ni ngaŵa Ngani Jambone jimwalalichilwe jilal! 5 Nganguganisyete kuti chiisowile chindu chalinacho

wakuliwilanga, "Achinduna wakulu." 6 Nachiŵamuno nganingola umanyilisi wakuwecheta yambone nambo ngwete umanyilisi. Nowegi tulosisyete yeleye paujo penu papali pose ni katema kose. 7 Uli, natesile sambi panalitulwisye nansyene ni kunkusya wanyamwe, pananlalichile Ngani Jambone ja Akunnungu pangali malipilo? 8 Panatumikaga pasikati jenu, napochete ukamusu kutyochela kwa mipingo jine ja wandu wakunkulupilila Kilisito. Ni kwa yeleye naliji mpela ngwapokola welewo kuti ngombole kuntumichila wanyamwe. 9 Panaliji ni wanyamwe, nganinanlagasya jwalijose panasakaga chindu chachili chose. Pakuwa achinjetu waŵaumile ku Makedonia wambetechele yose iyasoŵaga. Nganisaka kummenda wanyamwe chachili chose ni napundile kutenda yeleyo. 10 Mpela ila usyene wa Kilisito yautite kuwa nkati mwangu, ngapagwa mundu jwali jose mu chilambo chose cha ku Akaya juchakombole kusiwila une kulilapila chelecho. 11 Kwa chichi nguwecheta yeleye? Ana ligongo ngangunnonyela wanyamwe? Ngwamba! Akunnungu akuimanyilila kuti ngunnonyela. 12 Nambo indu inguipanganya chimbunde kuipanganya, kuti naajime lipesa aŵala wakuliwilanga "Achinduna wakulu," aŵala wakusosa lipesa lya kulilapa kuti akupanganya masengo mpela uwe. 13 Wandu wanti yeleyo ali achinduna wa unami, akupanganya masengo gao kwakulambusya achilitendaga kuti ali achinduna wa Kilisito. 14 Ngaŵa chindu chakusimonga, pakuwa namose Shetani nsyene akukombola kulitenda kuti, ali katumetume jwa kwinnani jwa lilanguka. 15 Kwapele ngaŵa chindu cha kuchisimonga, yaŵaga nombewo achikatumetume wa Shetani akulitenda ali wakutumichila wambone paujo pa Akunnungu. Nambo mbesi jao chalamulikwe malinga ni ipanganyo yao. 16 Nguti sooni, mundu jwalijose ngasang'anichisya jwakulowela une, nambo mwang'anichisyete yeleyo, mumalanjile mpela jwakulowela, kuti none nalilape kanandi. 17 Chinguwechete sambano ngaŵa chanajisyete Ambuje mechete, nambo yankati chindu chakulilapa chi, uneji nguwechete mpela jwakulowela. 18 Wandu wajinjiji akulilapa mpela wandu wa pachilambo yakuti pakulilapa. Kwaligongo lyo, noneji chinalilape iyoyo peyo. 19 Wanyamwe nkuliganichisya kuti nkwele lunda, kwayele nkwapililila wakulowela nkusengwa. 20 Pakuwa nkupililila mundu jwakuntenda wanyamwe achikapolo, ni jwakunjiwila ipanje yenu ni jwakunjigala pangankusaka, achinnyelusyete ni kumputa majanda ku meeso. 21 Ngwete soni pangwitichisya kuti twaliji wakulepetala mkupanganya yeleyo. Iweje yanti yose, iwaga kwana mundu jwalijose akukombola

kulilapila chindu, none jwakwe ngulinga kulilapa, sambano nguwecheta mpela jwakuloŵela. 22 Ana ŵelewo ali Ŵaebulania? None jwakwe ndili Mueblania. Ana ŵelewo ali Ŵaisilaeli? None jwakwe ndili mu Isilaeli. Ana ŵelewo ali ŵa lukosyo lu che Iblahimu? None jwakwe ndili jwa lukosyo lu che Iblahimu. 23 Ana ali ŵakutumichila ŵa Kilisito? Une ndili jwakwapunda ŵelewo, none nguwecheta mpela jwampugwe kuti uneji ndili jwakutumichila jwambone. Une nagapangenyem masengo gakulimba kwapunda ŵelewo ni nataŵikwe kwapunda ŵelewo ni naputikwe kwapunda ŵelewo ni kakajinji naŵandichile kuwa kwapunda ŵelewo. 24 Kasano Ŵayahudi ŵambutile iboko selasini ni tisa. 25 Katatu Ŵaloma ŵambutile iboko ni kamo naponyekwe maganga. Ni katatu jangasichile ngalaŵa jajikulungwa mu bahali ni nalonjele mu bahali chilo ni musi. 26 Najesile kakajinji, naliji mchakogoya chakukumbwa ni meesi, naliji mchakogoya ni ŵachiswamba ni naliji mchakogoya ni Ŵayahudi achinjangu ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi. Naliji mchakogoya mu mmisi ni naliji mchakogoya mwipululu ni naliji mchakogoya mu bahali ni naliji mchakogoya kwa achambusanga ŵangu ŵa unami. 27 Ndesile masengo gakulimba ni kulaga ni njesisye kakajinji. Kakajinji jangwete sala ni njota ni kakajinji nganingola chakulya ni kakajinji naliji mu mbepo ni nganingola nguo. 28 Kupunda yeleyo yose, lyuŵa ni lyuŵa ngujiganisya mipingo jose ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. 29 Iŵaga mundu jwalijose ali jwa kulepetala ni une nguŵa jwakulepetala iyoyo, iŵaga mundu akwatendekasya ŵandu atende sambu une ikumbeteka muntima. 30 Nalilapaga, chinalilape kwa indu yaikulosya kulepetala kwangu. 31 Akunnungu, Atati ŵa Ambuje Che Yesu akuswe moŵa gose pangali mbesi. Ŵelewo akuimanyilila kuti ngangulambusya. (aiōn 9:165) 32 Katema kanaliji ku Damesiki, nkamusi jwa mwenye che Aleta ŵaŵisile ŵakulindilila mminango ja musi wa ku Damesiki kuti angamule. 33 Nambo ŵamisile mu chitundu ni kundulusya kwakupitila palidilisha lyalili pa lipupa lya musi. Noneji nakombwele kwapeleta mmakono mwao.

12 Chinalilape namose ngaikuŵajilwa, nambo chisale yankati yakwiwona ni uunukuko umbatile kutyochela kwa Ambuje. 2 Ngummanyilila mundu jumo mwa Kilisito, ni sambano ipitile yaka likumi ni ncheche, mundu jo ŵajigalikwe kwinani. Ngangwimanyilila kanga mchiilu pane mu mbumu nambo Akunnungu akwimanyilila. 3 Une nguimanyilila yakuti mundu jo ŵajigalikwe kwinani, nambo nganguimanyilila

kanga ŵatemi kweleko mchiilu pane ngaŵa mchiilu, Akunnungu nsyene akwimanyilila. 4 Kweleko kumbepo ko, ŵaipilikene indu yanti, indu yo ngaikusachilwa mundu kuiŵalanga. 5 Nipele chinalilape kwaligongo lya mundu jwanti yele nambo ngangulilapa nansyene, ikaŵe chinalilape kwaligongo lya kulepetala kwangu. 6 Ngasachile kulilapa ngangaŵe jwakuloŵela, pakuŵa ngasasile isyene pe. Nambo ngulisilila, kuti jwalijose atakung'anichisya une mbundile nnope kwipunda yakwiwona njitendaga ni kwipilikana kutyochela kwangune. 7 Nambo kuti aasiŵile une kulilapa kwannope kwa winji wa iunukuko, napotekwe mchiilu changu mpela ila ngusomwa ni miiŵa, jjaliji mpela jwantenga jwa Shetani kwa kunagasya ni kusilila kuti ngasililapa kwakupunda. 8 Nachondelele Ambuje katatu kuti kupeteka ko kundyochi. 9 Nombewo ŵaasaille, "Ntuuka wangu ukunjenela, pakuŵa ukombole wangu ukumalichika mu kulepetala." Kwayele chinalilape kwa kwangala mu kulepetala kwangu kuti machili ga Kilisito gatame pachanya pangu. 10 Kwa yele ngusengwa pangulepetala ni pangutukanwa ni pangusowekwa ni indu ni pangulagaswa ni pangusauka ligongo lya Kilisito. Pakuŵa naŵaga jwakulepetala, katema ko ni pingukola machili. 11 Ndili mpela jwakuloŵela, nambo ŵanyamwe ni mundesisye meje jwanti nyi. Ŵanyamwe mwaŵajilwe kunapa une, pakuŵa naŵajilwe kulapikwa ni ŵanyamwe, ligongo atamuno nganima chindu nambo ngakunyichilila ŵele ŵakuliŵilanga, "Achinduna achakulu." 12 Imanyisyo ni yakusimonjeka yaikumanyisya kuti une ndili nduna yapanganyikwe kukwenu kwa upillili wose. 13 Ana chindu chi changanimbanganya kukwenu chinachipangenyem mu mipingo jine ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito? Nganinansausya kwakusaka mungamuchisye. Munechelesye chileŵo chi. 14 Nnole, sambano naliŵichile chile kunjimajimila kaatatu ni ngasinantopela. Ngangusaka ipanje yenu nambo ngunsaka mwachinsyene. Pakuŵa achawelesi akwaŵichila mbiko achiŵana ŵao nambo ŵanache ngakwaŵichila mbiko achawelesi ŵao. 15 Chinjisengwa nnope kupeleganya yose ingwete ni namose kulyosya nansyene kwaligongo lya kunkamusya ŵanyamwe. Ana chimunonyele kanandi pakuŵa nannonyele kwannope? 16 Nipele chinjitchisye kuti nganinantopela. Nambo ŵane akuganisya kuti, "Pakuŵa che Paolo ali jwakalamuka, antanjisye kwakunlambusya." 17 Ana panamtumile jwantenga kukwenu nampokwele chachili chose kwa litala lya jwantenga jula? 18 Nanchisisye che Tito ni kwatuma pamo ni nlongo njetu jwine. Uli

che Tito wanjwile? Ana ngankuimanyilila kuti uwe twapanganyise masengo kwa nningwa umo, ni tukupanganya chindu kwa litala lilalila? **19** Ana nkuganisa kuti mpaka sambano tukulichenjela twachinsyene kukwenu? Uweji tukuwecheta paujo pa Akunnungu tuli tulumbikene ni Kilisito. Achambusanga wangu yele yose tukwipanganya kwa kunlimbisa wanyamwe. **20** Ngogopa, apala pachinjika kukwenu ndakunsimana nganimma inguti pakusaka une, mbesi chimoneche kukwenu ingangusaka moneche. Ngogopa kunsimana nli ni umani ni wiu ni ugongomalo ni makani ni kulambuchisyana ni kunong'onana ni kulifuna ni utindiganyo pasikati jenu. **21** Ngogopa kuti pachiihe sooni, Akunnungu wangu chanyalusye mmbujo mwenu, noneji chinjililasika kwaligongo lya awala wandu watesile sambu kalakala nambo nganaleka usakwa wao ni chigwagwa ni chikululu chiwatesile.

13 Au uli ulendo wangu waatatu uchiiche kukwenu. Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala, "Magambo gose chigakaluche kwa kang'wa sya wandu wawili pane kupunda" **2** Natandite kunjamuka panaiche kukwenu pa ulendo wangu wawili, ni sambano ngunjamuka sooni pandi kwakutalichila, yakuti pachinjika ngaangola chanasa kwa awala wose walongolele kutenda sambu ni akwendelechela kutenda sambu, ni wane wose. **3** Chiumanyilile usyene wose, kuti Kilisito akuwecheta ni wanyamwe kwalitala lya kang'wa jangu. Kukwenu Kilisito ngana wa wakulepetala paakulichenjeusya ni indu yenu, nambo akugalosya machili gao pasikati jenu. **4** Atamuno waliji wakulepetela pawawambikwe pansalaba, nambo sambano akutama kwa machili ga Akunnungu. Iyoyopeyo nowaji tuli wakulepetala kwakulumbikana nawo, nambo patukulilagasya kwa ligongo lyenu chitutame nawo kwa machili ga Akunnungu. **5** Nlipime mwachinsyene, nnyimanyilile kanga nlimbilichile mu chikulupi. Ana, ngankwimanyilila kuti Che Yesu Kilisito akutama munkati mwenu? Naga ngakutama nkati mwenu, nlepele. **6** Nambo ngwete chilolelo chakuti wanyamwe nkuimanyilila kuti uweji nganitulepela. **7** Nowaji tukwapopelela Akunnungu, nkantenda chachili chose changalumbana, ni uwe ngatukusaka tulolechele ni wandu kuti wakombole. Nambo, nkombole kuipanganya yaili yambone, namose yalolechelaga mpela walepele. **8** Pakuwa ngatukukombola kupanganya chachili chose chachikukanilana ni usyene. Nambo kuujimilila usyenepe. **9** Tucusengwa patukuwa wakulepetala, wanyamwe nli wakulimbangana.

Kwayele tukwapopela Akunnungu kuti mmeje wamalile. **10** Kwaligongo lya, ngulemba aga ndili ndalichile ni wanyamwe, melepe kuti katema kachiiche kweleko, ngasima jwachikali malinga ni ukombole wambele Ambuje wa kunlimbisa wanyamwe nga wa kunlepetesya. **11** Pambesi achalongo achinjangu nguti nne mwanja. Mmeje wamalilwe, mpembesyaneye jwine ni jwine, mmeje ni nningwa umo, ntame mu chitendewe. Nombe Akunnungu wa unonyelo ni chitendewe chachiwa ni wanyamwe. **12** Nkomasyane kwakulosityana unonyelo wa Kilisito. **13** Ntuuka wa Ambuje Che Yesu Kilisito, ni unonyelo wa Akunnungu ni ukamulangano wa Mbumu jwa Akunnungu utame ni wanyamwe wose. **14** Ntuuka wa Ambuje Che Yesu Kilisito ni unonyelo wa Akunnungu ni ukamulangano wa Mbumu jwa Akunnungu utame ni wanyamwe wose.

Wagalatia

1 Une che Paolo, jundi nduna ngaŵa kwa kusagulikwa ni wāndu atamuno ngaŵa kwa ukombole wa wāndu, nambo sagulikwe ni Che Yesu Kilisito ni Akunnungu Atati, wāwānsyusisye Che Yesu, 2 ni achapwetu wose wāali pamo ni une tukunkomasya mwanya mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito jajili ku chilambo cha ku Galatia. **3** Tukummendela upile ni chitendeweke kutyochele kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito. **4** Kilisito wālyoyosise asyene kuŵa mbopesi kwa ligongo lya sambi syetu kuti atukulupusye pachilambo changalumbana cha sambano chi, kwa usache wa Akunnungu wetu ni Atati. (aiōn g165) **5** Twakusye Akunnungu moŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) **6** Nkusimosya inkuti pakwaleka chitemape Akunnungu wāmmilasile kwa upile wa Kilisito ni nkujikuya ngani jambone jine jine. **7** Isyene ngapagwa Ngani Jambone jine. Nambo apali wāndu wākuntindanya wānyamwe, wāndu wākusaka kujigalasya Ngani Jambone ja Kilisito. **8** Nambo, iwāga jumo jwetu pane achikatumetume wā kwini, channalichile ngani jine jine jangajikulandana ni ajila jitwannalichile uweji, alwesechekwe ni Akunnungu! **9** Twamasile kuwēcheta, ni sambano nguujila nguwēcheta, iwāga chachinnalichila mundu jwine Ngani Jambone jine, jangajikulandana ni jejila jimwamasile kupochela, alwesechekwe ni Akunnungu! **10** Sambano ngusaka nanonyelesye wāani! Nanonyelesye wāndu, pane Akunnungu? Ngasachile kwanonyelesya wāndu, ngangaŵe kose jwakutumichila jwa Kilisito. **11** Achalongo achinjangu, ngusaka mmanyilile kuti Ngani Jambone jinanlalichile jila nganijiŵa ngani ja kutyochele kwa mundu. **12** Nipele une nganinajipochela kutyochele kwa mundu jwalijose atamuno nganapagwa mundu juwānyigenye. Che Yesu Kilisito asyene ni jwamunukulile une. **13** Usyene mwamasile kupilikana indite pakutama kalakala kwa kulikuya litala lya Chiyahudi lya kwapopelela Akunnungu ni indite pakwalagasya kwa nnope mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito ni kusaka kwajonanga pangali chanasa. **14** Elo, une naapundile Wāyahudi achinjangu achajinji wā lisusa limo ni une kwa kulikuya litala lya Chiyahudi lya kwapopelela Akunnungu, ni nachalile kuchikamulisya chisyoŵelo cha achambuje wetu. **15** Nambo Akunnungu, kwa upile wao wāsagwile une namose ngunaŵe kupagwa, wāmmilasile naatumichile. **16** Paŵasachile ku munukulila Mwanagwe munkati mwangu kuti nalichile Ngani Jambone nkati Che Yesu

Kilisito kwa wāndu wāngaŵa Wāyahudi, nganinyaula kukwausya wāndu wāne yakuti kuganisya, **17** namose nganinyaula ku Yelusalemu kukuwonegana ni aŵala wāŵaliji achinduna kabula nganime nduna nambo najawile kaje ku Alabia, nipele nausile sooni ku Damesiki. **18** Payapite yaka itatu pe, nipele nakwesile kwaula ku Yelusalemu kukuwonegana ni che Kefa jwakumanyika kwa liina lya che Petulo, nalonjele nawo kwa moŵa likumi ni nsano. **19** Nambo nganinaawona achinduna wāne ikawē che Yakobo, apwao Ambuje. **20** Gelega gingunnembela gali ga isyene, Akunnungu akumanyilila kuti nganguwēcheta ya unami. **21** Kanyuma najawile ku chilambo cha Silia ni Kilikia. **22** Nambo katema ko, mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito wā chilambo cha ku Yudea wāliji nganamone une. **23** Chiwāchimanyaga ni chechila pe chiwāchipiilikene, “Jwejula mundu juwātusawisye uwe kalakala, sambano akulalichila chikulupi chilachila cha Ngani Jambone chiwālingaga kuchijonanga kalakala chila.” **24** Nipele, wāakusisye Akunnungu kwa ligongo lyangu une.

2 Payamasile yaka likumi ni ncheche, une ni che Banaba twajawile sooni ku Yelusalemu, twalongene ni che Tito. **2** Najawile kweleko pakuŵa Akunnungu wāmunukulile kuti nyaule. Patwatemi nkungulu pamo ni achakulu pe, naasalile nkati Ngani Jambone jinalalichile wāndu wāngaŵa Wāyahudi. Natesile yele kuti masengo gangu ganatesile, ni gangugapanganya sambano, ganaŵe gangalimate. **3** Nambo, namose ajangu che Tito, jwali Mgiliki, nganakanganichiswa kuumbala, **4** atamuno kwaliji ni wāndu wāŵalitendaga wākukulupilila achinjetu wāŵasachile aumbale. Wāndu wāŵalijinjisye kwa chisyepela ni kuuchilichisya kulecheleswa kwetu kutuli nako kwakulumbikana ni Kilisito Che Yesu, kuti atutende achikapolo. **5** Nambo nganitusaka kwajitichisya namose kanandi, kuti usyene wa Ngani Jambone usigale ni wānyamwe katema kose. **6** Nambo wāndu wākutinji ali ilongola, iwāga isyene wāliji ilongola pane ngaŵa ilongola, ngaŵa chindu kukwangu, pakuŵa Akunnungu ngakulamula kwa kulolechesya indu ya paasa, wāndu wo nganakola indu yasambano yakunyonjehesya une. **7** Kwaye, waimanyilile kuti Akunnungu wāngulupilile kuti nalalichile Ngani Jambone kwa wāndu wāngaŵa Wāyahudi mpela iwātite pakwakulupilila che Petulo kwalalichila Wāyahudi. **8** Pakuŵa Akunnungu wāntesile che Petulo kuŵa nduna kwa Wāyahudi, ni jujojo jwandesile une nombre kuŵa nduna kwa wāndu wāngaŵa Wāyahudi. **9** Nipele, che Yakobo,

che Petulo ni che Yohana, wawaliji ilongola achakulu, pawaimanyilile kuti Akunnungu wambele upile wa masengo ga jikajikape ga, watukamwile uwe makono, une ni che Banaba, chiwe chimanyisyo cha kuti tuli wamo. Uwe twajawile kupanganya masengo kwa wandu wangaŵa Wayahudi ni wanyawo kwa Wayahudi. 10 Nambo watuwendile chindu chimo kuti, tukaaliwalila wakulaga waali mu mpingo wa wandu wakwakulupilila Che Yesu, chelecho none nachikamulichisye kuchitendekanya. 11 Nambo che Petulo pawaike ku Antiokia naakanile paujo pa wandu pakuwa waliji alewile. 12 Kundanda, akanaiche wandu wampepe kutyochela ku che Yakobo, che Petulo walyaga pamo ni wandu wangaŵa Wayahudi. Nambo pawaike pe, walesile kulya ni wandu wangaŵa Wayahudi, ni kulisepusya nawo kwa ligongo lya kwajogopa wandu wawakanganichisye wandu wangaŵa Wayahudi aumbale. 13 Nombe achinjangu Wayahudi wane waliunjile pamo ni che Petulo kutendekanya ya ulamba, nombe che Banaba wajinjilwe ni ulamba wao. 14 Nipele, panaiweni kuti indu yakupanganya ngaikwilana ni usyene wa Ngani Jambone, nansalile che Petulo paujo pa wandu wose kuti, "Namuno mmwe nli Myahudi, nkutama mpela wandu wangaŵa Wayahudi ni ngaŵa mpela Myahudi! Nipele nkukombola chinauli kulinga kwakanganichisya wandu wangaŵa Wayahudi kutama mpela Wayahudi?" 15 Isyene, uwe tuli Wayahudi chipagwile, ni ngaŵa wandu wangaŵa Wayahudi waali ni sambli! 16 Isyene tukwimanyilila kuti ngaikukomboleka mundu kutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugajitichisya Malajisyo ga Akunnungu, nambo kwa kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Noweji wakwe tumasile kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Tutendekwe wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi chetu kwa Kilisito, ni ngaŵa kwa kugajitichisya Malajisyo. Pakuwa ngapagwa mundu jwakutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugakuya Malajisyo. 17 Sambano, iwaga tukusosa kutendekwa wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kulumbikana ni Kilisito, uweji tukuwalanjikwa kuti tuli wa sambli, uli, achi chitendo chikusosya kuti Kilisito akwatenda wandu apanganye sambli? Ngwamba! 18 Nambo iwaga ngugumba sooni Malajisyo gunagagumwile, nipele nguti une ndili jwakulewa. 19 Malajisyo gandesile naimanyilile kuti ngusachilwa kuwa. Kwayele nawile kuti ndyoche mu ulamusu wa malajisyo go kuti ndame kwa ligongo lya kwatumichila Akunnungu. None wambikwe pamo ni Kilisito pansalaba. 20 Sambano ngaŵa une sooni juntutama, nambo Kilisito ni wakutama nkati mwangu.

Umi ungewete sambano mu chiilu, ngwete pakuwa ngunkulupilila Mwana jwa Akunnungu, juwanonyele une mpaka wautyosise umi wao kwa ligongo lyangu. 21 Ngangusaka kuukana upile wa Akunnungu. Iwaga mundu akutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kugajitichisya Malajisyo ga Akunnungu, nipele, chiwa cha Kilisito changalimate!

3 Wanyamwe Wagalatia wakulowela! Ana waani annosile wanyamwe? Ntekusalilwa pangasisika nkati chiwa chi Che Yesu Kilisito, kuti wawambikwe pansalaba mpela ila mwachinsyene intite pakulola kwa meeso genu. 2 Ngusaka kuchimanyilila chindu chimo kutyochela kukwenu, ana mwampochele Mbumu jwa Akunnungu kwa ligongo lya kutendekanya yaikusachilwa ni Malajisyo pane kwa ligongo lya kujipilikanila ni kujikulupilila Ngani Jambone? 3 Ana wanyamwe ndi wakulowela kwanti yelei? Wanyamwe mwatandite yose kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa Akunnungu, sambano nkusaka kumalichisya kwa machili genu mwachinsyene? 4 Ana, malagasyo gamwalasile wanyamwe galiji gangalimate? Ngaikomboleka! 5 Ana, Akunnungu akumpanga Mbumu jwakwe ni kupanganya yakusimonjeka kukwenu kwa ligongo nkupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo, pane kwa ligongo nkujipilikanila Ngani Jambone ni kujikulupilila? 6 Munole che Iblahimu, mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala "Che Iblahimu waakulupilile Akunnungu, ni kwachikulupi cho watendekwe kuwa wambone paujo pa Akunnungu." 7 Nipele sambano, mmanyilile kuti wandu wose wakwakulupilila Akunnungu, welewo ali wanache wa usyene wa che Iblahimu. 8 Malembelo ga Akunnungu galongolele kulosya kuti, Akunnungu chiwatende wambone paujo pao wandu wangaŵa Wayahudi kwa litala lya chikulupi. Pakuwa Akunnungu wansalile kaje che Iblahimu Ngani Jambone ji achitiji, "Kwalitala lyenu, ngosyo syose chisikole upile." 9 Nipele, wakwete chikulupi akukola upile pamo ni che Iblahimu waakulupilile. 10 Nambo wanawose wakukulupilila pe kupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo alweseche. Pakuwa, Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Jwalijose jwangakukamulisya ni kupanganya yose yailembekwe mchitabu cha Malajisyo, jwele jwanlweseche." 11 Sambano ikulosya kuti Malajisyo ngagakuntenda mundu awe jwambone paujo pa Akunnungu, pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Mundu jwambone paujo pa Akunnungu chatame kwa chikulupi." 12 Nambo Malajisyo ngagakukulupilila chikulupi, nambo Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Mundu

jwakupanganya yaikusachilwa ni Malajisyo chatame kwa Malajisyo go.” 13 Kilisito watuwombwele kutyochela pa malweso ga Malajisyo kwa kulijigalila malweso go kwa ligongo lyetu, pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Alweseche mundu jwalijose jwaŵichikwe pa chitela.” 14 Chiwombosyo cho chatendekwe kuti upile wapegwilwe che lblahimu watuluchile wandu wangaŵa Wayahudi kwa litala lya Kilisito Yesu, ni kuti kwa litala lya chikulupi tumpochele Mbumu juwatulanjile Akunnungu. 15 Achalongo achinjangu, chinampe chitagu kutyochela mu umi wetu wa lyuwa ni lyuwa. Iwaga wandu wawili awichilene malangano kwa kulumbilila, ni ngapagwa mundu jwakuombola kupungusya pane kujonjehesya chindu mu gele malangano. 16 Nipele, Akunnungu wampele che lblahimu chilanga ni uwelesi wao. Malembelo ga Akunnungu ngagakusala, “Ni uwelesi yao” nambo gakuti, “Ni uwelesi wao,” yaani jumo pe, ni jwelejo ali Kilisito. 17 Chingusaka kuwecheta ni achi, Akunnungu watesile lilangano yakwe, wawechele isyene. Malajisyo gaiche payapite yaka machila ncheche ni makumi gatau. Malajisyo go ngagakukombola kulityosya lilangano lya Akunnungu namose kuchitema chilanga. 18 Pakuwa, chilanga cha Akunnungu chikakulupilile kugajitichisya Malajisyo, nipele, ntuuka wo ngaukakombole kukulupilila chilanga cha Akunnungu. Nambo Akunnungu kwa ligongo lya wema wakwe, wapele ntuuka che lblahimu, kwa ligongo lya lilangano lyo. 19 Sambano Malajisyo gana masengo gachi? Malajisyo gajonjehesya pelepo ligongo lya kulosya sambu sili chindu chachi, mpaka pataiche ajula uwelesi u che lblahimu juwapele chilanga chila. Malajisyo gaiche ni achikatemetume wa kwini kwa litala lya che Musa juwaliji jwakwilanya. 20 Nambo jwakwilanya ngakusachilwa kwa ligongo lya chindu chachikungamba mundu jumo, ni Akunnungu ali wamo pe. 21 Uli, Malajisyo gakukanilana ni chilanga cha Akunnungu? Ngwamba! Pakuwa, naga gakakopweswe malajisyo ngakukombola kwapa wandu umi, nipele, tukakombwele kutendekwa wambone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kugajitichisya malajisyo. 22 Nambo, Malembelo ga Akunnungu gamasile kuwecheta kuti chilambo chose chili paasi pa ulamusi wa sambu, kwayele, awala waakukulupilila apegwe ntuuka waulanjile Akunnungu, kwa kwakulupilila Che Yesu Kilisito. 23 Nambo chikanaiche chikulupi, twatawikwe ni Malajisyo nti watawikwe, mpaka chikulupi cho pachichiuukulikwe. 24 Nipele, Malajisyo galiji ni ulamusi pachanya uwe mpaka paŵaiche Kilisito, kuti kwa litala lya chikulupi tukundikwe kuwa wambone paujo pa Akunnungu.

25 Nambo pakuwa chikulupi chiiche, malajisyo nganigakola ulamusi pachanya petu. 26 Kwa litala lya chikulupi, wanawose ndi wanache wa Akunnungu mu kulumbikana ni Kilisito. 27 Pakuwa wanyamwe wose umwabiswe ni kulumbikana ni Kilisito, ntame mpela yakuti pakusaka Kilisito. 28 Kwayele ngapagwa sooni kutindana pasikati ja Myahudi ni jwangaŵa Myahudi, kapolo ni jwalechelele, jwankongwe ni jwanume. Wanawose ndi chindu chimo kwa kulumbikana ni Che Yesu Kilisito. 29 Iwaga wanyamwe ndi wandu wakwe Kilisito, sambano ndi uwelesi u che lblahimu, chimpochele achila chalanjile Akunnungu.

4 Nambo une nguti yeleyi, juchajigale indu iwagosele, awaga mwanache akuwa mpela kapolo namuno ali nsyene ipanje. 2 Katema kose ko jwelejo ali paasi pa ulamusi wa wandu wakunlela ni wakwajimilila ipanje yakwe mpaka katema kakaŵichikwe ni atatigwe. 3 Iyoyo nowaji patwaliji ngatukumanyilila usyene twaliji achikapolo wa masoka gagakutawala pachilambo. 4 Nambo pakaichile katema kakaŵichikwe, Akunnungu wannajisye Mwanagwe, wawapagwile ni jwankongwe ni kulongoswa ni Malajisyo, 5 kuti wawombole awala wakulongoswa ni Malajisyo kuti uwe tukombole kutendekwa wanache wa Akunnungu. 6 Ni pakuwa ndi achiwanagwe, Akunnungu wannajisye Mbumu jwa Mwanagwe mmitima jetu, Mbumu jwakuwilanga, “Aba”, malumbo gakwe “Atati!” 7 Nipele mmwe nganimma kapolo sooni, nambo mwana ni pakuwa mmwe ndi mwana, Akunnungu champe indu yose yaŵisile chilanga kwa achiwanagwe. 8 Kalakala pamwaliji ngakwamanyilila Akunnungu, mwaliji achikapolo wa minungu jangalimate. 9 Nambo sambano nkwananyilila Akunnungu pane nkumanyika ni Akunnungu, kwa chichi nkugaujilila sooni majiganyo gandanda gagali gakulepetela ni gamapunguchilwe? Nkusaka kugatumichila sooni? 10 Kwa chichi nkuchenjeuka ni kukamulisa masyowelelo genu ga moŵa ni miesi ni katema ni yaka? 11 Ngwete lipamba nkati wanyamwe, pakuwa ikukomboleka kuti nalisawisye pangali chindu kwa ligongo lyenu. 12 Achalongo achinjangu, ngunchondelela mmeje mpela une, pakuwa namose une naliji mpela wanyamwe. Nganimumbanganyichisya ungalimate wauli wose. 13 Nkumanyilila kuti ulwele uwasimene wambele lipesa lya kunlalichila Ngani Jambone kaandanda. 14 Namuno ulwele wangu waliji mpela malagasyo gamakulungwa kukwenu, nganimunyelusya namose kuungana, nambo mwambochele mpela katumetume jwa kwini jwa Akunnungu ni mwambochele mpela nkumpochela Kilisito Yesu nsyene. 15 Wanyamwe

mwaliji wākusengwa! Sambano chinsimene chichi? Pakuwa ngunsalila umboni usyene kuti pa moŵa gala ikakomboleche, nkatyosise meeso genu ni kuumba une. 16 Ana, une mele jwammagongo jwenu ligongo ngunsalila yaili ya usyene? 17 Wele wāndu akulosya kuti akunchenjeuchila wānyamwe, nambo nningwa wao nganiuwa wambone. Wānyawo akusaka wānyamwe ni une tutidane kuti nkombole kwachenjeuchila. 18 Ili yambone kukola lung'wanu kupanganya indu yambone moŵa gose, ngaŵa katema pangutama ni wānyamwe pe. 19 Achiwanangu wāgunnonnyela, mpela jwankongwe yakuti pakukola chilungusi pakuligopola, none iyoyo, ngunkolela chilungusi sooni mpaka pachimme ni uwele wa Kilisito nkati mwenu. 20 Ngasachile kuwa nomwe sambano, kuti mechete ni wānyamwe kwa kulitimalika. Pakuwa ngwete lipamba kwa ligongo lyenu. 21 Musalile wānyamwe wākusaka kulongoswa ni Malajisyo, ana ngankumanyilila igakuti kusala Malajisyo? 22 Ilembekwe muitabu ya Malajisyo kuti che Iblahimu wākwete achiwanagwe wāwili, jumo wāpagwile ni jwankongwe kapolo ni jwina wāpagwile ni wākwakwe juwalombe. 23 Juwāpagwile ni jwankongwe kapolo jula wāpagwile mpela yakuti pakupagwa wāndu wane ni juwāpagwile ni wākwakwe jula wāpagwile kwa chilanga cha Akunnungu. 24 Maloŵe ga gali mpela chitagu, wele achakongwe wāwili ali chitagu cha malangano gaŵili. Lilangano lyaandanda lili lyelila lilyatendekwe pa chitumbi cha Sinai lyalikungamba che Hajili ni achiwanagwe wāwāpagwile mu ukapolo. 25 Che Hajili akulandanywa ni chitumbi cha Sinai chachili mu chilamba cha Alabia, nombe chili chitagu cha musu wa Yelusalemu ja sambano, pakuwa weleu uli musu wauli mu ukapolo pamo ni wākutama mwelele. 26 Nambo Yelusalemu ja kwini uli musu waulechelele, ni musu wo uli achikulu wetu. 27 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Nsengwe, mmwe wāngankuweleka, nlulute mmwe wānganimmeleche mwanache, Pakuwa wānache wā jwankongwe jwalekangene ni wākwawo ali achajinji, kupunda wānache wā jwankongwe jwākwete wālume.” 28 Nipele achalongo achinjangu, ndi wānache wā Akunnungu wāpagwile kutyochela mu chilanga chao mpela yaili ku che Isaka. 29 Nambo mpela ila moŵa gala, ajula mwanache juwāpagwile mpela yakuti pakupagwa wāndu wane wānagesye ajula juwāpagwile kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu, iyoyo ni yaili mpaka sambano. 30 Nambo ana Malembelo ga Akunnungu gakuti uli? Gakuti, “Mumminje jwankongwe kapolo jo ni mwanagwe, ligongo mwanagwe kapolo ngaapochela yaigosekwe

pamo ni mwanache jwa jwankongwe jwalechelelewe.” 31 Nipele achapwanga, uwe nganituwa wānache wā jwankongwe kapolo jula, nambo tuli wānache wā jwankongwe jwalechelelewe.

5 Pakuwa Kilisito atulechelele kutyochela mu ukapolo. Nipele njimanje mpela wāndu wālechelelewe, ni kasinjitichisya kuwa mu itawiko ya ukapolo sooni. 2 Mpilikane! Une che Paolo ngunsalila wānyamwe kuti mwajitichisya kuumbala, Kilisito chawoneche ngaŵa chindu kukwenu. 3 Uneji ngusala pangasisa, mundu jwākwitichisya kuumbala akusachilwa akamulisye Malajisyo gose ga Akunnungu gaŵapele che Musa. 4 Iwaga nkusosanga tuwālanjikwe wāndu wāmbone paujo pa Akunnungu kwa litala lya kugakamulisya malajisyo, nlisapwile kwakutalichila ni Kilisito ni nkanile wema wa Akunnungu. 5 Nambo uweji tukulolela kutendekwa wāndu wāmbone paujo pa Akunnungu kwa litala lya chikulupi ni kwa litala lya machili ga Mbumu jwa Akunnungu, tukulindilila chele chindu. 6 Pakuwa twalumbikanaga ni Che Yesu Kilisito, kuumbala pane ungaumbala ngakukutenda chindu. Nambo chachili chambone chili chikulupi chachikuloswa kwa kunonyelana. 7 Mwaliji nkupanganya yambone mu utame wenu! Ana wāani anekasisye kuti nkaupilikanichisya usyene? 8 Jwatesile chelechi nganaŵa Akunnungu wākumbilanga wānyamwe. 9 Majiganyo ga unami ga, gali mpela amila kanandi jajikututumusya utandi wantundu. 10 Nkulumbikana kwetu ni Ambuje ngukulupiila kuti chituwe ni ntima umo. Jwelejo jwākunsupusyanga chalamulikwe ni Akunnungu, namose aŵe ncheni. 11 Achalongo achinjangu, iwaga ngwendelechele kwalalichila wāndu aumbale, ligongo chi ngusauswa? Ikaliji yeleyo, wāndu ngakachimwe ni kulalichila kwangu yankati nsalaba wa Kilisito. 12 Mbaya wele wākunsausya wānyamwe kwa kunkanganichisya mmumbale akalikatile iwalo yao ya uwelesi. 13 Wānyamwe achalongo achinjangu mwaŵilanjikwe ni Akunnungu nlechelelewe kutyochela mu ukapolo. Nambo kulecheleswa kwenu kunaŵe ligongo lya kujikuya tama simpagwilwe nasyo, nambo ntumichilane kwa unonyelo. 14 Pakuwa Malajisyo gose gakumalila kwakukamula lilajisyo limo, nombelyo, “Munnonyele njenu mpela inkuti pakulinonyela mwasyene.” 15 Nambo mwalumanaga ni kulyangana mpela inyama ya chikali ya mwikonde, nllilechesye kuti ngasinjonangana. 16 Nipele nguti yeleyo: Utame wenu ulongoswe ni Mbumu jwa Akunnungu, ni wānyamwe ngasankuya sooni tama sya chiilu syangalumbana simpagwilwe nasyo. 17

Pakuŵa tama simpagwilwe nasyo sikukanilana ni yakuisaka Mbumu jwa Akunnungu ni yakuisaka Mbumu jwa Akunnungu ikukanilana ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwilwe nasyo. Yeleyo indu iwili ikukanilana, kwa ligongo lya ngankombolanga kupanganya inkusaka mwachinsyene. 18 Nambo iwaga nkulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nganimma sooni paasi pa ulamusi wa Malajisyo. 19 Nipele masengo gagakutyochelela ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwile nasyo ni, chigwagwa ni chikululu ni lipamo, 20 kupopelela inyago ni usaŵi ni umagongo ni uwanga ni wiu ni lutumbilo ni chilema ni makani ni kujitindanya mipingo ja wandu, 21 kuchimwa ni kukolelwa ni chindimba changalumbana ni indu ine yaikulandana ni yeleyo, ngunjamuka mpela inatite pakulongolela kunjamuka, wandu wakupanganya yeleyo ngaajinjila mu Umwenye wa Akunnungu. 22 Nambo mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu akuŵa ni ononyelo ni lukondwa ni chitendewele ni upililiu ni ntima wa kutyosya ni umbone ni chikulupilichiko, 23 kulitimalika ni kulisiwila kutenda sambi. Ngapagwa malajisyo gagakukombola kuikanila indu yi. 24 Nombe wandu waali wakwe Kilisito Yesu, asiwambile tama syao syangalumbana syapagwile nasyo ni kuleka kuipanganya indu yangalumbana iwanonyelaga kuipanganya. 25 Twatamaga kwa kulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nipele tukuye yakuti kusaka Mbumu jwa Akunnungu. 26 Tukulilapa, ni tunatandane atamuno kukolelana wiu.

6 Achalongo achinjangu, iwaga mundu chapanganye sambi, wanyamwe wankulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu munjamuche mundu jo kwa kulitimalika. Nambo nilolechesye mwachinsyene kuti nkalinjikwa. 2 Njigalilane misigo, kwakupanganya yeleyo chingamalichisye malajisyo ga Kilisito. 3 Pakuŵa mundu aliganisyaga kuti welewo ali chindu, namuno welewo nganaŵa chindu, akulilambusya asyene. 4 Nambo jwalijose alolechese yakuti pakutama. Iwaga akutama yambone, chakombole kusangalalila nsyene pangalilandanya ni utame wa mundu jwine. 5 Pakuŵa jwalijose chalamulikwe kwa ipanganyo yakwe nsyene. 6 Mundu jwalijose jwakujiganywa Ngani Jambone akusachilwa angawile jwakunjiganya indu yambone yakwete. 7 Nkalambusyana, Akunnungu ngakutendelwa chipongwe, pakuŵa chachili chose chakupanda mundu, chelecho ni chaagungule. 8 Pakuŵa mundu jwakupanda kwakusikuya tama syangalumbana syapagwile nasyo, chaagungule uwonasi nambo jwakupanda kwa kulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, chagungule umi wa moŵa

gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 9 Sooni tukapela kutendekanya yambone, pakuŵa naga ngatukupwa ntima chitugungule kwa katema kakwe. 10 Nipele, kila patukukola lipesa, twatendele wandu wose indu yambone, nopennope kwa achinjetu wakunkulupilila Che Yesu. 11 Nlole inguti pakunnembela malembo gamakulungwa kwa nkono wangu nansyene! 12 Aŵala wose wakusaka kuloleka wakusalala kwa indu ya mchiilu ni wakunkanganichisya wanyamwe mmumbale. Akupanganya yeleyo kuti anasauche kwa ligongo lya kujiganya pe nkati nsalaba wa Kilisito. 13 Pakuŵa namose waumbele wala ngakugapilikanichisya Malajisyo, nambo akusaka wanyamwe mmumbaswe akombole kulifuna kuti ntekwaajitichisya ligongo lya kuumbala kwa iilu yenu. 14 Nambo une ngangulifuna kwa chachili chose, ikaŵe ngulifunila kuwambikwa pansalaba Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, pakuŵa kwa litala lya nsalaba wo, indu yose ya pachilambo ili yangalimate kukwangu ligongo ndili nti mundu juwile kwa indu yo. 15 Pakuŵa kuumbala atamuno ungaumbala ngaŵa chindu, nambo chindu chachikulungwa chili mundu kutendekwa jwasambano. 16 Ni wose wakukulupilila yeleyo, ngwasachila chitendewele ni chanaso, wandu wa ku Isilaeli, ni wandu wose wa Akunnungu. 17 Chitandile sambano anaasausye mundu sooni nkati indu yi, pakuŵa ngwete chimanyisyo pa chiilu pangu chachikulosya kuti une ndili jwakwe Che Yesu Kilisito. 18 Achalongo achinjangu, upile wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito utame ni wanyamwe wose. Eloo.

W̄aefeso

1 Une che Paolo, nduna jwa Kilisito Yesu kwa unonyelo wa Akunnungu. Ngunnembela w̄anyamwe w̄andu w̄a Akunnungu w̄ankutama ku Efeso, w̄ankukulupilichika nkulumbikana ni Kilisito Yesu. **2** Ngummendela upile ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati w̄etu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito. **3** Twakusye Akunnungu w̄aali Atati w̄a Ambuje w̄etu Che Yesu Kilisito. Pakuwa nkulumbikana ni Kilisito, atupele uwe upile wose waukutyochela kwini kwa litala Iya Mbumu jwa Akunnungu. **4** Namose chilambo chikana w̄e gumbikwa, Akunnungu w̄atusagwile uwe kuti tuw̄e w̄andu w̄akwe nkulumbikana ni Kilisito, kuti tuw̄e w̄aswela ni w̄angali sambu paujo pao. Kwa ligongo Iya unonyelo wao, **5** Akunnungu w̄asachile chitandile kundanda, ni w̄atusagwile uwe, kuti tutendekwe w̄anache w̄ao kwa litala Iya Che Yesu Kilisito. Yeleyi ni iw̄atite pakunonyelwa ni kusaka. **6** Nipele twalape Akunnungu kwa ligongo Iya umbone wao wekulu, pakuwa w̄atupele Mwanagwao juw̄annonyele nti ntuuka. **7** Kwa kulumbikana ni Kilisito uwe tukuwombolwa kwa miasi jao, yaani tukulecheleswa sambu syetu. Yeleyi ni iw̄atite ukulu wa upile wao, **8** uw̄atujitilile kwakuchuluka kwa lunda lose ni umanyilisi wakwe wose. **9** Akunnungu atesile achila chiwasakaga kuchipanganya. Atumanyisye yantemela yaisachile amalichisye kwa litala Iya Kilisito. **10** Yeleyo chitendekwe pa katema kaka w̄ichikwe ni Akunnungu, pachasonganganye indu yose pamo yaali kwini ni yaali mu chilambo ni yose ilongoswe ni Kilisito. **11** Kwa kulumbikana ni Kilisito, uwe twasagulikwe tuw̄e w̄andu w̄akwe mpela iw̄atite pakusaka Akunnungu chitandile kalakala. Akunnungu akupanganya indu yose mpela yakuti pakusaka ni kulamula nsyene. **12** Kwa yeleyo, uweji w̄atulongolele kwakulupilila Kilisito, tuulape ukulu wa Akunnungu. **13** Ni w̄anyamwe w̄andu w̄anga w̄a W̄ayahudi nombe, mwapilikene utenga wa usyene, yaani Ngani Jambone jajikunnyichisya ukulupusyo. Mwakulupilile Kilisito, nombe Akunnungu kwakulosya kuti w̄anyamwe ndi w̄andu w̄akwe, kwakulumbikana ni Kilisito annembile chimanyisyo kwakumpa Mbumu jwa Akunnungu mpela iw̄atite pakulanga kalakala. **14** Mbumu jo ni jwakwimilila indu yose yalanjile Akunnungu kwa w̄andu w̄akwe. Chindu chi chikutumanyisya kuti Akunnungu chiw̄awombole w̄andu w̄akwe. Tuulape ukulu wakwe. **15** Kwa ligongo Iyo, chitandile panapilikene inkuti pakwakulupilila Ambuje Che Yesu ni inkuti pakwanonyela w̄andu

w̄ose w̄a Akunnungu, **16** ne nganguleka kwatogolela Akunnungu kwa ligongo Iyenu. Ngunkumbuchila mmappelo gangu. **17** Ngwendelechela kwapopela Atati w̄aali ni ukulu, Akunnungu w̄a Ambuje w̄etu Che Yesu Kilisito, ampe w̄anyamwe Mbumu jwakwe kuti nkole lunda ni chiunukuko kuti nkombole kwamanyilila w̄elewo uchenene. **18** Ngwa w̄enda Akunnungu ambunukule mitima jenu kuti nkombole kulola lilanguka lyakwe kuti manyilile chilolelo chammasile ni ukulu wekulungwa wa upile uw̄aagosele w̄andu w̄akwe, **19** ni kugamanyilila machili gake gamakulungwa nnope kwetu uwe w̄atukwakulupilila. Machili gagakupanganya masengo mwa uweji ni galandana ni machili gamakulungwa gala, **20** ga w̄atumie paw̄ansyusisye Kilisito ni kuntamika kunkono wakwe wa kundyo wa machili kwini. **21** Kweleko Kilisito ali jwankulu pachanya pa achakulu wose ni w̄aali ni ulamusi wose ni machili ni mamwenye. Ni liina lyakwe lili lyekulu pachanya meena gaakupegwa w̄andu pa chilambo chi ni chilambo chachikwika. (aiōn g165) **22** Akunnungu w̄apele Kilisito ulamusi pa indu yose. Nombe Akunnungu ammasile awe nte wa mpingo wa w̄andu w̄akukulupilila Kilisito kuti alongosye indu yose. **23** W̄andu w̄akukulupilila Kilisito ali chiulu cha Kilisito, nombewo ali utindimisyo wa Kilisito w̄akutimisyu indu yose.

2 W̄anyamwe kalakala mwaliji w̄awe mu utame wa mbumu kwa ligongo Iya ungaajitichisya Akunnungu ni sambu syenu. **2** Katema ko mwatemi malinga ni wende w̄angalimate wa w̄andu w̄a chilambo chino. Mwampilikanichisye jwankulu jwa masoka ga machili jwa kwiunde, lisoka lyalikwatawala sambano w̄andu w̄angakwajitichisya Akunnungu. (aiōn g165) **3** Kalakala, nowaji twaliji mpela w̄elewo. Twatemi kwakukuya tama syangalumbana sitwapagwile nasyo ni kutendekanya yeleyi pe yakuinonyelesya iilu ni lunda lwetu. Kwa ligongo Iya kulandana kwetu nkupagwa, twaw̄ajilwe kulamulikwa ni Akunnungu mpela w̄andu w̄ane. **4** Nambu Akunnungu ali w̄a chanasu chachijini, w̄atunonyele uweji kwa unonyelo wao wekulungwa, **5** namose patwaliji mpela tuwile mu utame wetu wa chibumu, kwa ligongo Iya sambu syetu, Akunnungu w̄atutesile w̄ajumi pamo ni Kilisito. Kwayele tukulupwiswe kwa upile wa Akunnungu. **6** Kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito, Akunnungu atusyusisye pamo nawo kuti tukatawale pamo nawo kwini. **7** W̄atesile yeleyo kuti alosye umbone wao wekulungwa wangakupimika kwa iwelesi yose ichiche kwa litala Iya unonyelo wakwe nkulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito. (aiōn g165) **8**

Pakuŵa, kwa umbone wa Akunnungu, nkulupwiche kwa litala lya chikulupi. Chelecho ngachikutyochela kukwenu mwachinsyene nambo uli ntuuka wa Akunnungu. 9 Ngaŵa kwa ipanganyo yenu, kwayele mundu jwalijose akalikusya kwa chachili chose. 10 Akunnungu atugumbile ni kuŵa ŵasambano, ni kwa kulumbikana kwetu ni Che Yesu Kilisito, ŵatugumbile kuti tutame ni kupanganya yambone yaiŵichikwe chile ni Akunnungu tuipanganye. 11 Nipele nkumbuchile imwatite pakuŵa kalakala ŵanyamwe ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi ŵankuŵilanjikwa ŵangaumbala ni Ŵayahudi ŵakuliŵilanga ŵaumbela, kwa ligongo lya chindu chachitendekwe ni ŵandu mu iilu yao. 12 Kele katema ko mwaliji ngankwamanyilila Kilisito, ŵanyamwe mwasapulikwe kutyochela mu Ŵaisilaeli ŵaŵasagulikwe ni Akunnungu. Mwaliji achalendo pasikati jao. Nganinkola chachili chose pa chilanga cha Akunnungu chiŵachilanjile kwa ŵandu ŵakwe ni mwatemi pachilambo pangali chilolelo ni kwamanyilila Akunnungu. 13 Nambo sambano, nkulumbikana ni Kilisito Yesu, ŵanyamwe umwaliji kwakutalika kalakala, nli pachiŵandi kwa litala lya miasi ja Kilisito. 14 Pakuŵa Kilisito nsyene atujigalile chitendewe chakwatenda Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kuŵa ŵamo. Kwa litala lya kuchityosya chiilu chao mpela sadaka, ŵautyosise umagongo uwaliji nkwalakanganya mpela likumba pasikati jao. 15 Ŵelewo ŵagatyosise Malajisyo ga Chiyahudi pamo ni majiganyo gakwe kuti ŵaatende Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi kuŵa ŵamo nkulumbikana nawo, ni kwa kutenda yele ŵachiichenawo chitendewe. 16 Kwa kuchityosya chiilu chakwe mpela sadaka pa nsalaba, Kilisito aujonasile umagongo wao. Kwa nsalaba ajitesile mipingo jiwili jo kuŵa ŵamo ni kwajilanya ni Akunnungu. 17 Nipele, Kilisito ŵaiche kukulalichila Ngani Jambone ja chitendewe kukwenu ŵanyamwe ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, ŵandi kwakutalikangana ni Akunnungu ni kwa Ŵayahudi ŵaali chiŵandi ni Akunnungu. 18 Pakuŵa kutyochela ni aila yaitesile Kilisito, uweji wose, Ŵayahudi ni ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi, tukukombola kwajaulila Atati kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jumo. 19 Nipele chitandile sambano, ŵanyamwe ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi nganimma achalendo sooni namose nganimma ŵakupita. Sambano ndi ŵandu ŵa nnango umo pamo ni ŵandu ŵa Akunnungu, ni sooni ŵaali mu nyumba ja Akunnungu. 20 Iyoyo ŵanyamwe ntaŵikwe pa nsingi wauŵichikwe ni achinduna ni ŵakulondola ŵa Akunnungu ni Che Yesu Kilisito asyene lili luchanamila lwekulungwa lwakwimichila nyumba. 21 Ŵelewo ni ŵakujilumbikanya nyumba

jose ni kujikusya mpaka jiwē Nyumba ja Akunnungu jajiswela jajityosyekwe kwa ligongo lya Ambuje. 22 Nkulumbikana ni Kilisito, nomwe ŵakwe nkutaŵikwa pamo ni ŵandu ŵane wose, mme pakutama pao Akunnungu kwa litala lya Mbumu jwakwe.

3 Kwa ligongo li, une che Paolo, ndili jwantawe kwa ligongo lya kwatumichila Che Yesu Kilisito ni kwa ligongo ngunalichila ŵanyamwe ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi. 2 Isyene mpilikene kuti, kwa upile wao, Akunnungu ambele masengo ga kwa ligongo lyenu. 3 Akunnungu amunukulile nachimanye chindu chantemela chachisisiche, mpela inalongolele kunnembela kwa wipi. 4 Ni ŵanyamwe mwasyomaga yeleyi, chinkombole kumanyilila inguti kumanyilila ntemela wa Kilisito. 5 Kalakala ŵandu nganamanyiswa chantemela cho, nambo sambano Akunnungu ŵaunukulile achinduna ni ŵakulondola ŵao ŵaswela achimanyilile chantemela cho kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu. 6 Ntemela wene ni weleu, kwa litala lya Ngani Jambone ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi akupegwa ni Akunnungu upile wao yalumo ni Ŵayahudi. Ŵandu wo ali iŵalo ya chiilu chimo, nombewo akupochela iyoyo liuto lya indu ya chilanga cha Akunnungu kwa litala lya Kilisito Yesu. 7 Natendekwe katumetume jwa Ngani Jambone kwa litala lya ntuuka wa umbone wambele Akunnungu kwa litala lya machili gao. 8 Uneji ndili mundu jwannandi kupunda ŵandu wose ŵa Akunnungu, nambo Akunnungu ambele ntuuka wa kwalalichila ŵandu ŵangaŵa Ŵayahudi Ngani Jambone ja upile wa Kilisito wangaukukomboleka kuŵalanjikwa. 9 Nasagulikwe kuti naalose ŵandu wose chantemela cha Akunnungu yachikuti pakupanganya masengo. Akunnungu ŵaŵagumbile indu yose, ŵasisile chantemela cho kwa iŵelesi yose chitandile kalakala. (aiōn g165) 10 Nambo sambano, kwa litala lya mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ni ŵakutawala ni ŵaali ni machili kwini alumanyilile lunda lwa Akunnungu mu indu yose. 11 Akunnungu ŵatesile yele kwa litala lya Ambuje ŵetu Kilisito Yesu mpela iŵasachile moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165) 12 Kwa kulumbikana ni Che Yesu Kilisito ni kwa kwakulupilila Ŵelewo tukukombola kwajaulila Akunnungu nkulumbila ni pangali lipamba. 13 Nipele ngunchondelela kuti kasintenguka ntima kwa kulaga kungulaga kwa ligongo lyenu, pakuŵa ayi yose ili kwa ligongo lya ukulu wenu. 14 Kwa ligongo li ngutindiŵala kwapopela Atati, 15 kutyochela kukwao ngosyo syose kwini ni pachilambo tutupochele meena ga usyene. 16 Ngwaŵenda Akunnungu, ŵaali winji wa ukulu,

anlimbisyemitima jenu kwa machili ga Mbumu jwakwe. 17 Ni Kilisito atame mmitima jenu kwa chikulupi. Ngumpopelela kuti nkole michiga ni kwima nkulimbila mu unonyelo wa Akunnungu, 18 kuti wanyamwe pamo ni wandu wose wa Akunnungu nkombole ku manyiila unonyelo wa Kilisito, yauli chitando ni uleu ni mu chikwesya ni mu kwendesya. 19 Isyene, nkombole ku manyiila unonyelo wa Kilisito, waukupunda umanyilisi wose ni kwayele ngumbaswe ni ujenelo wose wa Akunnungu. 20 Twakusyeye Akunnungu wakukombola kutendekanya gamakulungwa nnope kupunda itukuiwenda ni kuiganisya, kwa litala lya machili gao gagakupanganya masengo nkati mwetu. 21 Elo, twakusyeye Akunnungu kwa litala lya mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito ni kwa litala lya Kilisito Yesu nsyene, katema kose ni moŵa gose pangali mbesi. Eloo. (aiōn g165)

4 Nipele, uneji jundi jwantawe kwa ligongo lya kwatumichila Ambuje, ngunchondelela ntame mpela yatite kunsalila Akunnungu ntame pawammilasilile. 2 Mmeje wakulitimalika ni chitungato ni wakupililila, mpilililane jwine ni jwine kwa unonyelo. 3 Nlimbile nnope kuugosa umo wauichiswe ni Mbumu jwa Akunnungu kwa litala lya chitendewe chachikunlumbikanya. 4 Chipali chiilu chimo cha Kilisito ni Mbumu jwa Akunnungu jumo, nti chilolelo chimwawilanjikwe ni Akunnungu chachitite kuwa chimo. 5 Apali Ambuje wamo ni chikulupi chimo ni ubatiso umo. 6 Akunnungu wamo, waaali Atati wa wose, welewo ali pachanya pa wose ni akupanganya masengo kupunda wose ni ali nkati mwa wandu wakwe wose. 7 Kila mundu pasikati jetu apochele ntuuka kutyochela kwa Akunnungu mpela yatite pakupegwa ni Kilisito. 8 Mpela ila igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Paŵakwesile kwinani, waulongwesye mpingo wa wandu wataŵikwe, ni wapele wandu mituuka.” 9 Nipele, pakuwecheta, “Wakwesile kwinani,” ana malumbo gakwe chichi? Malumbo gakwe ni kuti watulwiche kaje mpaka paasi chilambo. 10 Welewo wawatulwiche ali wawowo wawakwesile kwinani nnope kupunda kwiunde kose kuti aitende indu yose yaigumbile imalile. 11 Jwelejo ni juwasagwile wandu wane kuwa achinduna ni wane kuwa wakulondola wa Akunnungu ni wane kuwa wakulalichila Ngani Jambone ni wane kuwa wakuchinga ni wakwiganya. 12 Watesile yeleyo kuti akombole kwaŵika chile wandu wose wa Akunnungu kwa ligongo lya masengo ga Chikilisito, kuti achigumbe chiilu cha Kilisito. 13 Kwayele uweji wose tulumbikane kwapamo mu chikulupi ni kumanyilila Mwana

jwa Akunnungu, tuŵe wātukusile mu chikulupi ni kuuichila utindimisywa wa Kilisito. 14 Nipele, ngatuŵa sooni mpela wanache, tuchijigalikwaga akuno ni akuno mpela matumbela gagakuutwa ni mbungo jajilijose ja majiganyo gagakutyosekwa ni wandu wakwalambusya wane ni kwasoyasya wandu kwa kwalyungasya. 15 Nambo twaŵechetaga yankati usyene kwa unonyelo, tutukule mu chikulupi ni kwaichilila Kilisito, waaali ntwe wa mpingo wa wandu wakunkulupilila. 16 Kwa kulongoswa ni Kilisito, iwalo yose ya chiilu ikulumbikana pamo kwa ntasi ni chiilu chose chikukumulangana kwa ukamuchisyo wa iwalo yakwe. Nipele chiwalo chachili chose chapanganyaga masengo uchenene, chiilu chose chikukula ni kuligumba mu unonyelo. 17 Nipele, kwa liina lya Ambuje ngunjamuka yeleyi, kasinjenda sooni mpela wandu wangakwamanyilila Akunnungu, wakusikuya ng'anisyo syao syangalimate. 18 Wandu wo lunda lwao luli mu chipi, ni alekangenywe ni umi wa Akunnungu kwa ligongo lya kulowela kwao ni kukakatima kwa mitima jao. 19 Wanyawo nganakola soni ni ajinjile mu chigongomalo ni akusaka kupanganya indu ya soni pangaleka. 20 Nambo wanyamwe nganinjiganya yeleyo nkati Kilisito. 21 Isyene mwapiikene uchenene nkati Che Yesu ni wanyamwe ndi wakulijiganya wakwe, mwajiganyikwe mwa welewo ni usyene wauli nkati mwao. 22 Mwajiganyikwe kuula utame wenu wa kalakala, yaani undu wenu wa kalakala uwaliji nkonasikwa kwa ligongo lya misese ja kulambusya. 23 Mpanganyikwe wa sambano mmitima ni ng'anisyo syenu. 24 Mmwale undu wa sambano wapanganyichikwe chisau ni Akunnungu, waukuloleka kwakutama yambone ni uswela wa usyene. 25 Kwa yeleyo, nneche unami. Jwalijose aŵechete usyene ni njakwe, pakuwa uwe wose tuli iwalo ya chiilu cha Kilisito. 26 Mwatumbilaga, ni lutumbilo lwenu lukantendekasya kupanganya sambi, ni lutumbilo lwenu lukalonjela muusi wose. 27 Kasimwapa lipesa Shetani. 28 Juŵajiwaga akajiwa sooni, nambo apanganye masengo gambone kwa makono gakwe kuti akole chindu chakwakamuchisya wakulaga. 29 Nkaŵecheta malowe gangalimate, nambo mmechete malowe gambone gagakwalimbichisya wandu kuti malowe gunkuwecheta gakamuchisye wandu wakugapiikana. 30 Ngasimunsupusya Mbumu jwa Akunnungu pakuwa welewo ali chimanyisyo cha Akunnungu kukwenu chakulosya kuti wanyamwe ndi wandu wakwe, nombe mbumu akulosya lyuwa lichaiche Akunnungu kukwawombola wandu wakwe. 31 Ngasimma ni ligogo mu ntima mwe ni ngasimwatumbilila wandu

Wane ni ngasimma ni uchimwa ni ngasimmenyana ni kutukana ni kuleka chigongomalo chachili chose. 32 Nambo mme ni mitima jambone ja kukolelana chanasa jwine ni jwine, nnechelesyane mpela yatite pakunnechelesya Akunnungu kwa litala Iya Kilisito.

5 Mwasyasye Akunnungu pakuwa wanyamwe ndi wanache wao wakunonyelwa. 2 Ntameje kwa kunonyelana, mpela Kilisito iwatite pakutunonyela ni kuutosya umi wakwe kwaligongo lyetu nti mbopesi jakununjila ni sadaka jajikwanonyela Akunnungu. 3 Nambo pakuwa wanyamwe ndi wanda wa Akunnungu, nipele chikululu ni usakwa wauli wose pane chilena chikakolanjikwa pasikati jenu. 4 Ngasimecheta malowe ga soni ni gangalimate pane ga makani ngagakuwajilwa kose kukwenu, nambo mmbaya kuwecheta malowe gawatogolela Akunnungu. 5 Mmanyilile isyene kuti jwachikululu jwalijose ni jwasakwa ni jwalipamo, mundu jwanti yele ali chisau mundu jwakuchipopelela chinyago ni mundu jwalijose jwanti yele ngaapata chindu mu Umwenye wa Kilisito ni wa Akunnungu. 6 Akanlambusya mundu kwa malowe gangalimate, kwa ligongo Iya gelego Akunnungu akwalamula wele wangakwapilikanichisya. 7 Nipele wanyamwe nkakumulangana nawo. 8 Wanyamwe kalakala mwaliji pa chipi, sambano wanyamwe ndi wanda wa Ambuje, nkutamanga palulanga. Kwayele ntamanje mpela wanda waali mu lulanga, 9 pakuwa kutama palulanga kukuntenda mpanganye indu yambone ni kupanganya indu yakusaka Akunnungu ni kuwecheta ya usyene. 10 Nchalile kuimanyilila yaikwanonyelesya Ambuje. 11 Nipele nkaliwanganya nkupanganya ipanganyo yangalimate ya mu chipi, nambo mwaichisye wanda palulanga. 12 Ligongo indu yakuipanganya kwachisyepela ikutesya soni namose kuiwalanga. 13 Nambo yose yaikwichiswa palulanga, ikuloleka pangasisika, 14 pakuwa lulanga ni lwalukulosya indu yose pangasisika. Kwa ligongo Iyo Malembelo gakuti, "Njimuche mmweji ungonile, nsyuche, nombe Kilisito chanlanguchisye." 15 Nipele nililechesye inkuti kutama. Nkatama mpela wanda wakulowela nambo ntame mpela wanda wandi ni lunda. 16 Ntumie uchenene katema kandi nako kwa kupanganya indu yambone, pakuwa mowa ga gali gaksakala. 17 Kwa ligongo Iyo nka wa wakulowela, nambo nsose kuimanyilila aila yakuisaka Ambuje mpanganye. 18 Kasinkolelwa divai pakuwa kukolelwa kukutesya mundu apanganye indu yangalumbana pangaganisya ichikopochele. Nambo ngumbaswe Mbumu jwa Akunnungu. 19 Pankukunguluka, mmechete kwa malowe ga Sabuli

ni nyimbo sya kulapa ni nyimbo sya kupopelela. Mwajimbile Ambuje ni kwajangalila kwa mitima jenu. 20 Mwatogolela Akunnungu Atati, mo wa gose kwa indu yose, mu liina Iya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 21 Kila mundu annolecheye njakwe kwa kulitulusya kwa ligongo Iya kwachimbichisya Kilisito. 22 Wanyamwe achimbumba, mwapilikanichisye achiwankwenu mpela inkuti kwapilikanichisya Ambuje. 23 Pakuwa jwanume akunlongosya wankwakwe, mpela Kilisito nombe ali jwakuulungosya mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito. Nombe Kilisito nsyene ali wakwakulupusya wanda wakunkulupilila, waali chiilu chao. 24 Mpela Ila mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito yakuti kwapilikanichisya Kilisito, iyoyo achimbumba nombe wapilikanichisye achiwankwawo mu yose. 25 Ni wanyamwe achalume, mwanonyele achiwankwenu mpela Kilisito yatite pakwanonyela mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito kwa kuutosya umi wao kwa ligongo Iyo. 26 Watesile yeleyo kuti auwiche pajika mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito kwa ligongo Iya Akunnungu, ni kwajosya kwa lilo we Iyo mpela akwajosya ni meesi, 27 kuti akombole kuliichisya mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito waali waswela ni wambone, wangali chilewo, atamuno ngwinyata, atamuno chachili chose chati iyoyo. 28 Iyoyo peyo achalume akusachilwa wanonyele achiwankwawo mpela yakuti kuinonyela iilu yao achinsyene. Jwanume jwakunonyela wankwakwe akulinonyela nsyene. 29 Pakuwa ngapagwa mundu jwaakuchichima chiilu chakwe nsyene, nambo akuchilisya ni kuchigosa mpela Kilisito yakuti pakuugosa mpingo wa wanda wakunkulupilila Kilisito, 30 ligongo uwe wose tuli iwalo ya chiilu chao. 31 Mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, "Kwa ligongo Ili, jwanume chiwaaleche atagwige ni achikulugwe ni chalumvikane ni wankwakwe, nombe wawili wo chawe wamo." 32 Kwana usyene wausisiche waunukulikwe kukwangu mmalembeo nkati Kilisito ni mpingo wa wanda wakwe wakunkulupilila. 33 Nambo ukungamba ni wanyamwe wakwe: Jwanume jwalijose annonyele wankwakwe mpela yakuti kulinonyela nsyene, ni jwambumba nombe ampilikanichisye wankwakwe.

6 Wanyamwe wanache mwapilikanichisye achawelesi wenu ligongo nkunkulupilila Ambuje, pakuwa chelecho chili chambone kuchipanganya. 2 Mpela igakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, "Mwachimbichisye atati wenu ni achikulu wenu." Lyeleli lili lilajisyo Iyaandanda lyalili ni chilanga, 3 ni "Pachinkole upile ni kutama yaka yejinji pa chilambo."

4 Ni wanyamwe achatati kasimwatanda wanache wenu, nambo mwalele mpela yakuti pakusaka Ambuje kwakwalosya yakuti pakusachilwa kutama ni kwajiganya yele indu. 5 Wanyamwe achikapolo mwapilikanichisye achambuje wenu wa pachilambo pano kwa kwachimbichisya ni kwapilikanichisya ni kwa ntima wambone mpela nkwatumichila Kilisito. 6 Ntendeje yeleyo nga wa pe katema pakumbona wandu kuti mmoneche wambone, nambo mpanganye yaili unonyelo wa Akunnungu ni kwa ntima wose paku wa wanyamwe ndi achikapolo wa Kilisito. 7 Mpanganye masengo genu kwakusangalala mpela nkwatumichila Ambuje ni nga wa mpela nkwatumichila wandu. 8 Mmanyilile kuti mundu jwali jose jwakutenda yambone, atamuno ali kapolo pane jwalechelelwe chapochele mbote jakwe kutyochela kwa Ambuje. 9 Ni wanyamwe achakulu wa pachilambo ntende iyoyo kwa achikapolo wenu, nneche kwajogoya. Mmanyilile kuti wanyamwe ni welewo, nkwenje Ambuje wamo pe kwinani, nombewo nganakola lusagu. 10 Nipele kwakumalichisya, njime nkulimbila nkulumbikana ni Ambuje ni kwakukamuswa ni machili gao gamakulungwa. 11 Njigale yakumenyanila yose yampegwilwe ni Akunnungu kuti nkombole kugakanila malindi ga Shetani. 12 Ligongo ngondo jetu ngatukumenyana ni wandu, nambo tukumenyana ni masoka gagakutama mu chilambo cha mbumu yaani achakulu ni wakwete ulamusi ni wakwete machili, wakuchilongosya chilambo cha chipi cha chigongomalo. (aiōn g165) 13 Kwa ligongo lya njigale yakumenyanila yose yampegwilwe ni Akunnungu kuti pachijiiche ngondo nkombole kugapunda machili ga jwachigongomalo jula, pachimmale kumenyana chinkombole kwima nkulimbila. 14 Nipele, njime nkulimbila, usyene uweje mpela nkanda mchiunu mwenu, ni kuwoneka kwenu wambone paujo pa Akunnungu kuweje mpela chiwalo cha chisyano chakulichenjela pa ntima, 15 ni kukola lungwanu lwa kwalalichila wandu Ngani Jambone ja chitendewe luweje mpela inkuti pakuwala ilatu ya ngondo. 16 Kupunda yeleyo yose, chikulupi chenu chichiwe mpela ngao mmakono genu kuti nkombole kujisima mipamba jose ja mooto ja Jwachigongomalo. 17 Mpochele ukulupusyo mpela chisoti cha chisyano, ni lilo we lya Akunnungu mpela lipanga lyankupegwa ni Mbumu jwa Akunnungu. 18 Mpopelele katema kose, nchiwendaga ukamuchisyo wa Akunnungu. Mpopelele katema kose mpela inkuti pakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu. Nchesyanje pangapela nkwapopelela wandu wose wa Akunnungu. 19 Iyoyo mumbopelele, kuti Akunnungu ambe malowe

gakuwecheta ni ngombole kwamanyisya wandu yantemela ya Ngani Jambone pangali lipamba. 20 Une ndili jwantenga kwa ligongo lya Ngani Jambone namuno sambano ndili mu chitawiko. Mumbopelele, kuti ngombole kujilichila Ngani Jambone pangali lipamba mpela inguti pakusachilwa. 21 Che Tukiko, njetu jwakunonyelwa ni jwakutumichila jwakukulupilichika nkulumbikana ni Ambuje chansalile ngani syangu syose ni inguti pakwendelechela ni mmanyilile inguti pakupanganya masengo. 22 Nguntuma kukwenu kwa ligongo lya chindu chi, ansalile ngani sya nkati uweji ni kuntulasya mitima jenu. 23 Achalongo achinjangu, ngummendela chitendewe ni unonyelo ni chikulupi kutyochela kwa Akunnungu Atati ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito. 24 Ngwawendela umbone kwa Akunnungu awala wose wakwanonyela Ambuje wetu Che Yesu Kilisito kwa unonyelo wangali mbesi.

Wafilipi

1 Une che Paolo pamo ni che Timoseo, wakutumichila wa Kilisito Yesu, tukunnembela wanyamwe, wandu wa Akunnungu wose wankutama ku Filipi wanlumbikene ni Kilisito Yesu, pamo ni achakulu ni achikamusi wa mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito. **2** Tukummendela umbone ni chitendewele kutyochele kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Ambuje wetu Kilisito Yesu. **3** Ngwatogolela Akunnungu wangu katema kose pangunkumbuchila. **4** Katema kose pangumpopelela wanyamwe wose, ngupopela njisengwaga, **5** kwa yankuti kamulangana ni une, pa masengo ga kwalalichila wandu Ngani Jambone, chitandile lyuwa lyaandanda lila mpaka lelo jino. **6** Isyene ngumanyilila kuti Akunnungu juwagatandisye masengo gambone ga mmitima mwenu, chagajendelechese mpaka pachigamalile pa lyuwa lya kuuja Kilisito Yesu lila. **7** Nguwajilwa kuganisa kwanti nyi nkati wanyamwe, ligongo ngunkumbuchila katema kose. Pakuwa mwakumulene none pa umbone ula umbegwilwe ni Akunnungu wa kujichenjela ni kujilimbisya Ngani Jambone katema panaliji mu chitawiko ni panaliji nechelelwe. **8** Akunnungu ali jwaumboni jwangu kuti ngusala isyene kuti ngunonyela wanyamwe kwa ntima wangu wose, kwa unonyelo ulaula wa Kilisito Yesu. **9** Ngwapopelela Akunnungu kuti unonyelo wenu ujonjecheke kukula nnope ni nkole lunda ni umanyilisi, **10** kuti nkombole kusagula indu yaili yambone. Sooni mitima jenu jiwoneche jeswela, wangali magambo mpaka lyuwa lya kuuja Kilisito lila. **11** Utame wenu tiugumbaswe ipanganyo yambone paujo pa Akunnungu yaikutyochela kwa Kilisito Yesu pe, kwa ligongo lya ukulu ni ulape wa Akunnungu. **12** Achalongo achinjangu ngusaka mmanyilile kuti, iyasimene yangamwisye kwannope kwenesya Ngani Jambone. **13** Kwa ligongo lya wakulindilila wose wa nyumba ja mwenye, pamo ni wane wose, akumanyilila kuti ndili mchitawiko, ligongo ngwatumichila Kilisito. **14** Kutaikwa kwangu kwatesile achalongo wajinji wawankulupilile Ambuje kuchaila kwannope mu kulalichila Lilo we lya Akunnungu pangali lipamba. **15** Isyene, wampepe mwa wandu wo akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa wiu ni umenyani, nambo wandu wane akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa ntima wambone wa kwakamuchisya wandu. **16** Wandu wa ntima wambone akulalichila Ngani Jambone kwa ntima wa unonyelo, akumanyilila kuti Akunnungu ambele masengo ga,

gakujichenjela Ngani Jambone. **17** Wandu wane wo akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito kwa ntima wangalumbana ni nga wa kwa ntima wambone. Wanyawo akuganichisya kuti tanyonjechesye kulaga nkutaikwa kwangu. **18** Nga wa chindu kwangu une! Une ngusengwa iwaga wandu akulalichila Ngani Jambone ja Kilisito mwamulimose, atamuno kwa ntima wambone pane kwa ntima wangalumbana. Sooni tinyendelechele kusengwa, **19** pakuwa ngumanyilila kuti kwakupopela kwenu ni kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa Che Yesu Kilisito chingulupuswe kutyochele nkutaikwa. **20** Chingusaka ni chingulolela, ninajaluche kwa kuleka kupanganya ingusachilwa kupanganya. Nambo ngamuliswe ntima mo wa gose nnope sambano, kuti nankusye Kilisito mu utame mu chiilu changu, iwaga ndili jwanjumi pane ndili wile. **21** Pakuwa kwa uneji kutama kuli kwatumichila Kilisito ni kuwa kuli kwambone nnope. **22** Nambo iwaga kwendelechela kutama chingombole kupanganya masengo kwa kwakamuchisya wandu wane, pelepo nganguchimanyilila chakusagula. **23** Ndili pamalekano, ngusaka kutyoka mu chilambo chino nyaule kutama ni Kilisito pakuwa chelecho chili chindu chambone kupunda, **24** nambo chili chindu chambone nnope kwa ligongo lya wanyamwe najendelechelaga kutama. **25** None ngumanyilila kuti chindame. Ni chinyendelechele kutama ni wanyamwe wose kuti nyendelechele kunkamuchisya mchikulupi ni kukola lukondwa. **26** Nipele pachinjilwa sooni ni wanyamwe chinkole ligongo lya kupunda kulifunila nkati une mu utame wenu nkulumbikana ni Kilisito Yesu. **27** Nipele, chachikusachilwa utame wenu uwe wakuwajilana ni Ngani Jambone ja Kilisito, kuti atamuno naikaga pane iwaga ngangwika, mbilikane kuti nkwiima chiimile ni kwa ntima umo, ni wose kwa pamo nchichichenjelaga chikulupi chachikwika ni Ngani Jambone. **28** Ngasimwajogopa kose wammagongo wenu, katema kose muukamulisye ntima. Chelechi chichiwe chimanyisyo chisyene kwa wanyawo kuti chajonasiche, nambo wanyamwe chimpunde pakuwa ukulupusyo ukutyochela kwa Akunnungu. **29** Pakuwa Akunnungu ampele wanyamwe lipesa lya kwatumichila Kilisito, nga wa kwa kukulupilila pe, nambo ni kwakulagaswa kwa ligongo lyao. **30** Sambano nkukumulana none pa ngondo. Ngondo jijojo jimwaweni njimenyanaga kalakala mpaka sambano ndili kungondo mpela inkuti pakupilikana.

2 Ana umi wenu nkulumbikana ni Kilisito ukuntaga machili? Ana unonyelo wao ukuntulasya? Ana nkweite umo ni Mbumu jwa Akunnungu ni kukolelana

chanasa ni kukosyana jwine ni jwine? 2 Nipele ngumenda nlugumbasye lukondwa lwangu kwa nganisyo simo ni kwa unonyelo umo ni kwa ntima umo ni nningwa umo. 3 Kasintenda chindu chachili chose kwa kukangana atamuno kwa kulikanganichila nambo nitulusye jwine kwa jwine, jwalijose ammalanjile njakwe jwambone kumpunda nsyene. 4 Mundu jwalijose akasosa kutenda indu yaikunsangalalisy nsyene nambo asose kutenda indu yaikwasangalalisy wandu wane. 5 Nkolanje ntima uwowo waalinawo Kilisito Yesu. 6 Namose Kilisito waliji chisau Akunnungu, nambo ngananganichisya kuti kuwa chisau Akunnungu, chili chindu chakukamulana nacho. 7 Nambo walesile indu yose yaili yakwe, waliji mpela jwakutumichila, wapagwile ni kuwa mundu mpela wandu wane. 8 Walitulwisye ni kwajitichisya Akunnungu mpaka kwasika, elo, kwasika pa nsalaba. 9 Kwa ligongo lya Akunnungu wannyakwile mwinani nnope, wapele liina lyekulu kugapunda meena gose, 10 kuti kwakuchimbichikwa kwa liina lya Che Yesu, yepanganyikwe yose yaili kwinani, ni yaili pachilambo, ni indu yaili paasi chilambo chitindiwale paujo pao, 11 ni mundu jwalijose asale kwa kang'wa jakwe kuti, Che Yesu Kilisito ali Ambuje kwa ukulu wa Akunnungu Atati. 12 Nipele, achambusanga wangu wakunonyelwa, mpela imwatite kwitichisya mowa gose panaliji kukwenu, chiwe yambone mwajendelechelaga kunyitichisya pa mowa gano pandalichile ni wanyamwe. Njendelechele kuipanganya yambone yaikulilana ni ukulupusyo wenu kwa kutetemela ni kwa lipamba mpaka ukulupusyo wenu pachiumalile. 13 Pakuwa Akunnungu akupanganya masengo munkati mwenu ni kumpa ntima wakusaka ni ukombole wa kupanganya aila yakuisaka asyene. 14 Mpanganye yaili yose panganyinyita atamuno pangakangana, 15 kuti mme wanache wa usyene wa Akunnungu ni wangali ni sambu, wankutama pasikati ja chilambo changalumbana ni chelyungasiche. Mmoneche pasikati jao nti ndondwa, syasikulanguchisya kwiunde, 16 akuno nli nkamulile uchenene lilo we lyalikwichisya umi. Mwapanganyaga yeleyo chingole chindu chakulifunila kukwenu pa lyuwa lya kuuja kwa Kilisito, pakuwa chichiwe chimanyisyo chakulosya kuti, kulimbila kwangu, ni masengo gangu, nganiga wa ga bule. 17 Namose naulajikwaga ni miasi jangu jajitikaga kuwa mbopesi pamo ni chikulupi chenu ni masengo genu paujo pa Akunnungu, ngusengwa ni kusangalala pamo ni wanyamwe wose. 18 Ni wanyamwe iyoyo nsangalale, sooni nsangalaleje pamo ni une. 19 Nambo asakaga Ambuje Che Yesu, ngulolela kuntuma che Timoseo kukwenu pangaka wa, kuti ngamuliswe ntima pachachimba ngani syenu. 20 Nganingola mundu jwine jwali ni nningwa mpela wangu jutachichenjeuchila utame wenu. 21 Wandu wampepe akusosasosa kupoka kwao achinsyene pe, ngakuchenjeuka ni Ngani sya Che Yesu Kilisito. 22 Nkumanyilila mwachinsyene che Timoseo yatite kulosya kuti akuwajilwa, pakuwa welewo atumichile pamo ni une nti mwanache ni atatigwe kunlalichila Ngani Jambone. 23 Ngulolela chinjintuma kukwenu chitema patinjii manyilila itingopochele apano. 24 None ngwakulupilila Ambuje kuti tiiche kukunnola pangaka wa. 25 Nambo yamajile kummusya kukwenu nlongo njetu che Epaflodito katumetume njangu pa masengo ga kujichenjela Ngani Jambone. Iyoyo ali jwantenga jwenu jumwantumile achenjeuchile yaikuusowa. 26 Jwelejo akunnajila kwannope kwawona wanyamwe wose, wasongoneche nnope pakuwa mwapilikene kuti alwasileje. 27 Kusyene, alwasileje mwa kuwandichila kuwa. Nambo Akunnungu wankolele chanasa, nganankolela chanasa jwelejo pe, nambo ni une jwakwe kuti ninapunde kusongoneka. 28 Kwayele, nguntuma kukwenu chitema pe kuti pachimwaone sooni nsangalale ni une kulilasika kwangu kumale. 29 Nipele mumpochele kwa lukondwa lose nti nlongo njenu, nkulumbikana ni Ambuje. Mwachimbichisye wandu waali mpela jwelejo. 30 Pakuwa waliji mchakogoya cha kuwa kwa liwamba lya masengo ga Kilisito. Nombewo waliji mchakogoya kuti angamuchisye une apala pamwalepele mwachinsyene kungamuchisya.

3 Mbesi, achalongo achinjangu, nsengweje kwa ligongo lya kulumbikana ni Ambuje. Ngangupela kunlembela sooni indu ilaila inalongolele kunnembela, pakuwa yeleyo chiiwai wanyamwe. 2 Nlilolechesye ni awala wakuitendekanya ya chigongomalo, waali mpela mbwa, wandu wakukanganyichisya kuumbala. 3 Uweji tuli wandu waumbale isyene, nga wa wanyawo, pakuwa tukwapopelela Akunnungu kwa kulungoswa ni Mbumu jwao ni tukulilapa kwakulumbikana ni Kilisito Yesu. Ngatukuikulupilila indu yaikutendekwa mu chiilu. 4 Nambo uneji ngakombwele kuikulupilila indu yaikutendekwa mu chiilu. Iwaga kwana mundu jwakuganisy kuti akukombola kulifunila chisyo welo cha kuumbala, une naapundile. 5 Naumbele panaliji ni mo wa nane pakumala kupagwa. Uneji ndili Mwisilaeli jwa lukosyo lwa Benyamini ni Mwebulania kwa chipago. Nkati kugakamulisya malajisyo, naliji Mfalisayo, 6 nachalile nnope kwalagasya mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. Nkati kutendekwa

wambone paujo pa Akunnungu kwa kwitichisya Malajisyo, naliji jwangali chilewo. 7 Aila indu yose inaiweni ili yakupoka kwaune, sambano nguiwona yangali chindu kwa ligongo lya Kilisito. 8 Elo, ngaŵa yeleyo pe, indu yose nguiwona yangali chindu kwa ligongo lya chindu chachikulungwa chambone cha kwamanyilila Kilisito Yesu, Ambuje wangu. Kwa ligongo lyao nyasile indu yose ni kwiwalanjila usakwa kuti naapate Kilisito 9 ni kulumbikana nawo kuli kusyene. None nganguwalanjilwa sooni jwambone paujo pa Akunnungu kwakujitichisya malajisyo, nambo nguŵalanjilwa jwambone paujo pa Akunnungu kwa kwakulupilila Kilisito. Kwele kutendekwa jwambone paujo pa Akunnungu kukutyochela kwa Akunnungu kwa litala lya chikulupi. 10 Ngusaka namanyilile Kilisito ni machili ga kusyuka kwakwe, ngusaka laje mpela iŵatite kulaga ni kuwa kwa ligongo lyao mpela iŵatite kuwa kwa ligongo lyangu, 11 akuno njilolelaga kuti Akunnungu chasyusye. 12 Ngangusaka kusala kuti masile kwika kumbesi pane ndili jwamalilwe. Nambo nguchalila kuti mbate ntulilo, kwa litala lya wele ntulilo wo Kilisito Yesu asyene ambatile une meje jwao. 13 Achalongo achinjangu, nganguliganichisya kuti masile kupochela ntulilo, nambo nguchitenda chindu chimo pe, ngulilwailla indu yepite ni nguchalila kuti ngole indu yaikwika. 14 Nguutuka kuti nyiche kumbesi luwilo, kuti mbochele ntulilo wa Akunnungu wa moŵa gose pangali mbesi, aula uŵilanje watuŵilasile Akunnungu kwa litala lya Kilisito Yesu. 15 Uwe wose watukusile mbumu, tuganisyeje yimo. Naga nkweite maganisyo gane, Akunnungu tambunukulile chindu cho. 16 Nambo, kwa yaaliyose tujendelechele mmbujo mu litala lilyolyo lyatukuiye mpaka sambano. 17 Achalongo achinjangu, musyasye une. Mwaloleje yambone wakuchikuya chisyasyo cha majende gatumpele wanyamwe. 18 Nansalile kakajinji chindu chi, ni sambano ngunsalila sooni akuno njililaga, wandu wajinji akutama nti wammagongo wa nsalaba wa Kilisito. 19 Mbesi jao jili wonasi, pakuwa nnungu wao ali misese ja chiilu. Akulilapila indu ya soni, ni ng'anisyo syao sili pachanya pa indu ya pachilambo pa. 20 Nambo uweji kumangwetu kwini, ni kutyochela kweleko tukwalolela Nkulupusyo jwetu kwa lungwanu Ambuje wetu Che Yesu Kilisito aiche kutyochela kwini. 21 Welewo chaigalausye ilu yetu ya kuwola, ni kuilandanya iwe mpela ni chilu chao cha ukulu. Kwa ukombole wo akukombola kuilongosya indu yose.

4 Kwayele, achalongo achinjangu wakunonyelwa, ngulajila kwannope kwaona sooni. Wanyamwe

ni wanli lukondwa lwangu ni chindu changu chachili mpela singwa. Wakunonyelwa wangu ngummenda njime kwakulimbangana nkulumbikana ni Ambuje. 2 Ngunchondelela che Euodia ni che Sintike mme ni nningwa umo nti achalongo kwa kulumbikana ni Ambuje. 3 Nomwe katumetume njangu jwakukulupichika, ngummenda mwakamuchisye achakongwe wa, pakuwa walasile kwannope pamo noneji, pamasengo ga kwenesya Ngani Jambone pamo ni che Kelementi ni achinjangu wane waŵapanganyisye masengo pamo noneji, wosewo meena gao galembechekwe mchitabu cha umi. 4 Nsengweje moŵa gose nkulumbikana ni Ambuje. Ngusala sooni nsengweje! 5 Kulitimalika kwenu kumanyiche kwa wandu wose, Ambuje ali chiwandi kuuja. 6 Kasinlisausya nkati chindu chachili chose, nambo kwa chachili chose mwasalile Akunnungu kwa kupopela ni kwachondelela ni kwatogolela. 7 Ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu chachikupunda umanyilisi wauli wose wa wandu, tichigose mitima jenu ni miningwa jenu uchenene mu kulumbikana kwenu ni Kilisito Yesu. 8 Mbesi, achalongo achinjangu nganisyeje nkati yose yambone ni yaikuwajilwa kulapikwa ni indu yose ya usyene ni indu yambone ni indu yaikwanonyelesya Akunnungu ni yose yaali yambone, ni yakuwajilwa kwilapa, ni yose yakusalala ni yakuchimbichikwa. 9 Ntendeje indu yose imwalijigenye ni imwaipochele kutyochela kwangune, ni yanayose imwaipilikene ni imwaiweni kwangune. Ni Akunnungu wakwatenda wandu atame kwa chitendeweje chaŵe pamo ni wanyamwe. 10 Nasengwile nnope nkulumbikana ni Ambuje, pakuwa nkungumbuchila sooni. Isyene nguti, ngangusala kuti mwandiŵalile nambo lyansoŵile lipesa lya kulosya kuti nkuungumbuchila. 11 Nganguwecheta yelei pakuwa ngwete yaikuusoŵa, ligongo nalijigenye kulisinga mu indu indi nayo. 12 Nakumanyi kutama ndili jwangali chindu ni sooni ngumanyilila kutama ndili ngwete ipanje. Nalijigenye indu yose, kola sala pane kwikuta, kukola yachuluka ni kusoŵekwa nombe. 13 Ngukombola kupanganya indu yose kwa litala lya Kilisito wakuumba machili. 14 Nambo mwatesile yambone kukamulangana none nkulaga kwangu. 15 Wanyamwe Wafilipi nkumanyilila yambone kuti panatoyosile ku Makedonia, chitandilile kundanda panalalichilaga Ngani Jambone, nganiupagwa mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito uwakamulene noneji kwa ngani jakwasya ni kupochela, ikawe wanyamwe pe. 16 Pakuwa, namose panaliji ku Sesalonike mwambechelele indu yakungamuchisya kakajinji. 17 Ngaŵa kuti ngusaka mbochele mbote

pe nambo ngusaka upile ujonjehckwe kukwenu. 18 Ngwete indu yose ni yakupunda, sooni igumbele, pakuwa che Epafodito ambelechele yose yaityosile kukwenu. Mitulilo ji jili nti sadaka jajikununjila yambone ni mpela mbopesi jakukundikwa ni jajikwanonyelesya Akunnungu. 19 Nipele Akunnungu wangu tangumbalichisye kwa ukombole wao wekulu yaikunsowa kwa litala Iya Kilisito Yesu malinga ni ipanje yakwe ni ukulu wakwe. 20 Ukulu uwe kwa Akunnungu Atati wetu mowa gose pangali mbesi ni mowa gose pangali mbesi. Eloo. (aiōn g165) 21 Mungomachisye wandu wose wa Akunnungu wakwakulupilila Kilisito Yesu. Achalongo achinjetu waali pamo ni une akunkomasya. 22 Wandu wose wa Akunnungu wakutama pelepa akunkomasya, nnopennope wandu waali mu nyuumba ja Mwenye jwa ku Loma. 23 Umbone wa Ambuje Che Yesu Kilisito utame pamo ni wanyamwe.

Wakolosai

1 Une che Paolo, Nduna jwa Kilisito Yesu kwa unonyelo wa Akunnungu ndili ni mpwanga jwetu che Timoseo, **2** tukunnembela wanyamwe wandu wa Akunnungu wankutama ku Kolosai, achinjetu wakukulupilichika mu kulumbikana ni Kilisito. Tukumpopelela umbone ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu. **3** Moŵa gose patukumpopelela wanyamwe, tukwatogolela Akunnungu, Atati wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **4** Pakuŵa tupilikene inkuti pakwakulupilila Kilisito Yesu ni inkuti pakwanonyela wandu wose wa Akunnungu. **5** Chikulupi chenu ni unonyelo wenu ikukulupilila chilolelo chammichile chile kwinani. Mwapilikene kaandanda nkati chilolelo cho, katema pamwalalichilwe Ngani Jambone ja usyene. **6** Ngani Jambone jo jannyichilile wanyamwe ni kwenela mu chilambo chose ni kumpelechela umbone, ni kukula mpela ijite kula pasikati jenu chitandile lyele luywa pamwapilikene ni ku manyilila umbone wa Akunnungu wautite kuŵa. **7** Che Epafula kapolo njetu jwakunonyelwa, jwelejo ni juwanjigenye wanyamwe jele ngani jo. Jwelejo ali jwakutumichila jwakukulupilichika jwa Kilisito pamalo petu kwa ligongo lyenu. **8** Jwelejo ni jwatusalile ngani ja unonyelo wenu umpegwilwe ni Mbumu jwa Akunnungu. **9** Kwa ligongo li nowe wakwe chitandilile luywa litwapilikene nkati wanyamwe, ngatukuleka kumpopelela. Tukwachondelela Akunnungu antende mmanyilile aila yakwisaka mpanganye mu lunda lose ni umanyilisi wose umpegwilwe ni Mbumu jwa Akunnungu. **10** Tukupopelela yeleyi kuti nkombole kutama mpela yakuti pakusaka Ambuje, njendelechele kupanganya yaikwanonyela welewo moŵa gose. Kwa litala lyo chinkombole kupanganya masengo gagali gose gambone ni kupunda kwamanyilila Akunnungu. **11** Akunnungu amlimbisye kwa litala lya ukombole wose ni ukulu wao, kuti nkombole kupililila indu yose pangapela, **12** ni kwakusengwa mwatogolele Atati, wantesile wakuwajilwa kupochela indu yose iwagosele wandu wakwe mu umwenye wa lilanguka. **13** Pakuŵa welewo atukulupwisye kutyochela mmachili ga chipi ni kutujinjisya mu umwenye wa Mwanagwe jwakunonyela. **14** Kwa litala lya jwelejo tuwombolechekwe ni kulecheleswa sambu syetu. **15** Kilisito akulandana kwa usyene ni Akunnungu wangakuwoneka. Jwelejo wapali ikanaŵe yepanganyikwe yose kugumbikwa. **16** Pakuŵa kwa litala lya jwelejo, Akunnungu waigumbile indu yose ya

kwinani ni indu yose ya pachilambo ni yaikuwoneka ni yangaikuwoneka pamo ni waali ni machili pane achakulu pane ilongola pane waali ni ulamusi. Akunnungu waigumbile indu yose kwa litala lyakwe ni kwa liwamba lyakwe. **17** Kilisito wapali ikanaŵe indu yose kugumbikwa ni kwakulumbikana ni welewo indu yose ilumbikene pamo. **18** Kilisito ali ntwe wa chiilu chakwe ni chiilu cho chili mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito, nombejo ali ndande ja umi wa chiilu cho nombe ali ndande. Jwelejo ali jwaandanda kusyuka kuti aŵe jwaandanda mu indu yose. **19** Pakuŵa yanonyelesye Akunnungu asyene kuti utindimisyo wakwe wose uŵe mu nkati mwa Kilisito. **20** Akunnungu waijilenye indu yose kwa litala lya Kilisito, ni kwa miasi jakwe jijamwasiche pa nsalaba jatesile chitendewe ni indu yose yaali pachilambo ni kwinani. **21** Ni wanyamwe kalakala mwaliji ntalikingene ni Akunnungu, nombe mwaliji wammagongo waŵo pakuŵa mwaganisye yachigongomalo ni mwatesile yachigongomalo. **22** Nambo sambano, Akunnungu wantesile mwanya mme achambusangagwe kwa litala lya chiwa cha chiilu cha Kilisito kuti anjausye paujo pao akuno ndi waswela, wangali sambu namose chileŵo. **23** Nambo wanyamwe nkusachilwa kwendelechele kutama mu chikulupi, namose nkakunda kutinganyikwa ni kusaama mu chilolelo chila chimwachipatile katema pamwapilikene Ngani Jambone. Une che Paolo natendekwe kuŵa jwakutumichila jwa Ngani Jambone jila jwalalichile kwa wandu wose pachilambo pose. **24** Sambano ngusengwa kwa masausyo gangupata kwa ligongo lyenu. Kwa litala lya kulaga kwangu kwa chiilu, ngugumbalichisya aila yaipungwiche mu kulaga kwa chiilu cha Kilisito, yaani mpingo wa wandu wakukulupilila Kilisito. **25** Ni une natendekwe ni Akunnungu kuŵa katumetume jwa wandu wakukulupilila Kilisito. Masengo gasyene gali, kulalichila Liloŵe lyao kwa utindimisyo, **26** ni liloŵe lyo lili chantemela chichasisiche kwa wandu wose chitandile kalakala, nambo sambano chimanyichikwe kwa wandu wakwe. (aion g165) **27** Pakuŵa Akunnungu asachile kwamanyisya wandu chantemela cho yachitite pakuŵa chachikulungwa ni cha ukulu chichajenele kwa wandu wangawa Wayahudi wose. Chantemela cho chili achi, Kilisito ali nkati mwenu, ni wanyamwe wakwe chinkole liunjili lya ukulu wa Akunnungu. **28** Kwa ligongo lyo, tukunlalichila Kilisito kwa wandu wose. Tukunjamuka ni kunjiganya kila mundu kwa lunda lose, kuti tukombole kunnyikanawo kila mundu paujo pa Akunnungu ali jwautindimisyo mu nkulumbikana ni

Kilisito. 29 Kuti ndende yeleyo ngupanganya masengo ni kuchalila kwa machili gamakulungwa ga Kilisito gagakupanganya masengo nkati mwangu.

2 Ngusaka mmanyilile inguti pakupanganya masengo kwa kuchalila kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya wāndu wā ku Laodikia ni kwa ligongo lya wose wānganamone une. 2 Ngupanganya yelei kuti atulaswe mitima ni kulumbikana pamo mu unonyelo ni pakupunda yeleyo akombole kugumbalichiswa upile kwa winji ni kumanyilila kwa kusyene. Pele chakombole kuchimanyilila chantemela cha Akunnungu, malumbo gakwe kwamanyilila Kilisito asyene. 3 Welewo pe ni wāwakumbola kwatenda wāndu alumanyilile lunda lose ni umanyilisi wose wa Akunnungu. 4 Ngunsalila wānyamwe maloŵe ga kuti mundu akanlambusya kwa maloŵe gakunnyenga namuno gakuwoneka gambone. 5 Pakuŵa atamuno ndalichile kwa chiilu, nambo ndili pamo ni wānyamwe mu mbumu, none ngusengwa kwiwona ipanganyo yenu ikwendelechele kwa ukotopasyo ni inkuti pakwima chimile nkwakulupilila Kilisito. 6 Nipele pakuŵa mwapochele Kilisito Yesu kuŵa Ambuje wenu, iyoyo njendeje nkulumbikana ni wēlewo. 7 Njendelechele kukamulangana nawo mpela ila nkuŵika michiga nkati mwakwe ni umi wenu utaŵikwe pachanya pakwe ni kwima nkulimbangana mu chikulupi mpela imwatite kujiganyikwa. Pakupunda yeleyo mmeje wākutogolela nnope. 8 Nilolechesye akaika mundu kukunnambusya kwa maloŵe ga majiganyo gaunami, ndande jakwe jili mapochelo ga wāndu ni ga masoka gagakulamula pachilambo nambo ngagakutyochela kwa Kilisito asyene. 9 Pakuŵa chinungu chose cha Akunnungu chili mu nkati mwa chiilu cha Kilisito. 10 Ni nkulumbikana nawo, wānyamwe nkwele umi wautindimisyō. Wēlewo akwete ulamusi pa masoka gagakutawala ni achakulu wose. 11 Nkulumbikana ni Kilisito wānyamwe mwaumbele ni kusileka tama syangalumbana simpagwile nasyo nambo kuumbala kwangatendekwa kwa makono ga wāndu nambo mmumbeswe ni Kilisito nsyene. 12 Pakuŵa pamwabatisilwe mwasichikwe pamo ni Kilisito, ni mu ubatiso wo iyoyo wānyamwe mwasyuchile pamo nawo ligongo mwakulupilile machili ga Akunnungu, juŵansyusisye Che Yesu. 13 Kalakala mwaliŵi wāwe ligongo lya sambu syenu ni tama sya chiilu syangalumbana simpagwile nasyo syasikusaka kupanganya sambu syaliŵi syangatyocheke. Nambo sambano Akunnungu ampele umi pamo ni Kilisito. Nombwe Akunnungu atulechesye sambu syetu syose, 14 paŵachipukwite chikalata chachilembekwe

magambo getu pamo ni malajisyo gakwe chati Akunnungu akatulamulile uwe, wāchipukwite kusyene kwa kuchiŵamba pa nsalaba. 15 Pa nsalaba po Kilisito wāgasumwile machili masoka gagakutawala ni achakulu wākutawala. Wātasile soni paujo pa wāndu kwa kwakwekwelemya nti wāndu wataŵikwe mu ulendo kwalosya kuti wāpundile. 16 Nkakunda mundu jwaliŵose kummichila ilajisyo nkati chakulya ni yakung'wa atamuno yankati lyuŵa lya chindimba pane Lyuŵa lyakuwoneka lwesi pane Lyuŵa lya Kupumulila. 17 Ayiyi yose ili chiŵilili cha indu yaikwika yo, nambo usyene wa yeleyo ule umi Kilisito nsyene. 18 Nkajitichisya kulamulikwa ni mundu jwaliŵose jwakulilola kwa paasa kuti ali jwakulitulusya ni jwakwapopelela achikatemetume wā kwini. Mundu jwanti yele akulifuna kwa indu yayiweni ni kwa ligongo lya lunda lwakwe. 19 Mundu jo alesile kukamulangana ni Kilisito wāali ntwē wa chiilu. Kwa litala lya wēlewo chiilu chose chikutagwa machili ni kulumbikanywa pamo kwa iŵalo ni mitasi jakwe, nombwe chikukula kwa unonyelo wa Akunnungu. 20 Wānyamwe mwawile pamo ni Kilisito ni kuwombolwa kutyochela mu machili ga masoka gagakulamula pa chilambo. Ana ligongo chi nkutama mpela wāndu wā pa chilambo? Kwa chichi nkugajitichisya malajisyo gati yeleyo, 21 "Nkakamula chelechi, nkapasya chelechi, nkakwaya achila"? 22 Yeleyo yose chiŵe yangalimate yamalaga kutumika. Yeleyo yose ili malajisyo ni majiganyo ga wāndu pe. 23 Isyene malajisyo ga gakuwoneka kuŵa ga lunda, nkupopela kwaliŵichile achinsyene ni nkulitulusya kwao ni nkuchilongosya chiilu kwakuchisauya. Nambo yeleyo yose nganikola machili ga kusilekasya tama sya chiilu.

3 Nsyuchile pamo ni Kilisito, kwayele muiganisye indu yayili kwini kwali Kilisito atemi upande wauli ni ulamusi wa Akunnungu. 2 Nganisyeje indu yayili kwini ni ngaŵa yayili pa chilambo pano. 3 Pakuŵa wānyamwe mwaliŵi wāwe ni umi wenu usisiche pamo ni Kilisito munkati mwa Akunnungu. 4 Kilisito ali umi wenu wa usyene, nombwe pachawoneche sooni nipele wānyamwe chimmoneche pamo nawo mu ukulu wao. 5 Nipele, nsiulaje kila tama syangalumbana simpagwile nasyo sya pachilambo yaani chikululu ni usakwa ni tama ni nganisyo syangalumbana ni lipamo yayili nti kupopela inyago. 6 Kwa ligongo lya sambu si, lutumbilo lwa Akunnungu lukwaichilila wēlewo wākukana kupilikanichisya. 7 Kalakala, wānyamwe mwatamaga nkusikuya tama syangalumbana simpagwile nasyo. 8 Nambo sambano nneche yeleyi, lutumbilo ni tama ni chigongomalo

ni kwatukana Akunnungu. Maloŵe gangalimate ganakopoche nkang'wa mwenu. 9 Kasinnambusyana, pakuŵa ntyosisye tama syangalumbana simpagwile nasyo pamo ni isambo yakwe yose, 10 ni kuuwala umi wa sambano, aula umi waukwendelechela kutendekwa wa sambano ni Akunnungu ŵakugumba. Ni kwa kwamanyilila uchenene chikuntende mme mpela ŵelewo. 11 Kwa ligongo lyo, ngapagwa sooni utinda pasikati ja Ŵayahudi ni Ŵagiliki, ŵaumbele ni ŵangaumbala, jwasyomile ni jwangasyoma, kapolo ni jwalechelelwe. Nambo Kilisito ali yose nombe ali mu yose. 12 Ŵanyamwe ndi ŵandu ŵa Akunnungu, jwelejo ŵannonyele ni kunsagula kuti mme ŵandu ŵakwe. Kwa yele mmanje ni ntima wa chanasa ni ntima wambone ni wa kulitulusya ni kulitimidika ni upililiu. 13 Mpilililane jwine ni jwine ni kulechelesyana katema kakalikose mundu akolaga ni maloŵe gakummechetela jwine. Nnechelesyane mpela Ambuje yatite pakunnechelesya ŵanyamwe. 14 Pakupunda indu yose, njonjehesye unonyelo pakuŵa unonyelo ukutaŵikanya indu yose mu umo uuli utindimisyu. 15 Chitendeweke cha Kilisito chitawale mmitima jenu, pakuŵa Akunnungu ammilasile ŵanyamwe kuti chipagwe chele chitendeweke mu chiilu chimo, ni mme ŵakutogolela. 16 Utenga wa Kilisito ugumbale nkati mwenu. Njiganyane ni kujamukana kwa lunda lose. Njimbabe sabuli ni nyimbo syakwalapa Akunnungu ni nyimbo sya kwapopela akuno nchajimbilaga Akunnungu kwa kutogolela mmitima jenu. 17 Chichintende chose pane kuŵecheta, mpanganye yose kwa liina lya Ambuje Che Yesu ni kwatogolela Akunnungu Atati kwa litala lya Che Yesu. 18 Ŵanyamwe achakongwe, mwapilikanichisye achiŵankwenu, yeleyi ni yakuti pakwanonyelesya Ambuje. 19 Ni ŵanyamwe achalume, mwanonyele achiŵankwenu, ni kasimba ŵakalipa kukwao. 20 Ni ŵanyamwe ŵanache mwapilikanichisye achaŵelezi ŵenu mu yose, pakuŵa chelechi chikwanonyelesya Ambuje. 21 Ni ŵanyamwe achaŵelezi kasimwalipula ŵanache ŵenu, kuti akapwa ntima. 22 Ni ŵanyamwe achikapolo mwapilikanichisye aŵala ŵaali achakulu ŵenu kwa chiilu mu indu yose, nkapilikanichisya pe katema pakummona kuti mmoneche ŵambone kukwao nambo ntendeje yeleyo ni ntima wenu wose ligongo lya kwachimbichisya Ambuje Che Yesu. 23 Chinkutenda chachilichose, ntende ni ntima wenu wose, mpela nkwatendela Ambuje ni ngawā nkwatendela ŵandu. 24 Nkumbuchile kuti Ambuje chachimpa ŵanyamwe mbote jakwagosela ŵandu ŵao. Pakuŵa Kilisito ali Ambuje ŵa usyene unkwatumichila. 25 Pakuŵa jwalijose jwakupanganya

yangalumbana, chapochele malipilo ga yangalumbana yapangenyene, ligongo Akunnungu nganakola lusagu kose.

4 Ni ŵanyamwe achakulu mpanganye yaili yambone kwa achikapolo ŵenu mpela yakuti pakusaka Akunnungu, nchimanyililaga kuti nomwe ŵakwe nkwele Ambuje kwini. 2 Mwapopelele Akunnungu pangapela ni pankupopela mmeje meeso ni kwatogolela Akunnungu. 3 Lyoyo ntipopelele nowe, kuti Akunnungu atupe lipesa lya kulalichila ntemela nkati Kilisito. Kwa ligongo lya utenga wo, une ndili mu chitaŵiko. 4 Nipele mumbopelele kuti ngombole kuŵecheta yaikuti kuŵajilwa kwa litala lyalikukombola kuchiŵika chantemela cho pangasisika. 5 Njendeje kwa lunda pankutama ni ŵandu ŵangakukulupilila Kilisito, nchitumiyaga yambone lipesa linkwete. 6 Moŵa gose aila yose inkusala yakamuchisye ŵandu, ni nkusachilwa kunjanga chambone mundu jwalijose. 7 Nguntuma che Tukiko kukwenu, jwelejo ali nlongo njetu jwakunonyelwa, jwakutumichila jwakukulupilichika ni kapolo njetu mmasengo ga Ambuje, chammanyisye ŵanyamwe ngani syangu syose. 8 Kwa ligongo lyo nguntuma kukwenu kuti ajitusye mitima jenu kwakunsalila ngani syetu. 9 Akwika pamo ni che Onesimo nlongo njetu jwakunonyelwa ni jwakukulupilichika, jwelejo ali mundu jwa kukwenu. Ŵanyawo ni uchansalile yose yaikutendekwa apano. 10 Jwantawe njangu che Alisitako akunkomasya. Nombe che Maliko mwipwagwao che Banaba iyoyo akunkomasyanga. Malajisyo gakwe mmasile kugapochela, aikaga kukwenu mwapochele chambone. 11 Nombe che Yoshua, jwakuŵilanjikwa Yusto iyoyo akunkomasya. Mwa Ŵayahudi ŵaŵakulupilile ni ŵatatu pewo ŵakupanganya masengo pamo ni une kwa ligongo lya Umwenye wa Akunnungu, ŵanyawo ni ŵakungamusya une. 12 Che Epafula, njenu, kapolo jwa Kilisito Yesu akunkomasya. Moŵa gose ngaakupela kumpopelela kuti nlimbangane ni kwima chiimile ni kwendelechela kukulupilila ni kupanganya yakuisaka Akunnungu. 13 Ngukombola kusala umboni nkati ŵelewo kuti akupanganya nnope masengo kwa ligongo lyenu ni kwa ligongo lya ŵandu ŵa ku Laodikia ni kwa ligongo lya ŵandu ŵa ku Hielapoli. 14 Che Luka jwantela jwetu jwaunonyelo ni che Dema akunkomasya. 15 Mwakomasye achalongo achinjetu ŵa ku Laodikia pamo ni che Nimfa ni mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ŵakusimana mu nyuumba jao. 16 Mwamalaga kusyoma chikalata chi mwape mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito wa ku

Laodikia achisyome. Nombe chikalata chinalembele
wandu wa ku Laodikia ampanje wanyamwe nsyome.
17 Mwasalile che Alikipo kuti masengo gapegwile
ni Ambuje kupanganya amalichisye. 18 Unej che
Paolo ngulemba yeleyi ni nkono wangu nansyene
kunkomasya. Kasindiwalila kuti une ndili muchitawiko.
Ngumendela umbone kutyochela kwa Akunnungu.

1 Wasesalonike

1 Une che Paolo ni che Siluwano ni che Timoseo, tukunnembela wanyamwe mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wa kwele ku Sesalonike wandi wandu wakwe Akunnungu Atati ni Ambuje wetu che Yesu Kilisito. Tukummendela ntuuka ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu. **2** Tukwatogolela Akunnungu moŵa gose kwa ligongo lyenu wose ni kunkumbuchilanga mmapopelo getu pangapela. **3** Pakuŵa paujo pa Akunnungu Atati wetu tukukumbuchila inkuti pakutumichila kwa chikulupi ni inkuti pakulisausya ni masengo ligongo lya unonyelo wenu. Iyoyo tukukumbuchila ichitite kulimbichika chilolelo chenu kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **4** Achalongo achinjetu wakunonyelwa ni Akunnungu, tukumanyilila kuti welewo ansagwile mme wandu wakwe. **5** Pakuŵa patwalalichile Ngani Jambone kukwenu nganitulalichila kwa malowe pe, nambo kwa machili ni ukamuchisyo wa Mbumu jwa Akunnungu tuchimanyililaga kuti utenga wo uli wa usyene. Nkumanyilila itwatite kutama pamo ni wanyamwe, twatemi yambone kwa kunkamuchisya wanyamwe. **6** Wanyamwe mwatusyasisye uweji ni mwasyasisye Ambuje. Namuno mwalageswe kwannope mwalipochele Liloŵe lya Akunnungu kwa lukondwa lwalukutyochela mu Mbumu jwa Akunnungu. **7** Kwa litala li wanyamwe mwatendekwe chisyasyo kwa wakukulupilila wose wa ku Makedonia ni ku Akaya nombe nako. **8** Pakuŵa kutyochela kukwenu lisonile liloŵe lya Ambuje, ngaŵa pa Makedonia ni pa Akaya pe, nambo posepose ngani ja chikulupi chenu kwa Akunnungu chijenele. Kwa pele uweji nganitukola chindu chakusala. **9** Achinsyene wo akuŵalanga ngani ja ulendo wetu patwanjimajimile, intite pakutupochela ni intite kuileka inyago ni intite pakwagalaulichila Akunnungu. Mwatesile yeleyo kuti mwatumichile Akunnungu wajumi ni wausyene. **10** Sambano nkunlindilila Mwanagwe juchatuluche kutyochela kwini, yaani Che Yesu juŵansyusisye mu wawe, nombewo ni wakutukulupusya mlutumbilo lwa Akunnungu lwalukwika.

2 Achalongo achinjetu, mwanya mwachinsyene nkumanyilila kuti kunjimajimila kwetu nganikuŵa kwa iyiyi peyi. **2** Mpela inkuti kumanyilila, tukanawe kwika kukwenu twalageswe kaje ni kutukanwa ku Filipi ko. Namose kwaliji ni kutukanila kwannope, Akunnungu wetu watukamuchisye kunlalichila Ngani Jambone jakwe pangajogopa. **3** Utenga watukuulalichila kukwenu ngaukukulupilila

unami atamuno nningwa wanalumbana atamuno ngatukusaka kunlambusya mundu jwalijose. **4** Nambo moŵa gose tukusala mpela yakuti kutukulupilila Akunnungu pakuŵa welewo pawatukundile kuti tukuwajilwa, watupele masengo ga kulalichila Ngani Jambone ji kwa wandu. Nningwa wetu ngaŵa kwanonyelesya wandu nambo tukusaka kwanonyelesya Akunnungu, wakusimanyilila nganisyo sya mitima jetu. **5** Akunnungu ali jwaumboni jwetu, ni wanyamwe mwachinsyene nkumanyilila kuti namose lyuŵa limo nganituŵa ni malowe ga kulikombakomba kwa wandu atamuno malowe ga kunyenga, namose kukola ipanje yenu kwa kalamuka. **6** Nganitusaka kulapikwa ni wandu atamuno ni wanyamwe atamuno ni wandu wane, **7** namuno uweji tuli achinduna wa Kilisito, tukakombewe kunkanganichisya kuti ntujitichisye uwe. Nambo uweji twalitaliche pasikati jenu mpela achikulu yakuti kwalela achiwanagwe. **8** Uweji twannonyele nnope mwanya namose kuŵa chile ngaŵa kwa kunlalichila Ngani Jambone ja Akunnungu pe, nambo ni kukoposya umi wetu iyoyo kwa ligongo lyenu, pakuŵa kusyene mwanya ndi wakunonyelwa wetu. **9** Achalongo achinjangu, nkukumbuchila itwatite kulaga ni kugapanganya masengo ga kulimba. Patwalalichilaga Ngani Jambone ja Akunnungu, twapanganyisye masengo muusi ni chilo kuti tukantopela atamuno jumo jwa wanyamwe. **10** Wanyamwe ndi waumboni wetu, ni Akunnungu nombe ali jwaumboni jwetu itwatite pakutama pasikati jenu mwanya wanukulupilila, twatemi yaikuti pakuwajilwa kwa uswela ni pangali kulalatiwa. **11** Nkumanyilila kuti twanjamwiche jwalijose nti atati yakuti kwapanganyichisya achiwanagwe. **12** Twanlimbisye ni kwatusya mitima ni kwajamuka kuti nkombole kutama kwa kwaŵajila Akunnungu wakummilanga kwinjila mu Umwenye ni ukulu wao. **13** Sooni tukwete ligongo liine lya kwatogolela Akunnungu pangaleka pakuŵa patwannyichisye Ngani Jambone ja Akunnungu, mwajipilikene ni kujipochela. Mwajipochele ngaŵa nti liloŵe lya wandu nambo nti liloŵe lya Akunnungu, ni isyene ni lilitite pakuŵa. Pakuŵa Akunnungu ni wakupanganya masengo mmitima jenu mwanya wanukulupilila. **14** Achalongo achinjangu, indu iyaakopochele mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito waali wandu wa Akunnungu wa ku Yudea, ni wanyamwe wakwe inkopochele iyoyo peyo. Pakuŵa mwanya mwalageswe ni wandu wa mu chilambo chenu ilaila mpela iwalageswe wanyawo ni Wayahudi achinjao. **15** Aŵala Wayahudi wangakukulupilila ni uwammuleje Ambuje Che Yesu ni wakulondola wa Akunnungu ni kutulagasya nowe

ŵakwe. Wāndu ŵa ngakwanonyelesya Akunnungu, sooni ali ŵammagongo ŵa ŵāndu wose! 16 Namose ŵalinjile kutukanya kulalichila Ngani Jambone kwa ŵāndu ŵāngāwa Ŵayahudi kuti akakombola kukulupuswa. Kwa kutenda yeleyo ŵajonjehesye sambi ni kugumbalichisya ngoo pachanya sambi syatesile moŵa gose. Nambo mbesi jakwe lutumbilo lwa Akunnungu lwaichilile. 17 Achalongo achinjetu, uwe twalekangene nomwe kwa moŵa pe, sooni kwaliji kwa unyawonegana nambo ngaŵa kwa nganisyo syetu. Kanyuma kanandi twasachile kummona sooni. 18 Kwa yeŵe twasachile kunjimajimila sooni, uneji che Paolo, nalinjile kawilikaŵili kuti iche kukwenu, nambo Shetani ŵatulekasisye. 19 Uli, patutujime paujo pa Ambuje ŵetu Che Yesu pataiche tutulilapile chichi nkati kupunda kwetu? Chitulilapilile ŵanyamwe mwachinsyene. Ŵanyamwe ni ŵāndi chilolelo chetu, ni lukondwa lwetu ni ŵāndi chindu mpela singwa. 20 Kusyene kwaligongo lyenu, uwe tukulilapa ni kusengwa.

3 Mbese nganitukombola kupililila kwakupunda, nipele, twaiweni yambone kusigalila uwe pe ku Asene. 2 Twantumile kukwenu nlongo njetu che Timoseo, jwakwatumichila Akunnungu pamo ni uwe mmasengo ga kulalichila Ngani Jambone ja Kilisito. Twantumile kukwenu kuti anlimbisy mwanya ni kuntusya ntima nkati chikulupi chenu, 3 kuti chikulupi cha jwalijose pasikati jenu chinatinganyiche kwaligongo lya malagasyo getu ga. Mwachinsyene nkumanyilila kuti chitupate malagasyo go pakuŵa uli usache wa Akunnungu kulagaswa. 4 Pakuŵa, patwaliji pamo ni ŵanyamwe twansalile chile kuti tutulagaswe, ni mpela inkuti pakumanyilila ni iyoyo yaitite pakuŵa. 5 Kwa ligongo lyo panalepele kwendelechela kupililila, nantumile che Timoseo kuti manyilile ngani sya chikulupi chenu. Najogwepe kuti pane jwachigongomalo jula anaiche kukunyenya ni masengo gose gatupanganyisye kukwenu gaŵe gangali chindu. 6 Nambo sambano che Timoseo ausile kukwetu kutyochela kukwenu, nombejo atusalile ngani sya kusengwasya sya chikulupi ni unonyelo wenu. Atusalile kuti nkutukumbuchilanga moŵa gose, ni kuti nkulajila kutuwona mpela ila nowe ŵakwe itukuti kulajila kumbona. 7 Kwa yeleyo achalongo achinjetu, mkusauka kwetu ni malagasyo gatukugapata tukutulaswa ntima nomwe kwa kupilikana nkati chikulupi chenu. 8 Pakuŵa sambano tukwete umi, kwa kummona ŵanyamwe ndi chiimilile nkutama kwa kulumbikana kwenu ni Ambuje. 9 Sambano tukukombola kwatogolela Akunnungu

kwa ligongo lyenu, malinga ni lukondwa lwatukwete paujo pao kwa ligongo lyenu. 10 Muusi ni chilo tukwapopelela Akunnungu kwa kuchalila nnope kuti tukole lipesa lya kuonegana sooni kuti tumpe chachilichose chachipungwiche mu chikulupi chenu. 11 Nipele tukwapopelela Akunnungu ŵaali Atati ŵetu ni Ambuje ŵetu Che Yesu atukolochesye litala lya kwika kukwenu. 12 Ambuje anjonjehesye ni kunchuluchisya unonyelo wa jwine ni jwine ni kwanonyela ŵāndu wose mpela itukuti unlonnyela ŵanyamwe. 13 Kwayele Akunnungu anlimbisy mitima jenu ni ŵanyamwe ngamma ni chileŵo ni chimme ŵaswela paujo pa Akunnungu ŵaali Atati ŵetu pachauje Ambuje ŵetu Che Yesu pamo ni ŵāndu ŵao wose.

4 Mbese achalongo achinjetu uweji tunjiganyisye yakuti pakutama kuti nkombole kwanonyelesya Akunnungu. Kusyene ntemeje yeleyo. Ni sambano tukunchondelela ni kunchisya mu liina lya Ambuje Che Yesu njendelechele kwannope mu utame wo. 2 Pakuŵa nkugamanyilila malajisyo gatumpele kwa ukombole wa Ambuje Che Yesu. 3 Akunnungu akusaka ŵanyamwe mme ŵaswela ni ngasimma ŵāndu ŵa chikululu. 4 Jwannume jwalijose pasikati jenu akuŵajilwa kumanyilila yakuti pakutama yambone ni ŵankwawo mu uswela ni kuchimbichikwa, 5 ngaŵa kwa tama jangalimate mpelaga ŵāndu ŵa ilambo ine ŵangakwamanyilila Akunnungu. 6 Kwa chindu cho, mundu jwalijose akasanneŵela jwakukulupilila Kilisito njakwe namuno kunnyenga, pakuŵa Ambuje ni ŵakwalamula wose, mpela ila itwamasile kunsalila ni kunjamuka kwachikali. 7 Pakuŵa Akunnungu nganatuŵilanga kuti tutame mu usakwa nambo tutame mu uswela. 8 Kwayele, mundu jwalijose jwakugakana majiganyo ga, ngakunkana mundu, nambo akwakana Akunnungu ŵakumpa ŵanyamwe Mbumu jwao. 9 Nambo yankati unonyelo wa ŵakukulupilila achinjetu, ngatukusaka kunlembela chachili chose, pakuŵa Akunnungu nsyene anjigenye mwanya inkuti pakusachilwa kunonyelana. 10 Ŵanyamwe kusyene nkwanonyela achinjenu wose ŵa pa Makedonia pose. Ni sambano tukunchondelela achinjetu mpundisye kwannope kupanganya yeleyo. 11 Nchalile nnope kuti nkombole kutama kwa kutulala. Mpanganye indu yenu mwachinsyene ni kupanganya masengo ŵanyamwe mwachinsyene mpela itwannajisye ila. 12 Kwanti yeleyo utame wenu chiuŵe wa kuchimbichikwa mmbujo mwa ŵāndu ŵangakwukulupilila Kilisito, nombe ngannajila kukamuswa ni mundu jwalijose mu yaikunsoŵa. 13 Achalongo achinjetu ngatukusaka mme ŵangamanyilila yankati ngani sya ŵāndu

Wajasiche, kuti nkasupuka mpela wandu wane wanganakola chilolelo. 14 Tukukulupilila kuti Che Yesu wajasiche ni wasyuchile, iyoyo peyo tukukulupilila kuti Akunnungu chiwaichenawo kukwakwe pamo ni Che Yesu, wose wawile achakulupililaga Che Yesu. 15 Pakuwa malinga ni majiganyo ga Ambuje, tukunsaila yeleyi, uweji watuli chiwela wajumi, wachitusigale mpaka pa lyuwa lya kuuja kwa Ambuje, isyene ngatwalongolela welewo wajasiche. 16 Pakuwa lilamulo chilityosyekwe kaje ni lilo we lya katumetume jwankulu jwa kwini ni lipenga lya Akunnungu, nombe Ambuje nsyene chatuluche kutyochele kwini. Nipele wele wajasiche achakulupililaga Kilisito chasyuche kaje. 17 Pakumala yeleyo uweji watuli wajumi, watusigele, chitunyakulikwe pamo ni welewo mmaunde kuti tukasimane ni Ambuje kwiunde. Kwayele chitutame pamo ni Ambuje mowa gose pangali mbesi. 18 Nipele, ntusyane mitima jenu ni malowe go.

5 Nambo achalongo achinjangu, ngapagwa ligongo lya kunnembela ngani jankati saa ni ndema pachii kopochele yeleyo. 2 Pakuwa mwachinsyene nkumanyilila kuti lyuwa lya kuuja Ambuje likwika chisisimuchile mpela jwawiyi yakuti pakwika chilo. 3 Wandu pachawechele, "Indu yose itulele ni kwana chitendewe," papopo wonasi ukwaichilila mpela chilungusi cha kuligopola chachikunsimana jwankongwe jwakwete chitumbo, namose wandu wose ngaakombola kuwambala. 4 Nambo wanyamwe, achalongo achinjangu nganimma mchipi, namose lyuwa lya linnyichilile chisisimuchile mpela yakuti pakwika jwawiyi. 5 Wanyamwe wose ndi wandu wankutamanga mu lilanguka, ni wandu wa muusi. Uweji nganituwa wandu wa chilo atamuno wa chipi. 6 Nipele tukagona mpela wane wo, nambo tuchesye ni kulilongosya twachinsyene. 7 Pakuwa wandu wakugona wala, akugona chilo ni wandu wakukolelwa, akukolelwa chilo. 8 Nambo uwe tuli wandu wa muusi, tukusachilwa kulilongosya twachinsyene. Tukusachilwa kukamulangana ni chikulupi ni unonyelo mpela chakuwala cha chisyano cha kulichinga pantima, ni chilolelo chetu cha ukulupusyo nti chisoti cha chisyano chakulichinga mu ntwi. 9 Pakuwa Akunnungu nganatuwika tujonasiche kwa lutumbilo lwao, nambo kuti tukulupuswe kwa litala lya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, 10 juwawile kwa ligongo lyetu kuti namose twawaga wajumi pane tujasiche tukombole kutama nawo pachauje. 11 Nipele ntusyane ntima jwine ni jwine ni kulimbisya jwine ni jwine mpela inkutenda

sambano. 12 Achalongo achinjetu, tukunchondelela, mwachimbichisye welewo wakupanganya masengo pasikati jenu ni wakunnongosya ni wakunjiganya mu utame wa kukulupilila Kilisito. 13 Mwachimbichisye nnope ni kwanonyela kwa liwamba lya masengo gaakupanganya. Ntameje mu chitendewele pasikati jenu. 14 Achalongo achinjetu, tukunchondelela, mwajamuche wandu waali ni ulesi, mwakamulisye ntima waali ni lipamba, mwakamuchisye wakulepetala, mwapililile wandu wose. 15 Nilolechesye mwachinsyene kuti akasauchisya mundu chakusakala ku chakusakala, nambo mowa gose ntendelane yaili yambone kwa jwine ni jwine ni kwa wandu wose. 16 Nsagalale mowa gose, 17 mwapopelele Akunnungu pangapela, 18 mwatogolele Akunnungu mu yose yaikutyochele pakuwa yeleyo ni yakuti pakusaka Akunnungu kukwenu wanlumbikene ni Che Yesu Kilisito. 19 Nkausima mooto wa Mbumu jwa Akunnungu, 20 nkaupwanya utenga waukutyochele kwa Akunnungu. 21 Nsosesose yose ni kukamulisya chachili chambone, 22 nchiwambale chachilichose chachikuwoneka changalumbana. 23 Akunnungu asyene wakutupa chitendewele answejesye mose, mu mbumu syenu ni mitima jenu ni mu ilu yenu, yele yose ikasimanikwa ni ilewo kukwenu katema kakwika Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 24 Akunnungu wammilasilile wanyamwe chaitendekanye yeleyo pakuwa welewo ali wakulupilichika. 25 Achalongo achinjetu, ntupeleleje. 26 Mwakomasye achalongo wose kwa kwalosya kuti nkwanyela. 27 Ngunnajsya mu liina lya Ambuje kuti mwasyomele chikalata chi wandu wose wakukulupilila Kilisito. 28 Tukunsachilanga umbone wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito.

2 Wasesalonike

1 Une che Paolo pamo ni che Siluwano ni che Timoseo, tukunnembela chikalata wanyamwe mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wa ku Sesalonike, wanlumbikene ni Akunnungu Atati wetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito. **2** Tukummendela umbone ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni Ambuje Che Yesu Kilisito. **3** Achalongo, ikutu wajila kwatogolela Akunnungu mo wa gose kwa ligongo lyenu. Ili yambone kutendekanya yeleyo ligongo chikulupi chenu chikukula nnope ni kunonyelana kwenu kukuchuluka. **4** Kwa ligongo lyo, uweji tukulilapa kwa ligongo lyenu, mu mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito waali wandu wa Akunnungu. Tukulilapa pankwendelechele kwakulupilila Ambuje ni kupililila malagasyo ni masauko gagakunsimana. **5** Yeleyo yose ikulosa isyene kuti Akunnungu akulamula kwa umbone kuti mmalanjikwe waku wajilwa kwinjila mu umwenye wa Akunnungu waunkulajila. **6** Akunnungu chachitendekanya yaili yambone, chiwauchisye malagasyo awala wose wakunlagasya wanyamwe, 7 ni kumpumusya mwanya wankulagaswa pamo nowe. Chelecho chichitendekwe pachaoneche Ambuje Che Yesu achityochelaga kwini pamo ni achikatumetume wakwe wa kwini waali ni machili. **8** Akunnungu chiwajamuche kwa malamba ga mooto wekolele awala wandu wakunkana ni wangakujitichisya Ngani Jambone jankati Ambuje wetu Che Yesu. **9** Kwamukwa kwawo chikuwe konangwa kwa mo wa gose pangali mbesi ni kutalikanganywa ni Ambuje ni kutalikanganywa ni ukulu wa ukombole wao, (aiōnios g166) **10** patachiika lyuwa lyo kuti akuswe pasikati ja waswela wakwe ni kusimonjekwa ni wandu wose wakwakulupilila. Mwanya iyoyo peyo chimme pamo ni wanyawo pakuwa nkulupilile umboni utwansalile ula. **11** Kwa ligongo lyo tukumpopelelanga mo wa gose kuti Akunnungu wetu ankombesye kutama malinga ni inkuti pakusachilwa kutama. Tukupopelela kuti kwa ukombole wao amalichisye yose yambone inkusaka kupanganya ni kila masengo ga chikulupi. **12** Tukupopelela yele kuti liina lya Ambuje wetu Che Yesu likuswe nkati mwenu, ni wanyamwe nkuswe kwa litala lya umbone wa Akunnungu wetu ni kwa Ambuje Che Yesu Kilisito.

2 Achalongo achinjangu wakunonyelwa, aji jili ngani ja kwika kwa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito ni kusongangana kwetu pamo paujo pao. Kwayele tukunchondelela nnope, 2 kasimpweleswa chitema namuno unantojimye utenga, namose ni

lilo we, namose ni chikalata chachikuganichikwa kuti chityochele kukwetu, chachikusala kuti lyuwa lya kuuja kwa Ambuje limasile kwika. **3** Nkakunda kulambuchikwa ni mundu jwalijose kwa litala lyalili lyose. Pakuwa lyuwa lyo ngaliika mpaka uiche kaje utidiganyo wekulungwa ni Jwachigongomalo awoneche, mundu jo mbesi jakwe jili kujonangwa titikiti pa mooto wangali mbesi. **4** Jwelejo akulikwesya pachanya pa kila chindu chakuchiwilanga wandu kuti achiminungu pane kuchipopelela. Kwayele chajinjile mu Nyumba ja Akunnungu ni kutama mwelele achilwilangaga nsyene kuti ali Akunnungu. **5** Ana ngankukumbuchila kuti panaliji pamo ni wanyamwe nansalile indu yose yi? **6** Nambo kwana chindu chachikulekasya kopochela yeleyo sambano, ni wanyamwe nkuchimanyilila chelecho. Kwayele lyuwa pachiliche Jwachigongomalo chawoneche pa katema kambone. **7** Pakuwa machili gagasisiche ga chigongomalo cho gakupanganya masengo, nambo Jwachigongomalo jula yaani Shetani ngawoneka kose mpaka jwele jwakunlekasya jo pachatyosyekwe. **8** Pelepo ni pachakopochele Mundu Jwachigongomalo, nambo Ambuje Che Yesu pachaiche chambulaje kwa mbumu ja pakang'wa pao ni kunjonanga kwa ung'alime wa ukulu pachaiche. **9** Mundu Jwachigongomalo chachiika ni machili ga Shetani ni kutendekanya imanyisyo yaili yose ni yakusimonjeka ya unami, **10** ni kutumia chigongomalo chachili chose kwalambusya wose wakusochela. Wanyawo chasochele ligongo nganaunonyela usyene kuti akulupuswe. **11** Kwa ligongo lyo Akunnungu wapelechele machili ga kusoyasya kuti aukulupilile unami. **12** Kwayele wandu wose uwakanile kuukulupilila usyene nambo akusisangalalila sambu, chalamulikwe. **13** Nambo ikutu wajila kwatogolela Akunnungu mo wa gose kwa ligongo lyenu, achalongo wankunonyelwa ni Ambuje, pakuwa Akunnungu ansagwile wanyamwe chitandile kundanda kuti nkulupuswe kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu kuti ntendekwe wandu wao waswela kwa chikulupi chenu mu usyene. **14** Akunnungu annaliche mwanya kwa litala lya Ngani Jambone jitwalalichile uwe kuti mpochele liuto lya ukulu wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **15** Nipele, achalongo achinjetu, njimeje chilimbile ni kukumulisa majiganyo gamwaliiganyisye kukwetu kwa ulalichile wetu pane chikalata chitwannembele. **16** Tukwa wenda asyene Ambuje wetu Che Yesu Kilisito ni Akunnungu Atati wetu juwatunonyele ni kwa umbone wao, watupele utulasyo wa mo wa gose pangali mbesi ni chilolelo chambone, (aiōnios g166) **17** ajitusye mitima jenu ni kunlimbisya mmasengo ni kuwecheta gambone.

3 Mbesi, achalongo achinjetu, ntupepeleleje kuti utenga wa Ambuje ujenele kwa chitema ni kupochelwa kwa kuchimbichikwa mpela ilitite kuwa kukwenu. 2 Iyoyo mpopelele kwa Akunnungu kuti atukulupusye ni wandu wachigongomalo ni wangalumbana, pakuwa ngana wa wose wakukunda kujikulupilila Ngani Jambone. 3 Nambo Ambuje ali wakukulupichika, nombe chanlimbiseye ni kungosa ni Jwachigongomalo jula yaani Shetani. 4 Tukumanyilila isyene mwa Ambuje yakuti nkuitenda ni chinjendelechele kuitenda aila itukunlajisya. 5 Ambuje anlongosye mu kumanyilila kwannope unonyelo wa Akunnungu ni upilili umpegwile ni Kilisito. 6 Kwa liina Iya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito tukunnajisya achalongo achinjetu, nlisepusye ni achalongo achinjetu wose waali wa ulesi ni wangakugakuya majiganyo gatwanjiganyisye. 7 Wanyamwe mwachinsyene nkumanyilila inkuti pakusachilwa kutusyasya. Pakuwa patwaliji pasikati jenu, uwe nganituwa wa ulesi. 8 Uweji nganitulya chakulya cha mundu jwalijose panganlipa. Nambo twapanganyisye masengo kwa kuchalila ni nkulaga muusi ni chilo, kuti tukampa mundu jwalijose masengo ga kutulela. 9 Tukakombwele kutumia ulamusi wetu kuti ntukamuchisye, nambo nganitutenda yeleyo ligongo twasachile tunnosye inkuti pakusachilwa kutenda. 10 Pakuwa, namose patwaliji nomwe twannajisye yeleyi, "Mundu jwalijose jwangasaka kupanganya masengo, akasalya iyoyo peyo." 11 Tukuwecheta yeleyi ligongo tupilikene kuti wampepe pasikati jenu ali wa ulesi, wangakupanganya masengo kose, nambo akwamba kulijinjisya mu indu ya wandu wane. 12 Kwa liina Iya Ambuje Che Yesu Kilisito tukwalajisya ni kwajamuka wele wandu kuti atulale ni kupanganya masengo kwa ligongo Iya kulikolela chakulya chao achinsyene. 13 Nambo wanyamwe, achalongo achinjangu, kasimpela kutendekanya yambone. 14 Naga apali mundu jwangasaka kugakumulichisya malajisyo gatukunlembela nchikalata chi, munlochesye kwannope mundu jo, nkasyowekana najo melepe akole soni. 15 Ngasimummalanjila jwelejo nti jwammagongo, nambo munjamuche chisau nlongo njenu. 16 Ambuje wachitendewele asyene ampe chitendewele mo wa gose ni mulimose. Ambuje atame ni wanyamwe wose. 17 Chelechi ni chikomasyo chingulemba ni makono gangu une che Paolo nansyene. Chelechi ni chimanyisyo changu cha ikalata yangu yose, yeleyi ni inguti pakulemba. 18 Ngummendela umbone wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito utame ni wanyamwe wose.

1 Timoseo

1 Une che Paolo nduna jwa Che Yesu Kilisito kwa kulajiswa ni Akunnungu Nkulupusyo jwetu pamo ni Che Yesu Kilisito chilolelo chetu. **2** Ngunnembela che Timoseo mwanangu jwa usyenesyene mu chikulupi. Ngummendela umbone ni chanaso ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu Atati wetu ni kwa Che Yesu Kilisito Ambuje wetu. **3** Ngusaka nnonjele ku Efeso mpela ila inatite pakunchondelela katema panaliji nkwaula ku Makedonia. Kweleko kwana wandu wakujiganya majiganyo ga unami nkaakanye. **4** Mwasalile alekangane ngano sya unami ni moŵa gose kugatanga meena ga achambuje wao pangali mbesi. Yele yose ikutandisya makani. Ngaikwalimbisya wandu mmasengo ga Akunnungu gagakutendeka kwa litala lya chikulupi. **5** Nningwa wa lyele lilajisyo uli unonyelo waukutyochela mu ntima weswela ni nkuimanyilila kuitenda yaili yambone ni chikulupi cha usyene. **6** Nambo wandu wane gasowile gelego ni kugalauchila kuusyanausyana indu yangalimate. **7** Welewo akusaka aŵeje wakwiganya Malajisyo nambo achinsyene ngaakugamanyilila maloŵe gaakugaŵecheta atamuno indu yaakulimbila kuisala. **8** Tukumanyilila kuti Malajisyo ga Akunnungu gali gambone, iwaga mundu chagawone kwa litala lyalikusachilwa kugawona. **9** Tukumanyilila kuti Malajisyo nganigaŵichikwa kwa ligongo lya wandu wambone, nambo gaŵichikwe kwa ligongo lya wandu wangalumbana ni wangakugajitichisya Malajisyo, ni wandu wangakwapopela Akunnungu ni waali ni sambu, ni wandu wangakwamanyilila Akunnungu ni wakutukana ni wandu wakwaulaga atati ni achikulu wao ni kwaulaga wandu wane. **10** Malajisyo gaŵichikwe kwa ligongo lya wachigwagwa ni kwa achalume wakugonana achinsyene pe ni kwa wakwasumisya wandu kuŵa achikapolo ni kwa waunami ni kwa wakulumbilila unami ni kwa wakupanganya ipanganyo yangaikulandana ni majiganyo gausyene. **11** Majiganyo ga gakutyochela mu Ngani Jambone jambele Akunnungu jwangulupilile lalichile Ngani Jambone jajikutyochela kwa Akunnungu waali ni ukulu ni wakulapikwa moŵa gose. **12** Ngwatogolela Ambuje wetu Che Yesu Kilisito wandasile machili pa masengo gangu, pakuŵa amweni ndili jwakukulupilichika nipele wasagwile kuti natumichile. **13** Namuno kalakala naliji ngwatukana Akunnungu ni kwalagasya wandu ni naliji mundu jwaumenyani, Akunnungu waangolele chanaso, ligongo natesile yeleyo nkulowela kwangu ni kwa

ungamanyilila wangu ni pakuŵa nganingola chikulupi. **14** Ambuje wetu wambele umbone wao wejinji ni chikulupi ni unonyelo watulinawo nkulumbikana ni Che Yesu Kilisito. **15** Liloŵe li lili lyakukulupilichika ni kukundikwa, yakuti Che Yesu Kilisito waiche pachilambo kukwakulupusya waali ni sambu. None ndili jwa sambu kwapunda wose, **16** nambo kwa lye ligongo lya Akunnungu wangolele chanaso. Watesile yele kuti kwa litala lyangune jwa sambu kwapunda wandu wose, Che Yesu Kilisito akombole kulosya upililiu wao. None mme chisyasyo kwa wose uchakulupilile ni kupochela umi wa moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) **17** Sambano kwa Mwenye wa moŵa gose pangali mbesi, nombe wangakuwa namose wangakuwoneka, ni waali Akunnungu wajika, wandu wose waape luchimbichimbi ni ukulu mmoŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) **18** Mwanangu che Timoseo, ngumpa ali lilajisyo li malinga ni maloŵe gakulondola gagaŵechetekwe kalakala gankati mwe. Maloŵe go ni gachigantende nkombole kumenyana ngondo jambone, **19** mpunde kukamulisya chikulupi chenu ni majiganyo ga usyene ga chikulupi ni kuitenda yaili yambone pe. Wandu wane akanile kugajitichisya majiganyo ga usyene, kwayele achionasile chikulupi chao. **20** Mwa welewo apali che Himeneyo ni che Alekisanda unajamwiche kwa kwalechela mmakono mwa Shetani kuti ajiganyikwe anaatukane Akunnungu.

2 Nipele, chikanaŵe chachili chose mwasalile Akunnungu yankwisaka ni mwapopele Akunnungu ni mwapopelele wandu wane ni mwatogolele Akunnungu kwa ligongo lya wandu wose. **2** Mwapopelele mamwenye ni wandu waali ni ulamusi kuti tutame kwa kutulala ni chitendewele pamo ni kwachimbichisya Akunnungu ni lwendo lwambone. **3** Chindu chi chili chambone ni chakukundikwa paujo pa Akunnungu Nkulupusyo jwetu, **4** jwakusaka wandu wose akulupuswe ni akombole kumanyilila usyene. **5** Pakuŵa Akunnungu ali wamo pe, nombe kwana jwakwilanya jumo pe pasikati ja Akunnungu ni wandu, ni mundu jo ali Che Yesu Kilisito, **6** uŵalityosisye nsyene kwawombola wandu wose. Ayiyi ikulosya kuti kele kaliji katema kakasachikwe kanti Akunnungu akusaka kwaŵombola wandu wakwe. **7** Kwayele naŵichikwe me jwantenga ni jwakwajiganya wandu wangaŵa Wayahudi ni nalichile ngani ja chikulupi ni usyene. Une nguŵecheta yausyene nganguŵecheta ya unami. **8** Nipele papali pose pankusimana kwapopelele Akunnungu, ngusaka achalume wakulityosya kwaligongo lya Akunnungu anyakule makono gao gakusalala apopele

pangali lutumbilo atamuno makani. 9 Iyoyopeyo ngusaka achakongwe alitulusye ni kuwala minjilo yaikuchimbichikwa ni kulikwatula kwao kukaŵa kwa kutiŵa utiŵe wakusimosya pane kulilemba kwa indu yekolochekwe kwa sahabu atamuno igogo ya lulu pane minjilo ja ndalama jekulungwa. 10 Nambo kulikwatula kwao kuŵeje kwa isambo yambone ikuŵajilwa kutendekwa ni achakongwe ŵakwapopelela Akunnungu. 11 Achakongwe atameje jii ni mkulitulusya katema ka kulijiganya Lilowe lya Akunnungu. 12 Une ngangumpa jwankongwe lipesa lya kwiganya, atamuno kwatawala ŵankwakwe, nambo atame jii. 13 Pakuŵa che Adamu ali jwaandanda kugumbikwa ni kwikaga che Hawa. 14 Ni che Adamu ngaŵa juŵanyenjekwe, nambo jwankongwe ni juŵanyenjekwe ni kulipwanya Lilamulo lya Akunnungu. 15 Nambo jwankongwe chakulupuswe ni chaligopole uchenene, naga chalonjele mu chikulupi ni unonyelo ni uswejelelo pamo ni kuligosa.

3 Ali liloŵe li lili lya usyene lyati, naga mundu asakaga aŵe chilongola jwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito, akulajila masengo gambone. 2 Nipele chilongola akusachilwa aŵeje mundu jwangali chileŵo, akusachilwa aŵeje ni ŵankwakwe ŵamope ni jwangakutolwa ni jwalunda ni jwakulichimbichisya ni jwapochela achalendo ni jwakukombola kwiganya. 3 Ngakusachilwa aŵe jwakolelwa ni jwaumenyani, nambo aŵeje jwakulitimalika ni jwakusaka chitendeweke, atamuno jwangakunonyela nnope mbiya. 4 Akusachilwa aŵeje mundu jwakwajimilila uchenene ŵandu ŵaali mu nyuumba jakwe ni kwajiganya achiŵanagwe aŵe ŵa kupilikanichisya kwa luchimbichimbi lose. 5 Pakuwa iŵaga mundu ngakukombola kwajimilila uchenene ŵandu wa mu nyuumba jakwe, chakombole chinauli kuujimilila mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito yaani ŵandu ŵa Akunnungu? 6 Ngakusachilwa aŵe jwakukulupilila jwasambano, atakulifuna ni kugwa ni kulamulikwa mpela ila iyajiji kwa Shetani. 7 Sooni ikummajila aŵe mundu jwaali ni umboni wambone pasikati ja ŵandu ŵa paasa pa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito, kuti atakunyeluswa ni kugwa pa chitanje cha Shetani. 8 Iyoyopeyo ŵakupanganya masengo ga kwakamusya ŵandu ŵane ŵaali mu mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito aŵeje ŵaali ni lwendo lwambone ni ŵandu ŵakusala chindu chimo ni ŵangakung'wa nkologo kwannope ni ŵandu ŵangali ni lipamo. 9 Akusachilwa kukamulangana kwannope ni usyene wausisikwe wa chikulupi kwa nningwa wambone. 10 Ikuŵajilwa alinjikwe kaje ni

awonekaga kuti akufai nipele apanganye masengo ga ukamusi. 11 Achakongwe ŵao iyoyo aŵe ŵandu ŵa mbili jambone, akaŵa ŵakulambusya, ni aŵeje ni ukombole wakulitawala ni ŵakukulupilichika mu yose. 12 Jwakupanganya masengo ga kuukamusya mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito, aŵe mundu jwa ŵankwawo ŵamo pe ni kwalongosya achiŵanagwe uchenene pamo ni ŵandu ŵaali mu nyuumba jao. 13 Pakuŵa ŵakamusi ŵakupanganya masengo uchenene akulapikwa ni ŵandu, nambewo akupakombola kwasalila ŵandu chikulupi chokwete nkulumbikana ni Che Yesu Kilisito pangajogopa. 14 Ngunnembela chikalata chi, akuno ndi ngulolela kwika kukwenu pangakaŵa. 15 Nambo naga chingawe kwika, chikalata chi chichimanyisye lwendo lwa ŵandu yalukuti kusachilwa kuŵa mu nyuumba ja Akunnungu, yaani mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. Ŵandu wo ali chimila ni nsingi wa usyene ni ali ŵandu ŵakwe Akunnungu ŵajumi. 16 Usyene, nganitukola lipamba nkati usyene wa chikulupi chekulu chachiunukulikwe, usyene wo ni kuti, Ŵelewo ŵawonechekwe mu chiilu cha chiundu, ŵaŵalanjikwe ni Mbumu jwa Akunnungu kuti ali ŵakupanganya yakusaka Akunnungu, ŵaloleche ni katumetume jwa kwiani. Ŵalalichikwe pasikati ja ŵandu ŵa ilambo, ŵakulupilichikwe papali pose mu chilambo, ŵanyakulikwe kwiani mu ukulu.

4 Mbumu jwa Akunnungu akusala pangasisa kuti moŵa ga mbesi ŵandu ŵane chaleche chikulupi chao ni kusipilikachisya mbumu syasikulambusya ni majiganyo ga masoka. 2 Majiganyo ganti yele gakujenechekwa ni ŵandu ŵa unami, ŵaati mitima jakukumbuchila kupanganya yambone jiwile mpela ila jijochekwe ni chisyano cha mooto. 3 Ŵele ŵandu wo akwiganyanga kuti ili sambu kulombela ni sooni kulya yakulya impepe. Nambo Akunnungu ŵaigumbile yele yakulya lyo kuti, ŵandu ŵakwakulupilila ŵele ni kuumanyilila usyene alyanje kwa kwatogolela Akunnungu. 4 Pakuŵa chili chose chachipanganyikwe ni Akunnungu chili chambone ni nganichipagwa chakukanilwa, nambo ipochelwe kwa kwatogolela Akunnungu. 5 Pakuŵa kwa litala lya Lilowe lya Akunnungu ni kwa kupopelela, kwakuchitenda chindu cho chikundikwe ni Akunnungu. 6 Iŵaga chimwasalile achalongo achinjetu wose malajisyo ga, chimme jwakutumichila jwambone jwa Kilisito Yesu, chinkule mu chikulupi kwa maloŵe ga chikulupi ni majiganyo ga usyene gankugakuya. 7 Nambo nnekangane ni ngano syakalakala sya unami syanganisiŵa sya Akunnungu ni syangalumbana. Nchalile nkole

mbili ja kwanonyelesya Akunnungu. 8 Pakuwa kulijongola kukuchikamusya chilu nambo kupanganya aila yakusaka Akunnungu kwana ukamuchisyo mu indu yose, pakuwa ikutulanjila umi mu utame wa sambano ni waukwika wo. 9 Ali liloŵe li lili lyakukulupilichika, sooni lyalikuŵajilwa kukundiŵa ni kukulupilichika. 10 Uwe tukusauka ni kupanganya masengo kwa kuchalila pakuwa tukwete chilolelo chetu kwa Akunnungu ŵaali ŵajumi, ni ŵaali Nkulupusyo jwa ŵandu wose nnopennope jwa ŵele ŵakukulupilila. 11 Gele ni maloŵe gagakuŵajilwa kugalajisya ni kugajiganya. 12 Nkajitichisya kuti mundu jwalijose anyosye pakuwa ndi jwanchanda, nambo mme chisyasyo cha ŵandu ŵakukulupilila, mu uŵechete wenu ni mu lwendo lwenu ni mu unonyelo wenu ni mu chikulupi chenu ni mu utame waukwanonyelesya Akunnungu. 13 Moŵa gose nlimbile kwaŵalanjila ŵandu Malembelo ga Akunnungu pangalisisa, ni kulalichila Ngani Jambone ni kwiganya mpaka patiiche. 14 Nkaleka kuupanganyichisya masengo ntuuka kutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu umpochele kwa litala lya utenga wa ŵakulondola ŵa Akunnungu ni apala nkungulu wa achachekulu paŵansajichile makono. 15 Nganichisye nkati gelego ni kulityosya mwasyene nkupanganya indu yose. 16 Nlilolechesye inkuti pakutama ni inkuti pakwiganya. Njendelechele kutenda yeleyo kuti nkombole kulikulupusya mwasyene ni ŵelewo ŵakumpilikana wo.

5 Nkankalipila jwannume jwanhekulu, nambo mmechete nawo nti atati ŵenu. Mwapanganyichisye achachanda nti achapwenu, 2 mwapanganyichisye achakongwe achachekulu nti achikulu ŵenu ni achiŵali nti achalumbu ŵenu, pangaganichisya yangalumbana. 3 Mwakamuchisye achakongwe ŵawililwe ni achiŵankwawo, ŵanganakola mundu jwakwakamuchisya. 4 Nambo iwaga jwawililwe akwete ŵanache pane isukulu, ŵanyawo akusachilwa alijiganye kupanganya indu yaikusachilwa kupanganyikwa ni ŵandu ŵakwapopelela Akunnungu kwa ŵandu ŵaali mu nyuumba jao. Ni kwa kutenda yeleyo akwauchisya kwalela achawelesi ni achachekulu ŵao mpela yatite kulelekwa ŵanyawo paŵaliji achanandi. Pakuwa achichi chili chakunonyelesya paujo pa Akunnungu. 5 Jwele jwankongwe jwawililwe kusyene jwanganakola mundu jwakunnela, achiŵisile chilolelo chakwe kwa Akunnungu ni kutama nkwapopelela Akunnungu muusi ni chilo kuti akole ukamuchisyo. 6 Nambo jwankongwe jwawililwe jwakutama kwa kusaka

kulinonyelesya nnope jwelejo jwammwe, namuno ali jwansima chiŵela. 7 Mwape ŵandu malajisyo ga, kuti ŵandu ŵane akasaona ŵana ileŵo. 8 Nambo iwaga mundu ngakwakamuchisya achapwakwe nnopennope aŵala ŵandu ŵaali mu nyuumba jakwe asyene, jwelejo achikanile chikulupi chakwe nombe ali jwangalumbana nnope kumpunda mundu jwangakukulupilila. 9 Kasimwalemba mu chitabu cha meena ga achakongwe ŵawililwe, jwawililwe jwalijose jwanganamalila yaka sitini. Soonni aŵeje jwalombekwe kamo pe. 10 Soonni aŵe jwana umboni wa ipanganyo yambone, jwalelite achiŵanagwe uchenene, jwaŵapochele achalendo mu nyuumba jakwe, ŵakundile sajo sya ŵandu ŵa Akunnungu, ŵakamuchisye ŵakulaga ni ŵakupanganya indu yambone yayiloyose. 11 Nambo mu chitabu cho nkagalemba meena ga ŵawililwe ali achiŵali, pakuwa ŵajinjilwaga tama ja kusaka kulombekwa sooni, chaleche kwatumichila Kilisito. 12 Kwayele chaaŵe ni chileŵo kwa kuleka chikulupi cha kwatumichila Akunnungu chiŵachiŵisile kundanda. 13 Nkupunda yeleyo, akuwa ŵa ulesi, achendajendaga mu nyuumba jimo mpaka jine, ni akuwa ŵandu ŵakwasongona ŵandu ŵane ni kulijinjisya mu indu ya ŵandu ŵane ni kusala indu yangaŵajilwa kuisala. 14 Kwa ligongo lyo ngusaka ŵele ŵawililwe ni achiŵankwawo ali achiŵali alombekwe, aŵeleche ŵanache ni kusigosa nyuumba syao kuti ŵammagongo ŵetu anakombole kukola lipesa lya kuŵecheta indu yangalumbana yaikutugamba uwe. 15 Pakuwa ŵane ŵawililwe ni achiŵankwawo, amasile kulyungasika ni kunkuya Shetani. 16 Iwaga jwankongwe jwalijose jwakukulupilila Kilisito, akwete ŵawililwe ni achiŵankwawo mwa achalongo achinjakwe, jwelejo akusachilwa kwagosa ni ngaŵa kuulechela masengo go mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito, kuti mpingo wo ukombole kwagosa ŵawililwe ni achiŵankwawo ŵanganakola ukamuchisyo wauli wose. 17 Achachekulu ilongola ŵakuulongosya uchenene mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito akuŵajilwa kuchimbichikwa ni kupegwa malipilo gambone, nnope nnope ŵakuchalila kulalichila Ngani Jambone ni kujiganya. 18 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Nkantaŵa kang'wa ng'ombe pakupanganya masengo ga kuputukula magowolo,” ni “Jwa masengo akuŵajilwa malipilo gakwe.” 19 Ngasimpochela magambo gagakungamba jwanhekulu chilongola jwa mpingo wa ŵandu ŵakukulupilila Kilisito ikaŵe kwa umboni wa ŵandu ŵawili pane ŵatatu. 20 Ŵele ŵakutenda ya sambu mwajamuche paujo pa ŵandu kuti ŵandu

Wane wo ajogope. 21 Ngunlajisya mmbujo pa Akunnungu ni mmbujo pa Kilisito ni mmbujo mwa achikatumetume wa kwini waswela wasagulikwe, nkamulisye malajisyo ga pangaleka nachiwamuno limo ni kutenda yaikusachilwa pangali lusagu. 22 Kasintenda chitema kunsajichila makono mundu pakusagulikwa kuwa chilongola nkupanganya masengo ga Ambuje. Sooni nkalinjisisya mu sambi sya wandu wane, nambo nligose mwasylene, mpanganye yaikwanonyelesya Akunnungu. 23 Ngasinng'wa meesi pe, nambo mng'weje divai kanandi ligongo lya lutumbo lwenu pakuwa nkulwalalwala. 24 Sambisiya wandu wane sikuwoneka pangasisika namose kakana we katema ka kulamulikwa, nambo sambisiya wandu wane sikuwoneka kanyuma pakumala kulamulikwa. 25 Iyoyopeyo ipanganyo yambone ikuwoneka pangasisika, namose aila yangaikuwoneka pangasisika ngaikomboleka kusisika.

6 Achikapolo wose akuwajilwa kwachimbichisya kwannope achakulu wao kuti akapagwa mundu jwa kwatukana Akunnungu ni kugatukana majiganyo getu. 2 Nombe achikapolo waali ni achakulu wao wakukulupilila akasawanyosya pakuwa ali achalongo achinjao mwa Kilisito. Nambo akuwajilwa kwatumichila uchenene, pakuwa nombewo akupochela indu yambone kutyochelela mmasengo ga Wakilisito wakwanonyela. Gelego ni malo we gankusachilwa kujiganyikwa ni kulalichikwa. 3 Mundu jwalijose ajiganyaga majiganyo gagakupisyangana ni aga ni ngakugakunda malo we ga usylene ga Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, atamuno majiganyo ga kutama nkwanonyelesya Akunnungu, 4 jwelejo aguumbele kuligamba ni jwangachimanyilila chachili chose. Jwele ali mundu jwokusaka makani ni umenyani wa malo we gangalimate gagakwikawo wiu ni ngondo ni kutukana pane tama syangalumbana, 5 ni ukangani wangali mbesi kutyochela kwa wandu wasakele mmitima jao ni wangali usyenesylene. Wakuganichisya kuti kwatumichila Akunnungu lili litala lya kulipatila chipanje. 6 Isylene kwatumichila Akunnungu ngakukuntenda mundu awe jwachipanje, iwaga mundu inkwanile indu yalinayo. 7 Pakuwa nganituika ni chindu chachili chose mchilambo muno, namuno ngatutyoka ni chindu mu chilambo muno. 8 Nipele iwaga tukwete yakulya ni yakuwala, yeleyo ikutukwana. 9 Nambo wele wakusaka kusichila wo akugwa mu yakulinjikwa ni kutanjila mu chitanji cha tama syasijinji syangalumbana, syasikwautila wandu mu kukongoloka ni chiwa. 10 Pakuwa kujinonyela kwannope mbiya jili ndande ja ungalumbana wose.

Wandu wajinji asachile kwannope akole mbiya, kwayele achilesile chikulupi ni kulipoteka mitima jao kwa kupeteka kwakukulungwa. 11 Nambo mmwe mundu jwa Akunnungu nlisepuse ni yeleyo, nsose kuwa wambone paujo pa Akunnungu ni kutama mu utame wa kwatumichila ni iyoyo nkole chikulupi ni unonyelo ni upilili ni kulitimalika. 12 Mmeje jwakupunda mu kumenyanila lilowe lyambone lya chikulupi, nkakole umi wa mo wa gose pangali mbesi, uwammilanjile katema pamwajitichisye mwasylene kwakuchitanga chikulupi chenu paujo pa wandu wa umboni wajinji. (aiōnios g166) 13 Ngunnaisya paujo pa Akunnungu wakuitenda indu yose iwe yejumi ni paujo pa Yesu Kilisito uwa walasile usylene paujo pa Pontio Pilato, 14 kuti nlikamulichisye lilajisyo li kwa kulupilichika pangalewa mpaka lyuwa litachiua Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. 15 Kuuja kwakwe chikutendekwe pa katema kakakusachilwa kaka wchikwe ni Akunnungu. Akunnungu jwakulapikwa ni jwakulongosya ni Mwenye jwa mamwenye ni Ambuje wa achambuje. 16 Welewo pe ni wakukombola kutama mo wa gose pangali mbesi nombre akutama palilanguka kwanti mundu jwalijose ngapakombola kuwandichila ni ngapagwa mundu jwawaiye kwaona ni jwakukombola kwaona. Wandu wose wachimbichisye welewo nombewo alongosye mo wa gose pangali mbesi! Elo. (aiōnios g166) 17 Mwasalile waali wachipanje mu chilambo chasambano chino kuti akalifuna, atamuno akasachiwika chilolelo chao mu ipanje yangaikukulupilichika. Nambo wakulupilile Akunnungu wakutupa indu yose mkuchuluya kuti tukole lukondwa mu yele. (aiōn g165) 18 Mwasalile atende yambone, atende isambo yejinji yambone, awe wandu wakwakamusya wandu wane kwa ntima wambone ni atame chile kwaga wila wandu wane ipanje yao. 19 Kwa kutenda ye chikunkamusye kukola chipanje mu umi waukwika yaani umi usylene mpela ila mundu jwakulikumbila indu yejinji kuti yakamusye mmo wa gagakwa. 20 Che Timoseo, choonde ngose aila imwapegwilwe. Nlisepuse ni iwe cheto ya wamba ni ukangani wangalumbana yaikuwilanjikwa ni wandu wane, "Umanyilisi." 21 Pakuwa wandu wane akuliwona akwete umanyilisi wo, ni kwakutenda yeleyo alesile kutenda yaikuwajilwa kutendekwa mu chikulupi chao. Umbone wa Akunnungu uwe kukwenu.

2 Timoseo

1 Une che Paolo nduna jwa Kilisito Yesu, kwa kusaka Akunnungu uwasagwile une kuti nyenesye chilanga cha umi watulinawo nkulumbikana ni Kilisito Yesu. **2** Ngunnembela mmwe che Timoseo mwanangu jwaunonyelo. Ngunsachila umbone ni chanasa ni chitendewe kutyochela kwa Akunnungu Atati ni kwa Ambuje wetu Kilisito Yesu. **3** Ngwatogolela Akunnungu ungwatumichila kwa ntima waukuunosa kuti jwangali chilewo mpela iwatite achambuje wetu, ngwatogolela Akunnungu kila pangunkumbuchila mmapopelo gangu muusi ni chilo. **4** Ngujikumbuchila misosi jenu, ngulajila kwannope kummona kuti ng'umbaswe lukondwa. **5** Nguchikumbuchila chikulupi chisyenesyene chachili mwenumwe, chikulupi chakwete anganga wenu che Loisi ni iyoyopeyo achikulu wenu che Eunike. Isyene nguimanyilila kuti nomwe nkweite. **6** Kwa ligongo lyo ngunkumbusya kuti nkwisile ntuuka wa Akunnungu wauli nkati mwenu umwapochele panansajichile makono gangu. **7** Pakuwa Mbumu jwatupele Akunnungu nga wa jwakututenda tuwe wakogopa, ngwamba, nambo ali Mbumu jwa jwakutupa machili ni unonyelo ni ntima wa kulisiwila. **8** Ngasinkola soni nkwasalila wandu wane umboni wa ngani sya Ambuje wetu atamuno nakola soni kwanguune jwanda wikwe kwa ligongo lyao. Nambo mme pamo none nkulaga kwa ligongo lya Ngani Jambone malinga ni machili gampegwilwe ni Akunnungu. **9** Welewo watukulupwisye ni kutuwilanga kuti tuwe wandu wakwe, nga wa kwa isambo yetu yambone itwaitesile, nambo kwa ligongo lya kusaka kwao asyene ni kwa umbone wao. Ni watupele umbone wao kwa litala lya Kilisito Yesu chitandilile mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) **10** Nambo sambano umbone wa Akunnungu uwunukulikwe kwa kwika kwakwe Nkulupusyo jwetu, Kilisito Yesu. Welewo agapundile machili ga chiwa ni kwa litala lya Ngani Jambone atuwunukulile umi wa mo wa gose pangali mbesi. **11** Kwayele une nasagulikwe ni Akunnungu kuti me nduna ni jwakwiganya kwa ligongo lya kwalalichila wandu Ngani Jambone. **12** Kwa ligongo lya yele ngusauka ni indu yi. Nambo ngangujogopa kwa ligongo lya yele pakuwa ngwamanyilila welewo unakulupilile ni ngumanyilila kusyene kuti akukombola kuchigosa achila chiwambe mpaka lyuwa lichauje. **13** Mgakamulichisye majiganyo ga usyenesyene gananjiganyisye, mu chikulupi ni unonyelo wauli nkulumbikana ni Kilisito Yesu. **14** Mchigose yambone chimpegwile kwa ukamuchisyo wa Mbumu jwa

Akunnungu jwakutama mwetuwe. **15** Mpela inkuti pakuimanyilila kuti wandu achajinji wa kuchilambo cha Asia anesile, mwa wele apali che Fugelo ni che Helimogene. **16** Ambuje watendele chanasa wandu wa pannango u che Onesifolo, pakuwa wausengwasisye ntima wangu katema kakajinji kwa kwika kukumona. Ni nganjatenda soni kwa chitawiko changu. **17** Katema pa waiche ku Loma watandite kusosasosa kwannope mpaka wasimene. **18** Ngwachondelela Ambuje watendele chanasa che Onesifolo pa lyuwa lya kulumulikwa! Nomwe nkuimanyilila yambone iwandendele une ku Efeso kula.

2 Nipele mmwe mwanangu nlimbichikwe mu umbone wa Akunnungu utukupochela nkulumbikana ni Kilisito Yesu. **2** Ngajigale majiganyo gimpikene kwanguune ginagasasile mmbujo mwa waumboni wajinji, ilaila mwape wandu wakukulupichika uchakombole kwajiganya wane. **3** Mpililile mmalagasyo pamo nowe nti jwangondo jwambone jwa Kilisito Yesu. **4** Jwangondo jwakumenyana ngondo akuliwambasya ni indu ya umi wa mo wa gose nambo akupanganya indu yaikunnonyelesya jwankulu jwakwe. **5** Iyoyo mundu jwakupunda mu luwilo lwa kuutuka ngakupata chindu mpela singwa iwa nganakuya malajisyo ga luwilo lo. **6** Jwakulima jwalimile kwa kuchalila akusachilwa a we jwaandanda kupata milimbu. **7** Mganisye ingusala yi, pakuwa Ambuje champe lunda lwa kuimanyilila yose. **8** Mwakumbuchile Che Yesu Kilisito wasyuchile, wa lukosyo lu che Daudi mpela ijkuti kusala Ngani Jambone jingulalichila. **9** Une ngusauka ni kuta wikwa ni minyolo nti munda jwachigongomalo kwa ligongo lya kulalichila Ngani Jambone ji. Nambo Lilo we lya Akunnungu ngalikuta wikwa ni minyolo. **10** Kwa ligongo li ngupililila yose kwa ligongo lya wandu wawasagulikwe ni Akunnungu kuti welewo nombe akulupuswe kwa litala lya Kilisito Yesu ni kwichisya ukulu wa mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) **11** Au uwechete u uli wasyene wati, "Iwa twawile pamo nawo, iyoyo tutulame pamo nawo. **12** Iwa tutupunde kupililila, sooni tutulongosye pamo nawo. Iwa tutwakane, nombewo chatukane uweji. **13** Iwa ngatukulupilichika, wele chapunde kukulupilichika, pakuwa ngakukombola kugagalauka ga wechete nsyene." **14** Yele indu yi mwakumbusye wandu wenu ni kwajamuka paujo pa Akunnungu kuti aleche kukanilana nkati malowe. Kukanilana kwangali malumbo pakuwa kukwalyungasya wandu wakugapilikana. **15** Nchalile kwannope kuti nkombole kukundikwa ni Akunnungu

nti jwa masengo jwangaikutesya soni pa masengo gakwe, ni jwakwiganya uchenene ntenga wa usyenesyene wa Akunnungu. 16 Nliwambasye mu iwecheto ya wamba ni yangalumbana, pakuwa yele ikwatenda wandu akaanonyelesya Akunnungu. 17 Majiganyo ganti yele gali mpela liwanga ndonde lyalikutauna chiilu. Mwa wele wajiganyisye yele apali che Himeneyo ni che Fileto. 18 Wele wandu alilesile litala lya usyene ni kuchiwika chikulupi cha wandu wane mu lipamba achitiji kusyuka kwa wandu wose kumasile kutendekwa. 19 Nambo usyene wa Akunnungu ujimi kwa kulimba nti liganga lya nsingi ni pachanya pakwe galembechekwe, "Ambuje akwamanyilila wandu wakwe," ni "Jwalijose jwakuti awele jwa Ambuje, aleche sambi." 20 Mu nyumba jajikungwa kwana yoombo yaikolochekwe kwa sahabu ni kwa mbiya, ni yoombo ine ikolochekwe kwa itela ni kwa litaka, nombeyo ikutumikwa kwa masengo katema kose. 21 Nipele iwaga mundu chaliswejesye kwa kulitalikanganya ni sambi, chaawe jwasagulikwe ni kuwichikwa pajikajika pe kwa kwatumichila Ambuje wao. Nombewo ali chile kwa masengo gambone. 22 Nliwambasye ni tama ja uchanda ni nsose kupanganya yakusaka Akunnungu ni nkole chikulupi ni unonyelo ni chitendeweke pamo ni wandu wose wakwapopelela Ambuje kwa ntima wambone. 23 Ngakane makani ga kulowela gangalimate pakuwa nkuimanyilila kuti gelego gakutandisya umenyani. 24 Jwakwatumichila Ambuje akakanilana. Akusachilwa aweje jwakulitimalika kwa wandu wose ni jwakwiganya jwambone ni jwakupililila, 25 jwakwajamuka kwa kulitimalika awala wakwakanila pakuwa panepa Akunnungu akukombola kwapa lipesa lya kuleka sambi syao ni kuimanyilila usyene. 26 Kwa litala lya lunda lwao chilwaujile, kwayele chakulupuche pa chitanji cha Shetani chiwatanjisyeni kwatenda ajitichisye kupanganya yakusaka.

3 Mmanyilile kuti mowa ga mbesi chikuwe ni ndawi sya malagasyo gamakulungwa. 2 Pakuwa wandu chachiwa wakulinonyelesya achinsyene ni wakusinonyela mbiya ni wakulilapa ni wachibuli ni wakwatukana Akunnungu ni wangakwapilikanichisya achawelesi ni wangali ni kutogolela ni wandu wachigongomalo. 3 Chapagwe wandu wangali ni unonyelo muntima ni wangakusaka kwilana ni wakulambusya ni wakutolwa ni wachikali ni wangakuinonyela indu yambone. 4 Chachiwa wakugalaukana jwine ni jwine ni wandu wangakukosya ni wa chibuli ni wakusaka kulinonyelesya kwa indu kupunda kwanonyela Akunnungu. 5 Kwa paasa

chaoneche mpela wandu wakwapopelela Akunnungu nambo akugakana machili gakwe. Nliwambasye ni wandu wo. 6 Mwa welewo akwaula mmajumba ga wandu ni kwalambusya achakongwe wakulowela ni kwatenda wapikanile wanyawo pe. Achakongwe wo aguumbele sambi ni kulongoswa ni tama ja kupisyangana. 7 Achakongwe wo akusaka kulijiganya mowa gose nambo ngakukombola kwika mwa kuimanyilila usyene. 8 Wakwiganya wo akuukanila usyene mpela ila che Yane ni che Yambule iwatite kwakanila che Musa. Nganisyo sya wele wandu syejonasiche ni chikulupi chao chili chaunami. 9 Nambo welewo ngasajendechele kose pakuwa kulowela kwao chikuwoneche pakulanguka kwa wandu wose. Yele ni iyatite kwa che Yane ni che Yambule. 10 Nambo mmwejo ngakuyiye majiganyo gangu ni lwendo lwangu ni aila inasakaga kuitenda ni chikulupi changu ni upililiu wangu ni unonyelo wangu ni kulindilila kwangu nkupililila, 11 masausyo gangu ni kulaga kwangu. Nkuimanyilila indu yose iyangopochele une ku Antiokia ni ku ikonio ni ku Lisita. Nagapililile masausyo gamakulungwa nnope! Nambo Ambuje wangulupwisye mu yose. 12 Elo, ni wose wakusaka kutama ni kwapopelela Akunnungu nkulumbikana ni Kilisito Yesu alindilile kulagaswa. 13 Nambo wandu wangalumbana ni wakulambusya chapunde kuwa wangalumbana, chiwalambusye wandu wane ni welewo chachilambuswa ni wandu wane. 14 Nambo mmwejo nlimbile kutama mu usyene umwajiganyikwe ni kuukunda. Pakuwa kwamanyilila waani wanjiganyeni ni wankwakulupilila. 15 Nkumbuchile kuti chitandile uwanache wenu mkugamanyilila Malembelo ga Akunnungu yagakuti kumpa lunda lwalukuikanawo ukulupusyo kwa litala lya kwakulupilila Kilisito. 16 Malembelo ga Akunnungu gose galembeke kwa kulongoswa ni Akunnungu nombe gana masengo gakwiganya usyene ni gakwamuka ni gakulinganya ilewo ni kwajiganya wandu atame mu utame wambone paujo pa Akunnungu, 17 kuti mundu jwakutumichila Akunnungu awe jwakomboleswe mu indu yose kuti awe chile kupanganya masengo gagali gambone.

4 Ngunnajisya mmbujo mwa Akunnungu ni Kilisito Yesu uchiwalamule wajumi ni wawe, pakuwa akwika kulongosya ali Mwenye, 2 nnalichile Lilowe lya Akunnungu katema pakusaka wandu pane ngakusaka, njamuche ni kukalipila kwa upililiu wose ni kwajiganya majiganyo gambone. 3 Pakuwa chikaiche katema wandu pachagakane kugapilikana majiganyo ga usyene, nambo chasache kugakuya agala gakugasaka achinsyene kugapilikana ni

kulisonganyichisya wākwiganya wājijji kuti wājiganye aŵe pamo nomwe. Umbone wa Akunnungu uŵe ni indu yakuisaka nnope kuipilikana. 4 Chakane wānyamwe wose. kuupilikana usyene ni chapilikanile ngano sya unami. 5 Nambo mmwe, nligose mu yose, ngapililile malagasyo, mpanganye masengo genu ga kulalichila Ngani Jambone ni kupanganya masengo genu ga kwatumichila Akunnungu. 6 Pakuŵa katema kangu ka kuwa kawāndichile ni chajijite miasi jangu mpela ila wāmbopesi yakuti kupungula sadaka ja divai paujo pa Akunnungu. 7 Menyene ngondo jambone, utwiche mpaka kumbesi kwa luwilo lwangu ni nachigosile chikulupi. 8 Ni sambano isigalile kupegwa chindu mpela singwa wauli ntuuka uŵagosele wāndu wāali wāmbone paujo pa Akunnungu. Ambuje wākwalamula wāndu yaikusachilwa chachimba une pa lyuŵa lyo, ngaŵa une pe, nambo wāndu wose wākulolela kwa unonyelo kuuja kwao. 9 Nchalile kwika kukwangu chitema. 10 Pakuŵa che Dema wāinonyele indu ya pachilambo chino, wānesile ni kwaula ku Sesalonike. Che Kilesike ajawile ku Galatia ni che Tito ajawile ku Dalimatia. (aiōn g165) 11 Che Luka jika pe ni wāali none. Muntole che Maliko njise pamo nawo, kuti akombole kungamuchisya mu masengo gangu. 12 Nambo che Tukiko nantumile ku Efeso. 13 Pachinchiika munyigalile likoti lyangu linalesile ku che Kalipo ku Tuloa, nombe pankwika po munyigalile itabu, nnope nnope yeila yekolochekwe kwa mapende. 14 Che Alekisanda jwakusyana isyano ambanganyichisye yakusakala yejinji, Ambuje chiŵauchisye kwa agala gagapanganyisye. 15 Nomwe nilolechesye ni jwelejo pakuŵa wāgakanile kwachikali malowē getu. 16 Katema panaliji nkulichenjela pa nkungulu kandanda nganapagwa namose jumo juŵangamwisye, nambo wose wālesile. Ngwachondelela Akunnungu kasiŵawālanjila gele magambo go. 17 Nambo Ambuje wālijji pamo ni une wāmbele machili none nakombwele kulalichila utenga wose kwa utindimisyō kuti aupikane wāndu wāngaŵa Wāyahudi wose. None nakulupwiswe kutyochela nkulamulikwa chiwa mpela ila mu nkang'wa mwa lisimba. 18 Ambuje changulupusye ni indu yose yangalumbana ni kung'osa mpaka ichile ku umwenye wao wa kwini. Ukulu uŵe kwa ŵele moŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) 19 Mwakomasye che Pilisila ni che Akila, pamo ni wāndu wose wā pannango u che Onesifolo. 20 Che Elasto wātemi ku Kolinto nombe che Tilofimo naalesile ku Mileto ligongo wālijji nkulwala. 21 Njanguye kwika kakanawē kwika katema ka mbepo. Che Eubulo ni che Pude ni che Lino ni che Kilaudia akunkomasya iyoyopeyo achalongo wēnu wāne wose akunkomasya. 22 Ambuje

Tito

1 Une che Paolo, jundi jwakutumichila jwa Akunnungu ni nduna jwa Che Yesu Kilisito, ngunnembela chikalata chi mwe che Tito. Uneji najichikwe kwalongosya wāndu wāsagulikwe ni Akunnungu kuti wākulupilile ni kuumanyilila usyenesyene ni kutama yaikuti pakwanonyelesya Akunnungu. **2** Chikulupi ni umanyilisi wa usyene wu ikutupa chilolelo cha umi wa moŵa gose pangali mbesi. Akunnungu wāngakombola kusala ya unami, wātupele chilanga cho chikanaŵe kugumbikwa chilambo. (aiōnios g166) **3** Waliunukwile liloŵe lyakwe pa katema kakwe. Une napegwilwe utenga wo kwa lilajisyo lya Akunnungu Nkulupusyo jwetu juwāngulupilile kuti naulachile kwa wāndu. **4** Chikalata chi ngunnembela mmwe che Tito, mwanangu jwa usyenesyene jutukukamulangana mu chikulupi chimo. Ngunsachila umbone ni chitendeweke kutyochele kwa Akunnungu Atati ni Che Yesu Kilisito nkulupusyo jwetu. **5** Nanlesile ku Kilete kuti nkombole kuikolosya yanayose yaisagalile ni kwaŵika achakulu ŵa mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito mu musi wauli wose mpela indite kunnajisya, **6** chilongola jwa mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito akusachilwa kuŵa mundu jwangali magambo gagali gose, ni jwali ni jwankongwe jumo, ni wānache wākunkulupilila Kilisito ni wāngawechetelwa nkati wende wangalumbana atamuno ungapilikanichisya. **7** Pakuŵa jwakuujimilila mpingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito akusachilwa kuŵa mundu jwangali magambo gagali gose, ligongo jwelejo ali jwakwimilila masengo ga Akunnungu. Ngakusachilwa kuŵa mundu jwa chibuli atamuno jwakalipa atamuno jwakolelwa atamuno jwakuputa atamuno kuŵa mundu jwakunonyelwa nnope mbiya. **8** Nambo ikuŵajilwa aŵe jwakunonyelwa kwapochela achalendo ni jwakunonyelwa ni indu yambone ni jwakulitulunya ni jwakupanganya yaikwanonyelesya Akunnungu ni jwanswela ni jwakukombola kulilongosya nsyene. **9** Akusachilwa kulikamulisa liloŵe lyakukulupilichika mpela yaitite kujiganyikwa, kuti akombole kwalimbisya mitima wāndu wāne kwa majiganyo ga usyene ni kwalosya ileŵo yao wāndu wākugakana majiganyo go. **10** Pakuŵa kwana wāndu wājijinji nnoopenope ŵaali mu mpingo wa Ŵayahudi wāwagalawiche ni kunkulupilila Kilisito, wele wākukanila kupilikana, akuŵecheta wamba ni akwalyungasya wāndu wāne. **11** Wele wāndu akanyichikwe kuŵecheta, pakuŵa akwatindiganya wāndu ŵa majumba gamajinji kwa

kwiganya indu yangaŵajilwa kwiganya, akutenda yeke kwa nningwa wangalumbana wa kupatila mbiya. **12** Namose jumo jwa wākulondola ŵao achinsyene jwali Mkilete watite, “Ŵakilete ali ŵa unami moŵa gose, ali mpela ijama yakusakala, ŵaulesi ni wākunyela.” **13** Umboni wu uli wausyenesyene. Kwa ligongo lyo, mwajamuche kwa kalipa kuti akole chikulupi chisyene. **14** Mwajiganye aleche kupiikanila ngano sya unami sya Ŵayahudi namose malajisyo ga wāndu wākukanila usyene. **15** Kila chindu chili cheswejele kwa wāndu wāswejele paujo pa Akunnungu, nambo ngapagwa chindu chachili cheswela kwa wāndu wāngalumbana ni wāngakwulupilila Akunnungu, pakuwa nganisyo syao ni ntima wa kukumbuchila kuitenda indu yambone ijonasiche. **16** Wāndu ŵa akwitichisya kuti akwamanyilila Akunnungu, nambo mu ipanganyo yao akwakana. Wāndu wo ali wākuchima ni wākutindiganya tindiganya, namose ngakukombola kupanganya masengo gagali gose gambone.

2 Nambo mmwejo nijiganye majiganyo ga usyene. **2** Mwasalile achalume wāchekulwipe aŵe wākukombola kulilongosya achinsyene ni wākuchimbichikwa, ni wākulitulunya, ni wātindimiso mu chikulupi ni mu unonyelo ni mu upililiu. **3** Ni achakongwe wāchekulwipe iyoyo peyo mwasalile atameje mu utame wa kwajogopa Akunnungu. Analambusye atamuno akaŵa achikapolo wākukolelwa divai, nambo wākwiganya yaali yambone pe, **4** kuti wājiganye achiŵali kwanonyela achiŵankwawo ni kwanonyela wānache ŵao, **5** ni wākukombola kulilongosya achinsyene ni wāswejele, wākugagosa yambone majumba gao ni ŵa ntima wambone ni wākwapilikanichisya achiŵankwawo kuti Liloŵe lya Akunnungu likasatukanwa ni wāndu. **6** Ni iyoyo achachanda mwalimbisye kuti akombole kulilongosya achinsyene. **7** Mu indu yose mwasyene mme chisyasyo cha kupanganya yambone nchilosyaga usyene ni mmajiganyo genu nlosye kuti mmwe mwasyene nkugakulupilila ni kugakuya. **8** Maloŵe gankuŵecheta ganaŵe ni chileŵo chachilichose kuti wāmmagongo wenu jatende soni, pakuŵa nganakola chachilichose changalumbana chakusala nkati ngani syetu. **9** Achikapolo wāpilikanichisye achakulu ŵao ŵa pachilambo ni kwanonyelesya mu yanayose. Alisepusye kwangangana nawo, **10** pane kwajilwa indu yao. Nambo alosye katema kose kuti ali ŵa ntima wambone ni wākukulupilichika, kuti majiganyo ga Akunnungu Nkulupusyo jwetu galoleche yambone mu yose. **11** Pakuŵa umbone wa Akunnungu

waukwikanawo ukulupusyo kwa wāndu wose uwunukulikwe. 12 Nombewo ukutujiganya kuti tulleche chigongomalo ni tama syangalumbana sya pachilambo pano, tutameje kwa kulilongosya achinsyene ni kuwā wāmbone paujo pa Akunnungu ni kutama kwa kwanonyelesya Akunnungu mu chilambo chino, (aiōn g165) 13 tuchilindililaga lyuwā lya upile lyatukulilolela, pelepo chiutyochele ukulu wa Akunnungu Wākulu ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito. 14 Jwelejo walityosisye nsyene kwa liwamba lyetu uwe kuti atuwombole mu ilewō yose ni kutuswejesya kuti tuwe wakwe asyene, wāndu wāali ni lung'wanu lwakupanganya ipanganyo yambone. 15 Sambano mwajiganye indu yi kwa ulamusi wose, mwalimbisye mitima ni kwajamuka. Mundu jwalijose anannyosye.

3 Mwakumbusye wāndu kulituluya paujo pa ilongola ni wākutawala ni ulamusi, wāpilikanichisye ni kuwā chile kupanganya ipanganyo yambone. 2 Mwasalile akasantukana mundu jwalijose, anaŵe wāumani, aŵeje wāmbone achilosyaga kulituluya katema kose kwa wāndu wose. 3 Pakuwā nowe wākwe kalakala ko twaliji wākuloŵela, wākukanila ni wākulyungasika. Twaliji achikapolo wā tama syangalumbana ni kulinonyelesya kwa pachilambo. Twatemi mu chigongomalo ni kukolelana wiu, wāndu wātuchimile ni uweji twachimile wānyawo. 4 Nambo pawawoneche umbone ni unonyelo wa Akunnungu Nkulupusyo jwetu, 5 wātukulupwisye uweji, ngaŵa kwa ligongo lya chindu chachilichose chambone chitutesile uwe, nambo kwa ligongo lya chanasa chao. wātujosisye sambi syetu ni kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jwatutesile tupagwe kaaŵili ni kuwā ni utame wa sambano. 6 Pakuwā Akunnungu wātujitilile kwa winji Mbumu jwa Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito Nkulupusyo jwetu, 7 kuti kwa umbone wao tukombole kuwālanjikwa wāmbone ni kuukola umi wa moŵa gose pangali mbesi utukuulolela. (aiōnios g166) 8 Lilowē li lili lya usyene. Ngusaka nsale chindu chi kwakulimbila, kuti wāndu wāwākulupilile Akunnungu, akumbuchile kulimbila mu ipanganyo yambone. Chelecho chili chambone ni chakwakamuchisya wāndu. 9 Nambo nlisepusye ni mausyano ga kulowēla, ni kugamanya meena ga ngosyo ngano ni kulipulana pamo ni makani gankati Malajisyo, pakuwā indu yo ngaŵa chindu kwa Akunnungu ni yangalimate. 10 Mundu jwakwikanawo kulekangana, pakumala kunjamuka kaandanda ni kaaŵili, munnecheje. 11 Nipele nkumanyilila kuti mundu jwati iyoyo alungasiche, ni

kukola sambi, ni sambi syakwe sikunlamula nsyene. 12 Pachinannajisye che Atema pane che Tukiko kukwenu njanguye kwika ku Nikapoli kukuunola une pakuwā ngusaka ndame kweleko katema kambepo. 13 Ntende inkuti pakukombola munkamuchisye che Sena, mundu jwakugamanyilila malajisyo pamo ni che Apolo kuti akombole kuutanda ulendo wao, nipele nnole kuti anasoŵekwe ni chindu chachilichose chakusaka mu ulendo wao. 14 Kusachilwa wāndu wētū alijiganye kulimbichila kupanganya masengo gambone, kuti akombole kwakamuchisya wāndu wākusoŵekwa ni indu ya kila lyuŵa ni anatame utame wangaukwapokasya. 15 Wāndu wose wāali pamo ni une akunkomasya. Mungomachisye mpingo wa wāndu wākutunonyela, wākunkulupilila Kilisito. Umbone wa Akunnungu utame ni wānyamwe wose.

Filimoni

1 Une che Paolo jundaŵikwe kwa ligongo Iya kwatumichila Che Yesu Kilisito. Une pamo ni che Timoseo nlongo njetu, tukunnembela alakwe che Filimoni jwakunonyelwa jwetu, ni junkupanganya masengo pamo nowe, 2 ni kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito wose waukusongangana mu nyumba jenu, ni kwa alumbu ŵetu che Afia ni kwa che Alikipo jwangondo njetu. 3 Tukunsachilanga umbone ni chitendewele kutyochela kwa Akunnungu Atati ŵetu, ni Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito. 4 Nlongo njangu che Filimoni, katema kose pangupopela, ngunkumbuchila mmwe, ni kwatogolela Akunnungu ŵangu, 5 pakuŵa ngupilikana inkuti pakwakulupilila Ambuje Che Yesu ni inkuti pakwanonyela ŵandu wose ŵa Akunnungu. 6 Ngumpopelela kwa Akunnungu kuti mme ni machili ga kwasalila ŵandu ŵane chikulupi chenu, kuti akombole kumanyilila indu yambone itukwete uwe ŵatulumikene ni Kilisito. 7 Nlongo njangu, unonyelo wenu usengwasisye kwannope ni kulimbisya ntima. Pakuŵa njisengwasisye mitima ja ŵandu ŵa Akunnungu. 8 Kwa ligongo Iyo, naŵaga nlongo njenu nkulumbikana ni Kilisito, ngakombwele kunnajisya pangali lipamba mpanganye chinkusachilwa kuchipanganya, 9 nambo kwa ligongo Iya unonyelo, mmbaya nammende. Ngutenda yeleyi namuno uneji che Paolo jundi jwanchekulwiye, ni sambano ndaŵikwe kwa liwamba Iya Che Yesu Kilisito. 10 Kwayele ngunchondelela munkamuchisye che Onesimo jwali mwanangu nkulumbikana ni Kilisito. Pakuŵa ndili atatigwe chibumbu kutyochela patwaliji pamo mu nyumba jakutaŵilwa ŵandu. 11 Jwelejo kalakala nganakola masengo kukwenu, nambo sambano akwete masengo kukwenu ni kukwangu. 12 Sambano ngummusya kukwenu, namuno ngwanonyela kwannope. 13 Ngasachile atame none papapa kuti angamuchisye pamalo peni pandili jwantawe ligongo naliji nkulichila Ngani Jambone. 14 Ngangusaka kunkanganichisya mungamuchisye, nambo ngusaka mpanganye inkuti pakusaka mwasyene. Kwayele ngangupanganya chachilichose mpaka pachinsache. 15 Panepa Iyeleli lili ligongo, che Onesimo ŵalekangene ni mmwe kwa katema, kuti auje sooni kukwenu ni kutama ni jwelejo moŵa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 16 Sambano jwelejo nganaŵa kapolo sooni nambo jwambone kumpunda kapolo, sambano jwelejo ali nlongo nkulumbikana ni Kilisito. Jwelejo ali jwambone nnope kwangune, nombe kukwenu chaŵe ŵambone

mwakupunda, pakuŵa jwelejo ali njetu ni nlongo njenu kwa chiilu ni nkulumbikana ni Ambuje. 17 Nipele, iŵaga nkuumona ndili jwamasengo njenu, mumpochele che Onesmo mpela inkatite pakuumbochela une nansyene. 18 Iŵaga anneŵele chachili chose, pane akwete ligambo, chinanlipe. 19 Une che Paolo ngulemba kwa nkono wangu nansyene kuti chilipe. Ngangusachilwa kunkumbusya kuti nkwele magambo kukwangu Iyalili umi wenu. 20 Kwayele, nlongo njangu, ngunchondelela mungamuchisye kwa litala li kwa liwamba Iya Ambuje, sambano nti nlongo njangu nkulumbikana ni Kilisito, muunonyelesye ntima wangu. 21 Ngunnembela njimanyililaga kuti chimumbilikanile, sooni ngumanyilila isyene kuti chimumpanganyichisye yakupunda ni ingusala yi. 22 Pamo ni yose yi, mumichile chile chuumba chakugona, pakuŵa ngulolela kuti Akunnungu chajanje mapopelo genu ni une chinechelelwe ni chinanjimajimile. 23 Che Epafula jwantawe pamo ni une kwa ligongo Iya kwatumichila Kilisito Yesu akunkomasya. 24 Iyoyo che Maliko ni che Alisitako ni che Dema ni che Luka ŵakutumichila achinjangu akunkomasya. 25 Umbone wa Ambuje ŵetu Che Yesu Kilisito uŵe pamo ni ŵanyamwe wose.

Waebulania

1 Kalakala ko Akunnungu wakungulwiche ni achambuje wetu kakajinji ni matala gamajinji kwa litala lya wakulondola wakwe. **2** Nambo moŵa ga mbesi gano aŵechete nowe kwa litala lya Mwanagwe, jwapegwilwe ni Akunnungu indu yose iŵe yakwe, nombe kwa litala lya jwelejo ŵachigumbile chilambo chose. (aiōn g165) **3** Ŵelewo ali ung'alime wa ukulu wa Akunnungu ni chisau chisyenesyene nti yaali Akunnungu nsyene, indu yose ikwendelechela kupagwa mpela yaitite kuŵa pachilambo malinga ni ukombole wa liloŵe lyaoy lyalili ni machili. Nombewo paŵamasile kwaswejesya ŵandu mu sambi syao, ŵatemi peuto pakuchimbichikwa kunlyo kwa Akunnungu Ŵakulu. **4** Mwana ali jwankulu kwapunda achikatametume ŵa kwinani mpela ila ilitite liina lyapegwile ni Akunnungu lili liina lyekulu kugapunda meena gao. **5** Pakuŵa Akunnungu nganansalila namose jumo jwa achikatametume ŵakwe ŵa kwinani katema kakali kose kuti, "Mmwejo ndi Mwanangu lelo une ndili Atati ŵenu." Ni sooni nganansalila katametume jwa kwinani jwalijose kuti, "Une chime Atati kwa jwelejo nombejo chaŵe Mwanangu." **6** Ni sooni Akunnungu paŵantumile mu chilambo mwanache jwannume jwakwitiwo ŵatite, "Achikatametume ŵa kwinani ŵa Akunnungu wose akuŵajilwa kwapopelela." **7** Nambo nkati achikatametume ŵa kwinani wo ŵatite, "Akunnungu akwatenda achikatametume ŵakwe ŵa kwinani kuŵa nti mbungo ni ŵakutumichila ŵakwe ŵa kwinani nti malamba ga mooto." **8** Nambo nkati Mwana, Akunnungu akuti, "Umwenye wenu, alakwe Akunnungu chiutame moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Nkwalongosya ŵandu ŵenu kwa kwanonyelesya Akunnungu. (aiōn g165) **9** Mwainonyele aila yaili yambone paujo pa Akunnungu ni mwachichimile chigongomalo. Lyeleli lili ligongo Akunnungu, Akunnungu ŵenu ansagwile mmwe ni kumpakasya mauta ga sangalala ni kunchimbichisya kwapunda achinjenu wose." **10** Sooni Akunnungu ŵatite, "Alakwe Ambuje, kuundanda mwachigumbile chilambo, ni kwinani gali masengo ga makono genu. **11** Yeleyo chiipite, nambo alakwe chinsigale moŵa gose. Nombe yose chiichiwisala mpela nguo. **12** Chimpindanye mpela mwinjilo, nombe chiigalauchikwe nti nguo. Nambo alakwe nli julajula ni umi wenu ngaumala." **13** Akunnungu nganansalila namose jumo jwa achikatametume ŵakwe ŵa kwinani pa katema kakalikose kuti, "Ntameje kundyo kwangu,

mpaka pachinaaŵiche ŵammagongo ŵenu paasi pa sajo syenu." **14** Ana achikatametume ŵa kwinani ali ŵaani? Ŵele ali mbumu ŵakwatumichila Akunnungu, akulajisya kwakamuchisya ŵandu ŵachachipochela ukulupusyo.

2 Nipele, tukuŵajilwa kuukamulichisya nnope usyene utwaupilikene kuti tukaupelera. **2** Pakuŵa aula utenga uwatangeswe ni achikatametume ŵa kwinani kalakala waliji wa usyene, ni mundu jwalijose jwanganajitichisya ŵalamulikwe yakuti pakusachilwa. **3** Nipele, ana uwe chitulame chinauli natukuunyosya ukulupusyo wekulu wati nyi? Kundanda waŵechetekwe ni Ambuje nsyene, ni aŵala ŵaŵapilikene ŵala ŵatusalile kuti uli usyene. **4** Iyoyo Akunnungu akulosya kuti ili isyene, kwa kutenda imanyisyo ni yakusimonjeka, ni kwapa ŵandu mituuka ja Mbumu jwa Akunnungu malinga ni iŵasachile nsyene. **5** Akunnungu nganiŵapa achikatametume ŵa kwinani ulamusi wa kuchilongosya chilambo chachikwika, achila chitukuchisala. **6** Nambo kwana liuto line Mmalembo ga Akunnungu likusala, "Ana mundu ali chindu chachi, chati mwakumbuchile, atamuno Mwana jwa mundu ali chindu chachi, chati mwagose? **7** Nganimumpa mundu ukombole nti aula wa achikatametume ŵa kwinani. Munchimbichisye kwannope mpela mwenye yakuti pakuchimbichikwa kwa kuwasikwa chindu mpela singwa. **8** Mŵaiŵisile yose paasi pa sajo syakwe." Paikusalikwa kuti Akunnungu ŵambisile mundu jwakulongosya indu yose pangasigasya namuno chimo. Namose yeleyo mpaka sambano ngatukuwona achilongosyaga indu yose. **9** Nambo chitwawone Che Yesu ŵati kwa katema kakajipi nganapegwa ukombole nti wa achikatametume ŵa kwinani kuti kwa umbone wa Akunnungu awe kwa liwamba lya ŵandu wose. Ni kwa ligongo lya masauko mpaka chiwa chao, sambano tukwawona ŵawasisye chindu mpela singwa ja ukulu ni luchimbichimbi. **10** Yawoneche yambone kuti Akunnungu ŵaigumbile indu yose ni kuiŵika mpela yaitite kya. Ŵantesile Che Yesu aŵe jwamalilwe kwa litala lya masauko, kuti ŵaichisye ŵandu ŵajinji mu ukulu wakwe, pakuŵa Che Yesu ni jwakwalongosya ŵandu mu ukulupusyo. **11** Ŵelewo akwaswejesya ŵandu sambi syao, ni ŵelewo pamo ni aŵala ŵaŵaswejekwe, wose Atati ŵao ŵamope. Kwa ligongo lyo ngasikwatenda soni kwaŵilanga ŵandu wo achalongo achinjakwe. **12** Ŵaasalile Akunnungu, "Chingaasalile ŵandu ŵangu aila intesile, chinanlape pakusongangana kunlamba." **13** Sooni akuti, "Chinaaŵichile Akunnungu chilolelo changu."

Ni sooni akuti, “Une ndili apano pamo ni wānache wāmbete Akunnungu kuti aŵe achiwānangu.” 14 Nipele, pakuŵa wānache ŵa mpela ila inkuti pakwaŵilanga ali wāndu wāali ni chiilu ni miasi, Che Yesu asyene wāiche ni wāliji mpela wānyawo ni kulumbikana nawo mu undu wao. Watesile yeleyo kuti kwa litala lya chiwa chao, ampunde Jwaulamba jwaali ni machili nkati chiwa, 15 kuti wākulupusye aŵala wāwāliji mpela achikapolo mu utame wao wose kwa kuchijogopa chiwa. 16 Pakuŵa isyene nganaika kukwakamuchisya achikatemetume ŵa kwinnani, nambo wāiche kukwakamuchisya uŵelesi u che llahimu. 17 Ligongo lyo, wāliji mpela wāndu yaali mu indu yose, kuti aŵe Jwambopesi jwao Jwankulu jwakukulupilichika ni jwali ni chanasa mu kwatumichila Akunnungu, kuti sambi sya wāndu silecheleswe. 18 Ni pakuŵa asyene wo wālagese paŵalinjikwe, akukombola kwakamuchisya aŵala wākulinjikwa.

3 Achalongo achinjangu, wāndu ŵa Akunnungu, wāmmilanjikwe ni Akunnungu, mwaganichisye Che Yesu kwannope jwatumikwe ni Akunnungu aŵe Jwambopesi Jwankulu jwa chikulupi chitukusala kwa kang’wa syetu kuti tukuchikulupilila. 2 Dwelejo jwaliji jwakukulupichika paujo pa Akunnungu juwāmmisile kupanganya masengo gao, mpela ila che Musa iwātite kukulupilichika mu kwatumichila wāndu ŵa Akunnungu ŵaŵawilanjikwe nyuumba ja Akunnungu. 3 Mundu jwakutaŵa nyuumba akuchimbichikwa kujipunda nyuumba jisyene. Iyoyo Che Yesu akuŵajilwa kuchimbichikwa kwapunda che Musa. 4 Pakuŵa nyuumba jajilijose jikutaŵikwa ni mundu, nambo Akunnungu ni ŵaipangenyende indu yose. 5 Che Musa jwaliji katumetume jwakukulupilichika mu kwatumichila wāndu ŵa Isilaeli ŵaŵawilanjikwe nyuumba ja Akunnungu. Kuti aŵalanje umboni wa aila indu yakaisasile Akunnungu kanyuma. 6 Nambo Kilisito ali jwakukulupilichika nti Mwana, jwakwimilila nyuumba ja Akunnungu, nyuumba ja Akunnungu jo jili uweji, iwāga chitujendechele kwima pangali woga ni pangali kupwa ntima mu chilolelo chitukuchilolela. 7 Kwa yeleyo, mpela yakuti kusala Mbumu jwa Akunnungu, “Lelo mwāpilikanaga Akunnungu achiŵechetaga ni wānyamwe, 8 nkajilimbisya mitima jenu mpela achambuje wenu, paŵakanile kunyitichisya, katema paŵaningaga mwipululu. 9 Kweleko achambuje wenu wāninjile ni kumbima, namuno wāgaweni masengo gangu yaka alobaini. 10 Kwa liwamba lyo nautumbilile uŵelesi wo ni natite, ‘Moŵa gose wāndu ŵa, nganisyo syao silyungasiche, nombewo nganagamanyilila kose matala gangu.’ 11 Kwa liwamba

lyo nalumbilile mu lutumbilo lwangu kuti, ‘Ngaajinjila ng’o mu chipumulilo changu.’” 12 Nipele, niliolechesye achalongo achinjangu, akapagwa mundu jwalijose mwa wānyamwe jwali ni ntima wangalumbana wangaukukulupilila, ni kwakana Akunnungu wājumi. 13 Nambo pankupunda kupilikana liloŵe lyo “Lelo” lili nkusomakwa Mmalemo ga Akunnungu, ntusyane mitima moŵa gose kuti jwalijose mwa wānyamwe akasalambuchikwa ni sambi ni kuŵa jwamakani. 14 Pakuŵa uweji tukukumulanganana ni Kilisito iwāga tukuchikamulisya mwakulimbila chilolelo chitwakwete kutandilila kundanda cho mpaka kumbesi. 15 Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Lelo mwāpilikanaga Akunnungu ali nkuŵecheta, nkajilimbisya mitima jenu mpela achambuje wenu iwātite kupanganya paŵakanile kunyitichisya.” 16 Ana ŵaani ŵaŵapilikene Akunnungu ali nkuŵecheta ni kukana kunjitichisya? Ngaŵa aŵala wose ŵaŵalongweswe ni che Musa kutyochela ku Misili? 17 Sooni ana ŵaani ŵaŵantumbilisye Akunnungu yaka alobaini? Ali wāndu ŵaŵatesile sambi, ni mitembo jao jajenele mwipululu. 18 Sooni Akunnungu paŵalumbile ni kuti, “Ngaajinjila mu chilambo changu ni kupata chipumulilo changu,” ŵaasailaga ŵaani? Ali ŵelewo wānganjitichisya. 19 Nipele tukuwona kuti ŵelewo nganapakombola kwinjila mu chilambo cho, ligongo nganakulupilila.

4 Pakuŵa Akunnungu atupele chilanga cha kupochela chipumulilo, nipele liliolechesye kuti jwalijose mwa wānyamwe akalepela kuchipata chipumulilo cho. 2 Pakuŵa nowe ŵakwe twalalichilwe Ngani Jambone kwa litala lilalila mpela iyatite pakulalichilwa kwa wānyawo. Nambo utenga wo nganiwakamuchisya chachili chose pakuŵa aŵala ŵaŵapilikene nganaupochela mu chikulupi. 3 Nambo uweji ŵatukulupilile tutujinjile mu chipumulilo cho mpela iwātite kusala, “Natumbile ni nalumbile kuti ‘Ngaajinjila peuto pakupumulila pangu,’” Akunnungu ŵatite yeleyo namuno masengo go gamasile chitandile paŵagumbile chilambo. 4 Pakuŵa, mu liuto line Mmalemo Gamaswela gakuti, “Akunnungu ŵalesile kupanganya masengo gao gose pa lyaŵa lya saba, ŵapumulile.” 5 Ni mu ngani jo liuto lyo likusala, “Ngaajinjila ng’o mu chilambo chachinjapa kuti apumulile.” 6 Wāndu ŵaŵalalichilwe Ngani Jambone kundanda nganapochela chipumulilo ligongo nganaajitichisya. Namuno chilanga cho chipali chiŵela kwa ŵane kupochela. 7 Kwa ligongo lyo, Akunnungu aŵisile sooni lyaŵa lyalikuŵilanjikwa “Lelo.” Yaka yejinji yapite nombewo ŵasasile kwa litala li che Daudi nti Malembelo ga Akunnungu

yagakuti kusala, “Lelo mwapilikanaga Akunnungu ali nkuwecheta kasinjilimbisya mitima jenu.” 8 Pakuwa ikaliji che Yoshua wapele wandu liuto lya kupumulila, Akunnungu ngaaka wechete sooni nkati yeleyo lyuwa line. 9 Kwayele, kupali kupumulila kwa wandu wa Akunnungu mpela iwatite pakupumulila Akunnungu pa Lyuwa lya Kupumulila. 10 Pakuwa wandu wose wakwinjila peuto pakupumulila paakupunguluchila Akunnungu, chaleche masengo gao ni kupumulila mpela Akunnungu iwatite pakuleka masengo gao ni kupumulila. 11 Nipele, tulimbichile kuchipochela chipumulilo cho, kuti akapagwa mundu mwa wanyamwe juchakose kwinjila mpela ila awala wawakanile kwitichisya. 12 Pakuwa Lilo we lya Akunnungu lili lyejumi ni likwete machili. Likutema kupunda lipanga lyalikutema kuwili. Sooni likupeleta mpaka munkati mwaukusimana ntima ni mbumu, iyoyo likutema ni kupeleta mpaka papakulumbikana iwalo ni wongo wa mmaupa. Nombelyo likukombola kulamula kwa chitema maganisyo ni miningwa ja mitima ja wandu. 13 Ngapagwa chindu chachikusisikwa paujo pa Akunnungu nambo indu yose ili yeunukukwe paujo pao, welewo ni wakulamula indu yose itutesile. 14 Nipele, pakuwa tukwete Jwambopesi Jwankulu jwakwinjila kwini kwa Akunnungu, yaani Che Yesu Mwana jwa Akunnungu, tukamulisy kwannope chikulupi chitukuchisala. 15 Jwambopesi Jwankulu ni jwakutokolela chanasa kwa kulepetala kwetu. Welewo walinjikwe mose yalumo ni uweji nambo nganatenda sambi. 16 Kwa ligongo lyo, tuchiwandichile pangali woga chitengu cha ulamusi cha Akunnungu papali ni umbone, kuti tupochele chanasa ni umbone wakwe wa kutukamuchisya pa katema ka kulaga.

5 Jwambopesi Jwankulu jwalijose jwasagulikwe pasikati ja wandu, awichikwe kwatumichila Akunnungu kwa liwamba lya wandu kuti apeleche sadaka ni kutyosya mbopesi kwa ligongo lya sambi sya wandu. 2 Pakuwa asyene wo nombe alepetele mu matala gamajinji, kuti akombole kwatendela chanasa wandu wose wakutenda sambi ni ngakuchimanyilila chindu. 3 Kwa ligongo lyo akuwajilwa kutiyosya mbopesi ngawa kwa liwamba lya sambi sya wandu pe, nambo ni kwa liwamba lya sambi syakwe nsyene. 4 Ngapagwa mundu jwakuliwika nsyene jwakuchimbichikwa kwa kulitenda awe Jwambopesi Jwankulu, nambo akusachilwa awe jwa wilanjikwe ni Akunnungu mpela ila che Haluni iwatite pakuwilanjikwa. 5 Iyoyo Kilisito nombe nganalitenda nsyene jwakuchimbichikwa kwa kuliwika awe Jwambopesi Jwankulu, nambo Akunnungu

ni juwansagwile ni kunsalila kuti, “Mmwejo ndi Mwanangu, lelo mechete une ndili atati wenu.” 6 Iyoyo watite sooni peuto pane Mmalembo ga Akunnungu kuti, “Mmwejo ni Jwambopesi kwa mo wa gose pangali mbesi mpela uwatite ku wa umbopesi wa Melikisedeki.” (aiōn g165) 7 Che Yesu pa watamaga pa chilambo pano wapopele kwannope ni kunlilila ajula juwakombwele kunkulupusya mu chiwa, ni kwa ligongo lya kunchimbichisya Akunnungu, Akunnungu wampilikene. 8 Namose waliji Mwana jwa Akunnungu, mmasauko gao waimanyi kunjitchisya Akunnungu. 9 Ni pawamasile ku wa utindimisyo mu yose, waliji ndande ja ukulupusyo wa mo wa gose pangali mbesi kwa wandu wose wakwajitichisya. (aiōnios g166) 10 Nipele, Akunnungu wansagwile awe Jwambopesi Jwankulu mpela uwatite ku wa umbopesi wa Melikisedeki. 11 Tukwete indu yejinji yakusala nkati ngani ji, nambo ikulimba kunsalila wanyamwe paku wa wanyamwe ngankumanyilila kwa chitema. 12 Isyene pa katema kano ikawajile mme wakwiganya nambo ikunso wa chiwela kuti mundu jwine anjiganye majiganyo gandanda nkati malo we ga Akunnungu. Badala ja kulya chakulya chakulimba nkwendelechele kung wa ma wele mpela mwanache. 13 Pakuwa mundu jwalijose jwakutama kwa kung wa ma wele pe ali mpela mwanache jwannandi ngakukombola kugamanyilila majiganyo gankati kuitenda indu yambone paujo pa Akunnungu. 14 Nambo chakulya chakulimba chili kwa wandu wawakusile, walijiganyo kwendelechele kupanganya yeleyo kuti akombole kulekanganya indu yambone ni yangalumbana.

6 Nipele tugaleche panyuma agala majiganyo gandanda gankati Kilisito, nambo tujendelechele mmbujo mmajiganyo gagakomele ga chimbumu, ni ngawa kwendelechele kukunguluchila nkati kuleka sambi ni ipanganyo yaikwikanawo chiwa, ni kwachichi twakulupilile Akunnungu. 2 Ni indu yankati majiganyo ga ubatiso ni yakwasajichila wandu makono, ni majiganyo nkati kusyuka kwa wawe ni majiganyo nkati kulamula kwa mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 3 Yeleyo chitunde Akunnungu asakaga. 4 Pakuwa wandu waunukulikwe usyene wa Akunnungu, ni waupasisye ntuuka wa kwini ni wampochele Mbumu jwa Akunnungu nti wandu wane, 5 ni waupasisye umbone wa Lilo we lya Akunnungu ni machili ga chilambo chachikwika cho, (aiōn g165) 6 wagwililaga sooni mu sambi, ngaikomboleka kwatenda welewo aleche sambi, ligongo wammambile pansalaba Mwana jwa Akunnungu kaa wili kwa mele ni kuntesyona soni paujo pa wandu. 7 Ngunda waukumyelelwa ula kawili

kaŵili ni kumesya mimela jambone jajikwakamuchisya ŵelewo ŵalimile, ngunda wo upatile upile wa Akunnungu. 8 Nambo ngunda wo wamesyaga itela ya miŵa ni masindi, ngunda wo wangali ukamuchisyo kwa jwakulima, nombewo ukuŵandichila kulwesekwa ni Akunnungu, ni mbesi jakwe kuli kujochekwa mooto. 9 Nambo ŵakunonyelwa ŵangu, namose tukuŵecheta yeleyi nkunjamuka, nganitukola lipamba ni ŵanyamwe, tukwete usyene kuti ŵanyamwe nkwete indu yambone nnope yaikutyochela mu ukulupusyo. 10 Pakuŵa Akunnungu akulamula yaikuti pakusachilwa, ni ngakuliŵalila masengo genu ni unonyelo unlosisye kukwakwe kwa kwakamusya ŵandu ŵakwe ni mpunde kwakamusya. 11 Nambo tukulajila nnope kuti jwalijose mwa ŵanyamwe akulosye kuchaila kulakula mpaka kumbesi kuti chinkulolela cho chiŵe isyene. 12 Ngatusaka mme ŵa ulesi, nambo mwasyasye ŵelewo ŵakukulupilila ni ŵaali ni upililiu ni ŵachapochele aila yalanjile Akunnungu. 13 Akunnungu paŵampele che Iblahimu chilanga ŵalumbile kwa liina lyao asyene ligongo nganapagwa jwankulu jwine jwakumpunda jwele Akunnungu jwakakombwele kulumbila kwa jwelejo. 14 Ni ŵalanjile, "Isyene chinampe upile wakupunda ni chinampe ŵanache ŵajinji." 15 Che Iblahimu ŵalindilile kwa upililiu, nipele ŵachipatile achila chalanjile Akunnungu. 16 Pakuŵa ŵandu pakulumbila kwa liina lya jwaali jwankulu kwapunda achinsyene, ni chilumbilo chikumalichisya makani gao gose. 17 Ni Akunnungu ŵachitesile chilanga chijime nkulimbila kwa kulumbilila. Ni kwakutenda yeleyo ŵaalosisye pangasisika aŵala ŵaŵalangene nawo kuti ngakukombola kugalauka ng'o. 18 Nipele kwana indu iŵili yangaikukombola kugalauka, chilanga ni chilumbilo, mu yeleyo Akunnungu ngakukombola kulambusya. Nipele, uwe ŵatambutuchile tukulimbichikwa ntima nnope, ni tukuchikamulisya kwannope chilolelo chatuŵichile paujo petu. 19 Chilolelo cho chijimi mkulimbangana ni kujigosa mitima jetu nti chitaŵililo chachikwimika ngalaŵa. Ni chilolelo cho chili salama ni chisyenesyene, chikupelenganya pa nguo ja lusasa mpaka papaswela nnope mu Nyuumba ja Akunnungu jajili kwiani. 20 Che Yesu ŵalongoole kwinjila mwelemo kwa liwamba lyetuwe. Atendekwe Jwambopesi Jwankulu kwa moŵa gose pangali mbesi mpela wautite kuŵa umbopesi wa Melikisedeki. (aion g165)

7 Melikisedeki ŵaliji mwenye jwa musi wa Salemu ni jwambopesi jwa Akunnungu Ŵakulu. Che Iblahimu paŵaujaga kungondo kuŵauleje mamwenye

kula, ŵasimene ni Melikisedeki ni Melikisedeki ŵampele upile che Iblahimu. 2 Che Iblahimu nombwe ŵampele liunjili lya kakumi lya indu iŵajigele kungondo. Malumbo ga liina Melikisedeki gali "Mwenye jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu", ni sooni mwenye jwa ku Salemu malumbo gakwe "Mwenye jwa chitendewe." 3 Ngapagwa papalembekwe Mmalembo ga Akunnungu liina lya atatigwe Melikisedeki atamuno liina lya achikulugwe, ngapagwa jwakwimanyilila ŵapagwile chakachi atamuno ŵawile chakachi. Nombewo akulandana ni Mwana jwa Akunnungu, jwelejo chapunde kuŵa Jwambopesi kwa moŵa gose pangali mbesi. 4 Nipele, nnoleje yatite kuŵa jwankulu mundu jo. Ambuje ŵetu che Iblahimu ŵampele liunjili lya kakumi lya indu iŵajigele kungondo. 5 Tukumanyilila kuti malajisyo gakuti ŵanache ŵa che Lawi ŵaŵaliji ŵambopesi ni ŵakusachilwa kupochela liunjili lya kakumi kutyochela kwa ŵandu ŵa Isilaeli, ŵaali achalongo achinjao, nachiwamuno ni ŵanyawo ali uŵelesi u che Iblahimu. 6 Melikisedeki nganaŵa mundu jwa lukosyo lu che Lawi nambo ŵajigele liunjili lya kakumi kutyochela ku che Iblahimu ni sooni ŵampele upile che Iblahimu juŵapegwilwe chilanga ni Akunnungu. 7 Nambo pangapangwa makani gati jwankulungwa ni jwakumpa upile jwannandi. 8 Ŵambopesi ŵakwigala liunjili lya kumi ŵala ali ŵandu ŵachawe lyuŵa limo, nambo che Melikisedeki juŵapochele liunjili lya kakumi akuŵalanjilwa umboni kuti ali jwanjumi mpela yagakuti Malembelo ga Akunnungu 9 Nipele, tukukombola kusala kuti che Iblahimu paŵatoyosise liunjili lya kakumi, namose che Lawi juŵaliji jwa uŵelesi u che Iblahimu pamo ni uŵelesi wao, ŵatoyosise liunjili lya kakumi. 10 Pakuŵa ikuŵechetekwa kuti Melikisedeki paŵasimene ni che Iblahimu, che Lawi ŵaliji akanaŵe kupagwa, ŵaliji mmiasi ja ambujegwe che Iblahimu. 11 Kopochela mu umbopesi wa Ŵalawi ŵandu ŵa ku Isilaeli ŵapegwilwe lilajisyo. Sambano iŵaga masengo ga umbopesi u che Lawi gamalile ngakukasachilwe kutyochela umbopesi wine waukuyiye umbopesi wa Melikisedeki ni ngaŵa umbopesi u che Haluni. 12 Pakuŵa pakukutyochela kupisyangana kwa chimbopesi, ikuŵajila kugalalausya malajisyo. 13 Ni Ambuje ŵetu jwakuŵechetwa mu yeleyo ali jwa lukosyo lwine, nganapagwa namose jumo jwa lukosyo lwao juŵatumichile pa chilisa nti jwambopesi. 14 Pakuŵa ikumanyika kuti Ambuje ŵetu ŵatyochele mu lukosyo lwa Yuda ni yankati lukosyo lo che Musa nganaŵecheta chindu chachili chose yankati umbopesi. 15 Sooni achi chikumanyika

mwakupunda, kuti jwambopesi jwine jwakulandana ni Melikisedeki akopochele. 16 Jwele nganatendekwa aŵe jwambopesi kwa malajisyo ga wāndu, nambo kwa machili ga umi wa moŵa gose pangali mbesi. 17 Pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gaŵalanjile umboni wati, “Mmwejo ndi Jwambopesi mpela wautite pakuŵa umbopesi wa Melikisedeki.” (aiōn g165) 18 Kwayele, alila lilajisyo lya kalakala lyaŵichikwe pambali, pakuŵa lyaliji lyakulepetala nombelyo lyaliji lyangali chindu, 19 pakuŵa malajisyo ga Akunnungu gaŵapele che Musa ngagakukombola kupanganya chindu chiŵe chakumalilwa. Nambo sambano peuto pakwe, kuichisye chilolelo chambone nnope ni kwa litala lya chilolelo cho, tukukombola kwaŵandichila Akunnungu. 20 Kupunda yeleyo, apano chipali chilumbilo cha Akunnungu. Nambo wāndu ŵane wo ŵatendekwe kuŵa wāmbopesi pangali chilumbilo. 21 Nambo Che Yesu atendekwe Jwambopesi nkulumbila, katema Akunnungu paŵansalile, “Ambuje alumbile ni ngasagalausya ‘Mmwejo ni jwambopesi kwa moŵa gose pangali mbesi.’” (aiōn g165) 22 Kwa ligongo lya chilumbilo chi, Che Yesu atendekwe chimanyisyo chachikulosya kuti isyene tukwete lilangano lyalili lyambone mwakupunda. 23 Sooni wāmbopesi ŵane ŵajinji ŵa lilangano lya kalakala, chiwa chalekasisye kwendelechele kupanganya masengo. 24 Nambo Che Yesu nganaŵa mpela ŵanyawo ni akutama moŵa gose pangali mbesi, ni umbopesi wakwe ngaukukombola kupegwa mundu jwine. (aiōn g165) 25 Ligongo li akupakombola kwakulupusya kusyene ŵelewo ŵakwaŵandichila Akunnungu kwa litala lyaŵo pakuŵa akutama moŵa gose kuti ŵapopeleleje kwa Akunnungu. 26 Pakuŵa twasachilwe uweji tukole Jwambopesi Jwankulu jwanti nyi, yaani jwali jwanswela, jwangali chileŵo namose sambi ni jwalekangenywe ni wāndu ŵa sambi, ni kunyakulikwa mwinani kupunda kwinani. 27 Jwelejo ngakulandana ni wāmbopesi achakulu ŵane ŵakusachilwa kutyosya mbopesi kila lyaŵa, kaje akutaga mbopesi kwa sambi syakwe nsyene, ni sooni kwa sambi sya wāndu. Pakuŵa jwelejo ŵatesile kamo pe kwakatema kose paŵalityosisye nsyene kuwa. 28 Malajisyo ga che Musa gakwasagula wāndu ŵakulepetala kuŵa wāmbopesi achakulu, nambo lilangano lya Akunnungu liŵaŵisile kwa kulumbila ni sooni lilyaiche mu nyuma mwa malajisyo lyambisile Mwana, jwatendekwe jwamalilwe kwa moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165)

8 Nipele, chindu chachili chekulungwa mu indu itukusala yi chili achi, tukwete Jwambopesi Jwankulu jwati nnyi, jwatemu peuto pakuchimbichikwa

kunlyo kwa chitengu cha umwenye cha Akunnungu kwinani. 2 Ŵelewo akupanganya masengo ga umbopesi peuto papaswela nnope, malumbo gakwe munkati mwa lisakasa lya usyene lya Akunnungu lyalitaŵikwe ni Ambuje, ni ngaŵa lyalitaŵikwe ni mundu. 3 Jwambopesi Jwankulu jwalijose asagulikwe kutyosya mbopesi ni sadaka. Kwayele, ni jwambopesi jwankulu jwetu nombejo akusachilwa akole chindu chakwatyocheŵa Akunnungu. 4 Nambo akaapali pachilambo pano, ngakatendekwe Jwambopesi ng'o, ligongo apali wāmbopesi ŵane ŵakutyosya mbopesi malinga ni yaikuti kulajiswa mu Malajisyo ga che Musa. 5 Masengo gao ga umbopesi gali chisyasyo ni mbwilili wa aila yaali kwinani. Pakuŵa che Musa paŵaŵandichile kulitaŵa lisakasa lya Akunnungu lila, Akunnungu ŵansalile kuti, “Nlole, mpanganyeje indu yose mpela chisyasyo chimwatite pakuloswa pamwaliji petumbi.” 6 Nambo sambano Che Yesu apochele masengo ga umbopesi gagali gambone kupunda ga ŵanyawo, pakuŵa lilangano lya kwilanya lyaŵisile pasikati ja Akunnungu ni wāndu lili lyambone kupunda, pakuŵa lijimi pa lilangano lyambone nnope lya Akunnungu. 7 Naga lilangano lyaandanda likaliji lyangali chileŵo ngalikasachilwe lilangano line. 8 Nambo Akunnungu ŵakuweni kuleŵa kwao paŵatite, “Nlole gakwika moŵa, Ambuje akuti gatinjitaŵa lilangano lyasambano pasikati ja wāndu ŵa ku Isilaeli ni wāndu ŵa ku Yuda. 9 Lilangano li ngaliŵa yalumo ni lilangano linataŵile ni achambuje ŵao pa lyaŵa linaalongwesye kwa kwakamula makono gao akopoche mu chilambo cha Misili. Pakuŵa nganakulupilichika mu lilangano lyangu noneji naalesile kwagosa, akuti Ambuje. 10 Sambano alili ni lilangano lichingataŵe ni wāndu ŵa ku Isilaeli, pa moŵa go, akuti Ambuje. Chingagaŵiche malajisyo gangu mu nganisyo syao ni kugalemba mmitima jao. Uneji chime Akunnungu ŵao, ni ŵanyawo chaŵe wāndu wāngu. 11 Ngapagwa juchanjiganywe njakwe namose kunsalila mpwakwe kuti ‘Mwamanyilile Ambuje.’ Pakuŵa wose chachiimanyilila une chitandile jwannandi mpaka jwankulungwa jwakwe. 12 Chinaalechelesye chigongomalo chao, ni sambi syao ngangumbuchila sooni.” 13 Kwa kusala lilangano lili “Lyasambano,” Akunnungu alitesile lilangano lyaandanda liŵe lya kuwisala. Ni chindu chose chachichekulwiye ni kuwisala chichisowe pangakaŵa.

9 Lilangano lyaandanda lyakwete masyoŵelelo gakwe ga kupopelela ni peuto pakwe papaswela pakupopelela papataŵikwe ni wāndu. 2 Pakolochekwe

lisakasa lya yuumba iwili, ni chuumba chakwe chandanda pawilanjikwe papaswela nnope. Mwelemo mwali ni chindu chakuwihila lumuli ni mesa ni mikate jiyatyocheke paujo pa Akunnungu. 3 Munkati mwa chuumba chandanda cho pali ni nguo ja lusasa jilalekangeny yuumba iwili ni panyuma pakwe pali ni lisakasa lyalikuwilanjikwa Papaswela nnope. 4 Ni mwelemo mwali ni chilisa cha sahabu chakututumisya ubani ni lisanduku lya lilangano, lyeuniche posepose kwa sahabu, munkati mwakwe mwana chiwiga cha sahabu chichali ni mana ni nkongojo u che Haluni uwaspwiche ula ni maganga gagasepeke wti ibao gagalembekwe Malajisyo likumi. 5 Ni penani pa lisanduku lya kwaliji ni inyago iwili yesepekwe yaikuwilanjikwa makelubi yaikulosa ukulu wa Akunnungu, yana mapapiko ni mapapiko gao go gasambalukuchile kuunichila chiunichilo cha lisanduku lya lilangano peuto paakulechelesya Akunnungu sambu. Nambo sano ngatukukombola kwiwecheta yeleyo yose kwannope. 6 Nipele, yeleyo ni yaitite kuwihikwa indu yose. Ni wambopesi wajinjile mu lisakasa, mu chuumba chandanda chachikuwilanjikwa peuto Papaswela chila lya lya ni lya kupanganya masengo ga umbopesi. 7 Nambo Jwambopesi Jwankulu jikape ni jwakwinjila mu chuumba chawili chachikuwilanjikwa peuto Papaswela nnope chila, nombejo akupanganya yeleyo kamo pe pa chaka ali ajigele miasi jakwatyochesya Akunnungu kwa liwamba lya sambu syakwe nsyene jo ni kwa liwamba lya sambu sya wandu siwasitesile pangamanyilila. 8 Mbumu jwa Akunnungu akwanga pangasika indu yi, kuti litala lyakwinjila peuto Papaswela nnope lyaliji chiwela likana we kuugulikwa katema kose palyajimi lisakasa lyaandanda. 9 Chindu chi chili chitagu cha sambano, iyoyopeyo sadaka ni mbopesi sikutyosyekwa ni wandu kwa Akunnungu, nambo ngasikukombola kwatenda awe wamalilwe mmitima jao. 10 Pakuwa yele indu yose yo ya chilu, yaliji nkati yakulya ni yakung'wa ni masyowelo ganegane ga kuna wa ni kosya. Indu yose yo ili malajisyo ga paasa pe, ni machili gakwe chigamale katema Akunnungu pachaipanganye sooni indu yose iwe yasambano. 11 Nambo Kilisito amasile kwika, ali Jwambopesi Jwankulu jwa indu yose yambone yaimasile kwika. Welewo akupanganya masengo gao mu lisakasa lyalili lyambone nnope ni lya utindimisy, lyanganilipanganyichikwe ni wandu malumbo gakwe nganiliwa lya pachilambo pano. 12 Welewo wajinjile peuto Papaswela nnope kamo pe. Nombewo nganajinjila mwelemo ali ajigele miasi ja mbusi atamuno ja ng'ombe jamwana kwa ligongo lya kutosya mbopesi, nambo wajinjile ali ajigele

miasi jakwe nsyene. Ni kwa litala lya watupele chiwombosyo cha mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 13 Waga miasi ja mbusi ja mikambaku ni ng'ombe sya mikambaku ni liu lya ng'ombe ja mwana, yaimisikwe pachanya pa wandu wawali wakusakala paujo pa Akunnungu kuti aswejekwe kwa kwatyochesya usakwa wao. 14 Ana miasi ja Kilisito ngaitenda kugapunda gelejo? Kwa machili ga Mbumu jwakutama mo wa gose pangali mbesi, Kilisito walityosisye nsyene kwa Akunnungu kuwa mbopesi jemalilwe. Ni miasi jao jo jikuswejesya miningwa jetu kutyochele mu masengo gagakwichisya chiwa kuti twatumichile Akunnungu wajumi. (aiōnios g166) 15 Kwa ligongo lya, Kilisito ali jwakwilanya jwaichenalyo lilangano lyasambano. Kwa litala lya chiwa chao wawombwele wandu mu ilewo yaitesile katema ka lilangano lyaandanda kuti awala u wawilanjikwe ni Akunnungu apochele chilanga cha indu iwagosele mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 16 Kwa ngani ja lilangano lyalilembekwe nkati kupochela indu yailesile mundu jwajasiche, ikusachilwa imanyiche kuti ili isyene jwelejo jwachilembile chikalata cho awile. 17 Lilangano lyalilembekwe nkati kupochela indu yailesile mundu jwawile chichikole machili pachichityochele chiwa. Ni ngachichiwa ni machili waga nsyene jo ali jwanjumi. 18 Kwayele lilangano lyaandanda nganiliwihikwa pangali kwitika miasi. 19 Kundanda che Musa pa wasalile wandu wose makanyo gagali mmalajisyo, ni wajigele miasi ja ng'ombe jamwana pamo ni mbusi nombejo wamisile pachanya pa chitabu cha malajisyo ni pachanya pa wandu wose kwa nyambi sya chitela chachikuwilanjikwa esopo ni pamba jechejeu. 20 Ni watite, "Ajiji ni miasi jajikulilimbisya lilangano lya Akunnungu lyannajichisye nlijitichisye." 21 Iyoyo peyo che Musa wanyulwisye miasi pachanya lisakasa lya Akunnungu ni pachanya yombo yose yaikutumika mu mapopelelo. 22 Usyene mmalajisyo ga Akunnungu gawapele che Musa, indu yose ikuswejeswa ni miasi, nombe pangali kwita miasi, sambu ngasikomboleka kulecheleswa. 23 Nipele, indu yaili chisau ni indu ya kwini ya wawilwe iswejekwe kwa litala lya. Nambo indu ya kwini ikusaka mbopesi jajili jambone kupunda. 24 Pakuwa Kilisito nganajinjila Peuto Papaswela nnope papakolochekwe ni makono ga wandu papali chisau ni Peuto Papaswela pasyene, nambo wajinjile kwini kusyene, pakwima sambano paujo pa Akunnungu kwa liwamba lyetu. 25 Jwambopesi Jwankulu akwinjila kamo pe kila chaka Peuto Papaswela Nnope achijigalaga miasi ja inyama. Nambo Kilisito nganajinjila kwini kwa Akunnungu kuti alityosye mbopesi nsyene kakajinji.

26 Ikaliji yeleyo, Kilisito akawajilwe kulagaswa kakajinji kutandila gumbikwa chilambo. Nambo katema kano pakakuwandichila kumala, welewo akopochele kamo pe, kulechelesya sambi sya wandu kwa kulityosya nsyene mbopesi. (aiōn g165) 27 Mundu jwalijose chawe kamo pe, ni kulamulikwa ni Akunnungu. 28 Iyoyo peyo Kilisito nombejo walyityosisy mbopesi kwa wawile kamo pe kwa ligongo lya kusityosya sambi sya wandu wajinji. Nombejo chauje sooni ngaŵa kwa ligongo lya kusichenjeuchila sambi, nambo kukwakulupusya aŵala wakunnindilila.

10 Nti ila Malajisyo igatite chiwili pe, cha indu yambone yaikwika, ni ngaŵa indu isyene yaitite kuŵa. Yeleyo usyene ikulosya kwa kanandi pe yakuti, indu yaikwika ngaikukombola kwakulupusya wandu mu sambi syao, kwa litala lya kutyosya mbopesi chaka ni chaka ni kwatenda aŵe wamalile. 2 Ikaliji apali wandu wakwapopelela Akunnungu ni sambi syao kuswejekwa kusyene, ngakaliwone sooni akwete sambi, ni mbopesi syo syose sikalesikwe kutyochekwa. 3 Nambo pamalo pakwe kwa litala lya mbopesi syo sikwakumbusya wandu sambi syao chaka ni chaka. 4 Ligongo miasi ja mikambaku ja ng'ombe ni mbusi ngajikombola kusityosya sambi. 5 Kwa ligongo lya Kilisito paŵaiche pachilambo wasalile Akunnungu, "Alakwe nganinsaka mbopesi namose sadaka. Nambo mwambanganichisye chiilu. 6 Mbopesi sya kocha namose mbopesi sya kulechelesya sambi nganinnonyelwa nasyo. 7 Pelepo natite, 'Ndili pelepa, Alakwe Akunnungu, iiche kukulitenda lisosa lyenu mpela yaitite pakulembekwa nkati une mu chitabu cha Malajisyo.'" 8 Kundanda Kilisito watite, "Mbopesi ni sadaka ni mbopesi sya kocha namose mbopesi sya kulechelesya sambi nganinsaka atamuno nganinnonyelwa nasyo." Watite yeleyo namuno mbopesi syo syosye sikutyochekwa malinga ni Malajisyo. 9 Soonni watite "Uneji Ndili pelepa, Alakwe Akunnungu iiche kukulitenda lisosa lyenu." Kwapele Akunnungu atyosisy mbopesi syakalakala, pamalo pakwe wammisile Kilisito aŵe mbopesi jimo pe. 10 Pakuŵa Che Yesu Kilisito achitesile achila chasachile Akunnungu, uweji tupatile uswejelelo kwa litala lya chiilu chao chaachyosisy mbopesi kamo pe kwa liwamba lya wandu wose. 11 Jwambopesi jwalijose akwima paujo pa Akunnungu lyuŵa ni lyuŵa achitumichilaga ni kutyosya kaŵili kaŵili mbopesi silasila, syangasikukombola kose kusityosya sambi. 12 Nambo Kilisito watyosisy mbopesi jimo pe kwa kusityosya sambi, mbopesi jajili ni machili moŵa gose pangali mbesi, nipele watemi peuto pakuchimbichikwa

kundyo kwa Akunnungu. 13 Chitandilile katema ko akulindilila wammagongo wakwe wose awichikwe ni Akunnungu paasi pa sajo syao. 14 Pakuŵa kwa mbopesi jimo pe akwatenda aŵe wamalilwe kwa moŵa gose pangali mbesi wele wose wakuswejechekwa sambi syao. 15 Nombe Mbumu jwa Akunnungu akuŵalanga umboni nkati yeleyo. Kundanda akuti, 16 "Alili ni lilangano lichindaŵe nawo pa moŵa gagakwika, akuti Ambuje chimiche malajisyo gangu mmitima jao ni kugalemba mu nganisyo syao." 17 Nombejo akupunda kusala, "Ni une ngangumbuchila sooni sambi syao, namose yangalumbana yao yatesile." 18 Nipele, sambi syamalaga kulecheleswa, ngapagwa sooni kutyosya mbopesi kwa ligongo lya kusityosya sambi. 19 Nipele, achalongo achinjangu, kwa miasi ji Che Yesu tukwete ntima wangali woga wa kupajinjila Peuto Papaswela Nnope. 20 Jwelejo atugopolele litala lyasambano, lyalikupitila pa ajila nguo ja lusasa, malumbo gakwe chiilu chakwe nsyene. 21 Nipele, tukwete Jwambopesi Jwankulu jwakwete ulamusi pa nyumba jose ja Akunnungu. 22 Kwayele twaŵandichile Akunnungu kwa ntima wa usyene ni chikulupi chemalilwe, kwa mitima jeswejechekwe, jangajikunlamula kuti nkwete sambi kwa iilu yejosityekwe kwa meesi gakusalala. 23 Tuchikamulisy chiloŵelo chetu chitukuchisala kwa kang'wa syetu, pakuŵa Akunnungu juŵatupele chilanga ali jwakulupichika. 24 Tukamuchisyane jwine ni jwine kuti tuchisyane mu unonyelo ni masengo gambone. 25 Tukaleka kusongangana pamo mpela yaitite pakuŵa masyoŵelelo ga wane. Nambo tujamukangane ni kupunda nnope pankuliwona lyuŵa lya Ambuje liilinkuŵandichila. 26 Pakuŵa twajendechelaga kutendekanya sambi melepe tuli tuumanyilile usyene, ngajipagwa mbopesi jiine jajikukombola kutyosyekwa sooni kwa ligongo lya kusityosya sambi syetu. 27 Chachikusigalila kuli kulindilila mu woga kulamulikwa ni Akunnungu, kwa mooto wakalipa uchiwajonanje wose wakwakanila Akunnungu. 28 Mundu jwalijose jwanyosisy Malajisyo, akuulajikwa pangali chanasa, kwaŵaga ni umboni wa wandu waŵili pane watatu. 29 Ana mundu jwakunnyosya Mwana jwa Akunnungu ni kujiwona miasi ja lilangano lya Akunnungu jiŵaswejechekwe najo kuŵa ngaŵa chindu, ni kuntukana Mbumu jwa Akunnungu jwakwikanawo umbone, nganisye ana ngakusachilwa kupegwa lijamuko lyalikulungwa? 30 Pakuŵa tukumanyilila jwelejo juŵatite, "Kuuchisya magambo kuli kwangune, uneji chiuchisye." Soonni watite, "Ambuje chachalamula wandu wakwe." 31 Kugwilila mmakono mwa Akunnungu wajumi chili chindu chakogoya nnope! 32

Nkumbuchilanje iyakopochele mmoŵa gandanda go, pamwatandite kuumanyilila usyene wa Akunnungu. Namuno mwapatile masausyo gamakulungwa, nambo mwajimi mwakulimbila nganinlepele. **33** Katema kane mwatukenwe ni kunyeluswa pelanga, ni katema kane mwakundile kwakamuchisya aŵala ŵawatatendelwe yeleyo. **34** Mwaatendele chanaso ŵelewo ŵataŵikwe, sooni mwakundile kunsumulanga ipanje yenu, ni mwapililile kwa lukondwa, pakuŵa mwaimanyo kuti nkwege indu yejinji yambone nnope yaikulonjela. **35** Kwayeye nkakujasa kulimbangana kwenu pakuŵa chikumpe ntulilo weukulungwa. **36** Nkusachilwa kupililila kuti nkombole kulitendekanya lisosa lya Akunnungu ni sooni chimpegwe aila iŵalanjile. **37** Pakuŵa mpela yagakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, “Pasigalile kanandi pe jwakwika jo, chaiche, nombejo ngasakaŵa. **38** Kwa mundu jwali jwambone paujo pangu, chakulupilile ni kutama kwa chikulupi, nambo alekaga kungulupilila nganonyelwa najo.” **39** Uweji nganituŵa ŵandu ŵakuchileka chikulupi ni kusoŵa, nambo uwe tuli ŵandu ŵakukulupilila ni kukulupuswa.

11 Chikulupi chili kukola usyene wa indu itukuilolela ni kuitichisya kusyene kuti indu yangaikuwoneka ipali. **2** Pakuŵa, kwa chikulupi chao, achachekulu ŵetu ŵakundikwe ni Akunnungu. **3** Kwa chikulupi tukumanyilila kuti chilambo chagumbikwe kwa liloŵe lya Akunnungu, namose indu yaikuwoneka yagumbikwe mu indu yangaikuwoneka. (aiōn 9:165) **4** Kwa chikulupi che Habili ŵatajile Akunnungu mbopesi jambone kupunda ni ji che Kaini. Kwapele ŵakundikwe ni Akunnungu pakuŵa Akunnungu nsyene ŵajikundile mbopesi jakwe. Namuno che Habili awile, ipanganyo yao ikutujiganya mpaka sambano. **5** Kwa chikulupi, che Enoki ŵanyakulikwe ni Akunnungu kuti akasachiona chiwa. Nganaoneka sooni pakuŵa ŵajigalikwe ni Akunnungu. Malembelo ga Akunnungu gakasala kuti akanawe kwigalikwa che Enoki ŵaanonyelesye Akunnungu. **6** Nambo, pangali chikulupi ngapagwa mundu jwakukombola kwanonyelesya Akunnungu. Pakuŵa mundu jwakusaka kwajaulila Akunnungu akusachilwa akulupilile kuti Akunnungu apali, sooni kuti akwapa ntulilo ŵelewo ŵakwasosa. **7** Kwa chikulupi, che Nuhu ŵajamwikwe ni Akunnungu nkati indu ichikopochele, yakanaiwoneche chiŵela, ŵanjitichisye Akunnungu ni kukolosya ngalaŵa jajikulungwa jajikuŵilanjikwa safina. Mwelemo nsyene pamo ni ŵandu ŵa pannango wakwe chakulupuswe. Kwa chikulupi chakwe ŵandu ŵa pa chilambo wose ŵalamulikwe kuti akwete sambu nombejo

ŵawalanjikwe jwambone paujo pa Akunnungu. **8** Kwa chikulupi, che Iblahimu ŵanjitichisye Akunnungu apala paŵawilanjikwe ajaule ku chilambo chiŵalanjikwe ni Akunnungu kuti chiŵe chao. Ŵatyosile pa chilambo chao ni kwaula kwiuto kwanganakumanyilila. **9** Kwa chikulupi, ŵatemi mu chele chilambo cha chilanga mpela jwannendo. Ŵatemi kweleko mu masakasa mpela iŵatesile che Isaka pamo ni che Yakobo, ŵati nombewo ŵapochele chilanga chila chila kutyochela kwa Akunnungu. **10** Pakuŵa che Iblahimu ŵaulolele musi wauli ni misingi jakulimbangana, musi wati Akunnungu nsyene ni uŵaganisisye ni kuutaŵa. **11** Iyoyo peyo kwa chikulupi che Sala, namuno ŵachekulwiye kwanno, ŵapochele ukombole wa kukola chitumbo, pakuŵa ŵakulupilile kuti Akunnungu chatindimisye chilanga chakwe. **12** Kwa ligongo li, kutyochela kwa mundu jumo che Iblahimu juŵaliji mpela jwammwe, ŵapagwile ŵandu ŵajinjji ŵangaŵalanjikwa mpela ndondwa sya kwini ni mpela nsanga wa mungulugulu bahali. **13** Aŵa wose ŵawile ali nkwakulupilila Akunnungu nganapochela aila iŵalanjile, nambo ŵaiweni kwakutalichila ni kuisangalalila, ŵajitichisye kuti ŵaliji achalendo ni ŵandu ŵanganakola pakutama pa chilambo nti pao. **14** Pakuŵa ŵandu ŵakuŵecheta maloŵe gati iyiyi akulosya kuti ali nkuchisosasosa chilambo chiŵe chao achinsyene. **15** Ikaliji akuganisisya ku chilambo kuŵakopochele kula, akakwete lipesa lyakuujila kukoko. **16** Nambo sambano akusakanga chilambo chachili chambone kupunda, chachili chilambo cha kwini. Kwa ligongo lya Akunnungu ngasikwatenda soni ŵandu wo pakwaŵilanga kuti ali Akunnungu ŵao pakuŵa ŵawichile chile musi. **17** Kwa chikulupi, che Iblahimu paŵalanjikwe chikulupi chao ni Akunnungu, ŵantoyosise a Isaka nti mbopesi. Che Iblahimu ŵapochele chilanga cho, ni ŵakundile kuntyosya mbopesi mwanagwe jwa jikajika pe. **18** Namuno Akunnungu ŵaasaliile, “Uŵelesi wenu chiutyochele ni che Isaka.” **19** Che Iblahimu ŵakulupilile kuti Akunnungu akukombola kwasyusya ŵandu ŵawile, ni tukukombola kusala nti chitagu kuti isyene che Iblahimu ŵakombwele kumpata sooni mwanagwe juŵaliji mpela jwammwe. **20** Kwa chikulupi che Isaka ŵapele upile che Yakobo ni che Esau kuti akole upile kwa indu yaikwika mmbujo. **21** Kwa chikulupi che Yakobo paŵaliji kuŵandichila kuwa, ŵampele upile kila jumo jwa ŵanache ŵa che Yusufu, ni kwapopelela Akunnungu achijegamilaga nkongojo wakwe. **22** Kwa chikulupi, che Yusufu paŵawandichile kuwa, ŵawechete yankati kutyoka kwa Ŵaisilaeli mu chilambo cha Misili, ni ŵalajichisye

agajigale maupa gao pachachityoka ku Misili. 23 Kwa chikulupi che Musa paŵapagwilwe ŵasisikwe miesi jitatu ni achawalesi ŵakwe, pakuŵa ŵaiweni kuti ali mwanache jwakusalala, ni nganagajogopa makanyo ga mwenye jwa ku Misili. 24 Kwa chikulupi che Musa paŵakusile, ŵakanile kuŵilanjikwa mwanache jwa mwali jwa mwenye jwa ku Misili. 25 Ŵaiweni mbaya kusauswa pamo ni ŵandu ŵa Akunnungu kupunda kukola lukondwa mu sambu kwa katema kakajipi. 26 Ŵaimanyi kuti kulaga kwa ligongo lya Kilisito kuli kwakusichila kupunda ipanje yose ya chilambo cha Misili, pakuŵa ŵaliji nkulolela mbote. 27 Kwa chikulupi che Musa ŵasaamile ku Misili pangajogopa lutumbilo lwa mwenye, ni ŵajendelechele mmbujo, pakuŵa ŵaliji mpela mundu juŵaweni Akunnungu ŵangakuwoneka. 28 Kwa chikulupi ŵachipangenyene chindimba cha Pasaka ni kulajisya miasi jimisikwe pachanya nnango kuti katumetume jwa kwini jwatumikwe kwikanacho chiwa, akaulaga ŵanache ŵa kwitiwo ŵa chilume mu chilambo cha Isilaeli. 29 Kwa chikulupi Ŵaisilaeli ŵajombweche bahali ja shamu mpela petaka, nambo Ŵamisili paŵalinjile kutenda yeleyo, ŵatitimile ni kuwa mmeesi. 30 Kwa chikulupi makumba ga chilambo cha ku Yeliko gagwile Ŵaisilaeli paŵagasyungwile makumba go moŵa saba. 31 Kwa chikulupi che Lahabu jwakulaŵalaŵa jula nganajonasikwa pamo ni ŵaŵakanile kwajitichisya Akunnungu ŵala, ligongo ŵaapochele kwa chitendewele ŵakuuchilichisya ŵala. 32 None chinyonjeshesye maloŵe chi? Pakuŵa katema kapelembele kusala ngani si che Gideoni ni che Balaki ni che Sansoni ni che Yefuta ni che Daudi ni che Samweli ni ŵakulondola ŵa Akunnungu. 33 Kwa chikulupi ŵanyawo wose ŵamenyene ni mamwenye ni ŵaapundile, ŵatesile indu yambone paujo pa Akunnungu, ŵapochele ilanga ya Akunnungu. Ŵataŵile kang'wa sya masimba, 34 ŵagasimile machili ga mooto wakalipa, ni ŵautwiche kuulajikwa kwa lipanga. Kulepetala kwao kwagalawiche ni ŵapatile machili, ŵalimbichile mu ngondo ni kwapunda ŵangondo ŵachilendo. 35 Achakongwe ŵane ŵaŵakulupilile ŵaapochele ŵandu ŵao ŵaŵasyusikwe paŵamasile kuwa. Nambo ŵane ŵakanile kugopolwa, ŵakundile kulagaswa mpaka kuwa, kuti ausimane usyusyo ni kwinjila mu utame wauli wambone mwakupunda. 36 Ŵane ŵanyelwiswe ni kuputikwa mbokola, ni ŵane ŵataŵikwe nyolo ni kuponyekwa mu nyumba jakutaŵilwa. 37 Ŵaulajikwe kwa kwaponya maganga, ŵane ŵaakatenye ipandeipande kwa misumeno pane kuwa kwa lipanga. Ŵajendajendaga achiwalaga mapende ga ngondolo ni mbusi, ŵaliji ŵa kulaga, ŵalageswe ni kupanganyichiswa

yangalumbana. 38 Chilambo nganichiŵajilwa kuŵa ni ŵandu mpela ŵanyawo. Ŵajendajendaga mwikonde ni mmatumbi achitamaga mu mbugu ni mmasimbo. 39 Ŵandu ŵa wose ŵawoneche ni Akunnungu kuti atesile yambone mu chikulupi chao nambo nganachipochela chiŵalanjile Akunnungu cho, 40 pakuŵa Akunnungu ŵalongolele kutuŵichila chindu chachili chambone mwakupunda kwa liwamba lyetu. Akunnungu ŵasachile kuti ŵanyawo aŵaga ni uwe pe tutendekwe ŵamalile.

12 Nipele, uweji tukwete mpingo wekulungwa wa ŵaumboni wanti nyi waukutusyungula, kwayele tutyosye indu yose yaikutusiŵilila, ni sambu syasikutukamulila kwa chitema. Tuutuche pangapwa ntima mu luwilo lwaluli paujo petu. 2 Twalole Che Yesu jwachitandisye chikulupi chetu, jwelejo ni juchachimalichisye. Kwa liwamba lya lukondwa lulwaliji paujo pao, jwelejo jwapilile kuwa pa nsalaba, namose chaliji chindu cha soni. Ni sambano akutama kunlyo kwa chitengu cha umwenye cha Akunnungu. 3 Mwaganichisye kwannope Che Yesu, juŵapilile nkukanilwa kwekulungwa kutyochela kwa ŵandu ŵa sambu. Nipele nkapela namose kupwa ntima. 4 Pakuŵa, mkulimbana ni sambu nganimme kuputana mpaka kuwa. 5 Sooni ana nliŵalile agala maloŵe ga kuntusya ntima gakusala Akunnungu? "Mwanangu nkanyelusya Ambuje pakunjamuka, namuno nkapwa ntima pakunkalipila. 6 Pakuŵa Ambuje akunjamuka jwalijose jwakunnonyela, ni kumputa jwalijose jwakunkunda kuŵa mwanagwe." 7 Mpilile kujamukwa pakuŵa gali majiganyo. Akunnungu akuntendela ŵanyamwe nti ŵanache ŵakwe, pakuŵa ana mwanache jwapi jwangakujamukwa ni atatiŵe? 8 Iŵaga ngankwamukwa ni Akunnungu chisau achiŵanagwe wose yakuti pakwamukwa, ŵanyamwe nganimma ŵanache ŵausyene ŵa Akunnungu, mmele ŵanache ŵa kuichila. 9 Sooni, iŵaga achatati ŵetu ŵa chiilu ŵaŵatuŵeleche, paŵatujamwiche uwe twaachimbichisye, ana ngati tukusachilwa kilitulusya nnope kwa Atati ŵetu ŵa kwini kuti tutame? 10 Achatati ŵaŵatuŵeleche ŵatujamwiche mmoŵa kanandi mpela iŵatite kuwona ili yambone achinsyene. Nambo Akunnungu akutujamuka kwa ligongo lya kutukamuya, akutenda yeleyo kuti tutendekwe ŵaswela mpela asyene. 11 Pakukutyochela kwamukwa ngakukuŵa kwakusengwasya, nambo kukusupusya. Nambo kumbesi kwa aŵala ŵaŵajiganyikwe ni kwamukwa ko, kukwapa ukombole wa kupanganya yambone paujo pa Akunnungu ni utame wa chitendewele.

12 Kwayele ngalimbisye makono genu ni malungo genu gagapesile. 13 Njendechelele kwenda mmatala gagoloka kuti chindu chachilemele chikatininguka nambo chilame. 14 Nlimbile kutama kwa chitendewele ni wāndu wose, sooni ntame kwa uswela pakuwā ngapagwa mundu juchiwāwone Ambuje iwāga mundu jo nganawā jwanswela. 15 Nlilolechesye chenene, kuti jwalijose akasausoyasya upile wa Akunnungu, nlilolechesye kuti mundu akawā mpela chitela chakuwāwa pasikati jenu ni kwika nago malagasya, ni kuujonganga umi wa wāndu wājini. 16 Akapagwa jwachigwagwa, pane mundu jwangaajogopa Akunnungu mpela a Esau, jwakujasile kupagwa kwakwe kwaandanda kwa chakulya chimo. 17 Pakuwā nkumanyililanga kuti namuno kanyuma paWasosile sooni kuupochela upile wakwe kutyochela kwa atatigwe wakanilwe. Pakuwā nganapata lipesa lya kuleka sambi ni kugagalausya gaWatesile, namuno Wasosile nnope kwa misosi. 18 Wānyamwe ngininnyika ku chitumbi cha Sinai mpela iwātite kuchiichilila wāndu wā ku Isilaeli. Chitumbi chikukomboleka kuchikwaya chili nkukolela mooto, pa chipi, ni kusona kwakukulungwa kwa chimbunga, 19 ni lisegwe lya lipenga, ni liloWe lininkuwecheta malowe. Awāla wāwāpilikene usone wo wachondelele Akunnungu kuti akakunguluka nawo sooni, 20 pakuwā nganakombola kupililila lilajisyo lilyatyocheke lyalikuti, “Juchakwaye chitumbi chi namose chiwe chinyama, chaponyekwe maganga.” 21 Ni indu iyaoneche yo yaliji yakogoya nnope, namose che Musa wātite, “Ngogopa ni kutetemela.” 22 Nambo wānyamwe nkuichilile ku chikwesya cha Sayuni, ni ku musu wa Akunnungu wājumi, nnyiche Yelusalemu wa kwini kwakusongangene achikatumetume wā kwini wāngakuwālanjikwa, wākusangalala. 23 Nnyiche ku mpingo wekulungwa wa wāndu wākukulupilila Kilisito wāali wāandanda kupagwa wa Akunnungu ni meena gao galebekwe kwini. Nnyiche paujo pa Akunnungu jwali jwakulamula jwa wāndu wose, ni paujo pa mbumu sya wāndu wāmbone paujo pa Akunnungu wātendekwe wāmalilwe. 24 Nnyiche ku Che Yesu jwakwilanya jwa lilangano lya sambano ni ku miasi jakwe jajjiti che jajjikuwecheta yambone kupunda miasi ji che Habili. 25 Nipele, nlilolechesye kuti nkakana kumpilikanila jwelejo jwakuwecheta nomwe. Mpela awāla Wāsilaeli wāwakanile kumpilikanila che Musa, juwāasailaga utenga kutyoka kwa Akunnungu paWaliji pachilambo pano nganakulupuka. Isyene, uweji ngatukombola kukulupuka iwāga tukukana kumpilikanila jwelejo jwaktusaila utenga kutyochela kwini. 26 Katema Akunnungu paWāwechete pa

chitumbi cha Sinai wāchitenganyisye chilambo, nambo sambano alanjile kuti, “Chinachitenganye chilambo ni ngawā chilambo pe nambo kwini namba nako.” 27 LiloWe li “Soon!” likutulosya kuti indu yose yepanganyikwe chiitenganikwe ni kutyosyekwa, kuti indu yangaikukomboleka kutenganyikwa isigalile. 28 Kwayele, pakuwā tukupochela umwenye wangatenganyika, twatogolele kwa woga ni kwa kwapopelela Akunnungu, kwa litala lichilyanonyesye ni kwa kulitulusya ni kwapopelela, 29 pakuwā Akunnungu wetu ali mooto waukutinisya.

13 Njendechele kunonyelana chiulongo. 2 Kasiniwāilala kwapochela achalendo, pakuwā kwa kutenda yeleyo wāndu wāne wāapochele achikatumetume wā kwini pangamanyilila. 3 Mwakumbuchile wāndu wātawikwe mpela ila ntaWikwe pamo nawo, ni mwakumbuchile wākulagaswa nti nomwe nkulagaswa mpela wānyawo. 4 Ulombela uchimbichikwe ni wāndu wose, achalume ni achakongwe aWe wākukulupilichika kila mundu kwa njakwe, pakuwā Akunnungu chiwālamule wachigwagwa ni wachikululu. 5 NkaWā wāndu wākunonyela nnope mbiya, nlininje ni indu inkwete yo pakuwā Akunnungu nsyene atite, “Nganguneka ng’o atamuno ngangunja ng’o.” 6 Kwa ligongo lyo kwa ntima wakulimba tukuti, “Ambuje ali wākungamuchisya une, ngasinyogopa. Mundu chandende chichi?” 7 Mwakumbuchile ilongola wēnu wāwansalile liloWe lya Akunnungu. Nganichisye lwendo lwao mpaka kumbesi kwa umi wao, ni kuchisyasya chikulupi chao. 8 Che Yesu Kilisito ali julajula, liiso ni lelojino ni moWā gose pangali mbesi. (aiōn 1:165) 9 Nkajigalikwa akuno ni akuno kwa majiganyo gane ga chilendo. Umbone wa Akunnungu ukujilimbisya mitima jenu, ni ngawā makanyo nkati ja yakulya, pakuwā makanyo go nganigankamuchisya mundu jwali jose juwagakuie. 10 Tukwete chilisa, chakuti wāndu wātutumichila mu lisakasa lya Wāyahudi lyakupopelela nganasachilwa kulya indu yaikutyochekwa mbopesi pa chilisa pala. 11 Jwambopesi Jwankulu jwa Wāyahudi akwasuya miasi ja inyama Peuto Papaswela Nnope, kukutaga mbopesi kwa sambi nambo mitembo ja inyama yo ikochekwa paasa pa chigono. 12 Kwa ligongo lyo Che Yesu nombewo wālageswe ni kuwa paasa musu kuti Waswejesye wāndu kwa miasi jao asyene. 13 Nipele, tukopoche twajaulile paasa pa chigono tuchikundaga kunyeluswa mpela welewo yatite kunyeluswa. 14 Pakuwā pachilambo pano nginitukola musu waukutamilisya, nambo tukuusosa aula musu waukwika. 15 Nipele, kwa litala li Che Yesu, twatajile

Akunnungu mbopesi jakwalapa moŵa gose, mbopesi ja kwalapa jo ili ipanganyo yetu apala patukujitichisya kuti, ŵelewo ali Ambuje. 16 Nambo kasinliŵalila kutenda yambone ni kukamusyana pakuŵa syelesi ni mbopesi syasikwanonyelesya Akunnungu. 17 Mwajitichisye ŵakunlongosya ni kugakumulisya malajisyo gao, pakuŵa ŵanyawo akuchesyanga kwa ligongo lya umi wenu ni chasale ya masengo gao paujo pa Akunnungu. Mwapilikanichisyaga chapanganye masengo gao kwa lukondwa, ngaŵa kwa kudandaula pakuŵa atumichilaga nkudandaula ngainkamusya mwanya. 18 Ntupopelele ni uwe, pakuŵa tukwimanyilila kuti mitima jetu ngajikutusalila kuti tukwete chileŵo. Ni tukusaka kutenda yaili yambone moŵa gose. 19 Choonde none ngunchisya kwannope kuti mumbopelele kwa Akunnungu kwa kuchalila, kuti ngombole kuuja kukwenu chitema. 20 Akunnungu ŵa chitendewele ŵaŵansyusisye Ambuje ŵetu Che Yesu, Jwakuchinga Jwankulu jwa ngondolo kwa miasi jajikulosya kuti lilangano lya moŵa gose pangali mbesi lili lya usyene. (aiōnios g166) 21 Antende ŵanyamwe ŵamalilwe mu indu yose kuti nkombole kupanganya lisosa lyao, nombewo atende mwenumwe yaikwanonyelesya, kwa litala lya Che Yesu Kilisito. Ukulu uŵe ni ŵelewo moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Eloo. (aiōn g165) 22 Achalongo, ngunchisya mpochele maloŵe gangu gangunjamuka ga kuntusya ntima, gangunnembela mu chikalata chachijipi chi. 23 Ngummanyisya kuti nlongo njetu che Timoseo agopolekwe mu nyuumba jakutaŵilwa. Aikaga mwachitema, chiiche pamo nawo pachiiiche kukwenu. 24 Mwakomasye wose ŵakunlongosya, pamo ni ŵandu ŵa Akunnungu wose. Achalongo achinjetu kutyochela ku Italia akunkomasya. 25 Umbone wa Akunnungu utame ni ŵanyamwe wose.

Yakobo

1 Une che Yakobo, jwakutumichila jwa Akunnungu ni jwa Ambuje Che Yesu Kilisito, ngunnembela mwanya wandu wa Akunnungu wose wampwilingene ku chilambo kose, ngunkomasya. **2** Achalongo achinjangu, nnyiwone ili yakusengwa pe, pankukola masauko gagali gose. **3** Nchimanyililaga kuti kulinjikwa kwa chikulupi chenu kukunnyichisya upililiu. **4** Nkole usyene wakuti kupililila kwenu kukupanganya masengo mu nkati mwenu mpaka kumbesi, kuti nkule ni kuwa wamalilwe mpela yakuti pakusaka Akunnungu, pangapunguchilwa ni chindu chachili chose. **5** Nambo mundu jwalijose mu mpingo wenu, lwansowaga lunda wapopelele Akunnungu wakwapa wandu wose mwamujini ni kwa ntima wambone nombejo chachiepewa. **6** Nambo apopeleje ali akwete chikulupi pangali lipamba lyalili lyose. Pakuwa mundu jwali ni lipamba ali mpela litumbela lya mu bahali lyalikujigalikwa ni mbungo ni kwauswa akuno ni akunokuno. **7** Mundu jwati yeleyo akaganisya kuti chapochele chachili chose kutyochela kwa Ambuje. **8** Jwelejo ali mundu jwagalaukagalauka ni ngakukombola kulamula chindu chakupanganya. **9** Nambo nlongo jwakulupilile jwaali jwakulaga akusachilwa asengwe, katema Akunnungu pakunkwesya. **10** Nlongo jwakulupilile jwaali jwachipanje akusachilwa asengwe, katema Akunnungu paakuntulusya. Pakuwa jwachipanje chasowe mpela uluwa lwa mwikonde. **11** Lyuwa likukopochela ni kuwala nnope ni kuumusya masamba, uluwa wakwe ukugwa ni usalale wakwe ukusowa. Iyoyo peyo jwachipanje nombejo chawe mmasengo gakwe. **12** Jwana upile mundu jwakupililila nkulinjikwa, pakuwa amalaga kupunda kulinjikwa chapegwe chindu mpela singwa ja umi, Ambuje jwalandanile wakwanonyela. **13** Mundu alinjikwaga akajila, "Ngulinjikwa ni Akunnungu." Pakuwa Akunnungu ngakunlinga mundu kwa kutenda yangalumbana, nombe Akunnungu ngakulinjikwa kwa kutendelwa yangalumbana. **14** Nambo mundu akulinjikwa pakukwekwelemwa ni kutanjikwa ni tama jakwe atende yangalumbana. **15** Mwajilechelelaga tama jintawale jikwichisya sambu ni sambu syapundaga sikwichisya chiwa. **16** Achalongo achinjangu wakunonyelwa nkalambuchikwa. **17** Kila ntuuka wambone ni waumalilwe ukutyochela kwini kwa Atati Akunnungu wawagumbile lulanga, jwangakugalaukagalauka, nombewo ngakulosya chimanyisyo chachili chose kuti chagalauche. **18** Kwa unonyelo wakwe nsyene

watuweleche kwa litala lya liloŵe lya usyene, kuti tuweje mpela milimbu mu yepanganyikwe yakwe yose. **19** Achalongo achinjangu wakunonyelwa, mmanyiilile chindu chi, yakuti mundu jwalijose aŵe jwachitema kupilikana, nambo ngasaŵa jwachitema kuwecheta namose kutumbila. **20** Pakuwa wandu waali ni lutumbilo ngakukombola kupanganya yambone paujo pa Akunnungu. **21** Kwayele, nneche masyoŵelo genu gangalumbana ni ipanganya yenu yangalumbana. Mpochele kwa kulitulusya liloŵe lyalipandikwe mmitima jenu lyalikukombola kunkulupusya. **22** Nkalilambusya mwachinsyene, nambo mmeje wandu wakupanganyichisya masengo Liloŵe lya Akunnungu, ngaŵa wakupilikanila pe. **23** Pakuwa naga mundu ali jwakupilikanila pe Liloŵe lya Akunnungu nombe ngaŵa wakulipanganya lyalipikene, chaladane ni mundu jwakulilola ku meeso mu lindala. **24** Ni paakumalisya kulilola yatite ni kutyoka, kwakamo akuliwalila yatite pakuwa. **25** Nambo mundu jwakugalolechesya uchenene malajisyo ga usyene gagakwalechelesya wandu, ni akwendelechela kugapanganyichisya masengo, pangapikanila pe ni kugaliwalila, jwele mundu jo chapegwe upile mu indu yose yakuipanganya. **26** Mundu aganisya kuti akwajogopa ni kwapopelele Akunnungu, nambo ngakusiŵila lulimi lwakwe, kwapopelele kwao Akunnungu nganikukola mate ni akulilambusya nsyene. **27** Litala lya kwapopelele Akunnungu lyalili lyambone lyangali chileŵo paujo pao lili ali: Kwakamuchisya wamalekwa ni wawililwe ni achiwankwawo ni nkalisakasya kwa indu yangalumbana ya pachilambo.

2 Achalongo achinjangu, iwaga nkwakulupilila Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, Ambuje wa ukulu, nakola lusagu kwa wandu kwa kwalola ku meeso. **2** Tujileje, mundu jumo awete pete jajikolochekwe kwa sahabu ni iwalo yakusalala, akwinjila mu nyuumba jenu ja kwapopelele, nombe akwinjila mundu jwa usauchi jwana iwalo yakuwisala. **3** Iwaga wanyamwe nkunimbichisya jwelejo jwawete iwalo yakusalala ni kunsalila "Ntameje apano pa chitengu chambone," nambo ajula jwa usauchi nkunsalila, "Mwe, njimeje pelepo, pane ntameje paasi," **4** ana lwele ngaŵa lusagu ni kulamula ko ngakukuika ni nganisyo syangalumbana? **5** Mpilikanile achalongo achinjangu wakunonyelwa! Ana Akunnungu nganiwasagula wakulaga wa pachilambo kuti aŵe wachipanje mu chikulupi ni kupochela umwenye uwalanjile aŵala wakwanonyela? **6** Nambo wanyamwe nkunnyosya jwausauchi. Ana ngaŵa

wachipanje wakunliwatilanga ni kunjauyanga pa nkungulu? 7 Ana ngaŵa wanyawo ni wakulitukana alila liina lyambone Iya Ambuje, jwati wanyamwe ni wandu wakwe? 8 Naga isyene nkugajitichisya malajisyo gamakulu mu umwenye wa Akunnungu, gagali mu Malembelo ga Akunnungu gagakuti, "Munnonyele njenu jwammandichile mpela inkuti pakulinonyela mwasyene," nkutendekanya yambone. 9 Nambo iwaga nkutenda lusagu kwa wandu kwa kwalola ku meeso nkutenda sambu ni malajisyo ga Akunnungu gakulosya kuti nganingajitichisya. 10 Pakuwa mundu jwangakujitichisya likanyo limo mmalajisyo gose ga Akunnungu, chaaŵe ngakugajitichisya malajisyo gose. 11 Pakuwa jwelejo juwatite, "Nkatenda chikululu," ni jujo juwatite, "Nkaulaga." Iwaga ngankutenda chigwagwa nambo nkuulaga, nkutema malajisyo. 12 Nipele mmecheteje ni kupanganya mpela wandu wachalamulikwe malinga ni malajisyo gagakutiwika walechelele. 13 Pakuwa Akunnungu ngaalosya chanasa pachiwalamule wandu wanggalosya chanasa. Nambo waali ni chanasa ngasajogopa kulamulikwa ko. 14 Achalongo achinjangu, ana mundu akukola chichi asalaga kuti ngwete chikulupi nambo ngakuchilosya kwa ipanganyo yambone? Ana chikulupi cho chichikombole kwakulupusya? 15 Tujijeje, jwakukulupilila njenu jwannume pane jwankongwe nganakola chakuwala pane yakulya. 16 Mundu jumo jwenu waasalilaga, "Njaulanje kwa chitendewele nkajotele mooto ni kwikuta," pangaapa iyasoŵile mu kutama ana chakole chichi? 17 Iyoyo peyo chikulupi pe iwaga changali ipanganyo chiwile. 18 Nambo mundu akombolaga kusala, "Mmwe nkwete chikulupi noneji ngwete ipanganyo." Uneji chinyanje, "Munosye chikulupi chenu pangali ipanganyo noneji chinannosye chikulupi changu kwa ipanganyo yangu." 19 Mmwejo nkukulupilila kuti Akunnungu ali wamo, yambone. Nambo masoka nombego gakukulupilila iyoyo, nombego gakutetemela. 20 Mmwe jwakulowela! Ana nkusaka kuloswa kuti chikulupi changali chipanganyo chiwile? 21 Ana Atati wetu che Iblahimu wakundikwe uli ali wambone paujo pa Akunnungu? Wakundikwe kwa chipanganyo paŵantoyosye a Isaka mwanagwao pa chilisa. 22 Nkulola yakuti chikulupi chatesile masengo pamo ni chipanganyo chakwe ni chikulupi chatindimiswe kwa litala Iya chipanganyo yakwe. 23 Malembelo ga Akunnungu gala gamalile gagatite, "Che Iblahimu wanukulupilile Akunnungu ni kwayele wakundikwe kuwa wambone paujo pao." Nombejo wawilanjikwe ambusanga jwa Akunnungu. 24 Nkulola kuti mundu akukundikwa kuwa jwambone paujo

pa Akunnungu kwa ipanganyo nambo ngaŵa kwa chikulupi pe. 25 Iyoyo peyo che Lahabu jwakulawalaŵa jula, wakundikwe jwambone paujo pa Akunnungu kwa ipanganyo yakwe paŵapochele wakusosasosa ni kwakoposya paasa kwa litala line. 26 Mpela ila chiilu pangali mbumu cheewe, iyoyo peyo chikulupi pangali ipanganyo chiwile.

3 Achalongo achinjangu, nkaŵa wakwiganya wajinji pakuwa nkumanyilila kuti uweji utukwiganya tutulamulikwe kwa chikali nnope kwapunda wandu wane. 2 Uweji wose tukulewa mwamujinji. Nambo iwaga mundu ngakulewa mu nkuwecheta kwakwe, jwelejo ali jwamalilwe, nombejo akupakombola kuchilongosya chiilu chakwe chose. 3 Uwe tukuwika chipaande chamwana cha chisyano chachitawikwe kwa migoji nkang'wa sya falasi kuti tukombole kulongosya iilu yao kwaula kwakuli kose kwatukusaka uweji. 4 Iyoyo ngalaŵa namose jili jekulungwa nnope jikujigalikwa ni mbungo jakalipa nambo jikugalauswa ni chipande cha mwana cha chibao, ni jikwaula kwakusaka jwakujilongosya. 5 Iyoyo peyo lulimi luli chiwalo cha mwana nnope pa chiilu nambo lukulilapilila indu yekulungwa nnope. Nganisye mooto kanandi yaukuti pakolesya litinji lyekulungwa nnope. 6 Nombe lulimi luli mpela mooto. Lugumbele igongomalo ya pachilambo. Lulimi luli chiwalo cha mwana nambo lukukombola kuchinyakasya chiilu chose. Lukutinisya umi wetu chitandile kupagwa mpaka kuwa, kwa mooto waukutyochela ku jehanamu. (Geenna g1067) 7 Mundu akukombola kulanga inyama yayiliyose nombe amasile kukombola kulanga, inyama ya mwitini ni ijuni yayiliyose ni inyama yaikukwaŵa yayiliyose ni yaikutama mmeesi. 8 Nambo ngapagwa mundu jwakukombola kululanga lulimi. Lulimi luli lwangalumbana ni ngalukukomboleka kululanga, ni lugumbele sumu jajikuulaga. 9 Kwa lulimi tukwalapa Ambuje ni Atati wetu, ni kwa lulimi lululo tukwalwesya wandu wagumbikwe chisau cha Akunnungu. 10 Mu kang'wa jimo mukukopochela malowe ga upile ni malowe ga kulwesya. Achalongo achinjangu ngaiukujilwa indu iweje yeleyo. 11 Ana chisima chikukombola kukoposya kwanakamo meesi gambone ni meesi ga njete? 12 Ana achalongo achinjangu chitela cha ntini chikukombola kusogosya isogosi ya seituni pane chitela cha msabibu chikukombola kusogosya isogosi ya tini? Ngwamba, chisima cha meesi ga njete ngachikukombola kukoposya meesi gambone. 13 Ana nduni jwali ni lunda ni umanyilisi pasikati ja wanyamwe? Nipele alosye yeleyo kwa lwendo lwakwe lwambone kwa litala Iya ipanganyo

yaikupanganyikwa kwa kulitulusya ni lunda. 14 Nambo iŵaga mmitima jenu mugumbele wiu ni uchimwa ni lipamo, nkasisa usyene kwa kulilapa ni kusala unami. 15 Lunda lwati yeleyo ngalukutuluka kutyochela kwini nambo luli lunda lwa pa chilambo, lwele lunda luli lwa chiundu ni lukutyochela kwa Shetani. 16 Pakuŵa papali ni wiu ni lipamo, pana utidiganyo ni ipanganyo yose yangalimate. 17 Nambo lwele lunda lwalukutyochela kwini, luli lwakusalala, lukusaka chitendewele ni kulitimalika, luli chile kupilikanila maloŵe ga ŵandu. Lugumbele chanaso ni ipanganyo yambone, nganilulukala lusagu, namuno kulambusya. 18 Ŵandu ŵakuchinonyela chitendewele akupanganya indu yaikwikawo chitendewele kwa ŵandu ŵane, mbesi jakwe ŵandu akutendekwa ŵambone paujo pa Akunnungu.

4 Ngondo ni kuputana mwa ŵanyamwe ikukupochela kwapi? Ana ngaŵa ikutyochela mu tama syenu syasikukanilana mu nkati mwenu? 2 Nkulajila indu, ni pakuŵa ngankwipata, nukumbola kuulaga. Nkulajila kwannope kukola indu yejinji nambo ngankukombola kwipata, kwayele nkutandana ni kuputana. Ngankupata indu inkwisaka pakuŵa ngankwaŵanda Akunnungu. 3 Namose pankuŵenda, ngankupata pakuŵa nkuŵenda ni nningwa wangaŵa wambone, kuti nkombole kukwanisya tama syenu. 4 Mwaya ŵandu ŵangakulupilichika! Ngankwimanyilila kuti kutenda uganja ni chilambo uli umagongo ni Akunnungu? Kwapele jwalijose jwakusaka kutenda uganja ni chilambo akulitesya jwammagongo jwa Akunnungu. 5 Nkaganichisya kuti Malembelo ga Akunnungu gakuti maloŵe gangali chindu pagakuti, “Mbumu jwa Akunnungu jwaŵichikwe mwetuwe akwete wiu ligongo lyetu.” 6 Nambo umbone wa Akunnungu ukwete machili gamakulungwa nnope mpela yagakuti pakusala Malembelo ga Akunnungu, “Akunnungu akwakanila ŵaali ni chibuli nambo akwapa upile ŵakulitulusya.” 7 Kwayele nkunde kulungoswa ni Akunnungu. Mwanile Shetani nombewo chambutuche. 8 Mwaŵandichile Akunnungu nombewo chambandichile. Njose makono genu mwaya ŵandi ŵa sambu. 9 Nswejesye mitima jenu mwaya ŵaulamba. 9 Nsupuche, nilile ni kulila kwamalumbo. Lukondwa lwenu luŵe kusupuka ni kuseka kwenu kuŵe kulila kwamalumbo. 10 Nlitulusye paujo pa Ambuje nombewo chankwesye. 11 Achinjangu nkalamulilana mwachinsyene. Mundu jwakunlalatila njakwe ni kunlamula, jwelejo akugalalatila ni kugalamula malajisyo. Naga nkugalamula malajisyo mmwe ngankugajitichisya malajisyo nambo nkugalamula.

12 Akunnungu jikape ni ŵakugatyosya Malajisyo ni kulamula. Ni ŵelewo pe ni ŵakukombola kukulupusya ni kuulaga. Ana mmwe ni ŵaani junkwalamula ŵandu ŵane? 13 Sambano mpilikanile mwaya ŵankuti, “Lelo pane malaŵi tutujaule lisi limo, tukatame chaka chansima kweleko, ni kusumisya malonda ni kupata mbiya.” 14 Mwaya ngankwimanyilila ichiikopochele malaŵi mu umi wenu. Mwaya ndi mpela lipundugulu lyalikuwoneka katema kakajipi ni kusoŵa. 15 Ŵanyamwe mwasachilwe kuŵecheta yeleyi: “Ambuje asakaga chitutame ni kuchipanganya achi ni chelechi.” 16 Nambo sambano, nkulilapa ni kuligamba. Kulilapa kwati yeleyo kuli chigongomalo. 17 Nipele, mundu jwalijose jwakumanyilila chachili chambone chakusachilwa kuchitenda, nambo ngakuchitenda, mundu jo akupanganya sambu.

5 Sambano mpilikane ŵanyamwe ŵaipanje! Nilile ni kulila kwa malumbo kwa ligongo lya kulaga kwakukunnyichilila. 2 Ipanje yenu iwosile ni minjilo jenu jililikwe ni chimbulukuku. 3 Sahabu jenu ni mbiya syenu sikamwile ukutu ni ukutu wakwe chiuŵe umboni pasikati jenu pakuŵa chijonanje ilu yenu mpela mooto yaukutu kutinisa. Ŵanyamwe nilinjichile ipanje kwa moŵa ga mbesi. 4 Nganimwalipa aŵala ŵaŵapangenyeye masengo mmigunda mwenu. Mpilikanile yakuti kulalatila, kulila kwa ŵandu ŵakugowola mmigunda jenu kuiche mmapikanilo ga Ambuje ŵaali ni ukombole. 5 Ntemi mchilambo kwa utame wakulisengwasya kwannope. Nlijimbese mwachinsyene mpela ng'ombe jajili chile kwa lyuŵa lya kusingwa. 6 Mwalamwile ni kwaulaga ŵandu ŵambone paujo pa Akunnungu, ŵanganakanila ŵanyamwe. 7 Kwayele achalongo achinjangu, mpililileje mpaka pataiche Ambuje. Nole jwakulima yakuti pakulindilila kwa kupililila aila yaipandile, isogosye magungulo gambone ni yakuti pakujilindilila ula jandanda ni jambesi. 8 Iyoyo peyo ni ŵanyamwe ŵakwe mpililile, nkole mitima jakulimba ligongo kwika kwa Ambuje kuŵandichile. 9 Achalongo achinjangu, nkanyinyitilana mwachinsyene pe ntakulamulika ni Akunnungu. Jwakulamula aŵandichile kwika. 10 Achalongo achinjangu, mwasakaga kulola chisyasyo cha kulindilila ni kupililila mmasasayo, mwakumbuchile ŵakulondola ŵaŵasalaga utenga wa kutyochela kwa Ambuje ni ŵanyamwe nsyasye chitagu chao. 11 Tukwaŵilanga ŵelewo akwete upile pakuŵa ŵapililile. Mpilikene ngani sya kupililila ku che Ayubu, ni nkwananyilila Ambuje iŵantendele kumbesi. Pakuŵa Ambuje aguumbene chanaso ni umbone. 12 Kupunda yeleyo yose achinjangu nkalumbila kwa

kwinani atamuno kwa chilambo atamuno kwa chindu chachili chose. Njileje, "Elo" iwaga nkusaka kuti elo ni "Ngwamba" iwaga nkusaka kuti ngwamba, pelepo nganlamulikwa ni Akunnungu. 13 Ana apali mundu jwalijose mu mpingo wenu jwakusauka? Apopeleje. Jwokusangalala ajimbe nyimbo sya kulapa. 14 Ana apali mundu mu mpingo wenu jwakulwala? Wawilanje achakulu ilongola wa mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wapopelele ni kwapakasya mauta mu liina lya Ambuje. 15 Ni akula kupopelela kwa chikulupi chikunnamisye jwakulwala jo, nombe Ambuje chanlanye. Naga watesile sambi, chalecheleswe. 16 Nsalilane sambi syenu kwa jwine ni jwine ni kupopelelana kuti nlamiswe. Mapopelo gakwe mundu jwambone paujo pa Akunnungu gana machili gakupanganya gamajinji. 17 Che Elia waliji mundu mpela uwe, wapopelele kwa kuchalila kuti jikanya ula ni nganjinya ula pachilambo yaka itatu ni miesi sita. 18 Nipele wapopelele sooni ni ula janyele kutyochela kumaunde ni chilambo chasogwesye magungulo. 19 Achalongo achinjangu, iwaga mundu jwalijose mwa wanyamwe asochelaga ni kuuleka usyene, ni mundu jwine ammusyaga, 20 nipele mmanyiilile kuti mundu jwalijose jwakummusya jwa sambi kutyochela nkusoya kwakwe, jwelejo chankulupusye mundu jo kutyochela mchiwa ni kwatenda Akunnungu watyochesye sambi syao syejinji.

1 Petulo

1 Une che Petulo, nduna ju Che Yesu Kilisito, ngunembela wanyamwe wandu wasagulikwe ni Akunnungu, ni wampwilingene ni wankutama nti achalendo ku Ponto ni ku Galatia ni ku Kapadokia ni ku Asia ni ku Bisinia. 2 Akunnungu Atati wasagwile wanyamwe malinga ni wasachile ni kuntenda mme waswejekwe kwa litala lya Mbumu, kuti nkombole kunjitichisya Che Yesu Kilisito ni kujosekwa ni miasi jao. Ngunsachila umbone wa Akunnungu ni chitendewele chachinjini. 3 Twalape Akunnungu, Atati wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito! Kwa chanaso chao chachikulungwa watuweleche sooni kwa kunsyusya Che Yesu. Atupele chilolelo cha umi, 4 nipele tukulolela kupochela indu yambone yejini, yati Akunnungu wawichile wandu wao kwainani kwangaikwola atamano kujonasika atamano kusisina. 5 Chiuwe wenu wanyamwe wankugosekwa ni machili ga Akunnungu kwa litala lya chikulupi, kwa ukulupusyo wauli chile kuunukukwa pa lyuwa lya mbesi. 6 Msengwanje nkati yeleyo, namuno sambano, kwa katema kakajipi, chinsachilwe kulaga kwa ligongo lya malinjilo gamajinji. 7 Kulinjikwa kwenu ko kuli kwa liwamba lya kuchipima chikulupi chenu iwaga chili cha usyene. Pakuwa namose sahabu jili chindu cha konasika, jikulinjikwa ni mooto. Iyoyo peyo chikulupi chenu chachili cha ndalama kupunda sahabu chichilinjikwe kuti chimanyiche iwaga chili chisyene. Ni kwa ligongo lyo chimpochele lumbili ni ukulu ni luchimbichimbi katema Che Yesu Kilisito pachakopochele. 8 Wanyamwe nkwanonyela welewo namuno nganimwawone ni nkwakulupilila namuno ngankawawona kwa sambano. Nipele nkusengwa nope kwa lukondwa lwekulu lwangalukuwechetekwa, 9 pakuwa mkupochela mbote ja kukulupilila kwenu, jelejo jili chiwombosyo chenu. 10 Wakulondola wa Akunnungu wasosilesosile ni walolitelolite yankati ukulupusyo wo, wanyawo wasagamukwile yankati ntuuka wati Akunnungu chachimpa wanyamwe. 11 Wasosile kumanyilila chiiwe katema chi ni chiweuli. Chindu chachiwechetekwe ni Mbumu jwa Kilisito waali nkati mwao, juwalongolele kusala nkati masauko gachigaasimane Kilisito ni ukulu uchiukopochele pakumala yeleyo. 12 Akunnungu waunukulile wakulondola kuti utenga uwajenesye ula nganiwagamba wele achinsyene, nambo wangambaga wanyamwe. Ni sambano utenga wo ulalichikwe kukwenu ni wele wawanalichile wanyamwe Ngani Jambone kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu juwatumikwe kutyochela kwainani.

Indu yo, namuno achikatumetume wa kwainani akulajila kwimanya. 13 Kwa ligongo lyo, mmeje chile ni kuchesya. Mmichanje chilolelo chenu chose mu umbone wa Akunnungu uchimpegwe katema Che Yesu Kilisito pachaukunulikwe. 14 Mmeje mpela wanache wa Akunnungu wakujitichisya, nkatama kwa kujikuya misese jenu jangalumbana jimwaliji najo katema pamwaliji ngankuumanyilila usyene wa Akunnungu. 15 Nambo mpela jwele jwammilasile yatite kuwa jwanswela, nomwe wakwe mme waswela mu lwendo lwenu lose. 16 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, "Mme waswela, pakuwa none ndili jwanswela." 17 Pankwakolanga Akunnungu, wanyamwe nkawilanga Atati. Nipele, manyilanje kuti welewo akunlamula jwalijose malinga ni aila yaite pangali lusagu. Kwayele njendelechele kutama yambone pa katema kakasigalile pachilambo pano nkwachimbichisya Akunnungu kwanope. 18 Pakuwa ngumanyilila kuti wanyamwe wammombwelwe mu wende wenu wangalimate, umwapochele kutyochela kwa achachekulu wenu. Nambo nganammombola kwa indu yakuwola, pane kwa maganga ga mbiya pane sahabu. 19 Nambo mwakulupwiswe kwa miasi ja ndalama jajikulungwa ja Kilisito. Jwali mpela mwanangondolo jwangali chilema namose lidoa. 20 Welewo wasagulikwe ni Akunnungu chikanawe kugumbikwa chilambo, waunukulikwe mmoa ga mbesi gano kwa ligongo lyetu. 21 Kwa litala li Che Yesu Kilisito, nkwakulupilila Akunnungu juwansyusisye ni kwapa ukulu, ni mwa yeleyo chikulupi ni chilolelo chenu ili kwa Akunnungu. 22 Pakuwa sambano, kwa kujitichisya usyene, wanyamwe nswejeswe mbumu syenu ni kwanonyela achinjenu pangali ulamba. Nipele nnonyelane jwine ni jwine kwa ntima wenu wose. 23 Pakuwa mpagwile kaauli nga wa kwa mundu jwakuwa nambo kwa mundu jwangakuwa, lisyene lili Lilo we lya Akunnungu lyalili lyalijumi, ni lyalikulama moa gose pangali mbesi. (aiōn g165) 24 Mpela Malembelo ga Akunnungu igakuti kusala, "Wandu wose ali mpela masamba, ni ukulu wao wose uli mpela uluwa wa masamba. Masamba gakuumula ni uluwa ukupatuka. 25 Nambo, lilo we lya Ambuje likulama moa gose pangali mbesi." Lilo we lyo lili Ngani Jambone jajilalichilwe kukwenu. (aiōn g165)

2 Nipele, nnechanje ungalumbana wose, unami ni ulamba ni wiu ni kutukana ikapagwa sooni. 2 Moa gose njalile lilo we lya uswela lya Akunnungu nti mwanache yakuti pakulajila ma wele, kuti kwa lyeleyo isyene nkombole kukula ni kukulupuswa. 3 Mpela

igakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, “Nnyimanyi mwachinsyene kuti Ambuje ali wambone.” 4 Nipele, mwajaulile Ambuje! Wewo ali nti liganga lyalijumi lyekanikwe ni wandu, nambo paujo pa Akunnungu lili liganga lyesagulikwe ni lya ndalama jajikulungwa. 5 Wanyamwe nombe nli nti maganga gamajumi nkagumbikwe ni kuwa nyumba ja chibumu muchinkatumichile mpela wambopesi waswela, nkatyosye mbopesi sya mbumu syasikukundikwa ni Akunnungu kwa litala li Che Yesu Kilisito. 6 Pakuwa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Sagwile liganga lya ndalama, linguliwika nti liganga lya nsingi lya petumba ku Sayuni. Mundu juchankulupilile jwelejo ngaintenda soni.” 7 Kukwenu wanyamwe wankukulupilila, liganga lyo lili lya ndalama jajikulungwa, nambo kwa wele wangakukulupilila mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Liganga lyalikanile wakutawa kuti ngalikufai, sambano lilyolyo lili liganga lyalikusachilwa kwannope.” 8 Soonile Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Liganga lyo lili liganga lyalikwatenda wandu alikuwale, lwala lukwagwisya wandu.” Wandu akulikuwala kwa ligongo akanile kuukulupilila utenga wa Akunnungu. Yeleyo ni iyatyochele mpela Akunnungu iwatite pakuganisisya. 9 Nambo wanyamwe nli wandu wasagulikwe, uwelesi wa wambopesi wa mwenye, ni lukosyo lwaluswela ni mpingo wa wandu wa Akunnungu, wasagulikwe kugasala masengo gakwe gamakulu gawammilasile ntyoche mu chipi, ni kunjinjisa mu lilanguka lyakwe lyekulu. 10 Kalakala wanyamwe nganimma wandu wa Akunnungu, nambo sambano wanyamwe nli wandu wakwe, kalakala Akunnungu nganantendela chanaso, nambo sambano mpochele chanaso chao. 11 Achambusanga wangu wangunnonyela, ngunchondelela wanyamwe nti achalendo ni wandu wa ulendo pa chilambo pano! Nnekangane ni tama syangalumbana simpagwile nasyo syasikupisyangana ni mbumu. 12 Wende wenu pasikati ja wandu wangakwamanyilila Akunnungu ukusachilwa uwe wambone, kuti pachachinnambuchisya po kuti nkupanganya ya sambu, chawone ipanganyo yenu yambone ni Akunnungu pachache chiwakusye. 13 Nipele mwajitichisye wandu wose waali ni ukulu kwa ligongo lya Ambuje. Munjiticisye mwenye jwali chilongola jwankulu, 14 ni mwajitichisye achakulu wawasagulikwe ni mwenye kwalamula wandu wa sambu ni kwalapa wakupanganya yambone. 15 Pakuwa Akunnungu akusaka ntende yambone kuti nkombole kusitawa kangwa sya wandu wangali lunda wangakwimanyilila aila yakuipanganya. 16 Mtameje nti wandu wanganatawikwa, ni ungatawikwa wenu

wo ukaŵa litala lya kuisisa yangalumbana yenu, nambo mtameje nti wakutumichila wa Akunnungu. 17 Mwachimbichisye wandu wose, mwanonyele wakukulupilila achinjenu, mwachimbichisye kwannope Akunnungu ni kumchimbichisya mwenye. 18 Wanyamwe wakutumichila, mwapiikanichisye achakulu wenu kwakwachimbichisya, ngaŵa kwa waali wambone ni chitungato pe, nambo ni wachikali. 19 Pakuwa iwaga nkupililila ipwetesi ya masauko gangankuwajilwa ligongo nkumanyilila kuti Akunnungu akusaka yeŵe, nipele Akunnungu champanje upile. 20 Pakuwa, chimpate chichi mwapiililaga kuputwa kwankusachilwa mputwe ligongo lya ileŵo yenu? Nambo iwaga nkupililila kusauswa atamuno ntesile yambone, Akunnungu champe upile kwa ligongo lyo. 21 Yeleyo ni yammilanjikwe nayo, pakuwa Kilisito nsyene wasawiche kwa ligongo lyenu, ni anlosisye ntende nti iwatesile. 22 Wewo nganatenda sambu, atamuno nganaŵecheta liloŵe lyalili lyose lya unami. 23 Wewo pawatukanikwe nganaliuchisya kwa kutukana. Ni pawasawiche nganiwajogoya wandu kuti wajogope, nambo wachilesile chilolelo chakwe kwa Akunnungu, wakulamula mu usyene. 24 Wewo asyene wasijigele sambu syetu mu chiilu chao pa nsalaba, kuti uwe tuleche kutenda sambu, ni kutama kwa kupanganya yaali yambone paujo pa Akunnungu. Ni kwakupotekwa kwao, wanyamwe nlamiswe. 25 Pakuwa mwajiji mpela ngondolo syesochelele, nambo sambano mmusile kwa jwakuchinga ni jwakwimilila umi wenu.

3 Iyoyo wanyamwe achakongwe wannombilwe, mwajitichisye achiwankwenu, kuti iwaga kwana wampepe mwa wewo wangakukulupilila Liloŵe lya Akunnungu, apatanje kukulupilila kwa kuuwona wende wenu, pangaasalila chachili chose. 2 Pakuwa chalole wende wenu yautite kuwa wambone ni wakuchimbichisya. 3 Kulikwatula kwenu, kunaŵe kwa paasa mpela ila kutiwa umbo yakusimosya ni kuwala indu yekolochekwe kwa sahabu ni kuwalila iwalo ya ndalama jekulungwa. 4 Nambo kulikwatula kwenu kuŵe mu ntima, kulikwatula kwangakukomboleka konasika yaani ntima wa kutulala ni wa kulitimalika. Kweleko ni kwakukusachilwa paujo pa Akunnungu. 5 Pakuwa yeleyo ni iwatite pakulikwatula achakongwe waswela wachiikala wawawisile chilolelo chao kwa Akunnungu achajitichisya achiwankwawo. 6 Mpela che Sala iwatite pakwajitichisya che lblahimu ni kwawilanga ambuje. Sambano wanyamwe nli achiwali wakwe, iwaga chintende yambone pangali kogopa chachili chose. 7 Wanyamwe achalume,

iyoyo peyo ntameje kwa lunda ni achiwankwenu akuno nchimanyililaga kuti nganakola machili nti wanyamwe. Nkusachilwa kwachimbichisya pakuwa nombewo chapochele ntulilo wa umi pamo ni wanyamwe. Mwatendaga yeleyo ngansiwililwa ni chachili chose pankwapopela Akunnungu. 8 Pakumalichisya, nguti yeleyi, wanyamwe wose mmeje ni ng'anisyo simo ni kukamuchisya ni nnonyelane chiulongo nchikolelanaga chanasa ni kulitulusya mu ntima. 9 Ngasimwauchisya yangalumbana wandu wakumpanganyichisya yangalumbana pane kutukana mpela yakuti pakuntukana, nambo mwawendele upile, pakuwa wanyamwe mwawilanjikwe ni Akunnungu kuti mpochele upile. 10 Mpela igakuti kusala Malembelo ga Akunnungu, "Jwakusaka kuononyela umi, Ni kuliwona lyuwa lyambone, Alusiwiwe lulimi lukawecheta yangalumbana, Ni kang'wa jikawecheta yakulambusya. 11 Aisepuche yangalumbana, atende yambone, achisose chitendeweke kwa ntima wakwe wose ni kuchikuya. 12 Pakuwa Ambuje akwagosa wandu wambone wakwanonyelesya ni kugapilikanichisya mapopelo gao, nambo akwakanila awala wakutenda yangalumbana." 13 Ana nduni juchampoteche, mwalimbilaga kutendekanya yambone? 14 Nambo nachiwamuno nkupotekwa kwa ligongo lya kupanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu, nkwele upile. Ngasimunjogopa mundu jwalijose, atamuno ngasimma ni lipamba. 15 Nambo mwalambe Kilisito mmitima jenu pakuwa ali Ambuje. Ntameje chile kunjanga mundu jwalijose jwakummusya yankati chilolelo chachili nkati mwenu. 16 Nambo ntende yeleyo kwa chitungato ni luchimbichimbi. Mme ni ntima wangaukulosya kuti nli ni sambi, kuti wele wakunnamanila ni kuntukana nkati wende wenu wambone nkulumbikana kwenu ni Kilisito jatende soni. 17 Pakuwa mmbaya kususwa kwa ligongo lya kutenda yambone, iwaga lili lisosa lya Akunnungu, kupunda kususwa kwa ligongo lya kutenda yangalumbana. 18 Pakuwa Kilisito asyene wawile kamo pe kwa ligongo lya sambi syenu, mundu jwambone paujo pa Akunnungu wasawiche ni kuwa kwa ligongo lya wandu wanalumbana, kuti anjigale mwanya kwa Akunnungu. Waulajikwe chiilu nambo watendekwe wajumi kwa ukombole wa Mbumu jwa Akunnungu. 19 Kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jo wajawile kweleko kukusilalichila asila mbumu syasili mchitawiko. 20 Syelesyo sili mbumu sya wandu wakaniwe kwajitichisya Akunnungu kalakala, pawalindililaga nkupililila katema che Nuhu pawakolosyaga ngalawa jajikulungwa jajikuwilanjikwa safina. Nkati mwa chelecho wandu kanandi pe, yaani

wandu nane, wakulupwiche mmeesi. 21 Ni meesi wo gali chimanyisyo cha ubatiso waukunkulupusya sambano ji. Wele ubatiso uli ngawa kwa ligongo lya kutyochesya likaku lya pa chiilu, nambo nti lilanganu lyaliwichikwe kwa Akunnungu lyalikutendekwa mu ntima waukulosya kuti nganitukola sambi. Nombe ubatiso wo ukunkulupusya wanyamwe kwa litala lya kusyuka ku Che Yesu Kilisito, 22 Wajawile kwini ni sambano atemi peuto pakuchimbichikwa kundyo kwa Akunnungu, akwalongosya achikatumetume wa kwini ni achakulu ni waali ni ukombole wekulungwa wa kwini.

4 Nipele pakuwa Kilisito wasawiche mu chiilu, nomwe wakwe nilimbisye nkuganisa iyoyo mpela yatite kuwa jwelejo, pakuwa jwelejo jwasawiche mu chiilu, alekangene ni sambi. 2 Ni mme wakwe chitandile sambano, mmo wa genu gagasigele pachilambo pano, kasintama kwa kusikuya tama syangalumbana syampagwile nasyo, nambo ntame kwa unonyelo wa Akunnungu. 3 Pakuwa katema kakapite ka umi wetu mwakwete katema kakaleu kakupanganya indu yaakupanganya wandu wanalumbana ni tama syangalumbana ni indimba yakutendekasya soni ni kupopela inyago yaikwachima Akunnungu. 4 Sambano, wele wandu wanalumbana Akunnungu akusimonga wanyamwe pakummona ndi ngankukamulangana nawo sooni mu ipanganyo yao ya soni, nipele akuntukananga. 5 Nambo wele wandu chachiliwalanga achinsyene indu yao paujo pa Akunnungu, wakutama chile kwalamula wajumi ni wawe. 6 Lyele lili ligongo lyati Ngani Jambone jalalichilwe ilaila kwa wawe, kuti alamulikwe mu ilu yao yakuti akusachilwa kuwa nti wandu wane. Ngani Jambone ji jalalichilwe kwa wanyawo kuti mu utame wao wa chibumu akole umi mpela Akunnungu yatite kuwa wajumi. 7 Nambo mbesi ja indu yose jiwandichile. Nkusachilwa mme ni lunda, nilitawale mwachinsyene ni kupopela. 8 Kwipunda yose nnonyelane jwine ni jwine kwa ntima wenu wose, pakuwa unonyelo ukuunichila sambi syejinji. 9 Mpochelangane jwine ni jwine pangadandaula. 10 Jwalijose akusachilwa atumichileje ntulilo wakwe wapegwilwe ni Akunnungu kwa ligongo lya wane. Naga akutenda yeleyo chawe jwakulindilila jwambone jwa ntulilo wauliwose umpegwilwe ni Akunnungu. 11 Jwakulalichila jwalijose, akusachilwa kuutyosya utenga wa Akunnungu. Ni jwakutumichila, atumichile malinga ni machili gapegwilwe ni Akunnungu, kuti ajinichilwe Akunnungu mu yose kwa litala li

Che Yesu Kilisito. Ukulu ni ukombole uwe kwa welewo moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Eloo. (aiōn g165) 12 Wakunonyelwa, nkakusimonga kupotekwa ligongo lya kulinjikwa kwakukulungwa. Kasimmalanga kuti chili chindu chachilendo kukwenu. 13 Nambo nsengwanje pakuŵa nkusyoŵekana mmasausyo gao Kilisito, kuti nkombole kusengwa kwakupunda katema pachiu nukulikwe ukulu wao. 14 Nkwete upile iwaga wāndu chantukane kwa ligongo lya Kilisito, chelechi chikulosya kuti Mbumu jwa ukulu, yani Mbumu jwa Akunnungu, akutama nomwe. 15 Akapagwa jwalijose mwenumwe jwakuwajilwa kusauka ligongo ndi jwakuulaga pane jwawii pane jwakutenda yangalumbana ni jwakulijinjisa mmasengo ga wane. 16 Nambo iwaga nkusauka ligongo ndi jwakunkuya Kilisito, ikantenda soni, nambo mwakusyē Akunnungu pakuŵa mmwe ndi jwakwe Kilisito. 17 Pakuŵa katema ka ulamusi kaiche, ni ulamusi wo ukutanda kwa wāndu wakwe Akunnungu asyene. Ni kulumulikwa ko iwaga kukutanda kukwetu uwe, mbesi jakwe chijiwe uli kwa wāndu wāngakujitichisya Ngani Jambone ja Akunnungu. 18 Mpela Malembelo ga Akunnungu yagakuti pakusala, “Iwaga ili yakulimba kwa mundu jwali jwambone paujo pa Akunnungu kukulupuswa, chiwe uli kwa jwāngakwalamba Akunnungu ni jwali ni sambi?” 19 Nipele, wele wakusauka ligongo lya kusaka kwao Akunnungu, akusachilwa aliwiche achinsyene mmakono mwa Akunnungu jwaali Jwakugumba jwao jwakukulupilichika, ni kwendelechela kupanganya yambone.

5 Une jwanhekulu chilongola jumo mwa wanyamwe achachekulu ilongola achinjangu ni jwa umboni junagaweni masauko ga Kilisito ni juchilumbikane nawo mu aula ukulu wauchiunukulikwe, ngunchondelela 2 nchinganje mpingo wa wāndu wa Akunnungu umpegwile, ngaŵa kwa kunkanganichisya, nambo kwakusaka kwenu mwachinsyene mpela yakuti kusaka Akunnungu. Kasintumichila kwa misese jakukola mbiya, nambo kwa kulityosya kwa ntima wenu wose. 3 Kasimwalongosya kwa machili aŵala wāndu wampegwile kwagosa, nambo wanyamwe mwachinsyene mme chitagu chambone kwa wāndu wo. 4 Ni Jwakuchinga Jwankulu pachaiche sooni, wanyamwe chimpochele chindu mpela singwa ja ukulu jangajikuisina. 5 Iyoyopeyo wanyamwe achachanda nkusachilwa mwajitichisye achakulungwa. Wanyamwe wose nkusachilwa kilitulusya nkombole kutumichilana, pakuŵa Malembelo ga Akunnungu gakuti, “Akunnungu

akwakanila wakulinamanila, nambo akwalosya umbone wao aŵala wakulitulusya.” 6 Nipele nliwiche paasi pa nkono wa Akunnungu wauli ni machili, kuti antende mme jwankulu kwa katema kakwe. 7 Mwaŵichile indu yaikunsausya mmitima jenu, pakuŵa welewo akungosanga wanyamwe. 8 Nlilolechesye ni nchesyanje! Pakuŵa jwammagongo jwenu Jwaulamba, akusyungulasyungula mpela lisimba lyalikutongola lichinsosaga mundu jwakummila. 9 Ni wanyamwe munkanile jwelejo, mkulimbichila mchikulupi, nchimanyililaga kuti wakukulupilila achinjenu wose pachilambo pose akusimanwa ni masauko ganti iyoyo. 10 Nambo mwamalaga kulagaswa kwa katema kakajipi, Akunnungu waali wambone mu wose waŵammilasile njinjile mu ukulu wao wa moŵa gose pangali mbesi nkulumbikana ni Kilisito. Welewo asyene chantende wamalilwe ni kuntaga machili ni kuntenda njime mwakulimbila mu nsingi wakulimba. (aiōnios g166) 11 Kwa welewo kupagwe ukombole moŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) 12 Nannembele chikalata chachijipi chi kwa ukamusi u che Siluwano, nnongo jungummanyilila ni kunkulupilila. Ngusaka kunlimbisa ntima ni kunsalila kuti chindu chi uli umbone wa usyene wa Akunnungu. Ntameje nkulimbila mu umbone wo. 13 Mpingo wa wāndu wakukulupilila Kilisito wauli ku chilambo cha Babeli, akunkomasya. Iyoyopeyo che Maliko jwali nti mwanangu jwa usyene nombejo akunkomasya. 14 Nkomasyane kwa unonyelo wa Kilisito. Ngunsachila chitendewele wanyamwe wanli wāndu wakwe Kilisito.

2 Petulo

1 Une che Simoni Petulo, jwaktumichila ni nduna ju Che Yesu Kilisito. Ngunnembela wanyamwe umpochele chikulupi chachikulu chambone nnope mpela chitwapochele uweji kwa litala Iya umbone wa Akunnungu wetu ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito. **2** Ngunsachila umbone wa Akunnungu ni chitendewele kwa kuchuluka kwamanyilila Akunnungu ni Che Yesu Ambuje wetu. **3** Kwa ukombole wao, Akunnungu atupele yose itukuilajila mu umi wa kwalamba ni kwanonyelesya kwa litala Iya kwamanyilila welewo watuwilasile tujinjile mu ukulu wao ni umbone wao asyene. **4** Kwanti yele atupele chilanga chachikulungwa ni cha ndalama, kuti kwa litala Iyo tukombole kuwambala uwonasi waukwika kwa ligongo Iya misese jangalumbana ja pachilambo, ni kuwa mpela Akunnungu yakuti pakusaka tuwe. **5** Kwa ligongo Iyo, nlimbichile nkonjehesya umbone mu chikulupi chenu ni mu umbone wo njonjehesye umanyilisi wenu. **6** Mu umanyilisi wenu njonjehesye kuukombola ntima ni mu kuukombola ntima mo njonjehesye upilili ni mu upilili wenu njonjehesye kwalamba Akunnungu. **7** Ni mu kwalamba Akunnungu kwenu njonjehesye umbusanga wa chilongo ni mu umbusanga wa chilongo njonjehesye unonyelo kwa wandu wose. **8** Pakuwa indu yi yachulukaga kukwenu, chiintende wanga wa wa ulesi nipele chintende yambone nkwananyilila Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **9** Nambo mundu jwanganakola yele yose ali jwangalola, ngakukombola kulola indu yaitalichile, nombe aliwalile kuti amasile kuswejekwa sambi syao sya kalakala. **10** Kwa ligongo Iyo achinjangu nchalile kukutenda kuwilanjikwa kwenu ni kusagulikwa ni Akunnungu kuwe chindu chachikwendelechela pangali mbesi, mwatendaga yele ngangwa ng'oo. **11** Pakuwa mwatendaga yele, chinkundikwe kwinjila mu Umwenye wa mo wa gose pangali mbesi wa Ambuje ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito. (aiōnios g166) **12** Kwa ligongo Iyo chimbunde kumkumbusya gelego mo wa gose, namose mmasile kwimanyilila ni nli chilimbile mu usyene wammupochele. **13** Nguganichisya kuti ili yambone kwangune, pandili pachilambo pano, kunjimusya kwa kumkumbusya nkati gelega. **14** Ngumanyilila kuti mandichile kuuleka umi wa pachilambo, mpela yatite pakuunosya Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **15** Nipele chilimbile kutenda chachili chose chingukombola kuti pachimale kuwa nkombole kuikumbuchila yele yose katema kose. **16** Katema patwanjiganyaga nkati machili gaakwa

nago Ambuje wetu Che Yesu Kilisito, nginitukuya ndamo syangalimate. Uweji twachinsyene twauweni ukulu wakwe. **17** Pakuwa uweji twapali katema kawapegwile luchimbichimbi ni ukulu kutyochela kwa Akunnungu Atati, palyaichile lilo we kutyochela kwa wele waali ukulu wekulu, lichitiji, "Aju ni Mwanangu jwakunonyelwa, jungunonyelwa najo." **18** Uweji twachinsyene twalipikene Iye lilo we kutyochela kwini patwaliji pamo nawo pachanya chikwesya chachiswela. **19** Tukukulupilila kuti, utenga uwa wechetekwe ni wakulondola wa Akunnungu waliji wa usyene, nomwe nkutenda yambone iwaga chimuupikanile. Pakuwa utenga wo ukwikanawo lilanguka Iyalikulunguchisya mu chipi mpaka kucha ni lilanguka Iya ndondwa ja nng'aandu pachililanguchisye mmitima jenu. **20** Nkupunda yeleyo, mmanyilile kaje kuti ngapagwa mundu jwakukombola kusagamukula nsyene utenga wa Akunnungu wauli Mmalembelo. **21** Pakuwa utenga wa Akunnungu nganiuka kwa usache wa mundu, nambo wandu wausasile achilongoswaga ni Mbumu jwa Akunnungu.

2 Kalakala ko wapali wakulondola wa unami pasikati ja wandu, iyoyo peyo chapagwe wakwiganya wa unami pasikati jenu. Nombewo chajinjisye kwa kalamuka majiganyo ga unami gagakwika nawo uwonasi ni kwakana Ambuje wa wammombwele. Ni kwa litala Iyo chakuichisye konasika kwawo kwa chitema. **2** Sooni wajinji chagakuye matala gao gangalumbana gagakwichisya soni, ni kwa ligongo Iya welewo, litala Iya usyene chilitukanikwe. **3** Ni kwa misese jao jangalumbana chalipatile mbiya kutyochela kukwenu kwa litala Iya kunsalila ngano syapanganyisye achinsyene. Nambo Akunnungu wamasile kulamula chitandile kalakala kuti chiwalamule. Nombewo ali meeso pe kuti wajonanje. **4** Akunnungu nganatenda chanasa kwa achikatumetume wa kwini pawatesile sambi, nambo wajasile ku jehanamu. Kweleko ata wike minyolo mu chipi totoloo, achilindililaga Iyu wa Iya kulamulikwa. (Tartaroō g5020) **5** Iyoyopeyo Akunnungu nganachitendela chanasa chilambo cha kalakala, pelepo pajanye ula jijaichenacho chikumba meesi chichaunichile pachilambo chose cha wandu wangakwalamba Akunnungu. Nambo wankulupwisye che Nuhu ju waliji nkulalichila indu yambone iwasakaga Akunnungu pamo ni wandu wane saba. **6** Ni Akunnungu wajilamwile misi ja ku Sodoma ni ku Gomola, wajijonasile kwa mooto. Ni kwa litala Iyo alosisye chitagu cha indu ichitendekwe kwa wandu wangakwalamba Akunnungu. **7** Wankulupwisye che

Lutu, mundu jwambone, juwalasile nnope muntima kwa utame wa wamba wa wāndu wāwagakanile Malajisyo. 8 Pakuwa che Lutu mundu jwambone jo watemi pasikati jao, waiweni ni kwipikana indu yangalumbana iwātentdaga wāndu wo ni kila lyuwa ntima wao waliji nkulagaswa kwannope. 9 Nipele, Ambuje akumanyilila yakuti pakwakulupusya nkulinjikwa wāndu wākwalamba Akunnungu, ni yakuti pakwaŵika wa sambi nkulaga mpaka lyuwa lya kulamulikwa kwawo. 10 Nambo nnope nnope welewo wākujikuya tama jangalumbana ja chiilu ni kuunyelusya ukulu wa Akunnungu. Wākwiganya wa unami wa ali wākukanila ni wākulifuna, akuitukana yepanganyikwe ya kwini yaili ni ukulu. 11 Nambo achikatumetume wa kwini ali ni ukombole ni machili kwapunda wākwiganya wa unami, ngakwaŵechetela atamuno kwatukana wele wākwiganya wa unami paujo pa Ambuje. 12 Nambo wāndu wa akuchitukana chachilichose changakuchimanyilila. Ali mpela inyama yangali lunda, yaikuweleka kuti ikamulikwe ni kusinjikwa. Ni wele wāndu wo chajonanjikwe mpela inyama yo. 13 Chalipwe malagasyo kwa ligongo lya malagasyo gagatesile. Wanyawo akusengwa kwa kupanganya indu yaili yose yaikujisengwasya misese ja chiilu musimusi pe. Wāndu wo akwete wende wakusakala ni kwichisya soni paakuchingangana nomwe mu chindimba cha yakulya akuno ali nkugasengwela matala gao ga kulambusya. 14 Meeso gao gamagumbale igwagwa, ngaakuleka kutenda sambu ng'oo. Wākwanyenga wāndu wāngakwima chilimbile mu itanje. Mitima jao jisyoŵelele kusaka mbiya. Akunnungu wālwesisywe wele wāndu. 15 Alesile litala lyegolochi, asochele ni kulikuya litala lya Balaamu, mwana ju che Beoli juwanonyelwe nnope mbiya, syakaŵegwile kwa kutenda yangalumbana, 16 nambo wākalipilwe kwa ligongo lya ungalumbana wakwe. Nipele mbunda jingajikuwecheta, jaŵechete mpela mundu, ni kugasiwila masoka ga jwakulondola jo. 17 Wele wāndu ali mpela isima yangali meesi ni mpela maunde gamapujikwe ni chibungu. Akunnungu wāwīchile liuto lya kutama papali ni chipi totoloo. (questioned)

18 Pakuwa wākwiganya wa unami wo, akuwecheta maloŵe ga kulikanganichila ni gangalimate ni kwa misese jao jangalumbana, akwatanjisya wāndu wātandite kuliwambasya kutyochela mwa wāndu wākutama mu sambu. 19 Akwapa wāndu wāne chilanga chakuti chachecheswe namuno achinsyene wo ali achikapolo wa indu yaikukombola kuujonanga umi wao. Pakuwa mundu akuwa kapolo mu chachili chose chakukamulwa nacho. 20 Wāndu wamasile

kukulupuka mu kusocheya kwa chilambo kwa kwamanyilila Ambuje ni Nkulupusyo Che Yesu Kilisito, atanjilaga ni kulepela ni sambu, wāndu wo chaŵe wāngalumbana kwannope kupunda iwāliji kundanda. 21 Pakuwa ikaliji mmbaya kwa wanyawo iwāga ngakanalimanyilile litala lyambone paujo pa Akunnungu, kupunda kulimanyilila, nipele kulileka ni kulipotesya lilajisyo lyaliswela lyapegwilwe. 22 Nambo iwoneche kukwao malinga ni chitagu cha usyenesyene chati, "Mbwa aujilile yaalukwile nsyene," ni "Liguluŵe lyejoje likuuja kugalagata pa matope." Ni yaili kukwawo sambano.

3 Achambusanga wāngu, achichi chili chikalata chaawili chingunnembela mwanya. Mu ikalata iwili yo liinjile kusijimunya nganisyo syenu syambone kwa kunkumbusya indu yi. 2 Ngusaka nkumbuchile maloŵe gaŵagaŵechete kalakala wākulondola waswela wa Akunnungu, ni lilajisyo lya Ambuje ni Nkulupusyo limpegwilwe ni achinduna wenu. 3 Chikanaŵe chachili chose mmanyilile kuti moŵa gambesi chaiche wāndu wākulongoswa ni misese jao jangalumbana, nombewo chachimpanganyichisya ya chipongwe, 4 achitiji, "Walanjile kuti chaiche! Ana sambano ali kwapi? Pakuwa chitandile lyuwa liŵawile achambuje wētū, indu yose ili ilaila chitandile kugumbikwa chilambo." 5 Pakuwa wāndu wa akuliwālila melepe kuti kalakala Akunnungu paŵaŵechete liloŵe pe kwini ni chilambo yagumbikwe. Ni wāchigumbile chilambo kutyochela mmesi ni kwa meesi, 6 ni kwa malajisyo ga Akunnungu, chilambo cha ndanda chila chajonanjikwe kwa chikumbameesi. 7 Nambo kwini kwa sambano ni chilambo iwīchikwe kwa Lilowe lya Akunnungu ligongo lya kujonanjikwa kwa mooto. Iwīchikwe mpaka lyuwa lya kulamulikwa ni konanjikwa kwa wāndu wāngakwalamba Akunnungu. 8 Nambo, wākunonyelwa wāngu, ngasinilwālila chindu chimo chati, kwa Ambuje, lyuwa limo lili nti yaka elufu moja ni yaka elufu moja nti lyuwa limo. 9 Ambuje ngakukaŵa kuchitimisya chilanga chao mpela wāne yakuti kuganisya kuti chakaŵe. Welewo akwete upiliu kukwenu, pakuwa ngakusaka hata mundu jumo ajonanjikwe nambo kuti wose aleche sambu. 10 Nambo lyuwa lya Ambuje chiliche chisisimuchile mpela kwika kwa jwawii, pa lyuwa lya kwini chikutyoche kwa chisindo chachikulungwa ni indu yose yaili kwini mpela ila lyuwa, ni ndondwa ni lilanguka lilinele chijonanjikwe kwa mooto. Chilambo chino ni indi yose yaili mwelemo chijonanjikwe. 11 Pakuwa indu yose chijonanjikwe kwanti yele, ana nkusachilwa wānyamwe kuwa

Wandu wanti uli? Nkusachilwa ntameje mu uswela ni kwalamba Akunnungu, 12 nchilindililaga Lyuwa lya Akunnungu ni kulitenda liiche kwakwanguya, pa lyele lyuwa lya kwini chikutiniswe kwa mooto ni konanjikwa ni indu yose yaili kwini chiinyelenduche. 13 Nambo malinga ni chilanga chao, tukulolela kwini kwasambano ni chilambo chasambano mwati jwalijose akuipanganya yaili yambone paujo pa Akunnungu. 14 Kwayele achambusanga wangu, nchilolelaga Lyuwa lya, nilimbisye kuti mmoneche waswela ni wangi chilewo paujo pa Akunnungu ni kutama nawo kwa chitendewe. 15 Ni wanyamwe nkumbuchile kuti upilili wa Ambuje wetu uli lipesa lyakumpa kuti nkulupuswe, mpela njetu che Paolo iwatite pakunnembela kwa lunda lwapegwilwe ni Akunnungu. 16 Gele ni gawawechete mu ikalata yao yose pakukunguluchila indu yo. Mu ikalata yao kwana indu impepe yakulimba kuimanyilila, indu yati wandu wakulowela ni wandu wakugalaukagalauka akuilyungasya mpela yakuti kugalauka Malembelo ga Akunnungu gane. Kwayele akuliulaga achinsyene. 17 Nambo wanyamwe achambusanga wangu, mmasile kuimanyilila chile ayi. Nililechesye kuti nkalyungasikwa ni uwonasi wa majiganyo gangalumbana ga wandu wangakugajitichisya malajisyo kuti nkagwa kutyochela mu aila indu inkuikulupilila. 18 Nambo njendelechele kukula mu umbone wa Akunnungu, ni iyoyo mu nkwananyilila Ambuje ni Nkulupusyo jwetu Che Yesu Kilisito. Kwa welewo uwe ukulu sambano namose mowa gose pangali mbesi! Eloo. (aion g165)

1 Yohana

1 Tukunlembela wanyamwe utenga wa Ngani ja ajula jwakuwilanjikwa Liloŵe jwakwikanawo umi, juŵapali chitandile kundanda. Uwe twampikene ni kumbona kwa meeso getu twachinsyene, twammweni ni kunkwaya kwa makono getu twachinsyene. **2** Jwele jwakwikanawo umi wo paŵaiche, twammweni, noweji tukuŵalanga umboni ni kunlalichila wanyamwe nkati umi wa moŵa gose pangali mbesi. Jwelejo ŵaliji kwa Atati ni sambano atukopochele uweji. (aiōnios g166) **3** Tukunlalichila nkati Che Yesu, jutwammweni ni kumpilikana, kuti nombe wanyamwe nlumbikane pamo noweji mu umo watukwete nkulumbikana kwetu ni Akunnungu Atati ŵetu ni Che Yesu Kilisito Mwanagwe. **4** Tukunlembela wanyamwe indu yi kuti lukondwa lwenu ni lwetu lumalilwe. **5** Ngani jitŵajipikene kutyochela ku Che Yesu ni jitukunlalichila wanyamwe jili: Akunnungu ali lulanga, ni ngapagwa chipi munkati mwakwe. **6** Twasalaga tulumbikene ni Akunnungu, akuno tuli nkupanganya ya chigongomalo ili mpela tukutama muchipi, tukusala unami ni indu yatukuitendekanya ngaŵa ya usyene. **7** Nambo twatamaga mu lulanga, mpela Akunnungu nsyene yakuti kutama mu lulanga, tukulumbikana pamo jwine ni jwine, ni miasi ji Che Yesu jwaali Mwanagwao, jikutuswejesya sambu syose. **8** Twajilaga nganitukola sambu, tukulilambusya twachinsyene, ni usyene nganiŵa mwetuwe. **9** Nambo twajitichisyaga ni kusala kwa Akunnungu kuti tukwete sambu, ŵelewo ali ŵakulupilichika ni ali ŵambone moŵa gose, nombejo chatulechelesye sambu syetu ni kutuswejesya ni yakunyakasya yose. **10** Twajilaga nganitukola sambu tukuntenda Akunnungu ali jwaunani, ni liloŵe lyao ganilipagwa mwetuwe.

2 Achiŵanangu ŵakunonyelwa, ngunlembela maloŵe ga, kuti nkatenda sambu. Iŵaga jwalijose atesile sambu, tukwete nkamusi jwakutopopelela kwa Akunnungu Atati pamalo petu, jwele ali Che Yesu Kilisito, jwali jwambone paujo pa Akunnungu. **2** Kilisito nsyene ali mbopesi jajityochekwe kwa ligongo lya kulecheleswa sambu syetu, ni ngaŵa kwa sambu syetu pe, nambo iyoyo kwa ligongo lya sambu sya ŵandu wose ŵaali pachilambo. **3** Twajitichisyaga Malajisyo ga Akunnungu, pelepo, tukukombola kuimanyilila isyene kuti tukwamanyilila Akunnungu. **4** Mundu jwakuti akwamanyilila Akunnungu, nambo ngakugajitichisyaga malajisyo gakwe, jwele mundu ali jwaunani ni usyene nganiupagwa munkati mwakwe. **5** Nambo jwalijose jwakwitichisyaga Liloŵe lya Akunnungu,

unonyelo wa Akunnungu umalilwe munkati mwakwe. Kwanti yeke tukukombola kumanyilila isyene kuti tukulumbikana ni Akunnungu. **6** Mundu jwakusala kuti alumbikene ni Akunnungu, atameje mpela iŵatamaga Che Yesu nsyene. **7** Achambusanga ŵangu ŵangunonyela, lilajisyo lingunlembela li ngaŵa lilajisyo lya sambano, nambo lilajisyo lya kalakala, limwaliji nalyo kutyochela kundanda. Lilajisyo lya kalakala lya, lili utenga umwaupikene. **8** Atamuno, ngunlembela lilajisyo lya sambano, liloŵe lya usyene lili munkati mwa Kilisito iyoyopeyo likuwoneka munkati mwenu. Pakuŵa chipi chimasile ni lilanguka lya usyene litandule kulanguchisya. **9** Mundu jwalijose jwakuti akutama mu lilanguka nambo akunchima nlongo njakwe, mundu jo akutama mu chipi mpaka lelo jino. **10** Ni mundu jwalijose jwakunonyela nlongo njakwe, jwelejo akutama mu lulanga, nombe munkati mwakwe ngapagwa chindu chachikwatendekasya ŵandu ŵane atende sambu. **11** Nambo mundu jwalijose jwakunchima nlongo njakwe jwelejo akutama muchipi, ni akwenda muchipi, ngakukumanyilila kwakwaula, ligongo chipi chatuswile meeso gakwe. **12** Ngunlembela wanyamwe ŵanache ligongo nnecheleswe sambu syenu kwa litala lya aila yayitesile Kilisito. **13** Ngunlembela wanyamwe achatati ligongo mummanyi Kilisito juŵaliji kutyochela kundanda. Ngunlembela wanyamwe achachanda ligongo mumpundile Shetani. **14** Ngunlembela wanyamwe ŵanache pakuŵa mummanyi Akunnungu Atati ŵetu. Ngunlembela wanyamwe achatati, pakuŵa mummanyi Kilisito juŵaliji kutyochela kundanda. Ngunlembela wanyamwe achachanda ligongo nkweite machili ni Liloŵe lya Akunnungu likutama nkati mwenu, ni wanyamwe mumpundile Jwangelumbana jula. **15** Nkachinonyela chilambo atamuno chachilichose chachili mu chilambo. Iŵaga mundu akuchinonyela chilambo ngaakombola kwanonyela Akunnungu Atati ŵetu. **16** Pakuŵa indu yose yayili pachilambo, mpela ila tama sya chilu syangalumbana simpagwile nasyo ni tama ja indu yaikulolecheka kwa meeso, ni kulifunila ipanje inkwete, yeke yose ngaikutyochela kwa Akunnungu Atati ŵetu nambo ikutyochela pachilambo. **17** Chilambo ni indu yakuilajila ŵandu ikupita, nambo mundu jwakuipanganya yaikwanonyelesya Akunnungu, jwelejo chatame moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165) **18** Achiŵanangu, aka kali katema kambesi. Mpela imwatite kupilikana kuti chaiche jwakunkanila Kilisito, ni sambano ŵakwananila Kilisito aikangene achajinji. Ni kwayele tukuimanyilila kuti akano kali katema kambesi. **19** Ŵandu wo ŵatyochele pasikati jetu, nambo nganaŵa mu mpingo wetu

pakuwa akaliji mu mpingo wetu, akasigalile ni uweji. Nambo watulesile, kuti ilolechele pangasisika kuti ngana wa mu mpingo wetu. 20 Nambo wanyamwe mumpochele Mbumu jwa Akunnungu ni Kilisito ni wose nkuumanyilila usyene. 21 Ngunnembela wanyamwe nga wa pakuwa ngankuumanyilila usyene, nambo ligongo nkuumanyilila ni sooni nkuumanyilila yakuti, unami wauli wose ngaukutyochela mu usyene. 22 Ana nduni jwa ali jwa unami? Wandu wakukanila kuti Che Yesu ngana wa Kilisito. Wandu mpela welewo ali wammagongo wa Kilisito, pakuwa akunkana Akunnungu Atati wetu pamo ni Mwana. 23 Mundu jwakunkana Mwana iyoyo akunkana Atati nombe, ni mundu jwakunjitchisya Mwana iyoyo akunjitchisya Atati nombe. 24 Nipele, utenga umwauplikene chitandile kundanda utame mmitima jenu. Utenga wo watamaga mmitima jenu, nipele, wanyamwe chinlonjele nkulumbikana ni Mwana ni Atati. 25 Achi ni chilanga chaatulanjile Kilisito, chaatupe umi wa mo wa gose pangali mbesi. (aiōnios g166) 26 Nanlebele wanyamwe gelega nkati wandu wakusaka kunlyungasya wanyamwe. 27 Nambo wanyamwe, mumpochele Mbumu jwa Akunnungu kutyochela kwa Kilisito. Nombejo akwendelechela kutama munkati mwenu, kwayele ngankulajila mundu anjiganye. Pakuwa Mbumu jwa Akunnungu akunjiganya indu yose, ni majiganyo gakwe gali ga usyene, ni nganiga wa ga unami. Nipele ngakumulichisye majiganyo ga Mbumu jwa Akunnungu ni kulunjela nkulumbikana ni Kilisito. 28 Sambano achiwanangu, nlonjele nkulumbikana nawo kuti katema kachauje ngatujogopa ni ngatukola soni paujo pao lyu wa lyakwika kwakwe. 29 Nkuumanyilila kuti Kilisito ali jwakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, iyoyo mmanyilile kuti wandu wakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, welewo ali wanache wa Akunnungu.

3 Nnole yatite kutunonyela Atati, mpaka tukuwilanjikwa wanache wa Akunnungu, nowaji ni yatuli. Kwaligongo lyo wandu wa pachilambo pa ngaakutumanyilila, pakuwa nganiwamanyilila Akunnungu. 2 Achambusanga wangu, sambano uweji tuli wanache wa Akunnungu, nambo nginiwe kumanyika chituwe wanti uli. Nambo tukwimanyilila yakuti pachachiika Kilisito, chitulandane nawo pakuwa chitwawone uwele waali nawo. 3 Nipele, jwalijose jwakulolela kwawona Kilisito aliswesye, mpela ila Kilisito nsyene yatite kuswejela. 4 Mundu jwalijose jwakutenda sambu ngakulikamulisyala lilajisyo lya Akunnungu, pakuwa kutenda sambu kuli kuleka kukamulisyala lilajisyo. 5 Nkuumanyilila

kuti Kilisito waiche kuti asityosye sambu syetu, nombewo nganakola sambu syasili syose. 6 Kwayele mundu jwalumbikene ni Kilisito ngakwendelechela kutendekanya sambu. Nambo jwakwendelechela kutendekanya sambu ngana we kwawona welewo atamuno kwamanyilila. 7 Achiwanangu, mundu jwalijose ngasanyungasya. Mundu jwakutenda ipanganyo yambone, mundu jo akwanonyelesya Akunnungu mpela ila Kilisito yatite kwanyonyelesya Akunnungu. 8 Mundu jwalijose jwakwendelechela kutendekanya sambu jwelejo ali jwa Shetani, pakuwa Shetani atesile sambu chitandile kundanda. Kwa ligongo li, Mwana jwa Akunnungu waiche pachilambo kukugajonanga masengo ga Shetani. 9 Mundu jwalijose jwa ali mwanache jwa Akunnungu ngakwendelechela kutendekanya sambu, pakuwa umi wa Akunnungu ukutama munkati mwakwe, kwapele ngaakukombola kuendelechela kutendekanya sambu ligongo Akunnungu ali Atati wa. 10 Mundu jwalijose jwangakupanganya yambone paujo pa Akunnungu, pane jwangakunonyela nlongo njakwe, jwelejo ngana wa mwanache jwa Akunnungu. Yele ni yakuti pakumanyika wanache wa Akunnungu ni wanache wa Shetani. 11 Pakuwa ngani jimwajipikene chitandile kundanda ni aji: Tunonyelane jwine ni jwine. 12 Tuka wa mpela che Kaini juwalongweswe ni Shetani ni kumbulaga che Abeli mpwakwe. Kwa chichi wammuleje? Ligongo ipanganyo yao yaliji yangalumbana ni mpwakwe waliji ni ipanganyo yambone paujo pa Akunnungu. 13 Achalongo achinjanga nkasimonga naga wandu wa pachilambo pa akunchima. 14 Uweji tukwimanyilila yakuti tupitile kutyochela mu chiwa ni kwinjila mu umi, pakuwa tukwanonyela achalongo achinjetu. Mundu jwanganakola unonyelo akutama mmachili ga chiwa. 15 Mundu jwalijose jwakunchima njakwe ali jwauulasi ni wanyamwe nkumanyilila, jwauulasi nganakola umi wa mo wa gose pangali mbesi munkati mwakwe. (aiōnios g166) 16 Yeleyi ni yatukuti pakuumanyilila unonyelo yauli, pakuwa Kilisito wautyosise umi wao kwa ligongo lyetu. Nowaji tukuwajilwa kuutosya umi wetu kwaligongo lya kwakamuchisya achalongo achinjetu. 17 Nambo mundu akolaga chipanje cha pachilambo, ni kummona mpwakwe akwete yaikwaso wa, nombejo ngakwakolela chanasa, ana mundu jo akukombola chinauli kusala akwanonyela Akunnungu? 18 Achiwanangu, tuleche kwanyonyela wandu kwa malowe pe, nambo twanyonyele kwa kwalosya isambo. 19 Yeleyi ni yatukuti pakuumanyilila kuti uweji tuli wa usyene ni mitima jetu nganjikola lipamba

paujo pa Akunnungu. 20 Pakuŵa atamuno mitima jetu ngajikutulamula kuti tuleŵile, tukwimanyilila kuti Akunnungu ali jwankulu kujipunda mitima jetu, nombewo akwimanyilila indu yose. 21 Achambusanga ŵangu naga mitima jetu ngajikutulamula kuti tuleŵile, nipele nganitukola lipamba paujo pa Akunnungu. 22 Ni chilichose chatukuŵenda kukwao tukupochela, pakuŵa tukwitichisya malajisyo gao ni kuipanganya yaikwanonyelesya. 23 Ni lilajisyo lyao lili lyeleli, tulikulupilila lina lya Che Yesu Kilisito, Mwanagwe ni kunonyelana jwine ni jwine mpela yatite pakutulajisya. 24 Ŵandu wose ŵakwitichisya malajisyo ga Akunnungu, akutama nkulumbikana ni Akunnungu ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni ŵandu wo. Tukumanyilila yeleyo kuti Akunnungu akutama nkulumbikana ni uwe kwa litala lya Mbumu jwa Akunnungu jwatupele.

4 Achambusanga ŵangu, ngasimukulupilila mundu jwalijose jwakuti akulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, nambo munninje nnole kanga mbumu jo akutyochela kwa Akunnungu pane ngaŵa, pakuŵa ŵakulondola ŵa unami ŵajinji akopochele pachilambo. 2 Yeleyi ni ichinjile pakumanyilila mundu jwakulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu, mundu jwalijose jwakuitichisya kuti Che Yesu Kilisito ŵaiche ni kuŵa mundu, mundu jo akulongoswa ni Mbumu jwa Akunnungu. 3 Nambo mundu jwalijose jwangakunjichisya Kilisito yeleyi, jwelejo nganakola Mbumu jwakutyochela kwa Akunnungu. Mundu jo akulongoswa ni mbumu jwakwakaniila Kilisito, ni mbumu jumwapilikene akwika, sambano amasile kwika pachilambo. 4 Ŵanyamwe ŵanache ndi ŵanache ŵa Akunnungu ni mwampundile ŵakulondola ŵaunami, ligongo mbumu jwa Akunnungu jwali munkati mwenu ali jwankulu kumpunda jwele jwali munkati mwa ŵandu ŵa pachilambo. 5 Ŵakulondola ŵaunami akuŵecheta indu ya pachilambo, ni ŵandu ŵa pachilambo akwapilikaniila ligongo ŵelewo ali ŵa pachilambo pano. 6 Uweji tuli ŵandu ŵa Akunnungu, ni mundu jwalijose jwakwamanyilila Akunnungu, jwelejo akutupilikanila. Nambo mundu jwalijose jwangakumanyilila Akunnungu, jwelejo ngakutupilikanila. Yeleyo ni yatakuti pakumanyilila Mbumu jwausyene ni mbumu jwaunami. 7 Achambusanga ŵangu, tunonyelane, pakuŵa unonyelo ukutyochela kwa Akunnungu. Ni mundu jwalijose jwakwete unonyelo ali mwanache jwa Akunnungu ni akwamanyilila Akunnungu. 8 Mundu jwalijose jwanganakola unonyelo, jwelejo ngakumanyilila Akunnungu, pakuŵa Akunnungu

ali unonyelo. 9 Akunnungu ŵaulosisye unonyelo wao kukwetu kwa kuntuma Mwanagwe jwajikajikape pachilambo, kuti kwa litala lya jwelejo tukole umi wa usyene. 10 Weleu ni unonyelo, ngaŵa kuti uweji twanonyele Akunnungu, nambo kuti ŵelewo ŵatunonyele uweji, ni ŵantumile Mwanagwe aŵe mbopesi kuti tulecheleswe sambu syetu. 11 Ŵakunonyelwa ŵangu, naga Akunnungu ŵatunonyele kwanti yeleyo, nipele nowe ikutuŵajila tunonyelane jwine ni jwine. 12 Ngapagwa mundu jwawayiye kwawona Akunnungu, nambo twanonyelanaga Akunnungu akutama nkulumbikana ni uwe, ni unonyelo wakwe ukumalila mwetuwe. 13 Kwa litala li tukumanyilila kuti tukutama nkulumbikana ni Akunnungu, ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni uweji, pakuŵa atupele Mbumu jwao. 14 Noweji tuiweni ni tukwasalila ŵandu ŵane umboni kuti, Atati antyosisye Mwanagwe aŵe Nkulupusyo kwa ŵandu ŵa pachilambo. 15 Mundu jwalijose jwakuitichisya ni kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu, Akunnungu akutama nkulumbikana ni jwele, nombeko akutama nkulumbikana ni Akunnungu. 16 Noweji tuumanyi ni kuukulupilila unonyelo wa Akunnungu walinawo kukwetu. Akunnungu ali unonyelo ni mundu jwalijose jwakutama mu unonyelo akutama nkulumbikana ni Akunnungu, ni Akunnungu akutama nkulumbikana ni jwelejo. 17 Unonyelo umalile mwetuwe, kuti tukole chilolelo pa lyuŵa Akunnungu pachiŵalamule ŵandu. Nombe chitukole chelecho pakuŵa umi wetu pachilambo pa, ukulandana ni umi wa Che Yesu Kilisito. 18 Mu unonyelo mwangali lipamba. Unonyelo waumalilwe ukutopola lipamba, pakuŵa mundu jwakwete lipamba nganaŵe kumalilwa mu unonyelo. Pakuŵa mundu jwakwete lipamba akujukogopa kulumulikwa. 19 Uweji tukunonyelana pakuŵa Akunnungu ŵatunonyele uweji kaje. 20 Mundu atiji ngwanonyela Akunnungu, akuno alinkunchima nlongo njakwe, ali jwaunami. Pakuŵa mundu jwangakunonyela nlongo njakwe jwakumbona, ngakupakombola kwanonyela Akunnungu ŵangakwaŵona. 21 Kilisito ŵatupele lilajisyo li: Mundu jwakwanonyela Akunnungu akusachilwa iyoyo annonyele ni nlongo njakwe.

5 Mundu jwalijose jwakukulupilila kuti Che Yesu ali Kilisito Nkulupusyo, mundu jo ali mwana jwa Akunnungu. Ni mundu jwakwanonyela atati akunonyela ni mwanagwe nombe. 2 Yeleyi ni yatuimanyi kuti tukwanonyela ŵanache ŵa Akunnungu, apala patukwanonyela Akunnungu ni kugakunda malajisyo gakwe. 3 Pakuŵa kwanonyela

Akunnungu kuli kugajitichisya malajisyo gakwe. Ni malajisyo gakwe ngagakulimba, 4 pakuwa jwali mwana jwa Akunnungu akukombola kuipunda indu ya pachilambo. Nowe tukukombola kuipunda indu ya pachilambo kwa chikulupi chetu. 5 Ana, nduni jwakukombola kuchipunda chigongomalo cha pachilambo? Ali jwejula pe jwakukulupilila kuti Che Yesu ali Mwana jwa Akunnungu. 6 Che Yesu Kiliisito ni juwaiche kwa meesi katema paWaliji nkubatiswa ni kwa miasi paWawile. Nganaika kwa meesi pe nambo kwa meesi ni miasi. Nombe Mbumu jwa Akunnungu akuWalanga umboni kuti ili isyene, pakuwa Mbumu ali usyene. 7 Pakuwa apali waumboni watatu. 8 Mbumu jwa Akunnungu ni meesi ni miasi, wose watatu akuWalanga umboni waukwilana. 9 Twaukundaga umboni wa wandu, umboni wa Akunnungu uli wekulu nnope kupunda wa wandu, ni umboni wauWalasile Akunnungu nkati Mwanagwe uli wasyene. 10 Mundu jwakukulupilila Mwana jwa Akunnungu akwete umboni wo mu ntima mwakwe. Jwangakukulupilila Akunnungu, antesile Akunnungu ali jwa unami, pakuwa nganakukulupilila umboni uWauWalasile Akunnungu nkati Mwanagwe. 11 Umboni wene ni au, Akunnungu watupele umi wa moWa gose pangali mbesi, ni umi wo ukupatikana kwa Mwanagwe. (aiOnios g166) 12 Mundu jwalijose jwali Mwana jwa Akunnungu akwete umi wo, ni mundu jwangawa Mwana jwa Akunnungu nganakola umi wo. 13 Ngunlebela wanyamwe aga, kuti manyilile yakuti nkwete umi wa moWa gose pangali mbesi, wanyamwe wankukulupilila Mwana jwa Akunnungu. (aiOnios g166) 14 Ni tukwima pangali kuogopa paujo pa Akunnungu, pakuwa tawWendaga chindu chachilichose mpela yakuti pakusaka akutupilikanila. 15 lwaga tukumanyilila kuti akutupilikanila patukwaWenda chachilichose, iyoyopeyo tukuimanyilila kuti chitupochele chachilichose chitukwaWenda. 16 lwaga mundu amweni nlongo njakwe ali nkutenda sambi syasikwikanasyo chiwa, ampopelele kwa Akunnungu, nombe Akunnungu champe umi. Nguwecheta yeleyi nkati awala watesile sambi syangasikwajausya ku chiwa. Nambo sipali sambi syasikwikanasyo chiwa, ni une ngangusala kuti ampopelele kwa Akunnungu kwa ligongo lya sambi syo. 17 Ipanganyo yose yangaikwanonyelesya Akunnungu ili sambi, nambo sipali sambi sine syangasikunjausya mundu ku chiwa. 18 Tukwimanyilila kuti kila jwali Mwana jwa Akunnungu ngakwendelechela kutenda sambi, pakuwa Mwana jwa Akunnungu akungosa, ni ajula jwachigongomalo ngakupakombola kuntenda chachilichose. 19 Tukumanyilila kuti uweji

tuli wanache wa Akunnungu namuno chilambo chose chikulongoswa ni Jwachigongomalo. 20 Noweji tukumanyilila kuti Mwana jwa Akunnungu amasile kwika, nombejo atupele umanyilisi kuti twamanyilile Akunnungu wa usyene. Noweji tukutama nkulumbikana ni Akunnungu wali wa usyene kwa litala lya Mwana gwao Che Yesu Kiliisito. Awa ali Akunnungu wa usyene ni awu uli umi wa moWa gose pangali mbesi. (aiOnios g166) 21 AchiWanangu nililechesye ni achiminungu jaunami.

2 Yohana

1 Une chilongola junjekulwipe, ngunnembela mmwe Achikulu unsagulikwe ni Akunnungu pamo ni achiwana wenu wangwanonyela mu usyene. Ngaŵa une jikape jungwanonyela, nambo iyoyo ni aŵala wose wakuumanyilila usyene akunnonyela wanyamwe, **2** ligongo lya usyene wo waukutama munkati mwetu, nombe chiuatame nowe moŵa gose pangali mbesi. (aion g165) **3** Akunnungu Atati, ni Che Yesu Kilisito, Mwana jwa Atati, atupe umbone ni chanasa ni chitendewe mu usyene ni unonyelo. **4** Nasengwile nnope panaiweni wanache wenu wampepe, akulonjela mu usyene mpela ila Atati yatite pakutulajisya. **5** Ni sambano Achikulu unsagulikwe ni Akunnungu, ngummenda ngaŵa kwakunlembela lilajisyo lyasambano, nambo ngunnembela lilajisyo lilalila litwalipochele chitandile kundanda kuti tunonyelane jwine ni jwine. **6** Weleu ni unonyelo, kuti tutamaje nkugakunda malajisyo ga Akunnungu. Lyeleli ni lilajisyo lya Akunnungu, limwalipikene chitandile kundanda kuti, ntameje nkunonyelana jwine ni jwine. **7** Wakulambusya achajinji akopochele pachilambo, wandu wa ngakwitichisya kuti Che Yesu Kilisito waiche ni waliji mundu. Mundu mpela jwelejo ali jwaunami ni jwakwakanila Kilisito. **8** Nipele, nililolechesye mwachinsyene, kuti nkaisoyasya aila indu imwaipanganyichisye masengo, mwatendaga yeleyo ngampochela mbote jemalilwe. **9** Mundu jwalijose jwangakutama mmajiganyo ga Kilisito nambo akonjechesya ine mmajiganyo go, jwelejo ngakukamulangana ni Akunnungu. Nambo mundu jwalijose jwakutama mmajiganyo go, akukamulangana ni wose wanaŵawili, Atati ni Mwanagwe. **10** Mundu jwalijose aikaga kukwenu ni ngakunjiganya majiganyo ga Kilisito, nkampochela mmajumba genu namose kunkomasya. **11** Pakuŵa jwakumpochela mundu mpela jwelejo akukamulangana nawo mu ipanganyo yao yangalumbana. **12** Ngwete gamajinji gakunsalila, nambo ngangusaka kutenda yele kwa kunlembela, nambo ngulolela chiiche kukwenu ni kukunguluka ni wanyamwe tuchiloleganaga kuti lukondwa lwetu lumalilwe. **13** Wanache wa alumbu wenu jwasagulikwe ni Akunnungu akunkomasya.

3 Yohana

Nipele mwakomasye achambusanga wetu wose waali kweleko jumo jumo.

1 Une chilongola jwankulu, ngunnembela alakwe che Gayo mbusanga jwangu jungunnonyela kwa usyenesyene. **2** Ambusanga wangu, ngumpopelela kwa Akunnungu kuti nsichile mu yose ni kukola umi wambone malinga ni yajikuti kusichila mbumu jenu. **3** Nasengwile nnope paŵaiche achalongo achinjetu ni kuuŵalanga umboni nkati chikulupilichiko chenu mu usyene ni inkuti kuendelechela kutama kwa kuukuya usyene. **4** Ngapagwa chachikusengwasya une kwannope kupunda kupikana kuti achiŵanangu akutama kwa kuukuya usyene. **5** Mbusanga jwangu, mmwe nli jwakukulupilichika mu yose inkwapanganyichisya achalongo achinjetu, nnopenope kwa achalendo. **6** Achalongo wo ŵauŵalasile umboni kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito nkati unonyelo wenu. Choonde mwakamuchisye apunde kwaula mmbujo mu ulendo wao, kwa litala lyalikwanonyesya Akunnungu. **7** Pakuŵa akuutanda ulendo wao wakwatumichila Kilisito, ni nganasaka kupochela ukamuchisyo wauliwise kutyochela kwa ŵandu ŵangakunkulupilila Kilisito. **8** Uweji ŵatukunkulupilila Kilisito tukusachilwa kwakamusya ŵandu mpela aŵa, kuti nowe tupanganye masengo pamo nawo kwa ligongo lya kuulalichila usyene. **9** Nalemble chikalata chachijipi kwa mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito ŵa kweleko nambo che Diyotelefe jwakusaka aŵe chilongola ŵao ngakusaka kumbilikanila. **10** Nipele pachinjika chinjiimbukulanya yose yaitesile, aila yangalumbana yakutuŵechetela uwe ni unami wakwe. Kupunda yeleyo akukananga kwapochela achalongo ŵali mu ulendo, ni kwasiŵila ŵane ŵakusaka kwapochela ni kwatopola mu mpingo wa ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. **11** Ambusanga wangu nkaisyasya yangalumbana, nambo nsyasye yaili yambone. Mundu jwalijose jwaketendekanya yambone ali jwa Akunnungu, nambo mundu jwalijose jwaketendekanya yangalumbana ngakwamanyilila Akunnungu. **12** Ŵandu wose akwakunguluchila yambone che Demetilio, ni usyene nombe ukwaŵalanjila umboni. Noweji tukukunguluka yambone nkati ŵelewo, nomwe nkwiwanyilila kuti tukuŵecheta usyene. **13** Ngwete yejinji yakunsalila, nambo ngangusaka kunlebela mu chikalata. **14** Ngulolela kuti chituwonegane pangakaŵa ni kukunguluka ni ŵanyamwe tuchiloleganaga. Ngunsachila mme ni chitendewe. Achambusanga wenu akunkomasya.

Yuda

1 Uneji che Yuda jundi jwakutumichila ju Che Yesu Kilisito ni mpwao che Yakobo, ngunnembela wanyamwe ummilanjikwe ni Akunnungu ni wakunonyelwa ni Akunnungu Atati ni Che Yesu Kilisito wakungosa wanyamwe. **2** Ngwapopelela Akunnungu kuti chanasa ni chitendeweke ni unonyelo ichuluche kukwenu. **3** Achambusanga wangu, panaliji nkulimbichila kunlembela nkati ukulupusyo watuli nawo uwe wose, naiweni yambone kunlembela ni kunlimbisa ntima kwa ligongo lya kuchichenjela chikulupi, Akunnungu chiwapele wandu wao kamope kwa katema kose. **4** Pakuwa wandu wangakwajogopa Akunnungu wawajinjile kwa chisyepela mu mpingo mwetu. Wandu wo atindenye utenga wa umbone wa Akunnungu wetu kuti atende chikululu, ni kwakana Che Yesu Kilisito waaali Chilongola ni Ambuje pe. Nambo Malembelo ga Akunnungu galondwele chitandile kalakala kuti kulamulikwa kukwalolela wandu wo. **5** Namose nkuimanyilila yeleyi yose, ngusaka kunkumbusya yatite Ambuje pakwakulupusya Waisilaeli kutyochela ku Misili, kanyuma kakwe waauleje awala wose wawakanile kukulupilila. **6** Ni achikatametume wa kwinani wanganakwanikwa ni ulamusi wao, ni kupaleka pawasachilwe kutama, Akunnungu wawisile mu chipi ni kwatawa kwa nyolo mowa gose pangali mbesi kwa ligongo lya kulamulikwa pa lyuwa lyekulungwa lila. (aĩdios g126) **7** Iyoyopeyo, wandu wa ku Sodoma ni ku Gomola ni misi jajiwandikene nawo walinonyelesye kwa chigwagwa ni kupanganya indu yangaikusachilwa kutendekwa pa chiilu. Alamulikwe kwa kutama pa mooto wa mowa gose pangali mbesi kuti awe chitagu kwa wandu wane. (aĩonios g166) **8** Iyoyo ni yatite kuwa wandu wa, sagamisi syao sikwalongosya kuchisakasya chiilu chao achinsyene, ni kuujalusya ulamusi wa Akunnungu ni kwatukana achikatametume wa Akunnungu wakwete ukulu kwinani. **9** Nambo namose Mikaeli katumetume jwankulu jwa kwinani pawakanilanaga ni Shetani nkati chiilu chi che Musa, nganalinga kwalalatila, nambo watite, "Ambuje ankalipile." **10** Nambo wandu wa, akuitukana yaili yose yanganaimanyilila. Kwana indu yakuimanyilila nambo akuitendekanya pangaganisya mpela inyama yaikuti kupanganya pangali lunda, ni yele indu ikwajonanga achinsyene. **11** Ulaje uwe kukwao, pakuwa wandu wo akuiye litala li che Kaini. Kwa liwamba lya tama ja kukola ipanje agwilenje mu chilewo chiwapanganyisye che Balaamu. Pakuwa

watindigenye mpela iwatindigenye che Kola ni waulajikwe mpela iwaulajikwe che Kola. **12** Wandu wa akwika ku chindimba chenu cha chakulya chachikulosya unonyelo, wanya wa ali wakwajogopa pakuwa kwa wende wao wangalumbana akutaga soni. Wanya wo akulandana ni wakuchinga wakujijikutsiya achinsyene pe. Wanya wo ali mpela maunde gangali ula gagakujigalikwa ni mbungo. Akulandana ni itela yaipukutiche masamba, yangali isogosi yetupulwe ni kuumula chwa. **13** Wandu wa ali mpela matumbela gakalipa ga mu bahali, ni ipanganyo yao ya soni ikukopoka nti chiulo. Wandu wa ali mpela ndondwa syasikwendajenda, syasiwichikwe pa chipi cha mowa gose pangali mbesi. (aĩon g165) **14** Ni che Enoki, mundu jwa uwelesi wa saba chitandile che Adamu walondwele nkati wandu wa, achitiji, "Mpilikane naweni Ambuje achiikaga ni mianda kwa mianda ja achikatametume wa kwinani wakwe waswela, **15** kukwalamula wandu wose ni kukwajamuka wose wangakwajogopa Akunnungu, kwa ligongo lya ipanganyo yao yangalumbana iwapanganyisye, pamo ni malowe ga wamba gakuwecheta wandu wa sambu, ga kwatukana Akunnungu." **16** Wandu wa ali wa kusongoneka ni kwa wecheta wandu wane, ni akutamanga malinga ni tama syao syangalumbana. Akulifuna ni kwalapa wandu wane kwa ligongo lya kupoka kwao achinsyene. **17** Nambo wanyamwe achambusanga wangu, ngakumbuchile malowe gawagasasile kalakala achinduna wa Ambuje wetu Che Yesu Kilisito. **18** Wansalile mwanya yakuti, "Pa mowa gambesi, chaachikopochela wandu wangakwajogopa Akunnungu achitamaga malinga ni tama syao syangalumbana. Ni wanyawo chansechanje wanyamwe." **19** Welewa ali wandu wachansapulanye mwanya, wandu wakusikuya tama syao siwapagwile nasyo, wanganakola Mbumu jwa Akunnungu. **20** Nambo wanyamwe achambusanga wangu, njendelechele kulitawa pa nsingi wa chikulupi chenu chachiswela nnope, ni kupopela kwa machili ga Mbumu jwa Akunnungu. **21** Ntame mu unonyelo wa Akunnungu nchalolelaga Ambuje wetu Che Yesu Kilisito kuti kwa chanasa chakwe ampeleche ku umi wa mowa gose pangali mbesi. (aĩonios g166) **22** Mwakolele chanasa wandu wane waali ni lipamba, **23** ni wandu wane mwakulupusye kwakwanyakula kwatoyosya pa mooto. Ni wane mwakolele chanasa nchililolesyaga, nchimeje tama syao syangalumbana nchichimaga namose iwalo yao yaili ni madoa ga tama syao syangalumbana. **24** Akunnungu akukombola kungosa kuti nkagwa mu sambu, ni kumpeleka mpaka mu ukulu wao kwa lukondwa lwakupunda akuno

ndi nganikola chilewō. 25 Wēlewo wāali Akunnungu
wāamope, Nkulupusyo jwetu, akole ukulu, ni umwenye
ni ukombole ni ulamusi kwa litala lya Che Yesu Kilisito
Ambuje wētū, chitandile kalakala, sambano ni moŵa
gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165)

Chiunukuko

1 Achichi ni chiunukuko chi Che Yesu Kilisito chiwapegwile ni Akunnungu kuti walosye wakutumichila wakwe ichiwiwoneche pangakaŵa. Kilisito wantumile katumetume jwa kwini jwakwe wamanyisye katumetume jwakwe che Yohana yeleyo. **2** Nombe che Yohana wasasile yose iwaiweni nkati Liloŵe Iya Akunnungu ni umboni u Che Yesu Kilisito. **3** Akwete upile mundu jwakusyoma maloŵe ga utenga waukulondola, akwete upile wakupilikana ni kukamulisa gagalembekwe mwelemu, pakuŵa moŵa gakutyochela indu yi gawandichile. **4** Une che Yohana ngujilembela mipingo saba ja wandu wakunkulupilila Kilisito jajili ku chilambo cha Asia. Umbone uŵe kukwenu ni chitendeweke kutyochela kwa Akunnungu jwapali ni juŵapali ni juchaiche, ni kutyochela kwa mbumu saba syasili mmbujo mwa chitengu cha umwenye, **5** ni kutyochela ku Che Yesu Kilisito. Jwaumboni jwakukulupilichika ni jwaandanda kususyuka, ni jwakwatawala mamwenye wa pachilambo. Wewo akutunonyela, ni kwa miasi jao atulechelele kutyochela mu kutaŵikwa ni sambisyetu. **6** Atutesile tuŵe wambopesi mu umwenye kuti twatumichile Akunnungu Atati wao. Ku Che Yesu Kilisito upagwe Ukulu ni ukombole moŵa gose pangali mbesi! Eloo. (aiōn g165) **7** Nnole chaiche mmaunde ni mundu jwali jose chiŵawone. Nombe aŵala ŵawansomile ni mpamba, ni wandu ŵa ngosyo syose sya pachilambo chalile malilo ligongo Iyao. Eloo. **8** Ambuje Akunnungu jwali ni ukombole wose, jwapali ni juŵapali ni juchaiche akuti, “Une ndili jwaandanda ni jwambesi.” **9** Uneji che Yohana, mpwenu, jungulumbikana ni wanyamwe mmasauko ni mu umwenye wa Akunnungu ni mu upililiu kwa ligongo Iya kwakulupilila Che Yesu Kilisito. Une wambeleche mu kutaŵikwa chilumba cha ku Patimo kwa ligongo Iya kwalalichila wandu Liloŵe Iya Akunnungu ni kuŵalanga umboni nkati Che Yesu. **10** Pa Iyuŵa Iya Ambuje Mbumu jwa Akunnungu wanongwesye, ni napilikene liloŵe Iyekulungwa mu nyuma jangu mpela kusona kwa lipenga, **11** Ilichitiji, “Nembe mu chitabu chinkuchiwona ni kuchijausya kwa mipingo saba ja wandu wakunkulupilila Kilisito, jajili mu misi ja Efeso ni Similina ni Peligamo ni Siatila ni Sadi ni Filadefia ni Laodikia.” **12** Nipele nagalawiche naalole wewo wakuwetcheta none. Mkugalauka mo, naiweni indu saba yakuŵichila imuli yaikolochekwe ni sahabu, **13** ni pasikati jakwe indu yakuŵichila imuli paliji ni jumo jwali mpela Mwana jwa Mundu jwasasile

mwinjilo weleu ni jwantaŵe mkaanda wa sahabu pantima wakwe. **14** Umbo syakwe syaliji syeswela mbee ni meeso gakwe ganyesimaga mpela mooto waukukolela. **15** Makongolo gakwe gang'alime mpela shaba jajikundikwe uchenene pa mooto ni liloŵe Iyao Iyaliji mpela kukukuma kwa meesi. **16** Nombewo wakumulile ndondwa saba kunkono wao wa kundyo, ni mu kang'wa mwakwe mwakopweche lipanga Iyenole kosekose ni ngope jao jaliji mpela Iyuŵa Iyalikuti kung'alima kwa machili gakwe gose. **17** Noneji panammweni nagwilile pamakongolo gao mpela mundu jwawile. Nombejo wasajichile nkono wao wa kundyo achitiji, “Ngasinjogopa, une ni jwaandanda ni jwambesi. **18** Sooni ndili jwanjumi, naliji wile, nnole ndili jwanjumi moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Ngwete ukombole wa kwatenda wandu awe ni ngwete ukombole wa kwiuto kwa wandu wawile. (aiōn g165, Hadēs g86) **19** Nipele, nembe indu inkwiwona ni indu yaipali sambano jino ni indu yachiitoyeche paujo. **20** Chantemela cha ndondwa saba simwasiwani ku nkono wangu wa kundyo, ni aila indu saba yakuŵichila imuli yekolochekwe ni sahabu imwaiweni ni chelechi: Asila ndondwa saba sili achikatumetume wa kwini wakwima peuto pa mipingo saba ja wandu wakunkulupilila Kilisito. Ni indu saba yakuŵichila imuli ili mipingo jisyene saba ja wandu wakunkulupilila Kilisito.

2 “Mwalembele katumetume jwa kwini jwakwimilila mipingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wa ku Efeso, ngunsalila aga. “Uneji ni jungukamulila ndondwa saba kunkono wangu wa kundyo ni sooni ni jungwendajenda pasikati pa indu saba yakuŵichila imuli yaikolochekwe ni sahabu. **2** Nguimanyilila ipanganyo yenu ni kuchalila kwenu ni upililiu wenu mu kundumichila une, nguimanyilila kuti ngankukombola kwapililila wandu wangalumbana ni sooni mwalinjile aŵala wakuliŵilanga achinduna akuno nganaŵa achinduna ni mwamanyilile kuti ali wakulambusya. **3** Mmweji nli jwakupililila ni mwasawiche kwa liwamba Iya Iina Iyangu pangapela. **4** Nambo ngwete chindu chimo nkati mmwe, yakuti: ngankuunonyela une mpela imwatiji kundanda. **5** Nipele nkumbuchile imwaliji nkanaŵe kulyungasika, ngalache ni kuleka sambani ni ntende imwaitesile kundanda. Nambo iwaga ngantenda yeleyo, ngunnyichilila ni kuchityosya chindu chenu chakuŵichila lumuli kutyochela peuto pakwe. **6** Nambo ngusengwa kwa ligongo Iya chindu chimo: nkuichima ipanganyo ya Wanikolai inguichima none jwakwe. **7** “Jwakwete mapilikano gakupilikana apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu

gakwasalila mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito. “Jwakupunda chinannechele alye isogosi ya chitela cha umi chachili mungunda wa Akunnungu kumbepo. 8 “Mwalebele katumetume jwa kwini jwakwimilila mipingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wa ku Similina. “Gelega ni gakusala ajula jwali jwaandanda ni jwambesi, juwajasiche ni sambano ali jwanjumi. 9 Ngugamanyilila masausyo genu ni iyoyo nguamanyilila ulaje wenu nambo isyene mwe nli wākusichila! Ngumanyilila yakuti pakuntukana wanyawo wakuliwilanga Wayahudi akuno nganaŵa Wayahudi, nambo ali nyuumba ja kupopelela mipingo wa Shetani. 10 Nkajogopa masausyo gachigansimane. Mpiilikane! Shetani chachaponya wampepe wenu mu nyuumba jakutaŵilwa kuti anlinje, ni wanyamwe chinsauche moŵa likumi. Mmeje wākukulupilichika mpaka kuwa, ni une chinampe chindu mpela singwa ja umi nti mbote kwa ligongo lya kupunda. 11 “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito! “Jwakuipunda yeleyo ngapotekwa ng’o ni chiwa chaawili. 12 “Mwalebele katumetume jwa kwini jwakwimilila mipingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wa ku Peligamo. “Gelega ni gakusala ajula jwakwete lipanga lyenole mosemose. 13 Ngumanyilila kuti nkutama mu musi waukulongoswa ni umwenye wa Shetani. Nambo mwe nkwendechela kulikamulisya liina lyangu. Nganinchikana chikulupi chandinacho kukwangu, namose mmoŵa ga che Antipa jwaumboni jwangu jwakukulupilichika, juwaulajikwe mu chilambo chenu chachikulongoswa ni Shetani. 14 Nambo ngwete indu kanandi yangaŵa yambone nkati mmwe pakuŵa mwalesile wāndu wane mwa wanyamwe ajiganyikwe majiganyo gaŵajiganyaga che Balaamu kalakala. Wanjigenye che Balaki wanyenje wāndu ŵa Isilaeli atende sambi. Usyene ŵajigenye alye chakulya chachityochekwe mbopesi kwa inyago, ni kutenda chigwagwa. 15 Sooni nkwele wane wākugajitichisya majiganyo ga Wanikolai. 16 Ngalauche ni kuleka sambi, pangatenda yeleyo chinanyichilile chitema ni kumenyana nawo wāndu wo kwa lipanga lyalikutyochela mu kang’wa jangu. 17 “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito! “Jwakupunda, jwelejo chinaape chakulya chachikuŵilanjikwa mana jajisisiche kwini ni sooni chinaape ŵelewo liganga lyeswela ni peganga po palembekwe liina lya sambano lyangalikumanyika ni jwine ikawe ajula pe jwakulipochela.” 18 “Mwalebele

katumetume jwa kwini jwakwimilila mipingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wa ku Siatila. “Ayi ni yakuisala Mwana jwa Akunnungu, jwakwete meeso mpela lilamba lya mooto ni makongolo gakwe gali mpela shaba jajikundikwe kwannope. 19 Nguimanyilila ipanganyo yenu ni unonyelo ni chikulupi ni utumichile wenu ni upilili wenu. Ngumanyilila kuti sambano nkupanganya yambone nnope kupunda imwaliji kundanda. 20 Nambo ngwete chindu chimo nkati mmwe chingachikusengwasya chakuti: nkunkunda jwankongwe Yesebeli jwakuliwilanga jwakulondola, ni kwajiganya wakatumichila wāngu ni kwalyungasya kuti atende chigwagwa ni kulya indu yetajikwe mbopesi kwa inyago. 21 None naapele lipesa kuti aleche sambi, nambo ngakusaka kugalauka ni kuleka sambi sya chikululu chakwe. 22 Mpiilikane! Chinaajamuche kwa kwataga ulwele wakalipa. Sooni aŵala wakatenda nawo chikululu chasauche kwannope, iŵaga ngakugalauka ni kuleka sambi syatesile nawo. 23 Sooni chinaaulaje achalongo wakwe. Ni mipingo jose ja wāndu wākunkulupilila Kilisito chijimanyilile kuti une ni jungujimanya mitima ni nganisyo sya wāndu. None chinaalipe jwalijose jwa mwenumwe malinga ni yakuitenda. 24 “Nambo mwanya wane wanli ku Seatela wanganinkuye majiganyo ga wākwiganya ŵa unami ni nganinjiganya indu yaikuŵilanjikwa kuti ili indu ya munkati nnope ya Shetani. Ngunsalila kuti ngisiantwika nsigo wine kupunda agala gunkwete. 25 Nkusachilwa kwendelechela kukulupilila ni kuujitichisya utenga wa chikulupi umpochele, mpaka pachiche po. 26 Ni jwele jwakupunda ni kwendelechela kupanganya ingusaka mpaka kumbesi chinampe ulamusi ulaula umbochele kutyochela kwa Atati wāngu, pachanya pa wāndu ŵa ilambo yose. 27 Nombejo chachalamula wāndu ŵa ilambo kwa nkongojo wa chisyano ni kwaliwata mpela yaikuti kukasikwa yombo ya lilongo. 28 Chinampe ndondwa ja mng’andu mpela indite kupochela ulamusi kutyochela kwa Atati wāngu. 29 “Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakwasalila mipingo ja wāndu wākunkulupilila Kilisito!

3 “Mwalebele katumetume jwa kwini jwakwimilila mipingo wa wāndu wākunkulupilila Kilisito wa ku Sadi. “Yeleyi ni yakuti jwali ni Mbumu saba sya Akunnungu ni ndondwa saba. Nguimanyilila isambo yenu, nkumanyika kuti nli jwanjumi nambo, usyene mmwile. 2 Njimuche, ngalimbisye agala gambone gagasigalile kukwenu ni gelego gakaika kuwa. Pakuŵa mpaka sambano nganinagaona

masengo genu kuwa gemalitse paujo pa Akunnungu wangu. 3 Nipele nkumbuchile imwatite kupochela ni imwatite kupilikana ni imwatite kwitichisya yeleyo ni kugalauka ni kuleka sambi. Nambo iwaga nganjimuka, chiiche mpela jwa wiyi, nomwe ngisimanyilila ndawi jachinanyichilile. 4 Nambo nkwele wandu wangatupa ku Sadi wangananyakasya nguo syao. Wewelew chajende none ali awete iwalo yeswela pakuwa akuwajilwa. 5 "Juchapunde chinawasye iwalo yeswela mpela wanyawo, none ngisinalityosya ng'o liina lyakwe mu chitabu cha umi. Sooni chinyitichisye kwa kang'wa jangu paujo pa Atati wangu, ni paujo pa achikatumetume wao wa kwini kuti jwelejo ali jwangu. 6 "Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakuwasalila mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito. 7 "Kwa katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa wandu wakunkulupilila Kilisito wa ku Filadefia mwalebele yeleyo. "Yeleyi ni yakuti kusala ajula jwanswela ni jwasyenyene, jwakwete ukombole wa kwalechela wandu ajinjile mu umwenye wakwe. Ni jwakuugula nnango, ni ngapagwa jwakukombola kuugula. Ni jwakuugula nnango ni ngapagwa jwakukombola kuugula. 8 Nguimanyilila ipanganyo yenu, ngumanyilila kuti nkwele machili gamanandi nambo nkamulise liloŵe lyangu ni nganinlikana liina lyangu. Mpilikane! Misile paujo penu nnango weugule, ngapagwa mundu jwakukombola kuugula. 9 Mpilikane! Ngumpa mpingo wa wandu wa nyumba ja kupopelela ja Shetani, wakuliwilanga Wayahudi nambo nganaŵa wayahudi, nambo ali wakulambusya. Mpilikane! Chinaatende aichanje ni kuntindiŵalila paujo pa sajo syenu ni amanyilile kuti nannonyele. 10 Pakuwa nlikamulise liloŵe nkupililila, none jwakwe chinangose katema ka malagasyo, kakali chile kuchiichilila chilambo chose, kuti waalinje wewelew wakutama pachilambo. 11 Ngwika chitema, muukamulise kwannope utenga wa chikulupi umpochele, kuti mundu jwalijose anakombole kunsumula mbote jenu. 12 "Juchapunde chinantende aŵe luchanamila pa Nyumba ja Akunnungu nombe ngasakopoka mwelemo ng'o. Sooni chilembe pachanya pakwe liina lya Akunnungu wangu ni liina lya musi wa Akunnungu wangu, yaani Yelusalemu wa sambano, musi uchiutuluche kutyochela kwini kwa Akunnungu wangu. Iyoy chinembe pachanya pakwe liina lyangu lya sambano. 13 "Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakuwasalila mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito. 14 "Mwalebele yeleyi katumetume jwa kwini jwakwimilila mpingo wa wandu wakunkulupilila

Kilisito wa ku Laodikia. "Uneji nguŵilanjikwa Eloo, jwaumboni jwakukulupilichika jwasyene, ndande ja yepanganyikwe yose yaigumbile Akunnungu, nguti yeleyi. 15 Nguimanyilila ipanganyo yenu, kuti nganimma wa kusisima atamuno wa mooto. Ikaliji mmbaya nkaliji wa kusisima pane wa mooto. 16 Nipele pakuwa ndi wantukuta, nganimma wa kusisima namuno wa mooto, chinanlukule ntyoche mukang'wa jangu. 17 Ligongo nkuti, 'Ndili jwakusichila ni ngwete ipanje, ngangulajila chindu chachili chose.' Nambo ngankumanyilila kuti nli jwasyauchi ni jwakulaga ni jwaulanda ni jwangalola sooni nli matakope. 18 Ngumpa lunda kuti, nsuume kwangune sahabu jejenjetukule ni mooto, kuti nsichile ni kusima iwalo yeswela kuti mbwale, ni kusisa soni sya kutama kwenu matakope. Iyoyopeyo nsuume ntela ni kupakala mmeeso genu kuti nkombole kulola. 19 Uneji ngwajamuka ni kwalamula wose wangwanonyela. Nipele niimbile ni kuleka sambi syenu. 20 Mpilikane! Ngwima pannango ni kupoposya, mundu apilikanaga liloŵe lyangu ni kuugula, chinyinjile kwa jwelejo, none chilye pamo ni jwelejo ni jwelejo pamo ni une. 21 "Juchapunde chinjalechelela kutama chiwandi ni une pa chitungu changu cha umwenye, mpela une indite kupunda ni kutama chiwandi ni Atati wangu pachitungu chao cha umwenye. 22 "Jwakwete mapilikanilo gakupilikanila, apilikane agala Mbumu jwa Akunnungu gakuwasalila mipingo ja wandu wakunkulupilila Kilisito."

4 Pakumala kugaona gelego, nauweni nnango weugule kwini. Ni liloŵe linalipikene kundanda lilyapikaniche mpela lipenga lichitiji, "Nkwele akuno, none chinannosye indu yachiikopochele mmbujo." 2 Papopo Mbumu jwa Akunnungu wanongwesye une. Nachiwini chitungu cha umwenye kwini kula ni jumo atemi pa chitungu chila. 3 Juwatemi pa chitungu jula jwang'alime mpela liganga lya alumasi ni mpela liganga lyakusalala lyechejeu lya akiki. Ukunje wa ula wanyesime mpela liganga lya chisamba lyalikuŵilanjikwa sumalidi uli usyungwile chitungu cha umwenye chila mbande syose. 4 Paliji ni itengu ine ya chimwenye ishili ni nne iyachisyungwile achila chitungu cha umwenye. Ni pa itengu yo watemi achachekulu ishili ni nne. Wawete iwalo yeswela ni pa mitwe jao indu mpela singwa yaikolochekwe ni sahabu. 5 Pa chitungu cha umwenye po pakopokaga kumesya ni ilindimo ni njasi. Paujo pa chitungu cha umwenye chila pakolelaga imuli saba, yeleyo ikulosya mbumu saba sya Akunnungu. 6 Sooni paujo pa chitungu cha umwenye chila kwaliji ni chindu chichawonekaga mpela litanda

lilyakolochekwe ni lindala, chichanyesimaga nnope mpela ligilasi. Achila chitengu cha umwenye chichaliji pambindikati, chaliji chesyungule ni yepanganyikwe yejumi ncheche yegumbale meeso paujo ni kunyuma. 7 Chepanganyikwe chandanda chalandene ni lisimba ni chepanganyikwe chaaŵili mpela ng'ombe jamwana ni chepanganyikwe chaatatu chalandene ni mundu ni chepanganyikwe chanceche chaliji mpela kapungu jwakuguluka. 8 Yepanganyikwe yejumi ncheche yo, kila chimo chana mapapiko sita, ni igumbele meeso mbande syose mpaka kuusi kwa ipapiko, nombe nganileka kuwecheta muusi ni chilo ichtiji: “Ŵaswela, ŵaswela, ŵaswela, Ambuje Akunnungu ŵaali ni ukombole wose, ŵaali ŵaŵaliji ni ŵachaiche.” 9 Yepanganyikwe yejumi yo ikwimba nyiimbo sya kwakusya ni kwalapa ni kwatogolelo ŵelewo ŵakutama pa chitengu cha umwenye, ŵelewo ŵaali ŵajumi moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. (aiŵn g165) 10 Ni paikutenda yeleyo, achachekulu ishiliini na nne ŵala akuligoneka manguku pa sajo sya ŵelewo ŵakutama pachitengu cha umwenye, ni akwapopelela ŵele ŵakutama moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. Ŵaŵikaga indu yao yaili mpela singwa paujo pa chitengu cha umwenye achitiji: (aiŵn g165) 11 “Nkuŵajilwa mmwe Ambuje ŵetu ni Akunnungu ŵetu, kupochela lumbili ni luchimbichimbi ni machili, pakuŵa alakwe ni umwaipanganyisye yose yaili, ni kwa kusaka kwenu indu yose yapanganyikwe ni ipali.”

5 Nipele nachiweni chitabu mu nkono wa kunlyo wa jwelejo jwakutama pa chitengu cha umwenye, chilembekwe nkati ni paasa pakwe ni kuugalikwa kwakulimba ni imatilo saba. 2 Sooni nammweni katumtume jwa kwini jwali ni machili ali nkuŵilanga kwakunyanyisya achitiji, “Ana ŵaani ŵakuŵajilwa kumatukula imatilo ni kuchiunukula chitabu?” 3 Nambo nganapagwa mundu kwini namose pa chilambo, namose paasi chilambo, juŵakombele kuchiugula chitabu cho atamuno kuchilola chachilembekwe nkati mwakwe. 4 None nalisile nnope ligongo nganapagwa mundu juŵawoneche kuti jwakuŵajilwa kuchiugula chitabu atamuno kuchilola chachilembekwe nkati mwakwe. 5 Nipele jumo jwa achachekulu ŵala ŵasalile, “Nkalila. Nnole! Lisimba lya lukosyo lwa Yuda, uŵesile u che Daudi, ŵelewo apundile Shetani ni kuŵajilwa kukutula imatilo saba ni kuchiugula chitabu.” 6 Nipele nammweni Mwanangondolo ajimi chiŵandi ni chitengu cha umwenye pasikati ja yepanganyikwe yejumi ncheche ni achachekulu. Nombejo ŵaoneche nti jwammulajikwe, jwana

misengo saba ni meeso saba, yaikulosya Mbumu saba sya Akunnungu syasitumikwe mchilambo chose. 7 Mwanangondolo ŵajawile ni kuchijigala chitabu chila ku nkono wa kunlyo wa ŵelewo ŵakutama pa chitengu cha umwenye chila. 8 Paŵachijigele chitabu chila, yepanganyikwe yejumi ncheche ila, pamo ni achachekulu ishiliini na nne ŵala ŵagonile manguku paujo pa Mwanangondolo. Kila mundu akwete ching'wenyeng'wenye ni mbale sya sahabu syasigumbele ubani, gele ni mapopelo ga ŵandu ŵa Akunnungu. 9 Nombewo ŵajimbile lujimbo lwa sambano achitiji: “Mmwe ni ŵankuŵajilwa kuchiunukula chitabu, ni kuitupula imatilo yakwe. Pakuŵa mwasikitwe, ni kwa miasi jenu mwawombolele Akunnungu ŵetu, ŵandu ŵa ngosyo ni ŵa ndimi ni ŵandu ŵa ilambo yose ni ŵa mitundu jajili jose. 10 Mwatesile aŵe ŵambopesi mu umwenye wa Akunnungu kuti ŵatumichile, ni ŵanyawo chiŵaatawale ŵandu wose ŵa pa chilambo.” 11 Ni panapundile kulola, nagapilikene malowe ga achikatumtume ŵa kwini ŵajinji nnope ŵangakuŵalanjika. Ŵajimi kuchisyungula chitengu cha umwenye pamo ni yepanganyikwe yejumi ncheche ila ni achachekulu ŵala. 12 Ŵajimbaga kwa lilowe lyekulungwa: “Mwanangondolo jwaulajikwe akuŵajilwa kupochela ukombole ni usichilo ni lunda ni machili ni luchimbichimbi ni ukulu ni lumbili.” 13 Naipilikene yepanganyikwe yose yaili kwini ni pachilambo ni paasi pachilambo ni mu bahali ni yose yaili mwelelo naipilikene ilinkwimba: “Ukulu ni luchimbichimbi ni lumbili ni ukombole, uŵe kwa ŵelewo ŵakutama pa chitengu cha umwenye ni kwa Mwanangondolo moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi”. (aiŵn g165) 14 Ni yepanganyikwe yejumi ncheche yo yatite, “Eloo!” Ni achachekulu ŵala ŵagonile manguku ni kwapopelela Mwanangondolo.

6 Nipele nambweni Mwanangondolo achimatukulaga chimo mwa imatilo saba ila, ni nampilikene jumo jwa yepanganyikwe yejumi yo alinkuwecheta kwa lilowe lyakulindima, “Njise!” 2 Nipele nachiweni chinyama chachiswela chachikuŵilanjikwa falasi. Ajula jwachikwesile ali ajigele ukunje. Akunnungu ŵampele jwelejo chindu mpela singwa ja chimwenye. Nipele ajula juŵapundile jwatyosile ni kwala kwapunda ŵandu. 3 Sooni paŵachimatukwile chimatilo chaŵili, nampilikene jwaaŵili jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, “Njise!” 4 Pelepo jwakopochele falasi jwine jwanchejeu. Juŵankwesile falasi jo ŵapegwilwe masengo ga kuchisumula chitendewele pa chilambo kuti ŵandu aulagane achinsyene,

nombewo wapegwilwe lipanga lyalikulungwa. 5 Ni pawachimatukwile chimatilo chaatatu, nampilikene jwaatatu jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, "Njise!" Nipele nammweni falasi jwampiliu ni juwankwesile falasi jo ali ajigele chindu chakupimila chisilo mu nkono wakwe. 6 Nipele napilikene mpela liloŵe pasikati ja yepanganyikwe yejumi ncheche yo lichitiji, "Chibaba cha utandi wa shayili chikusumikwa kwa malipilo ga masengo ga lyuŵa limo, ni ibaba itatu ya shaili ikusumikwa iyoyo nambo ngasingajonanga mauta ni divai!" 7 Pawachimatukwile chimatilo cha ncheche, nampilikene jwa ncheche jwa yepanganyikwe yejumi achitiji, "Njise!" 8 Ni nammweni falasi jwa chiluu. Ni jwankwesile jwele falasi jo liina lyakwe lili Chiwa alongene ni liuto lya wandu wawile. Nombe wose wawili wapegwilwe ulamusi wa mbua ja ncheche ja chilambo, waulaje wandu kwa lipanga pane kwa sala pane kwa ilwele pane kuulagwa ni inyama ya mu chilambo. (Hadēs 986) 9 Pawachimatukwile chimatilo cha nsano nasiweni paasi pa chilisa cha kwinani, mbumu sya wandu wawaulajikwe kwa ligongo lya kulalichila liloŵe lya Akunnungu ni ligongo lya umboni uŵautyosile. 10 Wālisile kwa liloŵe lyekulungwa achitiji, "Ambuje wāali ni ukombole ni wāswela ni wāusyenesyene chinkaŵe mpaka chakachi, kwika kukwalamula wandu ŵa pa chilambo ni kwajamuka ŵelewo wāwātuuleje!" 11 Akunnungu wapele kila jumo chiwalo cheleu ni cheswela ni kwasalila kuti apunde kulindilila kwa moŵa kanandi mpaka pachamalile kuulajikwa achikapolo achinjao ni achalongo achinjao mpela yatite kuulajikwa wanyawo. 12 Nipele naiweni mwanangondolo pawachimatukwile chimatilo cha sita, kwaliji ni chindendemesi chachikulungwa cha chilambo, lyuŵa lyatendekwe lyepiliu wii, ni lwesi lwatendekwe lwechejeu nti miasi. 13 Ni ndondwa syagwile pachilambo, chisau chitela cha ntini yachikuti pakulakatisya isogosi yakwe yangakomala paukupukunyikwa ni mbungo jajikulungwa. 14 Kumaunde kwaŵiligwe mpela mpasa ni kutyochekwa. Itumbi yose ni ilumba yose chisejechekwe kutyochela kwiuto kwakwe. 15 Mamwenye ŵa pachilambo, achakulu ni achakulungwa ŵa ngondo ni wandu ŵa kusichila ni wandu ŵa machili ni kapolo jwalijose ni mundu jwangaŵa kapolo, wālisilise mmbugu ni pasikati ja lwaala syasili mmatumbi. 16 Achigasalilaga matumbi ni lwaala kuti, "Ntugwilile ni kutusisa kuti tukaloleka paujo pa ngope ja ŵelewo wākutama pa chitengu cha umwenye ni lutumbilo lwa Mwanangondolo! 17 Pakuŵa lyuŵa lyekulungwa lya lutumbilo lwao liche. Ana wāani uchakombole kulama?"

7 Pakumala yeleyo naweni achikatametume ŵa kwinani ncheche ali ajimi mu mbande ncheche sya chilambo. Wajimi kuti asiŵile mbungo jajikutyochela kila mbande kuti jikasapuga pachilambo pane mu bahali pane pa chitela chachili chose. 2 Nipele nammweni katumetume jwa kwinani jwine achikwelaga kutyochela kungopochelo lyuŵa, achikamulilaga chimanyiso cha Akunnungu wājumi. Wānyanyisye ni kwasalila achikatametume ŵa kwinani ncheche ŵala ŵawapegwile ulamusi wa kuchijonanga chilambo ni bahali wātite, 3 "Nkachijonanga chilambo atamuno bahali atamuno itela mpaka pachitumale kuŵika imanyiso pa usyo sya wākutumichila ŵa Akunnungu ŵetu." 4 Nipele naupilikene uŵalanjikwe wa ŵelewo wāwalembekwe chimanyiso cha Akunnungu wālinji wandu laki jimo ni alobaini ni nne elufu. Wandu ŵa wālinji kutyochela mu ngosyo sya wandu ŵa Isilaeli. 5 Mu lukosyo lwa Yuda wātajikwe chimanyiso wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Lobeni wātajikwe chimanyiso wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Gadi wātajikwe chimanyiso wandu elufu kumi na mbili. 6 Mu lukosyo lwa Asheli wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Nafutali wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Manase wātajikwe wandu elufu kumi na mbili. 7 Mu lukosyo lwa Simeoni wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Lawi wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Isakali wātajikwe wandu elufu kumi na mbili. 8 Mu lukosyo lwa Sabuloni wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Yusufu wātajikwe wandu elufu kumi na mbili, mu lukosyo lwa Benyamini wātajikwe wandu elufu kumi na mbili. 9 Pakumala yeleyo naliweni liunjili lyekulungwa lya wandu lyakanapakombola kuŵalanga mundu, wandu kutyochela kila chilambo, ni wandu ŵa mitundu ni kila lukosyo ni wandu ŵa kila iŵecheto, ali ajimi paujo pa chitengu cha umwenye ni paujo pa Mwanangondolo, ali awete iwalo yeswela ni kukamulila nyambi sya itela ya mitende mmakono mwao. 10 Wandu ŵala wānyanyisye achitiji, "Ukulupusyo wetu ukutyochela kwa Akunnungu ŵetu wākutama pa chitengu cha umwenye, ni sooni kutyochela kwa Mwanangondolo!" 11 Ni achikatametume ŵa kwinani wose ŵawajimi kuchisyungula chitengu cha umwenye ni achachekulu ŵala ni yepanganyikwe yejumi ncheche ila. Wāgwile manguku paujo pa chitengu cha umwenye chila ni kwapopelela Akunnungu, 12 achitiji, "Eloo! Ulape ni ukulu ni lunda ni utogolelo ni luchimbichimbi ni ukombole ni machili iŵe kwa Akunnungu ŵetu moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali

mbesi! Eloo!" (aiōn g165) 13 Jumo jwa achachekulu wala wausisye, "Ana waani welewa wakuwala iwalo yeswela, nombewo aumile kwapi?" 14 None nananjile, "Ambuje wangu mmwe nkumanyilila." Nombewo wasalile une kuti, "Awa ni wewala wajombweche ni kulama mmasausyo gamakulungwa gala. Achapilenje iwalo yao ni kuiswejesya kwa miasi ja Mwanangondolo. 15 Kwaligongo lyo ali paujo pa chitengu cha umwenye cha Akunnungu, ni akwatumichila welewo muusi ni chilo pa nyuumba jao. Ni welewo wakatama pa chitengu cha umwenye cha welewo nawo ni kwagosa. 16 Nombewo ngajakola sala sooni namose njota, ngasilyasoma lyuwa namose ntukuta wakalipa. 17 Pakuwa Mwanangondolo jwali pasikati pa chitengu cha umwenye cha welewo jwakuchinga jwao ni chiwalongosye ku uliwa wa meesi ga umi. Ni Akunnungu chiwasyule misosi jose pa meeso gao."

8 Mwanangondolo pawakutwile chimatilo cha saba, kwinani kwaliji jji katema ka nusu saa. 2 None naweni achikatumetume wa kwinani saba, awala wakwima paujo pa Akunnungu ali apegwilwe mapenga saba. 3 "Nipele waiche katumetume jwa kwinani jwine ni wajimi paujo pa chilisa akamulile cheteso cha sahabu. Wapegwilwe ubani wejinji kuti atyosye mbopesi pamo ni mapopelo ga wandu wose wa Akunnungu pachanya pa chilisa cha sahabu chachili paujo pa chitengu cha umwenye. 4 Lyosi lya ubani wo pamo ni mapopelo ga wandu wa Akunnungu yakwesile paujo pa Akunnungu kutyochela mmakono ga katumetume jwa kwinani jwakwima paujo pa Akunnungu. 5 Nipele katumetume jwa kwinani jula wachijigele cheteso chila ni wachigumbesye mooto kutyochela pa chilisa, ni wachiponyisye cheteso pachilambo. Kwatyochele ilindimo ni njasi ni kumesya ni chindendemesi cha chilambo. 6 "Achikatumetume wa kwinani saba wawaliji ni mapenga saba wala waliwichile chile kugomba. 7 Katumetume jwa kwinani jwaandanda wagombile lipenga lyekwe. Pelepo kwatyochele ula ja maganga jewanganyiche ni mooto ni miasi, ni janyele mu chilambo. Liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mu chilambo lyatiniche ni mooto ni liunjili liine lya itela lyatiniche ni mooto, ni masamba gamaŵisi gose gatiniche ni mooto. 8 Nipele katumetume jwa kwinani jwaawili wagombile lipenga lyakwe. Ni chaponyekwe mu bahali chindu chachili mpela chitumbi chekulungwa chachikukolela mooto ni liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mmeesi ga bahali gasandwiche miasi. 9 Liunjili limo lya maunjili gatatu gagali yalumo ga yepanganyikwe yaili mu bahali lyawile, liunjili limo lya maunjili gatatu

ga ngalaŵa lyajonasiche. 10 Nipele katumetume jwa kwinani jwaatatu wagombile lipenga lyakwe. Ni ndondwa jajikulungwa jijakolelaga mpela lumuli jagwile kutyochela kwiunde, ni jagwile mu liunjili limo mwa maunjili gatatu ga sulo ni pa iliwa ya meesi. 11 Ndondwa jila jawilanjikwe, "Uwaŵe." Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga meesi gaŵawile, ni wandu wajinji uŵangwele gele meesi go wawile ligongo lya kuŵaŵa kwa meesi. 12 Nipele katumetume jwa kwinani jwa ncheche wagombile lipenga lyakwe. Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu gagali yalumo mu lyuwa lyaputikwe chipi, ni kuitenda lwesi ni ndondwa itajikwe chipi. Ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga katema ka muusi lyatajikwe chipi, ni liunjili limo mwa maunjili gatatu ga katema ka chilo lyatajikwe chipi. 13 Nipele panaliji nkupunda kulola, nampilikene kapungu jumo juŵagulukaga mwinani nnope achiwechetaga kwa liloŵe lyekulungwa achitiji, "Ulaje! Ulaje! Ulaje kwa welewo wakatama mchilambo, ligongo mapenga gane ga achikatumetume wa kwinani watatu gali chiwela nganagombe!"

9 Nipele katumetume jwa kwinani jwa nsano wagombile lipenga lyakwe. None najiweni ndondwa jijagwile pachilambo nombejo jwapegwilwe chiugulilo cha mbugu chakuugulila Lisimbo lyangali mbesi. (Abyssos g12) 2 Nipele pawajiwile mbugu ja Lisimbo lyangali mbesi, lyosi lyatutwime kutyochela mwisimbo mula laoneche mpela lyosi lyalikututuma mu ng'aso jajikulungwa. Lyuwa ni kwiunde kwaunikwe ligongo lya lyosi lyalikututuma mwisimbo mula. (Abyssos g12) 3 Mu lyosi mo syakopweche sombe ni kwenela mchilambo, ni syapegwilwe machili ga kuluma mpela machili ga makoloto. 4 Waasalile anagajonanje manyasi ga mchilambo, atamuno chachiwisi chachili chose, atamuno chitela chachili chose nambo wapeteche wandu pe, awala wanganakola chimanyisyo cha Akunnungu pa usyo pao. 5 Sombe sila nganisilamulikwa kwaulaga wandu wala nambo kwapoteka kwa miesi nsano. Upeteche wao waliji mpela wa likoloto palikunluma mundu. 6 Kele katema ko wandu tachisosasosa chiwa nambo ngasachiwona ng'o, tasache kuwa nambo ngawa. 7 Syele sombe syaoneche nti falasi wawawichikwe chile kwa ngondo. Pa mitwe jao paliji ni chindu mpela singwa jajikolochekwe ni sahabu ni ngope syao sili chisau ngope sya wandu. 8 Umbo syao syaliji syasileu mpela umbo sya achakongwe, ni meeno gao galiji mpela meeno ga lisimba. 9 Nombewo wawete iwalo ya isyano ya kulichenjela pa mitima jao. Pawagulukaga, mapapiko gao gatyosyaga lisegwe

mpela lisegwe lya mutuka sya ngondo sya falasi wājinjī pakuutuka kuputukuputu kwaula ku ngondo. 10 Ni wākweite michila chisau ja makoloto jijasomaga nti miiwā. Kwa jele michila wākweite ukombole wa kwapoteka wāndu kwa miesi nsano. 11 Sooni akwete mwenye jwakwatawala nombejo ali katumetume jwa kwinani jwapegwile ulamusi nkati alila Lisimbo lyangali mbesi, liina lyakwe mchiebulania lili Abadoni ni mchigiliki akuwīlanjikwa Apolioni, meena ganagawīli go malumbo gakwe “Jwakonanga.” (Abyssos g12) 12 Katema kandanda ka kulaga kapitile. Nnole, ndema siwīli sya kulaga sikwika. 13 Nipele katumetume jwa kwinani jwa sita wāgombile lipenga lyao. Ni nalipilikene liloŵe kopochela mu mbande ncheche sya chilisa chachikolochekwe ni sahabu chichaliji paujo pa Akunnungu. 14 Liloŵe lila lyansalile katumetume jwa kwinani jwa sita jula juwākamulile lipenga, “Mwagopole achikatumetume ncheche wā kwinani, wāwatawīkwe ku lusulo lwekulungwa lwalukuwīlanjikwa Efulati!” 15 Wāntenga ncheche wāla wāgopolekwe. Nombewo wāwīchikwe chile kwa ligongo lya ndawī jijojo ni lyuŵa liyolyo ni mwesi ulaula ni chaka chilachila kuti wāulaje liunjili limo mwa maunjili gatatu ga wāndu gagali yalumo. 16 Napilikene uwālanjikwe wa wāngondo wāwākwesile pa falasi wāla wāliji milioni mia mbili. 17 Nkulola kwangu kula, naweni falasi ni wākwela falasi alinji yeleyi: Wāliji ni iwalo ya isyano ya kulichenjela pa mitima jao yechejeu mpela mooto ni kwine buluu mpela kwiunde ni yamanjano mpela utandi wa baluti. Mitwe ja falasi wāla jaliji mpela mitwe ja masimba, ni mu kang'wa syao mwakopweche mooto ni lyosi ni maganga ga baluti gagakukolela. 18 Liunjili limo mwa maunjili gatatu ga wāndu gagali yalumo, lyaulajikwe kwa maputiko gatatu go, yaani mooto ni lyosi ni baluti jijakolelaga iyaumile mu kang'wa sya falasi. 19 Pakuŵa machili ga inyama yaikuwīlanjikwa falasi galiji mu kang'wa syao ni mmichila jao. Michila jao jaliji ni mitwe nti ja majoka ni kwa michila jo wākombwele kwaluma wāndu. 20 Ni wāndu uwāsigele, wānganaulajikwa ni iputiko itatu yo, nganaleka sambi sya kuipopelela indu iyaikolosisye achinsyene. Nganaleka kugapopelela masoka ni inyago ya sahabu ni ya feza ni ya shaba ni ya maganga ni ya itela, indu yangaikukumbola kulola pane kupilikana namose kwenda. 21 Namose nganagalauka ni kuleka sambi syao sya kuulaga namose usaŵi wao namose ikululu yao ni wiwi wao.

10 Nipele nammweni katumetume jwa kwinani jwine jwali ni machili achitulukaga kutyochela kwinani. Wāliji aunichikwe ni liunde pamo ni ukunje wa ula waliji pa ntwe wakwe, usyo wao wang'alimaga

mpela lyuŵa ni makongolo gakwe gajimi mpela chanamila sya mooto. 2 Mmakono mwao wākamulile chitabu cha mwana cheugule. Wāluŵisile lukongolo lwao lwa kunlyo mu bahali ni lwa kunchiji pa nsanga. 3 Ni wānyanyisye kwannope nti lisimba palikutongola. Paŵanyanyisyaga, ilindimo saba ya njasi yajanjile kwa liloŵe lyekulungwa. 4 Payapikaniche ilindimo saba yo nasachile kulemba. Nambo napilikene liloŵe kutyochela kwinani litchijji, “Malowē ga ilindimo saba yo ili ntemela, nkagalemba!” 5 Katumetume jwa kwinani junammweni achijimaga mu bahali ni pa nsanga jula, wāunyakwile nkono wakwe wa kunlyo kwinani, 6 wālumbilile kwa liina lya Akunnungu wākutama moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi, wāgumbile kwinani ni indu yose yaili mwelemo, ni wāgumbile chilambo ni indu yose yaili mwelemo, ni wāgumbile bahali ni indu yose yaili mwelemo. Wātite, “Katema kakulindiila nnope kamasile! (aiōn g165) 7 Nambo katema katumetume jwa kwinani jwa saba jula pachachiti agombe lipenga lyao, Akunnungu chamalichisye ikotopasyo yao yaisisile malinga ni iŵatite kusala kwa kang'wa sya wākulondola wākwe wāwāatumichile Ngani Jambone.” 8 Nipele liloŵe linalipikene kutyochela kwinani lichiŵechetaga none kundanda lyaŵechete sooni, “Njaule nkatole chitabu cheugule mmakono ga katumetume jwa kwinani jwajimi mu bahali ni pansanga jula.” 9 Nipele nanjaulile katumetume jwa kwinani jula, nansalile ambe chitabu cha mwana chila. Nombejo wāsaliile kuti, “Njigale ndye, mu nkang'wa mwenu chichilyepelepele mpela uchi nambo mlutumbo mwenu chichiŵawe.” 10 Nipele nachijigele chitabu cha mwana chila kutyochela pankono wa katumetume jwa kwinani jula ni nalile. Nombecho mu kang'wa mwangu chalyepelepele mpela uchi. Nambo panamisile, mlutumbo mwangu chaŵawile. 11 Nipele wāasalile, “Ikumbajila mmwejo kulalichila sooni utenga wa Akunnungu kwa wāndu wājinjī ni mu ilambo yejinji ni kwa wāndu wā iŵecheto yejinji ni mamwenye wājinjī.”

11 Nipele napegwile nnasi uwaliji mpela chitela cha kupimila ni kuusalila, “Njaule, nkajipime nyuumba ja Akunnungu ni chilisa ni kwaŵalanga wāndu wākupopela mwelemo. 2 Nambo nkakupima luŵala lwa paasa lwa nyuumba ja Akunnungu, ligongo lupegwilwe kwa wāndu wāngawā Wāyahudi. Ni wānyawo chauliŵate musi wauswela kwa miesi alobaini na mbili. 3 None chinaatume wāumboni wāngū wāŵili ali awete magunia kuti akalalichile utenga kutyochela kwa Akunnungu kwa moŵa elufu moja na

mia mbili na sitini.” 4 Wēle wāumboni wāwīli wo ali itela iwīli ya miseituni ni indu iwīli yakuwīchila imuli yaikwima paujo pa Ambuje jwakutawala chilambo. 5 Ni iwāga mundu akusaka kwapoteka, ukukupoka mooto nkang'wa mwao ni kummulaga jwammagongo jo. Ni jwalijose jwakulinga kwapoteka, akuulajikwa kwanti iyoyo. 6 Wānyawo akwete ukombole wa kukuugala kwiunde kuti jikanya ula kwa moŵa pakulalichila utenga kutyochela kwa Akunnungu. Sooni akwete ukombole wa kugatenda meesi gaŵe miasi ni ukombole wa kuchiputa chilambo kwa maputiko gakupisyangana katema kakali kose pachasache.

7 Nambo patachimalisa kuŵalanga umboni wao, chinyama chachikali kutyochela Mwisimbo lyangali mbesi chichimenyane nawo ni kwapunda ni kwaulaga.

(Abyssos g12) 8 Mitembo jao chijisigale mmatala ga mmusi waukulungwa akula kuŵawambikwe Ambuje wāo. Liina lya musi wo lili Sodoma pane Misili.

9 Wāndu wā kila lukosyo ni kila kabila ni kila iŵecheto, chajilole mitembo jao kwa moŵa gatatu ni nusu. Nambo ngaasaka kuti jwali jose ajisiche mitembo jao. 10 Wāndu wākutama mchilambo chasangalale ni kupelegana mituuka kwaligongo lya chiwa cha wāndu wāwīli wo. Pakuŵa wākulondola wo wāasawisyaga kwannope wāndu wākutama mchilambo mo.

11 Nambo nkupita pe moŵa gatatu ni nusu, mbumu ja Akunnungu jajikwikanawo umi jajinjile mmitembo mo, nombewo wājimi. Ni wose wāwaweni wānyawo wākamwilwe ni lipamba lyalikulungwa.

12 Nipele wākulondola wāwīli wo wāpilikene liloŵe lyalikulungwa kutyochela kwini lili nkwasalila, “Njise akuno!” Nombewo wākwesile kwini mu liunde, wāmmagongo wāo ali nkwalola.

13 Katema kakoko chatyochele chindendemesi chachikulungwa ni liunjili limo mwa maunjili kumi gagali yalumo pa musi lyajonasiche ni wāndu elufu saba wāwile ligongo lya chele chindendemesi. Nombe wāwāsigele wājinjilwe ni lipamba, wāakusisye Akunnungu wā kwini.

14 Katema kaaŵili ka kulaga kapite, nambo katema kaatatu kakulaga kakwika chitema! 15 Nipele katumetume jwa kwini jwa saba wāgombile lipenga yakwe. Ni maloŵe gamajinji gamakulungwa gapikaniche kwini gachitiji, “Sambano umwenye wa chilambo utendekwe kuŵa umwenye wa Ambuje Akunnungu wētū ni Kilisito juŵansagwile aŵe Jwakuwombola. Nombewo chatawale moŵa gose pangali mbesi!” **(aiōn g165)**

16 Nipele, achachekulu ishilini na nne wākutama paujo pa Akunnungu mu itengu yao ya umwenye, wāgwile manguku ni kwapopelela Akunnungu, 17 achitiji, “Tukuntogolela alakwe Ambuje Akunnungu Asyene Ukombole

wose, wānli ni umwapali, pakuŵa nlosisye machili genu gamakulu, ni kutanda kutawala. 18 Wāndu wāngaŵa Wāyahudi wātumbile, nambo lutumbilo lwenu luiche, ni katema ka kwalamula wāwe. Katema ka kwapa ntuuka achikapolo wēnu wākulondola ni wāndu wēnu wose, wose wākulikusya liina lyenu, achanandi ni achakulungwa. Katema kaiche ka kwajonanga wākuchijonanga chilambo.” 19 Nipele nyuumba ja Akunnungu jajili kwini jaugulikwe, ni nkati mwakwe lyawoneche lisanduku lya lilangano. Nombe kwatyochele kumesya ni ilindimo ni njasi ni chindendemesi cha chilambo ni ula jekulungwa ja maganga.

12 Nipele, chimanyisyo chakusimosya chawoneche kwini. Kwali ni jwankongwe jwambwehekwe lyuŵa ni lwesi pa sajo syakwe, ni pantwe pakwe paliji ni chindu mpela singwa jajikolochekwe ni ndondwa kumi na mbili. 2 Nombe jwankongwe jo wāliji pa chiilu. Nipele, wāliji nkulila ligongo lya kupotekwa ni chilungusi cha kuligopola. 3 Chimanyisyo chine chawoneche kwini. Kwali ni lijoka lyekulungwa lyechejeu, lyana mitwe saba ni misengo likumi. Pantwe wauli wose paliji ni chindu mpela singwa. 4 Nchila wa lijoka lila, ukujijuta liunjili limo mwa maunjili gatatu ga ndondwa sya kwiunde ni kusiponya pa chilambo. Lijoka lyekulungwa lila lyajimi paujo pa jwankongwe jula juŵaliji chile kuŵeleka kuti nkuŵeleka pe, akamile kanache kakwe. 5 Nipele jwankongwe jo wāligopwele mwanache jwannume, juŵawīchikwe chile kuti wālamule wāndu wā ilambo yose kwa nkongojo wa chisyano. Mwanache jo wānyakulikwe ni kunjausya kwa Akunnungu, pa chitengu chao cha umwenye. 6 Jwankongwe jula wātuchile kwiuto kwangali wāndu. Liuto liŵampanganyichisye Akunnungu kuti agosekwe kweleko, kwa moŵa elufu moja mia mbili ni sitini. 7 Nipele, kwali ni ngondo kwini. Che Mikaeli, katumetume jwankulu jwa kwini ni achikatumetume achinjakwe wā kwini wāmenyene ni lijoka lila, lijoka lila pampepe ni wākutumichila ŵakwe lyamenyene nawo. 8 Nambo lijoka lila ni wākutumichila ŵakwe wāputikwe, nipele wātopolekwe kwini. 9 Lijoka lyalikulungwa lila, lyaponyekwe paasa. Lyele ni lijoka lya kalakala lyalikuwilanjikwa Jwachigongomalo pane Shetani, jwakwalambusya wāndu wā chilambo chose. Jwaponyekwe pachilambo, pampepe ni wākutumichila ŵakwe wose. 10 Nipele napiikene liloŵe lyalikulungwa kwini litchitiji, “Sambano ukulupusyo wa Akunnungu uiche! Sambano ukulupusyo uiche ni machili ni umwenye wa Akunnungu wētū ni ulamusi wa Kilisito jwasagulikwe aŵe Jwakuwombola! Pakuŵa ajula

jwakwaŵechetela achalongo achinjetu paujo pa Akunnungu aponyekwe paasi. Jwelejo akwaŵechetela muusi ni chilo. **11** Achalongo achinjetu wo ŵampundile Shetani kwa machili ga miasi ja Mwanangondolo ni kwa kwasaila ŵandu ŵane umboni nkati chikulupi chao ku Che Yesu. Nganaunonyela umi wao, ŵaliji chile kuutyosya mpaka kuwa. **12** Kwayele, nsengwe mmwe kwini ni wose ŵakutama mwelemo. Nambo, ulaje kwa chilambo ni bahali, pakuŵa lbilisi antuluchile ali ni lutumbilo lwalukulungwa, pakuŵa akumanyilila kuti gaasigalile moŵa kanandipe.” **13** Lijoka lyo palyaimanyilile kuti liponyekwe paasi pa chilambo, lyatandite kummutusya jwankongwe juŵambeche mwanache jwannume jula. **14** Nambo jwankongwe jula ŵapegwile mapapiko gaŵili nti ga kapungu jwankulungwa, kuti akombole kuguluka mpaka mwipululu, kwiuto kuchagosekwe uchenene, kuti agosekwe kwa yaka itatu ni miesi sita, kwati lijoka lila ngalikombola kwika. **15** Ni lyele lijoka lyakopwesye meesi gamajinji kutyochela mu kang'wa mwakwe mpela lusulo, kuti gankumbe jwankongwe jo. **16** Nambo litaka lyankamwisye jwankongwe jo, litaka lyaukumbe mpela kang'wa ni kugamila meesi gagakopweche nkang'wa mwa lijoka. **17** Lijoka lyantumbilile jwankongwe jula, lyajawile kukumenyana ni iŵelesi ine ya jwankongwe jo, yaani ŵakugajitichisya makanyo ga Akunnungu ni ŵakuukamulichisya umboni nkati usyene wasasile Che Yesu.

13 Ni lijoka lila lyajimi mmbwani mwa bahali. Nipele nachiweni chinyama chachikali chili nkukopoka mu bahali, chana mitwe saba ni misengo likumi ni pachanya pa kila msengo pana chindu mpela singwa. Ni pachanya pa jele mitwe pali ni meena ga kwatukana Akunnungu. **2** Ni chinyama chachikali chinachiweni cho chalandene ni chisuŵi, ni sajo syakwe chisau chisuŵi ni kang'wa jakwe chisau kang'wa ja lisimba. Lijoka lyo lyachipele chinyama chachikali chila machili gakwe ni chitengu cha ulamusi ni ukombole waujinji. **3** Ntwe umo wa chinyama chachikali chila waoneche kuti waulele liŵanga lyakogoya nnope lilyatyochele ni kukapikwa ni lipanga, nambo liŵanga lyakogoya lyo lyaliji lilamile. Ŵandu wose ŵa pachilambo ŵachisimosile chinyama cho ni kuchikuya. **4** Ŵandu wose ŵalilambile lijoka lila ligongo lyachipele chinyama chachikali ukombole wakwe. Nombe ŵachipopelele chinyama achitiji, “Ana ŵaani ŵakulandana ni chinyama chi? Ana ŵaani ŵakukombola kumenyana nacho?” **5** Nipele chinyama chachikali chila chapegwile ukombole wa kuŵecheta maloŵe ga kuligamba ni ga kwatukana Akunnungu.

Nombecho chapegwile ulamusi wa kupanganya masengo kwa miesi alobaini na mbili. **6** Nombe chinyama chachikali chila chatandite kwatukana Akunnungu ni kulitukana liina lyao ni liuto lyakutama Akunnungu ni wose ŵakutama kwini. **7** Sooni chapegwile machili ga kumenyana ngondo ni ŵandu ŵa Akunnungu ni kwapunda. Ŵapegwile ulamusi wa kwatawala ŵandu ŵa ngosyo ni kila chiŵecheto ni kila chilambo ni kila mitundu. **8** Ni ŵandu wose ŵakutama mu chilambo chaachipopelele chinyama chachikali cho, ikaŵe ŵeŵala pe ŵaŵalembekwe meena gao chitandilile kupagwa kwa chilambo mu chitabu cha umi cha Mwanangondolo juŵaulajikwe. **9** “Ŵakwete mapikanilo, apikane! **10** Iŵaga mundu akusachilwa kujigalikwa migole chajigalikwe migole. Iŵaga mundu akusachilwa aulajikwe ni lipanga chaulajikwe ni lipanga. Kwa yele ŵandu ŵa Akunnungu akusachilwa aŵeje ni upilili ni chikulupi.” **11** Nipele nachiweni chinyama chine chachikali chili nkukopoka mu lisi. Chakwete misengo jiŵili jati mpela ja ngondolo ni chaŵechete mpela lijoka lyekulungwa lila. **12** Chinyama cho chaliji ni ukombole wemalile kutyochela kwa chinyama cha ndanda ni ŵautumiye ukombole ula paujo pa chinyama. Nombecho kwa machili ŵaatendaga ŵandu ŵa chilambo chose achipopelele achila chinyama chandanda chichaliji ni liŵanga lyakogoya lilyalamile. **13** Nipele, chinyama chachikali chaaŵili chatesile imanyiso yekulungwa yakusimosya paujo pa ŵandu namose kuitenda mooto utuluche pachilambo kutyochela kwini. **14** Kwa ukombole uŵapegwilwe wa kutendekanya imanyiso yekulungwa yakusimosya paujo pa chinyama chandanda. Ŵalyungesye ŵandu ŵakutama pachilambo kwakwasaila akolosye chinyago chakulandana ni chinyama chichaliji ni liŵanga lilyatyochele ni kukapikwa ni lipanga ni kulama chila kuti achichimbichisye. **15** Chinyama chaaŵili chila chapegwile machili ga kuchitaga mbumu ja umi chinyago cha chinyama cha ndanda kuti chikombole kuŵecheta ni kwaulaga ŵandu wose ŵangakuchipopelele chinyago cho. **16** Nombe ŵaakanganyichisye ŵandu wose, achanandi ni achakulungwa, ŵachipanje ni ŵakulaga, ŵanganawŵa achikapolo ni achikapolo, kuti atajikwe chimanyiso pa nkono wao wa kundyo pane ku meeso kwao. **17** Ŵakanyisye akapagwa mundu jwalijose juchasume pane kusumisya chindu chachili chose akaŵe jwakwete chimanyiso, yaani liina lya chinyama chila pane uŵalanjikwe wa liina lyakwe. **18** Pelepa pakusachilwa lunda! Jwakwete umanyilisi akukombola kuŵalanga uŵalanje wa chele chinyama, pakuŵa

namba jo jili liina lya mundu jumpepe. Syele namba sili mia sita, sitini na sita.

14 Nipele namweni Mwanangondolo ali ajimi pachikwesya cha Sayuni. Pampepe najo paliji ni wāndu laki moja ni elufu alobaini na nne wāwālembekwe pa usyo pao liina lya mwanangondolo ni liina lya Atatigwe. **2** Nipele napilikene liloŵe kutyochela kwini, liloŵe lyaliji mpela lya meesi gamajini ni mpela liloŵe lya chilindimo chachikulangwa. Ni lyele liloŵe linalipikene lyaliji mpela maloŵe ga wāndu wākutyala ching'wenyeng'wenye achigombaga ing'wenyeng'wenye yao. **3** Wajimbaga lujimbo lwa sambano paujo pa chitengu cha umwenye ni paujo pa yepanganyikwe yejumi ncheche ni achachekulu. Ni ngapagwa juwākombwele kulijiganya lwele lujimbo akaŵe wāndu mia moja alobaini na nne elufu wāwāwombolekwe mchilambo. **4** Wele wāndu ni wēlewo wanganalisakasya kwa kugona ni achakongwe, nombewo ali wākusalala paujo pa Akunnungu. Aŵa ni wākunkuya Mwanangondolo mwakwaula mose. Wēle wāwombolekwe pasikati ja wāndu wājini, kuti aŵe mpela sadaka ja milimbu jajikutyochekwa kwa Akunnungu ni kwa Mwanangondolo. **5** Wēlewo ngakukombola kuŵecheta unami kose, nganakola magambo gali gose. **6** Sooni namweni katumetume jwa kwini jwine ali nkuguluka kwini, jwana Ngani Jambone ja Akunnungu moŵa gose pangali mbesi, alalichile kwa wāndu wose wākutama mchilambo ni kwa ilambo yose ni kwa ngosyo syose ni iŵecheto yose ni kwa mitundu jose. (aiōnios g166) **7** Nombewo wāwēchete kwa liloŵe lyekulungwa, “Mwajogope Akunnungu ni kwakusya! Pakuŵa katema ka kwalamula wāndu kaiche. Mwapopelele wēlewo pe wākupangenyē Kwini ni chilambo ni bahali ni isima ya meesi.” **8** Katumetume jwa kwini jwaawili wānkuiye ajula jwaandanda nikuti, “Agwile, Babeli jwankulu agwile, Babeli juŵapele wāndu ŵa ilambo yose ang'we divai jakwe. Divai jakwe ja kuchinonyela chikululu.” **9** Iyoyo katumetume jwa kwini jwaatatu wānkuiye wēle wāwili achiŵechetaga kwa liloŵe lyekulungwa, “Mundu jwalijose jwakuchipopelela chinyama pane chinyago chakwe ni kukunda kutajikwa chimanyisyo pa usyo pakwe pane mu nkono wakwe, **10** chang'we divai ja lutumbilo lwa Akunnungu jajitajikwe mu chikombe cha lutumbilo lwao ni jangawanganya ni meesi. Mundu jo chasauswe munkati mwa maganga ga baluti gagakuulika paujo pa Achikatumetume ŵa kwini wāswele ni paujo pa Mwanangondolo. **11** Lyosi lya mooto waukwasausya chilikwele kwini moŵa gose

pangali mbesi. Wāwāchipopelele chinyama chachikali ni chinyago chakwe ni kutajikwa chimanyisyo cha liina lyakwe, ngaapumulila muusi ni chilo.” (aiōn g165) **12** Kwa yele, wāndu ŵa Akunnungu wākugakamulisa makanyo ga Akunnungu ni kunkulupilila Che Yesu akusachilwa kola upiliu. **13** Nipele, napilikene liloŵe kutyochela kwini lichitiji, “Nembe yelei: akwete upile wāndu wākuwa sambano ali pamo ni Ambuje.” Nombe Mbumu akuti, “Elo! Chapumulile kutyochela mmasausyo gao, ni chapegwe ntulilo kwa aila yaitesile.” **14** Nipele, naliweni liunde lyeswela ni pa liunde po paliji ni jumo jwali mpela Mwana jwa Mundu. Ali awete chindu mpela singwa cha sahabu mu ntwe wakwe ni mu nkono wakwe ali akamulile chikwakwa chakutema. **15** Iyoyo katumetume jwa kwini jwine wākopochele mu Nyumba ja Akunnungu ja kwini ni liloŵe lyekulungwa ni kunsalila juŵatemi mwiunde jula kuti, “Njigale chikwakwa chenu nkagungule magungulo, pakuŵa katema ka magungulo kaiche ni magungulo ga chilambo gakomele.” **16** Nipele juŵatemi penani liunde jula, wāchisyungwisyē chikwakwa pa chilambo ni kugungula magungulo. **17** Sooni wākopochele katumetume jwa kwini jwine mu Nyumba ja Akunnungu ja kwini, nombego iyoyo ali akamwile chikwakwa chakutema. **18** Katumetume jwa kwini jwine wākopweche pa chilisa, jwelejo ni jwali ni ulamusi wa pa mooto, ni wānsalile juŵakwete chikwakwa chakutema jula kwa liloŵe lyekulungwa, “Nomwe ntole chikwakwa chenu chakutema, nkakate mikungu ja sabibu ja chilambo, pakuŵa sabibu syakwe sijiwile.” **19** Katumetume jwa kwini jula wāchisyungwisyē chikwakwa chakwe pa chilambo, wākatile mikungu ja sabibu sya chilambo, wāsitasile mu chombo chakuminyila divai ja lutumbilo lwa Akunnungu. **20** Sabibu sila syaminyikwe peuto pa kuminyila divai papali paasa musi. Ni divai jakopweche peuto pa kuminyila ni ugumbale wakwe waliji mpela mita siwili ni uleu wakwe waliji mpela wa falasi, waliji kilomita mia tatu.

15 Nipele nachiwini chimanyisyo chine kwini, chachikulangwa ni chakusimonjeka. Paliji ni achikatumetume ŵa kwini saba ŵana iputiko saba yakumalichisya, pakuŵa mu yeleyo lutumbilo lwa Akunnungu lumalile. **2** Nipele nachiwini chindu mpela bahali jajikolochekwe ni lindala, chachiwanganyiche ni mooto. Sooni naweni wāndu wāwāchipunile chinyama ni chinyago chakwe, ni liina lyakwe likumanyika kwa namba jila. Wēle wāndu wājimi mungulugulu bahali jajikolochekwe ni

lindala ali akamulile ing'wenyeng'wenye iŵapegwile ni Akunnungu. 3 Wajimbaga lujimbo lu che Musa, jwakutumichila jwa Akunnungu ni lujimbo lwa Mwanangondolo achitiji, "Ambuje Akunnungu ŵa Ukombole wose, ntesile indu yekulungwa ni yakusimonjeka nnope! Alakwe Mwenye jwa ilambo yose, matala genu gali gagoloka ni ga usyene! 4 Ambuje, ana ŵaani jwangakunjogopa, ŵaani jwangakulikusya liina lyenu? Pakuŵa alakwe jikape ndi ŵaswela. Wandu wose ŵa ilambo chachiika ni kumpopelela, pakuŵa masengo genu gambone gaunukulikwe kwa wandu wose." 5 Pakumala yelei, nipele najiweni Nyuumba ja Akunnungu kwinani jjugulikwe ni munkati mwakwe mwana lisakasa lya umboni wasyene. 6 Aŵala achikatumetume ŵa kwinani saba ŵaŵakwete iputiko saba, ŵakopweche pa Nyuumba ja Akunnungu jila ali awete iwalo yeswela yakunyesima ni nkanda wa sahabu pa mitima jao. 7 Ni jumo jwa ŵele ŵapanganyikwe ŵajumi ncheche ŵapele achikatumetume ŵa kwinani saba mbale saba sya sahabu syasigumbule lutumbilo lwa Akunnungu, ŵaali ŵajumi moŵa gose pangali mbesi. (aiōn 9:165) 8 Nyuumba ja Akunnungu jagumbele lyosi lyalikopweche mu ukulu wa Akunnungu ni machili gakwe. Nganapagwa mundu juŵakombwele kwinjila mu Nyuumba jila mpaka payamasile iputiko saba ya achikatumetume ŵa kwinani saba ŵala.

16 Nipele napilikene liloŵe lyekulungwa kutyochela pa Nyuumba ja Akunnungu lili nkwasalila achikatumetume ŵa kwinani saba, "Njaule nkajitile pachilambo mbale saba sya lutumbilo lwa Akunnungu." 2 Nipele katumetume jwaandanda ŵajawile ni kwita mbale jakwe pachanya chilambo. Nombe yatyochele ipute ya koogoya ni ya kupeteka nnope pa wandu ŵaŵakwete chimanyiso cha chinyama ni ŵawachipopelele chinyago chakwe. 3 Ni katumetume jwaawili ŵajitile mbale jakwe mu bahali. Nombe meesi gasandwiche ni kuŵa mpela miasi ja mundu jwawile ni yepanganyikwe yose yejumi yaili mu bahali yawile. 4 Ni katumetume jwaatatu ŵajitile mbale jakwe mu sulo ni mu iliŵa ya meesi, nombeyo yasandwiche miasi. 5 Nampikene katumetume jwa kwinani jwakwimilila meesi ali nkusala, "Alakwe Ŵaswela, ŵanli, ni jumwaliji! Alakwe kwanti nyi nkulamula yaikuti kuŵajilwa. 6 Pakuŵa ŵajitile miasi ja wandu ŵa Akunnungu ni ŵakulondola, nomwe mwapele miasi ang'we. Chelecho ni chaŵajilwe kupochela!" 7 Sooni napilikene liloŵe lyatyochele pa chilisa lili nkusala, "Eloo, Ambuje Akunnungu ŵa Ukombole wose! Kulamula kwenu kuli kusyene

ni kwa chigolochelo." 8 Nipele katumetume jwa kwinani jwa ncheche ŵajitile mbale jakwe pa lyaŵa, ni lyaŵa lyapegwile machili ga kwajocha wandu kwa mooto wakwe. 9 Nombe wandu ŵajochekwe ni mooto, sooni ŵantukene Akunnungu ŵaali ni ulamusi pa iputiko yose. Nambo nganasaka kugalauka ni kuleka sambu ni kwakusya Akunnungu. 10 Nipele katumetume jwa kwinani jwa nsano ŵajitile mbale jakwe pa chitengu cha umwenye cha chinyama chachikali chila. Umwenye wakwe watajikwe chipi ni wandu ŵatandite kullilumanya ndimi syao ligongo lya kupoteka. 11 Ni ŵantukene Akunnungu ŵa kwinani ligongo lya kupotekwa kwao ni ipute yao. Nambo nganagalauka ni kuleka sambu sya ipanganyo yao yawamba. 12 Nipele katumetume jwa kwinani jwa sita ŵajitile mbale jakwe pa lusulo lwekulungwa lwalukuŵilanjikwa Efulati. Meesi gakwe gajumwile, kuti litendekwe litala ligongo lya Mamwenye kutyochela kungopochelo lyaŵa. 13 Nipele nagaweni masoka gatatu gagali mpela moola, gali nkukupoka nkang'wa mwa lijoka lyekulungwa ni nkang'wa mwa chinyama chachikali chila ni nkang'wa mwa jwakulondola jwa unami. 14 Gele gali masoka gagakupanganya imanyiso. Nombego ni gagakwaula kwa mamwenye ŵa pachilambo chose ni kwasonganganya pamo ku ngondo pa lyaŵa lyekulungwa lya Akunnungu ŵa Ukombole wose. 15 "Mpikane! Une ngwika mpela jwa wiyi! Akwete upile jwelejo jwali chile ali awete iwalo yakwe kuti akajenda matakope akuno ni akunokuno ni kwaseka ni wandu pachiwaoone ali nkwenda matakope." 16 Nipele masoka gala gaasonganganye mamwenye peuto papakuŵilanjikwa kwa Chiebulania Halimagedoni. 17 Nombe katumetume jwa kwinani jwa saba ŵajitile mbale jakwe mwinani. Liloŵe lyekulungwa lyapikaniche kutyochela pa chitengu cha umwenye mu nyuumba ja Akunnungu lili nkusala, "Iteendekwe!" 18 Nipele kwatyochele kumesya ni ilindimo ni njasi ni chindendemese chachikulungwa cha chilambo. Chindendemese cho chaliji chakogoya kwanno, ni chinganichityochele chitandile Akunnungu paŵangumbile mundu. 19 Nipele musi waukulungwa ula wagaŵanyiche mbande sitatu, ni misi ja ilambo yose jagumulikwe. Akunnungu nganauliŵalila Babeli musi waukulungwa. Ŵaung'wesisyechikombe cha divai ja lutumbilo lwao lwalukulu. 20 Ilumba yose yapotele ni ikwesya nganiwoneka sooni. 21 Nombe janyele ula ja maganga gamakulungwa gagali ni chisilo, kila liganga kilo hansini ni kwaputa wandu. Nombewo ŵantukene Akunnungu ligongo chiputiko cha ula jila chaliji chekulungwa nnope.

17 Nipele jumo jwa achikatemetume saba wa kwinari juwaliji ni mbale saba waiche ni kuusalila, "Njise akuno, chinanosye kulamulikwa kwa jwankongwe jwachigwagwa jula, musi wautawikwe pa meesi gamajinji. 2 Mamwenye wa mchilambo watesile nawo chikululu, nombe wakutama mchilambo akolelwe divai ja chigwagwa chakwe." 3 Nipele Mbumu jwa Akunnungu wanyigele ni katemetume wanongwesye mpaka mwilambo. Kweleko nammweni jwankongwe ali atemi pa chinyama chechejeu chegumbale meena ga kwatukana Akunnungu. Nombecho chaliji ni mitwe saba ni misengo likumi. 4 Ni jwankongwe jula wawete chiwalo cha sambalau ni chechejeu, walisalesye ni indu yekolochekwe kwa sahabu ni maganga ga ndalama ni lulu. Nombejo wakamulile chikombe cha sahabu mu nkono wakwe, chachigumbele indu yaikuchima ni isambo ya usakwa wa chikululu chakwe. 5 Nombewo walembekwe pa usyo wakwe liina lyanchitemela, "Babeli, musi waukulungwa, achikulugwe wa wachigwagwa ni wa yose yaikuchima pachilambo." 6 Nammweni jwankongwe jo ali akolelwe miasi ja wandu wa Akunnungu ni miasi ja wandu wawalegwe kwa ligongo lya kwasalila wandu umboni wa ngani ji Che Yesu. Panammweni nasimosile nnope. 7 Nambo katemetume jwa kwinari jula wamusisye une, "Ligongochi nkusimonga? Chinansalile indu yaisisiche ya jwankongwe jwatemu pachanya pa chinyama chachikwete mitwe saba ni misengo kumi. 8 Chinyama chachikali chimwachiwani chili chachijumi kundanda, sambano chiwile. Nambo pachiwandi chakopoche mu Lisimbo lyangali mbesi nambo chajonanjikwe. Wandu wakutama pa chilambo chasimonje, elo, wandu wose wanganalembekwa meena gao mu chitabu cha umi chitandile kupagwa chilambo, chasimonje kuchiwona chinyama chichaliji chachijumi kundanda, ni kuwa nambo sambano chikukopochela sooni. (Abyssos g12) 9 "Pele lukusachilwa lunda ni umanyilisi. Jele mitwe saba jo, gali matumbi saba gaakutama jwankongwe pachanya pakwe. Jele mitwe saba jo jili mamwenye saba. 10 Pasikati ja wele mamwenye saba wo, mamwenye nsano amasile kuwa, jumo akulongosya ni jwine ngana we kwika, nambo pachai che po chalongsye kwa katema kakajipi. 11 Ni chinyama chachikali chichaliji chachijumi kalakala, nambo sambano nganichikola umi sooni, ali mwenye jwa nane. Ni jwelejo ali jumo jwa awala saba, nombejo chaulajikwe. 12 "Ni misengo kumi jimwajiwani jili, ali mamwenye kumi wanganatande kutawala. Nambo chapegwe ulamusi wa kulongsya kwa katema kamo pe pamo ni chinyama chila. 13 Wose kumi chajilane nombewo chachimpa chinyama

machili gao ni ulamusi wao wose wa kwatawala wandu. 14 Chamenyane ni Mwanangondolo, nambo Mwanangondolo pamo ni awala wawaa wilasile ni kwasagula waali wakukulupilichika, chiwapunde ligongo jwele ali Ambuje jwa achambuje ni Mwenye jwa mamwenye." 15 Nipele katemetume jwa kwinari wasalile une, "Meesi gamwagaweni pepala pawatemi jwachigwagwa jula, jili mipingo ja kila ngosyo ni kila chilambo ni kila chiwecheto ni kila mitundu. 16 Misengo kumi jimwajiwani ni chinyama chila, chiwachime jwakulawala. Chiwasumule yose yalinayo ni kwaleka makonopo, chaalya nyama ja chiilu chakwe ni kwatinisya kwa mooto. 17 Pakuwa Akunnungu watasile mmitima jao achila chakuchisaka kuti chitendekwe kuti ajilane achinsyene pe kuchipa chinyama chila ulamusi wakulongosya, mpaka pele malo we ga Akunnungu pachigamalile. 18 "Ni jwankongwe jumwambweni jula uli musi waukulungwa waukwalamula mamwenye wa pachilambo."

18 Pakumala yeleyo nammweni katemetume jwa kwinari jwine achitulukaga kutyochela kwinari, akwete ulamusi wekulungwa, ni kung'alima kwakwe chilambo chang'alime. 2 Nipele wanyanyisye kwa machili achitiji, "Ugwile, Babeli musi wekulungwa ugwile, utendekwe pakutama masoka ni mbumu sili syose syausakwa, utendekwe pakutama ijuni yose ya usakwa ni yaikuchima. 3 Pakuwa wandu wa ilambo yose wakolelwe divai jakalipa ja chigwagwa cho. Nombe mamwenye wa pachilambo watesile najo chikululu. Nombe wandu wa malonda wa pachilambo wapatile ipanje kutyochela ni machili ga tama jakwe ja kusaka kulisengwasya kwannope." 4 Nipele napilikene lilo we line kutyochela kwinari litchitiji "Nkopoche kukwakwe wandu wangu! Nka wa chindu chimo mu sambu syakwe; Ntakupochela iputo yakwe. 5 Pakuwa sambu syakwe siunjikene mpaka kwinari, ni Akunnungu aikumbuchile ilewo yakwe. 6 Chimwatendele ilaila mpela iwatesile kwa wanyamwe, mwauchisye kawili kwa aila iwatendele wane. Ngumbasye chikombe chakwe kawili chakung'wa chakalipa, mpela iwatite pakumgumbalichisya mmwe. 7 Mwape masausyo ni ipetesi malinga ni mwakulikusya ni kulipokasya kwakwe kwannope. Pakuwa akuwecheta muntima mwakwe, 'Ngutawala nti mwenye jwankongwe! Nginima jwambwililwe ni jwannume, Une ngasapuka namose kanandi' 8 Kwa ligongo lyo iputiko yakwe ti che pa lyuwa limo pelyo, chiwa ni kusupuka ni sala. Kupunda ni gelego chajochekwe pa mooto pakuwa Ambuje Akunnungu wakwalamula wo, akwete machili." 9 Ni mamwenye

ŵa pa chilambo ŵawatesile najo chigwagwa ni kupoka pampepe najo chalile ni kwalilila kwa malumbo pachaliwone lyosi lya kutinika kwakwe. 10 Chajime kwakutali pakugajogopa masausyo gakwe, achitiji, “Chanasa, chanasa kukwenu Babeli musi wekulungwa ni wauli ni machili! Pakuŵa kwa katema kamo pe kulumulikwa kwenu kuiche!” 11 Ŵa malondo ŵa pachilambo chalile ni kusupuka ligongo ngapagwa mundu jwakusuma malonda gao sooni, 12 ngapagwa sooni jwakusuma malonda ga sahabu ni feza ni maganga gandalama jajikulungwa ni lulu ni iwalo yeswela ni iwalo ya sambalau ni iwalo ya halili ni iwalo yechejeu, itela yose yakununjila uchenene, ni yoombo yose yekolochekwe ni misengo ja ndembo ni yose yesepekwe mu itela ya ndalama jajikulungwa, ni yoombo yose ya shaba ni ya chisyano ni yombo ya malumalu, 13 ni mdalasi ni iliki ni ubani ni mauta gambone ni divai ni mauta ga seituni ni utandi wambone ni ngano ni ng’ombe ni ngondolo ni falasi ni mutuka ja kukwekwelemya ni falasi ni achikapolo namose umi wa ŵandu. 14 Ŵandu ŵa malonda ŵala ŵansalile jwankongwe jula, “Indu yose ya kusalala imwasakaga mme nayo isoŵile, ni chipanje ni kulapikwa kummutwiche ni ngannyiwona sooni ng’o.” 15 Ŵandu ŵa malonda ŵawasichile ni jwelejo musi ula, chajime kwakutalika kwaligongo lya kogopa masausyo gakwe gakaika kwasimana ni ŵanyawo. 16 Chalile ni kulila kwamalumbo achitiji, “Chanasa! Chanasa kwa au musi wekulungwa wu. Ŵasyoŵelele kuwala iwalo yeswela, ni ya sambalau ni yechejeu ni kuliilemba kwa indu yaikolochekwe kwa sahabu ni indu yekolochekwe kwa maganga ga ndalama jajikulungwa ni kuwala lulu! 17 Kwa katema kamo pe ipanje yejinji yanti jeji namuna ji ijonasiche.” Ŵakusilongosya meli ni ŵakwenda mu bahali ni ŵakupanganya masengo mu meli ni ŵandu wose ŵakutenda malonda kwa litala lya bahali ŵajimi kwakutalika. 18 Ŵaliweni lyosi lya musi wo ni kuti, “Ngapagwa kose musi wekulungwa mpela musi wu.” 19 Ŵalitasile luundu pa mitwe jao kulosya kullilasika kwao, ŵalisile kwa liloŵe ni kulila kwa malumbo achitiji “Kulaga! Kulaga kwa musi wekulungwa! Musi wati wose ŵaali ni ngalaŵa syasikulungwa syasikwenda mmeesi ŵasichile kutyochela ni ipanje yakwe yejinji. Nambo kwa katema kamo pe usoyesye indu yose.” 20 Nsangalale mmwe kwini! Nsangalale ŵanyamwe ŵandu ŵa Akunnungu pamo ni achinduna ni ŵakulondola ŵa Akunnungu! Kwaligongo lya indu yaikopochele mmusi ula, pakuŵa Akunnungu aulamwile kwa ligongo lya ipanganyo yampanganichisye ŵanyamwe! 21 Nipele katumetume jwa kwini jwali ni machili

ŵanyakwile lisyago, ŵaliponyisye mu bahali achitiji, “Kwanti iyiji musi wa Babeli ni uchijile pakugumulikwa kusyene ni ngasiuwoneka sooni. 22 Namose liloŵe lya ŵandu ŵakwimba ni liloŵe lya ing’wenyeng’wenye ni ŵakugomba ipeeta ni ŵakugomba mapenga ngasilipikanika sooni mwenumwe ng’o. Nombe fundi jwa masengo gagali gose ngasaoneka mwenumwe sooni ng’o namose lisegwe lya lisyago ngasilipikanika mwenumwe sooni ng’o. 23 Namose lilanguka lya lumuli ngasilumulika sooni mwenumwe ng’o. Liloŵe lya mlombela ni jwakulombwa ngasilipikanika sooni kukwenu ng’o. Ŵamalonda wenu ŵaliji ni machili pachilambo ni usaŵi wenu walyungasisye ŵandu wose ŵa chilambo.” 24 Wele musi wa Babeli walamulikwe kwa ligongo mu nkati mwakwe jawoneche miasi ja ŵakulondola ŵa Akunnungu ni ŵandu ŵa Akunnungu ni miasi ja aŵala wose ŵawaulajikwe pachilambo.

19 Pagamasile gelego napilikene liloŵe kutyochela kwini mpela liloŵe lyekulungwa lya mpingo wa ŵandu ŵajinji litchitiji, “Alapikwe Akunnungu! Ukulupusyo ni ukulu ni machili ili ya Akunnungu ŵetu. 2 Ulamusi wakwe uli wa usyene ni wagoloka. Anlamwile jwankongwe jwachigwagwa jwakumanyika nnope, juŵachinyenjile chilambo ni chikululu chao. Akunnungu annagasisye kwaligongo lya kwaulaga ŵakutumichila ŵao!” 3 Nombewo kaaŵili ŵatite, “Alapikwe Akunnungu! Lyosi lya mooto waukutinisya musi ula likukwela mwinani moŵa gose pangali mbesi!” (aion g165) 4 Ni achakulungwa ishili ni na nne ŵala ni yepanganyikwe yejumi ncheche ŵaligwisisye manguku ni kwapopelela Akunnungu ŵakutama pa chitengu cha umwenye. Ŵatite, “Eloo! Alapikwe Akunnungu!” 5 Nipele liloŵe lyakopochele pa chitengu cha umwenye litchitiji, “Mwalape Akunnungu ŵetu mwanya achikapolo ŵakwe wose, ŵanyamwe ŵankwajogopa ŵelewo, achakulungwa ni achandani!” 6 Nipele napilikene liloŵe mpela liloŵe lya mpingo wa ŵandu ŵajinji sooni mpela ila liloŵe lya meesi gamanjini gagakwilima ni sooni mpela ila liloŵe lya ilindimo ichtitiji, “Alapikwe Akunnungu! Pakuŵa Ambuje Akunnungu ŵetu, ŵa Ukombole wose ali Mwenye. 7 Ayaga tusengwe ni kusangalala, twakusye Akunnungu kwa ukulu wakwe, pakuŵa ulombela wa Mwanangondolo uiche ni mwali jwaulombela ali chile. 8 Mwali jwaulombela jo akundikwe kuwala chiwalo chachikunyesima nnope.” Pakuŵa chiwalo chachikunyesima cho gali masengo gambone ga ŵandu ŵa Akunnungu. 9 Pelepo katumetume jwa kwini ŵaasalile une, “Nembe gelega: Akwete upile ŵelewo ŵawilanjikwe ku chakulya cha ulombela

wa Mwanangondolo.” Wasalile sooni, “Agaga gali maloŵe ga usyene ga Akunnungu. 10 None nalogwisisye manguku paujo pa makongolo gakwe kuti naapopelele.” Nambo wasalile, “Ngasintenda yeleyo, uneji ndili jwakutumichila jwa Akunnungu mpela mmwe ni mpela achinjenu wakuukulupila umboni nkati usyene uŵaunukwile Che Yesu. Usyene uŵaunukwile Che Yesu wo ukutyochela kwa Mbumu jwa Akunnungu jwakwakamuchisya wandu kusala utenga kutyochela kwa Akunnungu.” 11 Pelepo nakuweni kwinani kweuguche, nombeko kwana falasi jwanswela. Ni jwakwesile pachanya pakwe akuŵilanjikwa Jwakukulupilichika ni Jwausyene, sooni akwalamula wandu ni kumenyana ngondo kwa litala lyambone paujo pa Akunnungu. 12 Meeso gao galiji mpela lilamba lya mooto, ni pantwe pao wawete indu yejinji mpela singwa sya chimwenye. Akwete liina lyalembechekwe lyangakulimanyilila jwine akaŵe asyene wo. 13 Wawasile chiwalo chetoŵelele mmiasi, ni liina lyao likuŵilanjikwa, “Liloŵe lya Akunnungu.” 14 Ni mipingo ja wandu wangondo wa kwinani jankuiye jichikwelaga falasi waswela ni kuwala iwalo yakunyesima nnope. 15 Ni mu kang’wa mwao likutyochela lipanga lyakutema kuti wapute wandu wa ilambo yose. Nombejo chalongsye kwa nkongojo wa chisyano. Nombejo chiŵakasanye wandu nti mundu jwakuminya sabibu peuto pakuminyila divai ja lutumbilo lwekulu lwa Akunnungu waali ni Ukombole. 16 Mu chakuwala chakwe ni mchiiga chakwe lilembekwe liina lyalikuti “Mwenye jwa mamwenye ni Ambuje jwa achambuje.” 17 Nipele nammweni katumetume jwa kwinani ali ajimi pa lyuŵa. Wanyanyisye ni kuisalila ijuni yose iyagulukaga mwinani, “Njise! Ni kusongangana pamo ku chakulya chachikulu cha Akunnungu. 18 Njise kunlye iilu ya mamwenye ni ya achakulu wa ngondo ni ya wandu wa machili ni ya falasi ni wakukwela falasi wao, njise kundye iilu ya wandu wose wanganataŵikwa ni achikapolo, wakuchimbichikwa ni wangakuchimbichikwa.” 19 Nipele nachiweni chinyama pamo ni mamwenye wa mchilambo ni wandu wao wa ngondo ali asongangene pamo kuti amenyane ni juŵatemi pa falasi jwanswela pamo ni wandu wa ngondo wakwe. 20 Nambo chinyama chila chakamwilwe pamo ni jwakulondola jwa unami juŵapanganye imanyisyo peuto pa wanyawo. Kwayele imanyisyo yo yalyungesye wandu waŵaliji ni alama ja chinyama chila ni kuchipopelela chinyago chakwe. Chinyama chila ni jwakulondola jwa unami, wose waŵili waponyekwe aŵi ŵajumi mu litanda lya mooto yaligumbele maganga ga baluti gagakukolela. (Limnē

Pyr g3041 g4442) 21 Wandu wa ngondo wakwe ŵaulajikwe ni lipanga lilyatoyisile nkang’wa mwa juŵatemi pa falasi jwanswela. Ni ijuni yose yajikwite kwa minou ja aŵala waŵaulajikwe.

20 Nipele nammweni katumetume jwa kwinani achiikaga kutyochela kwinani mu nkono wakwe akamulile chiugulilo cha Lisimbo lyangali mbesi pamo ni unyolo wekulungwa. (Abyssos g12) 2 Ŵalikamwile lijoka, alila lijoka lya kalakala lyalikuŵilanjikwa Jwachigongomalo pane Shetani ni kulitaŵa minyolo kwa yaka elufu moja. 3 Katumetume jwa kwinani ŵaliponyele lijoka mu Lisimbo lyangali mbesi, ŵaugele nnango wa kwinjilila kweleko ni waŵisile chimatilo kuti akakombola sooni kwalyungasya wandu wa ilambo mpaka pachiiemale yaka elufu moja. Nambo pachiiemale yele yaka chasachilwe kugopolekwa sooni kwa katema kakajipi. (Abyssos g12) 4 Nipele naiweni itengu ya umwenye ni wandu watemi mwelemo, ŵele wandu waŵepgwile ukombole wa kulamula. Nasiweni mbumu sya wandu waŵakatikwe mitwe ligongo ŵaliji nkwasalila wandu wane umboni wa ngani ji Che Yesu ni kulalichila Liloŵe lya Akunnungu. Aŵaŵa nganachipopelela chinyama ni chinyago chakwe atamuno nganatagwa chimanyililo pa usyo pao namose mmakono gao. Soonni waŵepgwile umi, ni watawele pamo ni Kilisito yaka elufu moja. 5 Wandu wane waŵasigele mwa waŵawile nganapegwa umi mpaka imalile yaka elufu moja. Aku ni kusyuka kwaandanda. 6 Akwetenje upile, sooni mmbaya kukwawo wandu wose wa Akunnungu aŵala waali nkusyuka kwaandanda ku. Chiwa chaaŵili ngachikola machili pachanya pao, chaaŵe wambopesi wa Akunnungu ni wa Kilisito, nombewo chalongsye pamo nawo nti mamwenye kwa yaka elufu moja. 7 Katema pachimalile yaka elufu moja, Shetani chaugulikwe mkutaŵikwa kwakwe. 8 Nombejo pachakopoche chatande kwalambusya wandu wapwilingene kila mbande ja pachilambo, wandu wo akuŵilanjikwa Gogi ni Magogi. Shetani chiŵasonganganye pamo kwaligongo lya ngondo. Nombewo chaaŵe achajinji mpela nsanga wa kumbwani. 9 Wapite mchilambo chose, ŵalisungwile likambi lya wandu wa Akunnungu ni musi waunonyelwe ni Akunnungu. Nambo watulwiche mooto kutyochela kwinani ni kwatinisya. 10 Nipele, Jwaulamba juŵalambusyaga wandu jula waponyekwe mu litanda lya maganga ga baluti gagakukolela, ni mwelemo mwana chinyama chachikali ni jwakulondola jwa unami, ni wose chasauswe muusi ni chilo, moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165, Limnē Pyr g3041

g4442 11 Nipele nachiweni chitengu cha umwenye chachikulungwa cheswela ni ajula juwâtemi pa chitengu cho. Kwinani ni chilambo yatisile paujo pao ni nganilipagwa liuto kwa ligongo lyao. 12 None naweni wându wâwâliji awile achakulungwa ni achanandi ali ajimi paujo pa chitengu cha umwenye, ni itabu ili iugulikwe. Ni chitabu chiine chaugulikwe chele ni chitabu cha umi. Wându wâwâliji awile wâlamulikwe malinga ni ipanganyo yao, mpela yaitite kulembekwa mu itabu. 13 Bahali jakopwesye wându wâwâliji awile wâwâliji nkati mwakwe, chiwa ni kwiuto kwa wându wâwile kwakopwesye wându wâwâliji awile wâwâliji nkati mwao. Jwalijose wâlamulikwe malinga ni ipanganyo yakwe. (Hadēs g86) 14 Nipele chiwa ni kwiuto kwa wându wâwile yaponyekwe mu litanda lya mooto. Lyele litanda lya mooto lyo lili chiwa chaawili. (Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 Mundu jwalijose jwangawoneka liina lyakwe kulembekwa mu chitabu cha umi, wâponyekwe pa litanda lya mooto. (Limnē Pyr g3041 g4442)

21 Nipele nakuweni kwinani kwa sambano ni chilambo cha sambano. Pakuwa kwinani kwaandanda ni chilambo cha ndanda ipiite, ni bahali nganijipagwa sooni. 2 None nauweni musu waswela, Yelusalemu ja sambano, uchitulukaga kutyochela kwinani kwa Akunnungu uli uwichikwe chile, mpela mwali jwaulombela jwawichikwe chile kwa wankwakwe. 3 Napilikene liloŵe lyekulungwa kutyochela pa chitengu cha umwenye litchitiji, “Nnole! Kumusi kwa Akunnungu kuli pasikati ja wându! Nombewo chatame pasikati ja wanyawo nombe wanyawo chaaŵe wându wakwe. Akunnungu asyene chatame nawo ni chaaŵe Akunnungu wâo. 4 Wewelo chiwasyule misosi jao jose. Chiwa ngachipagwa sooni, atamuno ngaipagwa ipetesi, atamuno kulila, atamuno masauko sooni, pakuwa indu yose ya kalakala ipiite!” 5 Nipele jwakitama pa chitengu cha umwenye jula wawechete, “Nnole! Yose nguipanganya ya sambano.” Sooni wasalile, “Nnembe indu yi, pakuwa aga malowê gali gakukulupilichika ni gasyene!” 6 Nipele wasalile, “Gamasile! Une ndili Alufa ni Omega, yaani, Jwakuitandisya indu yose ni Jwakumalichisya indu yose. Jwakwete njota chinaape meesi ga kung’wa kutyochela mu uliwa wa meesi ga umi pangali malipilo. 7 Juchapunde chapochele gelega, ni une chime Akunnungu jawo, nombejo chaaŵe mwanangu. 8 Nambo wându wa woga ni wându wangakukulupilila ni wându wa wamba ni wa kuulaga ni wându wa chigwagwa ni wându wa usaŵi ni wându wakuchipopelela chinyago ni wându wa

umani wose, liuto lyao lili litanda lya maganga gaakukolela mooto, chele chili chiwa chaaŵili.” (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 Nipele jumo jwa achikatumetume wâ kwinani saba jwali ni mbale saba syasigumbele iputiko saba ya mbesi waiche ni kuusalila, “Njise! Ni une chinannosye mwali jwaulombela, wankwakwe Mwanangondolo.” 10 Nipele Mbumu jwa Akunnungu wanongwesye ni katumetume jwa kwinani jo wanyigele mpaka kuchikwesya chachileu. Wanosisye musu weswela yaani Yelusalemu uchitulukaga kutyochela kwinani kwa Akunnungu, 11 uching’alimaga kwa ukulu wa Akunnungu. Musu wo kung’alima kwakwe kukulandana ni lilanguka lya liganga lya ndalama jekulungwa lyalikuwilanjikwa yaspi, lyalikuchenga mpela lindala. 12 Sooni musu wo waliji ni likumba lyalileu ni lyalikulungwa, lilyaliji ni minango kumi na mbili, ni kila nnango umo wagosekwe ni katumetume jwa kwinani. Ni pachanya pa kila nnango palembeke liina limo mwa meena ga ngosyo kumi na mbili sya wându wa ku Isilaeli. 13 Mbande syose syaliji ni minango jitatu, kulikukopoka lyuwa kwana minango jitatu ni kumpoto kwana minango jitatu ni kulikutiwila lyuwa kwana minango jitatu ni kulujenda kwana minango jitatu. 14 Likumba lya wele musu lyatawikwe pachanya misingi ja maganga kumi na mbili ni pa misingi jo galebekwe meena ga achinduna kumi na mbili wa Mwanangondolo. 15 Katumetume jwa kwinani juwawechetaga none waliji ni chitela cha kupimila chachikolochekwe ni sahabu, kuti akombole kuupima musu ni minango jakwe ni makumba gakwe. 16 Nipele musu ula waliji ni mbande ncheche syakulandana, uleu ni mapana gakwe yalandene, wâupimile musu ula kwa chitela chakwe, uleu ni wipi ni lisusa, mpela maili elufu moja na mia tano. 17 Katumetume jwa kwinani jula wâpimile likumba lya musu ula, lyaliji makono sitini kwa chipimo chiwasyowewelele wându. 18 Lyele likumba lyaliji litaŵikwe kwa maganga gamachejeu ga ndalama jekulungwa gagakuwilanjikwa yasipi ni musu usyene waliji utaŵikwe ni sahabu jambone, jajikuchenga mpela lindala. 19 Maganga gagatawile nsingi wa likumba lyo kusyungula musu gakolochekwe ni maganga ga ndalama. Nsingi waandanda wataŵikwe kwa maganga gamachejeu gagali mpela maganga ga yasipi, ni nsingi wawili waliji wa maganga ga safilo ni nsingi waatatu wa maganga ga kalikedoni ni nsingi waancheche wa maganga ga sumalidi, 20 nsingi wa nsano waliji wa salidoniki ni nsingi wa sita waliji wa akiki ni nsingi wa saba waliji wa kilisolito ni nsingi wa nane waliji wa sabalajadi ni nsingi wa tisa waliji wa manjano ni nsingi wa kumi waliji wa kilisopiloso ni nsingi wa kumi na moja waliji wa yasinto ni nsingi wa kumi na

mbili waliji wa ametisito. 21 Ni minango jajikulungwa kumi na mbili jila, kila umo wakolochekwe kwa lulu jimo. Litala lyekulungwa lya musi lyakolochekwe kwa sahabu jambone jajikuchenga mpela lindala. 22 Mmusi ula nganinajiwona Nyuumba ja Akunnungu, pakuŵa Ambuje Akunnungu ŵa Ukombole ni Mwanangondolo alinji pelepo, kwayele Nyuumba ja Akunnungu ngajikusachilwa. 23 Nipele mu musi mo ngamukusachilwa lyuŵa liŵale atamungu lwesi, pakuŵa ukulu wa Akunnungu ukwalanguchisya kwa lumuli lwakwe lwaluli Mwanangondolo. 24 Ŵandu ŵa ilambo chatame mu lyele lilanguka ni mamwenye ŵa ilambo yose chauchisye musi wo ukulu. 25 Minango jekulungwa ja musi ula ngajugalikwa kose, pakuŵa ngachipagwa chilo. 26 Ŵandu wose ŵa ilambo chaiichisye ukulu ni luchimbichimbi mmusi mo. 27 Nambo chachili chose chakunyakala ngachijinjala mwelemo ng'o, atamuno mundu jwalijose jwakuintendekanya yakuchima pane ya unami. Nambo chajinjile aŵala pe ŵaŵalembekwe meena gao mu chitabu cha umi cha Mwanangondolo.

22 Nipele katumetume jwa kwinani ŵaanosisye lusulo lwa meesi gagakwikanago umi gagakung'alima mpela lindala, gachityochelaga pa chitengu cha umwenye wa Akunnungu ni Mwanangondolo. 2 Lwele lusulo, meesi gakwe gajilimaga pa mbindikati ja litala lyalikulungwa lya musi. Mwingulugulu litanda paliji ni chitela cha umi chachikusogola isogosi mala kumi na mbili pachaka, ni masamba gakwe gali ntela wa kwalamya ŵandu ŵa ilambo yose. 3 Ngapagwa chindu chachilichose chachilwesekwe ni Akunnungu chachichiwoneche pa musi wo. Chitengu cha umwenye wa Akunnungu ni cha Mwanangondolo chichiŵe mu wele musi, ni ŵakutumichila ŵakwe Akunnungu chiŵapopelele. 4 Nombewo chiŵawone ku meeso kwakwe ni liina lyao chililembekwe pa usyo pao. 5 Chilo ngachipagwa sooni, atamuno ngaasaka lulanga lwa lumuli pane lyuŵa, pakuŵa Ambuje Akunnungu chiŵaalanguchisye, nombewo chalongsosye nti mamwenye moŵa gose pangali mbesi ni moŵa gose pangali mbesi. (aiōn g165) 6 Nipele katumetume jwa kwinani ŵasalile une, "Maloŵe ga gali gausyene ni gakuilupilichika. Ambuje Akunnungu ŵakwapa Mbumu jwakwe ŵakulondola, ŵantumile katumetume jwao jwa kwinani ŵalosye ŵakutumichila ŵao indu yaikusachilwa ikopochele pangakaŵa." 7 Che Yesu akusala, "Mpilikane! Ngwika chitema! Jwana upile jwelejo jwakugakumulichisya maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi." 8 Une che Yohana,

ni junaipilikene ni kwiwona yeŵe indu yo. Panamasile kupilikana ni kwiwona, naligwisisye pa makongolo ga jwele katumetume jwa kwinani juŵanosisye une yeŵe indu yo, ni nasachile kwapopelele. 9 Nambo ŵelewo ŵasalile une, "Nkatenda yeleyo! Une ndili jwakutumichila mpela mmwe ni achapwenu ŵakulondola ni wose ŵakwitichisya utenga wauli mu chitabu chi. Mwapopelele Akunnungu!" 10 Sooni ŵasalile une, "Maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi nkagasisa mpela chantemela, pakuŵa katema ka kumalichikwa kwakwe kaŵandichile. 11 Sambano jwakutendekanya yangalimate ajendelechele kutenda yangalimate ni jwausakwa apunde kutendekanya ya usakwa. Ni jwakutendekanya yaili yambone apunde kutendekanya yaili yambone ni jwali jwanswela apunde kuŵa jwanswela." 12 Che Yesu ŵatite, "Mpikane! Ngwika chitema ni mituuka jichinampe jwalijose mwenumwe malinga ni masengo gakwe. 13 Une ndili Alufa ni Omega, Jwandanda ni Jwambesi, Junguitandisya indu yose ni Junguichisya kumbesi." 14 Akwete upile ŵele ŵakuchapa yakuwala yao, kuti akundikwe kwinjila mminango ja musi ni kulya isogosi ya chitela cha umi. 15 Nambo ŵandu ŵakuitendekanya yangalumbana ŵaali mpela mbwa, ni ŵasaŵi ni ŵandu ŵa chigwagwa ni ŵandu ŵa kuulaga ni ŵandu ŵakuipopelele inyago ni wose ŵaikwanonyela kuŵecheta ya unami, ngaajinjila ng'o mu musi wo. 16 "Une, Che Yesu, nantumile katumetume jwa kwinani jwangu kusala ngani si, mu mipingo ja ŵandu ŵakunkulupilila Kilisito. Uneji ndili jwa uŵelesi u che Daudi, ndili ndondwa ja ng'andu jajikung'alima." 17 Mbumu jwa Akunnungu ni mwali jwaulombela akuti, "Njise!" Jwakugapilikana maloŵe ga, akusachilwa asale, "Njise!" Ni mundu jwakwete njota, ajise, ni mundu jwakusaka meesi gagali ni umi ajigale pangali malipilo. 18 Une che Yohana ngwajamuka wose ŵakuupilikanila umboni wa maloŵe ga kulondola gagali mu chitabu chi: Mundu jwalijose juchajonjechesye chindu chachili chose mu yeŵe, Akunnungu chiŵalagasye kwa iputiko yailembekwe mwelemu. 19 Mundu jwalijose atyosyaga liloŵe lyalililyose mmaloŵe ga ngani sya kulondola gagali mu chitabu chi, Akunnungu chiŵasumule liunjili lyakwe lya chitela cha umi ni kultyosya liuto lyakwe mmusi weswela, aula waulembekwe mu chitabu chi. 20 Che Yesu jwakusala nkati ngani ji, akuti ili isyene, "Eloo, ngwika chitema." Eloo! Njise Ambuje Che Yesu! 21 Ngunsachila umbone wa Ambuje uŵe ni ŵanyamwe wose. Eloo.

None nauweni musu waswela, Yelusalemu ja sambano, uchitulukaga kutyochela kwinani kwa Akunnungu uli uwichikwe chile, mpela mwali jwaulombela jwaŵichikwe chile kwa wankwakwe. Napilikene liloŵe lyekulungwa kutyochela pa chitengu cha umwenye lichitiji, "Nnole! Kumusi kwa Akunnungu kuli pasikati ja wandu! Nombewo chatame pasikati ja wanyawo nombe wanyawo chaaŵe wandu wakwe. Akunnungu asyene chatame nawo ni chaaŵe Akunnungu wao.

Chiunukuko 21:2-3

Reader's Guide

Ciyawo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ciyawo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aidios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonymous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Chiyawo---Yao/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
W̄aloma 10:7
Chiunukuko 9:1
Chiunukuko 9:2
Chiunukuko 9:11
Chiunukuko 11:7
Chiunukuko 17:8
Chiunukuko 20:1
Chiunukuko 20:3

aidios

W̄aloma 1:20
Yuda 1:6

aiōn

Matayo 12:32
Matayo 13:22
Matayo 13:39
Matayo 13:40
Matayo 13:49
Matayo 21:19
Matayo 24:3
Matayo 28:20
Maliko 3:29
Maliko 4:19
Maliko 10:30
Maliko 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohana 4:14
Yohana 6:51
Yohana 6:58
Yohana 8:35
Yohana 8:51
Yohana 8:52
Yohana 9:32
Yohana 10:28
Yohana 11:26
Yohana 12:34
Yohana 13:8
Yohana 14:16

Masengo 3:21
Masengo 15:18
W̄aloma 1:25
W̄aloma 9:5
W̄aloma 11:36
W̄aloma 12:2
W̄aloma 16:27
1 W̄akolinto 1:20
1 W̄akolinto 2:6
1 W̄akolinto 2:7
1 W̄akolinto 2:8
1 W̄akolinto 3:18
1 W̄akolinto 8:13
1 W̄akolinto 10:11
2 W̄akolinto 4:4
2 W̄akolinto 9:9
2 W̄akolinto 11:31
W̄agalatia 1:4
W̄agalatia 1:5
W̄aefeso 1:21
W̄aefeso 2:2
W̄aefeso 2:7
W̄aefeso 3:9
W̄aefeso 3:11
W̄aefeso 3:21
W̄aefeso 6:12
W̄afilipi 4:20
W̄akolosai 1:26
1 Timoseo 1:17
1 Timoseo 6:17
2 Timoseo 4:10
2 Timoseo 4:18
Tito 2:12
W̄aebulania 1:2
W̄aebulania 1:8
W̄aebulania 5:6
W̄aebulania 6:5
W̄aebulania 6:20
W̄aebulania 7:17
W̄aebulania 7:21
W̄aebulania 7:24
W̄aebulania 7:28
W̄aebulania 9:26
W̄aebulania 11:3
W̄aebulania 13:8
W̄aebulania 13:21
1 Petulo 1:23

1 Petulo 1:25
1 Petulo 4:11
1 Petulo 5:11
2 Petulo 3:18
1 Yohana 2:17
2 Yohana 1:2
Yuda 1:13
Yuda 1:25
Chiunukuko 1:6
Chiunukuko 1:18
Chiunukuko 4:9
Chiunukuko 4:10
Chiunukuko 5:13
Chiunukuko 7:12
Chiunukuko 10:6
Chiunukuko 11:15
Chiunukuko 14:11
Chiunukuko 15:7
Chiunukuko 19:3
Chiunukuko 20:10
Chiunukuko 22:5

aiōnios

Matayo 18:8
Matayo 19:16
Matayo 19:29
Matayo 25:41
Matayo 25:46
Maliko 3:29
Maliko 10:17
Maliko 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohana 3:15
Yohana 3:16
Yohana 3:36
Yohana 4:14
Yohana 4:36
Yohana 5:24
Yohana 5:39
Yohana 6:27
Yohana 6:40
Yohana 6:47
Yohana 6:54
Yohana 6:68

Yohana 10:28
Yohana 12:25
Yohana 12:50
Yohana 17:2
Yohana 17:3
Masengo 13:46
Masengo 13:48
W̄aloma 2:7
W̄aloma 5:21
W̄aloma 6:22
W̄aloma 6:23
W̄aloma 16:25
W̄aloma 16:26
2 W̄akolinto 4:17
2 W̄akolinto 4:18
2 W̄akolinto 5:1
W̄agalatia 6:8
2 W̄asesalonike 1:9
2 W̄asesalonike 2:16
1 Timoseo 1:16
1 Timoseo 6:12
1 Timoseo 6:16
2 Timoseo 1:9
2 Timoseo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Filimoni 1:15
W̄aebulania 5:9
W̄aebulania 6:2
W̄aebulania 9:12
W̄aebulania 9:14
W̄aebulania 9:15
W̄aebulania 13:20
1 Petulo 5:10
2 Petulo 1:11
1 Yohana 1:2
1 Yohana 2:25
1 Yohana 3:15
1 Yohana 5:11
1 Yohana 5:13
1 Yohana 5:20
Yuda 1:7
Yuda 1:21
Chiunukuko 14:6

eleēse

W̄aloma 11:32

Geenna

Matayo 5:22
Matayo 5:29
Matayo 5:30
Matayo 10:28
Matayo 18:9
Matayo 23:15
Matayo 23:33
Maliko 9:43

Maliko 9:45
Maliko 9:47
Luka 12:5
Yakobo 3:6

Hadēs

Matayo 11:23
Matayo 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Masengo 2:27
Masengo 2:31
1 W̄akolinto 15:55
Chiunukuko 1:18
Chiunukuko 6:8
Chiunukuko 20:13
Chiunukuko 20:14

Limnē Pyr

Chiunukuko 19:20
Chiunukuko 20:10
Chiunukuko 20:14
Chiunukuko 20:15
Chiunukuko 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6

Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48

Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6

Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9

Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Petulo 2:4

Questioned

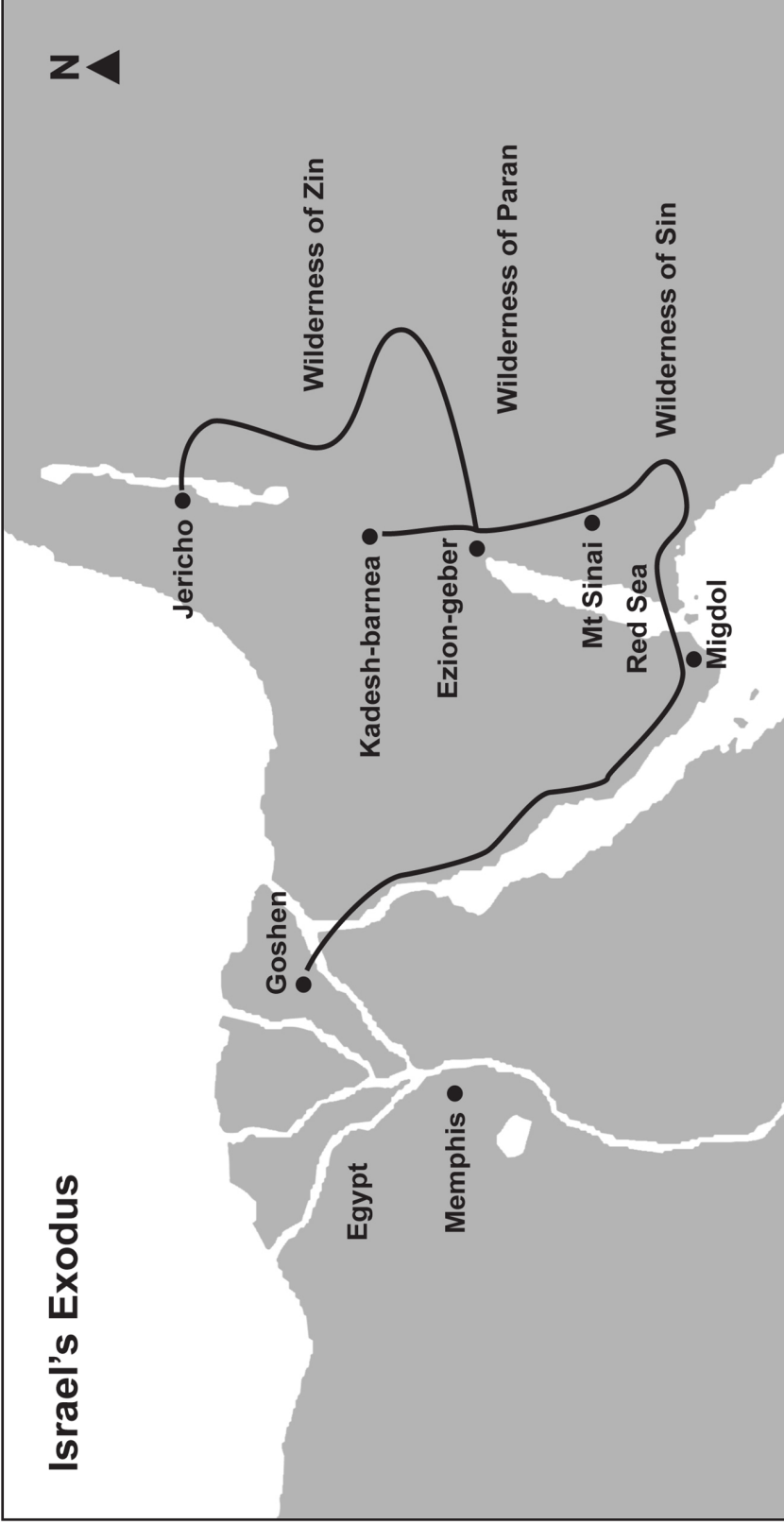
2 Petulo 2:17

Abraham's Journey

Kwa chikulupi, che Iblahimu wanjitchisye Akunnungu apala pawawianjikwe ajale ku chilambo chiwalianjikwe ni Akunnungu kuti chiwe chao. Watosile pa chilambo chao ni kwaula kwiuto kwanganakumanyilla. - Waebulania 11:8

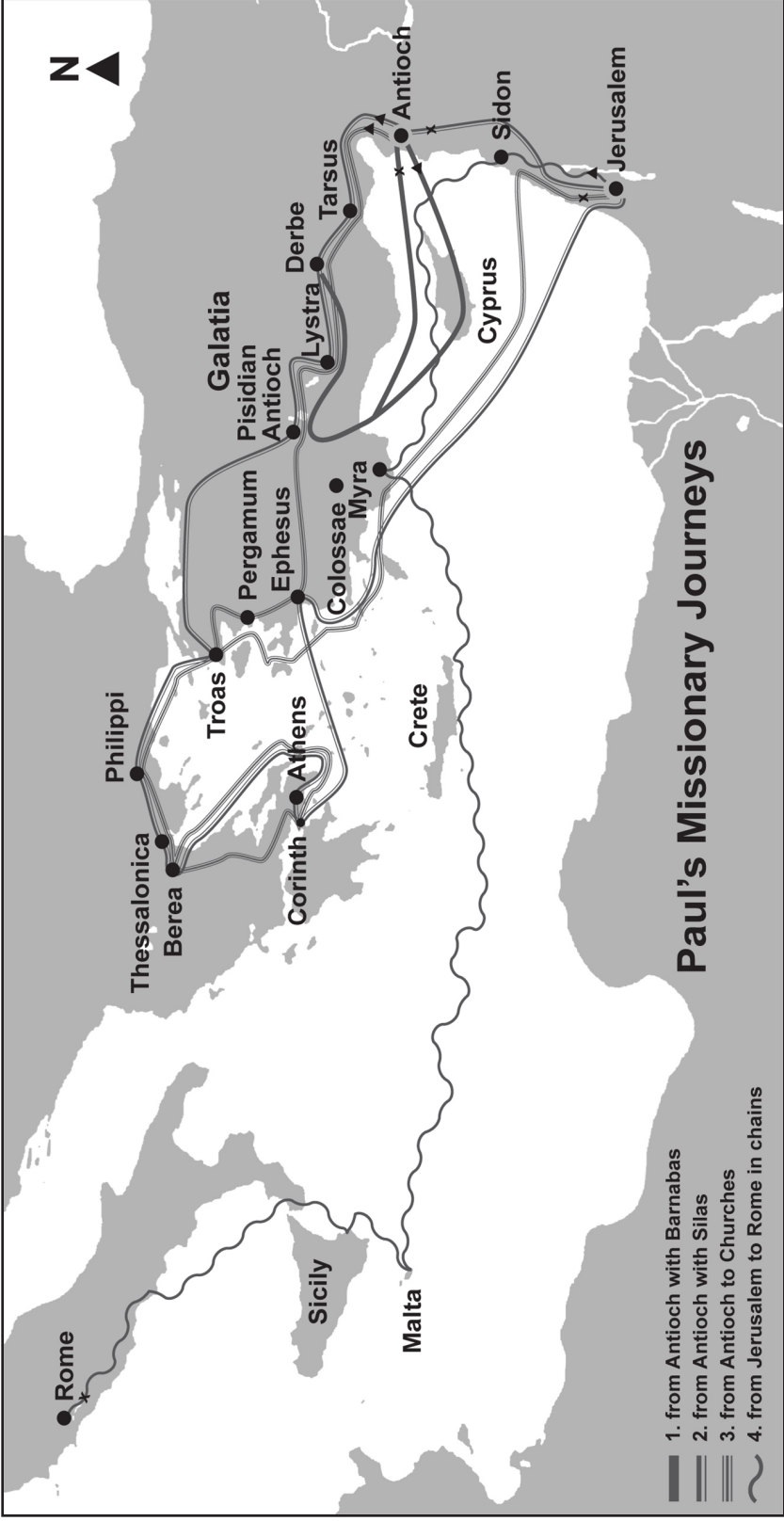
Israel's Exodus

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

Pakuŵa Mwana jwa Mundu nganaika kukutumichilwa, nambo aiche kukutumichila ni kuutyosya umi wao kwa kwawombola wandu wâjiji. - Maliko 10:45

Une che Paolo, jwakturmichila ju Che Yesu Kiisito, nguchilemba chikalata chi. Akunnungu amilasile me nduna ni asagwile naalalichile wandu Ngani jao Jambone. - Waloama 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- 1956 Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyrd in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyrd in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ▶			Genesis 1:26 - 2:3		
How are we sinful? ▶			Romans 5:12-19		
Where are we? ◀			Innocence		
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	
Who are we? ▶	God	Father	John 10:30	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	
		Son	God's perfect fellowship		
		Holy Spirit			
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing			
		Deceased unbelieving			
	Angels	Holy			
		Imprisoned			
		Fugitive			
		First Beast			
		False Prophet			
	Satan				
Why are we? ▶			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7		

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise		
Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers			
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth				
Luke 16:22 Blessed in Paradise				
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command				
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus				
			Revelation 20:13 Thalaasa	Matthew 25:41 Revelation 20:10
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			Revelation 19:20 Lake of Fire	Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
			Revelation 20:2 Abyss	

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ciyawo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. Jesus said, *"You did not choose me, but I chose you,"* John 15:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Nipele njauli, nkaatende wandu wa ilambo yose aŵe ŵakulijiganya wangu, nchabatsiyaga kwa iina Iya Mwana ni Iya Atati ni Iya Mbumu jwa Akunnungu. - Matayo 28:19

